

අක්ෂරවිද්‍යාන ද්‍රව්‍යකර්මය
පරිශීලනයට අදාළව පිටුපසින්
සමස්තවශයෙන් පිටුපසින්
පිටුපසින් පිටුපසින්

සෙලුරියානු

(පිටුපසින් පිටුපසින්)

පිටුපසින් පිටුපසින්
පිටුපසින් පිටුපසින්

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ထေရဂါထာပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဝရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ
ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

မရဗုရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဗုဒ္ဓဝေယံ ၂၅၀၃

မရဗုရဋ္ဌေ ၁၃၂၁

၁၉၅၉

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
ဝေကြည့်သိုလ်
ကမ္ဘာအေး။

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	၁
နိဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅

၁-ကေကနိပါတ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-သုဘူတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉
၂-မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၄
၃-ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉
၄-ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄
၅-ဒဗ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈
၆-သီတဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅၅
၇-ဘလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅၉
၈-ဝီရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၁
၉-ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၃
၁၀-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၆

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၈
၂-မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၀
၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၁
၄-သီဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၄
၅-ကုဏ္ဏဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၆

ထေရ်ဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-က

[၁] ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဝ

မာတိကာ		ပိုင်း
၆-ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၀၃
၇-ဒါသကတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၀၅
၈-သိင်္ဂါလပိတုတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၀၆
၉-ကုလတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၀၈
၁၀-အဇိတတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၀

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-နိဂြောဓတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၂
၂-စိတ္တကတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၆
၃-ဂေါသာလတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၇
၄-သုဂန္ဓတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၉
၅-နန္ဒိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
၆-အဘယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၇-လောမသကင်္ဂိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၅
၈-ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၇
၉-ဟာရိတတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၈
၁၀-ဥတ္တိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၀

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂဟုရတီရိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၃
၂-သုပ္ပိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
၃-သောပါကတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၇
၄-ပေါသိယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၂၀
၅-သာမညကာနိတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၂၃
၆-ကုမာပုတ္တတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၂၅
၇-ကုမာပုတ္တသဟာယတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၂၇
၈-ဂဝဗ္ဗတိတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
၉-တိဿတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
၁၀-ဝဗ္ဗမာနတ္တေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၃၃

မာတိကာ

ပိဋကံ

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-သိရိဝေဒုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၂-ခဒိရဝနိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၅
၃-သုမင်္ဂလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၉
၄-သာနုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၅-ရမဏီယဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၆-သမိဒ္ဓိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
၇-ဥဇ္ဇယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
၈-သဉ္ဇယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၀
၉-ရာမဏောယုကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
၁၀-ဝိမလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၃

၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-ဂေါမိကာဒိစတုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၅
၂-သုဗာဟုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၈
၃-ဝလ္လိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၄-ဥတ္တိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၅-အဉ္ဇနဝနိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၆-ကုဋိဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၁
၇-ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၄
၈-ရမဏီယကုဋိကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၆
၉-ကောသလဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၈
၁၀-သီဝလိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၉

၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

၁-ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၅
၂-ဝဇ္ဇိပုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၈
၃-ပက္ခတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၀

[ဃ] ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဝ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-ဝိမလကောဏ္ဍညထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၂
၅-ဥက္ခေပကတဝစ္ဆထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၄
၆-မေဃိယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၇
၇-ဧကဓမ္မသဝနီယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၀
၈-ဧကုဒါနီယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၂
၉-ဆန္ဒထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၅
၁၀-ပုဏ္ဏထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၇

၈-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဝစ္ဆပါလထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၀
၂-အာတုမထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၂
၃-မာဏဝထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၄-သုယာမနထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၅-သုသာရဒတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
၆-ဝိယဉ္ဇဟထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၂
၇-ဟတ္ထာရောဟပုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၄
၈-မေဏ္ဍသိရထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၆
၉-ရက္ခိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၇
၁၁-ဥဂ္ဂထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၉

၉-နဝမဝဂ္ဂ

၁-သမိတိဂုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
၂-ကဿပထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၃
၃-သီဟထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၅
၄-နိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၇
၅-သုနာဂထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၉
၆-နာဂိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၁
၇-ပဝိဋ္ဌထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၃
၈-အဇ္ဈနထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၄

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-(ပဌမ)ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၆
၁၀-သာမိဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၈

၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၀
၂-ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၂
၃-ရေကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
၄-မေတ္တဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
၅-စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၇
၆-ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၀
၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၂
၈-အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၄
၉-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၆
၁၀-(ဒုတိယ)ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၈

၁၁-ကောဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၉
၂-သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၁
၃-ဗန္ဓုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၃
၄-ခိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၅
၅-မလိတဝဟ္မတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၇
၆-သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၉
၇-ဓမ္မသဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၂
၈-ဓမ္မသဝပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၃
၉-သံဃရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၄
၁၀-ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၆

၁၂-ဒွါဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဇေန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၈
၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၈၁

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၂
၄-အဓိမုတ္တတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၅-မဟာနာမတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၀
၆-ပါရာပရိယတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၁
၇-ယသတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၅
၈-ကိမ္ဗိလတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၀
၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၀
၁၀-ဣသိဒ္ဓတ္တတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၂

၂-ခုကနိပါတ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
၂-ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၀
၃-ဝလိယတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၃
၄-ဂင်္ဂါတီရိယတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၅
၅-အဇိနတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၇
၆-မေဠုဇိနတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၀
၇-ရာဓတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၁
၈-သုရာဓတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၃
၉-ဂေါတမတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၄
၁၀-ဝသဘတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၆

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-မဟာစုန္ဒတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၂-ဇောတိဒါသတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၃-ဟေရညကနိတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၇
၄-သောမမိတ္တတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၅-သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၆-မဟာကာဠတ္ထေရဝါဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၄

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဂ

[ဆ]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၇-တိဿထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၄၆
၈-ကိမိလထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၀
၉-နန္ဒထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၁
၁၀-သိရိမထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၅

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၁
၂-ဘဒ္ဒဇိထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
၃-သောဘိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၇
၄-ဝလိယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၁
၅-ဝိတသောကထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၅
၆-ပုဏ္ဏမာသထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၈
၇-နန္ဒကထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၈-ဘရတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၃
၉-ဘာရဒ္ဒါဇထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၅
၁၀-ကဏ္ဍဒိန္နထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၇

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-မိဂသိရထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၉
၂-သိဝကထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၁
၃-ဥပဝါဏထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၃
၄-ဇုသိဒိန္နထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၉
၅-သမ္ဗုလကစ္စာနထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၁
၆-နိတကထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၃
၇-သောဏပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၄
၈-နိသဘထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၆
၉-ဥသဘထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၈
၁၀-ကပ္ပဋကုရထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၉

မာတိကာ

ပိုဒ်

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၂
၂-ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၆
၃-ဗြဟ္မာလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၈
၄-မောဃရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၀
၅-ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၃
၆-စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၅
၇-အနုပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၈
၈-ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၀
၉-သန္တိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၁

၃-တိကနိပါတ

၁-အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၄
၂-ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၇
၃-ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၉
၄-ဓနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၄
၅-မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၆
၆-ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၉
၇-ဝါရဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၂
၈-ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၅
၉-ယသောဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၇
၁၀-သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၀
၁၁-ဥပါလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
၁၂-ဥတ္တရပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၆
၁၃-အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၈
၁၄-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၀
၁၅-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၃
၁၆-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၄

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရုဏီကံ နာထံ၊ ဥေယျသာဂရပါရဂုံ။
 ဝန္တေ နိပုဏဂန္ထိရံ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေန နိယုန္တိ လောကတော။
 ဝန္တေ တမုတ္တမံ ဓမ္မံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။
 သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
 ဝန္တေ အရိယသံဃံ တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။
 ဝန္တနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဣတိ ယံ ရတနတ္ထယေ။
 ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတ္တာဟံ တဿ တေဇသာ။
 ယာ တာ သုဘူတိအာဒိဟိ၊ ကတကိစ္စေဟိ တာဒိဟိ။
 ထေရေဟိ ဘာသိတာ ဂါထာ၊ ထေရိဟိ စ နိရာမိသာ။
 ဥဒါနနာဒဝိမိနာ၊ ဂန္ထိရာ နိပုဏာ သုဘာ။
 သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ အရိယဓမ္မပုကာသိကာ။
 ထေရဂါထာတိ နာမေန၊ ထေရီဂါထာတိ တာဒိနော။
 ယာ ခုဒ္ဒကနိကာယမိ၊ သင်္ဂါယိံသု မဟေသယော။

၁-နိပုဏဂန္ထိရံ (သီ)

၂-ဝိစိတ္တ (သီ)

၃-နိယုန္တိ (သီ)

၄-ဥဒါနာဒဝိမိနာ ၈၀၀ (သီ)၊ ဥဒါနာဒဝိမိနာ (က)

တာသံ ဂန္ထိရဉ္စုဏေဟိ၊ ဩဂါဟေတဗ္ဗဘာဝတော။
ကိဉ္စာပိ ဒုက္ကရာ^၁ ကာတံ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ၊ ဓရတေ သတ္ထု သာသနံ။
ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ တိဋ္ဌတေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

တသ္မာ တံ အဝလမ္ဘိတွာ၊ ဩဂါဟေတွာန ပဉ္စပိ။
နိကာယေ ဥပနိဿာယ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။

သုဝိသုဒ္ဓံ အသံကိဏ္ဍံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ။

ယာသံ အတ္ထော ဒုဝိညေယျော၊ အနုပုဗ္ဗိကထံ^၂ ဝိနာ။
တာသံ တဉ္စ ဝိဘာဝေန္တော၊ ဒီပယန္တော ဝိနိစ္ဆယံ။

ယထာဗလံ ကရိဿာမိ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ သုဘံ။
သက္ကစ္ဆံ ထေရဂါထာနံ၊ ထေရီဂါထာနမေဝ စ။

ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိံ။
တဒတ္ထံ ဝိဘဇန္တဿ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

ကာ ပနေတာ ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ စ? ကထဉ္စ ပဝတ္တာတိ? ကာမဉ္စာယမတ္ထော ဂါထာသု ဝုတ္တောယေဝ၊ ပါကဋကရဏတ္ထံ? ပန ပုနပိ ဝုစ္စတေ—တတ္ထ ထေရဂါထာ တာဝ သုဘူတိတ္ထေရာဒီဟိ ဘာသိတာ။ ယာ ဟိ တေ အတ္တနာ ယထာဓိဂတံ မဂ္ဂဗလသုခံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကာစိ ဥဒါနဝသေန၊ ကာစိ အတ္တနော သမာပတ္တိဝိဟာရပစ္စဝေက္ခဏဝသေန၊ ကာစိ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ကာစိ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန အဘာသိံသု၊ တာ သဗ္ဗာ သင်္ဂီတိကာလေ ဧကန္တိကတွာ “ထေရဂါထာ” ဣစ္စေဝ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ သင်္ဂီတာ။ ထေရီဂါထာ ပန ထေရိယော ဥဒ္ဓိဿ ဒေသိတာ။

တာ ပန ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တီသု ပိဋကေသု သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္နာ။ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု နိကာယေသု ခုဒ္ဒကနိကာယပရိယာပန္နာ၊ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ

၁-ဒုက္ကရာ (သီ) ၂-အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ) ၃-ပါကဋဘာဝကရဏတ္ထံ (သီ၊ က)

ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝသု သာသနဇော်သု ဂါထင်္ဂ-
သင်္ဂဟံ ဂတာ။

“ဒွါသီတိ” ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ၊ ဒွေသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော”တိ—

ဧဝံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိညာတေသု စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု
ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟံ ဂတာ။

တတ္ထ ထေရဂါထာ တာဝ နိပါတတော ဧကနိပါတော ဧကုတ္တရဝသေန
ယာဝ စုဒ္ဓသနိပါတာတိ စုဒ္ဓသနိပါတော သောဠသနိပါတော ဝိသတိနိပါတော
တိံသနိပါတော၊ စတ္တာလီသနိပါတော ပညာသနိပါတော သဠိနိပါတော
သတ္တတိနိပါတောတိ ()? ဧကဝိသတိနိပါတသင်္ဂဟာ။ နိပါတနံ^၁ နိက္ခိပနန္တိ
နိပါတော။ ဧကော ဧကော ဂါထာနံ နိပါတော နိက္ခေပေါ ဧတ္တာတိ
ဧကနိပါတော။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ဧကနိပါတေ ဒွါဒသ ဝဂ္ဂါ။ ဧကေကသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ဒသ ဒသ ကတွာ
ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ၊ တတ္ထိကာ ဧဝ ဂါထာ။ ဝုတ္တံ ဟိ—

“ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ၊ ကတကိစ္စာ အနာသဝါ။
ဧကကမ္ဘိ^၂ နိပါတမ္ဘိ၊ သုသင်္ဂါတာ မဟေသိဘိ”တိ။

ဒုကနိပါတေ ဧကနပညာသ ထေရာ၊ အဠနဝုတိ ဂါထာ၊ တိကနိပါတေ
သောဠသ ထေရာ၊ အဠစတ္တာလီသ ဂါထာ၊ စတုက္ကနိပါတေ တေရသ ထေရာ၊
ဒွေပညာသ ဂါထာ၊ ပဉ္စကနိပါတေ ဒွါဒသ ထေရာ၊ သဠိ ဂါထာ၊ ဆက္က-
နိပါတေ စုဒ္ဓသ ထေရာ၊ စတုရာသီတိ ဂါထာ၊ သတ္တကနိပါတေ ပဉ္စ ထေရာ၊
ပဉ္စတိံသ ဂါထာ၊ အဠကနိပါတေ တယော ထေရာ၊ စတုဝိသတိ ဂါထာ၊
နဝကနိပါတေ ဧကော ထေရော၊ နဝ ဂါထာ၊ ဒသနိပါတေ သတ္တ ထေရာ၊
သတ္တတိ ဂါထာ၊ ဧကဒသနိပါတေ ဧကော ထေရော၊ ဧကဒသ ဂါထာ၊
ဒွါဒသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ စတုဝိသတိ ဂါထာ၊ တေရသနိပါတေ ဧကော
ထေရော၊ တေရသ ဂါထာ၊ စုဒ္ဓသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ အဠဝိသတိ ဂါထာ၊
ပန္နရသနိပါတော နတ္ထိ၊ သောဠသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ ဒွတ္ထိံသ ဂါထာ၊
ဝိသတိနိပါတေ ဒသ ထေရာ၊ ပဉ္စစတ္တာလီသာမိကာနိ ဒွေ ဂါထာသတာနိ၊
တိံသနိပါတေ တယော ထေရာ၊ သတံ ပဉ္စ စ ဂါထာ၊ စတ္တာလီသနိပါတေ

၁-ဒွါသီတိ (သီ) ၂-တိံသတိနိပါတော (သီ) ၃-(ဣမေ သတ္တနိပါတော) (က)
၄-နိပတနံ (သီ) ၅-ဧကေကမ္ဘိ (က)

နိဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္ဒပရိမာဏာသု ပနေတာသု ထေရဂါထာ အာဒိ။ တတ္ထာပိ—

“သီဟာနံ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ ဂိရိဂဗ္ဘရေ။

သုဏာထ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ဂါထာ အတ္ထုပနာယိကာ”တိ—

အယံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန တေသံ ထေရာနံ ထောမနတ္ထံ ဘာသိတာ ဂါထာ အာဒိ။ တတ္ထ သီဟာနန္တိ သီဟသဒ္ဓေါ “သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ”တိအာဒိသု၊ မိဂရာဇေ အာဂတော။ “အထ ခေါ သီဟော သေနာပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ”တိအာဒိသု၊ ပညတ္တိယံ။ “သီဟောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာ- သမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိအာဒိသု၊ တထာဂတေ။ တတ္ထ ယထာပိတထာဂတေ သဒိသ- ကပ္ပနာယ အာဂတော။ ဧဝံ ဣဓာပိ သဒိသကပ္ပနာဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ သီဟာနံ ဣဝ။ သန္ဓိဝသေန သရလောပေါ “ဧဝံ- သ တေ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ။ တတ္ထ ဣဝါတိနိပါတပဒံ။ သုဏာထာတိ အာချာ- တပဒံ။ ဣတရာနိ နာမပဒါနိ။ သီဟာနံဝါတိ စ သမ္ဗန္ဓေ သာမိဝစနံ။ ကာမ- ခ္ဗေတ္ထ သမ္ဗန္တိ သရူပတော န ဝုတ္တော၊ အတ္ထတော ပန ဝုတ္တောဝ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ “ဩဠုဿေဝ မုခံ ဧတဿာ”တိ ဝုတ္တေ ဩဠုဿ မုခံ ဝိယ မုခံ ဧတဿာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ ဧဝမိဓာပိ “သီဟာနံဝါ”တိ ဝုတ္တေ သီဟာနံ နာဒေါ ဝိယာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ တတ္ထ မုခသဒ္ဓသန္ဓိဓာနံ ဟောတိတိစေ၊ ဣဓာပိ “နဒန္တာန”န္တိ ပဒသန္ဓိဓာနတော၊ တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ နိဒဿနဝစနံ။ နဒန္တာနန္တိ တဿ နိဒဿိတဗ္ဗေန သမ္ဗန္ဓဒဿနံ။ ဒါဠိနန္တိ တဗ္ဗိသေသနံ။ ဂိရိဂဗ္ဘရေတိ တဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ။ သုဏာထာတိ သဝနေ နိယောဇနံ။ ဘာဝိတတ္တာနန္တိ သောတဗ္ဗဿ ပဘဝ- ဒဿနံ။ ဂါထာတိ သောတဗ္ဗဝတ္ထုဒဿနံ။ အတ္ထုပနာယိကာတိ တဗ္ဗိသေသနံ။ ကာမခ္ဗေတ္ထ “သီဟာနံ နဒန္တာနံ ဒါဠိနံ”န္တိ ပုလ္လိင်္ဂဝသေန အာဂတံ၊ လိင်္ဂံ ပန ပရိဝတ္တေတွာ “သီဟိန”န္တိအာဒိနာ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေနာပိ အတ္ထော ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ ဧကသေသဝသေန ဝါ သီဟာ စ သီဟိယော စ သီဟာ၊ တေသံ

၁-အတ္ထုပနာယိကာ (သီ) ၂-အံ ၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၂-၁၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-အံ ၂-၁၀၇၊ အံ ၃-၂၀၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-အာဒိသု ယတ္ထ တထာဂတေဝ ဝုတ္တံ၊ ယထာ (သီ)
၆-မ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ပဒသန္ဓိဓာနံ (?)
၈-နိဒဿနဝစနမေတံ (သီ) ၉-အာဂတာနံ (သီ)

ဘိဒ္ဓိတွာ ဒန္တကဠိရံဝံ^၁ ခါဒတိ။ ဧတေသံ ပန အရိယမဂ္ဂဇဝေါ ဣဒ္ဓိဇဝေါ
စ အညေဟိ အသာဓာရဏော၊ သမ္ဗုပ္ပဓာနပရက္ကမော စ နိရတိသယော။
တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ သီဟသဒိသာနံ ဝိယ။ သီဟဿ စေတ္ထ ဟိန္ဒူပမတာ^၂
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အစ္စန္ဒဝိသိဋ္ဌဿ သဟနာဒိအတ္ထဿ ထေရေသေဝ လဗ္ဘနတော။

နဒန္တာနန္တိ ဂဇန္တာနံ။ ဂေါစရပရက္ကမတုဋ္ဌိဝေလာဒိသု^၃ ဟိ ယထာ သီဟာ
အတ္ထနော အာသယတော နိက္ခမိတွာ ဝိဇဇ္ဈိတွာ သီဟနာဒံ အဘိတနာဒံ
နဒန္တိ၊ ဧဝံ ဧတေပိ ဝိသယဇ္ဈတ္တပစ္စဝေက္ခဏဥဒါနာဒိကာလေသု ဣမံ အဘိတ-
နာဒံ နဒိ^၄ သု။ တေန ဝုတ္တံ “သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ”န္တိ။ ဒါဠိနန္တိ ဒါဠာဝန္တာနံ။
ပသဋ္ဌဒါဠိနံ^၅၊ အတိသယဒါဠာနန္တိ ဝါ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ သီဟာ
အတိဝိယ ဒဠာနံ တိက္ခာနဉ္စ စတုန္တံ ဒါဠာနံ ဗလေန ပဋိပက္ခံ^၆ အဘိဘဝိတွာ
အတ္ထနော မနောရထံ မတ္ထကံ ပူရေန္တိ^၇၊ ဧဝမေတေပိ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂဒါဠာနံ
ဗလေန အနာဒိမတိ သံသာရေ အနဘိဘူတပုဗ္ဗပဋိပက္ခံ အဘိဘဝိတွာ အတ္ထနော
မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေသံ။ ဣဓာပိ ဒါဠာ ဝိယာတိ ဒါဠာတိ သဒိသကပ္ပ-
နာဝသေနေဝ^၈ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိရိဂဗ္ဘရေတိ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ၊ သမိပတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။ “ဝိရိဂဗ္ဘရေ”တိ
ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ။ ပဗ္ဗတေသု ဝနဂဟနေ ဝနသဏ္ဍေတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပန နေသံ
ဝိရောစနဋ္ဌာနဒဿနဉ္စေဝ သီဟနာဒဿ ယောဂျဘူမိဒဿနဉ္စ။ နဒန္တာနံ
ဝိရိဂဗ္ဘရေတိ ယောဇနာ။ ယထာ ဟိ သီဟာ ယေဘုယျေန ဝိရိဂဗ္ဘရေ
အညေဟိ ဒုရာသဒတာယ ဇနဝိဝိတ္ထေ ဝသန္တာ အတ္ထနော ဒဿနေန
ဥပ္ပဇနကဿ^၉ ခုဒ္ဒကမိဂသန္တာသဿ ပရိဟရဏတ္ထံ ဂေါစရဂမနေ သီဟနာဒံ
နဒန္တိ၊ ဧဝမေတေပိ အညေဟိ ဒုရာသဒဝိရိဂဗ္ဘရသဒိသေဝ သုညာဂါရေဝသန္တာ
ဂုဏေဟိ ခုဒ္ဒကာနံ ပုထုဇနာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိပရိတ္တာသပရိဝဇနတ္ထံ ဝက္ခမာန-
ဂါထာသင်္ဂါတံ အဘိတနာဒံ နဒိ^{၁၀} သု။ တေန ဝုတ္တံ “သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ
ဝိရိဂဗ္ဘရေ”တိ^{၁၁}။

သုဏာထာတိ သဝနာဏတ္ထိကဝစနံ၊ တေန ဝက္ခမာနာနံ ဂါထာနံ သန္ဓိပတိ-
တာယ ပရိသာယ သောတုကာမတံ ဥပ္ပါဒေန္တော သဝနေ အာဒရံ ဇနေတိ၊
ဥဿာဟံ သမုဋ္ဌာပေန္တော^{၁၂} ဂါရဝံ ဗဟုမာနဉ္စ ဥပဋ္ဌပေတိ။ အထ ဝါ

၁-ဒန္တကဠိရံသံ (သိ)	၂-စေတ္ထ ဟိ အနုပမတာ (သိ)	၃-တုဋ္ဌိဒေါဟဏာဒိသု (သိ)
၄-ပသဋ္ဌာနံ ပသဋ္ဌဒါဠိနံ (က)	၅-ပဋိပက္ခေ (သိ)	၆-ပါပေန္တိ (?)
၇-ပရိသက်ပုနာဝသေနေဝ (သိ)		၈-ဥဒ္ဓိဇနကဿ (က)
၉-သီဟာနံဝ၊ အတ္ထုပနာယိကာတိ (သိ)		၁၀-သမုတ္တေဇေန္တော (က)

“ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘူ အနာစရိယကော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိံ၊ တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ဗလေသု” စ ဝသီဘာဝ”န္တိ ၂။

ဗောဓနေယျဗောဓနတ္ထော ဟိ ဗလေသု ဝသီဘာဝေါ။ ပစ္စေကံ သယ-
မေဝ ဗောဓိတိ ပစ္စေကသမ္မောမိ၊ အနနုဗုဒ္ဓေါ? သယမ္ဘူဉာဏေန သစ္စာဘိ-
သမယောတိ အတ္ထော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သယမ္ဘူဉာဏတာယ သယမေဝ
ပဝတ္တမာနောပိ သစ္စာဘိသမယော သာနုဗုဒ္ဓေါ အပရိမာဏာနံ? သတ္တာနံ
သစ္စာဘိသမယဿ ဟေတုဘာဝတော။ ဣမေသံ ပန သော ဧကဿာပိ
သတ္တဿ သစ္စာဘိသမယဟေတု န ဟောတိ။ သတ္တု ဓမ္မဒေသနာယ သဝနန္တေ
ဇာတာတိ သာဝကာ။ သာဝကာနံ သစ္စာဘိသမယော သာဝကာသမ္မောမိ။
တိဝိဓာပေသာ တိဏ္ဍံ ဗောဓိသတ္တာနံ ယထာသကံ အာဂမနိယပဋိပဒါယ
မတ္တကပ္ပတ္တိယာ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ
ဘာဝနာပါရိပူရိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဣတရာဘိသမယာနံ တဒဝိနာဘာဝတော။ န
ဟိ သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန ဝိနာ ဘာဝနာဘိသမယော သမ္ဘဝတိ၊ သတိ စ
ဘာဝနာဘိသမယေ ပဟာနာဘိသမယော ပရိညာဘိသမယော စ သိဒ္ဓေါ-
ယေဝ ဟောတိတိ။

ယဒါ ဟိ မဟာဗောဓိသတ္ထော ပရိပူရိတီဗောဓိသမ္ဘာရော စရိမဘဝေ
ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယ “န တာဝိမံ ပလ္လင်္ဂံ” ဘိန္ဒိဿာမိ၊
ယာဝ န မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိဿတိ”တိ ပဋိညံ ကတွာ
အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော အသမ္ပတ္တာယ ဧဝ သဗ္ဗျာဝေလာယ မာရဗလံ
ဝိဓေတွာ ပုရိမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန အနေကာကာရဝေါ-
ကာရေ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓေ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိသောဓနေန
စုတူပပါတဉာဏအနာဂတံသဉာဏာနိ အဓိဂန္ဓာ ပစ္စိမယာမေ “ကိစ္ဆံ ဝတာယံ
လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ ဇိယတိ စ မိယတိ စ စဝတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊
အထ စ ပနိမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ နပ္ပဇာနာတိ ဇရာမရဏဿာ”တိအာဒိနာ၆
ဇရာမရဏတော ပဋ္ဌာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသိတွာ
မဟာဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ နိသဒသိလာယံ ဖရသုံ နိသေန္တော? ဝိယ ကိလေသ-
ဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ လောကနာထော ဉာဏဖရသုံ တေဇေန္တော ဗုဒ္ဓဘာဝါယ

၁-ဖလေသု (က) ၂-ခု ၇-ခုဒါ ၃ ဂ-၁၉၇၊ ၃ ၉-၁၇၂-ပိဋေသု။
၃-အနုဗုဒ္ဓေါ (သိ၊ က) ၄-အပ္ပမာဏာနံ (သိ) ၅-ပါရမီပရိပူရိတ... (သိ)
၆-ဒီ ၂-၂၆-ပိဋေ မဟာပဒါနသုတ္တေ။ ၇-သုနိသဒေန္တော (သိ)

ဝေ ဗုဒ္ဓဘာဝပုတ္တိ နာမ^၁ နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ဉာဏဿ အပရိပစ္စနတော။ ပရိစ္ဆိန္ဒ-
ကာလေ နိပ္ပာဒိတံ ဝိယ ဟိ သဿံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒကာလဝသေနေဝ
ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ^၂ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တံ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ—

“မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဝိဂတာသဝဒဿနံ။

အဓိကာရော ဆန္ဒတာ ဧတေ၊ အဘိနိဟာရကာရဏာ”တိ?—

ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ ကတာဘိနိဟာရာနံ ပစ္စေကဗောဓိ-
သတ္တာနံ^၄ “အဓိကာရော ဆန္ဒတာ”တိ ဒွင်္ဂသမန္ဓာဂတာယ ပတ္တနာယ ဝသေန
ကတပဏိဓာနာနံ သာဝကဗောဓိသတ္တာနဉ္စ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒံ
အသမ္ပတ္တာ အန္တရာ ဧဝ ပစ္စေကသမ္မောဓိယာ ယထာဝုတ္တသာဝကသမ္မောဓိယာ
စ အဓိဂမော နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ဉာဏဿ အပရိပစ္စနတော။ ဣမေသမ္ပိ ဟိ^၅ ယထာ
မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဒါနာဒိပါရမီဟိ ပရိမြုဟိတာ ပညာပါရမီ အနုက္ကမေန
ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ပရိပူရေတိ၊ ဧဝံ ဒါနာဒိဟိ ပရိမြုဟိတာ
အနုပုဗ္ဗေန ယထာရဟံ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ
သာဝကဗောဓိဉာဏဉ္စ ပရိပူရေတိ။ ဒါနပရိစယေန ဟေတေ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
အလောဘဇ္ဈာသယတာယ သဗ္ဗတ္ထ အသင်္ဂမာနသာ^၆ အနပေက္ခစိတ္တာ ဟုတွာ၊
သီလပရိစယေန သုသံဝုတကာယဝါစတာယ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစိကမ္မန္တာ
ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာ ဘောဇနေ မတ္တညူနော ဟုတွာ ဇာဂရိ-
ယာနုယောဂေန စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ၊ သွာယံ တေသံ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ
ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ပန ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ အဓိကာရသမ္ပတ္တိယာ အပ္ပကသိရေနေဝ အဋ္ဌ သမာ-
ပတ္တိယော ပညာဘိညာ ဆဋ္ဌဘိညာ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ ပုဗ္ဗဘာဝဝိပဿနာ စ
ဟတ္ထဂတာယေဝ ဟောန္တိ^၇။ ဝိရိယာဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ယဉ္စိ
ပစ္စေကဗောဓိယာ သာဝကဗောဓိယာ ဝါ အတ္ထာယ ဒါနာဒိပုညသမ္ဘရဏေ
အဗ္ဗုဿဟနံ၊ ဣဒံ ဝိရိယံ။ ယံ တဒနုပရောဓဿ သဟနံ၊ အယံ ခန္တိ။ ယံ ဒါန-
သီလာဒိသမာဒါနာဝိသံဝါဒနံ၊ ဣဒံ သစ္စံ။ သဗ္ဗတ္ထမေဝ^၈ အစလသမာဓာနာ-
ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဣဒံ အဓိဋ္ဌာနံ။ ယာ ဒါနသီလာဒိနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတေသု သတ္ထေသု
ဟိတေသိတာ၊ အယံ မေတ္တာ။ ယံ သတ္တာနံ ကတဝိပ္ပကာရေသု အဇ္ဈုပေက္ခနံ။

၁-ဗုဒ္ဓဉာဏပုတ္တိ နာမ (က)၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တိ နာမ (နိဿ)	၂-ဝိရုဋ္ဌိ (သိ)
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ ၁-၄၆-ဝိဇ္ဇေ။	၄-ပစ္စေကသမ္မောဓိသတ္တာနံ (က)
၅-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သိ)	၆-အလဂ္ဂမာနသာ (သိ)
၇-ဟောတိ (သိ)	၈-သဗ္ဗတ္ထကမေဝ (သိ)

ဘာဝိတတ္ထာတိ ဝုစ္စန္တိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ အရိယာ အပ္ပမာဒဘာဝနံ ဘာဝေန္တိ နာမ၊ အဂ္ဂဗလက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ဘာဝိတတ္ထာ နာမာတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော^၁။

တေသု တဒင်္ဂပုဟာနေန နေသံ သီလသမ္ပဒါ ဒဿိတာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပုဟာနေန သမာဓိသမ္ပဒါ၊ သမုစ္ဆေဒပုဟာနေန ပညာသမ္ပဒါ၊ ဣတရေန တာသံ ဗလံ ဒဿိတံ။ သီလေန စ တေသံ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိကလျာဏတာ ဒဿိတာ၊ “ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ”^၂၊ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ”^၃၊ “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”^၄ နှိ^၅ စ ဝစနတော သီလံ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိကလျာဏံ^၆ အဝိပုဋိသာရာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။ သမာဓိနာ မဇ္ဈေကလျာဏတာ^၆ ဒဿိတာ၊ “စိတ္တံ ဘာဝယံ”^၇၊ “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ”^၈ တိ^၉ စ ဝစနတော သမာဓိပဋိပတ္တိယာ မဇ္ဈေကလျာဏောဝံ^၇၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။ ပညာယ ပရိယောသာန-ကလျာဏတာ^၉ ဒဿိတာ၊ “သစိတ္တပရိယောဒပနံ”^၉၊ “ပညံ ဘာဝယ”^{၁၀} နှိ^၉ စ ဝစနတော ပညာ ပဋိပတ္တိယာ ပရိယောသာနံ^၉၊ ပညတ္တရတော ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သာဝ ကလျာဏာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု တာဒိဘာဝါဝဟတ္တာ။

“သေလော ယထာ ဧကသနော၊ ဝါတေန န သမီရတိ။
ဧဝံ နိန္ဒာပသံသာသု၊ န သမိဇ္ဇန္တိ ပဏ္ဍိတာ”^{၁၀}—

ဟိ ဝုတ္တံ။

တထာ သီလသမ္ပဒါယ တေဝိဇ္ဇာဘာဝေါ ဒဿိတော။ သီလသမ္ပတ္တိံ ဟိ နိဿာယ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏန္တိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ ဆဋ္ဌဘိညာဘာဝေါ။ သမာဓိသမ္ပတ္တိံ ဟိ နိဿာယ ဆဋ္ဌဘိညာ ပါပုဏန္တိ။ ပညာသမ္ပဒါယ ပဘိန္ဒ-ပဋိသမ္ဘိဒါဘာဝေါ။ ပညာသမ္ပဒံ ဟိ နိဿာယ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါပု-ဏန္တိ။ ဣမိနာ တေသံ ထေရာနံ ကေစိ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကေစိ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ကေစိ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တထာ သီလသမ္ပဒါယ တေသံ ကာမသုခါနုယောဂသင်္ခါတဿ အန္တဿ ပရိဝဇ္ဇနံ ဒဿေတိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ အတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊ ပညာသမ္ပဒါယ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ^{၁၁} သေဝနံ ဒဿေတိ။ တထာ သီလ-သမ္ပဒါယ တေသံ ဝိတိက္ကမပုဟာနံ ကိလေသာနံ ဒဿေတိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ

၁-ဝုတ္တော စာယမတ္ထော (သီ)	၂-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။	၃-သံ ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ။
၄-၃ ၁-၄၁၊ ၆ ၂-၄၂-ပိဋ္ဌေသု။	၅-အာဒိကလျာဏတာ စ (သီ)	၆-....တာ စ (သီ)
၇-ကလျာဏတာ စ (သီ)	၈-....တာ စ (သီ)	၉-ပရိယောသာနံ (သီ)
၁၀-ဝိ ၃-၂၇၊ ၃ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေသု။		၁၁-ပဋိပတ္တိယာ (သီ)

ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ပညာသမ္ပဒါယ အနုသယပ္ပဟာနံ ဒဿေတိ။ သီလ-
သမ္ပဒါယ ဝါ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဝိသောဓနံ၊ သမာဓိသမ္ပဒါယ တဏှာ-
သံကိလေသဝိသောဓနံ၊ ပညာသမ္ပဒါယ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဝိသောဓနံ ဒဿေတိ။
တဒဂ်ပ္ပဟာနေန ဝါ နေသံ အပါယသမတိက္ကမော ဒဿိတော။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပ-
ဟာနေန ကာမဓာတုသမတိက္ကမော၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန သဗ္ဗဘဝသမ-
တိက္ကမော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဘဝိတတ္တာန” နှို ဝါ ဧတ္ထ သီလဘာဝနာ စိတ္တဘာဝနာ ပညာဘာဝနာတိ
တိဿော ဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကာယဘာဝနာယ တဒန္တောဂဓတ္တာ။
သီလဘာဝနာ စ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသံ။ ယထာ ပန သီဟ-
နာဒံ ပရေ မိဂဂဏာ န သဟန္တိ၊ ကုတော အဘိဘဝေ^၁၊ အညဒတ္ထု
သီဟနာဒေါ တေ အဘိဘဝတိ။ ဧဝမေဝ အညတိတ္ထိယဝါဒါ ထေရာနံ ဝါဒေ
န သဟန္တိ၊ ကုတော အဘိဘဝေ၊ အညဒတ္ထု ထေရဝါဒါဝ တေ အဘိဘဝန္တိ။
တံ ကိဿ ဟေတု? “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ
အနတ္တာ”တိ^၂ “နိဗ္ဗာနဓာတူ”တိ စ ပဝတ္တနတော။ န ဟိ ဓမ္မတော သက္ကာ
ကေနစိ အညထာ ကာတုံ အပ္ပဋိဝတ္တနိယတော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ
ပရတော အာဝိ? ဘဝိဿတိ။ ဧဝမေတ္ထ သင်္ခေပေနေဝ ပဌမဂါထာယ အတ္ထ-
ဝိဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒုတိယဂါထာယံ ပန အယံ သမ္ပန္နဒဿနမုခေန အတ္ထဝိဘာဝနာ။ တတ္ထ
ယေသံ ထေရာနံ ဂါထာ သာဝေတုကာမော၊ တေ သာဓာရဏဝသေန
နာမတော ဂေါတ္တတော ဂုဏတော စ ကိတ္တေတုံ “ယထာနာမာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အသာဓာရဏတော ပန တတ္ထ တတ္ထ ဂါထာသေဝ အာဝိ ဘဝိဿတိ။
တတ္ထ ယထာနာမာတိ ယံယံနာမာ၊ သုဘူတိ မဟာကောဋိကောတိအာဒိနာ
နယေန နာမဓေယျေန ပညာတာတိ^၃ အတ္ထော။ ယထာဂေါတ္တာတိ ယံယံ-
ဂေါတ္တာ၊ ဂေါတမော ကဿပေါတိအာဒိနာ နယေန ကုလပဒေသေန ယာယ
ယာယ ဇာတိယာ ပညာတာတိ^၄ အတ္ထော။ ယထာဓမ္မဝိဟာရိနောတိ
ယာဒိသဓမ္မဝိဟာရိနော၊ ပရိယတ္တိပရမတာယံ အဋ္ဌတွာ ယထာနုရူပံ သမာ-
ပတ္တိဝိဟာရိနော ဟုတွာ ဝိဟရိ^၅ သူတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယထာဓမ္မဝိဟာရိ-
နောတိ ယထာဓမ္မာ ဝိဟာရိနော စ^၆၊ ယာဒိသသီလာဒိဓမ္မာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိသု

၁-အဘိဘဝေါ(သံ၊က) ၂-ခု ၁-၅၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-အာဝိ(ဗဟုသု)
၄-ယထာပညာတာတိ(သံ၊က) ၅-သမညာတာတိ(သီ)
၆-ယထာဓမ္မတာယ ဝိဟာရိနော စ(သီ)၊ ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ(?)

အဘိဏှသော ဝိဟရမာနာ^၁ ယာဒိသဝိဟာရာ စာတိ အတ္ထော။ ယထာဓိ-
 ပုတ္တာတိ ယာဒိသအဓိမုတ္တိကာ သဒ္ဓါဓိမုတ္တိပညာဓိမုတ္တိသု ယံယံအဓိမုတ္တိကာ၊
 သုညတမုခါဒိသု^၂ ဝါ ယထာ ယထာ နိဗ္ဗာနံ အဓိမုတ္တာတိ ယထာဓိမုတ္တာ။
 “နိဗ္ဗာနံ အဓိမုတ္တာနံ၊ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ အာသဝံ”^၃တိ? ဟိ ဝုတ္တံ။ ဥဘယံ စေတံ
 ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အရဟတ္တပုတ္တိတော^၄ ပုဗ္ဗေယေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တ-
 မဓိမုစ္စနံ^၅၊ န ပရတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“အဿဒ္ဓေါ အကတညူ စ၊ သန္ဓိစ္ဆေဒေါ စ ယော နရော”^၆တိအာဒိဇိ။

“ယထာဓိမုတ္တာ”^၇တိ ဝါ ပါဠော၊ ပညာဓိမုတ္တိဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိသု
 ယံယံဝိမုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ သပ္ပညာတိ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပညာယ ပါရိ-
 ဟာရိကပညာယ ဘာဝနာပညာယ စာတိ တိဝိဓာယဝိ ပညာယ ပညဝန္တော။
 ဝိဟရိ^၈သုဘိ တာယ ဧဝ သပ္ပညတာယ ယထာလဒ္ဓေန ဖာသုဝိဟာရေနေဝ
 ဝသိ^၉သု။ အတန္တိတာ^{၁၀}တိ အနလသာ၊ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိယံ ယထာဗလံ ပရဟိတ-
 ပဋိပတ္တိယံ စ^{၁၁} ဥဋ္ဌာနဝန္တောတိ အတ္ထော။

ဧတ္ထ စ ပန^{၁၂} နာမဂေါတ္တဂ္ဂဟဏေန တေသံ^{၁၃} ထေရာနံ ပကာသပညာတ-
 ဘာဝံ ဒသေတိ။ ဓမ္မဝိဟာရဂ္ဂဟဏေန သီလသမ္ပဒံ သမာဓိသမ္ပဒဉ္စ ဒသေတိ။
 “ယထာဓိမုတ္တာ သပ္ပညာ”^{၁၄}တိ ဣဓိနာ ပညာသမ္ပဒံ။ “အတန္တိတာ”^{၁၅}တိ ဣဓိနာ
 သီလသမ္ပဒါဒိနံ ကာရဏဘူတံ ဝိရိယသမ္ပဒံ ဒသေတိ။ “ယထာနာမာ”^{၁၆}တိ
 ဣဓိနာ တေသံ ပကာသနနာမတံ ဒသေတိ။ “ယထာဂေါတ္တာ”^{၁၇}တိ ဣဓိနာ
 သဒ္ဓါနုသာရိဓမ္မာနုသာရိဂေါတ္တသမ္ပတ္တိသမုဒါဂမံ။ “ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော”^{၁၈}တိ-
 အာဒိနာ သီလသမာဓိပညာဓိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန^{၁၉} သမ္ပတ္တိသမုဒါဂမံ။
 “အတန္တိတာ”^{၂၀}တိ ဣဓိနာ ဧဝံ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာနံ ပရဟိတပဋိပတ္တိ^{၂၁}
 ဒသေတိ။

အထ ဝါ “ယထာနာမာ”^{၂၂}တိ ဣဒံ တေသံ ထေရာနံ ဂရူဟိ^{၂၃} ဂဟိတနာမ-
 ဓေယျဒဿနံ သမညာမတ္တကိတ္တနတော။ “ယထာဂေါတ္တာ”^{၂၄}တိ ဣဒံ ကုလပုတ္တ-
 ဘာဝဒဿနံ ကုလာပဒေသ^{၂၅}ကိတ္တနတော။ တေန နေသံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝံ

၁-အဘိဏှတော (က)	၂-သုညတသုခါဒိသု (က)	၃-၃ ၁-၄၆-ဓမ္မပဒေ။
	၄-ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ အရဟတ္တပုတ္တိတော (သီ)	
၅-....မဓိမုတ္တံ (သီ)	၆-၃ ၁-၂၇-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။	၇-ပရဟိတသာဓိတာယ (က)
၈-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ၊ က)	၉-တေသံ တေသံ (သီ)	၁၀-ဝိမုတ္တိဉာဏ (က)
၁၁-ဂရူဟိ (သီ)		၁၂-ကုလပုဒေသ....(က)

တေသု အရညရုက္ခမူလပဗ္ဗတာဒိသု ဝိဝိတ္တသေနာသနေသု။ တတ္ထ တတ္ထာတိ ဝါ တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒါနာဒိကာလေ။ **ဝိပဿိတွာ**တိ သမ္မုဿိတွာ^၁။ နာမရူပဝဝတ္ထာ- ပနပစ္စယပရိဂ္ဂဟေဟိ^၂ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေတွာ ကလာ- ပသမ္မုဿနာဒိက္ကမေနပဉ္စမံ ဝိသုဒ္ဓိံ အဓိဂန္ဓာ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ မတ္ထကံ ပါပနဝသေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ။ **ပုသိတွာ**တိ ပတွာ သတ္ထိကတွာ။ **အစ္စုတံ ပဒန္တိ** နိဗ္ဗာနံ။ တံ ဟိ သယံ အစဝနဓမ္မတ္တာ၊ အဓိဂတာနံ အစ္စုတိ- ဟေတုဘာဝတော စ နတ္ထိ ဧတ္ထ စုတိတိ “အစ္စုတံ”။ သင်္ခတဓမ္မေဟိ အသမ္ဗိဿ- ဘာဝတာယ တဒတ္ထိကေဟိ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗတာယ စ “ပဒ”န္တိ စ ဝုစ္စတိ။ **ကတန္တန္တိ** ကတဿ အန္တံ။ ယော ဟိ တေဟိ အဓိဂတော အရိယမဂ္ဂေါ။ သော အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပါဒိတတ္တာ ကတော နာမ၊ တဿ ပန ပရိယောသာနဘူတံ ဖလံ ကတန္တောတိ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ကတန္တံ အဂ္ဂဖလံ။ အထ ဝါ ပစ္စယေဟိ ကတတ္တာ နိပ္ပုဒိတတ္တာ ကတာ နာမ သင်္ခတဓမ္မာ၊ တန္တိဿရဏဘာဝတော ကတန္တော နိဗ္ဗာနံ။ တံ ကတန္တံ။ **ပစ္စဝေက္ခန္တာ**တိ^၃ “အဓိဂတံ ဝတ မယာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန ဣဒံ အရိယဖလံ၊ အဓိဂတာ အသင်္ခတာ ဓာတူ”တိ အရိယ- ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန ပဋိပတ္တိံ အဝေက္ခမာနာ။ အထ ဝါ သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓဝသေန ယံ အရိယေန ကရဏီယံ^၄ ပရိညာဒိသောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ အဂ္ဂဖလေ ဌိတေန နိပ္ပုဒိတတ္တာ ပရိယောသာပိတတ္တာ^၅ ကတံ နာမ၊ ဧဝံ ကတံ တံ ပစ္စဝေက္ခန္တာ။ ဧတေန ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ ဒဿိတံ။ ပုရိမ- နယေနပန ဣတရပစ္စဝေက္ခဏာနိတိ ဧကုနဝိသတိ^၆ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိ။

ဣမမတ္တန္တိ ဧတ္ထ ဣမန္တိ သကလော ထေရထေရိဂါထာနံ အတ္ထော အတ္တနော ဣတရေသဉ္စ တတ္ထ သန္တိပတိတာနံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကမဟာထေရာနံ ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိ- ဝတ္တမာနတာယ အာသန္ဓော ပစ္စက္ခောတိ စ ကတွာ ဝုတ္တံ။ **အတ္တန္တိ** “ဆန္ဒာ မေ^၇ ကုဋိကာ”တိအာဒိဟိ ဂါထာဟိ ဝုစ္စမာနံ အတ္ထုပနာယိကံ ပရူပနာယိကံ လောကီယလောကုတ္တရပဋိသံယုတ္တံ အတ္ထံ။ **အဘာသိသုန္တိ**^၈ ဂါထာဗန္ဓဝသေန ကထေသုံ၊ တံဒိပနိယော ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနာ တေသံ ဘာဝိတတ္တာနံ ဂါထာ အတ္ထုပနာယိကာ သုဏာထာတိ ယောဇနာ။ တေ စ မဟာထေရာ ဧဝံ

၁-သမ္မုဿိတွာ (က)	၂-....ပရိဂ္ဂဟာဒိဟိ (သိ)
၃-ပစ္စဝေက္ခန္တာ (သိ)	၄-အကရဏီယံ (သိ)
၅-ပရိယောသိတတ္တာ (သိ)	၆-ဧကုနဝိသတိဝိ (သိ)
၇-ဆန္ဒာ မေသာ (က)	၈-အဘာသိသုတိ (သိ)

တေန စ သမယေန^၁ ပဗုဒ္ဓတ္ထရော ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဟံသဝတီ-
 နဂရံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ပစ္စုသသမယေ လောကံ
 ဝေါလောကေန္တော နန္ဒတာပသဿ အန္တေဝါသိကဇဋိလာနံ အရဟတ္တုပ-
 နိဿယံ၊ နန္ဒတာပသဿ စ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတဿ သာဝကဋ္ဌာနန္တရဿ
 ပတ္တနံ ဒိသွာ ပါတောဝ သရိရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ပတ္တစီဝရ-
 မာဒါယ အညံ ကဋ္ဌိ အနာမန္တေတွာ သီဟော ဝိယ ဧကစရော နန္ဒတာ-
 ပသဿ အန္တေဝါသိကေသု ဖလာဖလတ္ထာယ ဂတေသု “ဗုဒ္ဓဘာဝံ မေ
 ဇာနာတူ”တိ ပဿန္တဿေဝ နန္ဒတာပသဿ အာကာသတော ဩတရိတွာ
 ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာသိ။ နန္ဒတာပသော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဉ္စေဝ လက္ခဏပါရိပူရိ^၂ စ
 ဒိသွာ လက္ခဏမန္တေ သမ္ပသိတွာ “ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော
 နာမ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တော ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ၊ ပဗ္ဗဇန္တော လောကေ
 ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ^၂ သဗ္ဗညူ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အယံ ပုရိသာဇာနိယော နိဿံသယံ
 ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဥတွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အာသနံ
 ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နန္ဒတာပသောဝိ
 အတ္တနော အနုစ္စဝိကံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ^၃ နိသီဒိ။

တသ္မိံ သမယေ စတုစတ္တာလိသသဟဿဇဋိလာ ပဏီတပဏီတာနိ
 ဩဇေန္တာနိ ဖလာဖလာနိ ဂဟေတွာ အာစရိယဿ သန္တိကံ သမ္ပတ္တာ ဗုဒ္ဓါ-
 နဉ္စေဝ အာစရိယဿ စ နိသိန္ဓာသနံ ဩလောကေန္တော အာဟံသု “အာစရိယ
 မယံ ‘ဣမသ္မိံ’ လောကေ တုမေဟိ မဟန္တတရော နတ္ထိ”တိ ဝိစရာမ၊ အယံ ပန
 ပုရိသော တုမေဟိ မဟန္တတရော မညေ”တိ^၄။ နန္ဒတာပသော “တာတာ ကိံ
 ဝဒေထ၊ သာသပေန^၅ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌသဋ္ဌိသတသဟဿယောဇနဗ္ဗေဓံ သိနေရုံ
 ဥပမေတုံ ဣစ္ဆထ၊ သဗ္ဗညူဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ မာ မံ ဥပမိတ္တာ”တိ^၆ အာဟ။ အထ တေ
 တာပသာ “သစေ အယံ ဩရကော အဘဝိဿ၊ န အမှာကံ အာစရိယော ဧဝံ
 ဥပမံ အာဟရေယျ၊ ယာဝ မဟာ ဝတာယံ ပုရိသာဇာနိယော”တိ ပါဒေသု
 နိပတိတွာ သိရသာ ဝန္တိသု။ အထ တေ အာစရိယော အာဟ “တာတာ
 အမှာကံ ဗုဒ္ဓါနံ အနုစ္စဝိကော ဒေယျဓမ္မော နတ္ထိ၊ ဘဂဝါ စ ဘိက္ခာစာရ-
 ဝေလာယံ ဣဓာဂတော၊ တသ္မာ မယံ ယထာဗလံ ဒေယျဓမ္မံ ဒဿာမ၊ တုမေ
 ယံ ယံ ပဏီတံ ဖလာဖလံ အာနိတံ၊ တံ တံ အာဟရထာ”တိ ဝတွာ အာဟရာ-
 ပေတွာ ဟတ္ထေ ဓောဝိတွာ သယံ တထာဂတဿ ပတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

၁-တေန စ သမယေန ပန (သီ) ၂-ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ (သီ) ၃-ကေမန္တေ (သီ)
 ၄-မဟန္တတရောတိ မညေတိ (က) ၅-ကိံ သာသပေန (က) ၆-သဒ္ဓိံ ဥပမိတ္တာတိ (က)

ဝိသယေ ဌတွာ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပသိတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ။
 တဿ ဒေသနာဝသာနေ သတ္တာ သယံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာ-
 ပရိယောသာနေ သဗ္ဗေ စတုစတ္တာလီသသဟဿတာပသာ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိံသု။ သတ္တာ “ထေ ဘိက္ခဝေါ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တေသံ တာဝ-
 ဒေဝ ကေသမသု^၃ အန္တရဓာယိ။ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ကာယေ ပဋိမုက္ကာဝ
 အဟေသံ။ သဠိဝဿတ္ထေရာ ဝိယ သတ္တာရံ ပရိဝါရယိံသု။ နန္ဒတာပသော ပန
 ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတာယ ဝိသေသံ နာဓိဂစ္ဆိ။ တဿ ကိရ အရဏဝိဟာရိတ္ထေရဿ
 သန္တိကေ ဓမ္မံ သောတုံ အာရဒ္ဒကာလတော ပဋ္ဌာယ “အဟော ဝတာဟမ္ပိ
 အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဣမိနာ သာဝကေန လဒ္ဓဓုရံ လဘေ-
 ယျ”န္တိ စိတ္တံ ဥဒပါဒိ။ သော တေန ပရိဝိတက္ကေန မဂ္ဂဖလပဋိဝေဓံ ကာတုံ
 နာသက္ခိ။ တထာဂတံ ပန ဝန္တိတွာ သမ္ပါဒေ ဌတွာ အာဟ “ဘန္တေ ယေန
 ဘိက္ခုနာ ဣသိဂဏဿ ပုပ္ဖါသနာနုမောဒနာ ကတာ၊ ကော နာမာယံ တုမှာကံ
 သာသနေ”တိ။ အရဏဝိဟာရိအင်္ဂေ ဒက္ခိဏေယျအင်္ဂေ စ တေဒဂ္ဂံ ပတ္တော
 ဧသော ဘိက္ခူတိ။ “ဘန္တေ ယွာယံ မယာ သတ္တာဟံ ပုပ္ဖဆတ္တံ ဓာရေန္တေန
 သက္ကာရာ ကတော၊ တေန အဓိကာရေန န အညံ သမ္ပတ္တိံ” ပတ္ထေမိ၊
 အနာဂတေ ပန ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အယံ ထေရော ဝိယ ဒွိဟင်္ဂေဟိ
 သမန္နာဂတော သာဝကော ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနမကာသိ။

သတ္တာ “သမိဇ္ဈိဿတိ န ခေါ ဣမဿ တာပသဿ ပတ္တနာ”တိ
 အနာဂတံသဉ္ဇာဏံ ပေသေတွာ ဩလောကေန္တော ကပ္ပသတသဟဿံ
 အတိက္ကမိတွာ သမိဇ္ဈနကဘာဝံ ဒိသ္မာ နန္ဒတာပသံ အာဟ “န တေ အယံ
 ပတ္တနာ မောဃာ ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿံ အတိက္ကမိတွာ
 ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သန္တိကေ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ
 ဝတွာ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အာကာသံ ပက္ခန္တိ။
 နန္ဒတာပသော ယာဝ စက္ခုပထသမတိက္ကမာ သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ
 အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ သော အပရဘာဂေ ကာလေန ကာလံ သတ္တာရံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏိ။ အပရိဟိနဇ္ဈာနောဝ ကာလင်္ကတွာ မြဟ္မလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပန စုတော အပရာနိပိ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ပဗ္ဗဇိတွာ
 အာရညကော အဟောသိ။ ကဿပသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓကာလေပိ ပဗ္ဗဇိတွာ အာရည-
 ကော ဟုတွာ ဂတပစ္စာဂတဝတ္တံ ပူရေသိ။ ဧတံ ကိရ ဝတ္တံ အပရိပူရေတွာ

၁-ကေသမသု(သိ)

မဟာသာဝကဘာဝံ ပါပုဏန္တာ နာမ နတ္ထိ။ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထံ ပန အာဂမ-
ဋ္ဌကထာသု^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗိ။ သော ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ
ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထံ ပူရေတွာ ကာလက်တွာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ
တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ အပဒါနေ^၂—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ နိသဘော နာမ ပဗ္ဗတော။
အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဍသာလာ သုမာပိတာ။
ကောသိယော နာမ နာမေန၊ ဇဠိလော ဥဂ္ဂတာပနော။
ကောကိယော^၃ အဒုတိယော၊ ဝသာမိ နိသဘေ တဒါ။
ဇလံ မူလဉ္စ ပဏ္ဍဉ္စ၊ န ဘုဉ္စာမိ အဟံ တဒါ။
ပဝတ္ထံဝ သုပါတာဟံ^၄၊ ဥပဇီဝါမိ တာဝဒေ။
နာဟံ ကောပေမိ အာဇီဝံ၊ စဇမာနောပိ ဇီဝိတံ။
အာရာဓေမိ သကံ စိတ္တံ၊ ဝိဝဇ္ဇေမိ အနေသနံ။
ရာဂူပသံဟိတံ စိတ္တံ၊ ယဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတေ မမ။
သယံဝ ပစ္စဝေက္ခာမိ၊ ဧကဂ္ဂေါ^၅ တံ ဒမေမဟံ။
ရဇ္ဇသေ ရဇ္ဇနိယေ စ၊ ဒုဿနိယေ စ ဒုဿသေ။
မုယုသေ မောဟနိယေ စ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
ဝိသုဒ္ဓါနံ အယံ ဝါသော၊ နိမ္မလာနံ တပဿိနံ။
မာ ခေါ ဝိသုဒ္ဓိံ ဒူသေသိ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
အဂါရိကော ဘဝိတွာန၊ ယဒါ ပုတ္တံ လဘိဿသိ။
ဥဘောပိ မာ ဝိရာဓေသိ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
ဆဝါလာတံ ယထာ ကဠံ၊ န ကွစိ ကိစ္စကာရကံ^၆။
နေဝ ဂါမေ အရညေ ဝါ၊ န ဟိ တံ ကဋ္ဌသမ္ပတံ။
ဆဝါလာတူပမော တွံ^၇သိ၊ န ဂိဟိ နာပိ သညတော။
ဥဘတော မုတ္တကော အဇ္ဇ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
သိယာ န ခေါ တဝ ဧတံ၊ ကော ပဇာနာတိ တေ ဣဒံ။
သဒ္ဓါရရံ ဝဟိသိ မေ၊ ကောသဇ္ဇဗဟုလာယ စ။

၁-ဒိ-၄ ၁-၁၆၇၊ မ-၄ ၁-၂၅၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒ ၃-၇၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ကောကိကော (က)
၄-ပဝတ္ထပဏ္ဍပတ္တာနံ (သိ) ၅-ကေကော (သိ) ၆-နက္ခေဝ ကိစ္စကာရကံ (သိ)

ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ တံ ဝိညူ၊ အသုစိ နာဂရိကော ယထာ။
 အာကနိတွာန ဣသယော၊ စောဒယိဿန္တိ တံ သဒါ။
 တံ ဝိညူ ပဝဒိဿန္တိ ၁၊ သမတိက္ကန္တသာသနံ။
 သံဝါသံ အလာဘန္တော ဟိ၊ ကထံ ဇိဝိဟိသိ တုဝံ။
 တိဓာပဘိန္တံ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဠိဟာယနံ။
 ဗလီ နာဂေါ ဥပဂန္တာ၊ ယူထာ နိဟရတေ ဂဇံ။
 ယူထာ ဝိနိဿဋ္ဌော သန္တော၊ သုခံ သာတံ န ဝိန္ဒတိ။
 ဒုက္ခိတော ဝိမနော ၂ ဟောတိ၊ ပဇ္ဈာယန္တော ပဝေဓတိ။
 တထေဝ ဇဠိလာ တမ္ပိ၊ နိဟရိဿန္တိ ဒုမ္ပတိံ။
 တေဟိ တံ နိဿဋ္ဌော သန္တော၊ သုခံ သာတံ န လစ္ဆသိ။
 ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ သောကသလ္လသမပ္ပိတော။
 ဒယုတိ ပရိဋ္ဌာဟေန၊ ဂဇော ယူထာဝ နိဿဋ္ဌော။
 ဇာတရူပံ ယထာ ကုဉ္ဇံ၊ နေဝ ဈာယတိ ကတ္တစိ။
 တထာ သီလဝိဟိနော တံ၊ န ဈာယိဿသိ ကတ္တစိ။
 အဂါရံ ဝသမာနောပိ၊ ကထံ ဇိဝိဟိသိ တုဝံ။
 မတ္တိကံ ပေတ္တိကဇ္ဇာပိ၊ နတ္ထိ တေ နိဟိတံ ဓနံ။
 သယံ ကမ္မံ ကရိတွာန၊ ဂတ္တေ သေဒံ ပမောစယံ။
 ဧဝံ ဇိဝိဟိသိ ဂေဟေ၊ သာဓု တေ တံ န ရုစ္စတိ။
 ဧဝါဟံ တတ္ထ ဝါရေမိ၊ သံကိလေသဂတံ မနံ။
 နာနာဓမ္မကထံ ကတွာ၊ ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယိံ။
 ဧဝံ မေ ဝိဟရန္တဿ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။
 တိံ သဝဿသဟဿာနိ၊ ဝိပိနေ မေ ၃ အတိက္ကမုံ။
 အပ္ပမာဒရတံ ဒိသွာ၊ ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသကံ။
 ပဒုမုတ္တရသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော ၄၊ အပ္ပမေယျော အနုပမော။
 ရူပေနာ သဒိသော ဗုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေ စက်မိ တဒါ။

၁-ပဝဒိဿန္တိ (သိ)
 ၃-ပဝနေ စ (သိ)

၂-ဒုမ္ပနော (သိ)
 ၄-တိမ္မရူပဏ္ဏာဘော (သိ)

သုဗုလ္လော သာလရာဇာဝ၊ ဝိဇ္ဇူဝ'ဗ္ဗဃနန္တရေ။
 ဣဏေနာ'သဒိသော ဗုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 သီဟရာဇာဝ'သမ္ဘိတော၊ ဂဇရာဇာဝ ဒပ္ပိတော။
 လာသိတော? ဗျုတ္တရာဇာဝ၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 သိ'ဂိနိက္ခသဝဏ္ဏာဘော၊ ခဒိရဂါရသန္ဓိဘော။
 မဏိ ယထာ ဇောတိရသော၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 ဝိသုဒ္ဓကေလာသနိဘော၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမာ။
 မဇ္ဈနိကေဝ သူရိယော၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 ဒိသ္မာ နဘေ စက်မန္တံ၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။
 ဒေဝေါ နု ခေါ အယံ သတ္တော၊ ဥဒါဟု မနုဇော အယံ။
 န မေ သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ၊ မဟိယာ ဒေဝိသော နရော။
 အပိ မန္တပဒံ အတ္ထိ၊ အယံ သတ္တာ ဘဝိဿတိ။
 ဧဝါဟံ စိန္တယိတွာန၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
 နာနာပုပ္ဖု ဂန္ဓု၊ သန္ဓိပါတေသဟံ တဒါ။
 ပုပ္ဖါသနံ ပညာပေတွာ၊ သာဓုစိတ္တံ မနောရမံ။
 နရသာရထိနံ အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
 ဣဒံ မေ အာသနံ ဝိရ၊ ပညတ္တံ တဝ'နုစ္ဆဝံ။
 ဟာသယန္တော မမံ စိတ္တံ၊ နိသီဒ ကုသုမာသနေ။
 နိသီဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ၊ အသမ္ဘိတောဝ ကေသရိ။
 သတ္တရတ္ထိန္ဒိဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပဝရေ ကုသုမာသနေ။
 နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ၊ သတ္တရတ္ထိန္ဒိဝံ အဟံ။
 ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမာဓိမှာ၊ သတ္တာ လောကေ အနုတ္တရော။
 မမ ကမ္ပံ ပကိတ္တေန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
 ဘာဝေဟိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဘာဝနာနမနုတ္တရံ။
 ဣမံ သတိံ ဘာဝယိတွာ၊ ပူရယိဿသိ မာနသံ ။

၁-ဝိဇ္ဇူဝ ဂဂနန္တရေ (သီ)
 ၃-ဒုရာသဒေါ (သီ)

၂-ဒမ္ဘိတော (က)
 ၄-ပူရယသညံ သုမာနသံ (သီ)

တိံသကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿသိ။
အသီတိက္ခတ္ထုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿသိ။
သဟဿက္ခတ္ထုံ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇော ရဋ္ဌေ ဘဝိဿသိ။

ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
အနုဘောဿသိ တံ သဗ္ဗံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။

ဘဝါဘဝေ သံသရဇ္ဇော၊ မဟာဘောဂံ လဘိဿသိ။
ဘောဂေ တေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။

ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

အသီတိကောဋီဝံ ဆဇ္ဇေတွာ၊ ဒါသေ ကမ္မကရေ ဗဟူ။
ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿသိ။

အာရာယေတွာ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံဝံ။
သုဘူတိ နာမ နာမေန၊ ဟေဿသိ သတ္ထု သာဝကော။

ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဒက္ခိဏေယျဂုဏမ္ပိ တံ။
တထာရဏဝိဟာရေ စ၊ ဒွိသု အဂ္ဂေ ဌပေဿသိ။

ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
နာဘံ^၁ အပ္ပဂ္ဂမီ ဝိရော၊ ဟံသရာဇာဝ အဗ္ဗရေ။

သာသိတော လောကနာထေန၊ နမသိတွာ တထာဂတံ။
သဒါ ဘာဝေမိ မုဒိတော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမုတ္တမံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။

အသီတိက္ခတ္ထုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိံ။
သဟဿက္ခတ္ထုံ ရာဇော စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ^၂။

ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
အနုဘောမိ သုသမ္ပတ္တိံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။

၁-နဘေ (သိ)

၂-သဟဿက္ခတ္ထုံ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇော ရဋ္ဌေ အဟောသဟံ (က)

ဒေသေန္တော ယသ္မာ သတ္တာရာ ဒေသိတနိယာမေန အနောဒိဿကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တသ္မာ အရဏဝိဟာရိနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဃရေ ဃရေ မေတ္တာဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ^၁ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ “ဧဝံ ဒါယကာနံ မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဒက္ခိဏေယျာနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ အရဏဝိဟာရိနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ၊ ဒက္ခိဏေယျာနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ”တိ။ ဧဝမယံ မဟာထေရော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာယ အတ္တနာ^၂ ပူရိတပါရမီနံ ဖလဿ မတ္ထကံ ပတွာ လောကေ အဘိညာတော အဘိလက္ခိတော ဟုတွာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ အဂမာသိ။

ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော ထေရဿ အာဂမနံ သုတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထာ”တိ ဝတွာ “နိဝါသနဋ္ဌာနံ ကရိဿာမီ”တိ ပက္ကန္တော ဝိဿရိ။ ထေရော သေနာသနံ အလဘန္တော အဗ္ဗောကာသေ ဝိတိနာမေသိ။ ထေရဿ အာနုဘာဝေန ဒေဝေါ န ဝသတိ။ မနုဿာ အဝုဋ္ဌိတာယ ဥပဒ္ဓါတာ ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရေ ဥက္ကုဋ္ဌိမကံသု။ ရာဇာ “ကေန န ခေါ ကာရဏေန ဒေဝေါ န ဝသတိ”တိ ဝိမံသန္တော “ထေရဿ အဗ္ဗောကာသဝါသေန မညေ န ဝသတိ”တိ စိန္တေတွာ^၃ တဿ ပဏ္ဍကုဋိ^၄ ကာရာပေတွာ “ဣမိဿာ ဘန္တေ ပဏ္ဍကုဋိယာ ဝသထာ”တိ ဝတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကာမိ။ ထေရော ကုဋိကံ ပဝိသိတွာ တိဏသန္တာရကေ^၅ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ တဒါ ပန ဒေဝေါ ထောကံ ထောကံ^၆ ဖုဿယတိ၊ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပုဝေစ္စတိ။ အထ ထေရော လောကဿ အဝုဋ္ဌိကဘယံ ဝိသမိတုကာမော^၇ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝတ္ထုကဿ ပရိဿယဿ အဘာဝံ ပဝေဒေန္တော—

၁။ “ဆန္ဒာ မေ^၁ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ၊
 ဝဿ ဒေဝ ယထာသုခံ။
 စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတံ ဝိမုတ္တံ၊
 အာတာပီ ဝိဟရာမိ ဝဿ ဒေဝါ”တိ—

ဂါထမာဟ။

၁-သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ (သီ)	၂-အံ ၁-၂၄-ပိဋ္ဌေ။	၃-အတ္တနော (သီ၊ က)
၄-စိန္တေန္တော (သီ၊ က)	၅-တိဏသန္တာရဏေ (က)	၆-ထောကံ (က)
၇-ဝိမေတုကာမော (သီ)		၈-ဆန္ဒာ မေသာ (က)

တတ္ထ ဆန္ဒ-သဒ္ဓေါ တာဝ “ဆန္ဒာ သာ ကုမာရိကာ ဣမဿ ကုမာရကဿ”^၁
 “နန္ဒန္တံ နပုတိရူပ”^၂န္တိအာဒိသု^၂ ပတိရူပေ အာဂတော။ “ဆန္ဒံ တွေဝ ဖဂ္ဂုဏ
 ဖဿာယတနာန”^၃န္တိအာဒိသု^၃ ဝစနဝိသိဋ္ဌေ သင်္ချာဝိသေသေ။ “ဆန္ဒမတိ-
 ဝဿတိ၊ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိ”^၄တိအာဒိသု^၄ ဂဟဏေ။ “ကျာဟံ တေ
 နန္ဒန္တောပိ ကရိဿာမိ”^၅တိအာဒိသု^၅ နိဝါသနပါရူပနေ။ “အာယသ္မာ ဆန္ဒော
 အနာစာရံ အာစရတိ”^၆တိအာဒိသု^၆ ပညတ္တိယံ။ “သဗ္ဗန္တံ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္တံ”^၇ ဆန္ဒာ
 ကုဋိ အာဟိတော ဂိနိ”^၈တိ^၈ စ အာဒိသု တိဏာဒိဟိ ဆာဒနေ။ ဣဓာပိ
 တိဏာဒိဟိ ဆာဒနေယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တသ္မာ တိဏေန ဝါ ပဏ္ဍေန ဝါ ဆန္ဒာ
 ယထာ န ဝဿတိ ဝဿောဒကပတနံ န ဟောတိ န ဩဝဿတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗဒေဝ
 ဆာဒိတာတိ အတ္ထော။

မေ-သဒ္ဓေါ “ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိ-
 တု”^{၁၀}န္တိအာဒိသု^{၁၀} ကရဏေ အာဂတော၊ မယာတိ အတ္ထော။ “တဿ မေ ဘန္တေ
 ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု”^{၁၁}တိအာဒိသု^{၁၁} သမ္ပဒါနေ၊ မယုန္တိ အတ္ထော။
 “ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ပုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿေဝ
 သတော”^{၁၂}တိအာဒိသု^{၁၂} သာမိအတ္ထေ အာဂတော။ ဣဓာပိ သာမိအတ္ထေ ဧဝ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မမာတိ အတ္ထော။ ကိဉ္ဇာပိ ဒီဏာသဝါနံ မမာယိတဗ္ဗံ နာမ ကိဉ္ဇိ နတ္ထိ
 လောကဓမ္မေဟိ အနုပလိတ္တဘာဝတော၊ လောကသမညာဝသေန ပန တေသမ္ပိ
 “အဟံ မမာ”^{၁၃}တိ ဝေါဟာရမတ္ထံ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ကိန္တိ မေ
 သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျံ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ”^{၁၄}တိ^{၁၄}။

ကုဋိကာတိ ပန မာတုကုတ္တိပိ ကရဇကောယောပိ တိဏာဒိစ္ဆဒနော
 ပတိဿယောပိ ဝုစ္စတိ။ တထာ ဟိ—

“မာတရံ ကုဋိကံ မြူသိ၊ ဘရိယံ မြူသိ”^{၁၅} ကုလာဝကံ။
 ပုတ္တေ သန္တာနကေ မြူသိ”^{၁၆}၊ တဏှာ မေ မြူသိ”^{၁၇} ဗန္ဓန”^{၁၈}န္တိ^{၁၅}—

အာဒိသု မာတုကုတ္တိ “ကုဋိကာ”^{၁၉}တိ ဝုတ္တော။

၁-ဂိ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဂိ ၁-၂၄၈-ပိဋ္ဌေ။	၃-ပရိယေသိတဗ္ဗံ။
၄-ခု ၁-၁၄၄၊ ဝိ ၄-၄ ၂၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၅-ဂဂဏေ (က)	၆-ပရိယေသိတဗ္ဗံ။
၇-ဂိ ၁-၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။	၈-ဂိ ၂-၂၈-ပိဋ္ဌေ။	၉-ခု ၁-၂၈ ၂-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
၁၀-ဂိ ၃-၇၊ ဒီ ၂-၃၁၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၈-ပိဋ္ဌေသု။		
၁၁-သံ ၂-၁၆၂၊ အံ ၁-၅၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။		၁၂-မ ၁-၁၆၁၊ သံ ၂-၂၄၂-ပိဋ္ဌေသု။
၁၃-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။	၁၄-မြူမိ (က)	၁၅-သံ ၁-၈-ပိဋ္ဌေ။

“အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋ်ကေ၊ မံသနာရူပသိဗ္ဗိတေ”။
မိရတ္ထ၊ ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ၊ ပရဂတ္ထေ ၊ မမာယသိ” တိ?—

အာဒီသု ကေသာဒိသမူဟဘူတော ကရဇကာယော။ “ကဿပဿ ဘဂဝတော ဘဂိနိ ကုဋ် ဩဝဿတိ” ၄ “ကုဋ် နာမ ဥလ္လိတ္တာ ဝါ ဟောတိ အဝလိတ္တာ ဝါ” တိ- အာဒီသု ၊ တိဏဆဒနပတိဿယော။ ဣဓာပိ သော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော ပဏ္ဏ- သာလာယ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ကုဋ် ဧဝ ဟိ ကုဋ်ကာ၊ အပါကဋ်ကုဋ် “ကုဋ်ကာ” တိ ဝုတ္တာ ၆။

သုခ-သဒ္ဓေါ ပန “ဝိပိဋိကတွာန သုခံ ဒုခဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေဝ စ သောမနဿ- ဒေါမနဿ” န္တိအာဒီသု? သုခဝေဒနာယံ အာဂတော။ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနမုပ္ပါဒေါ၊ သုခါ သဒ္ဓမ္မဒေသနာ” တိအာဒီသု ၊ သုခမူလေ။ “သုခဿေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိ- ဝစနံ ယဒိဒံ ပုညာနိ” တိအာဒီသု ၊ သုခဟေတုမှိ။ “ယသ္မာ စ ခေါ မဟာလိ ရူပံ သုခံ သုခါနုပတိတံ သုခါဝက္ကန္တ” န္တိအာဒီသု ၊ သုခါရမ္မဏေ၊ “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ- ဝိဟာရာ ဧတေ စုန္တ အရိယဿ ဝိနယေ” တိအာဒီသု ၊ အဗျာပဇ္ဇေ။ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ” န္တိအာဒီသု ၊ နိဗ္ဗာနေ။ “ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရံ အက္ခာနေန ပါပုဏိတုံ ယာဝ သုခါ သဂ္ဂါ” တိအာဒီသု ၊ သုခပုစ္စယဋ္ဌာနေ။ “သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိက” န္တိအာဒီသု ၊ ဣဋ္ဌေ၊ ပိယမနာပေတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဣဋ္ဌေ သုခပုစ္စယေ ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာ ဟိ ကုဋ် အန္တော ဗဟိ စ မနာပ- ဘာဝေန သမ္မာဒိတာ နိဝါသနဖာသုတာယ “သုခါ” တိ ဝုတ္တာ။ တထာ နာတိသိတနာတိဥဏ္ဍတာယ ဥတုသုခသမ္ပတ္တိယောဂေန ကာယိကစေတသိက- သုခဿ ပစ္စယဘာဝတော။

နိဝါတာတိ အဝါတာ၊ ဖုသိတဂ္ဂဠုပိဟိတဝါတပါနတ္တာ ဝါတပရိဿယ- ရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တဿာ ကုဋ်ယာ သုခဘာဝဝိဘာဝနံ။ သဝါတေ ဟိ သေနာသနေ ဥတုသပ္ပါယော န လဗ္ဘတိ၊ နိဝါတေ သော လဗ္ဘတိတိ။ ဝဿာတိ ပဝဿ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆ။ ဒေဝါတိ အယံ ဒေဝ-သဒ္ဓေါ “ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသဝတိရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊

၁-နဟာရူပရိသိဗ္ဗိတေ (သိ) ၂-ပရဘတ္ထေ(သိ) ၃-ခု ၂-ခု ၆ ၂-ပိဋေ။
၄-မ ၂-၂၄၃-ပိဋေ။ ၅-ဝိ ၁-၂၂၄-ပိဋေ။ ၆-ကုဋ် ဧဝ ဟိ ကုဋ်ကာတိ ဝုတ္တာ။(သိ၊က)
၇-ခု ၁-၂၂၉-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၈-ခု ၁-၄၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၉-အံ ၂-၄၆၅-၊ ခု ၁-၂၀၅-ပိဋေသု။
၁၀-သံ ၂-၅၇-ပိဋေ။ ၁၁-မ ၁-၄၉-ပိဋေ။ ၁၂-မ ၂-၁၇၆၊ ခု ၁-၄၃-ပိဋေသု။
၁၃-မ ၃-၂၁၀-ပိဋေ၊ အတ္ထတော သမာနံ။ ၁၄-ဒီ ၁-၄၈၊ သံ ၁-၉၀-ပိဋေဒီသု။

တ္ထေ ဒေဝ ဆန္ဒံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခန္တိအာဒိသု^၁ သမ္မုတိဒေဝေ ခတ္တိယေ အာဂတော။ “စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခ-ဗဟုလာ”တိအာဒိသု^၂ ဥပပတ္တိဒေဝေသု။ “တဿ ဒေဝါတိဒေဝဿ၊ သာသနံ သဗ္ဗဒဿိနော”တိအာဒိသု^၃ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝေသု။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ ဟိ ဘဂဝတော အဘိဒေဝဘာဝေ ဝုတ္တေ ဣတရေသံ ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ “ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတ-ဝလာဟကေ ဒေဝေ”တိအာဒိသု^၄ အာကာသေ။ “ဒေဝေါ စ ကာလေန ကာလံ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ”တိအာဒိသု^၅ မေဃေ ပဇ္ဇန္တေ ဝါ။ ဣဓာပိ မေဃေ ပဇ္ဇန္တေ ဝါ ဒဠဗ္ဗော။ ဝဿာတိ ဟိ တေ အာဏာပေန္တော ထေရော အာလပတိ။ ယထာသုခန္တိ ယထာရုစိ။ တဝ ဝဿနေန မယံ ဗာဟိရော ပရိဿယော နတ္ထိ၊ တသ္မာ ယထာကာမံ ဝဿာတိ ဝဿုပဇီဝိသတ္ထေ အနဂ္ဂ-ဏ္ဍန္တော ဝဒတိ။

ဣဒါနိ အပ္ပန္နရေ ပရိဿယာဘာဝံ^၆ ဒဿေန္တော “စိတ္တ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတန္တိ မမ စိတ္တံ သုဠု အတိဝိယ သမ္မာ သမ္မဒေဝ ကေဂ္ဂ-ဘာဝေန အာရမ္မဏေ ဌပိတံ။ တဉ္စ ခေါ န နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ပနမတ္တေန၊ အပိ စ ခေါ ဝိမုတ္တံ ဩရုတ္တဂိယဉ္စဘာဂိယသင်္ဂဟေဟိ သဗ္ဗသံယောဇနေဟိ သဗ္ဗကိလေ-သဓမ္မတော စ ဝိသေသေန ဝိမုတ္တံ၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာန-ဝသေန တေ ပဇဟိတွာ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ အာတာပီတိဝိရိယဝါ။ ဖလသမာပတ္တိ-အတ္ထံ ဝိပဿနာရမ္ပဝသေန ဒိဠဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထဉ္စ အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟုတွာ ဝိဟရာမိ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိဟိ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေမိ၊ န ပန ကိလေသပ္ပဟာနတ္ထိ၊ ပဟာတဗ္ဗဿေဝ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ “ယထာ ပန ဗာဟိရ-ပရိဿယာဘာဝေန ဒေဝ မယာ တံ ဝဿနေ နိယောဇိတော၊ ဧဝံ အပ္ပန္နရ-ပရိဿယာဘာဝေနပီ”တိ^၇ ဒဿေန္တော ပုနပိ “ဝဿ ဒေဝါ”တိ အာဟ။

အပရော နယော—ဆန္ဒာတိ ဆာဒိတာ ပိဟိတာ။ ကုဋိကာတိ အတ္တ-ဘာဝေါ။ သော ဟိ “အနေကာဝယဝဿ သမုဒါယဿ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တဏှာသံယုတ္တဿ အယဉ္စေဝ ကာယော သမုဒါဂတော၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ”န္တိအာဒိသု^၈ ကာယောတိ အာဂတော။ “သိဉ္စ ဘိက္ခု ဣမံ

၁-ဒိ ၂-၁၅၅-ပိဋေ။	၂-ဒိ ၃-၂၁၄-ပိဋေ။
၃-ပရိယေသိတဋ္ဌံ။	၄-မ ၁-၃၉၁၊ သံ ၁-၆၅၊ ၃ ၁-၂၀၀-ပိဋေသု။
၅-အံ ၁-၃၀၇-ပိဋေ။	၆-ပရိဿယဿာဝိ အဘာဝံ(သိ)
၇-ပရိဿယာဘာဝေန ဝိတိ° (သိ)	၈-သံ ၁-၂၆၃-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။

နာဝံ၊ သိတ္တာ တေ လဟုမေဿတိ”တိအာဒိသု နာဝါတိ အာဂတော။ “ဂဟ-
 ကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ဂဟကုဋံ ဝိသင်္ခတ”န္တိ ၂ စ အာဒိသု ဂဟန္တိ အာဂတော။
 “သတ္ထော ဂုဟာယံ ဗဟုနာဘိဆန္ဓော၊ တိဋ္ဌံ နရော မောဟနသ္မိံ ပဂါဠော”တိ-
 အာဒိသု၊ ဂုဟာတိ အာဂတော။ “နေလင်္ဂေါ သေတပစ္စာဒေါ၊ ဧကာရော ဝတ္တတိ
 ရထော”တိအာဒိသု၊ ရထောတိ အာဂတော။ “ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ”တိ-
 အာဒိသု၊ ဂေဟန္တိ အာဂတော။ “ဝိဝဇ္ဇာ ကုဋိ နိဗ္ဗုတော ဂိနိ”တိအာဒိသု၊
 ကုဋိတိ အာဂတော။ တသ္မာ ဣဓာပိသော “ကုဋိကာ”တိ ဝုတ္တော။ အတ္တဘာ-
 ဝေါ ဟိ ကဋ္ဌာဒိနိ ပဋိစ္စ လဗ္ဘမာနာ ဂေဟနာမိကာ၆ ကုဋိကာ ဝိယ အဋ္ဌိအာဒိ-
 သညိတေ ပထဝီဓာတုအာဒိကေ ဖဿာဒိကေ စ ပဋိစ္စ လဗ္ဘမာနော
 “ကုဋိကာ”တိ ဝုတ္တော၊ စိတ္တမက္ကဋ္ဌဿ နိဝါသဘာဝတော စ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋိဝေသာ၊ မက္ကဋ္ဌာဝသထော ဣတိ။
 မက္ကဋ္ဌော ပဉ္စဒ္ဓါရာယ၊ ကုဋိကာယ ပသက္ကိယ။
 ဒ္ဓါရေနာနုပရိယာတိ၊ သဗ္ဗယန္တော ပုနပ္ပုန”န္တိ စ။

သာ ပနေသာ အတ္တဘာဝကုဋိကာ ထေရဿ တိဏ္ဍိံ ဆန္တံ အဋ္ဌန္တူ
 အသံဝရဒ္ဓါရာနံ ဝသေန သမတိံ၊ ဝိဇ္ဇနကဿ ရာဂါဒိအဝဿုတဿ ပညာယ
 သံဝုတတ္တာ သမ္ပဒေဝ ပိဟိတတ္တာ “ဆန္တာ”တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ ဘဂဝါ
 “သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊ ပညာယေတေ ပိဓိယရေ”တိ။ ဝုတ္တနယေန ဆန္တတ္တာ
 ဧဝံ ကိလေသဒုက္ခဘာဝတော နိရာမိသသုခသမင်္ဂိတဿ စ သုခါ သုခပ္ပတ္တာ၊
 တတော ဧဝ စ နိဝါတာ နိဟတမာနမဒိတိယသုရမ္ဘတဿ နိဝါတဝုတ္တိကာ။
 အယဉ္စ နယော “မယံ န သံကိလေသဓမ္မာနံ သံဝရဏမထွေဓု သိဒ္ဓေါ၊ အထ
 ခေါ အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိနာ သုဋ္ဌု သမာဟိတစိတ္တတဿ စေဝ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ
 သဗ္ဗသံယောဇနေဟိ ဝိပုမုတ္တစိတ္တတဿ စာ”တိ ဒဿေန္တော အာဟ “စိတ္တံ မေ
 သုသမာဟိတံ ဝိပုတ္တ”န္တိ။ ဧဝံဘူတော စ “ဣဒါနာဟံ ကတကရဏီယော”တိ
 န အပ္ပေါသုက္ကော ဟောမိ၊ အထ ခေါ အာတာပီ ဝိဟရာမိ၊ သဒေဝကဿ
 လောကဿ ဟိတသုခုပသံဟာရေ ဥဿာဟဇာတော ဘိက္ခာစာရကာလေပိ
 အနုသရံ ဗြဟ္မဝိဟာရေနေဝ ဝိဟရာမိ။ တသ္မာ တုမ္ပိ ဒေဝ ပဇ္ဇန္တ မယံ ပိယံ
 ကာတုကာမတဿပိ ဝဿူပဇီဝိနံ သတ္တာနံ အနုကမ္မာယပိ ဝဿ သမ္မာ ဓာရံ
 အနုပ္ပဝေစ္ဆာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-ခု ၁-၆၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-ခု ၁-၃၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-ခု ၁-၃၉၉-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။
 ၄-ခု ၁-၁၇၃-ပိဋေ ဥဒါနေ။ ၅-ခု ၁-၂၀၂-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၆-ဂေဟသာမိနိ(သီ)
 ၇-သမထ(က) ၈-ခု ၁-၄၃၄-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၉-ဧဝံ(က) ၁၀-နိဟတမာနဒဗ္ဗ(က)

တ္ထေ စ သေရော “ဆန္ဒာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ ဣမိနာ လောကိယလောကုတ္တရဘေဒံ^၁ အတ္တနော အဓိသီလသိက္ခံ ဒသေတိ။ “စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတ”န္တိ ဣမိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခံ။ “ဝိမုတ္တ”န္တိ ဣမိနာ အဓိပညာသိက္ခံ။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ။ အထ ဝါ “ဆန္ဒာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ ဣမိနာ အနိမိတ္တဝိဟာရံ ဒသေတိ ကိလေသဝဿပိဓာနမုခေန နိစ္စာဒိနိမိတ္တုပ္ပါဒုနဒီပနတော။ “စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတ”န္တိ ဣမိနာ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရံ။ “ဝိမုတ္တ”န္တိ ဣမိနာ သုညတဝိဟာရံ။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ တေသံ တိတ္ထံ ဝိဟာရာနံ အဓိဂမူပါယံ။ ပဌမေန ဝါ ဒေါသပ္ပဟာနံ၊ ဒုတိယေန ရဂပ္ပဟာနံ၊ တတိယေန မောဟပ္ပဟာနံ။ တထာ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယေဟိ ဝါ ဓမ္မဝိဟာရသမ္ပတ္တိယော ဒသေတိ၊ တတိယေန ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိယော။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ အတန္တိဘဘာဝံ ဒသေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ “ယသာနာမာ”တိ ဂါထာယ ဝုတ္တာနံ ဓမ္မဝိဟာရာဒိနံ ဣမာယ ဂါထာယ ဒသယိဘတ္တာ တတ္ထ အဒသယိတေသု နာမဂေါတ္ထေသု နာမံ ဒသေတုံ “ဣတ္ထံ သုဒ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယေ ဟိ ထေရာ နာမမတ္ထေန ပါကဋ္ဌာ၊ တေ နာမေန၊ ယေ ဂေါတ္ထမတ္ထေန ပါကဋ္ဌာ၊ တေ ဂေါတ္ထေန၊ ယေ ဥဘယထာ ပါကဋ္ဌာ၊ တေ ဥဘယေနပိ ဒသယိဿန္တိ။ အယံ ပန ထေရော နာမေန အဘိလက္ခိတော၊ န တထာ ဂေါတ္ထေနာတိ “ဣတ္ထံ သုဒံ၊ အာယသ္မာ သုဘူတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣတ္ထန္တိ ဣဒံ ပကာရံ၊ ဣမိနာ အာကာရေနာတိ အတ္ထော။ သုဒန္တိ^၂ သု ဣဒံ၊ သန္တိဝသေန ဣကာရလောပေါ။ သူတိ စ နိပါတမတ္တံ၊ ဣဒံ ဂါထန္တိ ယောဇနာ။ အာယသ္မာတိ ဝိယဝစနမေတံ ဂရုဂါရဝသပုတိဿဝစနမေတံ^၃။ သုဘူတိတိ နာမကိတ္တနံ။ သော ဟိ သရီရသမ္ပတ္တိယာပိ ဒသနိယော ပါသာဒိကော၊ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာပိ။ ဣတိ သန္တရာယ သရီရာဝယဝဝိဘူတိယာ သီလသမ္ပတ္တိယာဒိဝိဘူတိယာ စ^၄ သမန္တာဂတတ္တာ သုဘူတိတိ ပညာယိတ္ထံ။ သီလသာရာဒိထိရဂုဏယောဂတော ထေရော။ အဘာသိတ္တာတိ ကထေသိ။ ကသ္မာ ပနေတေ မဟာထေရာ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေန္တိတိ? ဣမိနာ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ အနဓိဂတပုဗ္ဗံ ပရမဂမ္ဘီရံ အတိဝိယ သန္တိ ပဏီတံ အတ္တနာ အဓိဂတံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိဂေဂသမုဿာဟိတဥဒါနဝသေန သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန^၆ စ ပရမပိစ္ဆာ

၁-....ဘောဒါယ (ဗဟူသု) ၂-သမံ (က) ၃-သမန္တိ (က)
 ၄-သပ္ပတိဿဝစနမေတံ (သိ) ၅-သီလသမ္ပတ္တိဝိဘူတိယာ စ (သိ) ၆-နိယျာနိကဘာဝနဝသေန (က)
 ထေရဂါထာ-၆ ၁-၃

အရိယာ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေန္တိ၊ ယထာ တံ လောကနာထော ဗောဓနေယျအဇ္ဈာသယဝသေန “ဒသဗလသမန္တာဂတော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ”တိအာဒိနာ^၁ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေတိ^၂၊ ဧဝမယံ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ ဟောတီတိ။

ပရမတ္ထဒီပနိယာ ထေရဂါထာသံဝဏ္ဏနာယ
သုဘူတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပသန္တောတိ^၃ အာယသ္မတော မဟာကောဠိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၄ အယမ္ဗိ ထေရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော မာတာပိတုနံ အဇ္ဈယေန ကုဋုမ္ဗိ သဏ္ဌပေတွာ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဟံသဝတီနဂရဝါသိကေ ဂန္ဓမာလာဒါဟတ္ထေ ယေန ဗုဒ္ဓေါ ယေန ဓမ္မော ယေန သံဘော၊ တန္တိန္တေ တပေါဏေ တပ္ပဗ္ဗာရေ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ မဟာဇနေန သဒ္ဓိ^၅၊ ဥပဂတော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ “အယံ ကိရ ဣမသ္မိ^၆ သာသနေ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ၊ အဟော ဝတာဟမ္ဗိ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အယံ ဝိယ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ” ဘဝေယျ^၇န္တိ စိန္တေတွာ သတ္ထု ဒေသနာပရိယောသာနေ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ သွေ မယံ ဘိက္ခု ဂဏှထာ”တိ နိမန္တေသိ။ သတ္တာ အဓိဝါသေသိ။ သော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒကိစ္ဆိကံ ကတွာ သကနိဝေသနံ ဂန္တော သဗ္ဗရတ္တိ^၈ ဗုဒ္ဓဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒိဟိ^၉ အလင်္ကရိတွာ ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ တဿာ ရတ္တိယာ အစွယေန သကေ နိဝေသနေ ဘိက္ခုသတသဟဿပရိဝါရံ ဘဂဝန္တံ ဝိဝိယောဂုခဇ္ဇကပရိဝါရံ^၇ နာနာရသသူပဗျဉ္ဇနံ ဂန္ဓသာလိဘောဇနံ ဘောဇေတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ စိန္တေသိ “မဟန္တံ ခေါ အဟံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေမိ၊ န ခေါ ပန မယံ” ယုတ္တံ ဧကဒိဝသမေဝ ဒါနံ ဒတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတုံ၊ အနုပဋိပါဋိယာ သတ္တ ဒိဝသေ^၉ ဒါနံ ဒတွာ

၁-မ ၃-၉၉-ပိဋေ အတ္တတော သမာနံ၊ ၂-ပကာသေတီတိ (သီ) ၃-ဥပသန္တောတိအာဒိကာ (သီ)
၄-တေဟိ သဒ္ဓိ (သီ) ၅-ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တော (က) ၆-ဂန္ဓမာလာဒါမာဒိဟိ (သီ)
၇-.....ခဇ္ဇကာဒိပရိဝါရံ (သီ) ၈-မယာ (သီ) ၉-သတ္တဒိဝသံ (သီ)

ပတ္တေသာမိ”တိ။ သော တေနေဝ နိယာမေန သတ္တ ဒိဝသေ မဟာဒါနာနိ
ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ ဒုဿကောဋ္ဌာဂါရံ ဝိဝရာပေတွာ ဥတ္တမံ
တိစိဝရပုဟောနကံ သုခုမဝတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ ဘိက္ခုသတ-
သဟဿဿ စ တိစိဝရံ ဒတွာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ယော သော
ဘိက္ခု တုမေဟိ ဣတော သတ္တမဒိဝသမတ္တကေ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ အဟပ္ပိ
သော ဘိက္ခု ဝိယ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဋိသန္တိ-
ဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ဝတွာ သတ္ထု ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ပတ္တနံ
အကာသိ။ သတ္ထာ တဿ ပတ္တနာယ သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္မာ “အနာဂတေ
ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တဝ ပတ္တနာ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ ဗျာကာသိ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနေ”—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗလောကဝိဒ္ဓ မုနိ။
ဣတော သတသဟဿမိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။
ဩဝါဒကော ဝိညာပကော၊ တာရကော သဗ္ဗပါဏိနံ။
ဒေသနာကုသလော ဗုဒ္ဓေါ၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ဟိတေသိ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သမ္ပတ္တေ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ ပဉ္စသီလေ ပတိဋ္ဌပိ။
ဧဝံ နိရာကုလံ? အာသိ၊ သုညတံ တိတ္ထိယေဟိ စ။
ဝိစိတ္တံ အရဟန္တေဟိ၊ ဝသီဘူတေဟိ တာဒိဘိ။
ရဘနာနဋ္ဌပညာသံ၊ ဥဂ္ဂတော သော မဟာမုနိ။
ကဉ္စနဂ္ဂိယသင်္ကာသော၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။
ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ တာဝဒေ။
တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ မြာဟ္မဏော ဝေဒပါရဂူ။
ဥပေစ္စံ သဗ္ဗလောကဂုံ၊ အသောသိံ ဓမ္မဒေသနံ။
တဒါ သော၂ သာဝကံ ဝိရော၊ ပဘိန္ဒမတိဂေါစရံ။
အတ္ထေ ဓမ္မေ နိရုတ္တေ စ၊ ပဋိဘာနေ စ ကောဝိဒံ။

၁-၃၄-၁၁၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ပတံဇ္ဇယိ(သီ၊က) ၃-နိရာကုလော(က)
၄-ဥပေတွာ(သီ) ၅-တာဒိသံ(က)

ဌပေသိ တေဒဂ္ဂမ္ပိ၊ တံ သုတွာ မုဒိတော အဟံ။
သသာဝကံ ဇိနဝရံ၊ သတ္တာဟံ ဘောဇယိံ တဒါ။
ဒုဿေဟန္တာဒယိတွာန၊ သသိသံ ဗုဒ္ဓိသာဂရံ^၁။
နိပစ္စ ပါဒမူလမ္ပိ၊ တံ ဌာနံ ပတ္တယိံ အဟံ။
ဘတော အဝေါစ လောကဂ္ဂေါ၊ ပဿထေတံ ဒိဇုတ္တမံ^၂။
ဝိနတံ ပါဒမူလေ မေ၊ ကမလောဒရသပ္ပဘံ။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဿ၊ ဌာနံ ပတ္တယတေ အယံ။
တာယ သဒ္ဓါယ စာဂေန၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနေန စ။
သဗ္ဗတ္ထ သုဒ္ဓိတော ဟုတွာ၊ သံသရိတွာ ဘဝါဘဝေ။
အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနေ၊ လစ္စသေတံ မနောရထံ။
သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
ကောဠိကော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
တံ သုတွာ မုဒိတော ဟုတွာ၊ ယာဝဇီဝံ တဒါ ဇိနံ။
မေတ္တစိတ္တော ပရိစရိံ၊ သတော ပညာ^၃သမာဟိတော။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
သတာနံ တိဏိက္ခတ္တံ^၄ စ၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တံ^၅ စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
ပဒေသရဇံ^၆ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
သဗ္ဗတ္ထ သုဒ္ဓိတော အာသိံ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ^၇။
ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနုသေ။
အညံ ဂတိံ^၈ န ဂစ္ဆာမိ၊ သုစိဏ္ဏဿ ဣဒံ ဖလံ။
ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ၊ ခတ္ထိယေ အထ ပြာဟ္မဏေ။
နိစေ ကုလေ န ဇာယာမိ၊ သုစိဏ္ဏဿ ဣဒံ ဖလံ။

၁-ဒုဿေဟိ ဆာဒယိတွာန၊ သသံဗံ လောကနာယကံ (က) ၂-ကုဋ္ဌမ္ပိကံ (သိ)၊ ဒိဇုတ္တမံ (သိ)
၃-ပညော (သိ) ၄-တိသတက္ခတ္တံ (သိ) ၅-တေသော (သိ)

ပစ္စိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ မြဟ္မဗန္ဓု၊ အဟောသဟံ။
 သာဝတ္ထိယံ ဝိပုကုလေ၊ ပစ္စာဇာတော မဟဒ္ဓနေ။
 မာတာ စန္ဒဝတီ နာမ၊ ပိတာ မေ အဿလာယနေ။
 ယဒါ မေ ပိတရံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိနယီ သဗ္ဗသုဒ္ဓိယာ။
 တဒါ ပသန္ဓော သုဂတေ၊ ပဗ္ဗဇိ° အနဂါရိယံ။
 မောဂ္ဂလ္လာနော အာစရိယော၊ ဥပဇ္ဈာ° သာရိသမ္ဘဝေါ။
 ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု၊ ဒိဋ္ဌိ ဆိန္ဓာ သမူလိကာ။
 နိဝါသေန္တော စ ကာသာဝံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏီ°။
 အတ္တမေဓိရုတ္တိသု၊ ပဋိဘာနေ စ မေ မတိ။
 ပဘိန္ဓာ တေန လောကဂ္ဂေါ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 အသန္တိဋ္ဌံ ဝိယာကာသိ°၊ ဥပတိဿေန ပုစ္ဆိတော။
 ပဋိသန္တိဒါသု တေနာဟံ၊ အဂ္ဂေါ သမ္မုဒ္ဓသာသနေ ၂။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော°၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
 ဆဋ္ဌဘိညာ သန္တိကုတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ°န္တိ။

ဧဝံ သော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညဉာဏသမ္ဘာရံ°၊ သမ္ဘရန္တော အပရာပရံ
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ° ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ကောဠိကောတိဿ° နာမံ အကံသု။ သော
 ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာ မြာဟ္မဏသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိ° ဂတော
 ကေဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဥပသမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သဟ ပဋိသန္တိ-
 ဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတွာ ပဋိသန္တိဒါသု စိဏ္ဏဝသီ ဟုတွာ အဘိညာတေ
 အဘိညာတေ° မဟာထေရေ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တောပိ ဒသဗလံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တောပိ ပဋိသန္တိဒါသုယေဝ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ ဧဝမယံ ထေရော

၁-ဥပဇ္ဈော (သီ) ၂-ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ (သီ) ၃-စတဿောပိ (သီ)
 ၄-ပုညသမ္ဘာရံ (သီ) ၅-ကောဠိကောတိဿ (သီ) ၆-အဘိညာတေ (သီ)

တတ္ထ ကတာဓိကာရတာယ စိက္ခဝသိဘာဝေန စ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ဇာတော။ အထ နံ သတ္တာ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တံ^၁ အဋ္ဌပုတ္တံ^၂ ကတွာ ပဋိသမ္ဘိ- ဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကောဠိကော”^၂တိ။ သော အပရေန သမယေန ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော ဥဒါနဝသေန—

၂။ “ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
ရနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော”^၃တိ—

ဣတ္ထံ သုဒံ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကတ္ထေရော ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပသန္တောတိ မနုစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဥပသမနေန နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝ- ကရဏေန ဥပသန္တော။ ဥပရတောတိ သဗ္ဗသ္မာ ပါပကရဏတော ဩရတော ဝိရတော။ မန္တဘာဏီတိ မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ ပန ဥပပရိက္ခိတွာ ဘဏတိတိ မန္တဘာဏီ၊ ကာလဝါဒိအာဒိဘာဝံ အဝိဿဇ္ဇေန္တောယေဝ ဘဏ- တိတိ အတ္ထော။ မန္တဘဏနဝသေန ဝါ ဘဏတိတိ မန္တဘာဏီ၊ ဒုဗ္ဗာသိတ- တော ဝိနာ^၄ အတ္တနော ဘာသနဝသေန^၄ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတံ သုဘာသိတံ- ယေဝ ဘဏတိတိ အတ္ထော။ ဇာတိအာဒိဝသေန အတ္တနော အနုတ္တိသနတော န ဥဒ္ဓတောတိ အနုဒ္ဓတော။ အထ ဝါ တိက္ခံ^၅ ကာယဒုစ္စရိတာနံ ဝူပသမနေန တတော ပဋိဝိရတိယာ ဥပသန္တော၊ တိက္ခံ မနောဒုစ္စရိတာနံ ဥပရမဏေန ပဇဟနေန ဥပရတော၊ စတုန္ဒံ ဝစိဒုစ္စရိတာနံ အပ္ပဝတ္တိယာ ပရိမိတဘာဏီတာယ မန္တဘာဏီ၊ တိဝိဓဒုစ္စရိတနိမိတ္တဥပ္ပဇနကဿ^၆ ဥဒ္ဓစ္စဿ အဘာဝတော အနုဒ္ဓတော။ ဧဝံ ပန တိဝိဓဒုစ္စရိတပ္ပဟာနေန သုဒ္ဓေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတော၊ ဥဒ္ဓစ္စပ္ပဟာနေန သမာဟိတော၊ တမေဝ သမာဓိ^၇ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝခေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ရနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ လာမကဋ္ဌေန ပါပကေ သဗ္ဗပိ သံကိလေသဓမ္မေ နိဗ္ဗုနာတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဇဟတိ။ ယထာ ကိ^၈? ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော၊ ယထာ နာမ ဒုမဿ ရုက္ခဿ ပတ္တံ ပဏ္ဍုပလာသံ မာလုတော ဝါတော ရနာတိ၊ ဗန္ဓနတော ဝိယောဇေန္တော နိဟရတိ၊ ဧဝံ ယသာဝုတ္တပဋိပတ္တိယံ ဌိတော ပါပဓမ္မေ အတ္တနော သန္တာနတော နိဟရတိ၊ ဧဝမယံ ထေရဿ အညာပဒေသေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-မ ၁-၃၆၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၂၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-နတ္ထိ (သီ)
 ၄-သာသနဝသေန (သီ) ၅-တိက္ခံ ဝါ (သီ) ၆-တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇနကဿ (သီ)

ဧတ္ထ စ ကာယဝစီဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝစနေန ပယောဂသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ၊ မနော-
 ဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝစနေန အာသယသုဒ္ဓိံ။ ဧဝံ ပယောဂါသယသုဒ္ဓဿ “အနုဒ္ဓ-
 တော”တိ ဣမိနာ ဥဒ္ဓစ္စဘာဘာဝဝစနေန တဒေကဋ္ဌတာယ နိဝရဏပ္ပဟာနံ
 ဒဿေတိ။ တေသု ပယောဂသုဒ္ဓိယာ သီလသမ္ပတ္တိံ ဝိဘာဝိတာ၊ အာသယ-
 သုဒ္ဓိယာ သမထဘာဝနာယ ဥပကာရကဓမ္မပရိဂ္ဂဟော၊ နိဝရဏပ္ပဟာနေန
 သမာဓိဘာဝနာ၊ “ဓုနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ”တိ ဣမိနာ ပညာဘာဝနာ ဝိဘာဝိတာ
 ဟောတိ။ ဧဝံ အဓိသီလသိက္ခာဒယော တိဿော သိက္ခာ၊ တိဝိကေလျာဏံ
 သာသနံ၊ တဒဂ်ပ္ပဟာနာဒီနိ တီဏိ ပဟာနာနိ၊ အန္တဒ္ဓယပရိဝဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ
 မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ ၁ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ အပါယဘဝါဒီနံ ၂ သမတိက္ကမနူပါယော စ
 ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဣမိနာ နယေန သေသဂါထာသုပိ
 ယထာရဟံ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတ္ထမတ္တမေဝ ပန တတ္ထ တတ္ထ
 အပုဗ္ဗံ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ “ဣတ္ထံ သုဒံ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော”တိ ဣဒံ
 ပူဇာဝစနံ၊ ယထာ တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ။

မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညံ ဣမံ ပဿာတိ အာယသ္မတော ကင်္ခါရေဝတဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ထေရော ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ
 မြာဟန္တမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဧကဒိဝသံ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မဒေသနာကာလေ
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော
 ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဈာနဘိရတာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
 ဒိသ္မာ “မယာပိ အနာဂတေ ဧဝရူပေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ
 ဒေသနာဝသာနေ သတ္တာရံ နိမန္တေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာသက္ကာရံ
 ကတွာ ဘဂဝန္တံ အာဟ “ဘန္တေ အဟံ ဣမိနာ အဓိကာရကဓမ္မေန အညံ သမ္ပတ္တိံ
 န ပတ္တေမိ၊ ယထာ ပန သော ဘိက္ခု တုမေဟိ ဣတော သတ္တမဒိဝသမတ္တကေ
 ဈာယီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ
 သာသနေ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနမကာသိ။ သတ္တာ အနာဂတံ
 ဩလောကေတွာ နိပ္ပဇ္ဇနဘာဝံ ဒိသ္မာ “အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿာဝသာနေ

၁-ပဋိပဒါယ (သီ)

၂-အပါယဘယာဒီနံ (သီ)

ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တံ ဈာယိနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿသိ”တိ ဗျာကဏ်တော ပက္ခာမိ။

သော ယာဝဇီဝံ ကလျာဏကမ္မံ ကတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ပစ္စာဘတ္တံ ဓမ္မဿဝနတ္တံ ဂစ္ဆန္တေန မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ^၁ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဒသဗလဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပဒံ လဘိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ဈာနပရိကမ္မံ ကရောန္တော ဈာနလာဘီ ဟုတွာ ဈာနံ^၂ ပါဒကံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ယေဘု- ယျေန ဒသဗလေန သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗသမာပတ္တိံ^၃ သမာပဇ္ဇန္တော အဟောရတ္တံ ဈာနေသု စိဏ္ဍဝသီ အဟောသိ။ အထ နံ သတ္တာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဈာယိနံ ယဒိဒံ ကင်္ခါရေဝတော”တိ^၄ ဈာယိနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနေ^၅—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခမာ။
ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
သီဟဟနု မြဟ္မဂိရော^၆၊ ဟံသဒုန္နုဘိနိဿနော^၇။
နာဂဝိက္ကန္တဂမနော၊ စန္ဒသူရာမိကပ္ပဘော။
မဟာမတိ မဟာဝီရော၊ မဟာဈာယီ မဟာဗလော။
မဟာကာရုဏိကော နာထော၊ မဟာတမပနူဒနော^၈။
သ ကဒါစိ^၉ တိလောကဂ္ဂေါ၊ ဝေနေယျံ ဝိနယံ^{၁၀} ဗဟံ။
ဓမ္မံ ဒေသေသိ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သတ္တာသယဝိဒူ မုနိ။
ဈာယိံ ဈာနရတံ ဝီရံ၊ ဥပသန္တံ အနာဝိလံ။
ဝဏ္ဏယန္တော ပရိသတိံ၊ တောသေသိ ဇနတံ ဇိနော။
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ မြာဟ္မဏော ဝေဒပါရဂူ။
ဓမ္မံ သုတွာန မုဒိတော၊ တံ ဌာနမဘိပတ္တယိံ။
တဒါ ဇိနော ဝိယာကာသိ၊ သံဆမဇ္ဈေ ဝိနာယကော။
မုဒိတော ဟောဟိ တံ မြဟ္မေ၊ လစ္စသေ တံ မနောရထံ။

၁-ဈာနမေဝ (သီ) ၂-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။ ၃-ဒု ၄-၁၄၅-ပိဋ-ဒီသု။
၄-မြဟ္မသရော (သီ) ၅-ဟံသဒုန္နုဘိနိဿရော (သီ) ၆-မဟာတမပရိနောဒနော (သီ)
၇-သကိဒေဝ (က) ၈-ဝိနယေဝိဋ္ဌကေဝိနယံ ပိဋကံ (က)၊ ဝေနေယျဒိနယေ (သီ)

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
ရေဝတော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဇိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတောဟံ ကောလိယေ ပုရေ။
ခတ္တိယေ ကုလသမ္ပန္နေ၊ ဣဒ္ဓေ ဇိတေ မဟဒ္ဓနေ။
ယဒါ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မမဒေသယိ။
တဒါ ပသန္ဓော သုဂတေ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
ကင်္ခါ မေ ဗဟုလာံ အာသိ၊ ကပ္ပါကပ္ပေ တဟိံ တဟိံ။
သဗ္ဗံ တံ ဝိနယိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒေသေတွာ ဓမ္မမုတ္တမံ။
တတောဟံ တိဏ္ဍသံသာရော၊ တဒါ ဈာနသုခေ ရတော။
ဝိဟရာမိ တဒါ ဗုဒ္ဓေါ၊ မံ ဒိသ္မာ ဇေတဒဗြဝိ။
ယာ ကာစိ ကင်္ခါ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဝေဒိယာ၂ ဝါ ပရဝေဒိယာ ဝါ။
ယေ ဈာယိနော တာ ပဇဟန္တိ သဗ္ဗာ၊
အာတာပိနော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာ။
သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣဓ။
သုမုတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ကိလေသေ ဈာပယိံ မမ။
တတော ဈာနရတံ ဒိသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကန္တဂူ မုနိ။
ဈာယိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂေါ၊ ပညာပေသိ မဟာမတိ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
သ္မာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၁-ဗဟုသော (သိ)

၂-သကဝေဒိယာ (အပဒါနေ)

ပဋိသန္တိဒါ စတသော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
ဆဋ္ဌာဘိညာ သန္တိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

တထာ ကတကိစ္စော ပနာယံ မဟာထေရော ပုဗ္ဗေ ဒီဃရတ္တံ အတ္တနော
ကင်္ခါပကတစိတ္တတံ ဣဒါနိ သဗ္ဗသော ဝိဂတကင်္ခိတဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “အဟော
နန မယံ သတ္တုနော ဒေသနာနဘာဝေါ၊ တေနတရဟိ ဧဝံ ဝိဂတကင်္ခေါ
အဇ္ဈတ္တံ ပူပသန္တစိတ္တော ဇာတော”တိ သဉ္စာတဗဟုမာနော ဘဂဝတော
ပညံ ပသံသန္တော “ပညံ ဣမံ ပဿာ”တိ ဣမံ ဂါထမာဟ။

၃။ တတ္ထ ပညန္တိ ပကာရေ၊ ဇာနာတိ၊ ပကာရေဟိ ဉ္စပေတိတိ စ ပညာ။
ဝေနေယျာနံ အာသယာနုသယစရိယာမိမုတ္တိအာဒိပ္ပကာရေ ဓမ္မာနံ ကုသလာ-
ဒိကေ ခန္ဓာဒိကေ စ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရေ ဇာနာတိ၊ ယထာသဘာဝတော
ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တေဟိ စ ပကာရေဟိ ဉ္စပေတိတိ အတ္ထော။ သတ္တု ဒေသနာ-
ဉ္စာဉ္စိ ဣမာမိပေတံ၊ တေနာဟ “ဣမ”န္တိ။ တံ ဟိ အတ္တနိ သိဗ္ဗေန ဒေသနာ-
ဗလေန နယဂ္ဂါဟတော ပစ္စက္ခံ ဝိယ ဥပဋ္ဌိတံ ဂဟေတွာ “ဣမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယဒဂ္ဂေန
ဝါ သတ္တု ဒေသနာဉ္စာဉ္စိ သာဝကေဟိ နယတော ဂယတိ၊ တဒဂ္ဂေန အတ္တနော
ဝိသယေ ပဋိဝေဉ္စောဉ္စိ နယတော ဂယတေဝ။ တေနာဟ အာယသ္မာ ဓမ္မ-
သေနာပတိ “အပိစ မေ ဘန္တေ ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော”တိ။ ပဿာတိ ဝိမှ-
ယပ္ပတ္တော အနိယမတော အာလပတိ အတ္တနောယေဝ ဝါ ဝိတ္တံ၊ ယထာဟ
ဘဂဝါ ဥဒါနေန္တော “လောကမိမံ ပဿ၊ ပုထု အဝိဇ္ဇာယ ပရေတံ ဘူတံ
ဘူတရံတံ ဘဝါ အပရိမုတ္တ”န္တိ။ တထာဂတာနန္တိ တထာ အာဂမနာဒိ-
အတ္ထေန? တထာဂတာနံ။ တထာ အာဂတောတိ ဟိ တထာဂတော၊ တထာ
ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊
တထာဓမ္မေ ယာထာဂတော^၁ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထာဒဿိ-
တာယ တထာဂတော၊ တထာ^၂ဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာ-
ကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိ ဧဝံ အဋ္ဌဟိ
ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော။ တထာယ အာဂတောတိ တထာဂတော၊
တထာယ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာလက္ခဏံ ဂတောတိ တထာ-
ဂတော၊ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာဝိဇောတိ တထာ-
ဂတော၊ တထာ ပဝတ္တိတောတိ တထာဂတော၊ တထေဟိ အာဂတောတိ

၁-၄ဒွါနုသာသနန္တိ (က)	၂-ပကာရေဟိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃-ဒီ ၂-၇၀၊ ဒီ ၃-၈၃-ပိဋေသု။
၄ နတ္ထိ (သိ)	၅-ပဿထ (က)	၆-ခု ၁-၁၁၅-ပိဋေ ဥဒါနေ။
၇-အတ္ထဟိ (သိ)	၈-ယထာဂတော (သိ)	၉-တထာ....(က)

တထာဂတော၊ တထာ ဂတဘာဝေန တထာဂတောတိ ဝေဗ္ဗိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတောတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယာ ဥဒါနဋ္ဌကထာယ^၁ ဣတံဝုတ္တကဋ္ဌကထာယ^၂ စ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ တဿာ ပညာယ အသာဓာရဏဝိသေသံ ဒဿေတုံ“အဂ္ဂိ ယထာ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ အဂ္ဂိတိ ဥပမာဝစနံ။ ယထာတိ တဿ ဥပမာဘာဝဒဿနံ။ ပဇ္ဇလိတောတိ ဥပမေယျေန သမ္ပန္နဒဿနံ။ နိသီထေတိ ကိစ္စကရဏကာလ- ဒဿနံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယထာ နာမ နိသီထေ ရတ္ထိယံ စတုရင်္ဂ- သမန္ဓာဂတေ အန္ဓကာရေ ဝတ္တမာနေ ဥန္နတေ ဌာနေ ပဇ္ဇလိတော အဂ္ဂိ တသ္မိံ ပဒေသေ တမဂတံ ဝိမေန္တံ တံဋ္ဌတိ။ ဝေမေဝ တထာဂတာနံ ဣမံ ဒေသနာ- ဉာဏသင်္ခါတံ သဗ္ဗသော ဝေနေယျာနံ^၃ သံသယတမံ ဝိမေန္တံ ပညံ ပဿာတိ။ ယတော ဒေသနာဝိလာသေန သတ္တာနံ ဉာဏမယံ အာလောကံ ဒေန္တိတိ အာလောကဒါ။ ပညာမယမေဝ စက္ခု ဒေန္တိတိ စက္ခုဒါ။ တဒုဘယဗ္ဗိ ကင်္ခါဒိနယပဒဋ္ဌာနမေဝ ကတွာ ဒဿေန္တော “ယေ အာဂတာနံ ဝိနယန္တိ ကင်္ခါ”န္တိ အာဟ။ ယေ တထာဂတာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာနံ^၄ ဥပဂတာနံ ဝေနေယျာနံ “အဟောသိံ န ခေါ အဟမတိတမဗ္ဗါန”န္တိ အာဒိနယပုဏ္ဏံ^၅ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ၊ “ဗုဒ္ဓေ ကင်္ခါတိ ဓမ္မေ ကင်္ခါတိ”တိ အာဒိနယပုဏ္ဏံ^၆ အဋ္ဌဝတ္ထု- ကဋ္ဌ ကင်္ခါ^၇ ဝိစိကိန္တံ ဝိနယန္တိ ဒေသနာနုဘာဝေန အနဝသေသတော ဝိမေန္တံ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ။ ဝိနယကုက္ကုစ္စသင်္ခါတာ ပန ကင်္ခါ တဗ္ဗိနယေနေဝ ဝိနိတာ ဟောန္တိတိ^၈။

အပရော နယော—ယထာ အဂ္ဂိ နိသီထေ ရတ္ထိဘာဂေ ပဇ္ဇလိတော ပဋ္ဌုတရဇာလော သမုဇ္ဇလံ^၁ ဥစ္စာသနေ^၂ ဌိတာနံ ဩဘာသဒါနမတ္ထေန အန္ဓကာရံ ဝိဓေိတွာ သမဝိသမံ ဝိဘာဝေန္တော အာလောကဒဒေါ ဟောတိ။ အစ္စာသန္ဓေ ပန ဌိတာနံ တံ^၃ သုပါကင်္ဂံ ကရောန္တော စက္ခုကိစ္စကရဏတော စက္ခုဒဒေါ နာမ ဟောတိ။ ဝေမေဝ^၄ တထာဂတာ အတ္တနော ဓမ္မကာယဿ ဒူရေ ဌိတာနံ အကတာမိကာရာနံ ပညာပဇ္ဇောတေန မောဟန္တကာရံ ဝိဓေိတွာ ကာယဝိသမာဒိသမဝိသမံ^၅ ဝိဘာဝေန္တော အာလောကဒါ ဘဝန္တိ။ အာသန္ဓေ ဌိတာနံ ပန ကဘာမိကာရာနံ ဓမ္မစက္ခု ဥပ္ပါဒေန္တော စက္ခုဒဒါ ဘဝန္တိ။ ယေ

၁-၁၁၂-ပိဒဋ္ဌ။ ၂-၁၁၁-ပိဒဋ္ဌ။ ၃-ဝိနေယျာနံ (က)
၄-ဂတာနံ (သီ) ၅-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဒဋ္ဌသု။ ၆-အဘိ ၁-၂၀၈-ပိဒဋ္ဌ။
၇-ဟောတိတိ (?) ၈-သမုဇ္ဇလော (က) ၉-အစ္စာသန္ဓေ (သီ)
၁၀-နတ္ထိ (သီ) ၁၁-ဝေမေဝံ (သီ) ၁၂-ကာယဿမကာယသမာသမဝိသမံ(က)

ဧဝံဘူတာ အတ္တနော ဝစီဂေါစရံ အာဂတာနံ မာဒိသာနဗ္ဗိ ကင်္ခါဗဟုလာနံ ကင်္ခံ ဝိနယန္တိ အရိယမဂ္ဂသမုပ္ပါဒနေန ဝိဓမန္တိ၊ တေသံ တထာဂတာနံ ပညံ ဉ္ဇကာတိသယံ ပဿာတိ ယောဇနာ။ ဧဝမယံ ထေရဿ အတ္တနော ကင်္ခါ-
 ဝိတရဏပ္ပကာသနေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ ဟောတိ။ အယံ ဟိ ထေရော ပုထုဇ္ဇနကာလေ ကပ္ပိယေပိ ကုက္ကုစ္စကော ဟုတွာ ကင်္ခါဗဟုလတာယ “ကင်္ခါ-
 ရေဝတော”တိ ပညာတော၊ ပစ္စာ ဒီဏာသဝကာလေပိ တထေဝ ဝေါဟရ-
 ယိတ္ထံ။ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓိံ သုဒံ အာယသ္မာ ကင်္ခါရေဝတော ဂါထံ အဘာ-
 သိတ္ထာ”တိ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သန္တိရေဝ သမာသေထာတိ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဒသဗလဿ ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ
 ဟံသဝတီနဂဓရေ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တော အနုက္ကမေန ဝိညှတံ
 ပတ္တော သတ္တရိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ ။ ဧကဒိဝသံ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မဒေသနာကာလေ
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ နိသိ-
 ဒိဘူာ ဓမ္မံ သု.ာန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
 ဒိသ္မာ “မယာပိ အနာဂတေ ဧဝရူပေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ဒေသနာဝ-
 သာနေ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နိမန္တေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-
 နယေနေဝ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ဘဂဝန္တံ ဧဝမာဟ “ဘန္တေ အဟံ ဣမိနာ
 အဓိ ကာရကမ္မေန နာညံ သမ္ပတ္တိံ ပတ္ထေမိ။ ယထာ ပန သော ဘိက္ခု ဣတော
 သက္ကမဒိဝသမတ္တကေ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ
 အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဓမ္မကထိကာနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂေါ
 ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ သတ္တာ အနာဂတံ ဩလောကေတွာ တဿ
 ပတ္တနာယ သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္မာ “အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ
 ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မ-
 ကထိကာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿသိ”တိ ဗျာကာသိ။

၁-ဝေါဟရိတ္ထ (သီ)၊ ဝေါဟရိယိတ္ထ (?) ၂-ဥပ္ပဇ္ဇေ (သီ)

ဣတော ပဉ္စသတေ ကပ္ပေ၊ စတုရော သုပ္ပကာသကာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စတုဒီပမိ ဣဿရာ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တဿ ပန ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတာ ကုလပုတ္တာ ပဉ္စသတာ အဟေသုံ။ ထေရော သယံ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိတာယ တေပိ ဒသဟိ ကထာဝတ္ထုဟိ ဩဝဒိ။ တေ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သဗ္ဗေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ တေ အတ္တနော ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ^၁ မတ္တကပ္ပတ္တံ ဥတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟံသု “ဘန္တေ အမှာကံ ကိစ္စံ မတ္တကပ္ပတ္တံ၊ ဒသန္တုမှ ကထာဝတ္ထုနံ လာဘိနော၊ သမယော ဒါနိ နော ၊ ဒသဗလံ ပဿိတု”န္တိ။ ထေရော တေသံ ဝစနံ သုတွာ စိန္တေသိ “မမ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိတံ သတ္တာ ဇာနာတိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဒသ ကထာဝတ္ထုနံ အမုဉ္ဇိတွာဝ ဒေသေမိ၊ မယိ ဂစ္ဆန္တေ သဗ္ဗေပိမေ ဘိက္ခု မံ ပရိဝါရေတွာ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ ဧဝံ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ဂန္တော ပန အယုတ္တံ မယံ ဒသဗလံ ပဿိတုံ၊ ဣမေ တာဝ ဂန္တော ပဿန္တိ”တိ တေ ဘိက္ခု၊ အာဟ “အာပုသော တုမေ ပုရတော ဂန္တော တထာဂတံ ပဿထ၊ မမ ဝစနေန စဿ ပါဒေ ဝန္တထ၊ အဟမ္မိ တုမှာကံ ဂတမဂ္ဂေနာဂမိဿာမိ”တိ။ တေ ထေရာ သဗ္ဗေပိ ဒသဗလဿ ဇာတိဘူမိရဋ္ဌဝါသိနော သဗ္ဗေ ဒီဏာသဝါ သဗ္ဗေ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိနော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ဩဝါဒံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထိတွာ^၂ ထေရံ ဝန္တိတွာ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရန္တော သဋ္ဌိယောဇနမဂ္ဂံ အတိက္ကမ္မ ရာဇဂဟေ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရံ ဂန္တော ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိံသု။

အာစိတ္တံ ခေါ ပနေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အာဂန္တုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ^၃ ပဋိသမ္ဗောဒိတုန္တိ ဘဂဝါ တေဟိ သဒ္ဓိံ “ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနိယ”န္တိအာဒိနာ နယေန မရရပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ကုတော စ တုမေ ဘိက္ခဝေ အာဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ တေဘိ “ဇာတိဘူမိတော”တိ ပုတ္တေ “ကော န ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇာတိဘူမိယံ ဇာတိဘူမကာနံ ဘိက္ခုနံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဧဝံ သမ္ဘာပိတော ‘အတ္တနာ စ အပ္ပိစ္ဆော အပ္ပိစ္ဆကထဉ္စ ဘိက္ခုနံ ကတ္တာ’တိ”^၄ ဒသကထာ-ဝတ္ထုလာဘိ ဘိက္ခု ပုစ္ဆိ။ တေပိ “ပုဏ္ဏော နာမ ဘန္တေ အာယသ္မာ မန္တာဏိ-ပုတ္တော”တိ အာရောစယိံသု။ တံ ကထံ သုတွာ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ထေရဿ ဒဿနကာမော အဟောသိ။ အထ သတ္တာ ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိံ

၁-ပဗ္ဗဇ္ဇကိစ္စံ (က) ၂-သမယော နော (က)
၃-အမုဉ္ဇိတွာ (သိ) ၄-မ ၁-၁၉၉-ပိဋက

အဂမာသိ။ ပုဏ္ဏတ္ထေရေပိ ဒသဗလဿ တတ္ထ အာဂတဘာဝံ သုတွာ “သတ္ထာရံ ပဿိဿာမီ”တိ ဂန္ဓာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံယေဝ တထာဂတံ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ သတ္ထာ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ထေရော ဓမ္မံ သုတွာ ဒသဗလံ ဝဋ္ဌိတွာ ပဋိ- သလ္လာနတ္ထာယ အန္ဓဝနံ ဂန္ဓာ အညတရမ္ပိ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရေပိ တဿာဂမနံ သုတွာ သိသာနုလောကိကော ဂန္ဓာ ဩကာသံ သလ္လက္ခေတွာ တံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓံ ဥပသင်္ကဋိတွာ ထေရေန သဋ္ဌိံ သမ္မောဒိတွာ တံ သတ္တဝိသုဒ္ဓိက္ကမံ^၁ ပုစ္ဆိ။ ထေရေပိဿ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ^၂ ဗျာကရောန္တော ရထဝိနိတူပမာယ စိတ္တံ အာရာဓေသိ၊ တေ အညမညဿ သုဘာသိတံ သမနမောဒိံ^၃ သု။ အထ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ နိသိန္ဓော ထေရံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မကထိကာနံ- ယဒိဒံ ပုဏ္ဏော”တိ^၄ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “သတ္ထာရံ နိဿာယ အဟဉ္ဇေဝ အညေ စ ဗဟူ သတ္ထာ သံသာရဒုက္ခတော ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ ဗဟူပကာရာ ဝတ သပ္ပုရိသ- သံသေဝါ”တိ^၅ ဝိဘိသောမနဿဇာတော ဥဒါနဝသေန ဝိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ^၆ “သန္တိရေဝ သမာသေထာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄။ တတ္ထ သန္တိရေဝါတိ သပ္ပုရိသေဟိ ဧဝ။ သန္တောတိ ပနေတ္ထ ဗုဒ္ဓါ- ဒယော အရိယာ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဟိ အနဝသေသတော အသတံ ဓမ္မံ ပဟာယ သဒ္ဓမ္မေ ဥက္ကံသဂတတ္ထာ သာတိသယံ ပသံသိယတ္ထာ စ^၆ ဝိသေသတော “သန္တော သပ္ပုရိသာ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ သမာသေထာတိ သမံ အာသေထ^၇ သဟ ဝသေယျ။ တေ ပယိရူပါသန္တော တေသံ သုဿုသန္တော ဒိဋ္ဌာနဂတိဉ္စ အာပဇ္ဇန္တော သမာနဝါသော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍိတေဟတ္ထဒဿိ- ဘိတိ တေသံ ထောမနာ။ ပဏ္ဍာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ သာ ဣမေသံ သဉ္ဇာတာတိ ပဏ္ဍိတာ။ တတော ဧဝ အတ္တတ္ထာဒိဘေဒံ အတ္တံ အဝိပရိတတော ပဿန္တိတိ အတ္ထဒဿိနော။ တေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ အတ္ထဒဿိဘိ သမာသေထ။ ကဿာတိ စေ? ယသ္မာ တေ သန္တော ပဏ္ဍိတာ၊ တေ ဝါ သမ္မာ သေဝန္တော ဧကန္တဟိတ- ဘာဝတော မဂ္ဂဉာဏာဒိဟေဝ အရဏီယတော အတ္တံ၊ မဟာဂုဏတာယ သန္တတာယ စ မဟန္တံ၊ အဂါဘောဝတော ဂမ္ဘိရဉာဏဂေါစရတော စ ဂန္တိရံ၊ ဟိနန္တန္ဒာဒိဟိ ဒဋ္ဌံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဣတရေဟိ စ^၈ ကိစ္ဆေန ဒဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ

၁-တံ ဝိသုဒ္ဓိကထံ (က) ၂-ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ(က)၊ ပုစ္ဆိတံ(က) ၃-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။
၄-သပ္ပုရိသသံဝါသာတိ (က) ၅-ဝိတိဝေဂဝိသိဋ္ဌံ (သိ) ၆-ပါသံသတာယ စ (သိ)
၇-သမ္မာ အာသေထ (က)၊ သမံ အာသေထ (သိ) ၈-တထာ ဣတရေဟိ စ (သိ)

ဒုဒ္ဒသံ၊ ဒုဒ္ဒသတ္တာ သဏှနိပုဏသဘာဝတ္တာ နိပုဏဉာဏဂေါစရတော စ နိပုဏံ၊ နိပုဏတ္တာ ဝေ သုဒုမသဘာဝတာယ အဏှံ နဗ္ဗာနံ၊ အဝိပဇိတဋ္ဌေန ဝါ ပရမတ္ထသဘာဝတ္တာ အတ္ထံ၊ အရိသဘာဝကရတ္တာ မဟတ္တနိမိတ္တတာယ မဟန္တိ၊ အနတ္တာနသဘာဝတာယ ဂန္တိရံ၊ ဒုက္ခေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ န သုခေန ဒဋ္ဌါ သက္ကာတိ ဒုဒ္ဒသံ၊ ဂန္တိရတ္တာ ဒုဒ္ဒသံ၊ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂန္တိရန္တိ စတုသစ္စံ၊ ဝိသေ- သတော နိပုဏံ အဏှံ နိရောဓသစ္စန္တိ ဝေမေတံ စတုသစ္စံ ဝိရာ သမဓိဂစ္ဆန္တိ မိတိသမ္ပန္နတာယ ဝိရာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ သမ္ပဒေဝ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ အပ္ပမတ္တာတိ သဗ္ဗတ္ထ သတိအဝိပုဝါသေန အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိ ပူရေန္တာ။ ဝိစက္ခဏာတိ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ဆေကာ ကုသလာ။ တဿွာ သတ္တိရေဝ သမာသေထာတိ ယောဇနာ။ ပဏှိတေဟတ္ထဒဿိဘိတိ ဝါ ဧတံ နိဿက္ကဝစနံ။ ယဿွာ ပဏှိတေဟိ အတ္ထဒဿိဘိ သမုဒါယဘူတေဟိ ဝိရာ အပ္ပမတ္တာ ဝိစက္ခဏာ မဟန္တာဒိဝိသေသဝန္တိ အတ္ထံ သမဓိဂစ္ဆန္တိ၊ တဿွာ တာဒိသေဟိ သတ္တိရေဝ သမာသေထာတိ သမ္ပန္နော။ ဝေမေသာ ထေရဿ ပဋိဝေဓဒိပနေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ အဟောသီတိ။

ပုဏှတ္ထေရဂါထာဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒဗ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏှနာ

ယော ဒုဒ္ဒသိယောတိ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဒုဒ္ဒကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခူ သေနာသနပညာပကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တိ ဒိဿွာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ သတ္တာရာ ဗျာကတော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ကဿပဒသဗလဿ သာသနောသက္ကန- ကာလေ^၁ ပဗ္ဗဇိ။ တဒါ တေန သဒ္ဓိံ အပရေ ဆ ဇနာတိသတ္တဘိက္ခူ ဧကစိတ္တာ ဟုတွာ အညေ သာသနေ အဂါရဝံ ကရောန္တေ ဒိဿွာ “ဣဓ ကိံ ကရောမ၊ ဧကမန္တေ သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿာမာ”တိ နိဿေဏိံ ဗဒ္ဓိတွာ ဥစ္စံ ပဗ္ဗတသိခရံ အာရဟိတွာ “အတ္တနော စိတ္တဗလံ ဇာနန္တာ နိဿေဏိံ နိပါတေန္တ၊ ဇီဝိတေ သာလယာ ဩတရန္တ၊ မာ ပစ္ဆာနုတပ္ပိနော

၁-သာသနေ ဩသက္ကနကာလေ(သိ)

အဟုဝတ္ထာ”တိ ဝတွာ သဗ္ဗေ ဧကစိတ္တာ ဟုတွာ နိဿေဏိ” ပါတေတွာ “အပ္ပမတ္တာ ဟောထ အာဝုသော”တိ အညမညံ ဩဝဒိတွာ စိတ္တရူစိကေသု” ဌာနေသု နိသီဒိတွာ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ အာရဘိံသု။

တကြေကော ထေရော ပဉ္စမေ ဒိဝသေ အရဟတ္တံ ပတွာ “မမ ကိစ္စံ နိပ္ပန္နံ၊ အဟံ ဣမသ္မိ” ဌာနေ ကိ” ကရိဿာမီ”တိ ဣဒ္ဓိယာ၊^၂ ဥတ္တရကုရုတော ပိဏ္ဏပါတံ အာဟရိတွာ “အာဝုသော ဣမံ ပိဏ္ဏပါတံ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ဘိက္ခာစာရကိစ္စံ မမာယတ္တံ ဟောတု၊ တုမေ အတ္တနော ကမ္မံ ကရေထာ”တိ အာဟ။ ကိ” န ခေါ မယံ? အာဝုသော နိဿေဏိ” ပါတေန္တာ၊^၄ ဧဝံ အဝေါစုမှ “ယော ပဌမံ ဓမ္မံ သစ္စိကရေတိ၊ သော ဘိက္ခံ အာဟရတု၊ တေနာဘတံ သေသာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရိဿန္တိ”တိ။ နတ္ထိ အာဝုသောတိ။ တုမေ အတ္တနော ပုဗ္ဗဟေတုနာ လဘိတ္ထ၊ မယမ္ပိ သက္ကောန္တာ ဝနုဿန္တိ ကရိဿာမ၊ ဂစ္ဆထ တုမေတိ။ ထေရော တေ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ ပိဏ္ဏပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဂတော။ အပရော ထေရော သတ္တမေ ဒိဝသေ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ တတော စုတော သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဣတရေ ထေရာ တတော စုတာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ()^၅ တေသု တေသု ကုလေသု နိဗ္ဗတ္တာ။ ဧကော ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ တက္ကသိလာနဂရေ ရာဇဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ^၆ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကုစ္ဆိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော ဗာဟိယရဋ္ဌေ ကုဋုမ္ပိယဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော ဘိက္ခုနုပဿယေ ဇာတော။

အယံ ပန ဒဗ္ဗတ္ထေရော မလ္လရဋ္ဌေ အနုပိယနဂရေ ဧကဿ မလ္လရဋ္ဌော ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိ” ဂဏှိ။ တဿ မာတာ ဥပဝိဇ္ဇညာ? ကာလမကာသိ၊ မတသရီရံ သုသာနံ နေတွာ ဒါရူစိတကံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိ” အဒံသု။ တဿ အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္ထိ” ဥဒရပဋုလံ ဒွေဓာ အဟောသိ။ ဒါရကော အတ္တနော ပုညဗလေန ဥပုတိတွာ ဧကသ္မိ” ဒဗ္ဗတ္ထမ္ဘေ နိပတိ။ တံ ဒါရကံ ဂဟေတွာ အယျိကာယ^၇ အဒံသု။ သာ တဿ နာမံ ဂဏှန္တိ ဒဗ္ဗတ္ထမ္ဘေ ပတိတွာ လဒ္ဓဇိဝိတတ္တာ “ဒဗ္ဗော”တိဿ နာမံ အကာသိ။ တဿ စ သတ္တဝသိကကာလေ သတ္တာ ဘိက္ခုသံသပရိဝါရော မလ္လရဋ္ဌေ စာရိကံ စရမာနော အနုပိယမ္ပဝနေ ပိဟရတိ။ ဒဗ္ဗကုမာရော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ

၁-စိတ္တရူစိသ (က) ၂-ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ (သိ) ၃-ကိ” န မယံ (က)
၄-ပါတေတွာ (က) ၅-(ဣမသ္မိ” ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ) (အံ-ဋ ၁- ၂၁၄-ပိဋကေ) ၆-မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ (သိ)
၇-ဥပဝိတဇ္ဇညာ (သိ)၊ ဥပဝိဇ္ဇညကာလေ (အံ-ဋ ၁-၂၁၄-ပိဋကေ)
၈-အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္တာ (က) ၉-အယျကာယ (က)
ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၄

ဒဿနေနေဝပသိဒိတွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ “အဟံ ဒဿဗလဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ အယျိကံ အာပုစ္ဆိ။ သာ “သာဓု တာတာ”တိ ဒဗ္ဗကုမာရံ အာဒါယ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဘန္တေ ဣမံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အာဟ။ သတ္တာ အညတရဿ ဘိက္ခုနော သညံ အဒါသိ “ဘိက္ခု ဣမံ ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ သော ထေရော သတ္ထု ဝစနံ သုတွာ ဒဗ္ဗကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေန္တော တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နော ကတာဘိနိဟာရော သတ္ထောပဌမကေသဝဋ္ဋိယာ ဝေါရောပနက္ခဏေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ ဒုတိယာယ ကေသဝဋ္ဋိယာ ဩရောပိယမာနာယ သကဒါဂါမိဖလေ၊ တတိယာယ အနာဂါမိဖလေ၊ သဗ္ဗကေသာနံ ပန ဩရောပနဉ္စ အရဟတ္တဖလသတ္တိကိရိယာ စ အပစ္စာ အပုရေ အဟောသိ။ သတ္တာ မလ္လရဋ္ဌေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ဝေဠုဝနေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

တကြာယသ္မာ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော ရဟောဂတော အတ္တနော ကိစ္စနိပ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ သံဃဿ ဝေယျာဝစ္စကရဏေ ကာယံ ယောဇေတုကာမော စိန္တေသိ “ယန္ဓုနာဟံ သံဃဿ သေနာသနဉ္စ ပညာပေယျံ ဘတ္တာနိ စ ဥဒ္ဓိသေယျ”န္တိ။ သော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ အတ္တနော ပရိဝိတက္ကံ အာရောစေသိ။ သတ္တာ တဿ သာဓုကာရံ ဒတွာ သေနာသနပညာပကတ္တဉ္စ ဘတ္တုဒ္ဓေသကတ္တဉ္စ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထ နံ “အယံ ဒဗ္ဗော ဒဟရောဝ သမာနော မဟန္တေ ဌာနေ ဌိတော”တိ သတ္တဝသိကကာလေယေဝ ဥပသမ္မာဒေသိ။ ထေရော ဥပသမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တာနံ သဗ္ဗဘိက္ခုနံ သေနာသနာနိ စ ပညာပေတိ၊ ဘိက္ခုဉ္စ ဥဒ္ဓိသတိ။ တဿ သေနာသနပညာပကဘာဝေါ သဗ္ဗဒိသာသု ပါကဇော အဟောသိ “ဒဗ္ဗော ကိရ မလ္လပုတ္တော သဘာဂသဘာဂါနံ ဘိက္ခုနံ ဧကဋ္ဌာနေ သေနာသနာနိ ပညာပေတိ၊ အာသန္ဓေပိ ဒူရေပိ သေနာသနံ ပညာပေတိ၊ ဂန္တံ အသက္ကောန္တေ ဣဒ္ဓိယာ နေတိ”တိ။

အထ နံ ဘိက္ခု ကာလေပိ ဝိကာလေပိ “အမှာကံ အာဝုသော ဇီဝကမ္မဝနေ သေနာသနံ ပညာပေဟိ၊ အမှာကံ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ မိဂဒါယေ”တိ ဧဝံ သေနာသနံ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ တဿ ဣဒ္ဓိံ ပဿန္တာ ဂစ္ဆန္တိ။ သောပိ ဣဒ္ဓိယာ မနောမယေ ကာယေ အဘိသင်္ခရိတွာ ဧကေကဿ ထေရဿ ဧကေကံ အတ္တနာ သဒိသံ ဘိက္ခု ဒတွာ အင်္ဂုလိယာ ဇလမာနာယ ပုရတော ဂန္ဓာ “အယံ မဇ္ဇော ဣဒံ ပိဌ”န္တိ အာဒိနိ ဝတွာ သေနာသနံ ပညာပေတွာ ပုန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ

အာဂစ္ဆတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနိဒံ ဝတ္ထု^၁ ပါဠိယံ^၂
 အာဂတမေဝ။ သတ္တာ ဣဒမေဝ ကာရဏံ အဋ္ဌပုတ္တိ^၃ ကတွာ အပရဘာဂေ
 အရိယဂဏမဈေ နိသိန္ဓော ထေရံ သေနာသနပညာပကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ
 “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သေနာသနပညာပကာနံ ယဒိဒံ
 ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော”တိ^၄။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနေ^၅—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗလောကဝိဂ္ဂ မုနိ။
 ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခမာ။
 ဩဝါဒကော ဝိညာပကော၊ တာရကော သဗ္ဗပါဏိနံ။
 ဒေသနာကုသလော ဗုဒ္ဓေါ၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟံ။
 အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ဟိတေသိ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 သမ္ပတ္တေ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ ပဉ္စသီလေ ပတိဋ္ဌပိ။
 ဧဝံ နိရာကုလံ အာသိ၊ သုညတံ တိတ္ထိယေဟိ စ။
 ဝိစိတ္တံ အရဟန္တေဟိ၊ ဝသီဘူတေဟိ တာဒိဘိ။
 ရတနာနဋ္ဌပညာသံ၊ ဥဂ္ဂတော သော မဟာမုနိ။
 ကမ္မနဂ္ဂိယသင်္ကာသော၊ ဗာတ္ထိ^၆သဝရလက္ခဏော။
 ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ တာဝဒေ။
 တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟံ။
 တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော မဟာယသော။
 ဥပေတွာ လောကပဇ္ဇောတံ၊ အသောသိ^၇ မဗ္ဗဒေသနံ။
 သေနာသနာနိ ဘိက္ခုနံ၊ ပညာပေန္တံ သသာဝကံ။
 ကိတ္တယန္တဿ ဝစနံ၊ သုဏိတွာ^၈ မုဒိတော အဟံ။
 အဓိကာရံ သသံဃဿ၊ ကတွာ တဿ မဟေသိနော။
 နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ၊ တံ ဌာနမဘိပတ္တယိ^၉။
 တဒါဟ သ^{၁၀} မဟာဝိရော၊ မမ ကမ္ပံ ပကိတ္တယံ။
 ယော သသံဃမဘောဇေသိ^{၁၁}၊ သတ္တာဟံ လောကနာယကံ။

၁-ပနိဒံ ကထာဝတ္ထု (က) ၂-ဝိ ၁-၂၄၁၊ ဝိ ၄-၁၉၁-ပိဋေသု။ ၃-အံ ၁-၂၅-ပိဋေ။
 ၄-၃ ၄-၁၂၁-ပိဋာဒိသု။ ၅-သုတ္တာန (သိ) ၆-တဒါဘာသိ (သိ)
 ၇-သောဟံ သသံဃံ ဘောဇေသိ^{၁၁} (သိ)၊ ယောဟံ သသံဃံ ဘောဇေမိ (က)

သောယံ ကမလပတ္တက္ခော၊ သီဟံသော ကနကတ္တစော။
 မမ ပါဒမူလေ နိပတိ၊ ပတ္တယံ ဌာနမုတ္တမံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 သာဝကော တဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒဗ္ဗော နာမေန ဝိဿုတော။
 သေနာသနပညာပကော၊ အဂ္ဂေါ ဟေဿတိ'ယံ တဒါ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိ'သမဂစ္ဆဟံ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ'။
 သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော အာသိ'၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ။
 ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ဝိပဿိ နာမ နာယကော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိ စာရုဒဿနော'၊ သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကော။
 ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဥပဝဒိ'၊ သာဝကံ တဿ တာဒိနော။
 သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏံ၊ သုဒ္ဓေါတိ' ၂ စ ဝိဇာနိယ။
 တဿေဝ နရဝိရဿ၊ သာဝကာနံ မဟေသိနံ။
 သလာကံ စ ဂဟေတွာန၊ ဒီရောဒနမဒါသဟံ။
 ဣမမ္ဘိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ မြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော။
 ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္ထေန၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဝဒတံ ဝရော။
 သာသနံ ဇောတယိတွာန၊ အဘိဘုယျ ကုတိတ္ထိယေ။
 ဝိနေယျေ ဝိနယိတွာဝ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။
 သသိဿေ နိဗ္ဗုတေ နာထေ၊ အတ္ထမေန္တမ္ဘိ' သာသနေ။
 ဒေဝါ ကန္တိ'သု သံဝိဂ္ဂါ၊ မုတ္တကေသာ ရုဒမ္မုခါ။
 နိဗ္ဗာယိဿတိ ဓမ္မက္ခော၊ န ပဿိဿာမ သုဗ္ဗတေ။
 န သုဏိဿာမ သဒ္ဓမ္မံ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။

၁-စာရုဒဿနော (သီ) ၂-....က္ခိဏော၊ မုတ္တောတိ (သီ) ၃-အန္တပတ္တမ္ဘိ (သီ)

တဒါယံ ပထဝီ သဗ္ဗာ၊ အစလာ သာ စလာစလာ။
 သာဂရော စ သသောကောဝ၊ ဝိနဒီ ကရုဏံ^၁ ဂိရံ။
 စတုဒ္ဓိသာ ဒုန္နုဘိယော၊ နာဒယိံသု အမာနုသာ။
 သမန္တတော အသနိယော၊ ဖလိံသု စ ဘယာဝဟာ။
 ဥက္ကာ ပတိံသု နဘသာ၊ ဝုမကေတု စ ဒိဿတိ။
 သဝုမာ ဇာလဝဇ္ဇာ စ^၂၊ ရဝိံသု ကရုဏံ မိဂါ။
 ဥပ္ပါဒေ^၃ ဒါရုဏေ ဒိသွာ၊ သာသနတ္ထင်္ဂသူစကေ။
 သံဝိဂ္ဂါ ဘိက္ခဝေါ သတ္တ၊ စိန္တယိမှ မယံ တဒါ။
 သာသနေနံ ဝိနာမှာကံ၊ ဇီဝိတေန အလံ မယံ။
 ပဝိသိတွာ မဟာရညံ၊ ယုဇ္ဇာမ ဇိနသာသနေ။
 အဒ္ဓသမှ တဒါရညေ၊ ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ သေလမုတ္တမံ။
 နိဿေဏိယာ တမာရုယု၊ နိဿေဏိံ ပါတယိမှသေ။
 တဒါ ဩဝဒိ နော ထေရော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ သုဒုလ္လဘော။
 သဒ္ဓါတိဒုလ္လဘာ လဒ္ဓါ၊ ထောကံ သေသဉ္စ သာသနံ။
 နိပတန္တိ ခဏာတိတာ၊ အနန္တေ ဒုက္ခသာဂရေ။
 တသ္မာ ပယောဂေါ ကတ္တဗ္ဗော၊ ယာဝ ဌာတိ မုနေ မတံ^၄။
 အရဟာ အာသိ သော ထေရော၊ အနာဂါမီ တဒါနုဂေါ။
 သုသီလာ ဣတရေ ယုတ္တာ၊ ဒေဝလောကံ အဂမှသေ။
 နိဗ္ဗုတော တိဏ္ဏသံသာရော၊ သုဒ္ဓါဝါသေ စ ဧကကော။
 အဟဉ္စ ပက္ကုသာတိ စ၊ သဘိယော ဗာဟိယော တထာ။
 ကုမာရကဿံပေါ စေဝ၊ တတ္ထ တတ္ထုပဂါ မယံ။
 သံသာရဗန္ဓနာ မုတ္တာ၊ ဂေါတမေနာနုကမ္ပိတာ။
 မလ္လေသု ကုသိနာရာယံ၊ ဂဗ္ဘေ ဇာတဿ မေ သတော။
 မာတာ မတာ^၅ စိတာရုဇ္ဇာ၊ တတော နိပ္ပတိတော အဟံ။
 ပတိတော ဒဗ္ဗပုဉ္ဇမ္ပိ၊ တတော ဒဗ္ဗောတိ ဝိဿုတော။
 မြဟ္မစာရိဗလေနာဟံ၊ ဝိမုတ္တော သတ္တဝသိကော။

၁-ဒါရုဏံ (က)	၂-သဗ္ဗထလဇေသတ္တာ စ (သိ)	၃-ဥပ္ပါဒေ (သိ၊ က)
၄-ယာဝ တိဋ္ဌတိ သာသနံ (သိ က)		၅-မာတာ မာတာ (သိ)

ဒီရောဒနဗလေနာဟံ၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟုပါဂတော။
 ဒီဏာသဝေါပဝါဒေန၊ ပါပေဟိ ဗဟု စောဒိတော။
 ဥဘော ပုညဉ္စ ပါပဉ္စ၊ ဝိတိဝတ္ထောမိ ဒါနိဟံ^၁။
 ပတွာန ပရမံ သန္တိ^၂၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သေနာသနံ ပညာပယိ^၃၊ ဟာသယိတွာန သုဗ္ဗတေ။
 ဇိနော တသ္မိ^၄ ဂုဏေ တုဋ္ဌော၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသတ္တိဒါ စတဿော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅။

ဧဝံဘူတံ ပန တံ^၂ ယေန ပုဗ္ဗေ ဧကဿ ဒီဏာသဝတ္ထေရဿ အနုဒ္ဓံသန-
 ဝသေန ကတေန ပါပကမ္မေန ဗဟုနိ ဝဿသတသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိ၊
 တာယ ဧဝ ကမ္မပိလောတိကာယ စောဒိယမာနာ မေတ္တိယဘူမဇကာ^၃ ဘိက္ခု။
 “ဣမိနာ မယံ ကလျာဏဘတ္တိကဿ ဂဟပတိနော အန္တရေ ပရိဘောဒိတာ”^၄ တိ^၅
 ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိနော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေသံ။ တသ္မိ^၆ စ
 အဓိကရဏေ သံဃေန သတိဝိနယေန ဝူပသမိတေ အယံ ထေရော လောကာ-
 နုကမ္ပာယ အတ္တနော ဂုဏေ ဝိဘာဝေန္တော “ယော ခုဒ္ဓမိယော”^၇ တိ ဣမံ ဂါထံ
 အဘာသိ။

၅။ တတ္ထ ယော^၁တိ အနိယမိတ^၂နိဒ္ဒေသော၊ တဿ “သော”^၃တိ ဣမိနာ
 နိယမတ္ထံ^၄ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဘယေနပိ အညံ ဝိယ ကတွာ အတ္တာနမေဝ ဝဒတိ။ ခုဒ္ဓမိ-
 ယော^၅တိ ဒုဒ္ဓမော၊ ဒမေတံ အသက္ကုဏေယျော။ ဣဒဉ္စ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနကာလေ
 ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ဝိသုကာယိကာနံ ကိလေသာနံ^၆ မဒါလေပစိတ္တဿ ဝိပုန္နိတံ^၇
 ဣန္ဒြိယာနံ အဝူပသမနဉ္စ စိန္တေတွာ ဝဒတိ။ ဒမေနာ^၈တိ ဥတ္တမေန အဂ္ဂမဂ္ဂဒမေန၊
 တေန ဟိ ဒန္တော ပုန^၉ ဒမေတဗ္ဗတာဘာဝတော “ဒန္တော”^{၁၀}တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ
 အရဟတိ၊ န အညေန။ အထ ဝါ၊ ဒမေနာ^{၁၁}တိ ဒမကေန ပုရိသဒမ္မသာရထိနာ

၁-ဒါနဟံ (သီ၊က)	၂-နတ္ထိ (က)	၃-....ဘုမ္မဇကာ (သီ၊က)
၄-ပရိဘောဒိတံ (သီ)	၅-အနိယာမိတ....(သီ)	၆-နိယမိတံ (က)
၇-ဝိသုကာယိကကိလေသာနံ (က)	၈-ဝိပုန္နိတံ (က)	၉-တေနပိ ပုန (သီ)

ဒမိတော။ ဒဗ္ဗောတိ ခြဗျော၊ ဘဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ဘဂဝါ ဣမမေဝ
 ထေရံ သန္ဓာယ “န ခေါ ဒဗ္ဗ ဒဗ္ဗာ ဧဝံ နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တိ”တိ။ သန္တုသိတောတိ
 ယထာလဒ္ဓပစ္စယသန္တောသေန ဈာနသမာပတ္တိသန္တောသေန မဂ္ဂဖလသန္တော-
 သေန စ သန္တုဋ္ဌော။ ဝိတိန္တကင်္ခေါတိ သောဠသဝတ္ထုကာယ အဠဝတ္ထုကာယ
 စ ကင်္ခါယ ပဌမမဂ္ဂေနဝ သမုဋ္ဌိဂ္ဂိတတ္တာ ဝိဂတကင်္ခေါ။ ဝိဇိတာဝိတိ ပုရိသာ-
 ဇာနိယေန ဝိဇေတဗ္ဗဿ သဗ္ဗဿဝိ သံကိလေသပက္ခဿ ဝိဇိတတ္တာ ဝိဓေတတ္တာ
 ဝိဇိတာဝိ။ အပေတဘေရဝေါတိ ပဉ္စဝိသတိယာ ဘယာနံ သဗ္ဗသော
 အပေတတ္တာ အပဂတဘေရဝေါ အဘယူပရတော။ ပုန ဒဗ္ဗောတိ နာမကိတ္တနံ။
 ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ဒွေ ပရိနိဗ္ဗာနာနိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ယာ သဥပါဒိသေသ-
 နိဗ္ဗာနဓာတု၊ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ယာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု။ တေသု ဣမ
 ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ မဂ္ဂေန သဗ္ဗသော
 ပဟိနတ္တာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတောတိ အတ္ထော။ ဌိတတ္ထောတိ
 ဌိတသဘာဝေါ အစလော ဣဋ္ဌာဒီသု တာဒိဘာဝပုတ္တိယာ လောကဓမ္မေဟိ
 အကမ္ပနိယော။ ဟိတိ စ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ယော ပုဗ္ဗေ ဒုဒ္ဒမော
 ဟုတွာ ဌိတော ယသ္မာ ဒဗ္ဗတ္တာ သတ္တာရာ ဥတ္တမေန ဒမေန ဒမိတော သန္တု-
 သိတော ဝိတိန္တကင်္ခေါ ဝိဇိတာဝိ အပေတဘေရဝေါ၊ တသ္မာ သော ဒဗ္ဗော
 ပရိနိဗ္ဗုတော တတောယေဝ စ ဌိတတ္ထော၊ ဧဝံဘူတေ စ တသ္မိံ စိတ္တပသာဒေါဝ
 ကာတဗ္ဗော၊ န ပသာဒညထတ္တန္တိ ပရနေယျဗုဒ္ဓိကေ ၂ သတ္ထေ အနုကမ္ပန္တော
 ထေရော အညံ ဗျာကာသိ။

ဒဗ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

၆-သီတဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော သီတဝနန္တိ အာယသ္မတော သမ္ဘူတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပုတ္တိ? ဣတော ကိရ အဋ္ဌာရသာမိကဿ ကပ္ပသတဿ မတ္တကေ အတ္ထဒဿီ
 နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပုဋ္ဌိတွာသဒေဝကံ လောကံ သံသာရမဟောဃ-
 တော တာရေန္တော ဧကဒိဝသံ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဂင်္ဂါတိရံ
 ဥပဂစ္ဆိ၊ တသ္မိံ ကာလေ အယံ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္ထော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ
 ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “ကိံ ဘန္တေ ပါရံ ဂန္တု-
 ကာမတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ “ဂမိဿာမာ”တိ အဝေါစ။ သော တာဝဒေဝ

၁-ဝိ ၁-၂၄၇၊ ဝိ ၄-၁၉၇-ပိဋကေ၊ ၂-န ပသာဒညထတ္တံ ဖရေယျာတိ ဗုဒ္ဓိကေ (သိ)

နာဝါသသံသံ ယောဇေတွာ ဥပနေသိ။ သတ္တာ တံ အနုကမ္မန္တော သဟ
 ဘိက္ခုသံသေန နာဝံ အဘိရုဟိ။ သော သယမ္ပိ အဘိရုယှိ သုခေနော ပရတီရံ
 သမ္မာပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံသန္ဓ ဝုတိယဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေတွာ
 အနုဂန္တော ပသန္တစိတ္တော ဝန္တိတွာ နိဝတ္တိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရိတွာ ဣတော တေရသာဓိကကပ္ပသတဿ မတ္တကေ ခတ္တိယ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရာဇာ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ။ သော
 သတ္ထေ သုဂတိမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော စုတော ဧကနဂုတိကပ္ပေ
 ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓုတဓမ္မေ သမာဒါယ သုသာနေ
 ဝသန္တော သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ပုန ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေပိ
 တဿ သာသနေ တိဟိ သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ
 သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ “သမ္ဘူ-
 တော”တိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော။
 ဘူမိဇော ဇေယျသေနော အဘိရာဓနောတိ တိဟိ သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ ဘဂဝ-
 တော သန္တိကံ ဂတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ ယေ သန္ဓာယ
 ဝုတ္တိ—

“ဘူမိဇော ဇေယျသေနော စ၊ သမ္ဘူတော အဘိရာဓနော။
 ဧတေ ဓမ္မံ အဘိညာသုံ၊ သာသနေ ဝရတာဒိနော”တိ။

အထ သမ္ဘူတော ဘဂဝတော သန္တိကေ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ နိဗ္ဗန္တိ သီတဝနေ ဝသတိ။ တေနောဝါယသ္မာ “သီတဝနိ-
 ယော”တိ ပညာယိတ္ထ။ တေန စ သမယေန ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ
 ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဇမ္ဗုဒီပေ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂံ ဥဒ္ဓိဿ အာကာသေန
 ဂစ္ဆန္တော ထေရံ အဗ္ဘောကာသေ နိသီဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တံ ဒိသ္မာ
 ဝိမာနတော ဩရုယှိ ထေရံ ဝန္တိတွာ “ယဒါ ထေရော သမာဓိတော ဝုဋ္ဌဟိဿတိ၊
 တဒါ မမ အာဂမနံ အာရောစေထ၊ အာရက္ခဿ ကရောထာ”တိ ဒွေ ယက္ခေ
 အာဏာပေတွာ ပက္ကာမိ။ တေ ထေရဿ သမိပေ’ဋ္ဌတွာ မနသိကာရံ ပဋိ-
 သံဟရိတွာ နိသိန္နကာလေ အာရောစေသုံ။ တံ သုတွာ ထေရော “တုမေ မမ
 ဝစနေန ဝေဿဝဏမဟာရာဇဿ ကထေထ၊ ဘဂဝတာ အတ္တနော သာသနေ
 ဌိတာနံ သတိအာရက္ခာ နာမ ဌပိတာ အတ္တိ၊ သာယေဝ မာဒိသေ ရက္ခတိ၊ တံ
 တတ္ထံ အပ္ပေါသုက္ကော ဟောဟိ၊ ဘဂဝတော ဩဝါဒေ ဌိတာနံ ဒေဝိသာယ

၁-သယံ နာဝံ အဘိရုယှိ (သီ)၊ သယံ အဘိရုယှိ (က) ၂-သန္တိကေ (သီ) ၃-တံ တာတ (သီ)

အာရက္ခာယ ကရဏီယံ နတ္ထိ”တိ တေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ ဝိဇ္ဇာတ္ထယံ သတ္ထာကာသိ။ တတော ဝေဿဝဏော နိဝတ္တမာနော
ထေရဿ သမိပံ ပတွာ မုခါကာရသလ္လက္ခဏေနဝဿ ကတကိစ္စဘာဝံ ဥတွာ
သာဝတ္ထိံ ဂန္တော ဘဂဝတော အာရောစေတွာ သတ္ထု သမ္မုခါ ထေရံ အဘိတ္ထ-
ဝန္တော—

“သတိအာရက္ခသမ္ပန္နော၊ မိတိမာ ဝိရိယသမာဟိတော။
အနုဇာတော သတ္ထု သမ္ဘူတော၊ တေဝိဇ္ဇော မစ္စုပါရဂူ”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ထေရဿ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ ဌိပဒိန္နော နရာသဘော။
ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ ဂင်္ဂါတီရမုပါဂမိ။
သမတိတ္ထိ ကာကပေယျာ၊ ဂင်္ဂါ အာသိ ဒုရုတ္တရာ။
ဥတ္တာရယိံ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဌိပဒုတ္တမံ။
အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
တေရသေတော ကပ္ပသတေ၊ ပဉ္စ သဗ္ဗောဘဝါ^၂ အဟုံ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလာ။
ပစ္စိမေ စ ဘဝေ အသ္မိံ၊ ဇာတောဟံ ပြာဟ္မဏေ ကုလေ။
သဒ္ဓိံ တိဟိ သဟာယေဟိ၊ ပဗ္ဗဇိံ သတ္ထု သာသနေ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထာယသ္မာ သမ္ဘူတော ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခု ဒိသ္မာ
“အာဂုသော မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တထ၊ ဝေဉ္စ
ဝဒေထာ”တိ ဝတွာ ဓမ္မာဓိကရဏံ အတ္ထနော သတ္ထု အဝိဟေဋ္ဌိတဘာဝံ^၃
ပကာသေန္တော “ယော သီတဝန”န္တိ ဂါထမာဟ။ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ သမ္ဘူတတ္ထေရဿ သာသနံ သမ္ပဝေဒေန္တာ^၄ “အာယသ္မာ
ဘန္တေ သမ္ဘူတော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ ဝေဉ္စ ဝဒတိ”တိ
ဝတွာ တံ ဂါထံ^၅ အာရောစေသုံ၊ တံ သုတွာ ဘဂဝါ “ပဏှိတော ဘိက္ခဝေ

၁-၃၃-၂၂၀-ပိဋကဒီပနီ။ ၂-စာတုဒ္ဓိပိဿရော (သီ၊ က) ၃-အဝိသောဓိတဘာဝံ (က)
၄-နိဝေဒေန္တာ (သိ) ၅-တံ ကထံ (က)

သမ္ဘူဘော ဘိက္ခု ပစ္စပါဒိ ဓမ္မဿာနုဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေဋ္ဌေတိ ၁။
ဝေဿဝဏေန တဿတ္ထော ၂ မယံ အာရောစိတော ၃ တိ အာဟ။

၆။ ယံ ပန တေ ဘိက္ခု သမ္ဘူတတ္ထေရေန ဝုတ္တံ? “ယော သီတဝန” န္တိ
ဂါထံ သတ္ထု နိဝေဒေသုံ။ တတ္ထ သီတဝနန္တံ ဧဝံနာမကံ ရာဇဂဟသဗီပေ မဟန္တံ
ဘေရဝသုသာနဝနံ။ ဥပဂါတိ နိဝါသနဝသေန ဥပဂစ္ဆိ။ ဧတေန ဘဂဝတာ
အနုညာတံ ပဗ္ဗဇိတာနုရူပံ နိဝါသနဋ္ဌာနံ ဒဿေတိ။ ဘိက္ခုတိ သံသာရ-
ဘယဿ ဣက္ခနတော ဘိန္နကိလေသတာယ စ ဘိက္ခု။ ဧကောတံ အဒုတိယော၊
ဧတေန ကာယဝိဝေကံ ဒဿေတိ။ သန္တုသိတောတိ သန္တုဋ္ဌော။ ဧတေန
စတုပစ္စယသန္တောသလက္ခဏံ အရိယဝံသံ ဒဿေတိ။ သမာဟိတတ္ထောတိ
ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန သမာဓိနာ သမာဟိတစိတ္တော၊ ဧတေန စိတ္တဝိဝေက-
ဘာဝနာမုခေန ဘာဝနာရာမံ အရိယဝံသံ ဒဿေတိ။ ဝိဇိတာဝိတိ သာသနေ
သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တေန ဝိဇေတဗ္ဗံ ကိလေသဂဏံ ဝိဇိတွာ ဌိတော၊ ဧတေန ဥပဓိ-
ဝိဝေကံ ဒဿေတိ။ ဘယဟေတုနံ ကိလေသာနံ အပဂတတ္တာ အပေတ-
လောမဟံသော၊ ဧတေန သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဖလံ ဒဿေတိ။ ရက္ခန္တိ ရက္ခန္တော။
ကာယဂတာသတိန္တိ ကာယာရမ္မဏံ သတိ ၁။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ
ပရိဗြူဟနဝသေန အဝိဿဇ္ဇေန္တော။ မိတိမာတိ မိရော၊ သမာဟိတတ္ထံ ဝိဇိတာ-
ဝိဘာဝတံ ဝါ? ဥပါဒါယ ပဋိပတ္တိဒဿနမေတံ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—
သော ဘိက္ခု ဝိဝေကသုခါနုပေက္ခာယ ဧကော သီဘဝနံ ဥပါဂမိ၊ ဥပါဂတော
စ လောလဘာဝါဘာဝတော သန္တုဋ္ဌော မိတိမာ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ
ဘာဝေန္တော တထာဓိဂတံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ အာရဒ္ဓဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အဓိဂတေန အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမာဟိတော ဝိဇိတာဝိ စ ဟုတွာ ကတ-
ကိစ္စတာယ ဘယဟေတုနံ သဗ္ဗသော အပဂတတ္တာ အပေတလောမဟံသော
ဇာတောတိ။

သီတဝနိယတ္ထေရ ၁ ဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပစ္စယာဒိဓမ္မဿ အနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇော န မမံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေသေသိ (သံ)
၂-တဿေဝါယမတ္ထော (သံ) ၃-ယံ ပနေတေ ဘိက္ခု တတ္ထ တတ္ထ ထေရေန ဝုတ္တံ (သံ)
၄-သမာဟိတတ္တာ ဝိဇိတာဝိ၊ ဝိဘာဝိ၊ တံ ဝါ (သံ) ၅-တရဏိယတ္ထေရ (အပဒါနေ)

၇-ဘလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော'ပါနုဒီတိ အာယသ္မတော ဘလိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ သုမနဿ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပသန္တစိတ္တော ဖလာဖလံ ဒတွာ သုဂတိံသု ဧဝ သံသရန္တော သိဒ္ဓိဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ အရုဏ္ဏဝတီနဂရေ မြာဟ္မဏ- ကုလေ နိဗ္ဗတ္တော “သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဥဇိတ၊ သြဇိတာ နာမ ဒွေ သတ္ထဝါဟပုတ္တာ ပဌမာဟာရံ အဒံသု”တိ သုတွာ အတ္တနော သဟာယကေန သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေတွာ ပတ္ထနံ အကံသု “ဥဘောပိ မယံ ဘန္တေ အနာဂတေ တုမှာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ ပဌမာဟာရဒါယကာ ဘဝေယျာမာ”တိ။ တေ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညကမ္ပံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တာ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဂေါပါလကံသေဋ္ဌိဿ ပုတ္တာ ဘာတရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗဟူနိ ဝဿာနိ ဘိက္ခုသံသံ ဒီရဘောဇနေန ဥပဋ္ဌဟိံသု။ အမှာကံ ပန ဘဂဝတော ကာလေ ပေါက္ခရဝတီနဂရေ သတ္ထဝါဟဿ ပုတ္တာ ဘာတရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ တေသု ဇေဋ္ဌော တဖုဿော^၁ နာမ၊ ကနိဋ္ဌော ဘလိယော နာမ၊ တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ ဘဏ္ဍဿ ပူရေတွာ ဝါဏိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆန္တာ ဘဂဝတိ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေ သတ္ထသတ္တာဟံ ဝိမုတ္တိသုခဓမ္မပဋ္ဌဝေက္ခဏာဟိ ဝီတိ- နာမေတွာ အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ရာဇာယတနမူလေ ဝိဟရန္တေ ရာဇာယတနဿ အဝိဒူရေ မဟာမဂ္ဂေန အတိက္ကမန္တိ၊ တေသံ တသ္မိံ သမယေ သမေပိ ဘူမိ- ဘာဂေ အကဒ္ဓမောဒကေ သကဋာနိ နပ္ပဝတ္တိံသု၊ “ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ စ စိန္တေန္တာနံ ပေါရာဏသာလောဟိတာ ဒေဝတာ ရုက္ခဝိဋ္ဌပန္နရေ^၂ အတ္တာနံ ဒဿေန္တိ အာဟ “မာဒိသာ အယံ ဘဂဝါ အစိရာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ သတ္ထသတ္တာဟံ အနာဟာရော ဝိမုတ္တိသုခါပဋိသံဝေဒီ ဣဒါနိ ရာဇာယတနမူလေ နိသိန္တော၊ တံ အာဟာရေန ပဋိမာနေထ၊ ယဒဿ တုမှာကံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါ- ယာ”တိ။ တံ သုတွာ တေ ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တာ “အာဟာရ- သမ္မာဒနံ ပပဉ္စ”န္တိ မညမာနာ မန္တုဉ္စ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ^၃ ဘဂဝတော ဒတွာ ဒွေဝါစိကသရဏံ ဂန္တော ကေသဓာတုယော လဘိတွာ အဂမံသု။ တေ ဟိ ပဌမံ ဥပါသကာ အဟေသုံ၊ အထ ဘဂဝတိ ဗာရာဏသိံ ဂန္တော ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတွာ အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တေ တဖုဿဘလိယာ^၁ ရာဇဂဟံ

၁-ဂေါပါလ(သိ) ၂-တပဿော(သိ) ၃-ရုက္ခဝိဋ္ဌပန္နရေ(သိ)
 ၄-မဓုပိဏ္ဍိ(က) ၅-တပဿဘလိယာ(သိ)၊ ဘလိကာ(က)

ဥပဂတာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ တေသံ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တေသု တဖုဿော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ ဥပါသကောဝ အဟောသိ။ ဘလ္လိယော ပန ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုမနော နာမ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ တက္ကရာယံ ဝသီ တဒါ။
ဝလ္လိကာရဖလံ ဂယ၊ သယမ္ဘုဿ အဒါသဟံ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထေကဒိဝသံ မာရော ဘလ္လိယတ္ထေရဿ ဘိံသာပနတ္ထံ ဘယာနံကံ ရူပံ ဒေသေသိ။ သော အတ္တနော သဗ္ဗဘယာတိက္ကမံ ပကာသေန္တော “ယော’ပါနု-ဒိ”တိ ဂါထမဘာသိ။

၇။ တတ္ထ ယော’ပါနုဒိတိ ယော အပါနုဒိ ဒိပိ ပဇဟိ ဝိဒ္ဓိသေသိ။ မစ္စုရာဇ-ဿာတိ မစ္စု နာမ မရဏံ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ သော ဧဝ စ^၂ သတ္တာနံ အတ္တနော ဝသေ အနုဝတ္တာပနတော^၃ ဣဿရဋ္ဌေန ရုဇာတိ မစ္စုရာဇာ၊ တဿ။ သေနန္တိ ဇရာရောဂါဒိံ၊ သာ ဟိဿ^၄ ဝသဝတ္တနေ^၅ အင်္ဂဘာဝတော^၆ သေနာ နာမ၊ တေန ဟေသ မဟတာ နာနာဝိဓေန ဝိပုလေန “မဟာသေနော”တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ^၇ “န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ”တိ^၈။ အထ ဝါ ဂုဏမာရဏဋ္ဌေန “မစ္စု”တိ ဣဓ ဒေဝပုတ္တမာရော အဓိပ္ပေတော၊ တဿ စ သဟာယဘာဝူပဂမနတော ကာမာဒယော သေနာ။ တထာ စာဟ—

“ကာမာ တေ ပဋ္ဌမာ သေနာ၊ ဒုတိယာ အရတိ ဝုစ္စတိ။
တတိယာ ခုပ္ပိပါသာ တေ၊ စတုတ္ထိ တဏှာ ပဝုစ္စတိ။
ပဉ္စမိ ထိနမိဒ္ဓံ တေ၊ ဆဋ္ဌာ ဘိရူ ပဝုစ္စတိ။
သတ္တမိ ဝိစိကိစ္ဆာ တေ၊ မာနော မက္ခော စ အဋ္ဌမိ”တိ^၉။

၁-ခု ၄-၅၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သော ဧဝ (က) ၃-အနုဝတ္တနတော (က)
၄-ဇရာရောဂါဒိနံ ဟိဿ (က) ၅-ဝသဝတ္တိနော (က) ၆-သင်္ဂဘာဝတော (က)
၇-တေနာဟ (ဗဟုသု) ၈-မ ၃-၂၂၆၊ ၃ ၆-၁၅၉၊ ၃ ၁၀-၁၂၀-ပိဋ္ဌေသု။
၉-ခု ၁-၃၄၂။ ၃ ၇-၇၃၊ ၃ ၀-၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု ထောက် ဝိသဒိသံ။

နဠသေတုံ^၁ သုဗုဗ္ဗလံ မဟောသောတိ သာရဝိရဟိတတော နဠသေတု-
 သဒိသံ^၂ အတိဝိယ အဗလဘာဝတော^၃ သုဠု ဒုဗ္ဗလံ သံကိလေသသေနံ နဝ-
 လောကုတ္တရဓမ္မာနံ မဟာဗလဝဘာဝတော^၄ မဟောသသဒိသေန အဂ္ဂမဂ္ဂေန
 ယော အပါနဒိ ဝိဇိတာဝိ အပေတဘေရဝေါ ဒန္တော၊ သော ပရိနိဗ္ဗတော
 ဌိတတ္ထောတိ ယောဇနာ။ တံ သုတွာ မာရော “ဇာနာတိ မံ သမဏော”တိ
 တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

ဘလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိရတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဗုဒ္ဓမိယောဘိ အာယသ္မတော ဝိရတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၅
 အယံ ကိရ ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဝသန-
 အာဝါသံ ပဋိဇဉ်။ ကေဒိဝသဉ္စ သိန္နုဝါရပုပ္ဖသဒိသာနိ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖါနိ
 ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣတော ပဉ္စတိံသေ ကပ္ပေ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 မဟာပတာပေါ နာမ ရာဇာ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ။ သော ဓမ္မေန သမေန
 ရဇံ ကာရေန္တော သတ္ထေ သဂ္ဂမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ပုန ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကဿ-
 ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ ဟုတွာ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ
 ဒါနံ ဒေန္တော သံဃဿ ဒီရဘတ္တံ အဒါသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဒါနမယံ ပုည-
 သတ္တရံ ကရောန္တော ဣတရဉ္စ နိဗ္ဗာနတ္ထံ သမ္ဘရန္တော ဒေဝမနုဿေသု သံသရိ-
 တွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိနဂရေ ရညော ပသေနဒိဿ အမဇ္ဇကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဝိရော”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္ထော နာမာနဂတေဟိ
 ပတ္တဗလဇဝါဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတော သင်္ဂါမသုရော ဟုတွာ မာတာဝိတူဟိ
 နိဗန္ဓဝသေန ကာရိတေ ဒါရပရိဂ္ဂဟေ^၆ ဧကံယေဝ ပုတ္တံ လဘိတွာ ပုဗ္ဗဟေတုနာ
 စောဒိယမာမနာ ကာမေသု သံသာရေ စ အာဒိနဝံ ဒိသုာ သံဝေဂဇာတော
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဃဠေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿေဝ ဆဠာဘိညော အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၇—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ အာသိ”မာရာမိကော အဟံ။

နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖံ ပဂ္ဂယျ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

၁-သာရဝိရဟိတနဠသေတုသဒိသံ (သိ) ၂-စလဘာဝတော (သိ) ၃-မဟာဗလဘာဝတော (သိ)
 ၄-ကာရိတေန ဒါရပရိဂ္ဂဟေန (သိ) ၅-၃ ၃-၂၂၉-ပိဋက

ကေနုရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပဉ္စဝိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။
မဟာပတာပနာမေန၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တံ ထေရံ ပုရာဏဒုတိယိကာ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ အန္တရန္တရာ နာနာနယေဟိ ပလော-
ဘေတုံ ပရက္ကမန္တိ” ကေဒိဝသံ ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိနိ ဒသေ-
တုံ အာရဘိ။ အထာယသ္မာ ဝိရော “မံ ပလောဘေတုကာမာ သိနေရုံ မကသ-
ပက္ခဝါတေန စာလေတုကာမာ ဝိယ ယာဝ ဗာလာ ဝတာယံ ဣတ္ထိ”တိ
တဿာ ကိရိယာယ နိရုတ္တကဘာဝံ ဒီပေန္တော “ယော ဗုဒ္ဓမိယော”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

ဂ။ တတ္ထ ယော ဗုဒ္ဓမိယောတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထော-
ယေဝ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ယောဇနာမတ္ထံ—ယော ပုဗ္ဗေ အဒန္တကိလေသတာယ
ပစ္စတ္တိကေဟိ ဝါ သင်္ဂါမသီသေ ဒမေတုံ ဇေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ
ဗုဒ္ဓမိယော, ဣဒါနိ ပန ဥတ္တမေန ဒမေန ဒန္တော စတုဗ္ဗိမသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယ-
သမ္ပတ္တိယာ ဝိရော, ဝုတ္တနယေနေဝ သန္တုသိတော ဝိတိက္ကကခေါ ဝိဇိတာဝိ
အပေတလောမဟံသော ဝိရော ဝိရနာမကော အနဝသေသတော ကိလေသ-
ပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော, တတော ဧဝ ဌိတသဘာဝေါ၊ န တာဒိသာနံ
သတေနပိ သဟဿေနပိ စာလနိယောတိ။ တံ သုတွာ သာ ဣတ္ထိ “မယံ
သာမိကေ ဧဝံ ပဋိပန္နေ” ကော မယံ ဃရာဝါသေန အတ္ထော”တိ သံဝေဂ-
ဇာတာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ တေဝိဇ္ဇာ အဟောသိတိ။

ဝိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သွာဂတန္တိ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ
 အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော သတ္တု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ
 ဧကံ ဘိက္ခုံ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ တံ
 ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ တတော စုတော ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တု ထူပဿ ပူဇံ ကတွာ သံဃေ စ မဟာဒါနံ
 ပဝတ္ထေတွာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု ဧဝ သံသရန္တော အနုပ္ပန္ဓေ
 ဗုဒ္ဓေ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ ဟုတွာ မဟာဇနံ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ
 သဂ္ဂပရာယဏံ အကာသိ။ သော အနုပ္ပန္ဓေယေဝ အမှာကံ ဘဂဝတိ သာဝဏ္ဏိယံ
 မြာဟ္မဏဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ပိလိန္ဒော”တိဿ^၁ နာမံ အကံသု။ ဝစ္ဆောတိ ပန
 ဂေါတ္တံ။ တေန သော အပရဘာဂေ “ပိလိန္ဒဝစ္ဆော”တိ^၂ ပညာယိတ္ထ။ သံသာရေ
 ပန သံခဝဂဗဟုလဘာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ စူဠဂန္ဓာရံ နာမ ဝိဇ္ဇံ
 သာဓေတွာ တာယ ဝိဇ္ဇာယ အာကာသစာရီ ပရစိတ္တဝိဒူ စ ဟုတွာ ရာဇဂေဟေ
 လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ပဋိဝသတိ။

အထ ယဒါ အမှာကံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ အနုက္ကမေန
 ရာဇဂဟံ ဥပဂတော၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တဿ သာ ဝိဇ္ဇာ န
 သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနော ကိစ္စံ န သာဓေတိ။ သော စိန္တေသိ “သုတံ ခေါ ပန
 မေတံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယတ္ထ မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ ဓရတိ၊
 တတ္ထ စူဠဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ န သမ္ပဇ္ဇတိ’တိ^၃၊ သမဏဿ ပန ဂေါတမဿ အာဂတ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ နာယံ မမ ဝိဇ္ဇာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိဿံသယံ သမဏော
 ဂေါတမော မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ၊ ယန္တုနာဟံ တံ ပယိရူပါသိတွာ
 တဿ သန္တိကေ တံ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏေယျ”န္တိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 တေဒဝေါစ “အဟံ မဟာသမဏ တဝ သန္တိကေ ဧကံ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏိ-
 တုကာမော၊ ဩကာသံ မေ ကရောဟိ”တိ။ ဘဂဝါ “တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာ”တိ^၄
 အာဟ။ သော “ဝိဇ္ဇာယ ပရိကမ္မံ ပဗ္ဗဇာ”တိ မညမာနော ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ဘဂဝါ
 ဓမ္မံ ကထေတွာ စရိတာနကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော ဥပနိဿယသမ္ပန္န-
 တာယ နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ယာ ပန

၁-ပိလိန္ဒိဘိဿ (သိ)	၂-ပိလိန္ဒိဝစ္ဆောတိ (သိ)
၃-န သမ္ပဇ္ဇိ (က)	၄-ပဗ္ဗဇာဟိတိ (သိ)

ပုရိမဇာတိယံ တသောဝါဒေ ဌတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာ ဒေဝတာ၊ တံ ကတညုတံ နိဿာယ သဉ္ဇာတဗဟုမာနာ သာယံ ပါတံ ထေရံ ပယိရူပါသိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ထေရော^၁ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပတာယ အဂ္ဂတံ ပတ္တော။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ သုမေဓေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ထူပပူဇံ အကာသဟံ။
ယေ စ ဒိဏာသဝါ တတ္ထ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေဟံ^၃ တတ္ထ သမာနေတွာ၊ သံဃဘတ္တံ အကာသဟံ။
သုမေဓဿ ဘဂဝတော၊ ဥပဋ္ဌာကော တဒါ အဟု။
သုမေဓော နာမ နာမေန၊ အနုမောဒိတ္ထ သော တဒါ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ၊ အတ္ထရာယော ရမိံသု မေ^၄။
မမေဝ အနုဝတ္တန္တိ၊ သဗ္ဗကာမေဟိ တာ သဒါ^၅။
အညေ ဒေဝေ အဘိဘောမိ^၆၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
ပဉ္စဝိသမ္ပိ ကပ္ပမ္ပိ^၇၊ ဝရုဏော နာမ ခတ္ထိယော။
ဝိသုဒ္ဓဘောဇနော အာသိံ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟံ တဒါ။
န တေ ဗိဇံ ပဝပ္ပန္တိ၊ နပိ နိယန္တိ နဂ်လာ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။
တတ္ထ ရဇံ ကရိတွာန၊ ဒေဝတ္တံ ပုန ဂစ္ဆဟံ။
တဒါပိ ဒေဝိသာ မယံ၊ နိဗ္ဗတ္တာ ဘောဂသမ္ပဒါ။
န မံ မိတ္တာ အမိတ္တာ ဝါ၊ ဟိံသန္တိ သဗ္ဗပါဏိနော။
သဗ္ဗေသမ္ပိ ပိယော ဟောမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
ဟိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဂန္ဓာလေပဿိဒံ ဖလံ။
ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။
မဟာနုဘာဝေါ ရာဇာဟံ^၈၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

၁-သော (ဗဟုသု) ၂-ဒ ၃-၆၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ကေသံ (သီ) ၄-အဟေသံ မေ (က)
၅-သဗ္ဗကာမသမာဟိတာ (က) ၆-အဘိက္ကမိ (က) ၇-ပဉ္စဝိသတိကပ္ပမ္ပိ (သီ) ၈-ရာဇာသိံ (က)

သောဟံ ပဉ္စသု သီလေသု၊ ဌပေတွာ ဇနတံ ဗဟံ။
ပါပေတွာ သုဂတိံ ယေဝ၊ ဒေဝတာနံ ပိယော အဟံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တထာ ဒေဝတာဟိ အတိဝိယ ပိယာယိတဗ္ဗဘာဝတော ဣမံ ထေရံ ဘဂဝါ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပါနံ ယဒိဒံ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော”တိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ နိသိန္ဓော အတ္တနော ဂုဏေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တေသံ ကာရဏဘူတံ ဝိဇ္ဇာနိမိတ္တံ ဘဂဝတော သန္တိကေ အာဂမနံ ပသံ-သန္ဓော “သွာဂတံ နာပဂတ”န္တိ ၂ ဂါထံ အဘာသိ။

၉။ တတ္ထ သွာဂတန္တိ သုန္ဒရံ အာဂမနံ၊ ဣဒံ မမာတိ သမ္ပန္နော။ အထ ဝါ သွာဂတန္တိ သုဋ္ဌ၊ အာဂတံ၊ မယာတိ ဝိဘတ္တိ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗော။ နာပ-ဂတန္တိ ၂ န အပဂတံ ဟိတာဘိဝုဒ္ဓိတော န အပေတံ။ နယိဒံ ဒုမန္တိတံ မမာတိ ဣဒံ မမ ဒုဋ္ဌ၊ ကထိတံ၊ ဒုဋ္ဌ၊ ဝါ ဝိမံသိတံ န ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ ဘဂဝတော သန္တိကေ မမာဂမနံ၊ ယံ ဝါ မယာ တတ္ထ အာဂတံ၊ တံ သွာဂတံ၊ သွာဂတတ္ထာယေဝ န ဒုရာဂတံ။ ယံ “ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ မမ မန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ၊ စိတ္တေန ဝါ ဝိမံသိတံ? ဣဒမ္ပိ န ဒုမန္တိန္တိ။ ဣဒါနိ တတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေန္တော “သံဝိဘတ္တေသု”တိ အာဒိမာဟ။ သံဝိဘတ္တေသုတိ ပကာရတော ဝိဘတ္တေသု။ ဓမ္မေသုတိ ဥေယျဓမ္မေသု၊ သမထဓမ္မေသု ဝါ၊ နာနာတိတ္ထိယေဟိ ပကတိအာဒိဝသေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဒုက္ခာဒိဝသေန သံဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တဓမ္မေသု။ ယံ သေဋ္ဌံ တဒုပါဂမိန္တိ ယံ တတ္ထ သေဋ္ဌံ၊ တံ စတုသစ္စဓမ္မံ၊ တဿ ဝါ ဗောဓကံ သာသနဓမ္မံ ဥပါဂမိံ “အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော”တိ ဥပဂစ္ဆိံ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဧဝ ဝါ ကုသလာ-ဒိဝသေန ခန္ဓာဒိဝသေန ယထာသဘာဝတော သံဝိဘတ္တေသု သဘာဝဓမ္မေသု ယံ တတ္ထ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ ပဝရံ၊ တံ မဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနဓမ္မံ ၆ ဥပါဂမိံ၊ အတ္တပစ္စက္ခ-တော? ဥပဂစ္ဆိံ သစ္စာကာသိ၊ တသ္မာ သွာဂတံ မမ န အပဂတံ သုမန္တိတံ န ဒုမန္တိတန္တိ ယောဇနာ။

ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၁-၂၅-ပိဋကေ။
၂-မမ စိန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ စိန္တေတွာ ဝိမံသိတံ (သီ)
၅-ဝရံ (က) ၆-တံ မဂ္ဂဗလဓမ္မံ (သီ)
၇-န ဒုရာဂတန္တိ (က)
၈-သုဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု ဝါ (က)
၉-အတ္တံ ပစ္စက္ခတော (သီ)
ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၅

၁၀-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ စက္ကဝါကယောနိယံ
 နိဗ္ဗတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ^၁ ပသန္နမာနသော အတ္တနော မုခတုဏ္ဏကေန
 သာလပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော သတ္တရသေ ကံပေ အဋ္ဌက္ခတ္တံ၊ စက္ကဝတ္တိ
 ရာဇာ အဟောသိ၊ ဣမသ္မိံ^၂ ပန ကပေ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ
 ဩသက္ကမာနေ ကုဋုမ္ဗိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတွာ
 တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိ-
 နဂရေ သမိဒ္ဓိဿ နာမ^၂ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဇာတ-
 ဒိဝသေ တသ္မိံ^၃ ဂေဟေ သဗ္ဗာ ရိတ္တကုမ္ဘိယော သုဝဏ္ဏမာသာနံ ပုဏ္ဏာ
 အဟေသံ။ တေနဿ ပုဏ္ဏမာသောတိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိဗ္ဗတ္တိံ^၃ ပတွာ ဝိဝါဟကမ္မံ ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ
 ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဃရာဝါသံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ပုဗ္ဗကိစ္စသမ္ပန္နော စတုသစ္စ-
 ကမ္မဋ္ဌာနေ^၃ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“သိန္နုယာ နဒိယာ တီရေ၊ စက္ကဝါကော အဟံ တဒါ။
 သုဒ္ဓသေဝါလဘက္ခောဟံ၊ ပါပေသု^၁ စ သုသညတော။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္ဇသေ။
 တုဏ္ဏေန သာလံ ပဂ္ဂယံ၊ ဝိပဿိဿာ^၂ ဘိရောပယိံ။
 ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒုဂ္ဂတိံ^၃ သော န ဂစ္ဆတိ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿံ သန္တိကေ။
 ဝိဟင်္ဂမေန သန္တေန၊ သုဗိဇံ ရောပိတံ မယာ။
 ကေနဝုတိတော ကပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ^၆။
 ဒုဂ္ဂတိံ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓုပူဇာယိဒံ^၇ ဖလံ။

၁-ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ (က)	၂-သမိဒ္ဓိနာမဿ (က)	၃-တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနေ (သိ)
၄-၃ ၃-၁ ၂၅-ပိဋေ။		၅-ပါဏေသု (သိ၊က)
၆-ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သိ)		၇-ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သိ)

သုစာရဒဿနာ နာမ၊ အဋ္ဌေတေ ဧကနာမကာ။
 ကပ္ပေ သတ္တရသေ အာသုံ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထဿ ပုရာဏဒုတိယိကာ တံ ပလောဘေတုကာမာ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပဂန္တာ ပိယာလာပဘာဝါဒိကေဟိ ဘာဝဝိဝရဏကမ္ပံ နာမကာတုံ အာရဘိ။ ထေရော တဿာ ကာရဏံ ဒိဿာ အတ္တနော ကတ္တစိပိ အလဂ္ဂဘာဝံ ပကာသေန္တော “ဝိဟရိ အပေက္ခ”န္တိ ၂ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၀။ တတ္ထ ဝိဟရိတိ ဝိသေသတော ဟရိ? အပဟရိ အပနေသိ။ အပေက္ခန္တိ တဏှံ။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ အတ္တဘာဝေ ဝါ။ ဟုရန္တိ အပရသ္မိံ^၄ အနာဂတေ အတ္တဘာဝေ ဝါ။ ဣဇာတိ ဝါ အဇ္ဈတ္တိကေသု အာယတနေသု။ ဟုရန္တိ ဗာဟိရေသု။ ဝါ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော “အပဒါ ဝါ ဒွိပဒါ ဝါ”တိအာဒီသု^၅ ဝိယ။ ယောတိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဒဿေတိ။ ဝေဒဂူတိ ဝေဒေန ဂတော မဂ္ဂဉ္ဇဏေန နိဗ္ဗာနံ ဂတော အဓိဂတော၊ စတ္တာရိ ဝါ သစ္စာနိ ပရိညာပဟာန-သစ္စိကိရိယာဘာဝနာဘိသမယဝသေန အဘိသမေစ္စ^၆ ဌိတော။ ယတတ္ထောတိ မဂ္ဂသံဝရေန သံယတသဘာဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမေန ဝါ သံယတသဘာဝေါ။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနုပလိတ္ထောတိ သဗ္ဗေသု အာရမ္မဏေသု ဓမ္မေသု တဏှာဒိဋ္ဌိ-လေပဝသေန န ဥပလိတ္ထော၊ တေန လာဘာဒိလောကဓမ္မေ သမတိက္ကမံ ဒဿေတိ။ လောကဿာတိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကဿ။ တံ ဟိ လုဇနပလုဇနဋ္ဌေန လောကော။ ဇညာတိ ဇာနိတွာ။ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စာတိ ဥပ္ပါဒဉ္စေဝ ဝယဉ္စ။ ဧတေန ယထာဝုတ္တဂုဏာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဒဿေတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—ယော သကလဿ ခန္ဓာဒိလောကဿ သမပညာသာယ အာကာရေဟိ ဥဒယဗ္ဗယံ ဇာနိတွာ ဝေဒဂူ ယတတ္ထော ကတ္တစိ အနုပလိတ္ထော၊ သော သဗ္ဗတ္ထ အပေက္ခံ ဝိနေယျ^၇ သန္တုသိတော တာဒိသာနံ ဝိပွကာရာနံ န ကိဉ္စိ မညတိ^၈။ တသ္မာ တံ အန္ဓဗာလေ ယထာဂတမဂ္ဂေနေဝ ဂစ္ဆာတိ။ အထ သာ ဣတ္ထိ “အယံ သမဏော မယံ ပုတ္တေ စ နိရပေက္ခော၊ န သက္ကာ ဣမံ ပလောဘေတု”န္တိ^၉ ပက္ကာမိ။

ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဂ္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ပရမတ္ထဒီပနိယာ ထေရဂါထာသံဝဂ္ဂနာယ
 ပဌမဝဂ္ဂဝဂ္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိသာသဘာဝါဒိကေဟိ (က) ၂-ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ (က) ၃-ဝိဟရိန္တိ ဝိသေသတော ဟရိ (က)
 ၄-ပရသ္မိံ (ဗဟုသု) ၅-၃ ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃၊ အံ ၂-၂၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၆-အဘိသမေစ္စ အဘိသမယေ စ (က) ၇-ဝိနယေ (က) ၈-ကိန္တိ မညတိ (က) ၉-ပယာဒေတုန္တိ (က)

ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဥပဗုဒ္ဓဿဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယော။
 ဣစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ၊ သကာနနံ သပဗ္ဗတံ။
 ခေါမဒုဿေဟိ ဆာဒေယျံ၊ အဗုဒ္ဓဿဿိဒံ ဖလံ။
 သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အဗုဒ္ဓဿဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထ စူဠဝစ္ဆတ္ထေရော အရဟတ္တံ ပတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ ကလဟာဘိရ-
 တိယာ သကတ္တဝိနာသံ ဒိသွာ ဓမ္မသံဝေဂပ္ပတ္တော၊ အတ္တနော စ ပတ္တဝိသေသံ
 ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိသောမနဿဝသေန “ပါမောဇ္ဇဗဟုလော”တိ ဂါထံ
 အဘာသိ။

၁၁။ တတ္ထ ပါမောဇ္ဇဗဟုလောတိ သုပရိသုဒ္ဓသီလတာယ ဝိပုဋိသာရာ-
 ဘာဝတော အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု အဘိရတိဝသေန ပမောဒဗဟုလော။
 တေနောဂါဟ “ဓမ္မေ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ”တိ။ တတ္ထ ဓမ္မေတိ သတ္တတိံသာယ
 ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ နဝဝိဓေ ဝါ လောကုတ္တရဓမ္မေ။ သော ဟိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန
 သာမုက္ခိသိကာယ ဒေသနာယ ပကာသိတတ္တာ သာတိသယံ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော
 နာမ။ တဿ ပန အဓိဂမူပါယဘာဝတော ဒေသနာဓမ္မောပိ ဣဓ လတ္တတေဝ။
 ပဒံ သန္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ သန္တာယ ဝဒတိ။ ဝေရူပေါ ဟိ ဘိက္ခု သန္တံ ပဒံ သန္တံ
 ကောဋ္ဌာသံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဥပသမဘာဝတော သင်္ခါရူပသမံ ပရမသုခတာယ
 သုခံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိ ဝိန္ဒတိယေဝ။ ပရိသုဒ္ဓသီလော ဟိ ဘိက္ခု ဝိပုဋိသာရာ-
 ဘာဝေန ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သဒ္ဓမ္မေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိမုတ္တိပရိယောသာနာ
 သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော^၁ ပါပုဏာတိ။ ယထာဟ “အဝိပုဋိသာရတ္တာနိ ခေါ အာနန္ဒ
 ကုသလာနိ သီလာနိ၊ အဝိပုဋိသာရော ပါမောဇ္ဇတ္တာယာ”တိအာဒိ^၂။ အထ ဝါ
 ပါမောဇ္ဇဗဟုလောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပုဋိ-
 ပန္နော သံသောတိ ရတနတ္တယံ သန္တာယ ပမောဒဗဟုလော။ တတ္ထ ပန သော
 ပမောဒဗဟုလော ကိံ ဝါ ကရောတိတိ အာဟ “ဓမ္မေ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ”တိ-
 အာဒိ။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ ဟိ^၃ သပ္ပရိသသံသေဝန^၄ သဒ္ဓမ္မဿဝနယောနိသော-
 မနသိကာရဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိနံ သုခေနေဝ သမ္ဘဝတော သမ္ပတ္တိယော

၁-သမ္ပတ္တိယော (သီ) ၂-အံ ၃-၂၅၇-ပိဋက
 ၃-သဒ္ဓါယ သမ္ပန္နဿ ဟိ (သီ) ၄-သံသေဝဝသေန (က)

ဟတ္ထဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ ယထာဟ “သဒ္ဓါဇာတော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္က-
မန္တော ပယိရူပါသတိ”တိအာဒိ”။

စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညာဗလီတိ အာယသ္မတော မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဿ^၂ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ပါနိယဒါနမဒါသိ။ ပုန သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပါသကော ဟုတွာ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟုံ ပုညကမ္မံ အကာသိ၊ သော တေဟိ ပုညကမ္မေဟိ တတ္ထ တတ္ထ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ နာဠကဂါမေ သမိဒ္ဓိဿ နာမ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မဟာဝစ္ဆောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘဂဝတော သာဝကဘာဝံ သုတွာ “သောပိ နာမ မဟာပညော ယဿ သာဝကတ္ထံ ဥပါဂတော၊ သော ဧဝ မညေ ဣမသ္မိံ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော”တိ ဘဂဝတိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပါဒေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဘိက္ခုသံဃေ အနုတ္တရေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပါနိယဗုဒ္ဓမပူရယိ။
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ၊ အာကာသေ ဝါထ ဘူမိယံ။
ယဒါ ပါနိယမိစ္ဆာမိ၊ ခိပ္ပံ နိဗ္ဗတ္တတေ မမ။
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒကဒါနဿိဒိံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္စိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော သာသနဿ နိယျာ-
နိကဘာဝဝိဘာဝနေန သမ္ဗြဟ္မစာရိနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ “ပညာဗလီ”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၁-မ ၂-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဿ (သိ) ၃-၃ ၄-၇၀-ပိဋ္ဌေ။

၁၂။ တတ္ထ ပညာဗလီတိ ပါရိဟာရိယပညာယ ဝိပဿနာပညာယ စ ဝသေန အဘိဏ္ဍသော သာတိသယေန ပညာဗလေန သမန္ဓာဂတော။ သီလဝတူပ-
 ပန္နောတိ ဥက္ကံသဂတေန စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန၊ ဓုတဓမ္မသင်္ခါတေဟိ ဝတေဟိ
 စ ဥပပန္နော သမန္ဓာဂတော။ သမာဟိတောတိ ဥပစာရပုနာဘေဒေန
 သမာဓိနာ သမာဟိတော။ ဈာနရတောတိ တတော ဧဝ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေ
 လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေ စ ရတော သတတာဘိယုတ္တော။ သဗ္ဗကာလံ သတိယာ
 အဝိပ္ပဝါသဝသေန သတိမာ။ ယဒတ္ထိယန္တိ အတ္တတော အနပေတံ အတ္ထိယံ၊
 ယေန အတ္ထိယံ ယဒတ္ထိယံ။ ယထာ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပရိဘုဉ္ဇနံ အတ္ထိယံ
 ဟောတိ၊ တထာ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇမာနော။ သာမိပရိဘောဂေန ဟိ တံ အတ္ထိယံ
 ဟောတိ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေန ဝါ၊ န အညထာ ဘောဇနန္တိ စ နိဒဿနမတ္ထံ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဘုဉ္ဇိယတိ ပရိဘုဉ္ဇိယတိတိ ဝါ ဘောဇနံ၊ စတ္တာရော ပစ္စယာ။ “ယဒတ္ထိ-
 က”န္တိ ဝါ ပါဌော။ ယဒတ္ထံ ယဿတ္ထာယ သတ္ထာရာ ပစ္စယာ အနုညာတာ၊
 တဒတ္ထံ ကာယဿ ဌိတိအာဒိအတ္ထံ၊ တဉ္စ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနတ္ထံ။ တသ္မာ
 အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ဘောဇနပစ္စယေ ဘုဉ္ဇမာနော တတော ဧဝ ကင်္ခေဏ
 ကာလံ အတ္တနော အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနကာလံ အာဂမေယျ။ ဣဓ ဣမသ္မိံ
 သာသနေ? ဝိတရာဂေါ။ ဗာဟိရကဿ ပန ကာမေသု ဝိတရာဂဿ ဣဒံ
 နတ္ထိတိ အဓိပ္ပာယော။

မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နိလန္တဝဏ္ဏာတိ အာယသ္မတော ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ အတ္ထဒဿိနော ဘဂဝတော ကာလေ ကစ္ဆပ-
 ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဝိနတာယ နာမ နဒိယာ ဝသတိ။ တဿ ခုဒ္ဒကနာဝပ္ပ-
 မာဏော အတ္တဘာဝေါ အဟောသိ။ သော ကိရ ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ နဒိယာ
 တိရေ ဌိတံ ဒိသ္မာ “ပါရိ ဂန္တုကာမော မညေ ဘဂဝါ”တိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိယံ
 အာရောပေတွာ နေတုကာမော ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိ။ ဘဂဝါ တဿ အဇ္ဈာသယံ
 ဥတွာ တံ အနုကမ္မန္တော အာရဟိ။ သော ဝိတိသောမနဿဇာတော သောတံ
 ဆိန္ဒန္တော ဇိယာယ ဝေဂေန ဒိတ္တသရော ဝိယ တာဝဒေဝ ပရတီရံ ပါပေသိ။
 ဘဂဝါ တဿ ပုညဿ ဖလံ တေရဟိ နိဗ္ဗတ္တနကသမ္ပတ္တိဉ္စ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။

၁-နိဒဿနတ္ထံ (သီ) ၂-တဒတ္ထံ ယဿ အတ္ထိတိ တဒတ္ထိကံ (က) ၃-လောကေ (က)

ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညတံ။
 သုခံ မေ တာဒိသံ နတ္ထိ၊ ဖုဋ္ဌေ ပါဒတလေ ယထာ။
 ဥတ္တရိတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။
 နဒိတီရမ္ပိ ဌတွာန၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ၊ ဂင်္ဂါသောတံ တရာမဟံ။
 အယဉ္ဇ^၁ ကစ္ဆပေါ ရာဇာ၊ တာရေသိ မမ ပညဝါ^၂။
 ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန^၃၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ကောသနေ နိသီဒိတွာ၊ ကင်္ခါသောတံ တရိဿတိ။
 ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗိဇံ အပ္ပမ္ပိ ရောပိတံ။
 သမ္မာဓာရေ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ။
 တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဒေသိတံ။
 သမ္မာဓာရေ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
 ပဓာနပဟိတတ္ထောမ္ပိ၊ ဥပသန္တော နိရူပမိ။
 သမ္မာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိ^၄ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၆န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဘဂဝတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ^၁ ဝိဟရန္တေ တတ္ထ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဘိက္ခုဟိ သမာဂတော ပဋိသန္တာရဝသေန “ကိ^၂ အာဝုသော အရညေ ဖာသုဝိဟာရော လဒ္ဓေါ”တိ ပုဋ္ဌော “ရမဏိယာ အာဝုသော အရညေ ပဗ္ဗတာ”တိ အတ္တနာ ဝုဋ္ဌပဗ္ဗတေ ဝဏ္ဏေန္တော “နိလန္တဝဏ္ဏာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၃။ တတ္ထ နိလန္တဝဏ္ဏာ^၁တိ နိလဝလာဟကနိဘာ နိလဝလာဟက-
 သဏ္ဌာနာ စ။ ရူစိရာတိ ရူစိယာ သကိရဏာ^၂ ပဘဿရာ စ။ သီတဝါရိတိ
 သီတလသလိလာ။ သုစိန္တရာတိ သုစိသုဒ္ဓဘူမိဘာဂတာယ သုဒ္ဓစိတ္တာနံ ဝါ

၁-အယဉ္ဇိ (သိ) ၂-ပညဝါ (သိ) ၃-ဗုဒ္ဓတာရေန (သိ) ၄-ရူစိယာ ကရဏိယာ (သိ)

အရိယာနံ နိဝါသနဋ္ဌာနတာယ သုစိန္တရာ။ ဂါထာသုခံတ္ထံ ဟိ သာနုနာသိကံ
 ကတွာ နိဒ္ဒေသော။ “သီတဝါရိသုစိန္တရာ”တိပိ ပါဌော၊ သီတသုစိဝါရိရော
 သီတလဝိမလသလိလာသယဝန္တောတိ အတ္ထော။ **ဣန္ဒဂေါပကသဉ္စန္ဒာ**တိ
 ဣန္ဒဂေါပကနာမကေဟိ ပဝါဠဝဏ္ဏေဟိ ရတ္တကိမီဟိ သဉ္စာဒိတာ ပါဝုဿ-
 ကာလဝသေန^၁ ဧဝမာဟ။ ကေစိ ပန “ဣန္ဒဂေါပကနာမာနိ ရတ္တတိဏာနိ”တိ
 ဝဒန္တိ။ အပရေ “ကဏိကာရရက္ခာ”တိ။ **သေလ**တိ သိလာမယာ ပဗ္ဗတာ၊ န
 ပံသုပဗ္ဗတာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော”တိ^၂။
ရမယန္တိ မန္တိ မံ ရမာပေန္တိ၊ မယံ ဝိဝေကာဘိရတိံ ပရိဗြူဟေန္တိ။ ဧဝံ ထေရော
 အတ္ထနော စိရကာလပရိဘာဝိတံ အရညာဘိရတိံ ပဝေဒေန္တော တိဝိမံ
 ဝိဝေကာဘိရတိမေဝ ဒီပေတိ။ တတ္ထ ဥပဓိဝိဝေကေန အညာဗျာကရဏံ
 ဒီပိတမေဝ ဟောတိတိ။

ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သိဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၁၄။ **ဥပဇ္ဈာယော**တိ သိဝကဿ သာမဏေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
 သော ကိရ ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန
 အရညံပဝိဋ္ဌော တတ္ထ ပဗ္ဗတန္တရေနိသိန္တံ ဝေဿဘုံဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာပသန္တစိတ္တော
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ ပုန တတ္ထ မနောဟရာနိ
 ကာသုမာရိကဖလာနိ ဒိသ္မာ တာနိ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော ဥပနေသိ၊
 ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ မာတုလေ
 ပဗ္ဗဇန္တေ တေန သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဗဟံ ဝိဝေူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဘာဂိနေယျော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော၊
သိဝကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ မာတာ အတ္ထနော ဇေဋ္ဌ-
 ဘာတိကေ ဝနဝစ္ဆေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ? မတ္ထကံ ပါပေတွာ
 အရညေ ဝိဟရန္တေ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ပုတ္တံ အာဟ “တာတ သိဝက ထေရဿ
 သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ထေရံ ဥပဋ္ဌဟ^၃၊ မဟလ္လကော ဒါနိ ထေရော”တိ။ သော

၁-တထာဥဿန္တကာလဝသေန (သိ)
 ၃-ပဗ္ဗဇ္ဇာကိစ္စံ (သိ၊ ကံ)

၂-၃ ၁-၁၀၀-ဥဒါနေ။
 ၄-ဥပဋ္ဌဟထ (က)

မာတု ကေဝစနေနေဝ စ ပုဗ္ဗေ ကတာမိကာရတာယ စ မာတုလတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ဥပဋ္ဌဟန္တော အရညေ^၁ ဝသတိ။

တဿ ကေဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဂါမန္တံ ဂတဿ ခရော ဒာဗာဗာမော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ မနုဿေသု ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တေသုပိ န ပဋိပ္ပဿန္တိ။ တသ္မိံ စိရာယန္တေ ထေရော “သာမဏေရော စိရာယတိ၊ ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ တတ္ထ ဂန္ဓာ တံ ဂိလာနံ ဒိသ္မာ တဿ တံ တံ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ကရောန္တော ဒိဝသဘာဂံ ဝီတိနာမေတွာ ရတ္တိဘာဂေ ဗလဝပဋ္ဌူသဝေလာယံ အာဟ “သိဝက န မယာ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂါမေ ဝသိတပုဗ္ဗံ၊ ဣတော အရညမေဝ ဂစ္ဆာမာ”တိ။ တံ သုတွာ သိဝကော “ယဒိပိ မေ ဘန္တေ ဣဒါနိ ကာယော ဂါမန္တေ ဌိတော၊ စိတ္တံ ပန အရညေ၊ တဿ သယာနောပိ အရညမေဝ ဂမိဿာမိ”တိ၊ တံ သုတွာ ထေရော တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ အရညမေဝ နေတွာ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿိတွာ^၂ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိရေ ကတွာန အဇ္ဇလိံ။
ကာသုမာရိကမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဒါသဟံ။
ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပတွာ ဥပဇ္ဈာယေန အတ္တနာ စ ဝုတ္တမတ္တံ သံသန္တိတွာ^၄ အတ္တနော ဝိဝေကာဘိရတိကတံ^၅ ကတကိစ္စတဉ္စ ပဝေဒေန္တော “ဥပဇ္ဈာယော မံ အဝစာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၄။ တတ္ထ ဥပဇ္ဈာယောတိ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဥပနိဇ္ဈာယတိ ဟိတေသိတံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဣဏစက္ခုနာ ပေက္ခတိတိ ဥပဇ္ဈာယော။ မန္တိ အတ္တာနံ ဝဒတိ။ အဝစာတိ အဘာသိ။ ဣတော ဂစ္ဆာမ သိဝကတိ ဝုတ္တာကာရဒဿနံ၊ သိဝက ဣတော ဂါမန္တတော^၆ အရညဋ္ဌာနမေဝ ဧဟိ ဂစ္ဆာမ၊ တဒေဝ အမှာကံ

၁-အရညေဝ (သိ) ၂-နတ္ထိ (က) ၃-ဒ ၃-၃၄၀-ပိဋေ။
၄-သံသန္တေတွာ (သိ၊ က) ၅-ဝိဝေကာဘိရတိ (က) ၆-ဂါမန္တရတော (သိ)

ဝသနယောဂ္ဂန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ပန ဥပဇ္ဈာယေန ဝုတ္တော သိဝကော ဘဒြော
အဿာဇာနိယော ဝိယ ကသာဘိဟတော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဟုတွာ
အရညမေဝ ဂန္တကမတံ ပဝေဒေန္တော—

“ဂါမေ မေ ဝသတိ ကာယော၊ အရညံ မေ ဂတံ မနော။
သေမာနကောပိ ဂစ္ဆာမိ၊ နတ္ထိ သင်္ဂေါ ဝိဇာနတ”န္တိ—

အာဟ။ တဿတ္ထော—ယသ္မာ ဣဒါနိ ယဒိပိ မေ ဣဒံ သရိရံ ဂါမန္တေ ဌိတံ၊
အဇ္ဈာသယော ပန အရညမေဝ ဂတော၊ တသ္မာ သေမာနကောပိ ဂစ္ဆာမိ
ဂေလညေန ဌာနနိသဇ္ဇာဂမနေသု အသမတ္တတာယ သယာနောပိ ဣမိနာ
သယိတာကာရေန သရိသပေါ ဝိယ သရိသပန္တော^၁၊ ဧထ ဘန္တေ အရညမေဝ
ဂစ္ဆာမ၊ ကသ္မာ? နတ္ထိ သင်္ဂေါ ဝိဇာနတန္တိ^၂၊ ယသ္မာ ဓမ္မသဘာဝါ ကာမေသု
သံသာရေ စ အာဒိနဝံ၊ နေက္ခမ္မေ နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသံ ယာထာဝတော
ဇာနန္တဿ န^၃ ကတ္ထစိ သင်္ဂေါ၊ တသ္မာ ဧကပဒေနေဝ ဥပဇ္ဈာယဿ
အာဏာ အနုဋ္ဌိတာတိ^၄၊ တဒပဒေသေန အညံ ဗျာကာသိ။

သိဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ ဆိန္တေ ပဉ္စ ဇဟေတိ အာယသ္မတော ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ
ကုလဂေဟေ ဥပ္ပန္နော ဝယပ္ပတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရာ ဧကံ ဘိက္ခုပဌမံ သလာကံ ဂဏ္ဍန္တာနံ
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌာပိယမာနံ ဒိသ္မာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ တဒနရူပံ ပုညံ
ကရောန္တော ဝိစရိ။ သော ဧကဒိဝသံ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော နိရောဓသမာ-
ပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ နိသိန္ဓဿ မနောသိလာစုဏ္ဍပိဉ္စရံ မဟန္တံ ကဒလိဖလ-
ကဏ္ဍိကံ ဥပနေသိ၊ တံ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ကောဒသက္ခတ္တံ ဒေဝေသု ဒေဝရဇံ ကာရေသိ။ စတုဝိသတိဝါရေ ရာဇာ
အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ။ ဧဝံ သော ပုနပ္ပုနံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

၁-သိရိသပေါ ဝိယ ပရိသပ္ပန္တော (သိ)
၃-နတ္ထိ (သိ)

၂-ဝိဇာနတံ (က)
၄-အာဏံ အနုဋ္ဌိတော (သိ)

ဒီဃာယုကဗုဒ္ဓါနဉ္စ နာမ န အန္ဓဒ္ဓမာသိကော ဥပေါသထော ဟောတိ။ တထာ
ဟိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဆဗ္ဗဿန္တရေ ဆဗ္ဗဿန္တရေ ဥပေါသထော
အဟောသိ။ ကဿပဒသဗလော ပန ဆဋ္ဌေ ဆဋ္ဌေ မာသေ ပါတိမောက္ခံ
ဩသာရေသိ။ တဿ ပါတိမောက္ခဿ ဩသာရဏကာလေ ၂ ဒိသာဝါသိကာ
ဒွေ သဟာယကာ ၃ ဘိက္ခု “ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ”တိ ဂစ္ဆန္တိ။

အယံ ဘုမ္မဒေဝတာ စိန္တေသိ “ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ဘိက္ခုနံ မေတ္တိ အတိဝိယ ဒဠာ၊
ကိံ န ခေါ ဘေဒကေ သတိ ဘိဇ္ဇေယျ၊ န ဘိဇ္ဇေယျာ”တိ ၄၊ သာ ၅ တေသံ
ဩကာသံ ဩလောကယမာနာ တေသံ အဝိဒူရေနေဝ ဂစ္ဆတိ။ အထေကော
ထေရော ဧကဿ ဟတ္ထေ ပတ္တစိဝရံ ဒတွာ သရိရဝဠုနတ္ထံ ဥဒကဗာသုကဋ္ဌာနံ
ဂန္တာ ဓောတဟတ္ထပါဒေါ ဟုတွာ ဂုဗ္ဗသမိပတော နိက္ခမတိ။ ဘုမ္မဒေဝတာ
တဿ ထေရဿ ပစ္ဆတော ၆ ဥတ္တမရူပါ ဣတ္ထိ ဟုတွာ ကေသေ ဝိရုနိတွာ
သံဝိဓာယ သမ္ပန္နန္တိ ဝိယ ဝိဠိယံ ပံသုံ ပုဏ္ဏမာနာ ဝိယ သာဠကံ သံဝိဓာယ
နိဝါသယမာနာ ဝိယ ၈ ဟုတွာ ထေရဿ ပဒါနုပဒိကာ ဟုတွာ ဂုဗ္ဗတော
နိက္ခန္တာ။ ဧကမန္တေ ဌိတော သဟာယကတ္ထေရော တံ ကာရဏံ ဒိသျာဝ ဒေါ-
မနဿဇာတော “နဠော ဒါနိ မေ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဒီဃရတ္တာနဂတော
သိနေဟော၊ သစာဟံ ဧဝံဝိဓာဘာဝံ? ဇာနေယျံ၊ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါနံ ဣမိနာ
သဒ္ဓိံ ဝိဿာသံ န ကရေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ အာဂစ္ဆန္တဿေဝဿ “ဟန္တာဝုသော”
တုယံ ပတ္တစိဝရံ၊ တာဒိသေန ပါပေန သဒ္ဓိံ ဧကမဂ္ဂံ ၉ နာဂစ္ဆာမိ”တိ အာဟ။
တံ ကထံ သုတွာ တဿ လဇ္ဇိဘိက္ခုနော ဟဒယံ တိဒိဏသတ္ထိံ ဂဟေတွာ
ဝိဒ္ဓိ ဝိယ အဟောသိ။ တတော နံ အာဟ “အာဝုသော ကိံ နာမေတံ ဝဒသိ၊
အဟံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တမိ အာပတ္တိံ န ဇာနာမိ။ တံပန မံ အဇ္ဇ ‘ပါပေါ’တိ
ဝဒသိ၊ ကိံ တေ ဒိဋ္ဌ”န္တိ။ ကိံ အညေန ဒိဋ္ဌေန၊ ကိံ တံ ဧဝံဝိဓေန အလင်္ကတ-
ပဋိယတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကဋ္ဌာနေ ဟုတွာ နိက္ခန္တောတိ ၁၀။ နတ္ထေတံ
အာဝုသော မယံ၊ နာဟံ ဧဝရူပံ မာတုဂါမံ ပဿာမိတိ။ တဿ ယာဝတတိယံ
ကထေန္တဿာပိ ဣတရော ထေရော ကထံ အသဒ္ဓဟိတွာ ၁၁ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌကာရ-
ဏံယေဝ ဘူတတ္ထိံ ၁၂ ကတွာ ဂဏှန္တော တေန သဒ္ဓိံ ဧကမဂ္ဂေန အဂန္တာ

၁-ဆဗ္ဗဿန္တရေ (က) ၂-ပါတိမောက္ခံ ဩသာရဒေသနာကာလေ (က)
၃-သဟာယာ (က) ၄-ဘိဇ္ဇေယျံ န ဘိဇ္ဇေယျန္တိ (က)
၅-နတ္ထိ (က) ၆-ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တိ (သိ)
၇-ဧဝံ ဝိရုဒ္ဓဘာဝံ (က) ၈-ဂဏှာဝုသော (သိ)
၉-ဧကမဂ္ဂေန (သိ) ၁၀-န နိက္ခန္တောတိ (သိ)
၁၁-န တဿကထံ သဒ္ဓဟိ (သိ) ၁၂-ဘူတတ္ထိကံ (သိ)

အညေန မဂ္ဂေန သတ္ထု သန္တိကံ ဂတော။ ဣတရောပိ ဘိက္ခု အညေန မဂ္ဂေန သတ္ထု သန္တိကံယေဝ ဂတော။

တတော ဘိက္ခုသံဃဿ ဥပေါသထာဂါရံ ပဝိသနဝေလာယ သော ဘိက္ခု တံ ဘိက္ခု ဥပေါသထဂ္ဂေ သဉ္စာနိတွာ “ဣမသ္မိံ ဥပေါသထဂ္ဂေ ဝေရူပေါ နာမ ပါပဘိက္ခု အတ္ထိ၊ နာဟံ တေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမိ”တိ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ အဋ္ဌာသိ။ အထ ဘုမ္မဒေဝတာ “ဘာရိယံ မယာ ကမ္မံ ကတ”န္တိ မဟလ္လက- ဥပါသကဝဏ္ဏေန တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ကသ္မာ ဘန္တေ အယျော ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဌိတော”တိ အာဟ။ “ဥပါသက ဣမံ ဥပေါသထဂ္ဂံ ဧကော ပါပဘိက္ခု ပဝိဋ္ဌော၊ နာဟံ တေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ကရောမိ”တိ ဗဟိ ဌိတောမှိတိ။ ဘန္တေ မာ ဧဝံ ဂဏှထ၊ ပရိသုဒ္ဓသီလော သေ ဘိက္ခု။ တုမှေဟိ ဒိဋ္ဌမာတုဂါမော နာမ အဟံ ၂၊ မယာ တုမှာကံ ဝိမံသနတ္ထာယ “ဒဋ္ဌာ န ခေါ ဣမေသံ ထေရာနံ မေတ္ထိ၊ နော ဒဋ္ဌာ”တိ ဘိဇ္ဇနာဘိဇ္ဇနဘာဝံ? ဩလောကေန္တေန တံ ကမ္မံ ကတန္တိ။ ဧကော ပန တံ သပ္ပုရိသာတိ။ အဟံ ဧကော ဘုမ္မဒေဝတာ ဘန္တေတိ။ ဒေဝပုတ္တော ကထေန္တော၊ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေ န ဌတွာ ထေရဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ ၅ “မယံ ဘန္တေ ခမထ၊ ဧတံ ဒေါသံ ထေရော န ဇာနာတိ၊ ဥပေါသထံ ကရောထာ”တိ ထေရံ ယာစိတွာ ဥပေါသထဂ္ဂံ ပဝေသေသိ။ သော ထေရော ဥပေါသထံ တာဝ ဧကဋ္ဌာနေ အကာသိ၊ မိတ္တသန္တဝဝသေန ပန ပုန တေန သဒ္ဓိံ န ဧကဋ္ဌာနေ အဟောသီတိ ၆။ ဣမဿ ထေရဿ ကမ္မံ န ကထိယတိ၊ စုဒ္ဓိတကတ္ထေရော ပန အပရာပရံ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဘုမ္မဒေဝတာ တဿ ကမ္မဿ နိဿန္တေန ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ အပါယဘယတော န မုစ္စိတ္ထ။ သစေ ပန ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ အညေန ယေန ကေနစိ ကတော ဒေါသော တဿေဝ ဥပရိ ပတတိ။ သော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဓာနမာဏ- ဝေါ”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှိတွာ မဟလ္လကကာလေ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ၊ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒီဝသတော? ပဋ္ဌာယ ဧကော အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဣတ္ထိ တသ္မိံ

၁-ကရောမိတိ စက္ခာ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ (သိ) အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၄-ပိဋေ စ၊ ၂-နညော အဟာမေဝ (သိ)
၃-ဥဒါဟု နော ဒဋ္ဌာတိ လဇ္ဇိအလဇ္ဇိဘာဝံ (သိ) ၄-ကထေန္တော ကထေန္တောဝ (သိ)
၅-ပတိတွာ (က) ၆-ဧကဋ္ဌာနေ ဝသီတိ (သိ)
၇-ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော အဟောသိ။ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒီဝသတော (သိ)

ဂါမံ ပဝိသန္တေ သဒ္ဓိံယေဝ ဂါမံ ပဝိသတိ၊ နိက္ခမန္တေ နိက္ခမတိ။ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တေပိ သဒ္ဓိံ ပဝိသတိ၊ တိဋ္ဌန္တေပိ တိဋ္ဌတိတိ ဧဝံ နိစ္စာနုဗန္ဓာ ပညာယတိ။ ထေရော တံ န ပဿတိ။ တဿ ပန ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန သာ အညေသံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဂါမေ ယာဂုံ ဘိက္ခန္ဓ ဒဒမာနာ ဣတ္ထိယော “ဘန္တေ အယံ ဧကော ယာဂုဥဋ္ဌာဏော တုမှာကံ၊ ဧကော ဣမိဿာ အမှာကံ သဟာယိကာယာ”တိ ပရိဟာသံ ကရေန္တိ။ ထေရဿ မဟတီ ဝိဟေသာ ဟောတိ။ ဝိဟာရဂတမ္ပိ နံ သာမဏေရာ စေဝ ဒဟရာ ဘိက္ခူ စ ပရိဝါရေတွာ “ဓာနော ကောဏ္ဍော ဇာတော”တိ ပရိဟာသံ ကရေန္တိ။ အထဿ တေနေဝ ကာရဏေန ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရေတိ နာမံ ဇာတံ။ သော ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ တေဟိ ကရိယမာနံ ကေဋိံ သဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဥမ္မာဒံ ဂဟေတွာ “တုမှေ ကောဏ္ဍာ၊ တုမှာကံ ဥပဋ္ဌာယော ကောဏ္ဍော၊ အာစရိယော ကောဏ္ဍော”တိ ဝဒတိ။ အထ နံ သတ္ထု အာရောစေသုံ “ကုဏ္ဍဓာနော ဘန္တေ ဒဟရသာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဧဝံ ဖရူသဝါစံ ဝဒတိ”တိ။ သတ္ထာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “သစ္စံ ကိရ တုံ ဓာန သာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဖရူသဝါစံ ဝဒသိ”တိ ဝတွာ တေန “သစ္စံ ဘဂဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ကဿှာ ဧဝံ ဝဒေသိ”တိ^၁ အာဟ။ ဘန္တေ နိဗဒ္ဓိံ ဝိဟေသံ အသဟန္တော^၂ ဧဝံ ကထေမိတိ။ “တုံ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္ပံ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ ဇီရာပေတုံ န သက္ကောသိ၊ ပုန ဧဝရူပံ ဖရူသံ မာဝဒိ^၃ ဘိက္ခူ”တိ ဝတွာ အာဟ—

“မာဝေါစ ဖရူသံ ကဉ္စိ၊ ဝုတ္တာ ပဋိဝဒေယျူ တံ။
 ဒုက္ခာ ဟိ သာရမ္ဘကထာ၊ ပဋိဒဏ္ဍာ ဖုသေယျူ တံ။
 သစေ နေရေသိ အတ္တာနံ၊ ကံသော ဥပဟတော ယထာ။
 ဒေဝ ပတ္တောသိ နိဗ္ဗာနံ၊ သာရမ္ဘော တေ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ^၄။

ဣမဉ္စ ပန တဿ ထေရဿ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဝိစရဏဘာဝံ ကောသလ- ရညောပိ ကထယိံသု။ ရာဇာ “ဂစ္ဆထ ဘဏေ ဝိမံသထာ”တိ ပေသေတွာ သယမ္ပိ မန္တေနေဝ ပရိဝါရေန ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ကေမန္တေ ဩလောကေန္တော အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ထေရော သူစိကမ္ပံ ကရေန္တော နိသိန္တော ဟောတိ၊ သာပိ ဣတ္ထိ အဝိဒူရေ ဌာနေ ဌိတာ ဝိယ ပညာယတိ။ ရာဇာ ဒိသှာ “အတ္ထိဒံ ကာရဏ”န္တိ တဿာ ဌိတဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ သာ တသ္မိံ အာဂစ္ဆန္တေ^၅ ထေရဿ ဝသနပဏ္ဏသလံ ပဝိဋ္ဌာ ဝိယ အဟောသိ။ ရာဇာပိ တာယ သဒ္ဓိံ တမေဝ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဩလောကေန္တော

၁-ဝဒသိတိ (သိ) ၂-ဝိဟေသံ သဟိတုံ အသဟန္တော (သိ) ၃-မာ ဝဒသိ (က)
 ၄-ဒု ၁-၃၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၅-အာဂစ္ဆန္တေ အာဂစ္ဆန္တေ (သိ)

အဒိသ္မာ “နာယံ မာတုဂါမော၊ ထေရဿ ဧကော^၁ ကမ္မဝိပါကော”^၂ တိ သညံ ကတွာ ပဌမံ ထေရဿ သမိပေန ဂစ္ဆန္တောပိ ထေရံ အဝဋ္ဌိတွာ တဿ ကာရဏဿ အဘူတဘာဝံ ဥတွာ အာဂမ္မ ထေရံ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော “ကစ္စိ ဘန္တေ ပိဏ္ဏကေန န ကိလမထာ”^၃ တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “ဝဋ္ဌတိ မဟာရာဇာ”^၄ တိ အာဟ။ “ဇာနာမဟံ ဘန္တေ^၂ အယျဿ ကထံ^၅၊ ဧဝရူပေန ပရိတ္တိလေသေန သဒ္ဓိံ စရန္တာနံ တုမှာကံ ဧက နာမ ပသီဒိဿန္တိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဝေါ ကတ္တစိ ဂမနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အဟံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ တုမေ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ တုမေ ယောနိသော မနသိကာရေ မာ ပမဇ္ဇိတ္တာ”^၆ တိ နိဗဒ္ဓဘိက္ခံ ပဋ္ဌပေသိ။ ထေရော ရာဇာနံ ဥပတ္တန္တကံ လဘိတွာ ဘောဇနသပ္ပါယေန ဧကဂ္ဂ-စိတ္တော ဟုဘွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တတော ပဋ္ဌာယ သာ ဣတ္ထိ အန္တရဓာယိ။

တဒါ မဟာသုဘဒ္ဓါ ဥဂ္ဂနဂရေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကကုလေ ဝသမာနာ “သတ္တာ မံ အနုကမ္မတူ”^၁ တိ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ နိရာမဂန္ဓာ ဟုတွာ ဥပရိပါသာဒတလေ ဌိတာ “ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ အန္တရေ အဋ္ဌတွာ ဒသဗလဿ မတ္တကေ ဝိတာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒသဗလော ဣမာယ သညာယ သွေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ မယံ ဘိက္ခံ ဂဏှတူ”^၂ တိ သစ္စကိရိယံ ကတွာ အဋ္ဌ သုမနပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ပုပ္ဖါနိ ဂန္ဓာ ဓမ္မဒေသနာဝေလောယ သတ္ထု မတ္တကေ ဝိတာနံ ဟုတွာ အဋ္ဌသု။ သတ္တာ တံ သုမနပုပ္ဖဝိတာနံ ဒိသ္မာ စိတ္တေနေဝ သုဘဒ္ဓါယ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေတွာ ပုနဒိဝသေ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာဟ “အာနန္ဒ မယံ အဇ္ဇ ခူရံ ဘိက္ခာစာရံ ဂမိဿာမ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ အဒတွာ အရိယာနံယေဝ သလာကံ ဒေဟီ”^၃ တိ။ ထေရော ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ “အာဝုသော သတ္တာ အဇ္ဇ ခူရံ ဘိက္ခာစာရံ ဂမိဿတိ၊ ပုထုဇ္ဇနာ မာ ဂဏှန္တိ၊ အရိယာဝ သလာကံ ဂဏှန္တိ”^၄ တိ။ ကုဏှဓာနတ္ထေရော “အာဟရံ^၅ အာဝုသော သလာက”^၆ န္တိ ပဌမံ-ယေဝ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ အာနန္ဒော^၇ “သတ္တာ တာဒိသာနံ ဘိက္ခုနံ သလာကံ န ဒါပေတိ၊ အရိယာနံယေဝ ဒါပေတိ”^၈ တိ ဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဂန္ဓာ သတ္ထု အာရောစေသိ။ သတ္တာ “အာဟရာပေန္တဿ သလာကံ ဒေဟီ”^၉ တိ အာဟ။ ထေရော စိန္တေသိ “သစေ ကုဏှဓာနဿ သလာကာ ဒါတံ န ယုတ္တာ^၆၊ အထ သတ္တာ ပဋိဗာဟေယျ၊ ဘဝိဿတိ ဧတ္ထ ကာရဏ”^၇ န္တိ “ကုဏှဓာနဿ သလာကံ

၁-သော (က)	၂-ဇာနာမ ဘန္တေ (က)
၃-အယျကာနံ (သီ)	၄-အာဟ အာဟရ (သီ)
၅-အာဝုသော (သီ)	၆-န ယုတ္တာ အဿ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေ။)

ဒဿာမီ”တိ ဂမနံ အဘိနိဟရိ။ ကုဏ္ဍဓာနော တဿ ပုရေ အာဂမနာ ဧဝ
 အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသေ ဌတွာ
 “အာဟရာဒုသော အာနန္ဒ သတ္တာ မံ ဇာနာတိ၊ မာဒိသံ ဘိက္ခု ပဌမံ သလာကံ
 ဂဏှန္တံ န သတ္တာ နိဝါရေတိ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ သလာကံ ဂဏှိ။ သတ္တာ
 တံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ ထေရံ ဣမသ္မိံ သာသနေ ပဌမံ သလာကံ ဂဏှန္တာနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ယသ္မာ အယံ ထေရော ရာဇာနံ ဥပတ္တန္တကံ လဘိတွာ
 သပ္ပါယာဟာရလာဘေန သမာဟိတစိတ္တော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော
 ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဆဠဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“သတ္တာဟံ ပဋိသလ္လိနံ၊ သယန္တံ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ဥပဋ္ဌဟိ”။
 ဝုဋ္ဌိတံ ၂ ကာလမညာယ၊ ပဒုမုတ္တရံ မဟာမုနိ”။
 မဟန္တိ” ကဒလိကဏှိ”။ ဂဟေတွာ ဥပဂစ္ဆဟံ။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝါ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
 မမ စိတ္တံ ပသာဒေန္တော၊ ပရိဘုဋ္ဌိ မဟာမုနိ။
 ပရိဘုဋ္ဌိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သတ္တဝါဟော အနုတ္တရော။
 သကာသနေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယေ စ သန္တိ သမိတာရော၊ ယက္ခာ ဣမမိ ပဗ္ဗတေ။
 အရညေ ဘူတဘဗျာနိ၊ သုဏန္တု ဝစနံ မမ။
 ယော သော ဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌာသိ၊ မိဂရာဇံဝ ကေသရိ”။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ကောဒသဉ္စက္ခတ္တံ သော၊ ဒေဝရာဇာ ဘဝိဿတိ။
 စတုဝိသတိက္ခတ္တုဉ္စ ၃၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 အက္ခောသိတွာန သမဏေ၊ သီလဝန္တေ အနာသဝေ။
 ပါပကမ္မဝိပါကေန၊ နာမဇေယျံ လဘိဿတိ”။

၁-ခု ၃-၉၁-ပိဋက
 ၃-စတုတိသတိက္ခတ္တုဉ္စ (အပဒါနပါဠိယံ)
 ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၆

၂-ပုဋ္ဌိတံ (သီ)
 ၄-ဘဝိဿတိ (က)

တဿ ဓမ္မေ သုဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ကုဏ္ဍဓာနောတိ နာမေန၊ သာဝကော သော ဘဝိဿတိ။
 ပဝိဝေကမနုယုတ္တော၊ ဈာယီ ဈာနရတော အဟံ။
 တောသယိတွာန သတ္တာရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေ။
 သာဝကေဟိ^၁ ပရိဝုတော၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ သလာကံ ဂါဟယီ ဇိနော။
 ကေသံ စီဝရံ ကတွာ၊ ဝန္တိတွာ လောကနာယကံ။
 ဝဒတံ ဝရဿ ပုရတော၊ ပဌမံ အဂ္ဂဟေသ'ဟံ။
 တေန ကမ္မေန ဘဂဝါ၊ ဒသသဟဿိကမ္ပကော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ မံ။
 ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယံ၊ ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနံ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

ဧဝံဘူတဿပိ ဣမဿ ထေရဿ ဂုဏေ^၂ အဇာနန္တာ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခုတဒါ ပဌမံ သလာကဂ္ဂဟဏေ “ကိ” နဲ့ ခေါ် တေ”န္တိ သမစိန္တေသံ။ တေသံ ဝိမတိဝိမေနတ္ထံ ထေရော အာကာသံ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တာ ဣဒ္ဓိပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒဿေတွာ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောန္တော “ပဉ္စ ဆိန္ဒေ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၅။ တတ္ထ ပဉ္စ ဆိန္ဒေတိ အပါယူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနကာနိ^၃ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပါဒေ ဗန္ဓနရဇ္ဇကံ^၄ ဝိယ ပုရိသော သတ္ထေန ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂတ္ထယေန ဆိန္ဒေယျ ပဇဟေယျ။ ပဉ္စ ဇဟေတိ ဥပရိဒေဝလောကူပပတ္တိ^၅-ဟေတုဘူတာနိ ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ ပုရိသော ဂိဝါယ ဗန္ဓနရဇ္ဇကံ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဇဟေယျ၊ ဆိန္ဒေယျ ဝါတိ အတ္ထော။ ပဉ္စ ဗုတ္တရိ ဘာဝေတိ တေသံယေဝ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ ပဟာနာယ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စိန္ဒိယာနိ ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ဥပရိ ဘာဝေယျ^၆ အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမဝသေန ဝဓေယျ။ ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါတိ ဧဝံဘူတော ပန ပဉ္စန္ဒံ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂါနံ အတိက္ကမနေန ပဟာနေန ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါ ဟုတွာ။

၁-သာဝကဂ္ဂေဟိ (သီ) ၂-ဂုဏံ (သီ၊ နိဿ) ၃-နိဗ္ဗတ္တာပနကာနိ (သီ)
 ၄-ဗန္ဓနံ ရဇ္ဇကံ (သီ)၊ ဗဒ္ဓရဇ္ဇံ (ဓမ္မပဒ-ဋ ၂-၃၇၅-ပိဋေ) ၅-ဒေဝလောကုပ္ပတ္တိ (သီ)
 ၆-ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော စ ဥပရိ ဘာဝေယျ (သီ)

ဘိက္ခု၊ ဩဃတိဏ္ဍောတိ ဝုစ္စတိတိ သဗ္ဗထာ ဘိန္နကိလေသတာယ ဘိက္ခုတိ၊
ကာမဘဝဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇောယေ တရိတွာ တေသံ ပါရဘူတေ နိဗ္ဗာနေ ဌိတောတိ စ^၁
ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။

ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇညောတိ အာယသ္မတော ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန
ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပန ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုံ ဘဂဝန္တံ
ပဿိတွာ ပသန္တစိတ္တော မာတုလုဂံဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိတော သုဂတိံ ဥပ-
ဂစ္ဆန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ဘဂ-
ဝတော အဘိသမ္မောဓိယာ ပုရေတရမေဝ ဥရုဝေလကဿပဿ သန္တိကေ
တာပသပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တော ဥရုဝေလကဿပဒမနေ အာဒိတ္တ-
ပရိယာယဒေသနာယ^၂ ပုရာဏဇဋိလသဟဿေန^၃ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမံ။
ဇလန္တံ^၅ ဒီပရက္ခံဝ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
မာတုလုဂံဖလံ ဂယု၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။
ဒက္ခိဏေယျဿ ဝီရဿ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ဌိတောတိ (သီ) ၂-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ဇဋိလသဟဿေန (က)
၄-ဒု ၄-၈၉-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ဇလိတံ (က)

ဧဝံ အဓိဂတာ’ရဟတ္တော အာယသ္မတော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဥပဇ္ဈာ-
ယော အယံ ထေရော ဧကဒိဝသံ ဖလသမာပတ္တိတော ဥဋ္ဌာယ တံ သန္တံ ပဏီတံ
နိရာမိသံ သုခံ အတ္တနော ပုဗ္ဗယောဂဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတော ပီတိဝေဂဝသေန
“ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇညော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၆။ တတ္ထ ယထာပီတိ ဩပဗ္ဗပဋိပါဒနတ္ထေ နိပါတော။ ဘဒ္ဒေါတိ သုန္ဒရော
ထာမဗလသမတ္ထဝေပရက္ကမာဒိသမ္ပန္နော။ အာဇညောတိ အာဇာနိယော
ဇာတိမာ ကာရဏာကာရဏာနံ အာဇာနနကော။ သော တိပိဓော ဥသဘာ-
ဇညော အဿာဇညော ဟတ္ထာဇညောတိ။ တေသု ဥသဘာဇညော ဣဓာ-
မိပ္ပေတော။ သော စ ခေါ ဆေကကသနကိစ္စေ နိယုတ္တော၊ တေနာဟ “နင်္ဂလာ-
ဝတ္တနီ”တိ။ နင်္ဂလဿ ဖာလဿ အာဝတ္တနကော၊ နင်္ဂလံ ဣတော စိတော စ
အာဝတ္တေတွာ ခေတ္တေ ကသနကောတိ အတ္ထော။ နင်္ဂလံ ဝါ အာဝတ္တယတိ^၁
တ္ထောတိ နင်္ဂလာဝတ္တံ၊ ခေတ္တေ နင်္ဂလပထော၊ တသ္မိံ နင်္ဂလာဝတ္တနိ။ ဂါထာ-
သုခတ္ထံ ဟေတ္ထ “ဝတ္တနီ”တိ ဒီဃံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ သိဒ္ဓိတိ မတ္ထကေ အဝဋ္ဌာနတော
သိခါသဒိသတာယ သိခါ၊ သိင်္ဂံ။ တဒဿ အတ္ထိတိ သိဒ္ဓိ။ အပရေပန “ကကုဓံ ဣဓ
‘သိခါ’တိ အဓိပ္ပေတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ဥဘယထာပိ ပဓာနင်္ဂကိတ္တနမေတံ၊ “သိဒ္ဓိ”တိ။
အပ္ပကသိရေနာတိ အပ္ပကိလမထေန။ ရတ္တိန္ဒြိဝါတိ ရတ္တိယော ဒိဝါ စ၊ ဧဝံ မမံ
အပ္ပကသိရေန ဂစ္ဆန္တိတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ဘဒ္ဒေါ
ဥသဘာဇာနိယော ကသနေ နိယုတ္တော ဃနတိဏမူလာဒိကေပိ နင်္ဂလပထေ
တံ အဂဏေန္တော အပ္ပကသိရေန ဣတော စိတော စ ပရိဝတ္တေန္တော ဂစ္ဆတိ၊
ယာဝ ကသနတိဏာနံ ပရိဿမံ ဒသေတိ၊ ဧဝံ မမံ^၂ ရတ္တိန္ဒြိဝါပိ အပ္ပကသိရေ-
နေဝ ဂစ္ဆန္တိ အတိက္ကမန္တိတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သုခေ လဒ္ဓေ နိရာမိ-
ဇေ”တိ။ ယသ္မာ ကာမာမိသလောကာမိသဝဋ္ဌာမိသေဟိ အသမ္ပိဿံ သန္တံ
ပဏီတံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ လဒ္ဓိံ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ ပစ္စတ္ထေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ
ယထာ “ဝနပ္ပုဂုဗ္ဗေ”^၃ “တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ”တိ^၄ စ။ အထ ဝါ တတော
ပဘုတိ ရတ္တိန္ဒြိဝါ အပ္ပကသိရေန ဂစ္ဆန္တိတိ ဝိစာရဏာယ အာဟ “သုခေ လဒ္ဓေ
နိရာမိသေ”တိ၊ နိရာမိသေ သုခေ လဒ္ဓေ သတိ တဿ လဒ္ဓကာလတော
ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။

ဗေလဋ္ဌသီသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဝတ္တိယတိ (က) ၂-ဥဘယထာပိ ယထာ နင်္ဂလကိတ္တနမေဝ တံ (သီ) ၃-မမ (သီ)
၄-၃၁-၇-၃၁၄-ပိဋေသု။ ၅-အဘိ ၄-၁-ပိဋာဒိသု။

၇-ဒါသကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မိန္ဒိ ယဒါတိ အာယသ္မတော ဒါသကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ သော ကိရ ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္နေ တထာဂတေ အဇိတဿ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ^၂ ဂန္ဓမာဒနတော မနုဿပထံ ဩတရိတွာ အညတရသ္မိ^၃ ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ မနောရမာနိ အဗ္ဗဗလာနိ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟံ ပုညံ အကာသိ။ ဧဝံ ကုသလ- ကမ္မပ္ပသုတော ဟုတွာ သုဂတိတော သုဂတိ^၄ ဥပဂစ္ဆန္တော ဣမသ္မိ^၅ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဒါသကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ ဝိဟာရပဋိဇဂ္ဂနကမ္မေ ဌပိတော သက္ကစ္စံ ဝိဟာရံ ပဋိဇဂ္ဂန္တော အဘိဏ္ဍံ ဗုဒ္ဓဒဿနေန ဓမ္မဿဝနေန စ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ ကေစိ ပန ဘဏန္တိ “အယံ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ- ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော အညတရံ ဒီဏာသဝတ္ထေရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော ကိဉ္စိ ကမ္ပံ ကာရာပေတုကာမော ထေရံ အာဏာပေသိ။ သော တေန ကမ္မေန အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တော^၂ သေဋ္ဌိနာ ဝိဟာရပဋိဇဂ္ဂနေ ဌပိတော ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ မဟာသေဋ္ဌိ တဿ သီလာစာရံ အဇ္ဈာသယဉ္စ ဥတွာ^၃ ဘုဇိသံ ကတွာ ‘ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာ’တိ အာဟ။ တံ ဘိက္ခု^၄ ပဗ္ဗာဇေသု”န္တိ။ သောပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကုသိတော ဟိန- ဝိရိယော ဟုတွာ န ကိဉ္စိ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရောတိ၊ ကုတော သမဏဓမ္မံ၊ ကေဝလံ ယာဝဒတ္တံ ဘုဉ္စိတွာ နိဒ္ဓါဗဟုလော^၅ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မဿဝနကာလေပိ ဧကံ ကောဏံ ပဝိသိတွာ ပရိသပရိယန္တေ နိသိန္တော ယုရုယုရုပဿာသိ နိဒ္ဓါယတေဝ။ အထဿ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗူပနိဿယံ ဩလောကေတွာ သံဝေဂ- ဇနနတ္ထံ “မိန္ဒိ ယဒါ ဟောတိ မဟန္တသော စာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၇။ တတ္ထ မိန္ဒိဘိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော၊ ယံ ဟိ မိဒ္ဓံ အဘိဘဝတိ၊ တံ ထိနမိ
 အဘိဘဝတေဝ။ ယဒါတိ ယသ္မိ^၁ ကာလေ။ မဟန္တသောတိ မဟာ-
 ဘောဇနော၊ အာဟရဟတ္ထက၊ အလံသာဠက၊ တတ္ထဝဋ္ဋက၊ ကာကမာသက၊ ဘုတ္တ-
 ဝမိတကာနံ အညတရော ဝိယ။ နိဒ္ဓါယိတာတိ သုပနသီလော။ သမ္ပရိဝတ္တသ-
 သီတိ သမ္ပရိဝတ္တကံ သမ္ပရိဝတ္တကံ နိပဋိတွာ^၆ ဥဘယေနပိ သေယျသုခံ ပဿသုခံ ?

၁-သမ္ပုဒ္ဓဿ(က) ၂-ဒိဗ္ဗက္ခောတိ၊ ဝယပ္ပတ္တော စ သော(သီ) ၃-သုတွာ(က) ၄-တံ ဘိက္ခု ပစ္စာ(သီ)
 ၅-နိဒ္ဓါဗဟုလော ဟုတွာ (သီ) ၆-နိပဋိန္တော (က) ၇-ဇဿသုခံ (သီက)

မိဒ္ဓသုခံ အနယုတ္တောတိ ဒဿေတိ။ နိဝါပပုဋ္ဌောတိ ကုဏ္ဍကာဒိနာ^၁
 သူကရဘက္ကေန ပုဋ္ဌော ဘရိတော။ ခရသူကရော ဟိ ဗာလကာလတော
 ပဋ္ဌာယ ပေါသိယမာနော ထူလသရီရကာလေ ဂေဟာ ဗဟိ^၂ နိက္ခမိတုံ
 အလဘန္တော ဟေဋ္ဌာမဇ္ဇာဒိသု သမ္ပရိဝတ္တေတွာ သမ္ပရိဝတ္တေတွာ သယတေဝ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒါ ပုရိသော မိဒ္ဓိ စ ဟောတိ မဟာဋ္ဌသော စ
 နိဝါပပုဋ္ဌော မဟာဝရာဟော ဝိယ အညေန ဣရိယာပထေန ယာပေတုံ
 အသက္ကောန္တော နိဒ္ဒါယနသီလော သမ္ပရိဝတ္တသာယိ၊ တဒါ သော “အနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ အနတ္တံ”တိ တိဏိ လက္ခဏာနိ မနသိကာတုံ န သက္ကောတိ။ တေသံ
 အမနသိကာရာ မန္တပညော ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘိ ဥပေတိ၊ ဂဗ္ဘာဝါသတော န
 ပရိမုစ္စတေဝါတိ။ တံ သုတွာ ဒါသကတ္ထေရော သံဝေဂဇာတော ဝိပဿနံ
 ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော?—

“အဇိတော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဟိမဝန္တေ ဝသီ တဒါ။
 စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊ သမာဓိကုသလော မုနိ။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ သမ္ပုဒ္ဓေ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟေ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တေ၊ အမ္မဗလမဒါသဟံ။
 ဧကနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဣမာယ ဂါထာယ မံ ဘဂဝါ ဩဝေဒိ၊ “အယံ
 ဂါထာ မယံ အင်္ဂုသဘူတာ”တိ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တယိဒိ
 ထေရဿ ပရိဝတ္တာဟာရနယေန အညာဗျာကရဏံ ဇာတံ။

ဒါသကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သိင်္ဂါလပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟု ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါတိ သိင်္ဂါလက^၅ပိတုတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ဣတော စတုနဝုတေ ကပ္ပေ သတရံသိ^၆ နာမ
 ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓံ ပိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဝဋ္ဌိတွာ အတ္တနော
 ဟတ္ထဂတံ တာလဖလံ အဒါသိ။ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော

၁-ကုဏ္ဍကာဒိသု (သိ) ၂-ဂေဟာ (က) ၃-ဒု ၄-ဇဝ-ပိဋ္ဌေ။ ၅-သိင်္ဂါလက (သိ)

အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ဟုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အဋ္ဌိကသညံ ဘာဝေသိ။ ပုန ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိဘွာ ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ တဿ “သိင်္ဂါလကော”တိ နာမံ အကာသိ။ တေန နံ သိင်္ဂါလကပိတာတိ ဝေါဟရန္တိ။ သော အပရဘာဂေ ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ဘဂဝါ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေန္တော^၁ အဋ္ဌိကသညာကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော တံ ဂဟေတွာ ဘဂ္ဂေသု ဝိဟရတိ သုသုမာရဂိရေ^၂ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ၊ အထဿ တသ္မိံ ဝနေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ “ဘာဝနာဗလံ^၃ န စိရဿေဝ ဟတ္ထဂတံ ကရိဿတိ”တိ^၄ ဣမမတ္ထံ အညာပဒေသေန ဝိဘာဝေန္တိ “အဟု ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၀။ တတ္ထ အဟူတိ ဟောတိ၊ ဝတ္ထမာနတ္ထေ ဟိ ဣဒံ အတိတကာလဝစနံ။ ဗုဒ္ဓဿာတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ။ ဒါယာဒေါတိ ဓမ္မဒါယာဒေါ နဝဝိဓဿ လောကုတ္တရဓမ္မဒါယဿ^၁ အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အာဒါယကော ဂဏှန-ကော။ အထ ဝါ အဟူတိ အဟောသိ။ ဧဝံနာမဿ ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒဘာဝေ ကောစိ ဝိဗန္ဓော ဣဒါနေဝ ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “မညေဟံ ကာမရာဂံ သော၊ ဒိပ္ပမေဝ ဝဟိဿတိ”တိ^၆။ ဘေသကဋ္ဌာဝနေတိ ဘေသကေန နာမ ယက္ခေန လဘိတတ္တာ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ဘေသကဋ္ဌာနံ ဝါ ကဋ္ဌာဒီနံ ဗဟုလတာယ “ဘေသကဋ္ဌာဝန”န္တိ လဒ္ဓနာမေ အရညေ။ တဿ ဘိက္ခုနော ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒဘာဝေ^၇ ကာရဏံ ဝဒန္တော “ကေဝလံ အဋ္ဌိသညာယ”^၈၊ အဖရီ ပထဝိ^၉ ဣမ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ကေဝလန္တိ သကလံ အနဝသေသံ။ အဋ္ဌိသညာယာတိ အဋ္ဌိကဘာဝနာယ။ အဖရီတိ “အဋ္ဌိ”တိ အဓိမုစ္စနဝသေန ပတ္ထရိ။ ပထဝိန္တိ အတ္တဘာဝပထဝိ^{၁၀}။ အတ္တဘာဝေါ ဟိ ဣမ “ပထဝိ”တိ ဝုတ္တော “ကော ဣမံ ပထဝိ^{၁၁} ဝိစ္စေဿတိ”တိ^{၁၂} အာဒိသု ဝိယ။ မညေဟန္တိ မညေ အဟံ။ “မညာဟ”န္တိပိ ပါဌော။ သောတိ သော ဘိက္ခု။ ဒိပ္ပမေဝ န စိရဿေဝ ကာမရာဂံ ပဟိဿတိ ပဇဟိဿတိတိ မညေ။ ကဿာ? အဋ္ဌိကသညာယ ကာမရာဂဿ ဥဇုပဋိပက္ခဘာဝတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ဧကသ္မိံ ပဒေသေ လဒ္ဓါယ အတ္ထိကသညာယ သကလံ အတ္တနော သဗ္ဗေသံ ဝါ

၁-ဩလောကေတွာ (သီ၊က) ၂-သုံသုမာရဂိရေ (သီ) ၃-ဘာဝနာဗလံ (က)
 ၄-ကရိဿာဒိတိ (သီ) ၅-...ဒါယာဒဿ (သီ) ၆-ပဟိယတိတိ (သီ၊က)
 ၇-ဒါယာဒဘာဝ (သီ) ၈-အဋ္ဌိကသညာယ (သီ) ၉-ဝိစ္စေဿတိတိ (သီ) ၁၀-၁၉-ဓမ္မပဒေါ။

အတ္တဘာဝံ “အဋ္ဌိ”တွေဝ ဖရိတွာ ဌိတော၊ သော ဘိက္ခု တံ အဋ္ဌိကဈာနံ ပါဒကံ
 ကတွာ ဝိပဿန္တော နစိရေနေဝ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ကာမရာဂံ၊ သဗ္ဗံ ဝါ
 ကာမနဋ္ဌေန “ကာမော”，ရဉ္စနဋ္ဌေန “ရာဂေါ”တိ စ လဒ္ဓနာမံ တဏှိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန
 ပဇဟိဿတိတိ။ ဣမံ ဂါထံ သုတွာ သော ထေရော “အယံ ဒေဝတာ မယံ
 ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ဝေမာဟာ”တိ အပ္ပုဋ္ဌါနိရိရိယံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ
 ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သတရံသီ နာမ ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ အပရာဇိတော။
 ဝိဝေကာ ဥဋ္ဌဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။

ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
 ပသန္တစိတ္ထော သုမနော၊ တာလဖလမဒါသဟံ။

စတုန္တုဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ တာယ ဒေဝတာယ ဝုတ္တဝစနံ ပတိမာနေန္တော
 တမေဝ ဂါထံ ဥဒါနဝသေန အဘာသိ။ တဒေဝဿ ထေရဿ အညာဗျာ-
 ကရဏံ အဟောသိတိ။

သိင်္ဂါလပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥဒကံ ဟိ နယန္တိတိ အာယသ္မတော ကုလတ္ထေရဿ? ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ထေရော ပုဗ္ဗေပိ ဝိဝေူပနိဿယံ? ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
 အဓိကာရသမ္ပန္နော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တိ အာကာသေ^၁ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ ပသန္တ-
 မာနသော နာဋ္ဌိကေရဖလံ ဒါတုကာမော အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ စိတ္တံ
 ဥတွာ ဩတရိတွာ ပဋိဂ္ဂဏှိ။ သော အတိဝိယ ပသန္တစိတ္ထော ဟုတွာ တေနေဝ
 သဒ္ဓါပဋိလဘောန သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗန္တံ ယာစိ၊ သတ္တာ အညတရံ

၁-ခု ၄-၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဖလဟတ္ထော တံ ဒိသ္မာန(သိ) ၃-ကုဏ္ဍလတ္ထေရဿ(သိ) ဝေမုပရိပိ။
 ၄-ထေရေပိ ဝိဝေူပနိဿယံ (သိ) ၅-အာကာသေန (သိ၊က)

ဘိက္ခု အာဏာပေသိ “ဣမံ ပုရိသံ ပဗ္ဗာဇေဟီ”တိ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပ-
 သမ္ပဒေါ သမဏဓမ္မံ ကတွာ တတော စုတော ဆပိ ဗုဒ္ဓန္တရာနိ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။
 ကုလောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သာသနေ လဒ္ဓုပ-
 သာဒေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိက္ခေပဗဟုလတာယ ဝိသေသံ
 နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
 ဘူမိံ ခဏိတွာ ဥဒကဝါဟကံ ကတွာ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတဋ္ဌာနေ^၁ ဥဒကံ နေန္တေ
 ပုရိသေ ဒိသ္မာ တံ သလ္လက္ခေတွာ ဂါမံပဝိဋ္ဌော အညတရံ ဥသုကာရံ ဥသုဒဏ္ဍကံ
 ဥသုယန္တေ ပက္ခိပိတွာ အက္ခိကောဋိယာ ဩလောကေတွာ ဥဇုံ ကရောန္တံ ဒိသ္မာ
 တမ္ပိ သလ္လက္ခေတွာ ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂန္တော အရနေမိနာဘိအာဒိကေ ရထ-
 စက္ကာဝယဝေ တစ္ဆန္တေ တစ္ဆကေ ဒိသ္မာ တမ္ပိ သလ္လက္ခေတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
 ကတဘတ္တကိစ္စော ပတ္တစိဝရံ ပဋိသာမေတွာ ဒိဝါဝိဟာရေ နိသိန္တော အတ္တနာ^၂
 ဒိဋ္ဌနိမိတ္တာနိ ဥပမာဘာဝေန ဂဟေတွာ အတ္တနော စိတ္တဒမနေ^၃ ဥပနေန္တော
 “အစေတနံ ဥဒကမ္ပိ မနုဿာ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတဋ္ဌာနံ နယန္တိ၊ တထာ အစေတနံ
 ဝက်မ္ပိ သရဒဏ္ဍံ^၄ ဥပါယေန နမေန္တော^၅ ဥဇုံ ကရောန္တိ၊ တထာ အစေတနံ
 ကဋ္ဌကဋ္ဌိဂ်ရာဒိံ တစ္ဆကာ နေမိအာဒိဝသေန ဝက်ံ ဥဇုဉ္စ ကရောန္တိ။ အထ
 ကသ္မာ အဟံ သကစိတ္တံ ဥဇုံ န ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဝိပဿနံ
 ပဋ္ဌပေတွာ ဃာဠေန္တော ဝါယမန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန
 ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ အာရာမိကော အဟံ တဒါ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္စသေ။

နာဋိကေရဖလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
 အာကာသေ ဌိတကော သန္တော၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာယသော။

ဝိတ္ထိသဉ္စနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
 ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဝိပုသန္တေန စေတသာ။

အမိဂစ္ဆိံ တဒါ ဝီတိံ၊ ဝိပုလဉ္စ သုဒုတ္တမံ။
 ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ ရတနံ၊ နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ။

၁-ဣန္ဒြိတဋ္ဌာနေန (သီ) ၂-အတ္တနော (သီ၊က) ၃-စိတ္တံ ဒမနေန (က)
 ၄-ဝက်မ္ပိဒံ သရဒဏ္ဍကံ (သီ) ၅-ဒမေန္တော (က) ၆-ဒ ၄-၉၂-ပိဋေ။

ဧကနုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒိံ ဖလံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။

အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဖလဒါနဿိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” န္တိ။

ဧဝံ ယာနိ နိမိတ္တာနိ အင်္ကျံသေ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော စိတ္တဒမနံ သံသန္တိတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္ထိကာ” တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၉။ တတ္ထ ဥဒကံ ဟိတိ ဟိ-သဒ္ဓေါ နိပါတမတ္တံ။ နယန္တိတိ ပထဝိယာ တံ တံ တလဋ္ဌာနံ ခဏံတွာ နိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ပူရေတွာ မာတိကံ ဝါကတွာ ရုက္ခဒေါဏိံ^၁ ဝါ ဌပေတွာ အတ္တနော ဣတ္ထိတိတ္ထိတဋ္ဌာနံ နေန္တိ။ တထာ တေ နေန္တိတိ နေတ္ထိကာ။ တေဇနန္တိ ကဏ္ဍံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—နေတ္ထိကာ အတ္တနော ရုစိယာ ဣတ္ထိ-တိတ္ထိတဋ္ဌာနံ ဥဒကံ နယန္တိ၊ ဥသုကာရာပိ တာပေတွာ တေဇနံ နမယန္တိ^၂ ဥဇုံ ကရောန္တိ။ နမနဝသေန^၃ တစ္ဆကာ နေမိအာဒိနံ အတ္တာယ တစ္ဆန္တာ ဒါရုံ နမယန္တိ အတ္တနော ရုစိယာ ဥဇုံ ဝါဝကံ^၄ ဝါ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ဧတ္တကံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သုဗ္ဗတာ ယထာသမာဒိန္ဓေန သီလာဒိနာ သုန္ဒရဝတာ မိရာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိနိ ဥပ္ပါဒေန္တော အတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ အရဟတ္တံ ပန ပတ္တေသု ဧကန္တဒန္တာ နာမ ဟောန္တိတိ။

ကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိတိ အာယသ္မတော အဇိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ဧကနုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္တစိတ္တော ကပိတ္ထဖလံ အဒါသိ။ တတော ပရမ္ပိ တံ တံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္ဓေ ဧဝ အမှာကံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ မဟာကောသလရညော အဂ္ဂါသနိယဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ အဇိတောတိ နာမံ အဟောသိ။ တသ္မိံ စ

၁-ရုက္ခဒေါဏိယော (သိ)

၂-ဒမနဝသေန (က)

၂-ဒမယန္တိ (က)

၄-ဥဇုံ ဝါ ကရောန္တိ (သိ)

သမယေ သာဝတ္ထိဝါသီ ဗာဝရိ နာမ မြာဟ္မဏော တီဟိ မဟာပုရိသ-
 လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သာဝတ္ထိတော နိက္ခမိတွာ
 တာပသပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဂေါဓာဝရိတီရေ ကပိတ္တာရာမေ^၁ ဝသတိ။ အထ
 အဇိတော တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတော အတ္ထကာမာယ ဒေဝတာယ
 စောဒိတေန ဗာဝရိနာ သတ္ထု သန္တိကံ ပေသိတော တိဿမေတ္ထေယျာဒီဟိ
 သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ မနသာဝ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာ တေသု ဝိဿဇ္ဇိတေသု
 ပသန္တစိတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ
 ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဒ္ဓိံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကပိတ္တံ အဒဒိံ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ ဒဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္တော သိဟနာဒိ နဒန္တော “မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ”တိ
 ဂါထံ အဘာသိ။

၂၀။ တတ္ထ မရဏေတိ မရဏနိမိတ္တံ မရဏဟေတု။ မေတိ မယံ၊ ဘယံ နတ္ထိ
 ဥစ္ဆိန္နဘဝမူလတာယ ပရိက္ခိဏဇာတိကတ္တာ။ အနုစ္ဆိန္နဘဝမူလာနံ ဟိ “ကိဒိသိ
 န ခေါ မယံ အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိ”တိ^၃ မရဏတော ဘယံ ဘဝေယျ။ နိကန္တိတိ
 အပေက္ခာ တဏှာ၊ သာ နတ္ထိ ဇိဝိတေ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရတာယ^၄
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဒုက္ခာသာရကာဒိဘာဝေန^၅ သုဠု ဥပဠဟနတော။ ဧဝံ-
 ဘူကော စာဟံ သန္ဓေဟံ သရိရံ၊ သကံ ဝါ ဒေဟံ ဒေဟသင်္ခါတံ ဒုက္ခဘာရံ
 နိက္ခိပိဿာမိ ဆဉ္စေဿာမိ၊ နိက္ခိပန္တော စ “ဣမိနာ သရိရကေန သာမေတဗ္ဗံ
 သာမိတံ၊ ဣဒါနိ တံ ဧကံသေန ဆဉ္စနိယမေဝါ”တိ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ
 သပ္ပဇာနော သတိဝေပုလ္လပုတ္တိယာ ပဋိဿတော နိက္ခိပိဿာမိတိ။ ဣမံ ပန
 ဂါထံ ဝတွာ ထေရော ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တဒနန္တရံ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ။

အဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကပိတ္တိတ္တာရာမေ (သီ) ၂-၃ ၄-၉၃-ပိဋေ။ ၃-ဥပပတ္တိတိ (က)
 ၄-သာ နတ္ထိ တိ။ ဇိဝိတေ ဟိ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ (သီ) ၅-ဒုက္ခဘာရခါဒကာဒိဘာဝေန (က)

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-နိဂြောဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာဟံ ဘယဿ ဘာယာဓီတိ အာယသ္မတော နိဂြောဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ဣတော အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ မြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ^၁ ဝယပ္ပတ္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ နေက္ခမ္မေ စ
 အာနိသံသံ ဒိသ္မာ ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ အရညာယတနံ ပဝိသိတွာ အညတရသ္မိ^၂
 သာလဝနေ ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝနမူလဖလာဟာရော
 ဝသတိ။ တေန သမယေန ပိယဒဿိ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
 သဒေဝကဿ လောကဿ ဓမ္မာမတဝဿေန ကိလေသသန္တာပံ နိဗ္ဗာပေန္တော
 ဧကဒိဝသံ တာပသေ အနုကမ္မာယ တံ သာလဝနံ ပဝိသိတွာ^၂ နိရောဓ-
 သမာပတ္တိ^၃ သမာပန္နော။ တာပသော ဝနမူလဖလတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ
 ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ပုပ္ဖိတသာလဒဏ္ဍသာခါယော ဂဟေတွာ သာလ-
 မဏ္ဍပံ? ကတွာ တံ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇာဒေတွာ ဘဂဝန္တံ
 ဝန္တိတွာ ပီတိသောမနဿဝဿေနော^၄ အာဟာရတ္ထာယပိ အဂန္တော နမဿ-
 မာနေ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ နိရောဓတော ဝုဋ္ဌာယ တဿ အနုကမ္မာယ
 “ဘိက္ခုသံဃော အာဂစ္ဆတူ”တိ စိန္တေသိ “ဘိက္ခုသံဃေပိ စိတ္တံ ပသာဒေဿ-
 တိ”တိ။ တာဝဒေဝ ဘိက္ခုသံဃော အာဂတော။ သော ဘိက္ခုသံဃမ္ပိ ဒိသ္မာ
 ပသန္ဓမာနသော ဝန္တိတွာ အဉ္ဇလိ^၅ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ သိတဿ ပါတု-
 ကရဏာပဒေသေန တဿ ဘာဝိနိ^၆ သမ္ပတ္တိ^၇ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ကထေတွာ
 ပက္ကာမိ သဒ္ဓိ^၈ ဘိက္ခုသံဃေန။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနဿေသုယေဝ
 သံသရန္တော ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟုံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ ဣမသ္မိ^၉ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဂြောဓောတိဿ နာမံ
 အဟောသိ။ သော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဒဿနေန သဉ္ဇာ-
 တပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^{၁၀}—

“အဇ္ဈောဂါဟေတွာ သာလဝနံ၊ သုကတော အဿမော မမ။
 သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇန္တော၊ ဝသာမိ ဝိပိနေ တဒါ။

၁-နိဗ္ဗတ္တော (သီ၊ က) ၂-ပဝိသိတွာ နိသိဒိတွာ (သီ၊ က) ၃-သာခါမဏ္ဍပံ (သီ)
 ၄-ပီတိသောမနဿေနော (သီ) ၅-၃ ၄-၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ၊ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
 ရမိဿတိ သဒါ သန္တော၊ ပုညကမ္မသမာဟိတော။
 ယာဝတာ ပရိသာ တဿ၊ ဂန္ဓဂန္ဓိ^၁ ဘဝိဿတိ။
 သာလဿ ပုပ္ဖဝဿော စ၊ ပဝသိဿတိ တာဝဒေ။
 တတော စုတောယံ မနုဇော၊ မာနသံ အာဂမိဿတိ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ သဗ္ဗကာလံ ခရိဿတိ။
 ဣမ နစ္စန္ဓ ဂိတဉ္စ၊ သမ္မတာဠသမာဟိတံ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဥဂစ္ဆန္တေ စ သူရိယေ၊ သာလဝဿံ ပဝဿတေ။
 ပုညကမ္မေန သံယုတ္တံ၊ ဝဿတေ သဗ္ဗကာလိကံ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ နာမေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေ သုဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။
 ဓမ္မံ အဘိသမေန္တဿ၊ သာလစ္ဆန္တံ ဘဝိဿတိ။
 စိတကေ ဈာယမာနဿ၊ ဆဒနံ တတ္ထ^၂ ဟေဿတိ။
 ဝိပါကံ ကိတ္တယိတွာန^၃၊ ဝိယဒဿီ မဟာမုနိ။
 ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တပေဉ္စန္တော ဓမ္မဝုဠိယာ။
 တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝေသု၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 သဠိ စ သတ္တက္ခတ္တဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တော၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ မဏ္ဍပဿ ဣဒံ ဖလံ။
 အယံ ပစ္စိမကော မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ ဟေဿတိ သဗ္ဗကာလိကံ။
 မဟာမုနိ^၄ တောသယိတွာ၊ ဂေါတမံ သကျုပ္ပင်္ဂဝံ။
 ပတ္တောမှိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။

၁-ဂန္ဓဂန္ဓာ (သီ) ၂-တဿ (သီ) ၃-ကထယိတွာန (သီ)

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓံမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
 ဆဋ္ဌဘိညာ သန္တိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဧဝံ ပန ဆဋ္ဌဘိညော ဟုတွာ ဖလသုခေန ဝိတိနာမေန္တော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ^၂ အညာဗျာကရဏဝသေန “နာဟံ ဘယဿ ဘာယာမီ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၂။ တတ္ထ ဘာယန္တိ တေသ္မာတိ ဘယံ၊ ဇာတိဇရာဒိ။ ဘယဿာတိ နိဿက္ကေ သာမိဝစနံ၊ ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗနိမိတ္တံ ဇာတိဇရာမရဏာဒိနာ ဟေတုနာ နာဟံ ဘာယာမီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သတ္ထာ နော အမတဿ ကောဝိဒေါ”တိ။ အမှာကံ သတ္ထာ အမတေ ကုသလော ဝေနယျာနံ အမတဒါနေ ဆေကော?။ ယတ္ထ ဘယံ နာဝတိဋ္ဌတိ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ယထာ-
 ဝုတ္တံ ဘယံ န တိဋ္ဌတိ ဩကာသံ န လဘတိ။ တေနာတိ တတော? နိဗ္ဗာန-
 တော။ ဝဇန္တိတိ အဘယဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အဘယဋ္ဌာနံ နာမ။
 ကေန ပန ဝဇန္တိတိ^၅ အာဟ “မဂ္ဂေန ဝဇန္တိ ဘိက္ခဝေါ”တိ၊ အဋ္ဌဂီကေန အရိယမဂ္ဂေန သတ္ထု ဩဝါဒကရဏာ^၆ ဘိက္ခု။ သံသာရေ ဘယဿ ဣက္ခန-
 ကာတိ? အတ္ထော။ ယတ္ထာတိ ဝါ ယံ နိမိတ္တံ ယဿ အရိယမဂ္ဂဿ အဓိဂမဟေတု အတ္ထာနဝါဒါဒိကံ ပဉ္စဝိသတိဝိခေမိ ဘယံ နာဝတိဋ္ဌတိ ပတိဋ္ဌံ န လဘတိ၊ တေန အရိယေန မဂ္ဂေန ဝဇန္တိ အဘယဋ္ဌာနံ သတ္ထု သာသနေ ဘိက္ခု။ တေန မဂ္ဂေန အဟမ္မိ ဂတော၊ တသ္မာ နာဟံ ဘယဿ ဘာယာမီတိ ထေရော အညံ ဗျာကာသိ။

နိဂြောဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ယံ သမ္ပုဒ္ဓ (သိ) ၂-နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ (သိ) ၃-ကောဝိဒေါ (သိ)
 ၄-တတောဝ (သိ) ၅-အဘယဋ္ဌာနံ၊ တေန ပဝဇန္တိတိ (သိ)
 ၆-....ကာရဏာ (က) ၇-ဘယံ ဣက္ခနကာတိ (က)

၂-စိတ္တကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နီလာသုဂီဝါတိ အာယသ္မတော စိတ္တကတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလတော^၁ ပဋ္ဌာယ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇိ ကတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “သန္တဓမ္မေန နာမ ဧတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ သတ္တရိ နိဗ္ဗာနေ စ အဓိမုစ္စိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တတော စုတော တာဝတိံသဘဝနေ^၂ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ စိတ္တကော နာမ နာမေန။ သော ဘဂဝတိ ရာဇဂဟံ ဂန္တော ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညာယတနံ ပဝိသိတွာ ဘာဝနာနု- ယုတ္တော ဈာနံ? နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ နစိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဝိပဿိံ လောကနာယကံ။
 တီဏိ ကိင်္ကဏိပုပ္ဖါနိ၊ ပဂ္ဂယျ အဘိရောပယိံ။
 သမ္ပုဒ္ဓိံ အဘိပူဇေတွာ၊ ဂစ္ဆာမိ ဒက္ခိဏာမုခေါ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။
 ဧကနဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓါမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတုံ ရာဇဂဟံ ဥပဂတော တတ္ထ ဘိက္ခုဟိ “ကိံ အာဝုသော အရညေ အပ္ပမတ္တော ဝိဟာသိ”တိ ပုဋ္ဌော အတ္တနော အပ္ပမာဒဝိဟာရနိဝေဒနေန အညံ ဗျာကရောန္တော “နီလာသုဂီဝါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလတော (သီ) ၂-တာဝတိံသေသု (သီ) ၃-ဈာနာနိ (သီ)
 ၄-၃ ၄-၇၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၅-သမ္ပုဒ္ဓ (က)

၂၂။ တတ္ထ နိလာသုဂီဝါတိ နိလသုဂီဝါ၊ ဂါထာသုခတ္ထဋ္ဌေတ္ထံ^၁ ဒိဿော
 ကတော၊ ရာဇိဝန္တတယ သုန္ဒရာယ ဂီဝါယ သမန္ဓာဂတောတံ အတ္ထော။ တေ
 ယေဘုယျေန စ နိလဝဏ္ဏတယ နိလာ။ သောဘနကဏ္ဍတယ သုဂီဝါ။ သိခိ-
 နောတိ မတ္ထကေဇာတယ သိခါယ သဿိရိကဘာဝေန သိခိနော။ မောရာတိ
 မယူရာ။ ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ပရက္ခေ။ ကာရန္တိယန္တိ ဝါ^၂ တဿ ဝနဿ နာမံ။
 တဿ ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ပနာမကေ^၃ ဝနေတိ အတ္ထော။ အဘိနဒန္တိတိ
 ပါဝုဿကာလေ မေဃဂဇ္ဇိတံ သုတွာ ကေကာသဒ္ဓိံ ကရောန္တာ ဥတုသမ္ပဒါ-
 သိဋ္ဌေန သရေန ဟံသာဒိကေ အဘိဘဝန္တာ ဝိယ နဒန္တိ။ ဧတိ တေ မောရာ။
 သီတဝါတကိဋ္ဌိတာတိ သီတေန မေဃဝါတေန သဗ္ဗာတကိဋ္ဌိတာ မရုရဝဿိတံ
 ဝဿန္တာ။ သုတ္တန္တိ ဘတ္တသမ္ပဒဝိနောဒနတ္ထံ သယိတံ၊ ကာယကိလမထပဋိ-
 ပဿမ္ပနာယ ဝါ အနုညာတဝေလာယံ သုပန္တိ။ ဈာယန္တိ သမထဝိပဿနာ-
 ဈာနေဟိ ဈာယနသီလံ ဘာဝနာနယုတ္တံ။ နိဗောဓေန္တိတိ ပဗောဓေန္တိ။ “ဣမေဝိ
 နာမ နိဒ္ဓိံ အနုပဂန္တာ ဇာဂရန္တာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရောန္တိ၊ ကိမင်္ဂံ ပနာဟ”န္တိ
 ဧဝံ သမ္ပဇညုပ္ပါဒနေန သယနတော ဝုဠာပေန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။

စိတ္တကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဂေါသာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟံ ခေါ ဝေဠုဂုဗ္ဗသ္မိန္တိ အာယသ္မတော ဂေါသာလတ္ထေရဿ၊^၄ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ^၅ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝေုပ-
 နိဿယံ ကုသလံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ အညတရသ္မိံ^၆ ပဗ္ဗတေ
 ရုက္ခသာခါယံ ဩလမ္မမာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပံသုကူလစီဝရံ ဒိဿာ “အရဟ-
 ဋ္ဌဇော^၆ ဝတာယ”န္တိ ပသန္တစိတ္တော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုည-
 ကမ္ပေန တာဝတိံ သဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပဠာယ ဒေဝမနုဿေသု-
 ယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ ဣဗ္ဘကုလေ? နိဗ္ဗတ္တော
 ဂေါသာလော^၇ နာမနာမေန။ သောဏေန ပန ကောဋိကုဏ္ဏေန^၈ ကတပရိ-
 စယတ္တာ တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ “သောပိ နာမ မဟာဝိဘဝေါ

၁-ဋ္ဌေတ္ထ (က) ၂-ကာရံဝိယန္တိ ကာရံဝရက္ခေ၊ ကာရံဝိတိ ဝါ (သီ)
 ၃-ကာရံဝိယန္တိ ကာရိနာမကေ (သီ) ၄-ဂေါပါလတ္ထေရဿ (က)
 ၅-သော ကိရ (သီ) ၆-အရဟတ္တဇော (က)
 ၇-ဣဒ္ဓ ကုလေ (သီ) ၈-ဂေါပါလော (က) ၉-သော ပန ကောဋိကုဏ္ဏေန (သီ)

ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပနာဟ”န္တိ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သပ္ပိယံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂဝေ-
 သန္တော အတ္တနော ဇာတဂါမဿ အဝိဒူရေ ဧကသ္မိံ သာနုပဗ္ဗတေ ဝိဟာသိ။
 တဿ မာတာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘိက္ခံ ဒေတိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ
 ပဝိဋ္ဌဿ မာတာ မဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတံ ပါယာသံ အဒါသိ။ သော တံ
 ဂဟေတွာ တဿ ပဗ္ဗတဿ ဆာယာယံ^၂ အညတရဿ ဝေဠုရုမ္မဿ မူလေ
 နိသီဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဓောဝိတ^၃ ပတ္တပါဏီ ဝိပဿနံ အာရဘ်^၄။ ဘောဇန-
 သပ္ပိယလာဘေန ကာယစိတ္တာနံ ကလ္လတာယ သမာဟိတော ဥဒယဗ္ဗယ-
 ဉာဏာဒိကေ တိက္ခေ သူရေ ဝဟန္တေ အပ္ပကသိရေနော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဘာဝနံ မတ္ထကံ ပါပေန္တော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ
 အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“ဟိမဝန္တဿ အဝိဒူရေ၊ ဥဒင်္ဂဏော^၆ နာမ ပဗ္ဗတော။
 တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂမ္ဘိ ဝိလမ္ဘိတံ^၇။

တိဏီ ကိင်္ကဏိပုပ္ဖါနိ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
 ဟဋ္ဌော ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပံသုကူလံ အပူဇယိံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။

ဧကနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပူဇိတွာ အရဟဒ္ဓဇံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန အဓိဂန္တော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ပဗ္ဗတသာနမေဝ ဂန္တု-
 ကာမော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပဝေဒေန္တော “အဟံ ခေါ ဝေဠုရုမ္မသ္မိ”န္တိ ဂါထံ
 အဘာသိ။

၂-၃။ တတ္ထ ဝေဠုရုမ္မသ္မိန္တိ ဝေဠုဂစ္ဆဿ သမီပေ၊ တဿ ဆာယာယံ။
 ဘုတွာန မရုပါယသန္တိ မဓုပသိတ္တပါယာသံ^၈ ဘုဉ္ဇိတွာ။ ပဒက္ခိဏန္တိ ပဒက္ခိ-
 ဏဂ္ဂါဟေန၊ သတ္တု ဩဝါဒဿ သမ္မာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနေနာတိ အတ္ထော။ သမ္မသန္တော
 ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယန္တိ ပဉ္စန္ဓံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ ဝိပဿန္တော၊ ယဒိပိ

၁-သပ္ပိယသေနာသနံ(သီ) ၂-ဥပစ္စာယာယံ(က) ၃-ဓောတ(သီ) ၄-အာရဘိတွာ(သီ၊က)
 ၅-ဒုဒ-၇၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၆-ဥရဂေါ(သီ) ၇-ဝိလဂ္ဂိတံ(က) ၈-မဓုသိတ္တပါယာသံ(က)

ဣဒါနိ^၁ကတကိစ္စော၊ ဖလသမာပတ္တိ^၂ပန သမာပဇ္ဇိတုံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္နောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ သာနံ ပဋိဂမိဿာမီတိ ပုဗ္ဗေ မယာ ဝုတ္ထပဗ္ဗတသာနမေဝ ဥဒ္ဓိဿ ဂစ္ဆိဿာမိ။ ဝိဝေကမနုဗြူဟယန္တိ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေကံ ဖလသမာပတ္တိကာယဝိဝေကဉ္စ ပရိဗြူဟယန္တော၊ တဿ ဝါ ပရိဗြူဟနဟေတု ဂမိဿာမီတိ။ ဧဝံ ပန ဝတှာ ထေရော တတ္ထေဝ ဂတော၊ အယမေဝ စ ဣမဿ သေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။

ဂေါသာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုဂန္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနုဝဿိကော ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော သုဂန္ဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? သော ကိရ ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော မိဂဗျမနေန^၂ အရညေ ဝိစရတိ^၃။ သတ္တာ တဿ အနုကမ္မာယ ပဒေဋ္ဌံ ဒဿေတွာ ဂတော။ သော သတ္ထု ပဒစေတိယာနိ ဒိဿှာ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ “သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ဣမာနိ ပဒါနိ”တိ ဝိဘိသောမနဿဇာတော ကောရဏှက^၄ပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပူဇံ ကတှာ စိတ္တံ ပသာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော က.သ-ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုဋ္ဌမ္ဘိကော ဟုတွာ သတ္ထု ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဂန္ဓကုဋ်^၅ မဟဋ္ဌဂေါသိတစန္ဒနံ ဝိသိတွာ^၆ တေန ပရိဘဏှံ ကတွာ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မယံ သရိရံ ဧဝံ-သုဂန္ဓံ ဟောဘူ”တိ။ ဧဝံ အညာနိဝိ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဗဟူနိ ပုညကမ္မာနိ^၆ ကတွာ သုဂတိသု ဧဝ ပရိဝတ္တမာနော ဣမသ္မိ^၇ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဝိဘဝ-သမ္ဗန္ဓဿ မြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တဿ စ တဿ မာတုကုမ္ဘိဂတ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ မာတုသရိရံ သကလမ္ဘိ ဂေဟံ သုရဘိဂန္ဓံ ဝါယတိ။ ဇာတဒိဝသေ ပန ဝိသေသတော ပရမသုဂန္ဓံ သာမန္တဂေဟေသုဝိဝါယတေဝ။ တဿ မာတာပိတရော “အမှာကံ ပုတ္တော အတ္တနာဝ အတ္တနော နာမံ ဂဟေတွာ အာဂတော”တိ သုဂန္ဓောတွေဝ နာမံ အကံသ။ သော အနုပုဗ္ဗေန

၁-ဣဒါနိ(က)	၂-ဗျမနေန(ဗဟုသု)	၃-ဝိစရတိ(သိ)
၄-ကုရဏှက(သိ)	၅-ပုပ္ဖါနိ(သိ)	၆-ပုညာနိ(ဗဟုသု)

ဝယပ္ပတ္တော မဟာသေလတ္ထေရံ ဒိသ္မာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သတ္တာဟန္တန္တရေ ဧဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဝနကမ္ဘိကော ပုရေ အာသိံ၊ ပိတုမာတုမတေနဟံ^၂။
ပသုမာရေန ဇီဝါမိ၊ ကုသလံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

မမ အာသယသာမန္တာ၊ တိဿော လောကဂ္ဂနာယကော။
ပဒါနိ တီဏိ ဒဿေသိ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခုမာ။

အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသ္မာ၊ တိဿနာမဿ သတ္ထုနော။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန^၃၊ ပဒေ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။

ကောရဏ္ဍံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ပါဒပံ ရေဏီရူဟံ။
သကောသကံ ဂဟေတွာန၊ ပဒသေဋ္ဌံ အပူဇယိံ။

တေန ကမ္ပေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဇိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံ သမဂစ္ဆဟံ။

ယံ ယံ ယော နုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
ကောရဏ္ဍကဆဝီ ဟောမိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပဒပူဇာယိဒံ^၄ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “အနုဝဿိကော ပဗ္ဗဇိ-
တော”တိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၄။ တတ္ထ အနုဝဿိကောတိ အနုဂတော ဥပဂတော ဝဿံ အနုဝဿော၊
အနုဝဿောဝ အနုဝဿိကော။ ပဗ္ဗဇိတောတိ ပဗ္ဗဇိ ဥပဂတော၊ ပဗ္ဗဇိတော
ဟုတွာ ဥပဂတဝဿမတ္ထော^၁၊ ကေဝဿိကောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အနုဂတံ
ပစ္ဆာဂတံ အပဂတံ ဝဿံ^၆ အနုဝဿံ၊ တံ အဿ အတ္ထိတိ အနုဝဿိကော။
ယဿ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝဿံ အပရိပုဏ္ဏတာယ န ဂဏနူပဂတံ၊ သော ဧဝံ ဝုတ္တော၊

၁-၃ ၄-၇၅-ဝိနာဒိသု။ ၂-ပိတုမာတုမပေါသဟံ (သီ)
၃-ဟဋ္ဌော ပဟဋ္ဌစိတ္တောဟံ (သီ) ၄-ပုပ္ဖုပူဇာယိဒံ (သီ)
၅-ဥပဂတဝဿော (သီ) ၆-အနုပစ္ဆာတေဂတံ ဝဿံ (သီ)၊ အနုဂတံ ဝဿံ (က)

တသ္မာ အဝဿိကောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတန္တိ တဝ သတ္ထု
 ဓမ္မဿ သုဓမ္မဘာဝံ သွာက္ခာတတံ ဧကန္တနိယျာနိကတံ ပဿ၊ ဝိယတ္ထ အနု-
 ဝဿိကော တုဝံ ပဗ္ဗဒိဘော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ^၁ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ အာသဝက္ခယ-
 ဉာဏန္တိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ တယာ အနုပ္ပတ္တာ သတ္တိကတာ၊ တတော ဧဝ ကတံ
 ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ အနုသိဋ္ဌိ ဩဝါဒေါ အနုသိက္ခိ-
 တောတိ ကတကိစ္စတံ နိဿာယ ပီတိသောမနဿဇာတော ထေရော အတ္တာနံ
 ပရံဝိယ ကတွာ ဝဒတိတိ။

သုဂန္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နန္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဩဘာသဇာတန္တိ အာယသ္မတော နန္ဒိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂
 သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ
 စေတိယေ စန္ဒနသာရေန ဝေဒိကံ ကာရေတ္တာ ဥဋ္ဌာရံ ပူဇာသက္ကာရံ ပဝဇ္ဇေသိ။
 တတော ပဋ္ဌာယ အဇ္ဈာသယသမ္ဗန္ဓော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ
 ဗဟုံ ပုညကမ္မံ အာစိနတ္တာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ^၂ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မာတာပိတရော
 နန္ဒိ ဇနေန္တော ဇာတောတိ နန္ဒိယောတိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 အနုရုဒ္ဓါဒိသု သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇန္တေသု သယမ္ဗိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
 ကရောန္တော ကတာမိကာရတာယ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ^၃—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 ဇလိတွာ အဂ္ဂိခန္ဓောဝ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။
 နိဗ္ဗုတေ စ မဟာဝီရေ၊ ထူပေါ ဝိတ္တာရိကော အဟု။
 ဒူရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ^၄၊ ဓာတုဂေဟဝရုတ္တမေ။
 ပသန္တိတ္တော သုမနော၊ အကံ စန္ဒနဝေဒိကံ။
 ဒိဿတိ ထူပခန္ဓော စ၊ ထူပါနုစ္ဆရိကော တဒါ။

၁-၁-ယတ္ထ အနုဝဿိကေနံ ပဗ္ဗဇာတော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (သီ)
 အနုဝဿိကေနံ ပဗ္ဗဇိတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (?)
 ၂-ကပိလဝတ္ထုနဂရေ (သီ) ၃-၃ ၃-၁၀၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၄-ဒူရတောဝ နံ ဥပဋ္ဌေန္တိ (သီ)

ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမှိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနသေ။
 ဩမတ္တံ^၁ မေ န ပဿာမိ၊ ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
 ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟုံ။
 သဗ္ဗေ သမတ္တနာမာ တေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၂န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရာဒီဟိ သဒ္ဓိံ^၁ ပါစိနဝံသမိဂဒါယေဝိဟရန္တေ ဣမသ္မိံ^၂ ထေရေ ကေဒိဝသံ မာရော ပါပိမာ ဘိံသာပေတု^၃ကာမော တဿ ဘောရဝရူပံ ဒဿေတိ။ထေရော တံ “မာရော အယ”^၄န္တိ ဥတွာ “ပါပိမ ယေ မာရဓေယျံ ဝိတိဝတ္တာ၊ တေသံ တဝ ကိရိယာ ကိံ ကရိဿတိ၊ တတော- နိဒါနံ ပန တံ ဧဝ ဝိသာတံ အနတ္တံ ပါပုဏိဿသိ”^၅တိ ဒဿေန္တော “ဩဘာ- သဇာတံ ဖလဂ”^၆န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၅။ တတ္ထ ဩဘာသဇာတန္တိ ဉ္ဇုဏောဘာသေန ဇာတောဘာသံ အဂ္ဂ- မဂ္ဂဉ္ဇုဏဿ အဓိဂတတ္တာ။ တေန အနဝသေသတော ကိလေသန္ဓကာရဿ ဝိဟတဒိဒ္ဓံသိဘဘာဝတော အတိဝိယ ပဘဿရန္တိ အတ္ထော။ ဖလဂန္တိ ဖလံ ဂတံ ဥပဂတံ^၁၊ အဂ္ဂဖလဉ္ဇုဏသဟိတန္တိ အဓိပ္ပာယော။ စိတ္တန္တိ ဒီဏာသဝဿ စိတ္တံ သာမညေန ဝဒတိ။ တေနာဟ “အဘိဏ္ဍသော”^၂တိ။ တဉ္စိ နိရောဓနိန္ဒ- တာယ^၃ ဒီဏာသဝါနံ နိစ္စကပ္ပံ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနတော “ဖလေန သဟိဘ”^၄န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ တာဒိသန္တိ တထာရူပံ၊ အရဟန္တန္တိ အတ္ထော။ အာသန္ဓာဘိ ဝိသောဓေတွာ^၅ ပရိဘုယျ။ ကဏှာတိ မာရံ အာလပတိ၊ သော ဟိ ကဏှကမ္မတ္တာ ကဏှာဘိဇာတိတာယ^၆ စ “ကဏှော”^၇တိ ဝုစ္စတိ။ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ^၈ဘိ ဣဓ ကုစ္စိအနုပ္ပဝေသာဒိနာ နိရတ္ထကံ ကာယပရိဿမံ ဒုက္ခံ၊ သမ္ပရာယေ စ အပ္ပတိကာရံ အပါယဒုက္ခံ ဥပဂမိဿသိ ပါပုဏိဿသိ။ တံ သုတွာ မာရော “ဇာနာတိ မံ သမဏော”^၉တိ တတ္ထေဝန္တရဓာယိတိ။

နန္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဦးနဘံ (သိ)	၂-ဘယာပေတု (သိ)
၃-ဖလဂန္တိ ဖလုပဂတံ (သိ)	၄-တဏှာနိဇ္ဇရာဓိန္ဒတာယ (သိ)
၅-ဝိနောဓော (သိ)၊ ဝိဗောဓော (က)	၆-ကဏှာဘိဇာတိသတောယ (သိ၊ က)

၆-အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုတ္တာ သုဘာသိတံ ဝါစန္တိ အာယသ္မတော အဘယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မကထိကော ဟုတွာ ဓမ္မကထနကာလေ ပဌမံ စတူဟိ ဂါထာဟိ
ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝိတွာ ပစ္စာ ဓမ္မံ ကထေသိ။ တေနဿ ပုညကမ္မဗလေန
ကပ္ပိနံ သတသဟဿံ အပါယပဋိသန္တိ နာမ နာဟောသိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

“အဘိတ္ထဝိတွာ ပဒုမုတ္တရံ ဇိနံ၊
ပသန္တစိတ္တော အဘယော သယမ္ဘုံ။
န ဂစ္ဆိံ ကပ္ပိနိ အပါယဘူမိံ၊
သတသဟဿာနိ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓေါ”တိ ၂။

ခေတ္တသမ္ပတ္တိယာဒိဟိ တဿ စ ပုဗ္ဗပစ္စိမသန္တိဋ္ဌာနာစေတနာနံ အတိဝိယ
ဥဋ္ဌာရဘာဝေန သော အပရိမေယျော ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော ၄
တာဒိသော အဟောသိ။ “အစိန္တိယေ ၁ ပသန္တာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ အစိန္တိ-
ယော”တိ ၆ ဟိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထ ဟိ ဘဝေ ဥပစိတံ ပုညံ တဿ ဥပတ္တမ္ဘက-
မဟောသိ။ တထာ ဟိ သော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကေတကပုပ္ဖေဟိ
ပူဇမကာသိ။ ဧဝံ ဥဋ္ဌာရေဟိ ပုညဝိသေသေဟိ သုဂတီသု ဧဝ သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရညော ဝိမ္ဗိသာရဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အဘယော-
တိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သော
နိဂဏ္ဏေန နာဠပုတ္တေန ဥဘတောကောဋိကံ ပဉ္စံ သိက္ခာပေတွာ “ဣမံ ပဉ္စံ
ပုစ္ဆိတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အာရောပေဟိ”တိ ဝိဿဇ္ဇိတော
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ တဿ ပဉ္စဿ အနေကံသဗျာကရဏ-
ဘာဝေ ဘဂဝတာ ကထိတေ နိဂဏ္ဏာနံ ပရာဇယံ၊ သတ္ထု စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ
ဝိဒိတွာ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ။ တတော ရညေ ဝိမ္ဗိသာရေ ကာလင်္ကံတေ
သဉ္စာတသံဝေဂေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တာလန္တိဂ္ဂဠုပမသုတ္တဒေသနာယ
သောတာပန္နော ဟုတွာ ပုန ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ သန္တာကာသိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ’—

“ဝိနတာနဒိယာ တိရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

၁-နာဂစ္ဆိ သိ) ၂-၃ ၄-၁၆၀-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။ ၃-ပဗ္ဗပစ္စိမသန္တိဋ္ဌာနာ (ဗဟုသု)
၄-ဒါနာဒိကုသလာဘိသန္ဓော(သိ) ၅-အစိန္တိယေသ (သိ၊က)
၆-၃ ၃-၇-ပိဋေ။ ၇-၃ ၄-၉၄-ပိဋာဂ်သု။

ဂ-ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကန္တိ နော ဝတ္ထပသုတောတိ အာယသ္မတော ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဿိ^၁
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ
တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝေဇ္ဇပနဿယံ ကုသလံ အာစနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ
ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဧကဒိဝသံ ကိံသုကာနိ ပုပ္ဖါနိ ဒိသ္မာ
တာနိ ပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရန္တော ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ
အာကာသေ ဒိပန္တော ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တာဝတိံ-
သေသု နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပရံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္မာယံ ဇမ္ဗုဂါမိယဿ နာမ ဥပါသကဿ
ပုတ္တော ဟုဘွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေနဿ ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တောတွေဝ သမညာ
အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိ-
လဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သာကေတေ
အဇ္ဇနဝနေ ဝသတိ။ အထဿ ပိတာ “ကိံ နု ခေါ မမ ပုတ္တော သာသနေ
အဘိရတော ဝိဟရတိ၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဝိမံသနတ္ထံ “ကန္တိ နော ဝတ္ထ-
ပသုတော”တိ ဂါထံ လိဒိတွာ ပေသေသိ။ သော တံ ဝါစေတွာ “ပိတာ
မေ ပမာဒဝိဟာရံ အာသကံတိ၊ အဟဉ္စ အဇ္ဇာပိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ နာတိ-
ဝတ္တော”တိ သံဝေဂဇာတော ဃဇေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌ-
ဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၂—

“ကိံသုကံ ပုပ္ဖိဘံ ဒိသ္မာ၊ ပဂ္ဂဟေဟွာန အဉ္စလိံ။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ အာကာသေ အဘိပူဇေယိံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဉာတိနံ ဝသနနဂရံ ဂန္တော သာသနဿ နိယျာနိက-
တာဝံ ပကာသေန္တော ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဉာတကာ
ပဿန္နမာနသာ ဗဟူ သံဃာရာမေ ကာရေသုံ။ ထေရောပိ သကပိတရာ

၁-ဇမ္ဗုဂါမိယတ္ထေရဿ (သိ) ၂-၃ ၄-၇၆-ပိဋကေ

ပေသိတံ ဂါထံ အင်္ဂုသံ ကတွာ ဃဇ္ဇန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ သစ္စာ-
ကာသိ။ အညံ ဗျာကရောန္တောပိ ပိတုပူဇေနတ္ထံ^၁ “ကစ္စိ နော ဝတ္ထပသုတော”တိ
တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၈။ တတ္ထ ကစ္စိတိ ပုစ္ဆာယံ နိပါတော။ နောတိ ပဋိသေဓေ။ ဝတ္ထပသု-
တောဘိ ဝတ္ထေ ပသုတော ဝတ္ထပသုတော၊ စိဝရမဏ္ဍနာဘိရတော။ နိဒဿနမတ္ထံ
စေဘံ ပတ္တမဏ္ဍနာဒိစာပလ္လပဋိက္ခေပဿာပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ “ကစ္စိ န ဝတ္ထပသု-
တော”တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ ဘူသနာရတောတိ အတ္တဘာဝဝိဘူ-
သနာယ ရတော အဘိရတော၊ ယထေကစ္စေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ စပလာ^၂ ကာယ-
ဒဋ္ဌိဗဟုလာ^၃ စိဝရာဒိပရိက္ခာရဿ အတ္တနော သရီရဿ စ မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာ-
နာယ ယုတ္တာ ဟောန္တိ။ ကိမေဝ ပရိက္ခာရပသုတော ဘူသနာရတော စ
နာဟောသီတိ အယမေတ္ထ ပဒဒ္ဒယဿာပိ အတ္ထော။ သီလမယံ ဂန္ဓန္တိ
အခဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနေန သုပရိသုဒ္ဓဿ စတုဗ္ဗိဓဿပိ သီလဿ ဝသေန
ယူာယံ^၄ “ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော၊ ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော”တိ^၅ ဝတ္ထော
သီလမယော ဂန္ဓော၊ တံ တံ ဝါယသိ သီလသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝေန ကလျာဏေန
ကိတ္တိသဒ္ဓေန ကိံ တံ သဗ္ဗာ ဒိသာ ပတ္တရသီတိ အတ္ထော။ နေတရာ ပဇာတိ
န ဣတရာ ဒုဿီလပဇာ၊ ဒုဿီလတ္တာယေဝ ဒုဿိလုမယံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဝါယတိ၊
()^၆ ဧဝံ တံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ အဝါယိတွာ ကစ္စိ သီလမယံ ဂန္ဓံ ဝါယသီတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ နေတရာ ပဇာတိ န ဣတရာ^၇ ဒုဿီလပဇာ၊ တံ ကစ္စိ^၈
န ဟောတိ၊ ယတော သီလမယံ ဂန္ဓံ ဝါယသီတိ ဗျတိရေကေန သီလဂန္ဓ-
ဝါယနမေဝ ဝိဘာဝေတိ။

ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သမုန္တမယမတ္တာနန္တိ အာယသ္မတော ဟာရိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ
ဝိဝနူပနိဿယံ ပုညသမ္ဘာရံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ

၁-သပိဘုပူဇေနတ္ထံ (သီ) ၂-နတ္ထိ (သီ) ၃-ကာယဒ နိဗဟုလာ (သီ)
၄-နတ္ထိ (သီ) ၅-ခု ၁-၂၁-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၆-(န သီလမယံ ဂန္ဓံ) (က)
၇-ဣတရာ (သီ) ၈-ကိဗ္ဗိ (သီ)

သုဒဿနံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ကုဋ္ဌဇပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ
 ကတွာ တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိနဂရေ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဟာရိတောတိဿ^၁
 နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ မာတာပိတရော ကုလရူပါဒိဟိ
 အနုစ္ဆဝိကံ ကုမာရိကံ မြာဟ္မဏဓိတရံ အာနေသုံ။ သော တာယ သဒ္ဓိံ^၂
 ဘောဂသုခံ အနဘဝန္တော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော တဿာ စ ရူပသမ္ပတ္တိံ^၃
 ဩလောကောဘွာ ဓမ္မတာယ စောဒိယမာနော “ဤဒိသံ နာမ ရူပံ န စိရဿေဝ
 ဇရာယ မစ္စုနာ စ အဘိပ္ပမဒ္ဓိယတိ”တိ သံဝေဂံ ပဋိလဘိ။ ကတိပယဒိဝသာ-
 တိက္ကမေနေဝ စဿ ဘရိယံ ကဏ္ဍသပ္ပေါ ခံသိတွာ မာရေသိ။ သော
 တေန ဘိဿျာသော မတ္တာယ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္ဓာ
 ဓမ္မံ သုတွာ ဃရဗန္ဓနေ ဆိန္ဒိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ စ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ ဝိဟရန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဥဇုဂတံ န ဟောတိ။
 သော ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော အညတရံ ဥသုကာရံ ဥသုဒဏ္ဍံ^၄ ယန္တေ
 ပက္ခိပိတွာ ဥဇုံ ကရောန္တိ ဒိသ္မာ “ဣမေ အစေတနမ္ပိ နာမ ဥဇုံ ကရောန္တိ၊
 ကဿ အဟံ စိတ္တံ ဥဇုံ န ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တတောဝံ^၅ ပဋိနိဝတ္တိတွာ
 ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္ဓော ဝိပဿနံ အာရတိ။ အထဿ ဘဂဝါ ဥပရိ အာကာသေ
 နိသိဒိတွာ ဩဝါဒိ ဒေန္တော “သမုန္ဓမယမတ္တာန”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။
 အယမေဝ ထေရော အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ဩဝဒန္တော အဘာသိတိ စ ဝဒန္တိ။

၂၉။ တတ္ထံ သမုန္ဓမယန္တိ သမ္မာ ဥန္တမေန္တော၊ သမာပတ္တိဝသေန ကော-
 သဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ တတော ဥဒ္ဓရန္တော ဝိရိယသမတံ^၁ ယော-
 ဇေန္တောတိ အတ္ထော။ အတ္တာနန္တိ စိတ္တံ၊ အထ ဝါ သမုန္ဓမယာတိ ကောသဇ္ဇ-
 ပက္ခတော သမုန္ဓမေဟိ။ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ ဟိနဝိရိယတာယ တဝ
 စိတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ နပ္ပဋိပဇ္ဇတိ စေ၊ တံ ဝိရိယာရမ္ဘဝသေန သမ္မာ ဥန္တမေဟိ၊
 အနောနတံ^၂ အနပနတံ ကရောဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ပန ကရောန္တော
 ဥသုကာရောဝ တေဇနံ။ စိတ္တံ ဥဇုံ ကရိတွာန၊ အဝိန္တံ ဘိန္တ ဟာရိတာတိ။ ယထာ
 နာမ ဥသုကာရော ကဏ္ဍံ ဤသကမ္ပိ ဩနတံ အပနတံ စ^၃ ဝိဇ္ဈန္တော လက္ခံ
 ဘိန္တနတ္ထံ ဥဇုံ ကရောတိ၊ ဧဝံ ကောသဇ္ဇပါတတော အရက္ခဏေန ဩနတံ^၄
 ဥဒ္ဓစ္စပါတတော အရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော^၅ အပ္ပနာပတ္တိယာ စိတ္တံ

၁-ဟာရိတောတိ (က) ၂-သုဒဿနံ (သိ) ၃-တတော (သိ)
 ၄-ဧဝံ တတ္ထ (သဗ္ဗတ္ထ) ၅-ဝိရိယသမတံ (က) ၆-အနမန္တံ (သိ)
 ၇-ဤသကမ္ပိ ဩနတံ အပနတံ စ (သိ) ၈-ရက္ခဏေန ဩနတံ (သိ) ၉-ရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော (သိ)

ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ^၁ တတော ပဋ္ဌာယ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ အမတံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။

သော တထာ သုဂတိသုယေဝ ပရိစ္ဆမန္တော^၂ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ ဥတ္တိယော နာမ နာမေန။
သော ဝယပ္ပတ္တော “အမတံ ပရိယေသိဿာမိ”တိ ပရိဗ္ဗာဇကော ဟုတွာ
ဝိစရန္တော ကေဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ^၃ ဓမ္မံ သုတွာ^၄ သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာပိ သီလာဒိနံ အဝိသောမိတတ္တာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော
အညေ ဘိက္ခု။ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အညံ ဗျာကရောန္တေ ဒိသ္မာ သတ္တာရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ သင်္ခေပေနော^၅ ဩဝါဒံ ယာစိ။ သတ္တာပိ တဿ “တသ္မာတိဟ
တံ ဥတ္တိယ အာဒိမေဝ ဝိသောမေဟိ”တိအာဒိနာ^၆ သင်္ခေပေနော ဩဝါဒံ
အဒါသိ။ သော တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိ။ တဿ အာရဗ္ဗ-
ဝိပဿနဿ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဥပ္ပဇ္ဇေ ပန အာဗာဓေ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထု ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၇—

“စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေ၊ သုသုမာရော အဟံ တဒါ။
သဂေါစရပသုတောဟံ၊ နဒီတိတ္ထံ^၈ အဂစ္ဆဟံ။
သိဒ္ဓတ္ထော တမ္ပိ သမယေ၊ သယမ္ပူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
နဒီ^၉ တရိတုကာမော သော၊ နဒီတိတ္ထံ ဥပါဂမိ။
ဥပဂတေ စ သမ္မုဒ္ဓေ၊ အဟမ္ပိ တတ္ထုပါဂမိ။
ဥပဂန္တာန သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဣမံ ဝါစံ ဥဒီရယိ။
အဘိရူဟ မဟာဝီရ၊ တာရေဿာမိ အဟံ တုဝံ။
ပေတ္တိကံ ဝိသယံ မယံ၊ အနုကမ္ပ မဟာမုနိ။
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ^{၁၀} သုတွာ၊ အဘိရူဟိ မဟာမုနိ။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ တာရေသိ^{၁၁} လောကနာယကံ။
နဒီယာ ပါရိမေ တီရေ၊ သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော။
အဿာသေသိ မမံ တတ္ထ၊ အမတံ ပါပုဏိဿတိ။

၁-နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (သိ)	၂-သံသရန္တော (သိ)	၃-ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ (သိ)
၄-သုတွာ ပရိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ (သိ)	၅-သင်္ခေပေန (က)	၆-သံ ၃-၁ ၂၄-ဒိဋ္ဌေ။
၇-၃၃-၈၈-ပိဋ္ဌေ။	၈-နဒီတီရံ (က)	၉-မမ တံ ဂဇ္ဇနံ (သိ)

တမှာ ကာယာ စပိတွာန၊ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆဟံ။
ဒိဗ္ဗသုခံ အနဘဝိံ၊ အစ္ဆရာဟိ ပုရက္ခတော။

သတ္တက္ခတ္တုန္တု ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာသဟံ။
တိဏိက္ခတ္တု စက္ကဝတ္တိ၊ မဟိယာ ဣဿရော အဟံ။

ဝိဝေကမနုယုတ္ထောဟံ၊ နိပကော စ သုသံဝုတော။
ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနော။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ တာရေသိံ ယံ နရာသဘံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ ပရိပုဏ္ဏာကာရ-
ဝိဘာဝနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော “အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္ဓေ”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၃၀။ တတ္ထ အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္ဓေတိ သရိရဿ အာဗာဓနတော “အာ-
ဗာဓော”တိ လဒ္ဓနာမေ ဝိသဘာဝဓာတုက္ခောဘဟေတုကေ ရောဂေ မယံ
သဇ္ဇာတေ။ သတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထာတိ “ဥပ္ပန္ဓော ခေါ မေ အာဗာဓော၊ ဌာနံ
ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယဒိဒံ အာဗာဓော ဝဇေယျ။ ယာဝ ပနာယံ အာဗာဓော
န ဝဇတိ၊ ဟန္တာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ ‘အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ
အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယာ’တိ” ဝိရိယာရဟ္မဝတ္ထုဘူတာ
သတိ တဿေဝ အာဗာဓဿ ဝသေန ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဝိဋ္ဌိယမာနဿ မယံ
ဥဒပါဒိ။ တေနာဟ “အာဗာဓော မေ သမုပ္ပန္ဓော၊ ကာလော မေ
နပ္ပမဇ္ဇိတု”န္တိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္ဓံ ဟိ သတိံ အင်္ဂုသံ ကတွာ အယံ ထေရော အရဟတ္တံ
ပတ္တောတိ။

ဥတ္တိသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝသထာ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတွာ ထေရော “အရညဝါသောယေဝ မယံ ရုစ္စတိ”တိ ဝိဝေကာဘိရတိကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော “ဗုဋ္ဌော ခုံသေဟိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၁။ တတ္ထ ဗုဋ္ဌော ခုံသေဟိ မကသေဟိတိ ခုံသနသီလတာယ “ခုံသာ”တိ လဒ္ဓနာမာဟိ အန္ဓကမက္ခိကာဟိ၊ မကသသညိတေဟိ စသုစိမုခပါဏေဟိ ဖုဿိ-
တော ဒဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အရညသ္မိန္တိ “ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမ”န္တိ ဝုတ္တအရည-
လက္ခဏာယောဂတော အရညေ။ ဗြဟ္မာဝနေတိ မဟာရက္ခဂစ္ဆဂဟနတာယ
မဟာဝနေ အရညာနိယံ။ နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝါတိ သင်္ဂါမာဝစရော ဟတ္ထိ-
နာဂေါ ဝိယ သင်္ဂါမမုဒ္ဒနိ ပရသေနာသမ္ပဟာရံ။ “အရညဝါသော နာမ
ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတော ထောမိတော”တိ ဥဿာဟဇာတော သတော သတိမာ
ဟုတွာ တတြ တသ္မိံ အရညေ၊ တသ္မိံ ဝါ ခုံသာဒိသမ္ပဿေ ဥပဋ္ဌိတေ
အဓိဝါသယေ အဓိဝါသေယျ သဟေယျ။ “ခုံသာဒယော မံ အာဗာဓေန္တိ”တိ
အရညဝါသံ န ဇဟေယျာတိ အတ္ထော။

ဂဟုရတိရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုပ္ပိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဇရံ ဇီရမာနေနာတိ အာယသ္မတော သုပ္ပိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ တာပသပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ ဝသန္တော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ
ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဖလာဖလံ အဒါသိ၊ တထာ ဘိက္ခုသံဃဿ။ သော
တေန ပုညကခမ္မန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ
ကာလေ ခတ္ထိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အနက္ကမေန ဝိညတံ ပတ္တော ကလျာဏ-
မိတ္တသန္ဓိဿယေန လဒ္ဓသံဝေဂေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဗဟုသုတော
အဟောသိ။ ဇာတိမဒေန သုတမဒေန စ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တော ပရေ စ
ဝဗ္ဗေန္တော ဝိဟာသိ။ သော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ တဿ ကမ္မဿ နိဿန္တေန
သာဝတ္ထိယံ ပရိဘူတရူပေ သုသာနဂေါပကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုပ္ပိယောတိဿ
နာမံ အဟောသိ။ အထ ဝိညတံ ပတ္တော အတ္တနော သဟာယဘူတံ

သောပါကတ္ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပူရေတွာ “အဇရံ ဇီရမာနေနာ” တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၂။ တတ္ထ အဇရန္တိ ဇရာရဟိတံ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တာယာဟ။ တံ ဟိ အဇာတတ္ထာ နတ္ထိ ဣတ္ထ ဇရာ၊ ဧတသ္မိံ ဝါ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ သာ နတ္ထိတိ ဇရာဘာဝ-ဟေတုတောပိ အဇရံ နာမ။ ဇီရမာနေနာတိ ဇီရန္တေန၊ ခဏေ ခဏေ ဇရံ ပါပုဏန္တေန။ တပ္ပမာနေနာတိ သန္တပ္ပမာနေန၊ ရာဂါဒီဟိ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ ဒယုမာနေန။ နိဗ္ဗုတိန္တိ ယထာဝုတ္တသန္တာပါဘာဝတော နိဗ္ဗုတ-သဘာဝံ ၂ နိဗ္ဗာနံ။ နိမိယန္တိ ၃ ပရိဝတ္ထေယျံ စေတာပေယျံ။ ပရမံ သန္တိန္တိ အနဝ-သေသ.ကိလေသာဘိသင်္ခါရပရိဋ္ဌာဟဝူပသမဓမ္မတာယ ဥတ္တမံ သန္တိ။ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနနုဗန္ဓတ္တာ ယောဂက္ခေမံ။ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿ ကဿစိ အဘာဝတော အနုတ္တရံ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—ခဏေ ခဏေ ဇရာယ အဘိဘုယျမာနတ္တာ ဇီရမာနေန၊ တထာ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ သန္တပ္ပမာနေန ဂတော ဧဝံ အနိစ္စေန ဒုက္ခေန အသာရေန သဗ္ဗထာပိ အနုပသန္တသဘာဝေန သဥပဒ္ဓဝေန၊ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝတော အဇရံ၊ ပရမုပသမဘူတံ ဧကေနစိ အနုပဒ္ဓုတံ အနုတ္တရံ နိဗ္ဗာနံ နိမိယံ ၄ ပရိဝတ္ထေယျံ “မဟာဝတ မေ လာဘော မဟာ ဥဒယော ဟတ္ထဂတော” တိ။ ယထာ ဟိ မနုဿာ ယံ ကိဉ္စ ဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္ထန္တော နိရပေက္ခာ ဂယုမာနေန သမ္ပဟုမာနာ ဟောန္တိ၊ ဧဝမယံ ထေရောပဟိတတ္ထော ဝိဟရန္တော အတ္တနော ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခတံ ၅ နိဗ္ဗာနံ ပဋိပေသိ-တတ္ထန္တ ၆ ပကာသေန္တော “နိမိယံ ပရမံ သန္တိ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရ” န္တိ ဝတွာ တမေဝ ပဋိပတ္တိံ ပရိမြူဟယန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝရုဏော နာမ နာမေန၊ ပြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
ဆဇေတွာ ဒသ ပုတ္တာနိ၊ ဝနမဇ္ဈောဂဟိ ၇ တဒါ။
အဿမံ သုကတံ ကတွာ၊ သုဝိဘတ္တံ မနောရမံ။
ပဏ္ဏသလံ ကရိတွာန၊ ဝသာမိ ဝိပိနေ အဟံ။
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဇ္ဇာ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂန္တိ မမ အဿမံ။

၁-အဇရတ္တာ (က) ၂-နိဗ္ဗုတဘာဝေါ (သီ)၊ နိဗ္ဗုတဘာဝံ (က) ၃-နိဗ္ဗိဿန္တိ (သီ)
၄-နိဗ္ဗိဿံ (သီ) ၅-နိရပေက္ခံ (သီ) ၆-ပဋိပေသိတဗ္ဗုတန္တ (သီ)
၇-၃ ၄-၉၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၈-ဝနမဇ္ဈောဂမိံ (သီ)

ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍာမှိ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော အဟု။
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ပဇ္ဇလီ ဝိဝိနံ တဒါ။

ဒိသ္မာန တံ ပါဠိဟိရံ၊ ဗုဒ္ဓသေဠဿ တာဒိနော။
ပတ္တပုဋ် ဂဟေတွာန၊ ဖလေန ပူဇယိံ အဟံ။

ဥပဂန္တာန သမ္ပန္နံ၊ သဟခါရိမဒါသဟံ။
အနုကမ္ပာယ မေ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။

ခါရိဘာရံ ဂဟေတွာန၊ ပစ္စတော ဧဟိ မေ တုဝံ။
ပရိဘုတ္တေ စ သံဃမှိ၊ ပုညံ တဝ ဘဝိဿတိ။

ပုဋကံ တံ ဂဟေတွာန၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါသဟံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ၊ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
ပုညကမ္ပေန သံယုတ္တံ၊ အနုဘောမိ သဒါ သုခံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယာဝတာ စတုရော ဒီပါ၊ သသမုဒ္ဒါ သပဗ္ဗတာ။
ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဣဿရံ ကာရယာမဟံ။

ယာဝတာ ယေ ပက္ခိဂဏာ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတန္တိ စေ။
တေပိ မေ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍာမှိ၊ ယက္ခာ ဘူတာ စ ရက္ခဿာ။
ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဂရုဠာ စာပိ၊ ပါရိစရိယံ ဥပေန္တိ မေ။

ကုမ္ဘာ သောဏာ မရုကာရာ၊ ခုံသာ စ မကသာ ဥဘော။
တေပိ မံ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သုပဏ္ဍာ နာမ သကုဏာ၊ ပက္ခိဇာတာ မဟဗ္ဗလာ။
တေပိ မံ သရဏံ ယန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယေဝိ ဒီဃာယုကာ နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော မဟာယဿာ။
တေပိ မံ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒိဝီ စ၊ အစ္စကောကတရစ္စကာ^၁။
 တေပိ မံ ဝသမနေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ဩသမီ တိဏဝါသီ စ၊ ယေ စ အာကာသဝါသိနော။
 သဗ္ဗေ မံ သရဏံ ယန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ သုပ္ပကာသိတံ။
 ဖဿယိတွာ ဝိဟရာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ဝိမောက္ခေ အဋ္ဌ ဗုသိတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 အာတာပီ နိပကော စာဟံ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ယေ ဖလဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ၊ ဒီဏဒေါသာ မဟာယသာ။
 အဟမညတရော တေသံ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 အဘိညာပါရမိ^၂ ဂန္ဓာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ မဟာယသာ။
 ဒိဗ္ဗသောတံ သမာပန္နာ၊ တေသံ အညတရော အဟံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာပိ တမေဝ ဂါထံ အညာဗျာကရဏဝသေန အဘာသိ။
 သုပ္ပိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဧကပုတ္တသိန္တိ အာယသ္မတော သောပါကတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေအည-
 တရဿ ကုဋ္ဌုမ္ဘိကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ
 ပသန္ဓစိတ္တော ဗီဇပူရဖလာနိ သတ္ထု ဥပနေသိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ

၁-အစ္စကာ စ တရစ္စကာ (သီ)

ဥပါဒါယ။ သော ဘိက္ခုသံဃေ စ အဘိပ္ပသန္ဓော သလာကဘတ္တံ ပဋ္ဌပေတွာ သံဃုဒ္ဓေသဝသေန တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုနံ ယာဝတာယုကံ ဒီရဘတ္တံ အဒါသိ။ သော တေဟိ ပုညကမ္မေဟိ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သမ္ပတ္တိ^၁ အနုဘဝန္တော ကေဒါ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ကေဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒီရဘတ္တံ အဒါသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသု ဧဝ ပရိဗ္ဗမန္တော^၂ ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန သာဝတ္ထိယံ အညတရာယ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိ^၄ ဂဏှိ။ တဿ မာတာ ဒသ မာသေ ကုန္တိနာ ပရိဟရိတွာ ပရိပက္ကေ ဂဗ္ဘေ ဝိဇာယနကာလေ ဝိဇာယိတုံ အသက္ကောန္တိ မုစ္ဆံ အာပဇ္ဇိတွာ ဗဟုဝေလံ မတာ ဝိယ နိပဇ္ဇိ။ တံ ဉာတကာ “မတာ”တိ သညာယ သုသာနံ နေတွာ စိတကံ အာရောပေတွာ ဒေဝတာနုဘာဝေန^၅ ဝါတဝုဋ္ဌိယာ ဥဋ္ဌိတာယ အဂ္ဂိ^၆ အဒတွာ ပက္ကမိ^၇သု။ ဒါရကော ပစ္စိမဘဝိကတ္တာ ဒေဝတာနုဘာဝေန မာတုကုန္တိတော အရောဂေါ နိက္ခမိ။ မာတာ ပန ကာလမကာသိ။ ဒေဝတာ တံ ဂဟေတွာ မနုဿရူပေန သုသာနဂေါပကဿ ဂေဟေ ဌပေတွာ ကတိပယကာလံ ပတိ- ရူပေန အာဟာရေန ပေါသေသိ။ တတော ပရံ သုသာနဂေါပကော စ နံ အတ္တနော ပုတ္တံ ကတွာ ဝဓေတိ။ သော တထာ ဝဓေန္တော တဿ ပုတ္တေန သုပိယေန နာမ ဒါရကေန သဒ္ဓိ^၈ ကိဋ္ဌန္တော ဝိစရတိ။ တဿ သုသာနေ ဇာတသံဝဗုဘာဝတော သောပါကောတိ သမညာ အဟောသိ။

အထေကဒိဝသံ သတ္တဝသိကံ တံ ဘဂဝါ ပစ္စုသဝေလာယ ဉာဏဇာလံ ပတ္ထရိတွာ ဝေနေယျဗန္ဓဝေ ဩလောကေတွာ^၉ ဉာဏဇာလန္တောဂဓံ ဒိသ္မာ သုသာနဌာနံ အဂမာသိ။ ဒါရကော ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ပသန္ဓ- မာနသော သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစိတွာ “ပိတရာ အနုညာတောသိ”တိ ဝုတ္တော ပိတရံ သတ္ထု သန္တိကံ နေသိ^{၁၀}။ တဿ ပိတာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ “ဘန္တေ ဣမံ ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အနုဇာနိ။ သတ္တာ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ မေတ္တာဘာဝနာယ နိယောဇေသိ။ သော မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သုသာနေ ဝိဟရန္တော နစိရသေဝ မေတ္တာဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

၁-သမ္ပတ္တိယော (သိ)	၂-သံသရန္တော (သိ)	၃-ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတေန (က)
၄-ဩလောကေန္တော (သိ)	၅-အာနေသိ (သိ)	၆-ခု ၄-၂၄-ပိဋေ။

မေတ္တာဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇေယျာထ၊ ယေ တေ ဘဂဝတာ ‘သုခံ သုပတိ’တိ-
အာဒိနာ ဝိကောဒသ မေတ္တာနိသံသာ ဝုတ္တာ၊ ဧကံသေန တေသံ ဘာဂိနော
ဘဝထာ”တိ ဩဝါဒမဒါသိ။

သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပေါသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနာသန္ဓဝရာတိ အာယသ္မတော ပေါသိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ
ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ သုဂတီသု ဧဝ သံသရန္တော ဣဝော ဒွေနဝုတေ၊
ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ မိဂလုဒ္ဓေါ ဟုတွာ အရညေ ဝိစရတိ။
အထ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဟံ ကာတုံ အရညံ ဂန္ဓာ တဿ စက္ခုပထေ
အတ္တာနံ ဒသေသိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓစိတ္တော အာဝုဓံ နိက္ခိပိတွာ
ဥပသင်္ကမိတွာ အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါ နိသိဒိတုကာမတံ ဒသေသိ။
သော တာဝဒေဝ တိဏမုဋ္ဌိယော ဂဟေတွာ သမေ ဘူမိဘာဂေ သက္ကစ္စံ
သန္တရိတွာ အဒါသိ။ နိသိဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ နိသိန္ဓေ ပန
ဘဂဝတိ အနုပုဂံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ သယမ္ပိ
ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ အထ ဘဂဝါ “တ္ထေကံ ဝဇ္ဇတိ ဣမဿ ကုသလဗီဇ”န္တိ
ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ အစိရပက္ကန္တေ ဘဂဝတိ တံ သီဟော မိဂရာဇာ
ဃာတေသိ။ သော ကာလင်္ကတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သော ကိရ
ဘဂဝတိ အနုပဂစ္ဆန္တေ? သီဟေန ဃာတိတော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ
တံ ဒိသ္မာ ဘဂဝါ သုဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ ကုသလဗီဇရောပနတ္ထဉ္စ ဥပသင်္ကမိ။

သော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော ဒေဝလောကတော စဝိတွာ
သုဂတီသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ
မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော သင်္ဂါမဇိတတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ
နိဗ္ဗတ္တိ။ ပေါသိယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ
ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ အန္တိမဘဝိကတာယ ဓမ္မတာယ စောဒိယမာနော
ဇာတိအာဒိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဝုပကဋ္ဌော

၁-အံ ၃-၅၄၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-စတုနဝုတေ (သိ) ၃-အနာဂစ္ဆန္တေ (သိ)

ဟုတွာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ^၁ အနုယုဉ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ လမ္မကော နာမ ပဗ္ဗတော။
 တတ္ထေဝ တိဿော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အဗ္ဘောကာသမ္ဘိ စက်မိ။
 မိဂလုဒ္ဓေါ တဒါ အာသိ၊ အရညေ ကာနနေ အဟံ။
 ဒိသ္မာန တံ ဒေဝဒေဝံ၊ တိဏမုဋ္ဌိမဒါသဟံ။
 နိသီဒနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒတွာ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
 သမ္ပုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိံ ဥတ္တရာမုခေါ။
 အစိရံ ဂတမတ္တဿ၊ မိဂရာဇာ အပေါထယိ။
 သီဟေန ပေါထိတော၊ သန္တော၊ တတ္ထ ကာလက်တော အဟံ။
 အာသန္တေ မေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ဗုဒ္ဓသေဠေ အနာသဝေ။
 သုမုတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ဒေဝလောကမဂစ္ဆဟံ။
 ယူပေါ တတ္ထ သုဘော အာသိ၊ ပုညကမ္မာဘိနိမ္မိတော။
 သဟဿကဏ္ဍော သတဘေဏ္ဍု၊ ဓဇာလု ဟရိတာမယော။
 ပဘာ နိဒ္ဓါဝတေ တဿ၊ သတရံသီဝ ဥဂ္ဂတော။
 အာကိဏ္ဍော ဒေဝကညာဟိ၊ အာမောဒိံ ကာမကာမိဟံ။
 ဒေဝလောကာ စပိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 အာဂန္တန မနုဿတ္ထံ၊ ပတ္တောမ္ဘိ အာသဝက္ခယံ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ နိသီဒနမဒါသဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တိဏမုဠေ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတုံ သာဝတ္ထိံ အာဂတော ဉ္ဇတိံ^၄ အနုကမ္မာယ ဉ္ဇတိဂေဟံ အဂမာသိ။ တတ္ထ နံ ပုရာဏဒုတိယိကာ ဝဋ္ဌိတွာ အာသနဒါနာဒိနာ ပဌမံ ဥပါသိကာ ဝိယ ဝတ္ထံ ဒဿေတွာ ထေရဿ အဇ္ဈာသယံ အဇာနန္တိ ပစ္ဆာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိဟိ ပလောဘေတုကာမာ

၁-တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ (သီ) ၂-၃ ၄-၁၀-ပိဋေ။
 ၃-ပါတိတော (သီ) ၄-ဉ္ဇတိနံ (သီ)

အဟောသိ။ ထေရော “အဟော အန္ဓဗာလာ မာဒိသေပိ နာမ ဧဝံ ပဋိ-
ပဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ကိဉ္စိ အဝတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အရညမေဝ ဂတော။ တံ
အာရညကာ ဘိက္ခု။ “ကိံ အာဂုသော အတိလဟုံ နိဝတ္တောသိ” ဣတကေဟိ
န ဒိဋ္ဌောသိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ ထေရော တတ္ထ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခန္တော “အနာသန္ဓဝရာ
တော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၄။ တတ္ထ အနာသန္ဓဝရာတိ တော ဣတ္ထိယော န အာသန္ဓာ အနုပဂတာ၊
ဗူရေ ဧဝ ဝါ ဌိတာ ဟုတွာ ဝရာ ပုရိသဿ သေဋ္ဌာ ဟိတာဝဟာ၊ တဉ္စ ခေါ
နိစ္စမေဝ သဗ္ဗကာလမေဝ၊ န ရတ္ထိမေဝ၊ န ဒိဝါပိ၊ န ရဟောဝေလာယပိ။
ဝိဇာနတာတိ ဝိဇာနန္တေန။ “အနာသန္ဓပရာ”တိပိ ပါဠိ၊ သော ဧဝတ္ထော။
အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—စဏ္ဍဟတ္ထိအဿမဟိံ သသိဟဗျုပ္ပယက္ခက္ခသ-
ပိသာစာပိ မနုဿာနံ အနုပသင်္ကမန္တာ ဝရာ သေဋ္ဌာ၊ န အနတ္တာဝဟာ၊ တေ
ပန ဥပသင်္ကမန္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံယေဝ အနတ္တံ ကရေယျ။ ဣတ္ထိယော ပန
ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကံ ဝိမောက္ခနိဿိတမ္ပိ အတ္တံ ဝိနာသေတွာ
မဟန္တံ အနတ္တံ အာပါဒေန္တိ၊ တသ္မာ အနာသန္ဓဝရာ တော နိစ္စမေဝ
ဝိဇာနတာတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ အတ္ထုပနာယိကံ ကတွာ ဒသေန္တော
“ဂါမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂါမာတိ ဂါမံ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဧတံ
နိဿက္ကဝစနံ။ အရညမာဂမ္ဘာတိ အရညတော အာဂန္တော။ မ-ကာရော
ပဒသန္ဓိကရော၊ နိဿက္ကေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ တတောတိ မဇ္ဇကတော။
အနာမန္တေတွာတိ အနာလပိတွာ ပုရာဏဒုတိယိကံ “အပ္ပမတ္တာ ဟောဟိ”တိ
တ္ထေကမ္ပိ အဝတွာ။ ပေါသိယောတိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဝဒတိ။ ယေ ပန
“ပက္ကာမိ”န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အဟံ ပေါသိယော ပက္ကာမိန္တိ ယောဇနာ။ ယေ
ပန “သာ ဣတ္ထိံ ထေရံ ဃရံ ဥပဂတံ ဘောဇေတွာ ပလောဘေတုကာမာ
ဇာတာ၊ တံ ဒိသ္မာ ထေရော တာဝဒေဝ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရံ
ဂန္တော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ မဇ္ဇကေ နိသိဒိ။ သာပိ ခေါ ဣတ္ထိံ ပစ္စာဘတ္တံ
အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဝိဟာရေ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပသင်္ကမိ။ တံ ဒိသ္မာ
ထေရော ကိဉ္စိ အဝတွာ ၂ ဥဋ္ဌာယ ဒိဝါဋ္ဌာနမေဝ ဂတော”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ
“ဂါမာ အရညမာဂမ္ဘာ”တိ ဂါထာပဒဿ အတ္ထော ယထာရုတဝသေနေဝ ?
နိယုတိ။ ဝိဟာရော ဟိ ဣဓ “အရည”န္တိ အဓိပ္ပေတော။

ပေါသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာနိဝတ္တောသိ (သိ) ၂-အဝတွာဝ (သိ) ၃-ယထာဝုတ္တဝသေနေဝ (သိ)

၅-သာမညကာနိစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခံ သုခတ္ထောတိ အာယသ္မတော သာမညကာနိစ္ဆေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ
ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
ပသန္ဓမာနသော ဧကံ မဉ္ဇံ အဒါယိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ
နိဗ္ဗတ္တိ။ သာမညကာနိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော
သတ္တု ယမကပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ
စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ဧကံ မဉ္ဇံ မယာ ဒိန္တံ၊ ပသန္ဓေန သပါဏိနာ။

ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ ဒိဗ္ဗယာနံ သမဇ္ဈဂံ^၂။
တေန မဇ္ဈကဒိဒါနေန၊ ပတ္တောမ္ပိ အာသဝက္ခယံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ မဇ္ဈမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဉ္ဇဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၃န္တိ။

ထေရဿ ပန ဂိဟိသဟာယကော ကာတိယာနော^၄ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ တိတ္ထိယာနံ ဟတလာဘသက္ကာရတာယ ဃာသစ္စာဒန-
မတ္တမ္ပိ အလဘန္တော အာဇီဝကာပကတော^၅ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမေ
သာကိယပုတ္တိယာ နာမ မဟာလာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ သုခေန ဇီဝထ၊ မယံ ပန
ဒုက္ခိတာ ကိစ္ဆဇီဝိကာ၊ ကထံ န ခေါ ပဋိပဇ္ဇမာနဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စေဝ
သမ္ပရာယိကဉ္စ သုခံ သမ္ပဇတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ထေရော “နိပ္ပရိယာ-
ယတော သုခံ နာမ လောကုတ္တရသုခမေဝ၊ တဉ္စ တဒနုရူပံ ပဋိပတ္တိံ
ပဋိပဇ္ဇန္တဿေဝါ”တိ အတ္တနာ တဿ အဓိဂတဘာဝံ ပရိယာယေန ဝိဘာ-
ဝေန္တော “သုခံ သုခတ္ထော လဘတေ တဒါစရ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ဒု ၃-၃၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ရထယာနံ လဘာမဟံ (သိ) ၃-မဉ္ဇဿ (သိ)
၄-ကာဂ္ဂိယာနော (က) ၅-အာဇီဝါပကတော (?)

၃၅။ တတ္ထ သုခန္တိ နိရာမိသံ သုခံ ဣဓာမိပ္ပေတံ။ တဉ္စ ဖလသမာပတ္တိ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ တထာ ဟိ “အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ အာယတိ” စ သုခဝိပါကော”^၁ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ^၂ စ ဝုတ္တံ။ သုခတ္ထောတိ သုခပ္ပယောဇနော၊ ယထာဝုတ္တေန သုခေန အတ္ထိကော။ လဘဇေတိ ပါပုဏာတိ၊ အတ္ထိကဿေဝေဒံ သုခံ၊ န ဣတရဿ။ ကော ပန အတ္ထိကောတိ အာဟ “တဒါစရ”န္တိ တဒတ္ထံ အာစရန္တော၊ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ တံ ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇန္တောတိ အတ္ထော။ န ကေဝလံ တဒါစရံ သုခမေဝ လဘတေ၊ အထ ခေါ ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ဖေါတိ “ဣတိပိ သီလဝါ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစိကမ္မန္တော သုပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ ဈာယိ ဈာနယုတ္တော”တိအာဒိနာ ကိတ္တိံ ပရမ္မုခေါ ပတ္တဋ္ဌယသတံ ပါပုဏာတိ။ ယသ’ဿ ဝဇုတိတိ သမ္မုခေ ဝုဏာဘိတ္တဝသင်္ခါတော ပရိဝါရသမ္ပဒါသင်္ခါတော စ ယသော အဿ ပရိဗြူဟတိ။ ဣဒါနိ “တဒါစရ”န္တိ သာမညတော ဝုတ္တမတ္ထံ သရူပတော ဒဿေန္တော “ယော အရိယမဋ္ဌဂီကမဉ္ဇသံ ဥဇုံ၊ ဘာဝေတိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—ယော ပုဂ္ဂလော ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန ပဋိပဇ္ဇန္တနံ အရိယဘာဝကရဏဋ္ဌေန စ အရိယံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိအဋ္ဌင်္ဂသမုဒါယတာယ အဋ္ဌဂီကံ၊ အန္တဒ္ဓယရဟိတမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိဘာဝတော အကုဋိလဋ္ဌေန အဉ္ဇသံ၊ ကာယဝင်္ကာဒိပ္ပဟာနတော ဥဇုံ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂနိယဋ္ဌေန ကိလေသေ မာရေန္တော ဂမနဋ္ဌေန စ “မဂ္ဂ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ အမတဿ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ ပတ္တိယာ အဓိဂမာယ ဘာဝေတိ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒေတိ ဝဇေတိ စ၊ သော နိပ္ပရိယာယေန “သုခတ္ထော တဒါစရ”န္တိ ဝုတ္တတိ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တံ သုခံ လဘတိ။ တံ သုတွာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပသန္နမာနသော ပဗ္ဗဇိတွာ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဣဒမေဝ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

သာမညကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၃-၂၃၄၊ အံ ၂-၂၀၊ အဘိ ၂-၃၄၇-ပိဋေသု။ ၂-၃ ၁-၄၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၆-ကုမာပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သာဓု သုတန္တိ အာယသ္မတော ကုမာပုတ္တတ္ထေရသံ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁
 သော ကီရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ကေနဂုတေ ကပ္ပေ
 အဇိနစမ္ပဝသနော တာပသော ဟုတွာ ဗန္ဓုမတိနဂရေ ရာဇုယျာနေ ဝသန္တော
 ဝိပဿိ^၂ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ပါဒဗ္ဘူနတေလံ အဒါသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပဋ္ဌာယ
 သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဝန္တိရဋ္ဌေ ဝေဠုကဏ္ဍက-
 နဂရေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ “နန္ဒော”တိဿ နာမံ အကံသု။ မာတာ
 ပနဿ ကုမာ နာမ၊ တေန ကုမာပုတ္တော^၄တိ ပညာယိတ္ထ။ သော အာယသ္မ-
 တော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ^၅ ကတပုဗ္ဗ-
 ကိစ္စော ပရိယန္တပဗ္ဗတပသေ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတံ
 အသက္ကောန္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ
 သပ္ပါယဋ္ဌာနေ^၂ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန
 ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ရာဇုယျာနေ ဝသာမဟံ။
 စမ္ပဝါသီ တဒါ အာသိ၊ ကမဏ္ဍလုမရော^၄ အဟံ။

အဒ္ဓသံ ဝိမလံ ဗုဒ္ဓံ၊ သယန္တံ အပရာဇိတံ။
 ပဓာနံ ပဟိတတ္ထံ တံ၊ ဈာယိ^၅ ဈာနရတံ ဝသိ။

သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓဉ္စ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
 ဒိသ္ဗာ ပသန္ဓသုမနော၊ အဗ္ဘူနမဒါသဟံ။

ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ အဗ္ဘူနမဒါသဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၆ နာဘိဇာနာမိ၊ အဗ္ဘူနသယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အရညေ ကာယဒဗ္ဗိဗဟုလေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္ဗာ တေ
 ဩဝဒန္တော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ ပကာသေန္တော “သာဓု သုတံ
 သာဓု စရိတက”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ (သိ)	၂-သပ္ပါယဋ္ဌာနေဝ (သိ)
၃-၃ ၄-၁၀၃-ပိဋေ။	၄-ကမဏ္ဍလုမရော (သိ)

၃၆။ တတ္ထ သာရုတိ သုန္ဒရံ။ သုတန္တိ သဝနံ။ တဉ္စ ခေါ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿိတံ
 ဝိသေသတော အပ္ပိစ္ဆတာဒိပဋိသံယုတ္တံ ဒသကထာဝတ္ထုသဝနံ ဣဓာမိပေတံ။
 သာရု စရိတကန္တိ တဒေဝ အပ္ပိစ္ဆတာဒိစရိတံ စိတ္တံ၊ သာရုစရိတမေဝ ဟိ
 “စရိတက”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဒဒ္ဒယေနာပိ ဗာဟုသစ္စံ တဒနုရူပံ ပဋိပတ္တိဉ္စ “သုန္ဒရ”န္တိ
 ဒသေတိ။ သဒါတိ သဗ္ဗကာလေ နဝကမဇ္ဈိမထေရကာလေ၊ သဗ္ဗေသု ဝါ
 ဣရိယာပထက္ခဏေသု။ အနိကေတဝိဟာရောတိ ကိလေသာနံ နိဝါသနဋ္ဌာန-
 ဋ္ဌေန ပဉ္စကာမဂုဏာ နိကေတာ နာမ၊ လောကီယာ ဝါ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဓမ္မာ။
 ယထာဟ “ရူပနိမိတ္တ”နိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခေါ ဂဟပတိ “နိကေတ-
 သာရိ”တိ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ၊။ တေသံ နိကေတာနံ ပဟာနတ္ထာယ ပဋိပဒါ
 အနိကေတဝိဟာရော။ အတ္ထပုစ္ဆနန္တိ တံ? အာဇာနိတုကာမဿ ကလျာဏမိတ္တံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထပဘေဒဿ ပုစ္ဆနံ၊ ကုသလာဒိ-
 ဘေဒဿ ဝါ အတ္ထဿ သဘာဝဓမ္မဿ “ကိ”ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိ”အကုသလံ၊
 ကိ”သာဝဇ္ဇံ၊ ကိ”အနဝဇ္ဇံ”န္တိအာဒိနာ၊ ပုစ္ဆနံ အတ္ထပုစ္ဆနံ။ ပဒက္ခိဏကမ္မန္တိ
 တံ ပန ပုစ္ဆိတွာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိဘာဝေန တဿ ဩဝါဒေ အဓိဋ္ဌာနံ သမ္မာ-
 ပဋိပတ္တိ။ ဣဓာပိ “သာရု”တိ ပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧတံ သာမညန္တိ
 “သာရု သုတ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ယံ သုတံ၊ ယဉ္စ စရိတံ၊ ယော စ အနိကေတ-
 ဝိဟာရော၊ ယဉ္စ အတ္ထပုစ္ဆနံ၊ ယဉ္စ ပဒက္ခိဏကမ္မံ၊ ဧတံ သာမညံ ဧသော
 သမဏဘာဝေါ၊။ ယသ္မာ ဣမာယ ဧဝ ပဋိပဒါယ သမဏဘာဝေါ၊ န အညထာ၊
 တသ္မာ “သာမည”န္တိ နိပ္ပရိယာယတော မဂ္ဂဇလဿ အဓိဝစနံ။ တဿ ဝါ ပန
 အယံ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊ တံ ပနေတံ သာမညံ ယာဒိသဿ သမ္ဘဝတိ၊ တံ
 ဒသေတုံ “အင်္ဂါနုဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ အပရိဂ္ဂါဟကဿ၊^၆ ခေတ္တဝတ္ထုဟိရည-
 သုဝဏ္ဏဒါသိဒါသာဒိပရိဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟဏရဟိတဿာတိ အတ္ထော။

ကုမာပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သာရုပုနိမိတ္တ (က)၊ ယထာနုရူပနိမိတ္တံ (က)	၂-သံ ၂-၉-ပိဋေ။
၃-နတ္ထိ (သီ)	၄-မ ၃-၂၄၈-ပိဋေ။
၅-သာမညဘာဝေါ (သီ၊ ကံ)	၆-ဝတ္ထုအပရိဂ္ဂါဟကဿ (က)

၇-ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာနာဇနပဒံ ယန္တိတိ အာယသ္မတော ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ
သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော
အရညံ ပဝိသိတွာ ဗဟံ ရုက္ခဒဏ္ဍံ ဆိန္ဒိတွာ ကတ္တရယဋ္ဌိံ^၁ ကတွာ သံဃဿ
အဒါသိ။ အညဉ္စ ယထာဝိဘဝံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော
ပဋ္ဌာယ သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေဠုကဏ္ဍကနဂရေ
ဣဒ္ဓေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုဒန္တော^၂တိဿ နာမံ အဟောသိ။ “ဝါသုလော”တိ
ကေစိ ဝဒန္တိ။ သော ကုမာပုတ္တဿ ဝိယသဟာယော ဟုတွာ ဝိစရန္တော
“ကုမာပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတော”တိ သုတွာ “န ဟိ နူန သော ဩရကော
ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထ ကုမာပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတော”တိ တဒနုဗန္ဓေန သယဗ္ဗိ
ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ တဿ သတ္ထာ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ။ သော ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဗ္ဗဇာယ သဉ္ဇာတဆန္တော ပဗ္ဗဇိတွာ
ကုမာပုတ္တေနော သဒ္ဓိံ ပရိယန္တပဗ္ဗတေ ဘာဝနာနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ တေန
စ သမယေန သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု နာနာဇနပဒေသု ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာပိ
ဂစ္ဆန္တာပိ အာဂစ္ဆန္တာပိ တံ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေန တတ္ထ ကောလာဟလံ
ဟောတိ။ တံ ဒိသ္မာ သုဒန္တတ္ထေရော “ဣမေ ဘိက္ခု နိယျာနိကသာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဇနပဒဝိတက္ကံ အနဝတ္ထေန္တော စိတ္တသမာဓိံ ဝိရာဓေန္တိ”တိ သံဝေဂ-
ဇာတော တမေဝ သံဝေဂံ အတ္တနော စိတ္တဒမနဿ အင်္ဂုသံ ကရောန္တော
“နာနာဇနပဒံ ယန္တိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၇။ တတ္ထ နာနာဇနပဒန္တိ ဝိသု ဝိသု နာနာဝိဓံ ဇနပဒံ၊ ကာသိကောသ-
လာဒိအနေကရဋ္ဌန္တိ^၃ အတ္တော။ ယန္တိတိ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိစရန္တာတိ “အသုကော
ဇနပဒေါ သုဘိက္ခော သုလဘဝိဇ္ဇော၊ အသုကော ခေမော အရောဂေါ”တိ-
အာဒိဝိတက္ကဝသေန ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ။ အသညတတိ တဿေဝ
ဇနပဒဝိတက္ကဿ အပ္ပဟိနတာယ စိတ္တေန အသံယတာ။ သမာဓိဉ္စ ဝိရာဓေန္တိတိ
သဗ္ဗဿပိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ မူလဘူတံ ဥပစာရပုနာဘေဒံ သမာဓိဉ္စ နာမ

၁-ကတ္တရယဋ္ဌိယော (သိ) ၂-သုဒတ္တော (သိ)
၃-ကာသိကောသလာဒိဘေဒံ အနေကရဋ္ဌန္တိ (သိ)

ဝိရာဇေန္တိ။ စ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနေ။ ဒေသန္တရစရဏေန ဈာယိတုံ ဩကာသာ-
 ဘာဝေန အနဓိဂတံ သမာဓိံ နာဓိဂစ္ဆန္တာ၊ အဓိဂတဉ္စ ဝသီဘာဝါနာပါဒနေန
 ဇီရန္တာ ဝိရာဇေန္တိ နာမ။ ကိံသု ရဋ္ဌစရိယာ ကရိဿတီတိ သူတိ နိပါတမတ္တံ။
 “ဧဝံဘူတာနံ ရဋ္ဌစရိယာ ဇနပဒစာရိကာ ကိံ ကရိဿတိ၊ ကိံ နာမ အတ္ထံ
 သာဓေဿတိ၊ နိရတ္ထကာဝါ”တိ ဂရဟန္တော ဝဒတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဤဒိသီ
 ဒေသန္တရစရိယာ ဘိက္ခုဿ န အတ္ထာဝဟာ၊ အပိ စ ခေါ အနတ္ထာဝဟာ
 သမ္ပတ္တိနံ ဝိရာဇနတော၊ တသ္မာ။ ဝိနေယျ သာရမ္ဘန္တိ ဝသနပဒေသေ အရတိ-
 ဝသေန ဥပ္ပန္နံ သာရမ္ဘံ စိတ္တသံကိလေသံ တဒနုရူပေန ပဋိသင်္ခါနေန ဝိနေတွာ
 ဝူပသမေတွာ။ ဈာယေယျာတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန
 စာတိ ဒုဝိဓေနပိ ဈာနေန ဈာယေယျ။ အပုရက္ခတောတိ မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ
 တဏှာဒီဟိ ဝါ န ပုရက္ခတောတိ တေသံ ဝသံ အနုပဂစ္ဆန္တော ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ
 မနသိ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပန ဝတွာ ထေရော တမေဝ သံဝေဂံ
 အင်္ဂုသံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ၂—

“ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယ၊ ဝေဠုံ ဆေတွာနဟံ တဒါ။
 အာလမ္မနံ ကရိတွာန၊ သံဃဿ အဒဒိံ ဗဟုံ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ သုဗ္ဗတေ အဘိဝါဒိယ ဝိ။
 အာလမ္မဒဏ္ဍံ ဒတွာန၊ ပက္ကာမိံ ဥတ္တရာမုခေါ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒဏ္ဍမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒဏ္ဍဒါနသိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ယံ ပနတ္ထံ အင်္ဂုသံ ကတွာ အယံ ထေရော အရဟတ္တံ ပတ္ထော၊ တမေဝတ္ထံ
 ဟဒယေ ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္ထောပိ “နာနာဇနပဒံ ယန္တိ”တိ ဣမမေဝ
 ဂါထံ အဘာသိ။ တသ္မာ တဒေဝဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သမာပတ္တိနံ (သီ) ၂-ခု ၄-၁၀၄-ပိဋေ။ ၃-သုဗ္ဗစော အဘိဝါဒယိံ (သီ)

ဂ-ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဣဒ္ဓိယာ သရဘူန္တိ အာယသ္မတော ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ဧကတိံသေ
 ကပ္ပေ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ ဥပ္ပန္နော^၁ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကရောန္တော ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော စေတိယေ ဆတ္တဉ္စ ဝေဒိကဉ္စ
 ကာရေသိ။ ကဿပဿ ပန ဘဂဝတော ကာလေ အညတရသ္မိံ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တော။ တသ္မိံ စ ကုလေ ဗဟံ ဂေါမဏ္ဍလံ အဟောသိ။ တံ ဂေါပါလကာ
 ရက္ခန္တိ။ အယံ တတ္ထ အန္တရန္တရာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တံ ဝိစာရေန္တော ဝိစရတိ။ သော
 ဧကံ ဒိဏာသဝတ္ထေရံ ဂါမေ ဝိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဗဟိဂါမေ ဒေဝသိကံ ဧကသ္မိံ
 ပဒေသေ ဘတ္တကိစ္စံ ကရောန္တံ ဒိသ္မာ “အယျော သူရိယာတပေန ကိလမိဿ-
 တိ”တိ စိန္တေတွာ စတ္တာရော သိရိသဒဏ္ဍေ ဥဿာပေတွာ တေသံ ဥပရိ
 သိရိသသာခါယော ဌပေတွာ သာခါမဏ္ဍပံ ကတွာ အဒါသိ။ “မဏ္ဍပဿ
 သမိပေ သိရိသရက္ခံ ရောပေသိ”တိ စ ဝဒန္တိ။ တဿ အနုကမ္မာယ ဒေဝသိကံ
 ထေရော တတ္ထ နိသိဒ္ဓိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တတော စဝိတွာ
 စာတုမဟာရာဇိကေသု နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ပုရိမကမ္မသံသုစကံ ဝိမာနဒ္ဓါရေ မဟန္တံ
 သိရိသဝနံ နိဗ္ဗတ္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နေဟိ အညေဟိ^၂ ပုပ္ဖေဟိ သဗ္ဗကာလေ
 ဥပသောဘယမာနံ၊ တေန တံ ဝိမာနံ “သေရိသက”န္တံ ပညာယိတ္ထ။ သော
 ဒေဝပုတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ယသတ္ထေရဿ စတူသု ဂိဟိသဟာယေသု ဂဝမ္ပတိ နာမ ဟုတွာ
 အာယသ္မတော ယသဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ အတ္တနော သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ
 ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ သတ္တာ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော
 ဒေသနာဝသာနေ သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ^၃—

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ ဝိပိနေ ဝိစရံ အဟံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

တသ္မိံ မဟာကာရုဏိကေ၊ သဗ္ဗသတ္တဟိတေ ရတေ။
 ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ နေလပုပ္ဖံ အပူဇယိံ။

၁-နိဗ္ဗတ္တော (သိ) ၂-အညေဟိ (သိ) ၃-ဒု ၄-၁၀၅-ငိဋ္ဌေ။
 ထေရဂါထာ-၄ ၁-၉

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓံပူဇာယိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သာကေတေ ဝိဟရတိ အဇ္ဇနဝနေ။ တေန စ သမယေန ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ သာကေတံ ဂန္တော အဇ္ဇနဝနေ ဝိဟာယိ။ သေနာသနံ နပ္ပဟောယိ။ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု ဝိဟာရသာမန္တာ သရဘုယာ နဒိယာ ဝါလိကာပုဋ္ဌိနေ သယိံသု။ အထ အစုရတ္တသမယေ နဒိယာ ဥဒကောဃေ အာဂစ္ဆန္တေ သာမဏေရာဒယော ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ အဟေသံ။ ဘဂဝါ တံ ဥတွာ အာယသ္မန္တံ ဂဝမ္ပတိံ အာဏာပေသိ “ဂစ္ဆ ဂဝမ္ပတိ ဇလောသံ ဝိက္ခမ္ပေတွာ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရံ ကရောဟိ”တိ။ ထေရော “သာဓု ဘန္တေ”တိ ဣဒ္ဓိဗလေန နဒိသောတံ ဝိက္ခန္တိ၊ တံ ဒုရတောဝ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယ အဋ္ဌာယိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ထေရဿ အာနုဘာဝေါ လောကေ ပါကဋ္ဌော အဟောယိ။ အထေ- ကဒိဝသံ သတ္တာ မဟတိယာ ဒေဝပရိသာယ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ထေရံ ဒိသ္မာ လောကာနုကမ္ပာယ တဿ ဂုဏာနံ ဝိဘာဝနတ္ထံ တံ ပသံသန္တော “ယော ဣဒ္ဓိယာ သရဘု”န္တိ ဂါထံ အဘာယိ။

၃၀။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိယာတိ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ။ သရဘုန္တိ ဧဝံနာမိကံ နဒိံ^၂၊ ယံ လောကေ “သရဘု”န္တိ^၃ ဝေန္တိ။ အဋ္ဌပေသီတိ^၄ သဒ္ဓိတုံ အဒေန္တော သောတံ နိဝတ္တေတွာ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယ မဟန္တံ ဇလရာသိံ ကတွာ ဌပေသိ။ အသိတောတိ နသိတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယရဟိတော၊ ဗန္ဓနသင်္ခါတာနံ^၅ ဝါ သဗ္ဗသံယော- ဇနာနံ သမုတ္တိန္တတ္တာ ကေနစိဝိ ဗန္ဓနေန အဗဒ္ဓေါ၊ တတော ဧဝ ဇောနံ^၆ ကိလေသာနံ အဘာဝတော အနေဇော သော ဂဝမ္ပတိ၊ တံ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ တာဒိသံ သဗ္ဗေပိ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂေ အတိက္ကမိတွာ ဌိတတ္တာ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ၊ အသေက္ခမုနိဘာဝတော မဟာမုနိံ^၇၊ တတော ဧဝ ကာမကမ္မ- ဘဝါဒိဘေဒဿ^၇ သကလဿပိ ဘဝဿ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂတတ္တာ ဘဝဿ ပါရဂုံ။ ဒေဝါ နမဿန္တိတိ ဒေဝါပိ နမဿန္တိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာတိ။

၁-ပုပ္ဖ (သီ)	၂-ဧဝံနာမကာ နဒိ (သီ)
၃-သရယုန္တိ (?)	၄-ပဋ္ဌပေသီတိ (က)
၅-ဗန္ဓနသမ္ပူတာနံ (က)	၆-ဇောကာရာနံ (က)
၇-ကာမဘဝါဒိဘေဒဿ (သီ)	

ဂါထာပရိယောသာနေ မဟတော ဇနကာယဿ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော “သတ္တိယာံ ပူဇေယျာမိ”တိ ဣမမေဝ ဂါထံ အဘာသီတိ။

ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌောတိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော တိဿဿ ဘဂဝတော ဗောဓိယာ မူလေ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ နိဟရိတွာ သောဓေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ ဘဂဝတော ပိတုစ္ဆာပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ တိဿော နာမ နာမေန။ သော ဘဂဝန္တံ အနုပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္တော ဟုတွာ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တော ဇာတိံ ပဋိစ္စ မာနံ ကရောန္တော ကောဓူပါယာသဗဟုလော စ ဥဇ္ဈာနဗဟုလော စ ဟုတွာ ဝိစရတိ၊ သမဏဓမ္မေ ဥဿုက္ကံ န ကရေတိ။ အထ နံ သတ္တိယာ ဧကဒိဝသံ ဒိဝါ-ဋ္ဌာနေ ဝိဝဋ္ဌမုခံ နိဒ္ဒါယန္တံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဩလောကေန္တော သာဝတ္ထိတော အာကာသေန ဂန္ဓာ တဿ ဥပရိ အာကာသေယေဝ ဌတွာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ တေနောဘာသေန ပဋိဒုဒ္ဓဿ သတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဩဝါဒံ ဒေန္တော “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၉။ တတ္ထ သတ္တိယာတိ ၂ ဒေသနာသိသမေတံ၊ ဧကတောဓာရာဒိနာ သတ္ထေနာတိ အတ္ထော။ ဩမဋ္ဌောတိ ပဟတော။ စတ္တာရောဟိ ပဟာရာ ဩမဋ္ဌော ဥမ္မဋ္ဌော မဋ္ဌော ဝိမဋ္ဌောတိ။ တတ္ထ ဥပရိ ဌတွာ အဓောမုခံ ဒိန္နပဟာရော ဩမဋ္ဌော နာမ၊ ဟေဋ္ဌာ ဌတွာ ဥဒ္ဓမ္မုခံ ဒိန္နပဟာရော ဥမ္မဋ္ဌော နာမ၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-သုစိ ဝိယ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂတော? မဋ္ဌော နာမ၊ သေသော သဗ္ဗောပိ ဝိမဋ္ဌော နာမ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဩမဋ္ဌော ဂဟိတော။ သော ဟိ သဗ္ဗဒါရုဏော ဒုရုဒ္ဓရဏသလ္လော ဒုတ္တိကိစ္ဆော အန္တောဒေါသော အန္တောပုဗ္ဗလောဟိတောဝ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတံ အနိက္ခမိတွာ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္ဓိတွာ တိဋ္ဌတိ။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ နိဟရိတုကာမေဟိ မဉ္ဇေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ အဓောသိရော

၁-ပဏ္ဏသင်္ကဋ် (သိ) ၂-သတ္တိယာ ဝိယာတိ (သိ) ၃-ကတော (က)

ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ မရဏံ ဝါ မရဏမတ္ထံ ဝါ ဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိ။ **ဥယျမာနေတိ** အဂ္ဂိနာ ဈာယမာနေ။ **မတ္ထကေတိ** သီသေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ သတ္တိယာ ဩမဋ္ဌော ပုရိသော သလ္လုဗ္ဗာဟနံ^၁ ဝဏတိကိစ္ဆနာနံ အတ္ထာယ ဝီရိယံ အာရဘတိ တာဒိသံ ပယောဂံ ကရေတိ ပရက္ကမတိ၊ ယထာ စ ဥယျမာနေ မတ္ထကေ အာဒိတ္တသီသော ပုရိသော တဿ နိဗ္ဗာပနတ္ထံ ဝီရိယံ အာရဘတိ တာဒိသံ ပယောဂံ ကရေတိ၊ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ သတော အပ္ပမတ္တော အတိဝိယ ဥဿာဟဇာတော ဟုတွာ ဝိဟရေယျာတိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ တဿ ထေရဿ ကောရူပါယာသဝုပသမာယ ဩဝါဒံ ဒေန္တော တဒေကဋ္ဌတာယ ကာမရာဂပ္ပဟာနသီသေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ထေရော ဣမံ ဂါထံ သုတွာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော ဝိပဿနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟာသိ။ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ သတ္တာ သံယုတ္တကေ **တိဿတ္ထေရသုတ္တံ**^၂ ဒေသေသိ။ သော ဒေသနာပရိယောသာနေ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**—

“ဒေဝလောကေ မနုဿေံ စ^၄၊ အနုဘောတွာ ဥဘော ယသေ။
အဝသာနေ စ နိဗ္ဗာနံ၊ သိဝံ ပတ္တော အနုတ္တရံ။

သမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိသိတွာန၊ ဗောဓိံ ဝါ တဿ သတ္ထုနော။
ယော ပုညံ ပသဝီ ပေါသော၊ တဿ ကိံ နာမ ဒုလ္လဘံ။

မဂ္ဂေ ဖလေ အာဂမေ စ၊ ဈာနဘိညာဂုဏေသု စ။
အညေသံ အဓိကော ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗာယာမိ^၅ အနာသဝေါ။

ပုရေဟံ ဗောဓိယာ ပတ္တံ၊ ဆဇ္ဇေတွာ ဟဋ္ဌမာနသော။
ဣမေဟိ ဝိသတင်္ဂေဟိ၊ သမင်္ဂိ ဟောမိ သဗ္ဗထာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော သတ္တာရံ ပူဇေတုံ တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သလ္လုဗ္ဗာဟရဏ (သီ) ၂-သံ ၂-ဂု-ပိဋ္ဌေ၊
 ၃-ဒု-၄-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-မနုဿေသု (သီ)
 ၅-အဓိကော ဟောတိ၊ နိဗ္ဗာယတိ (သီ)

၁၀-ဝဗုဒ္ဓါနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌောတိ အာယသ္မတော ဝဗုဒ္ဓါနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဣတော ဒွေနဝုတေ
 ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ
 ပတ္တော တိဿံ ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သုပရိပက္ကာနိ
 ဝဏ္ဏတော မုတ္တာနိ အဗ္ဗဇလာနိ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညကမ္မာနိ ဥပစိနန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝဗုဒ္ဓါနောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော သဒ္ဓေါ ပသန္တော ဒါယကော ဒါနရတော ကာရကော
 သံဃုပဋ္ဌာကော ဟုတွာ တထာရူပေ အပရာမေ သတ္တာရာ ပတ္တနိက္ကုဇနကမ္မေ
 ကာရာပိတေ အဂ္ဂိံ အက္ကန္တော ဝိယ သံဃံ ခမာပေတွာ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿမ္မေတွာ
 သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ ပန ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော ဝိဟာသိ။ တံ
 သတ္တာ သံဝေဇေန္တော “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၀။ တတ္ထ ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယာတိ ဘဝရာဂဿ ရူပရာဂဿ အရူပ-
 ရာဂဿ စ ပဇဟနတ္ထာယ။ ယဒိပိ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနာနိ အပ္ပဟာယ ဗဟိဒ္ဓ-
 သံယောဇနာနံ ပဟာနံ နာမ နတ္ထိ၊ နာနန္တရိကဘာဝတော ပန ဥဒ္ဓမ္မာဂိယ-
 သံယောဇနပ္ပဟာနဝစနေန ဩရမ္မာဂိယသံယောဇနပ္ပဟာနမ္ဗိ ဝုတ္တမေဝ
 ဟောတိ။ ယသ္မာ ဝါ သမုစ္ဆိန္တောရမ္မာဂိယသံယောဇနာနမ္ဗိ ကေသဉ္စိ အရိယာနံ
 ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနာနိ ဒုပ္ပဟေယျာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သုပ္ပဟေယျတော
 ဒုပ္ပဟေယျမေဝ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ ဘဝရာဂပ္ပဟာနသီသေန သဗ္ဗဿာပိ
 ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနဿ ပဟာနမာဟ။ ထေရဿ ဧဝ ဝါ အဇ္ဈာသယဝသေ-
 နေဝံ ဝုတ္တိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဝဗုဒ္ဓါနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညာပဒေသေန အတ္တသန္ဓိဿယံ^၁ ဥဒါနံ ဥဒါ-
နေန္တော “ဝိဝရမနုပတန္တိ ဝိဇ္ဇုတာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၁။ တတ္ထ ဝိဝရန္တိ အန္တရာ ဝေမဇ္ဈံ။ အနုပတန္တိတိ အနုလက္ခဏေ ပတန္တိ
ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိဇ္ဇောတန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိဇ္ဇောတနမေဝ ဟိ ဝိဇ္ဇုလ္လတာနံ ပဝတ္တိ
နာမ။ အနု-သဒ္ဓယောဂေန စေတ္ထ ဥပယောဂဝစနံ၊ ယထာ “ရုက္ခမနုဝိဇ္ဇော-
တန္တိ”တိ။ ဝိဇ္ဇုတာတိ သတေရတာ။ ဝေဘာရဿ စ ပဏ္ဍဝဿ စာတိ
ဝေဘာရပဗ္ဗတဿ စ ပဏ္ဍဝပဗ္ဗတဿ စ ဝိဝရမနုပတန္တိတိ ယောဇနာ။ နဂ-
ဝိဝရဂတောတိ နဂဝိဝရံ ပဗ္ဗတဂဟံ ဥပဂတော။ ဈာယတိတိ အာရမ္မဏူပ-
နိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယတိ၊ သမထဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေန္တော
ဘာဝေတိ^၂။ ပုတ္တော အပ္ပဋိမဿ တာဒိနောတိ သီလက္ခန္ဓာဒိဓမ္မကာယ-
သမ္ပတ္တိယာ ရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ စ အနုပမဿ ဥပမာရဟိတဿ ဣဋ္ဌာ-
နိဋ္ဌာဒိသု တာဒိလက္ခဏသမ္ပတ္တိယာ တာဒိနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဩရသ-
ပုတ္တော။ ပုတ္တဝစနေနေဝ စေတ္ထ ထေရေန သတ္ထု အနုဇာတဘာဝဒီပနေန
အညာ ဈာကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သိရိဝစုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ခဒိရဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စာလေ ဥပစာလေတိ အာယသ္မတော ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသ-
ဝတီနဂရေ တိတ္ထနာဝိကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဂင်္ဂါယ ပယာဂတိတ္ထေ
တိတ္ထနာဝါကမ္မံ ကရောန္တော ဧကဒိဝသံ သသာဝကသံဃံ ဘဂဝန္တံ ဂင်္ဂါတီရံ
ဥပဂတံဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော နာဝါသဗ်ာဋံ ယောဇေတွာ မဟန္တေန ပူဇာ-
သက္ကာရေန ပရတီရံ ပါပေတွာ အညတရံ ဘိက္ခုံ သတ္တာရာ အာရညကာနံ^၃
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌဝိယမာနံ ဒိသ္မာ တဒတ္ထံ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဘိက္ခု-
သံဃဿ စ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ ဘဂဝါ စ တဿ ပတ္တနာယ အဝဉ္စျဘာဝံ
ဈာကာသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝရူပနိဿယံ ကုသလံ

၁-အတ္ထုပနိဿယံ(သိ) ၂-ဘာဝေတိ ဈာယတိ(သိ) ၃-အာရညကာနံ ဘိက္ခုနံ(သိ)

တံ သုတွာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ရေဝတံ “ဂိလာနပုစ္ဆနံ အဓိဂမပုစ္ဆနဉ္စ ကရိဿာမီ”တိ ဥပဂစ္ဆိ။ ရေဝတတ္ထေရော ဓမ္မသေနာပတိံ ခူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ တေသံ သာမဏေရာနံ သတုပ္ပါဒနဝသေန ဩဝဒန္တော “စာလေ ဥပစာလေ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၂။ တတ္ထ စာလေ ဥပစာလေ သီသုပစာလေတိ တေသံ အာလပနံ။ “စာလာ, ဥပစာလာ, သီသုပစာလာ”တိ ဟိ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန လဒ္ဓနာမာ တေ တယော ဒါရကာ ပဗ္ဗဇိတာပိ တထာ ဝေါဟရိယန္တိ။ “ ‘စာလီ ဥပစာလီ သီသုပစာလီ’တိ တေသံ နာမ”န္တိ စ ဝဒန္တိ။ ယဒတ္ထံ “စာလေ”တိအာဒိနာ^၁ အာမန္တနံ ကတံ၊ တံ ဒသေယန္တော “ပတိဿတာ န ခေါ ဝိဟရထာ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အာဂတော ဝေါ ဝါလံ ဝိယ ဝေဒီ”တိ။ ပတိဿတာတိ ပတိဿတိကာ။ ခေါတိ^၂ အဝဓာရဏေ။ အာဂတောတိ အာဂစ္ဆိ။ ဝေါတိ တုမှာကံ။ ဝါလံ ဝိယ ဝေဒီတိ ဝါလဝေဒီ ဝိယ၊ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— တိက္ခဇဝနနိဗ္ဗေဓိကပညတာယ ဝါလဝေဒီရူပေါ သတ္ထုကပ္ပေါ တုမှာကံ မာတု- လတ္ထေရော အာဂတော၊ တသ္မာ သမဏသညံ^၃ ဥပဋ္ဌပေတွာ သတိသမ္ပဇည- ယုတ္တာ ဧဝ ဟုတွာ ဝိဟရထ၊ “ယထာဓိဂတေ ဝိဟာရေ အပ္ပမတ္တာ ဘဝထာ”တိ။

တံ သုတွာ တေ သာမဏေရာ ဓမ္မသေနာပတိဿ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒိဝတ္ထံ ကတွာ ဥဘိန္တံ မာတုလတ္ထေရာနံ ပဋိသန္တာရဝေလာယံ နာတိဒူရေ သမာဓိံ သမာ- ပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိံသု။ ဓမ္မသေနာပတိ ရေဝတတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ တေ သာမဏေရေ ဥပသင်္ကမိ၊ တေ တထာကာလ- ပရိစ္ဆေဒဿ ကတတ္တာ ထေရေ ဥပသင်္ကမန္တေ ဧဝ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌံသု။ ထေရော “ကတရကတရဝိဟာရေန ဝိဟရထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ “ဣမာယ ဣမာယာ”တိ ဝုတ္ထေ “ဒါရကေပိ နာမ ဧဝံ ဝိနေန္တော မယံ ဘာတိကော ပစ္စပါဒိ ဝတ ဓမ္မဿ အနုဓမ္မ”န္တိ ထေရံ ပသံသန္တော ပက္ကာမိ။

ခဒိရဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-စာလေတိ (သီ) ၂-န ခေါတိ (သီ) ၃-သမဏာသမဏသညံ (သီ၊ က)

ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ အပ္ပေါဋ္ဌေသိံ အဟံ တဒါ။
 သတရံသိံဝ ဇောတန္တံ၊ ပဘာသန္တံဝ ကဉ္စနံ။
 နစ္စဂီတေ ပယုတ္တောဟံ၊ ပဉ္စင်္ဂတူရိယမိံ စ^၁။
 ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
 သဗ္ဗေ သတ္တေ အဘိဘောမိ၊ ဝိပုလော ဟောတိ မေ ယသော။
 နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
 အတ္တာနံ တောသယိတွာန၊ ပရေ တောသေသိံ^၂ တံ မုနိ။
 ပရိဂ္ဂဟေ နိသိဒိတွာ၊ ဟာသံ ကတွာန သုဗ္ဗတေ^၃။
 ဥပဋ္ဌဟိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 သောဋ္ဌသေတော^၄ ကပ္ပသတေ၊ ဝိနဝကေစိန္တိတာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သမ္ပတ္တိံ အတ္တနော ဒုက္ခဝိမုတ္တိံ စ ကိတ္တနဝသေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော “သုမုတ္တိကော”တိအာဒိမာဟ။

၄၃။ တတ္ထ သုမုတ္တိကောတိ သုန္ဒရာ အစူန္တိကတာယ အပုနဗ္ဗဝိကာ^၁ မုတ္တိ တေဿာတိ သုမုတ္တိကော။ တဿ ပန ဝိမုတ္တိယာ ပါသံသိယတာယ အစ္စရိယ- တာယ စ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော^၆ အာဟ “သုမုတ္တိကော”တိ။ ပုန တတ္ထ ဝိမုတ္တိယံ အတ္တနော ပသာဒဿ ဒဠဘာဝံ^၇ ဒဿေန္တော “သာဟု သုမုတ္တိကောနိ”တိ အာဟ။ သာရု သုဠာ^၈ မုတ္တိကော ဝတမ္ပိတိ အတ္ထော။ ကုတော ပနာယံ သုမုတ္တိကတာတိ? ကာမဉ္စာယံ ထေရော သဗ္ဗသ္မာပိ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော သုဝိမုတ္တော၊ အတ္တနော ပန တာဝ ဥပဋ္ဌိတံ အတိဝိယ အနိဋ္ဌဘူတံ ဒုက္ခံ ဒဿေန္တော “တိဟိ ခုဇ္ဇကေဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခုဇ္ဇကေဟိတိ ခုဇ္ဇသဘာဝေဟိ၊ ခုဇ္ဇာကာရေဟိ ဝါ။ နိဿက္ကဝစနဇ္ဇေတံ မုတ္တသဒ္ဓါပေက္ခာယ။ ကဿကော ဟိ အခုဇ္ဇောပိ သမာနော တီသု ဌာနေသု အတ္တာနံ ခုဇ္ဇံ ကတွာ ဒဿေတိ လာယနေ ကသနေ ကုဒ္ဓါလကမ္မေ စ။ ယော ဟိ ပန ကဿကော လာယနာဒိနိ

၁-ပစ္စတ္တရသတမိံ စ (သီ)	၂-ပရိတောသေသိ (သီ)	၃-သုဗ္ဗတော (သီ)
၄-သောဋ္ဌသကေ (သီ)	-အပုနဗ္ဗဝိန္တိကာ (သီ၊က)	၆-အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သီ)
၇-ဒဠိဘာဝံ (သီ)		၈-သာရု သာရု (သီ)

ကရောတိ၊ တာနိပိ အသိတာဒိနိ ကုဋိလာကာရတော ခုဇ္ဇကာနိတိ ဝုတ္တံ “တိဟိ ခုဇ္ဇကေဟိ”တိ။

ဣဒါနိ တာနိ သရူပတော ဒဿေန္တော “အသိတာသု မယာ, နင်္ဂလာသု မယာ, ခုဒ္ဒကုဒ္ဒါလာသု မယာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ အသိတာသု မယာတိ လဝိတ္ထေဟိ မယာ မုတ္တန္တံ အတ္ထော။ နိဿက္ကေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ သေသေသုပိ ဒေသေ နယော။ အပရေ ပန “အသိတာသု မယာတိ လဝိတ္ထေဟိ ကရဏ-ဘူတေဟိ မယာ ခုဇ္ဇိတ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန ကရဏတ္ထေ ဟေတုမ္ပိ ဝါ ဘုမ္မဝစနံ။ “နင်္ဂလာသု”တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ နင်္ဂလေဟိ ကသိရေ-ဟိတိ အတ္ထော။ အတ္တနာ ဝဠုဋိတကုဒ္ဒါလဿ သဘာဝတော ဝဠုဋ္ဌနေန ဝါ အပ္ပကတာယ ဝုတ္တံ “ခုဒ္ဒကုဒ္ဒါလာသု”တိ။ “ကုဏ္ဏကုဒ္ဒါလာသု”တိပိ ပါဠိ။ ဝဠုဋ္ဌနေနေဝ အတိဒိဏခဏိတ္ထေသုတိ အတ္ထော။ ဣဓမေဝါတိ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ အထ ဝါဒိတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ ၂ နိပါတမတ္ထံ။ ဂါမကေ ဌိတတ္ထာ တာနိ အသိတာဒိနိ ကိဉ္ဇာပိ ဣဓေဝ မမ သမိပေယေဝ၊ တထာပိ အလမေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ တုရိတဝသေန စေတံ အာမေဒိတိဝစနံ။ ဈာယာတိ ဖလသမာပတ္တိဈာနဝသေန ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိဝသေန စ ဈာယ။ သုမင်္ဂလာတိ အတ္တာနံ အာလပတိ။ ဈာနေ ပန အာဒရဒဿနတ္ထံ အာမေဒိတံ ကတံ။ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရာဘိ သတိပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ အပ္ပမတ္တောသိ တံ၊ တသ္မာ ဣဒါနိ သုခံ ဝိဟရ သုမင်္ဂလ။ ကေစိ ပန “အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ ဧဝ ဝိပဿနာယ ဝီထိပဋိပန္နာယ သာသနေ သဉ္ဇာ-တာဘိရတိယာ ၂ ယထာနဘူတံ ဃရာဝါသဒုက္ခံ ဇိဂုစ္ဆန္တော ထေရော ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ပစ္စာ ဝိပဿနံ ဝနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ”တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန “ဈာယ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရာ”တိ ပဒါနံ အတ္ထော ဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနပိ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ။

သုမင်္ဂလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မုစ္ဆိတန္တိ (သီ) ၂-ဝိ-သဒ္ဓေါ (သီ) ၃-အာမေဏ္ဍိတ (သီ)
၄-ပညာသတိ (သီ၊က) ၅-ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတိယာ (သီ)

၄-သာနုတ္တေရဂါထာဝတ္ထုနာ

မတံ ဝါ အပ္ပ ရောဒန္တိတိ အာယသ္မတော သာနုတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ
 ဘဂဝတော ဟတ္ထပါဒဓောဝနမုခဝိက္ခာလနာနံ အတ္ထာယ ဥဒကံ ဥပနေသိ။
 သတ္တာ ဟိ ဘောဇနကာလေ ဟတ္ထပါဒေ ဓောဝိတုကာမော အဟောသိ။
 သော သတ္ထု အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ ဥဒကံ ဥပနေသိ။ ဘဂဝါ ဟတ္ထ-
 ပါဒေ ဓောဝိတွာ ဘုဂ္ဂိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတုကာမော အဟောသိ။ သော
 တမ္ပိ ဥတွာ မုခေါဒကံ ဥပနေသိ။ သတ္တာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ မုခ-
 ဓောဝနကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ တေန ကရိယမာနံ
 ဝေယျာဝစ္စံ သာဒိယိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဥပါသကဿ ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တသ္မိံ ဂဗ္ဗ-
 ဂတေယေဝ ပိတာ ပဝါသံ ဂတော၊ ဥပါသိကာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ
 ဝိဇာယိတွာ သာနုတိဿ နာမံ အကာသိ။ တသ္မိံ အနုက္ကမေန ဝဗုန္တေ
 သတ္တဝသိကံယေဝ နံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇေသိ “ဧဝမယံ အနန္တရာယော
 ဝဗ္ဗိတွာ အစ္စန္တသုခဘာဂီ ဘဝိဿတိ” တိ။ သော “သာနုသာမဏေရော” တိ
 ပညာတော ပညဝါ ဝတ္တသမ္ပန္နော ဗဟုဿုတော ဓမ္မကထိကော သတ္တေသု
 မေတ္တဇ္ဈာသယော ဟုတွာ ဒေဝမနုဿာနံ ပိယော အဟောသိ မနာပေါတိ
 သဗ္ဗံ သာနုသုတ္တေ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တဿ အတိတဇာတိယံ မာတာ ယက္ခယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ယက္ခာ “သာနု-
 တ္တေရဿ အယံ မာတာ” တိ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလာ ဟုတွာ မာနေန္တိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ
 ကာလေ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ အာဒိနဝံ ဝိဘာဝေန္တံ ဝိယ ဧကဒိဝသံ သာနုဿ
 ယောနိသော မနသိကာရာဘာဝါ အယောနိသော ဥပ္ပုဇ္ဇန္တဿ ၂ ဝိဗ္ဗမိတုကာ-
 မတာစိတ္တံ? ဥပ္ပုဇ္ဇိ။ တံ တဿ ယက္ခိနိမာတာ ဥတွာ မနုဿမာတုယာ အာရော-
 စေသိ “တဝ ပုတ္တော သာနု ‘ဝိဗ္ဗမိဿာမိ’ တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တသ္မာ တံ—

‘သာနု ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ’၊ ယက္ခာနံ ဝစနံ ဣဒံ။
 မာကာသိ ပါပကံ ကမ္ပံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။

၁-ပဏာမေန္တိ (သိ) ၂-ဥပ္ပုဇ္ဇန္တဿ (က)
 ၃-ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ စိတ္တံ (သိ)၊ ဝိဗ္ဗမိတုကာမစိတ္တံ (က)
 ၄-သာနု မာ ဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ (သိ) ၅-ယက္ခိနိဝစနံ (သိ)

သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿသိ ကရောသိ ဝါ။
န တေ ဒုက္ခာ ပမုတုတ္ထိ၊ ဥပ္ပစ္စာပိ ပလာယတော'တိ—

ဧဝံ ဘဏာဟိ"တိ။ ဧဝံ ပန ဝတွာ ယက္ခိနိမာတာ တတ္ထေဝန္တရဓာယံ။ မနုဿမာတာ ပန တံ သုတွာ ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ စေတောဒုက္ခ- သမပ္ပိတာ အဟောသိ။ အထ သာနုသာမဏေရော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ မာတုသန္တိကံ ဥပဂတော မာတရံ ရောဒမာနံ ဒိသွာ "အဗ္ဗ ကိံ နိဿာယ ရောဒသိ"တိ ဝတွာ "တံနိဿာယာ"တိ စပုတ္တော မာတု "မတံ ဝါ အဗ္ဗ ရောဒန္တိ၊ ယော ဝါ ဇီဝံ န ဒိဿတိ"တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၄။ တဿတ္ထော—အဗ္ဗ ရောဒန္တာ နာမ ဉ္ဇတကာ မိတ္တာ ဝါအတ္တနော ဉ္ဇတကံမိတ္တံ ဝါ မတံ ဥဒ္ဓိဿ ရောဒန္တိ ပရလောကံ ဂတတ္တာ၊ ယော ဝါ ဉ္ဇတ- ကော မိတ္တော ဝါ ဇီဝံ ဇီဝန္တော ဒေသန္တရံ ပက္ကန္တတာယ စ န ဒိဿတိ၊ တံ ဝါဥဒ္ဓိဿ ရောဒန္တိ၊ ဥဘယဗ္ဗေတံ မယိ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သန္တေ ဇီဝန္တံ^၂ရေမာနံ မံ ပုရတော ဌိတံ ပဿန္တိ ကသ္မာ အဗ္ဗ ရောဒသိ၊ မံ ဥဒ္ဓိဿ တဝ ရောဒနဿ ကာရဏမေဝ နတ္ထိတိ။

တံ သုတွာ တဿ မာတာ "မရဏံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ၊ ယော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ"တိ^၃ သုတ္တပဒါနုသာရေန ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ^၄ အရိယဿ ဝိနယေ မရဏန္တိ ဒဿေန္တိ—

"မတံ ဝါ ပုတ္တ ရောဒန္တိ၊ ယော ဝါ ဇီဝံ န ဒိဿတိ။
ယော စ ကာမေ စဇိတွာန၊ ပုနရာဂစ္ဆတေ ဣဓ။
တံ ဝါပိ ပုတ္တ ရောဒန္တိ၊ ပုန ဇီဝံ မတော ဟိ သော။
ကုက္ကုဋ္ဌာ ဥဗ္ဘတော တာတ၊ ကုက္ကုဋ္ဌံ ပတိတုမိစ္ဆသိ"တိ^၅—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာမေ စဇိတွာနာတိ နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယေန ဝတ္ထုကာမေ ပဟာယ၊ တဉ္စ ကိလေသကာမဿ တဒဂ်ပ္ပဟာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇော ဟေတ္ထ ကာမ- ပရိစ္စာဂေါ အဓိပ္ပေတော။ ပုနရာဂစ္ဆတေ ဣဓာတိ ဣဓ ဂေဟေ ပုနဒေဝ အာဂစ္ဆတိ၊ ဟိနာယာဝတ္တနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တံ ဝါပိတိ ယော ပဗ္ဗဇိတွာ

၁-သံ ၁-၂၁၊ ဓမ္မပဒ-၄၅ ၂-၃၁၈-ပိဋကေ။
၃-မ ၃-၄၅-ပိဋကေ ထောက် ဒိသဒိသံ။
၅-သံ ၁-၂၁၊ ဓမ္မပဒ-၄၅ ၂-၃၁၉-ပိဋကေ။
၂-ဇီဝန္တံ ဌိတံ (သီ)
၄-ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ (သီ)

၆-သမိဒ္ဓိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော သမိဒ္ဓိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ဥပ-
 စိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော
 သဝဏ္ဏာနိ ပုပ္ဖါနိ ကဏ္ဍိကဗဒ္ဓါနိ ဂဟေတွာ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ
 ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ
 ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ တံ ကုလံ နေဗညာဒီဟိ ဝနိ၊ အတ္တဘာဝေါ
 စဿ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ဂုဏဝါ၊ ဣတိ ဝိဘဝသမိဒ္ဓိယာ စ ဂုဏ-
 သမိဒ္ဓိယာ စ သမိဒ္ဓိတွဝ ပညာယိတ္ထ။ သော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ
 ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘာဝနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော
 ဘဂဝတိ တပေါဒါရာမေ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ ဧဝံ စိန္တေသိ “လာဘာ ဝတ
 မေ သတ္တာ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သွာက္ခာတေ စာဟံ ဓမ္မဇိနယေ ပဗ္ဗဇိတော၊
 သဗြဟ္မစာရိ စ မေ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ”တိ။ တသေ ဝံ စိန္တေန္တဿ
 ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ဥဒပါဒိ။ တံ အသဟန္တော မာရော ပါပိမာ ထေရဿ
 အဝိဒူရေ မဟန္တံ ဘေရဝသဒ္ဓမကာသိ၊ ပထဝိယာ ဥဋ္ဌိယနကာလော ဝိယ
 အဘောသိ။ ထေရော ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “မာရော
 တုယံ ဝိစက္ခုကမ္မာယ စေတေတိ၊ ဂစ္ဆ ဘိက္ခု တတ္ထ အစိန္တေတွာ ဝိဟရဟိ”တိ
 အာဟ။ ထေရော တတ္ထ ဂန္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ အရဟတ္ထံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
 ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ သိဒ္ဓတ္ထံ နရသာရထိံ။
 ဓနံ အဒ္ဓေဇ္ဈံ ကတွာန၊ ဥသံ သန္ဓယု’ဟံ တဒါ?။
 ပုပ္ဖံ သဝဏ္ဏံ ဆေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
 စတုန္နဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဧကပညာသိတော ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ ဇုတိန္နရေ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-ဇာတဒိဝသတော (သီ) ၂-၃ ၃-၂၃၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-သန္ဓာယဟံ တဒါ (သီ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ တတ္ထေဝ ဝိဟရန္တဿ ထေရဿ ဒီဏာသဝဘာဝံ အဇာနန္တော ပုရိမနယေနေဝ မာရော မဟန္တံ ဘေရဝသဒ္ဓိံ အကာသိ။ တံ သုတွာ ထေရော အဘိတော အစ္စမိန္တိ “တာဒိသာနံ မာရာနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ မယံ လောမမ္ပိ န ကမ္ပေတိ”တိ အညံ ဗျာကရောန္တော “သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၆။ တံတ္ထ သဒ္ဓါယာဟံ ဓမ္မစ္ဆန္ဒသမုဋ္ဌာနာယ ကမ္မဗလသဒ္ဓါယ စေဝ ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ စ။ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဒ္ဓိသတိ။ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဥပဂတော။ အဂါရသ္မာတိ ဂေဟတော သရာဝါသတောဝါ။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇံ။ သာ ဟိ ယံကိန္တိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ ‘အဂါရဿ ဟိတ’န္တိ အဂါရိယံ နာမ၊ တဒဘာဝတော “အနဂါရိယာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သတိ ပညာ စ မေ ဝုဇာတိ သရဏလက္ခဏာ သတိ၊ ပဇာနနလက္ခဏာ ပညာတိ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိပဿနာက္ခဏတော? ပဋ္ဌာယ မဂ္ဂပဋိပါဒ္ဓိယာ ယာဝ အရဟတ္တာ မေ ဝုဇာ ဝစိတာ၊ န ဒါနိ ဝဇေတဗ္ဗာ အတ္ထိ၊ သတိပညာ ဝေပုလ္လပုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ စိတ္တန္တ သုသမာဟိတန္တိ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန စေဝ လောကုတ္တရသမာဓိဝသေန? စ စိတ္တံ မေ သုဠု သမာဟိတံ၊ န ဒါနိ တဿ သမာဓာတမ္ပံ အတ္ထိ၊ သမာဓိ ဝေပုလ္လပုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ တသ္မာ ကာမံ ကရဿူ ရူပါနိတိ ပါပိမ မံ ဥဒ္ဓိဿ ယာနိ ကာနိစိ ဝိပုကာရာနိ ယထာရုစိ ကရောဟိ၊ တေဟိ ပန နေဝ မံ ဗျာပေယံသသိ မမ သရိရကမ္ပနမတ္ထမ္ပိ ကာတံ န သက္ခိဿသိ၊ ကုတော စိတ္တညထတ္တံ။ တသ္မာ တဝ ကိရိယာ အပ္ပုဋ္ဌိန္တိ တပဟေနကံ ဝိယ န ကိန္တိ အတ္ထံ သာဓေတိ၊ ကေဝလံ တဝ စိတ္တဝိဇာတမတ္တဖလာတိ ထေရော မာရံ တဇ္ဇေသိ။ တံ သုတွာ မာရော “ဇာနာတိ မံ သမဏော”တိ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

သမိဒ္ဓိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဥဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တ။ တိ အာယသ္မတော ဥဇ္ဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ကဏိကာရပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန

၁-ဥဒ္ဓိသတိ (သီ) ၂-ပဗ္ဗဇံ ဥပဂတော(က)
၃-ဝိပဿနာလက္ခဏတော (ဗဟုသု) ၄-....ဓမ္မာဒိဝသေန (သီ)

ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိက္ခာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ သောတ္တိယ-
 မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥဇ္ဇယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော
 ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဝေဠုဝနံ ဂန္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ
 ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ဝဗ္ဗေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ^၁—

“ကဏိကာရံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
 တိဿဿ အဘိရောပေသိံ၊ ဩဃတိဏ္ဏဿ တာဒိနော။
 ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ပဉ္စတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ အရုဏပါဏိတိံ^၂ ဝိဿုတော။
 သတ္တဒုတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဝဋ္ဌိတွာ ကေမန္တံ နိဿိဒိတွာ
 ဘဂဝတော ထောမနာကာရေန အညံ ဗျာကရောန္တော “နမော တေ
 ဗုဒ္ဓ ဝိရဏ္ဏ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၇။ တတ္ထ နမောတိ ပဏာမကိတ္တနံ။ တေတိ ပဏာမကိရိယာယ
 သမ္ပဒါနကိတ္တနံ၊ တုယုန္တိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓ ဝိရာတိ စ ဘဂဝတော အာလပနံ။
 ဘဂဝါ ဟိ ယထာ အဘိညေယျာဒိဘေဒဿ အတ္ထဿ အဘိညေယျာဒိ-
 ဘေဒေန သယန္တုဉ္ဇဏေန အနဝသေသတော ဗုဒ္ဓတ္တာ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝုဇ္ဇတိ။
 ဧဝံ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ မာရာနံ အဘိပ္ပမဒ္ဒနဝသေန ပဒဟန္တေန မဟတာ ဝိရိယေန
 သမန္ဓာဂတတ္တာ “ဝိရော”တိ ဝုဇ္ဇတိ။ အတ္ထုတိ ဟောတု၊ တဿ “နမော”တိ
 ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗဒီတိ သဗ္ဗေဟိ ကိလေသေဟိ သဗ္ဗသ္မိံ^၃
 စ သင်္ခါရဂဒေတ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော အသိ ဘဝသိ၊ န တယာ ကိဉ္ဇိ
 အဝိပ္ပမုတ္တံ နာမ အတ္တိ၊ ယတောဟံ တုယျာပဒါနေ ဝိဟရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာ-
 သဝေတိ တုယံ တဝ အပဒါနေ ဩဝါဒေ ဂတမဂ္ဂေ ပဋိပတ္တိစရိယာယ ဝိဟရံ

၁-၃ ၃-၂၂၇-ဝိဒ္ဓေ၊ ၂-အရုဏပလောတိ (သိ)

ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ကာမာသဝါဒိနံ စတုန္ဒမ္ပိ အာသဝါနံ
သုပ္ပဟိနတ္တာ အနာသဝေါ ဝိဟရာမိ၊ တာဒိဿဿ နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထံတိ။

ဥဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယတော အဟန္တိ အာယသ္မတော သဇ္ဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇံပနိဿယံ
ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟတိ ပူဂေ သံကိတ္တိ-
ဝသေန^၁ ဝတ္ထု သံဘရိတွာ^၂ ရတနတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဿ ပုညံ ကရောန္တော သယံ
ဒလိဒ္ဓေါ ဟုတွာ နေသံ ဂဏာဒိနံ? ပုညကိရိယာယ ဗျာဝဇ္ဇော အဟောသိ။
ကာလေန ကာလံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ပသန္ဓမာနသော ဘိက္ခူနဉ္စ
တံ တံ ဝေယျာဝစ္စံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ
သဇ္ဇယော နာမ နာမေန၊ သော ဝယပ္ပတ္တော မြဟ္မာယုပေါက္ခရသာတိအာဒိကေ
အဘိညာတေ မြာဟ္မဏေ သာသနေ အဘိပ္ပသန္ဓေ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာတပ္ပသာဒေါ
သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိ။ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ
သောတာပန္နော အဟောသိ။ အပရဘာဂေ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇန္တော စ ခုရဂ္ဂေယေဝ
ဆဋ္ဌာဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ မဟာပူဂဂဏော အဟု။
ဝေယျာဝစ္စကရော အာသိံ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဝါဝဇ္ဇော။

ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။
အဝန္တိံ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ဝေယျာဝစ္စံ အကာသဟံ။
ဒုဂ္ဂဘိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝေယျာဝစ္စသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

၁-မဟတီသု ပရိသာသု ကိတ္တိဝသေန (သိ)
၃-ဇနသင်္ဂဟဏာဒိဝသေန (သိ)

၂-သံဘရိတွာ (သိ)
၄-ခု ၃-၁၅၂-ပိဋက

ဣတော စ အဋ္ဌမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ အာသိံ သုစိန္တိတော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိ-
တော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၈။ တတ္ထ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိယတော ပဘုတိ ယတော ပဋ္ဌာယ
အဟံ ပဗ္ဗဇိတော။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နာဘိဇာနာမိ သင်္ကပ္ပံ၊
အနရိယံ ဒေါသသံဟိတန္တိ ရာဂါဒိဒေါသသံဟိတံ၊ တတော ဧဝ အနရိယံ
နိဟိနံ၊ အရိယေဟိ ဝါ အနရဏိယတာယ အနရိယေဟိ အရဏိယတာယ စ
အနရိယံ ပါပကံ အာရမ္မဏေ အဘူတဂုဏာဒိသင်္ကပ္ပနတော “သင်္ကပ္ပေါ”တိ
လဒ္ဓနာမံ ကာမဝိတက္ကာဒိမိစ္ဆာဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒိတံ နာဘိဇာနာမိတိ၊ “ခုရဂ္ဂေ-
ယေဝ မယာ အရဟတ္တံ ပတ္တ”န္တိ အညံ ဗျာကာသိ။

သဉ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရာမဏေယျကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စိဟစိဟာဘိနဒိတေတိ အာယသ္မတော ရာမဏေယျကတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ
သုဂတီသု ဧဝ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္တိယံ ဣပ္ပကုလေ^၁
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ တဿ အတ္တနော
သမ္ပတ္တိယာ ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယ စ^၂ ပဋိပတ္တိယာ ပါသာဒိကဘာဝတော ရာမ-
ဏေယျကောတွေဝ သမညာ အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ မာရော ထေရံ
ဘိံသာပေတုကာမော ဘောရဝသဒ္ဓိ အကာသိ။ တံ သုတွာ ထေရော

၁-ဣဒ္ဓ ကုလေ (သီ) ၂-ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏကာလေ (သီ) ၃-ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယေဝ (က)

၁၀-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

•ရဏီ • သိဉ္ဇတိ ဝါတိ အာယသ္မတော ဝိမလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 သင်္ခမေနကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော တသ္မိံ သိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ ဂတော
 ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော သင်္ခမေနေန ပူဇိ
 ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ကာလေန ကာလံ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနံ အကာသိ။ သော
 တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ “အနာဂတေ
 မေ ဝိမလော ဝိသုဒ္ဓေါ ကာယော ဟောတူ”တိ ဗောဓိရက္ခံ ဂန္ဓောဒကေဟိ
 နှာပေသိ၊ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏေသု အာသနာနိ ဓောဝါပေသိ၊
 ဘိက္ခုနဗ္ဗိ ကိလိဋ္ဌေ သမဏပရိက္ခာရေ ဓောဝါပေသိ။

သော တတော စဝိတွာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဣဗ္ဘ ကုလေ၊ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မာတုကုစ္ဆိယံ ဝသန္တဿ နိက္ခ-
 မန္တဿ စ ကာယော ပိတ္တသေမှာဒိဟိ အသံကိလိဋ္ဌော ပဒုမပလာသေ ဥဒက-
 မိန္ဒု၊ ဝိယ အလဂ္ဂေါ ပစ္ဆိမဘဝိကဗောဓိသတ္တဿ ဝိယ သုဝိသုဒ္ဓေါ အဟောသိ၊
 တေနဿ ဝိမလောတွေဝ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ရာဇဂဟပ္ပ-
 ဝေသနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 ကောသလရဋ္ဌေ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ စာတုဒ္ဓိဗိကဒိ-
 မဟာမေသော သကလံ စက္ကဝါဠဂန္တံ ပတ္ထရိတွာ ပါဝသိ။ ဝိဝဇ္ဇာယိမိ
 ဗုဒ္ဓါနံ စက္ကဝတ္တိနဉ္စ ရေမာနကာလေ ဧဝ ကိရ ဧဝံ ဝဿတိ။ ဃမ္မပရိဋ္ဌာဟာ-
 ဝူပသမတော ဥတုသပ္ပါယလာဘေန ထေရဿ စိတ္တံ သမာဟိတံ အဟောသိ
 ဧကင်္ဂံ။ သော သမာဟိတစိတ္တော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
 မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ အဟောသိံ သင်္ခမေကော။
 နိစ္စုပဋ္ဌာနယုတ္တောမိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။
 ဥပဋ္ဌာနဖလံ ပဿ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 သဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။

၁-အာသနာဒိနိ (သိ) ၂-ဣဗ္ဗေ ကုလေ (သိ) ၃-စာတုဒ္ဓိပက (သိ)
 ၄-သဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟ (သိ) ၅-၃ ၃-၁၅ ၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ဥပဋ္ဌဟိံ မဟာဇ္ဇသိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥပဋ္ဌာနသိဒံ ဖလံ။
 စတုရိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ မဟာနိဋ္ဌေါသနာမကာ။
 သောဋ္ဌသာသိံသု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကတကိစ္စတာယ တုဋ္ဌမာနသော ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော
 “ဧရဏီ စ သိဉ္ဇတိ ဝါတိ၊ မာလုတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၀။ တတ္ထ ဧရဏီဘိ ပထဝီ၊ သာ ဟိ သကလံ ဓရာဓရံ ဓာရေတီတိ “ဧရ-
 ဏီ”တိ ဝုစ္စတိ။ သိဉ္ဇတိတိ သမန္တတော နဘံ ပူရေတွာ အဘိပ္ပဝဿတော မဟာ-
 မေဃဿ ဝုဋ္ဌိဓာရာဟိ သိဉ္ဇတိ။ ဝါတိ မာလုတောတိ ဥဒကဇုသိတသမ္ဘိဿ-
 တာယ သီတလော ဝါတော ဝါယတိ။ ဝိဇ္ဇုတာ စရတိ နဘေတိ တတ္ထ တတ္ထ
 ဝဇ္ဇတာ ဝဋ္ဌဂဋ္ဌာယတာ မဟာမေဃတော နိစ္ဆရန္တိယော သတေရတာ
 အာကာသေ ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တိ။ ဥပသမန္တိ ဝိတက္ကာတိ ဥတုသပ္ပါယ-
 သိဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာဓိဂမေန ပုဗ္ဗဘာဂေ တဒဂါဒိဝသေန ဝူပသန္တာ
 ဟုတွာ ကာမဝိတက္ကာဒယော သဗ္ဗေပိ နဝ မဟာဝိတက္ကာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန
 ဥပသမန္တိ၊ အနဝသေသတော သမုစ္စိဇ္ဇန္တိတိ။ ဝတ္တမာနသမိပတာယ အရိယ-
 မဂ္ဂက္ခဏံ ဝတ္တမာနံ ကက္ခာ ဝဒတိ။ အတိတတ္ထေ ဝါ ဧတံ ပစ္စုပ္ပန္နဝစနံ။ ဝိတ္တံ
 သုသမာဟိတံ မမာတိ တတော ဧဝ လောကုတ္တရသမာဓိနာ မမ စိတ္တံ သုဋ္ဌ၊
 သမာဟိတံ၊ န ဒါနိ တဿ သမာဓာနေ ကိဉ္ဇိ ကာတဗ္ဗံ အတ္ထိတိ ထေရော
 အညံ ဗျာကာသိ။

ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-ဂေါဓိကာဒိစတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝဿတိ ဒေဝေါဘိအာဒိကာ စတသော ဂေါဓိကော၊ သုဗာဟု၊
 ဝလ္လိယော၊ ဥတ္တိယောတိ ဣမေသံ စတုန္တံ ထေရာနံ ဂါထာ^၁။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂? ဣမေပိ
 ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တာ ဣတော
 စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတွာ အညမညံ သဟာယာ ဟုတွာ ဝိစရိံ သု။ တေသု ဧကော သိဒ္ဓတ္ထံ
 ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ အဒါသိ။ ဒုတိယော ပသန္တစိတ္တော
 ဟုတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အဉ္စလိ^၃ ပဂ္ဂဏိ။ တတိယော ပသန္တစိတ္တော
 ဧကေန ပုပ္ဖဟတ္ထေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ စတုတ္ထော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇမကာသိ။
 ဧဝံ တေသတ္ထရိစိတ္တံ ပသာဒေတွာ ပသုတေန တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုန အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿ-
 ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သဟာယကာ ဟုတွာ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ပါဝါယံ
 စတုန္တံ မလ္လရာဇာနံ ပုတ္တာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ သု။ တေသံ ဂေါဓိကော၊ သုဗာဟု၊
 ဝလ္လိယော၊ ဥတ္တိယောတိ နာမာနိ အကံ သု။ အညမညံ ပိယသဟာယာ^၂
 အဟေသံ။ တေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ကပိလဝတ္ထု အဂမံ သု။ တသ္မိ^၃ စ
 သမယေ သတ္တာ ကပိလဝတ္ထု ဂန္တာ နိဂြောဓာရာမေ ဝသန္တော ယမကပါဠိ-
 ဟာရိယံ ဒဿေတွာ သုဒ္ဓေါဒနပ္ပမုခေ သကျရာဇာနော ဒမေသိ။ တဒါ တေပိ
 စတ္တာရော မလ္လရာဇပုတ္တာ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဝိပဿနာကမ္မံ ကရောန္တာ န စိရဿေဝ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္ထံ
 ပါပုဏီ သု။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္မုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ပဝရာ အဘိနိက္ခန္တံ၊ ဝနာ နိဗ္ဗနမာဂတံ။
 ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ ပါဒါသိ၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ မဟေသိနော။
 ပညာယ ဥပသန္တဿ၊ မဟာဝိရဿ တာဒိနော။
 ပဒေနာ’နပဒါ’ယန္တံ၊ နိဗ္ဗာပေန္တေ မဟာဇနံ။
 ဥဋ္ဌာရာ ဝိတ္တိ မေ ဇာတာ၊ ဗုဒ္ဓေ အာဒိစ္စဗန္ဓုနေ။

၁-ဂါထာယော (သီ) ၂-သုစိသဟာယကာ (က) ၃-၃ ၃-၁၅၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘိက္ခာဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 သတ္တာသီတိမ္ပိတော ကပ္ပေ၊ မဟာရေဏုသနာမကာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ သတ္တေတေ စက္ကဝတ္တိနော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
 ဂေါဓိကော ထေရော။

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ နိသဘာဇာနိယံ ယထာ။
 တိဓာပဘိန္တံ မာတင်္ဂံ၊ ကုဇ္ဇရံဝ မဟေသိနံ။
 ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဠုရာဇံဝ ပူရိတံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ အပဿဟံ။
 ဣဏေ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဇ္ဇလိံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိဒ္ဓတ္ထမဘိဝါဒယိံ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဣဏသညာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 တေသတ္တတိမ္ပိတော ကပ္ပေ၊ သောဠသာသုံ နရုတ္တမာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
 သုဗာဟုတ္တေရော။

“တိဝရာယံ နိဝါသိဟံ၊ အဟောသိံ မာလိကော တဒါ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သိဒ္ဓတ္တံ လောကပူဇိတံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပုပ္ဖဟတ္ထမဒါသဟံ။
 ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ပပဇ္ဇာမိ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ။
 အနဘောမိ ဖလံ ဣဋ္ဌံ၊ ပုဗ္ဗေ သုကတမတ္တနော။
 ပရိက္ခိတ္တော သုမလ္လေဟိ၊ ပုပ္ဖဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖပူဇာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။

စတုန္ဒရတုပါဒါယ၊ ဌပေတွာ ဝတ္တမာနကံ။
 ပဉ္စရာဇသတာ တတ္ထ၊ နဇ္ဇသမသနာမကာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
 ဝလ္လိယော ထေရော။

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ ဇာတိပုပ္ဖမဒါသဟံ။
 ပါဒေသု သတ္တ ပုပ္ဖါနိ၊ ဟာသေနော’ကိရိတာနိ မေ။
 တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ၊ အဘိဘောမိ နရာမရေ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖုပူဇာယိဒံ ဇလံ။
 သမန္တဂန္ဓနာမာသုံ၊ တေရသ စက္ကဝတ္တိနော။
 ဣတော ပဉ္စမကေ ကပ္ပေ၊ စာတုရန္တာ ဇနာမိပါ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
 ဥတ္တိယော ထေရော။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဣမေ စတ္တာရောပိ ထေရာ လောကေ ပါကဠာ ပညာတာ ရာဇရာဇမဟာမတ္ထေဟိံ သက္ကတာ ဂရုကတာ ဟုတွာ အရညေ သဟေဝ ဝိဟရန္တိ။ အထေကဒါ ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော တေ စတ္တာရော ထေရေ ရာဇဂဟံ ဥပဂတေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ တေမာသံ ဝဿာဝါသတ္ထာယ နိမန္တေတွာ တေသံ ပါဠိယေက္ကံ ကုဋ်ကာယော ကာရေတွာ သတိသမ္မောသေန န ဆာဒေသိ။ ထေရာ အစ္ဆန္ဒာသု ကုဋ်ကာသု ဝိဟရန္တိ။ ဝဿကာလေ ဒေဝေါ န ဝဿတိ။ ရာဇာ “ကိံ န ခေါ ကာရဏံ ဒေဝေါ န ဝဿတိ”တိ စိန္တေန္တော တံ ကာရဏံ ဥတွာ တာ ကုဋ်ကာယော ဆာဒါပေတွာ မတ္တိကာကမ္မံ စိတ္တကမ္မဉ္စ ကာရာပေတွာ ကုဋ်ကာမဟံ ကရောန္တော မဟတော ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ အဒါသိ။ ထေရာ ရညော အနုကမ္မာယ ကုဋ်ကာယော ပဝိသိတွာ မေတ္တာ- သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိံသု။ အထုတ္တရပါစိနဒိသတော မဟာမေဃော

ဥဠဟိတွာ ထေရာနံ သမာပတ္တိတော ဝုဠာနက္ခဏေယေဝ ဝဿိတုံ အာရဘိ။
ဘေသု ဂေါဓိကတ္ထေရာ သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ သဟ မေဃဂဇ္ဇိတေန—

၅၁။ “ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာ သုဂီတံ၊
ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခါ နိဝါတာ။
စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ မယံ၊
အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေဝါ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဝဿတိတိ သိဉ္စတိ ဝုဠိဓာရံ ပဝေစ္ဆတိ။ ဒေဝေါတိ မေဃော။
ယထာ သုဂီတန္တိ သုန္ဒရဂီတံ ဝိယ ဂဇ္ဇန္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ မေဃော ဟိ
ဝဿနကာလေ သတပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလော ဥဠဟိတွာ ထနယန္တော ဝိဇ္ဇုတာ
နိစ္ဆာရေန္တောဝ သောဘတိ၊ န ကေဝလော။ တသ္မာ သိနိဒ္ဓမဓုရဂမ္ဘီရနိဋ္ဌေ-
သော” ဝဿတိ ဒေဝေါတိ ဒဿေတိ။ တေန သဒ္ဓတော အနုပပိဋ္ဌိတံ အာဟ
“ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ။ ယထာ န ဒေဝေါ ဝဿတိ၊ ဧဝံ
တိဏာဒီဟိ ဆာဒိတာ အယံ မေ ကုဋ္ဌိကာ၊ တေန ဝုဠိဝဿေန အနုပပိဋ္ဌိတံ
အာဟ။ ပရိဘောဂသုခဿ ဥတုသပ္ပါယဥတုသုခဿ စ သဗ္ဗာဝတော သုခါ။
ဗုသိတဒ္ဓပ္ပိဟိတဝါတပါနတာဟိ ဝါတပရိဿယရဟိတာ။ ဥဘယေနပိ အာဝါ-
သသပ္ပါယဝသေန အနုပပိဋ္ဌိတံ အာဟ။ စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ မယန္တိ စိတ္တဉ္စ
မမ သုဠု သမာဟိတံ အနုတ္တရသမာဓိနာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ သုဠု အပ္ပိတံ၊
ဧတေန အဗ္ဗန္တရပရိဿယာဘာဝတော အပ္ပေါသုက္ကတံ ဒဿေတိ။ အထ စေ
ပတ္တယသိတိ အထ ဣဒါနိ ပတ္တယသိ စေ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ။ ပဝဿာတိ သိဉ္စ ဥဒကံ
ပဋ္ဌရ ဝုဠိဓာရံ ပဝေစ္ဆ။ ဒေဝေါတိ မေဃံ အာလပတိ။

ဂေါဓိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဗာဟုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဣတရေဟိ ဝုတ္တဂါထာသု တတိယပဒေ ဧဝ ဝိသေသော။ တတ္ထ
သုဗာဟုနာ ဝုတ္တဂါထာယံ စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ ကာယေတိ မမ စိတ္တံ ကရဇ-
ကာယေ ကာယဂတာသတိဘာဝနာဝသေန သုဠု သမာဟိတံ သမ္ပဒေဝ
အပ္ပိတံ။ အယံ ဟိ ထေရာ ကာယဂတာသတိဘာဝနာဝသေန ပဋိလဒူဇာနိ

ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တံ သန္ဓာယာဟ
“စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ ကာယေ”တိ။

သုဗာဟုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာယံ တဿံ ဝိဟရာမိ အပ္ပမတ္တောတိ တဿံ
ကုဋိကာယံ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ မတ္တကံ ပါပိတတ္တာ အပ္ပမတ္တော အရိယ-
ဝိဟာရူပသံဟိတေန ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိသံဟိတေန^၁ စ ဣရိယာပထဝိဟာရေန
ဝိဟရာမိ၊ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေမိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ဥတ္တိယတ္ထေရေန ဝုတ္တဂါထာယံ အဒုတိယောတိ အသဟာယော၊
ကိလေသသင်္ဂဏိကာယ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ စ ဝိရဟိတောတိ အတ္ထော။

ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုန္ဒံ ထေရာနံ ဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အာသန္တိ^၁ ကုဋိကံ ကတွာတိ အာယသ္မတော အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဿံ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
သုဒဿနော နာမ မာလာကာရော ဟုတွာ သုမနပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ
အညမ္ဘိ တတ္ထ တတ္ထ ဗဟံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏမမ္ဘံ အကာသိ။ အထ
ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ ဝဇ္ဇိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿ ဝယပ္ပတ္တ-
ကာလေ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ အဝုဋ္ဌိဘယံ ဗျာမိဘယံ အမနုဿဘယန္တိ တိဏိ ဘယာနိ

၁-သဟိတေန (သိ)

ဥပ္ပဇိံသု။ တံ သဗ္ဗံ ရတနသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝတိ ပန ဝေသာလိံ^၂ ပဗ္ဗိန္ဒြေ ဘယေသု စ ဝူပသန္တေသု သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာယ သမ္မဟုလာနံ ဒေဝမနုဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယေ စ ဇာတေ အယံ ရာဇကုမာရော ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ ယထာ စာယံ၊ ဧဝံ အနန္တရံ ဝုစ္စမာနာ စတ္တာရောပိ ဇနာ။ တေပိ ဟံ ဣမဿ သဟာယဘူတာ လိစ္ဆဝိ- ရာဇကုမာရာ ဧဝံ ဣမိနာဝ နိဟာရေန ပဗ္ဗဇိံသု။ ကဿပသမ္ဗုဒ္ဓကာလေပိ သဟာယာ^၂ ဟုတွာ ဣမိနာ သဟေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အကံသု၊ ပဒုမုတ္တရဿပိ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ကုသလဗီဇရောပနာဒိံ အကံသုတိ။ တတ္ထာယံ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော သာကေတေ အဉ္စနဝနေ သုသာနဋ္ဌာနေ ဝသန္တော ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ မနုဿေဟိ ဆဒ္ဓိတံ ဇိဏ္ဏကံ အာသန္ဓိံ လဘိတွာ တံ စတူသု ပါသာဏေသု ဌပေတွာ ဥပရိ တိရိယဉ္စ တိဏာဒိဟိ ဆာဒေတွာ ဒွါရံ ယောဇေတွာ ဝဿံ ဥပဂတော။ ပဌမမာသေယေဝ ဃဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“သုဒဿနောတိ နာမေန၊ မာလာကာရော အဟံ တဒါ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
 ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ပူဇယိံ ပဒုမုတ္တရံ။
 ဝိသုဒ္ဓစက္ခု သုမနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု သမဇ္ဈဂံ။
 ဧတိဿာ ပုပ္ဖုဇာယ၊ စိတ္တဿ ပဏိဓိဟိ စ။
 ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နပပဇ္ဇဟံ။
 သောဋ္ဌသာသိံသု ရာဇာနော၊ ဒေဝုတ္တရသနာမကာ။
 ဆတ္တိံသမ္ပိ ဣတော ကပ္ပေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ယထာလဒ္ဓိံ သမုတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဝိတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော “အာသန္ဓိံ ကုဋိကံ ကတွာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၅။ တတ္ထ အာသန္ဓိံ ကုဋိကံ ကတွာဘိ အာသန္ဓိ နာမ ဒိဃပါဒကံ စတု- ရဿပိဋ္ဌိံ၊ အာယတံ စတုရဿမ္ပိ အတ္ထိယေဝ၊ ယတ္ထ နိသိဒိတုမေဝ သက္ကာ၊ န

၁-ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ ၁၁၅၊ သုတ္တနိပါတ-။ ၁-၂၆၅-ဒိဋ္ဌေသု။ ၂-ကဿပဒုဒ္ဓကာလေပိယသဟာယာ (သိ) ၃-၃ ၃-၁၅၆-ဒိဋ္ဌေ။ ၄-စတုရဿံ မဇ္ဇပိဋ္ဌံ (သိ)

နိပဇ္ဇိတုံ၊ တံ အာသန္ဓိံ ကုဋိကံ ကတွာ ဝါသတ္ထာယ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ကုဋိကံ ကတွာ ယထာ တတ္ထ နိသိန္ဓဿ ဥတုပရိဿယာဘာဝေန သုခေန သမဏဓမ္မံ ကာတုံ သက္ကာ၊ ဧဝံ ကုဋိကံ ကတွာ။ ဧတေန ပရမုက္ကံသဂတံ သေနာသနေ အတ္တနော အပ္ပိစ္ဆတံ သန္တုပ္ပိန္နဲ၂ ဒဿေတိ။ ဝုတ္တဗ္ဗိ စေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓဿ၊ ဇဏ္ဍကေနာဘိဝဿတိ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္ထဿ ဘိက္ခူနော”တိ ၃။

အပရေ “အာသန္ဓိကုဋိက” နှိ ပါဠိ ဝတွာ “အာသန္ဓိပ္ပမာဏံ ကုဋိကံ ကတွာ” တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ အညေ ပန “အာသနနိသဇ္ဇာဒိဂတေ မနုဿေ ဥဒ္ဓိဿ မဇ္ဇကဿ ဥပရိ ကတကုဋိကာ အာသန္ဓိ နာမ၊ တံ အာသန္ဓိံ ကုဋိကံ ကတွာ” တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဩဂ္ဂယျာတိ ဩဂါဟေတွာ အနုပဝိသိတွာ။ အဇ္ဇနံ ဝနန္တိ ဧဝံနာမကံ ဝနံ၊ အဇ္ဇနဝဏ္ဏပုပ္ဖဘာဝတော ဟိ အဇ္ဇနာ ဝုစ္စန္တိ ဝလိယော၊ တဗ္ဗဟုလတာယ တံ ဝနံ “အဇ္ဇနဝန” နှိ နာမံ လဘိ။ အပရေ ပန “အဇ္ဇနာ နာမ မဟာဂစ္ဆာ” တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဇ္ဇနဝနံ ဩဂ္ဂယျ အာသန္ဓိကံ ကုဋိကံ ကတွာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ ဝိဟရတာ မယာတိ ဝစနသေသေနေဝ ယောဇနာ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကော ကုဋိကာယန္တိ အာယသ္မတော ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တဿ “ဥဒကဒါနံ ဒဿာမီ” တိ သီတလံ ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပီတိသောမနဿဇာတော ဥဒ္ဓမ္မုခေါ ဟုတွာ ဥက္ခိပိ။ သတ္တာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ ပသာဒသံဝစုနတ္ထံ အာကာသေ ဌိတောဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သော တေန အနုပ္ပကံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သေသံ အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဿ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော— အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနံ အနုယုဇ္ဇန္တော သာယံ ခေတ္တသမိပေန ဂစ္ဆန္တော ဒေဝေ ဖုသာယန္တေ ခေတ္တ- ပါလကဿ ပုညံ တိဏကုဋိံ ဒိသွာ ပဝိသိတွာ တတ္ထ တိဏသန္တာရကေ

၁-သေနာသနံ (သီ) ၂-သန္တုပ္ပိန္နဲ (သီ) ၃-၃ ၂-၃၄၄၊ ၃ ၁၁-၃၄၈-ပိဋေသု၊
ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၁၁

နိသီဒိ။ နိသိန္ဓမတ္ထောဝ ဥတုသပ္ပာယ် လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဒ္ဓိ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္ဇသေ။
 ဘတာသနံဝ^၂ ဇလိတံ၊ အာဒိတ္တံ ဟုတာသနံ။
 ပါဏိနာ ဥဒကံ ဂယ၊ အာကာသေ ဥက္ခိပိ အဟံ။
 သမ္ပုဒ္ဓိန္တိ မဟာဝီရော၊ ဗုဒ္ဓေါ ကာရုဏီကော ဣသိ။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဣမာ ဂါထာ^၃ အဘာသထ။
 ဣမိနာ ဒကဒါနေန^၄၊ ဝိတိဥပ္ပါဒနေန စ။
 ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတိ^၅ နုပပဇ္ဇတိ။
 တေန ကမ္မေန ဌိပဒိန္တ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
 ပတ္ထောမ္ပိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။
 သဟဿရာဇနာမေန၊ တယော တေ စက္ကဝတ္ထိနော။
 ပဉ္စသဋ္ဌိကပ္ပသတေ၊ စာတုရန္တာ ဇနာဓိပါ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၆”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရေ တတ္ထ နိသိန္ဓေ ခေတ္တပါလကော အာဂန္တာ “ကော ကုဋိကာယ”န္တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ထေရော “ဘိက္ခု ကုဋိကာယ”န္တိ- အာဒိမာဟ။ တယိဒံ ခေတ္တပါလဿ ထေရဿ စ ဝစနံ ဧကန္တံ ကတွာ—

၅၆။ “ကော ကုဋိကာယံ၊ ဘိက္ခု ကုဋိကာယံ၊
 ဝိတရာဂေါ သုသမာဟိတစိတ္တော။
 ဧဝံ ဇာနာဟိ အာဝုသော၊
 အမောဃာ တေ ကုဋိကာ ကတာ”တိ—

တထာရူပေန သင်္ဂီတိ^၇ အာရောပိတံ။

တတ္ထ ကော ကုဋိကာယန္တိ “ဣမိဿံ ကုဋိကာယံ ကော နိသိန္ဓော”တိ ခေတ္တပါလဿ ပုစ္ဆာဝစနံ။ တဿ ဘိက္ခု ကုဋိကာယန္တိ ထေရဿ ပဋိဝစန- ဒါနံ။ အထ နံ အတ္တနော အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော^၈ တံ ကုဋိပရိဘောဂံ

၁-ခု ၃-၁၅၇-ပိဋေ၊ ၂-ယထာသိနံ(သီ) ၃-ဣမံ ဂါထံ(သီ)
 ၄-ဣမိနောဒကဒါနေန(သီ) ၅-အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝဘူတံ(သီ)

အနုမောဒါပေတွာ ဥဋ္ဌာရံ တမေဝ ပုညံ^၁ ပတိဋ္ဌာပေတုံ “ဝိတရာဂေါ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—ဧကော ဘိန္ဒုကိလေသော ဘိက္ခု၊ တေ ကုဋိကာယံ
 နိသိန္ဓော၊ တတော ဧဝ သော အဂ္ဂမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော သမုတ္တိန္ဒရာဂတာယ
 ဝိတရာဂေါ အနုတ္တရသမာဓိနာ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သုဋ္ဌ၊ သမာဟိတ-
 စိတ္တတာယ သုသမာဟိတစိတ္တော၊ ဣမဉ္စ အတ္ထံ အာရုသော ခေတ္တပါလ
 ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သဒ္ဓဟ အဓိမုဗ္ဗဿု^၂။ အမောဿာ တေ
 ကုဋိကာ ကတာ တယာ^၃ ကတာ ကုဋိကာ အမောဿာ အဝဉ္ဇာ သဖလာ
 သဥဒြိယာ၊ ယသ္မာ အရဟတာ ဒီဏာသဝေန ပရိဘုတ္တာ။ သစေ တံ အနု-
 မောဒသိ၊ တံ တေ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

တံ သုတွာ ခေတ္တပါလော “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ ယဿ
 မေ ကုဋိကာယံ ဒေသော အယျော ပဝိသိတွာ နိသိဒတိ”တိ ပသန္တစိတ္တော
 အနုမောဒန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဣမံ ပန တေသံ ကထာသလ္လာပံ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ
 သောတဓာတုယာ သုတွာ အနုမောဒနဉ္ဇဿ ဥတွာ တမ္ဘာဝိနိ^၄ သမ္ပတ္တိ^၅
 ဝိဘာဝေန္တော ခေတ္တပါလံ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဝိဟာသိ ကုဋိယံ ဘိက္ခု၊ သန္တစိတ္တော အနာသဝေါ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဒေဝိန္ဒော တံ ဘဝိဿသိ။
 ဆတ္ထိံသက္ခတ္တံ^၆ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿသိ။
 စတုတ္ထိံသက္ခတ္တံ^၇ စက္ကဝတ္ထိ၊ ရာဇေ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿသိ။
 ရတနကုဋိ နာမ^၈ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိတရာဂေါ ဘဝိဿသိ”တိ။

ကုဋိကာယံ လဒ္ဓဝိသေသတ္တာ ပန ထေရဿ တတော ပဘုတိ ကုဋိ-
 ဝိဟာရိတွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏ-
 ဂါထာပိ အဟောသိတိ။

ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥဋ္ဌာရတမေ ပုညေ (သီ) ၂-အဓိမုဗ္ဗဿု (သီ) ၃-အယံ တယာ (သီ)
 ၄-ဆတ္ထိံသက္ခတ္တံ (သီ) ၅-ရတနကုဋိကော (သီ)

၇-ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယမာဟု ပုရာဏိယာတိ အာယသ္မတော ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ပသန္ဓမာနသော
 ပရိဋ္ဌာဟကာလေ နဋ္ဌဝိလိဝေဟိ ဝိရစိတံ ဗီဇနိံ အဒါသိ။ တံ သတ္တာ အနု-
 မောဒနဂါထာယ သမ္ပဟံသေသိ။ သေသံ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေ-
 ရဝတ္ထုမှိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန
 ပဗ္ဗဇိတွာ အညတရာယ ပုရာဏကုဋိကာယ ဝိဟရန္တော သမဏဓမ္မံ အစိန္တေတွာ
 “အယံ ကုဋိကာ ဇိဏ္ဏာ၊ အညံ ကုဋိကံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ နဝကမ္မဝသေန စိတ္တံ
 ဥပ္ပါဒေသိ။ တဿ အတ္တကာမာ ဒေဝတာ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ဣမံ ဥတ္တာနော-
 ဘာသံ ဂမ္ဘီရတ္ထံ “အယမာဟု”တိ ဂါထမာဟ။

၅၇။ တတ္ထ အယန္တိ အာသန္ဓပစ္စက္ခဝစနံ။ အာဟူတိ အဟောသိတိ အတ္ထော။
 ဂါထာသုခတ္ထံ ဟိ ဒီသံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ပုရာဏိယာတိ ပုရာတနိ အဒ္ဓဂတာ။
 အညံ ပတ္တယသေ နဝံ ကုဋိန္တိ ဣမိဿာ ကုဋိယာ ပုရာဏဘာဝေန ဇိဏ္ဏတာယ
 ဣတော အညံ ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တနိယတာယ နဝံ ကုဋိံ ပတ္တယသေ ပတ္ထေသိ
 အာသိသသိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပန အာသံ ကုဋိယာ ဝိရာဇယ ပုရာဏိယံ ဝိယ
 နဝါယမ္ဘိ ကုဋိယံ အာသံ တဏှံ အပေက္ခံ ဝိရာဇေဟိ၊ သဗ္ဗသော တတ္ထ ဝိရတ္တ-
 စိတ္တော ဟောဟိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဒုက္ခာ ဘိက္ခု၊ ပန နဝါ နာမ ကုဋိ ဘိက္ခု၊
 ပန ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိယမာနာ ဒုက္ခာဝဟတ္တာ ဒုက္ခာ၊ တသ္မာ အညံ နဝံ ဒုက္ခံ အနုပ္ပါ-
 ဒေန္တော ယထာနိဗ္ဗတ္တာယံ ပုရာဏိယံယေဝ ကုဋိယံ ဌတွာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ
 ကရေဟိတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—တံ ဘိက္ခု “အယံ ပုရာဏိ”
 တိဏကုဋိကာ ဇိဏ္ဏာ”တိ အညံ နဝံ တိဏကုဋိကံ ကာတုံ ဣစ္ဆသိ၊ န သမဏဓမ္မံ၊
 ဧဝံ ဣစ္ဆန္တော ပန ဘာဝနာယ အနနယုဉ္ဇနေန ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ အနတိ-
 ဝတ္တနတော အာယတိံ အတ္တဘာဝကုဋိမ္ဘိ ပတ္ထေန္တော ကာတုံ ဣစ္ဆန္တောယေဝ
 နာမ ဟောဟိ။ သာ ပန နဝါ တိဏကုဋိ ဝိယ ကရဏဒုက္ခေန တတော
 ဘိယျောပိ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝါဒိဒုက္ခသံသဋ္ဌတာယ ဒုက္ခာ၊ တသ္မာ
 တိဏကုဋိယံ ဝိယ အတ္တဘာဝကုဋိယံ အာသံ အပေက္ခံ ဝိရာဇယ သဗ္ဗသော
 တတ္ထ ဝိရတ္တစိတ္တော ဟောဟိ၊ ဧဝံ တေ ဝဇ္ဇဒုက္ခံ န ဘဝိဿတိတိ။ ဒေဝတာယ
 စ ဝစနံ သုတွာ ထေရော သံဝေဂဇာတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဃဇ္ဇေန္တော
 ဝါယမန္တော န စိရသေဝ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

၁-အာသန္ဓေ ပစ္စက္ခဝစနံ (သီ) ၂-အဒ္ဓဂတာ (သီ) ၃-ပတ္တယသိ အာသံသသိ (သီ)
 ၄-ပုရာဏိယာ(က) ၅-၃ ၃-၁၅၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
 တိဏတ္ထရေ နိသိန္ဓဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော။
 နဋ္ဌမာလံ ဂဟေတွာန၊ ဗန္ဓိတွာ ဗိဇနိံ အဟံ။
 ဗုဒ္ဓဿ ဥပနာမေသိံ၊ ဌိပဒိန္တဿ တာဒိနော။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗညူ၊ ဗိဇနိံ လောကနာယကော။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
 ယထာ မေ ကာယော နိဗ္ဗာတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော န ဝိဇ္ဇတိ။
 တထေဝ တိဝိဂ္ဂေါဟိ၊ စိတ္တံ တဝ ဝိမုစ္စတု။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂစ္ဆုံ၊ ယေ ကေစိ ဝနနိဿိတာ။
 သောဿာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဟာသယန္တံ စ ဒါယကံ။
 နိသိန္ဓော ဘဂဝါ တတ္ထ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတော။
 ဒါယကံ သမ္ပဟံသေန္တော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ဣဓိနာ ဗိဇနိဒါနေန၊ စိတ္တဿ ပဏိဝိဟိ စ။
 သုဗ္ဗတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 မာလုတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ဣဓိနာ ဗိဇနိဒါနေန၊ သမ္မာနဝိပုလေန စ။
 ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇတိ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ သုဗ္ဗတာ အဋ္ဌတိံသ တေ။
 ဧကေနတိံသသဟဿေ၊ အဋ္ဌ မာလုတနာမကာ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော “အယံ မေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ အင်္ဂုသဘူတာ”တိ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။ သာယေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။ ကုဋိသြဝါဒေန လဒ္ဓဝိသေသတ္တာ စဿ ကုဋိဝိဟာရိတွေဝ သမညာ အဟောသိတိ။

ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ရမဏီယကုဋိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ရမဏီယာ မေ ကုဋိကာတိ အာယသ္မတော ရမဏီယကုဋိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ သောပိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုသလဗိဒ္ဓရောပနံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ အတ္တဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓါရဟံ အာသနံ ဘဂဝတော အဒါသိ။ ပုပ္ဖေဟိ စ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သေသံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေရဿ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ အညတရသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ ကုဋိကာယံ ဝိဟရတိ။ သာ ဟောတိ ကုဋိကာ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ သုပရိကမ္မကတဘိတ္တိဘူမိကာ အာရာမပေါက္ခရဏိရာမဏေယျာဒိသမ္ပန္နာ မုတ္တာဇာလသဒိသဝါလိကာကိဏ္ဍဘူမိဘာဂါ ယေရဿ စ ဝတ္တသမ္ပန္နတာယ သုသမ္ပဋ္ဌင်္ဂဏတာဒိနာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ရမဏီယတရာ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ သော တတ္ထ ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယ၊ အပ္ပသဒ္ဓံ နိရာကုလံ။
 သီဟာသနံ မယာ ဒိန္နံ၊ အတ္တဒဿိဿ တာဒိနော။
 မာလာဟတ္ထံ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
 သတ္တာရံ ပယိရူပါသိတွာ၊ ပက္ကာမိံ ဥတ္တရာမုခေါ။
 တေန ကမ္မေန ဒွိပဒိန္န၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
 သဒ္ဓိဗ္ဗာပေမိ အတ္တာနံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 အဋ္ဌာရသကပ္ပသတေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဝုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သီဟာသနသိဒိံ ဖလံ။
 ဣတော သတ္တကပ္ပသတေ၊ သဒ္ဓိဗ္ဗာပကခတ္တိယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယေရေ တတ္ထ ဝိဟရန္တေ ကုဋိကာယ ရမဏီယဘာဝတော ဝိဟာရပေက္ခကာ မနုဿာ တတော တတော အာဂန္တော ကုဋိ

ပဿန္တိ။ အထေကဒိဝသံ ကတိပယာ ဓုတ္တဇာတိကာ ဣတ္ထိယော တတ္ထ ဂတာ ကုဋ်ကာယ ရမဏီယဘာဝံ ဒိသ္မာ “ဧတ္ထ ဝသန္တော အယံ သမဏော သိယာ အမှေဟိ အာကမုနီယဟဒယော”တိ အဓိပ္ပါယေန “ရမဏီယံ ဝေါ ဘန္တေ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ မယမ္ပိ ရမဏီယရူပါ ပဌမယောဗ္ဗနေ ဌိတာ”တိ ဝတွာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိနိ ဒဿေဘုံ အာရဘိံ သူ။ ထေရော အတ္တနော ဝိတရာဂဘာဝံ ပကာသေန္တော “ရမဏီယာ မေ ကုဋ်ကာ၊ သဒ္ဓါဒေယျာ မနောရမာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၇။ တတ္ထ ရမဏီယာ မေ ကုဋ်ကာတိ “ရမဏီယာ တေ ဘန္တေ ကုဋ်ကာ”တိ ယံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ သစ္စံ။ အယံ မမ ဝသနကုဋ်ကာ ရမဏီယာ မနုညရူပါ၊ သာ စ ဝေါ သဒ္ဓါဒေယျာ “ဧဝရူပါယ မနာပံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဒိန္နာယ ဣဒံ နာမ ဖလံ ဟောတိ”တိ ကမ္မဖလာနိ သဒ္ဓဟိတွာ သဒ္ဓါယ ဓမ္မစ္ဆန္တေန ဒါတဗ္ဗတ္တာ သဒ္ဓါဒေယျာ၊ န ဓနေန ဝိဗ္ဗတ္တိတာ။ သယဉ္စ တထာဒိန္နာနိ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ပဿန္တာနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနဉ္စ မနော ရမေတိတိ မနောရမာ။ သဒ္ဓါဒေယျတ္တာ ဧဝ ဟိ မနောရမာ၊ သဒ္ဓါဒိဟိ ဒေယျဓမ္မံ သက္ကစ္စံ အဘိ- သင်္ခရိတွာ ဒေန္တိ၊ သဒ္ဓါဒေယျဉ္စ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ သပ္ပုရိသာ ဒါယကဿ အဝိသံ- ဝါဒနတ္ထမ္ပိ ပယောဂါသယသမ္ပန္နာ ဟောန္တိ၊ န တုမှေဟိ စိန္တိတာကာရေန ပယောဂါသယဝိပန္နာတိ အဓိပ္ပါယော။ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိတိ ယသ္မာ သဗ္ဗသော ကာမေဟိ ဝိနိဝတ္တိတမာနသော အဟံ၊ တသ္မာ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိ။ ကပ္ပိယကာရကကမ္မဝသေနပိ ဟိ မာဒိသာနံ ဣတ္ထိဟိ ပယောဇနံ နာမ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ ရာဂဝသေန၊ တသ္မာ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိတိ။ ကုမာရိဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ ဥပလက္ခဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မာဒိသဿ နာမ သန္တိကေ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇာဟိတိ အယုတ္တကာရိနိဟိ ယာဝ အပရဒ္ဓဉ္စ တုမှေဟိ သမာနဇ္ဈာ- သယာနံ ပုရတော အယံ ကိရိယာ သောဘေယျာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ယေသံ အတ္ထော တဟိ ဝစ္ဆယ နာရိယော”တိ။ တတ္ထ ယေသန္တိ ကာမေသု အဝိတရာဂါနံ။ အတ္ထောတိ ပယောဇနံ။ တဟိန္တိ တတ္ထ တေသံ သန္တိကံ။ နာရိယောတိ အာလပနံ။ တံ သုတွာ ဣတ္ထိယော မင်္ဂဘူတာ ပတ္တက္ခန္ဓာ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ ဂတာ။ ဧတ္ထ စ ၂ “န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိ”တိ ကာမေဟိ အနတ္ထိကဘာဝဝစနေနေဝ ထေရေန အရဟတ္တံ ဗျာကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ရမဏီယကုဋ်ကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယာဗံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော ကောသလဝိဟာရိတ္ထေ-
 ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုသလဗီဇံ ရောပေတွာ တံ တံ ပုညံ အကာသိ။ သေသံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေရ-
 ဝတ္ထုသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ
 ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကောသလရဋ္ဌေ အညတရသ္မိံ ဂါမေ ဧကံ ဥပါသကကုလံ
 နိဿာယ အရညေ ဝိဟရတိ၊ တံ သော ဥပါသကော ရုက္ခမူလေ ဝသန္တံ ဒိသ္မာ
 ကုဋိကံ ကာရေတွာ အဒါသိ။ ထေရော ကုဋိကာယံ ဝိဟရန္တော အာဝါသ-
 သပ္ပါယေန သမာဓာနံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ နစိရဿေဝ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသာမိ ပဏ္ဏသန္တရေ။
 ဃာသေသု ဂေဓမာပန္နော၊ သေယျသီလော စဟံ တဒါ။
 ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ ၂၊ ဗိဠာလိတက္ကလာနိ စ။
 ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗိလ္လိ၊ အာဟတွာ? ပဋိယာဒိတံ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 ဥပါဂတံ မဟာနာဂံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
 ဗိဠာလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပတ္တမိ ဩကိရိံ အဟံ။
 ပရိဘုဋ္ဌိ မဟာဝီရော၊ တောသယန္တော မမံ တဒါ။
 ပရိဘုဋ္ဌိတွာန သဗ္ဗညူ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ဗိဠာလိံ မေ အဒါ တုဝံ။
 ကပ္ပါနံ သတသဟသံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နပပဇ္ဇသိ။
 စရိမံ ဝတ္တတေ မယံ ၇၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 စတုပညာသိတော ကပ္ပေ၊ သုမေခလိယ ၂ သဂ္ဂယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” န္တိ၊

၁-၃ ၃-၁၅၉-ဗိဠာဒိသ။ ၂-ဝနမာလုကလမ္ဗာနိ (သိ)၊ ခဏန္တာလုကပ္ပဗ္ဗာနိ (က)
 ၃-အာဟန္တာ (က) ၄-တဝ မေ အာသိ (သိ) ၅-သုမေလယ (သိ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခပ္ပုဋိသံဝေဒနေန ဥပ္ပန္နပီတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော “သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၉။ တတ္ထ သဒ္ဓါယာဟံ ဘဂဝတော ဝေသာလိံ ဥပဂမနေ အာနုဘာဝံ ဒိသ္မာ “ကေန္တနိယျာနိကံ ဣဒံ သာသနံ၊ တသ္မာ အဒ္ဓါဗ္ဗမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာ-မရဏတော မုစ္စိဿာမိ”တိ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါဝသေန ပဗ္ဗဇိတော ပဗ္ဗဇံ ဥပဂတော။ အရညေ မေ ကုဋိကာ ကတာတိ တဿာ ပဗ္ဗဇာယ အနုရူပဝသေန အရညေ ဝသတော မေ ကုဋိကာ ကတာ၊ ပဗ္ဗဇာနုရူပံ အာရညကော ဟုတွာ ဝုပကဋ္ဌော ဝိဟရာမိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တော စ အာတာပီ၊ သပ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ။ အရညဝါသလဒ္ဓေန ဝိဟာယဝိဝေဂေန ဇာဂရိယံ အနုယုဉ္ဇန္တော တတ္ထ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တော၊ အာရဒ္ဓ-ဝိရိယတာယ အာတာပီ၊ ပုဗ္ဗဘာဂိယသတိသမ္ပဇညပါရိပူရိယာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တာဓိဂမေန ပညာသတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ ၂ အစူန္တမေဝ သပ္ပ-ဇာနော ပတိဿတော ဝိဟရာမိတိ အတ္တော။ အပ္ပမတ္တဘာဝါဒိက်တ္တနေ စဿ ဣဒမေဝ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ၊ ကောသလရဋ္ဌေ စိရနိဝါသိဘာဝေန ပန ကောသလဝိဟာရီတိ သမညာ ဇာတာတိ။

ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သီဝလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပိတိ အာယသ္မတော သီဝလိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ လာဘီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ “မယာပိ အနာဂတေ ဝေရူပေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဒဿဗလံ နိမန္တေတွာ သတ္တာဟံ သတ္တု ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟာဒါနံ ဒတွာ “ဘဂဝါ အဟံ ဣမိနာ အဓိကာရ-ကမ္ပေန အညံ သမ္ပတ္တိံ န ပတ္ထေမိ၊ အနာဂတေ ပန ဧကဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အဟမ္ပိ တုမေဟိ သော ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတဘိက္ခု၊ ဝိယ လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ သတ္တာ အနန္တရာယံ ဒိသ္မာ “အယံ တေ ပတ္တနာ အနာဂတေ ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။

၁-အရညဝါသေန လဒ္ဓေန (သီ) ၂-အရဟတ္တာဓိဂမေနပညာယ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ (သီ)

သောဝိ ကုလပုတ္တော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဝိပဿီဗုဒ္ဓကာလေ ဗန္ဓုမတီနဂရတော အဝိဒူရေ ကေသိံ ဂါမကေ ပဋိသန္ဓိံ
 ဂဏှိ။ တသိံ သမယေ ဗန္ဓုမတီနဂရဝါသိနော ရညာ သဒ္ဓိံ သာကန္တိတွာ
 ဒသဗလဿ ဒါနံ ဒေန္တိ။ တေ ကေဒိဝသံ သဗ္ဗေဝ ကေတော ဟုတွာ ဒါနံ
 ဒေန္တော “ကိံ န ခေါ အမှာကံ ဒါနမုခေ နတ္ထိ”^၁တိ မရဉ္စ ဂုဠဒမိဉ္စ^၂ န အဒ္ဓသံသု။
 တေ “ယတော ကုတောစိ အာဟရိဿာမာ”^၃တိ ဇနပဒတော နဂရပဝိသန-
 မဂ္ဂေ^၄ ပုရိသံ ဌပေသံ။ တဒါ သေ ကုလပုတ္တော အတ္တနော ဂါမတော ဂုဠ-
 ဒမိဝါရကံ^၅ ဂဟေတွာ “ကိဉ္စိဒေဝ အာဟရိဿာမိ”^၆တိ နဂရံ ဂစ္ဆန္တော “မုခံ
 ဓောဝိတွာ ဓောတဟတ္ထပါဒေါ ပဝိသိဿာမိ”^၇တိ ဖာသုကဋ္ဌာနံ ဩလော-
 ကေန္တော နဂ်လသိသမတ္တံ နိဗ္ဗက္ခိကံ ဒဏှကမဓုံ ဒိသ္မာ “ပုညေန မေ ဣဒံ
 ဥပ္ပန္န”^၈န္တိ ဂဟေတွာ နဂရံ ပါဝိသိ။ နာဂရေဟိ ဌပိတပုရိသော တံ ဒိသ္မာ
 “ဘော ပုရိသ ကဿိမံ အာဟရသိ”^၉တိ ပုစ္ဆိ။ န ကဿစိ သာမိ၊ ဝိက္ခိဏိတုံ ပန
 မေ ဣဒံ အာဘတန္တိ။ တေန ဟိ ဘော^၆ ဣဒံ ကဟာပဏံ ဂဟေတွာ ဧတံ
 မရဉ္စ ဂုဠဒမိဉ္စ ဒေဟိတိ။ သော စိန္တေသိ “ဣဒံ န ဗဟုမူလံ၊ အယဉ္စ ကေပ္ပဟာ-
 ရေနေဝ ဗဟုံ ဒေတိ၊ ဝိမံသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”^{၁၀}တိ။ တတော နံ “နာဟံ ကေနေ
 ကဟာပဏေန ဒေမိ”^{၁၁}တိ အာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ဒွေ ဂဟေတွာ ဒေဟိတိ။ ဒွိဟိဝိ
 န ဒေမိတိ။ ဧတေနပါယေန ဝဇ္ဇေတွာ သဟဿံ ပါပုဏှိ။

သော စိန္တေသိ “အတိဝဗိုတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဟောတု တာဝ ဣမိနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ
 ပုစ္ဆိဿာမိ”^{၁၂}တိ။ အထ နံ အာဟ “ဣဒံ န ဗဟုံ အဂ္ဂနကံ၊ တုဉ္စ ဗဟုံ ဒေသိ၊
 ကေန ကမ္မေန ဣဒံ ဂဏှာသိ”^{၁၃}တိ။ ဣဓ ဘော နဂရဝါသိနော ရညာ သဒ္ဓိံ
 ပဋိဝိရုဇ္ဈိတွာ ဝိပဿီဒသဗလဿ ဒါနံ ဒေန္တော ဣဒံ ဒွယံ ဒါနမုခေ အပဿန္တာ
 ပရိယေသန္တိ၊ သစေ ဣဒံ ဒွယံ န လဘိဿန္တိ၊ နာဂရာနံ ပရာဇယော
 ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ သဟဿံ ကတွာ^{၁၄} ဂဏှာမိတိ။ ကိံ ပနေတံ နာဂရာနမေဝ
 ဝဇ္ဇတိ၊ အညေသံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ။ ယဿ ကဿစိ ဒါတုံ
 အဝါရိတမေတန္တိ^{၁၅}။ အတ္ထိ ပန ကောစိ နာဂရာနံ ဒါနေ ကေဒိဝသံ သဟဿံ
 ဒါတာတိ။ နတ္ထိ သမ္မာတိ။ ဣမေသံ ပန ဒွိန္တံ သဟဿဂ္ဂနကဘာဝံ ဇာနာသိတိ။
 အာမ ဇာနာမိတိ။ တေန ဟိ ဂစ္ဆ၊ နာဂရာနံ အာစိက္ခ “ကော ပုရိသော ဣမာနိ
 ဒွေ မူလေန န ဒေတိ၊ သဟတ္ထေနေဝ ဒါတုကာမော၊ တုမေ ဣမေသံ ဒွိန္တံ

၁-ဒါနမဟေ (သိ)	၂-အံ-ဋ ၁-၁၉၁-ဝိဂ္ဂေ။	၃-မရဉ္စ ဂုဠဒ မိဉ္စ (သိ)
၄-နဂရံ ပဝိသနမဂ္ဂေ ပန (သိ)	၅-ဂုဠံ စ ဒမိဝါရကံ (သိ)	၆-တေန ဟိ မေ (သိ)
၇-ဒတ္တာ (သိ)		၈-ပဝါရိတမေတန္တိ (သိ)

ကာရဏာ နိဗ္ဗိတက္ကာ ဟောထာ”တိ၊ တံ ပန မေ ဣမသ္မိံ ဒါနမုခေ ဇေဋ္ဌက-
 ဘာဝဿ ကာယသက္ခိ ဟောဟိတိ။ သော ပရိဗ္ဗယတ္ထံ ဂဟိတမာသကေန
 ပဉ္စကဋ္ဌကံ ဂဟေတွာ စုဏ္ဏံ ကတွာ ဒဓိတော ကဉ္စိယံ ဂဟေတွာ တတ္ထ
 မရပဋ္ဌလံ ဝိဇ္ဇေတွာ ပဉ္စကဋ္ဌကစုဏ္ဏေန ယောဇေတွာ ဧကသ္မိံ ပဒုမိနိပတ္တေ
 ပက္ခိပိတွာ တံ သံဝိဒဟိတွာ အာဒါယ ဒသဗလဿ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ နိသီဒိ
 မဟာဇနေန အာဟရိယမာနဿ သက္ကာရဿ အဝိဒူရေ အတ္တနော ပတ္တဝါရံ
 ဩလောကယမာနော၊ သော ဩကာသံ ဥတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဘဂဝါ
 အယံ ဥပ္ပန္နဒုဂ္ဂတပဏ္ဏာကာရော၊ ဣမံ မေ အနကမ္ပံ ပဋိစ္စ ပဋိဂ္ဂဏှထာတိ။
 သတ္တာ တဿ အနကမ္ပံ ပဋိစ္စ စတုမဟာရာဇဒတ္တိယေန သေလမယပတ္တေန
 တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယထာ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿဿ ဒိယျမာနံ
 န ဒီယတိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာသိ။ သော ကုလပုတ္တော နိဗ္ဗိတဘတ္တကိစ္စံ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော အာဟ “ဒိဋ္ဌော မေ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဗန္ဓုမတီ-
 နဂရဝါသိကေဟိ တုမှာကံ သက္ကာရော အာဟရိယမာနော၊ အဟမ္ပိ ဣမဿ
 ကမ္မဿ နိဿန္တေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ဘဝေယျ”န္တိ။
 သတ္တာ “ဧဝံ ဟောတု ကုလပုတ္တာ”တိ ဝတွာ တဿ စ နဂရဝါသိနဉ္စ
 ဘတ္တာနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

သောပိကုလပုတ္တော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုပ္ပဝါသာယ ရာဇဓိတာယ ကုစ္ဆိမ္ပိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။
 ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ သာယံပါတဉ္စ၊ ပဏ္ဏာကာရသတာနိ သကဋေနာ-
 ဒါယ သုပ္ပဝါသာယ၊ ဥပနိယန္တိ။ အထ နံ ပုညဝိမံသနတ္ထံ^၁ ဟတ္ထေန ဗိဇပစ္စိံ
 ဖုသာပေန္တိ။ ဧကေကဗိဇတော သလာကသတမ္ပိ သလာကသဟဿမ္ပိ
 နိဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဧကေကကရိသခေတ္တေ ပဏ္ဏာသမ္ပိ သဋ္ဌိပိ သကဋပ္ပမာဏာနိ ဥပ္ပဇန္တိ။
 ကောဋေ ပူရဏကာလေပိ ကောဋ္ဌဒ္ဓါရံ ဟတ္ထေန ဖုသာပေန္တိ။ ရာဇဓိတာယ
 ပုညေန ဂဏှန္တာနံ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပန ပူရတိ။ ပရိပုဏ္ဏဘတ္တဘာဇနတောပိ
 “ရာဇဓိတာယ ပုည”န္တိ ဝတွာ ယဿ ကဿစိ ဒေန္တာ နံယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ^၂၊
 န တာဝ ဘတ္တံ ဒီယတိ၊ ဒါရကေ ကုစ္ဆိဂတေယေဝ သတ္တဝဿာနိ အတိက္က-
 မိံ သု။

၁-အံ-ဋ ၁-၁၉၂-ပိဋေ။
 ၂-နဂရဝါသိနော (သီ)
 ၃-သာယံ ပါတံ ပဉ္စ ပဉ္စ (သီ)၊ မာသံ မာသံ ပဉ္စ....(က)
 ၄-နတ္ထိ (က) ၅-အထဿာ တံ ပုညံ ဝိမံသနတ္ထံ (သီ)
 ၆-ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပန န ဒီယတိ၊ ပန ပူရတေဝ (သီ)
 ၇-ဒေန္တာနံ ယာဝ န သက္ကာန္တိ (သီ)၊ ဒေန္တာ ယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ (က)

ဂဗ္ဘေ ပန ပရိပက္ခေ သတ္တာဟံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘောသိ။ သာ သာမိကံ အာမန္တေတွာ “ပုရေ မရဏာ ဇီဝမာနာဝ ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ သတ္ထု သန္တိကံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆံ ဣမံ ပဝတ္တိံ” သတ္ထု အာရောစေတွာ သတ္တာရံ နိမန္တေဟိ။ ယဉ္ဇသတ္တာဝဒေတိ။ တံ သာရကံ ဥပလက္ခေတွာ အာဂန္တော မယံ ကထေဟိ”တိ။ သော ဂန္တော တဿ သာသနံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္တာ “သုခိနိ ဟောတု သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓိတာ အရောဂါ၊ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယတူ”တိ။ အာဟ။ ရာဇာ တံ သုတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ အတ္တနော ဂါမာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ တဿ ပုရေ အာဂမနာယေဝ သုပ္ပဝါသာယ ကုစ္ဆိတော ဓမကရဏာ ဥဒကံ ဝိယ ဂဗ္ဘော နိက္ခမိ။ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္နဇနော အဿုမုခေါဝ ဟသိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ တုဋ္ဌ-ပဟဋ္ဌော မဟာဇနော ရညော သာသနံ အာရောစေတုံ အဂမာသိ။

ရာဇာ တေသံ အာဂမနံ ဒိသျှာဝ “ဒသဗလေန ကထိတကထာ နိပ္ပန္နာ ဘဝိဿတိ မညေ”တိ စိန္တေသိ။ သော အာဂန္တော သတ္ထု သာသနံ ရာဇဓိတာယ အာရောစေသိ။ ရာဇဓိတာ တယာ နိမန္တိတံ ဇီဝိတဘတ္တမေဝ မင်္ဂလဘတ္တံ ဘဝိဿတိ။ ဂစ္ဆ သတ္တာဟံ ဒသဗလံ နိမန္တေဟိတိ။ ရာဇာ တထာ အကာသိ။ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံသု။ ဒါရကော သဗ္ဗေသံ ဉ္ဇတိနံ သန္တတ္တံ စိတ္တံ နိဗ္ဗာပေန္တော ဇာတောတိ သီဝလိဒါရကောတွေဝဿ နာမံ အကံသု။ သော သတ္တဝဿာနိ ဂဗ္ဘေ ဝသိတတ္တာ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကမ္မက္ခမော အဟောသိ။ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တော သတ္တမေ ဒိဝသေ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပံ အကာသိ။ သတ္တာပိ ဓမ္မပဒေ ဂါထံ အဘာသိ—

“ယော’မံ ပလိပထံ ဒုဂ္ဂံ၊ သံသာရံ မောဟမစ္စဂါ။
 တိဏ္ဍော ပါရင်္ဂတော ဈာယိ၊ အနေဇော အကထံကထိ။
 အနုပါဒါယ နိဗ္ဗုတော၊ တမဟံ မြုမိ မြာဟူဏ”န္တိ ဝိ။

အထ နံ ထေရော ဝေမာဟ “ကိ” ပန တယာ ဝေရူပံ ဒုက္ခရာသိံ အနု-ဘဝိတွာ ပဗ္ဗဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ။ လဘမာနော ပဗ္ဗဇေယျံ ဘန္တေတိ။ သုပ္ပဝါသာ နံ ဒါရကံ ထေရေန သဒ္ဓိံ ကထေန္တံ ဒိသျှာ “ကိ” န ခေါ မေ ပုတ္တော ဓမ္မ-သေနာပတိနာ သဒ္ဓိံ ကထေတိ”တိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “မယံ ပုတ္တော တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ ကိ” ကထေတိ ဘန္တေ”တိ။ အတ္တနာ အနဘူတံ ဂဗ္ဘ-ဝါသဒုက္ခံ ကထေတွာ “တုမှေဟိ အနညာတော ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ ဝဒတိတိ။

၁-ဂစ္ဆ သာမိ (သိ) ၂-ခု ၁-၉၄-ပိဋကေ။ [၃-ခု ၁-၇၂-ပိဋကေ ဓမ္မပဒေ။

သာဓု ဘန္တေ ပဗ္ဗာဇေယ နန္ဒိ၊ ထေရော တံ ဝိဟာရံ နေတွာ တစပဉ္စက-
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တော “သီဝလိ န တုယံ အညေန ဩဝါဒေန ကမ္မံ
 အတ္ထိ၊ တယာ သတ္တ ဝဿာနိ အနုဘူတဒုက္ခမေဝ ပစ္စဝေက္ခာဟိ”တိ။ ဘန္တေ
 ပဗ္ဗာဇနမေဝ တုမှာကံ ဘာရော၊ ယံ ပန မယာ ကာတုံ သက္ကာ၊ တမဟံ
 ဇာနိဿာမီတိ။ သော ပန ပဌမကေသဝဋီယာ ဩဟာရဏက္ခဏေယေဝ
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဒုတိယာယ ဩဟာရဏက္ခဏေ သကဒါဂါမိ-
 ဖလေ၊ တတိယာယ အနာဂါမိဖလေ သဗ္ဗေသံယေဝ ပန ကေသာနံ ဩရောပနဉ္စ
 အရဟတ္တသစ္စိကိရိယာ စ အပစ္ဆာ အပုရိမာ အဟောသိ။ တဿ ပဗ္ဗဇိတ-
 ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုသံဃဿ စတ္တာရော ပစ္စယာ ယာဝတိစ္ဆကံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
 ဧဝံ ဧတ္ထ ဝုတ္တု သမုဋ္ဌိတံ။

အပရဘာဂေ သတ္တာ သာဝတ္ထိံ အဂမာသိ။ ထေရော သတ္တာရံ
 အဘိဝါဒေတွာ “ဘန္တေ မယံ ပုညံ ဝိမံသိဿာမိ၊ ပဉ္စ မေ ဘိက္ခု-
 သတာနိ ဒေဃာ”တိ အာဟ။ ဂဏှ သီဝလိတိ။ သော ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု။
 ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တော အဋ္ဌဝိမဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ ပဌမံ ဒိဋ္ဌ-
 နိဂြောဓေ^၁ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ သတ္တဒိဝသာနိ ဒါနံ အဒါသိ။ ဣတိ သော—

“နိဂြောဓံ ပဌမံ ပဿိ၊ ဒုတိယံ ပဏ္ဍဝပဗ္ဗတံ။
 တတိယံ အစိရဝတိယံ၊ စတုတ္ထံ ဝရသာဂရံ။
 ပဉ္စမံ ဟိမဝန္တံ သော၊ ဆဋ္ဌံ ဆဒ္ဒန္တုပါဂမိ။
 သတ္တမံ ဂန္ဓမာဒနံ၊ အဋ္ဌမံ အထ ရေဝတ”န္တိ။

သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သတ္တ သတ္တ ဒိဝသာနေဝ ဒါနံ အဒံသု။ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ ပန
 နာဂဒတ္တဒေဝရာဇာ နာမ သတ္တသု ဒိဝသေသု ဧကဒိဝသေ ဒီရဝိဏ္ဏပါတံ
 အဒါသိ၊ ဧကဒိဝသေ သပ္ပိပိဏ္ဏပါတံ။ ဘိက္ခုသံဃော အာဟ “ဣမဿ
 ဒေဝရညော နေဝ ဓေနယော ဒုယုမာနာ ပညာယန္တိ၊ န ဒမိနိမ္မထနံ၊ ကုတော
 တေ ဒေဝရာဇ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ “ဘန္တေ ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ
 ဒီရသလာကဘတ္တဒါနဿေတံ ဖလ”န္တိ ဒေဝရာဇာ အာဟ။ အပရဘာဂေ
 သတ္တာ ခဒိရဝနိယရေဝတဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ထေရံ အတ္တနော
 သာသနေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ဧဝံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တဿ ပန ဣမဿ ထေရဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဧကစ္စေ
 အာစရိယာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ဟေဋ္ဌာ ပုတ္တနယေန ဓမ္မသေနာပတိနာ ဩဝါဒေ ဒိဋ္ဌေ

၁-နိဂြောဓေ (သိ)

‘ယံ မယာ ကာတုံ သက္ကာ၊ တမဟံ ဇာနိဿာမီ’တိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာကမ္မ-
 ဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ တံ ဒိဝသံယေဝ အညတရံ ဝိဝိတ္တံ ကုဋ်ကံ ဒံသွာ တံ ပဝိသိတွာ
 မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ သတ္တ ဝဿာနိ အတ္တနာ အနဘူတံ ဒုက္ခံ အနုဿရိတွာ
 တဒနုသာရေန အတိတာနာဂတေ တဿ အဝေက္ခန္တဿ အာဒိတ္တာ ဝိယ
 တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ဝိပဿနာဝိထိံ
 ဩတရိ၊ တာဝဒေဝ မဂ္ဂပ္ပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗေပိ အာသဝေ ခေပေန္တော အရဟတ္တံ
 ပါပုဏီ”တိ။ ဥဘယထာပိ ထေရဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယေဝ ပကာသိတာ။
 ထေရော ပန ပဘိန္ဒုပဋိသမ္ဘိဒေါ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ”—

“ဝရုဏော နာမ နာမေန၊ ဒေဝရာဇာ၂ အဟံ တဒါ။
 ဥပဋ္ဌဟေသိံ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ သယောဂ္ဂဗလဝါဟနော။
 နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ အတ္ထဒဿိနရုတ္တမေ။
 တူရိယံ သဗ္ဗမာဒါယ၊ အဂမံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ဝါဒိတေန စ နစ္စေန၊ သမ္မတာဋ္ဌသမာဟိတော။
 သမ္မုခါ ဝိယ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ ဥပဋ္ဌိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ဥပဋ္ဌဟိတွာ တံ ဗောဓိံ၊ ဓရဏီရူဟပါဒပံ။
 ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။
 သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါဟံ၊ ပသန္တော ဗောဓိမုတ္တမေ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ နိဗ္ဗာနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 သဋ္ဌိတူရိယသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
 မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ ဝတ္တမာနံ ဘဝါဘဝေ။
 တိဝိခဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓသာသနေ။
 သုဗာဟူ နာမ နာမေန၊ စတုတ္ထိံသာ’သု ခတ္ထိယာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ ပဉ္စကပ္ပသတေ ဣတော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-ခု ၃-၁၆၃-ပိဋကဒီသု။ ၂-ကေရာဇာ (သီ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒနေန ဝိတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော
“တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၀။ တတ္ထ တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပါ၊ ယဒတ္ထော ပါဝိသိံ ကုဋိံ၊ ဝိဇ္ဇာ-
ဝိမုတ္တိံ ပစ္စေသန္တိ ယေ ပုဗ္ဗေ မယာ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနံ သမုစ္ဆေဒကရာ^၁
နေက္ခမ္ဘသင်္ကပ္ပါဒယော အဘိပတ္တိတာယေဝ()^၂ “ကဒါ န ခွါဟံ တဒါယတနံ?
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ တေရဟိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ”တိ၊ ဝိမုတ္တာ-
မိပ္ပေါယသညိတာ ဝိမုတ္တိံ ဥဒ္ဓိဿ သင်္ကပ္ပါ မနောရထာ အဘိဏှသော အပ္ပမတ္တာ
ယဒတ္ထော ယံပယောဇနော ယေသံ နိပ္ပုဒနတ္ထံ ကုဋိံ သုညာဂါရံ ဝိပဿိတုံ
ပါဝိသိံ တိသော ဝိဇ္ဇာ ဖလဝိမုတ္တိံ စ ပစ္စေသန္တော ဂဝေသန္တော၊ တေ
မေ ဣဇ္ဈိံသု တေ သဗ္ဗေဝ ဣဒါနိ မယံ ဣဇ္ဈိံသု သမိဇ္ဈိံသု၊ နိပ္ပန္နကုသလ-
သင်္ကပ္ပေါ ပရိပုဏ္ဏမနောရထော ဇာတောတိ အတ္ထော။ တေသံ သမိဒ္ဓဘာဝံ
ဒဿေတုံ “မာနာနုသယမုဇ္ဇဟ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ မာနာနုသယမုဇ္ဇဟံ ပဇဟိံ
သမုတ္တိန္တိ၊ တသ္မာ တေ မေ သင်္ကပ္ပါ ဣဇ္ဈိံသုတိ ယောဇနာ။ မာနာနုသယေ
ဟိ ပဟိနေ အပ္ပဟိနော နာမ အနုသယော နတ္ထိ၊ အရဟတ္တဉ္စ အဓိဂတမေဝ
ဟောတိတိ မာနာနုသယပ္ပဟာနံ ယထာဝုတ္တသင်္ကပ္ပသမိဒ္ဓိယာ ကာရဏံ
ကတွာ ဝုတ္တံ။

သီဝလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

၁-ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဿတိ ပဿောတိ အာယသ္မတော ဝပ္ပတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော “အသုကော စ အသုကော စ
ထေရော သတ္တု ပဌမံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာ အဟေသု”န္တိ ထောမနံ သုတွာ
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပတ္ထနံ ပဌပေသိ “အဟမ္ဘိ ဘဂဝါ အနာဂတေ တာဒိ-
သဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဌမံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာနံ အညတရော ဘဝေယျ”န္တိ။

၁-သမုစ္ဆေဒက (သိ) ၂-မယံ (သဗ္ဗတ္ထ) ၃-မဟန္တာယတနံ (သိ)

သတ္တု သန္တိကေ သရဏဂမနဉ္စ ပဝေဒေသိ။ သော ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ
 တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ကဝိလဝတ္ထုသ္မိံ ဝါသေဋ္ဌဿ နာမ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 ဝပေဋ္ဌါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော အသိတေန ဣသိနာ “သိဒ္ဓတ္ထ-
 ကုမာရော သဗ္ဗညူ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကတော ကောဏ္ဍညပ္ပမုခေဟိ မြာဟ္မဏ-
 ပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ “တသ္မိံ
 သဗ္ဗညုတံ ပတ္တေ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အမတံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ
 ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရန္တံ^၁ မဟာသတ္တံ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနံ ပဒဟန္တံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ
 ဩဋ္ဌာရိကာဟာရပရိဘောဂေန နိဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ ဣသိပတနံ ဂတော။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိတွာ
 သတ္တာရာ သတ္တသတ္တာဟာနိ ဝိတိနာမေတွာ ဣသိပတနံ ဂန္တော ဓမ္မစက္ကေ
 ပဝတ္တိတေ ပါဠိပဒဒိဝသေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော ပဉ္စမိယံ ပက္ခဿ
 အညာသိကောဏ္ဍညာဒီဟိ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၂—

“ဥဘိန္တံ ဒေဝရာဇုနံ၊ သင်္ဂါမော သမုပဋ္ဌိတော^၃။
 အဟောသိ သမုပဗျူဋ္ဌော၊ မဟာသောသော အဝတ္ထထ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒ္ဓု၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ သံဝေဇေသိ မဟာဇနံ။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ၊ နိက္ခိတ္တကဝစာဝုဓာ။
 သမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဧကဂ္ဂါ^၂သိံသု တာဝဒေ။
 မယံ သင်္ဂပုမညာယ၊ ဝါစာသဘိ^၄မုဒီရယံ။
 အနုကမ္ပကော လောကဝိဒ္ဓု၊ နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဇနံ။
 ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မနုဇော၊ ဧကပါဏံ ဝိဟေဋ္ဌယံ။
 တေန စိတ္တပ္ပဒေါသေန၊ အပါယံ ဥပပဇ္ဇတိ။
 သင်္ဂါမသီသေ နာဂေါဝ၊ ဗဟူ ပါဏေ ဝိဟေဋ္ဌယံ။
 နိဗ္ဗာပေထ သင်္ဂံ စိတ္တံ၊ မာ ဟညိတ္တော ပုနပ္ပုနံ။
 ဒွိန္ဒမ္ပိ ယက္ခရာဇုနံ၊ သေနာ သာ ဝိမှိတာ အဟု။
 သရဏဉ္စ ဥပါဂစ္ဆံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ သုတာဒိနံ။
 သညာပေတွာန ဇနတံ၊ ပဒမုဒ္ဓရိ စက္ခုမာ။
 ပေက္ခမာနောဝ ဒေဝေဟိ၊ ပက္ကာမိ ဥတ္တရာမုခေါ။

၁-ဝိဟရန္တော (သီ) ၂-၃ ၃-၁၆၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သံဂါမေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ (သီ)

ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆိံ၊ ဣပဒိန္ဒဿ တာဒိနော။
ကပ္ပိနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

မဟာဒုန္နုဘိနာမာ စ၊ သောဠသာသုံ ရထေသဘာ။
တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ရာဇာနော စက္ကဝတ္တိနော။

ကိုလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခဏမုခေန သတ္တု
ဂုဏမဟန္တတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ဤဒိသံ နာမ သတ္တာရံ ဗာဟုလိကာဒိဝါဒေန
သမုဒါစရိမှ။ အဟော ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ နာမ အန္ဓကရဏော အစက္ခု-
ကရဏော၊ အရိယဘာဝေါယေဝ စက္ခုကရဏော”တိ ဒဿေန္တော “ပဿတိ
ပဿော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၁။ တတ္ထ ပဿတိ ပဿောတိ ပဿတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဓမ္မေ အဝိပရိတံ
ဇာနာတိ ဗုဇ္ဈတိတိ ပဿော၊ ဒဿနသမ္ပန္နော အရိယော၊ သော ပဿန္တံ အဝိ-
ပရိတဒဿာဝိ “အယံ အဝိပရိတဒဿာဝိ”တိ ပဿတိ ပညာစက္ခုနာ ဓမ္မာဓမ္မံ
ယထာသဘာဝတော ဇာနာတိ။ န ကေဝလံ ပဿန္တမေဝ၊ အထ ခေါ အပဿန္တိဉ္စ
ပဿတိ၊ ယော ပညာစက္ခုရိဟိတော ဓမ္မေ ယထာသဘာဝတော န ပဿတိ၊
တမ္ပိ အပဿန္တံ ပုထုဇ္ဇနံ “အန္တော ဝတာယံ ဘဝံ အစက္ခုကော”တိ အတ္တနော
ပညာစက္ခုနာ ပဿတိ။ အပဿန္တော အပဿန္တိ၊ ပဿန္တိဉ္စ န ပဿတိတိ
အပဿန္တော ပညာစက္ခုရိဟိတော အန္ဓဗာလော တာဒိသံ အန္ဓဗာလံ အယံ
ဓမ္မာဓမ္မံ ယထာသဘာဝတော န ပဿတိတိ ယထာ အပဿန္တံ န ပဿတိ
န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ အတ္တနော ပညာစက္ခုနာ ဓမ္မာဓမ္မံ ယထာသဘာဝတော
ပဿန္တိဉ္စ ပဏ္ဍိတံ “အယံ ဧဝံဝိဓော”တိ န ပဿတိ န ဇာနာတိ၊ တသ္မာ
အဟမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ဒဿနရဟိတော သကလံ ဂြေယျံ ဟတ္တာမလကံ ဝိယ ပဿန္တံ
ဘဂဝန္တံ အပဿန္တမ္ပိ ပူရဏာဒိံ ယထာသဘာဝတော န ပဿိံ၊ ဣဒါနိ ပန
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သမ္ပန္နော ဥဘယေဝိ ယထာသဘာဝတော ပဿာမိတိ သေဝိ-
တဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗေသု အတ္တနော အဝိပရိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။

ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဧကက မယံ အရညေတိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာဥပုတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ
 ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော နာဂပုပ္ဖကေသရေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝဇ္ဇိပုတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော
 ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝေသာလိယာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ
 ဝိဟရတိ။ တေန စ သမယေန ဝေသာလိယံ ဥဿဝေါ အဟောသိ။ တတ္ထ တတ္ထ
 နစ္စဂိတဝါဒိတံ ပဝတ္တတိ၊ မဟာဇနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဥဿဝသမ္ပတ္တိံ ပစ္စန-
 ဘောတိ၊ တံ သုတွာ သော ဘိက္ခု အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တော ဝိဝေကံ ဝဇ္ဇ-
 မာနော ဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အတ္တနော အနဘိရတိံ ပကာသေန္တော—

“ဧကက မယံ အရညေ ဝိဟရာမ၊
 အပဝိဒ္ဓံဝ ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ။
 ဧတာဒိသိကာယ ရတ္တိယာ၊
 ကော သု နာမ အမှေဟိ ပါဝိယော”တိ—

ဂါထမာဟ။

တံ သုတွာ ဝနသဏ္ဍေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ တံ ဘိက္ခု အနုကမ္မမာနာ
 “ယဒိပိ တံ ဘိက္ခု အရညဝါသံ ဟိဋ္ဌေန္တော ဝဒေသိ၊ ဝိဝေကကာမာ ပန
 ဝိဒ္ဓသုနော တံ ဗဟု မညန္တိယေဝါ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တိ—

“ဧကကော တံ အရညေ ဝိဟရသိ၊
 အပဝိဒ္ဓံဝ ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ။
 တဿ တေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ၊
 နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂဂါမိန”န္တိ—

ဂါထံ ဝတွာ “ကထံ ဟိ နာမ တံ ဘိက္ခု နိယျာနိကေ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ အနိယျာနိကံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿသိ”တိ သန္တဇ္ဇေန္တိ

သံဝေဇေသိ။ ဧဝံ သော ဘိက္ခု တာယ ဒေဝတာယ သံဝေဇိတော ကသာဘိဟ-
တော ဝိယ ဘဒြော အဿာဇာနိယော ဝိပဿနာဝိထိံ ဩတရိတွာ န စိရဿေဝ
ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သတရံသိဝံ ဘာဏုမံ။
ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဠုရာဇံဝ ပူရိတံ။
ပုရက္ခတံ သာဝကေဟိ၊ သာဂရေဟေဝ မေဒနိံ။
နာဂံ ပဂ္ဂယု ရေဏုဟိ၊ ဝိပဿိဿာဘိရောပယိံ။
ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ရေဏုမဘိရောပယံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓုပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ပဏ္ဏတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ ရေဏု နာမာသိ ခတ္ထိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ “အယံ မေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ အင်္ဂုသော ဇာတော”တိ
အတ္တနော ဒေဝတာယ စ ပုတ္တနယံ သံကရိတွာ^၂—

၆၂။ “ဧကကာ မယံ အရညေ ဝိဟရာမ၊
အပဝိဒ္ဓိဝ ဝနသ္မိံ ဒါရကံ။
တဿ မေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ၊
နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂဂါမိနံ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

ဟဿတ္ထော—အနပေက္ခဘာဝေန ဝနေ ဆဒ္ဓိတဒါရက္ခဏံ ဝိယ ယဒိဝိ မယံ
ဧကကာ ဧကာကိနော အသဟာယာ ဣမသ္မိံ အရညေ ဝိဟရာမ၊ ဧဝံ
ဝိဟရတော ပန တဿ မေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ မံ ဗဟူ အတ္တကာမရူပါ
ကုလပုတ္တာ အဘိပတ္တေန္တိ “အဟော ဝတဿ မယမ္ဗိ ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ
ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ အရညေ ဝိဟရေယျာမာ”တိ။ ယထာ ကိံ? နေရယိကာ
ဝိယ သဂ္ဂဂါမိနံ၊ ယထာ နာမ နေရယိကာ အတ္တနော ပါပကမ္ပေန နိရယေ
နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ သဂ္ဂဂါမိနံ သဂ္ဂပဂါမိနံ ဝိဟယန္တိ “အဟော ဝတ မယမ္ဗိ
နိရယဒုက္ခံ ပဟာယ သဂ္ဂသုခံ ပစ္စနဘဝေယျာမာ”တိ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ^၃ အတ္ထော။

၁-၃ ၃-၁၆၀-ပိဋေ။ ၂-ပုပ္ဖ (သီ)
၃-သရိတွာ (သီ) ၄-ဧဝံ ဝိဟယန္တိတိ(က)

ဧတ္ထ စ အတ္တနိ ဂရုဗဟုဝစနပ္ပယောဂဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ကေကာ မယံ
 ဝိဟရာမာ”တိ ပုန တဿ အတ္ထဿ ဧကတ္တံ သန္ဓာယ “တဿ မေ”တိ ကေ-
 ဝစနပ္ပယောဂေါ ကတော။ “တဿ မေ”, “သဂ္ဂဂါမိန”န္တိ စ ဥဘယဗ္ဗိ
 ‘ဝိဟယန္တိ’တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ ဥပယောဂတ္ထေ သမ္ပဒါနနိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
 တံ အဘိပတ္တေန္တိတိ စ တာဒိသေ အရညဝါသာဒိဂုဏေ အဘိပတ္တေန္တာ နာမ^၁
 ဟောန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ^၂။ တဿ မေတိ ဝါ တဿ မမ သန္တိကေ ဂုဏေတိ
 အဓိပ္ပါယော။

ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပက္ခတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စူတာ ပတန္တိတိ အာယသ္မတော ပက္ခတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
 သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော
 ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ယက္ခသေနာပတိ ဟုတွာ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
 ပသန္ဓမာနသော ဒိဗ္ဗဝတ္ထေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သက္ကေသု ဒေဝဒဟနိဂမေ
 သာကိယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သမ္မောဒကုမာရော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။
 အထဿံ ဒဟရကာလေ ဝါတရောဂေန ပါဒါ န ဝဟိံသု^၃။ သော ကတိပယံ
 ကာလံ ပိဋ္ဌသပ္ပိ ဝိယ ဝိစရိ။ တေနဿ ပက္ခောတိ သမညာ ဇာတာ။ ပစ္စာ
 အရောဂကာလေပိ တထေဝ နံ သဉ္ဇာနန္တိ။ သော ဘဂဝတော ဉာတိသမာဂမေ
 ပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပဂ္ဂိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတုံ
 ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အညတရသ္မိံ ရူက္ခမူလေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ စ သမယေ
 အညတရော ကုလလော မံသပေသိံ အာဒါယ အာကာသေန ဂစ္ဆတိ။ တံ
 ဗဟူ ကုလလာ အနုပတိတွာ ပါတေသုံ။ ပါတိတံ မံသပေသိံ ဧကော
 ကုလလော အဂ္ဂဟေသိ။ တံ အညော အတ္တိန္တိတွာ ဂဏှိ။ တံ ဒိသ္မာ ထေရော
 “ယထာယံ မံသပေသိ၊ ဧဝံ ကာမာ နာမ ဗဟုသာဓာရဏာ ဗဟုဒုက္ခာ
 ဗဟုပါယာသာ”တိ ကာမေသု အာဒိနဝံ နေက္ခမ္မေ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ “အနိစ္စ”န္တိအာဒိနာ မနသိကရောန္တော ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ

၁-အဘိပတ္တေန္တာနံ အဘိပတ္တေန္တာ နာမ(သိ၊ က) ၂-ဝုတ္တမေဝါတိ(သိ) ၃-ဝဟိံသု(သိ)

ကတဘတ္တကိစ္စော ဒိဝါဠာနေ နိသီဒိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿေဟိ၊ ပါဝိသိ ဗန္ဓုမံ တဒါ။
 နဂရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ အဂမံ ဒိပစေတိယံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ ယက္ခာ မယံ ဥပန္နိကေ။
 ဥပဋ္ဌဟန္တိ သက္ကစ္စံ၊ ဣန္ဒြိယံ တိဒဿ ဂဏာ။
 ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဒုဿံ ပဂ္ဂယဟံ တဒါ။
 သိရဿ အဘိဝါဒေသိ၊ တဗ္ဗာ’ဒါသိ မဟေသိနေ။
 အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
 ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ဝသုဓာယံ ပကမ္ပထ။
 တဗ္ဗ အစ္စရိယံ ဒိသ္မာ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
 ဗုဒ္ဓေ စိတ္တံ ပဿာဒေမိ၊ ဣပဒိန္နမိ တာဒိနေ။
 သောဟံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဒုဿံ ဒတွာန သတ္ထုနေ။
 သရဏဗ္ဗ ဥပါဂစ္ဆိံ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇနေ။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒိ ဖလံ။
 ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ၊ သောဠာသာသံ သုဝါဟနာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု အင်္ကျံသံ? ကတွာ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ အညာ အဓိဂတာ၊ တဿ သံကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော
“စူတာ ပတန္တိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၃။ တတ္ထ စူတာတိ ဘဠာ။ ပတန္တိတိ အနုပတန္တိ။ ပတိတာတိ စဝနဝသေန
ဘူမိယံ ပတိတာ၊ အာကာသေ ဝါ သမ္ပတနဝသေန ပတိတာ။ ဝိဒ္ဓါတိ ဂေဓံ

၁-၃ ၃-၁၆-ပိဋက။ ၂-စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ(သီ) ၃-ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု၊ တမင်္ကျံသံ(သီ)

ရာဇာနံ ဗိမ္ဗိသာရံ ပဋိစ္စ အဗ္ဗပါလိယာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ ရာဇာ ဟိ ဗိမ္ဗိသာရော တရုဏကာလေ အဗ္ဗပါလိယာ ရူပသမ္ပတ္တိံ သုတွာ သဉ္ဇာတာဘိ-
လာသော ကတိပယမနုဿပရိဝါရော အညာတကဝေသေန ဝေသာလိံ ဂန္ဓာ
ဧကရတ္တိံ တာယ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ တဒါ အယံ တဿာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိံ
အဂ္ဂဟေသိ။ သာ စ ဂဗ္ဘဿ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ တဿ အာရောစေသိ။ ရာဇာပိ
အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒတွာ ပက္ကာမိ။ သာ ဂဗ္ဘဿ
ပရိပါကမန္ဓာယ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ “ဝိမလော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။ ပစ္စာ
ဝိမလကောဏ္ဍညောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတော
ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
နိသိန္ဓော ဇနကာယဿ၊ ဒေသေသိ အမတံ ပဒံ။
တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန၊ ဋ္ဌိပဒိန္ဓဿ တာဒိနော။
သောဏ္ဏပုပ္ဖါနိ စတ္တာရိ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
သုဝဏ္ဏစ္ဆဒနံ အာသိ၊ ယာဝတာ ပရိသာ တဒါ။
ဗုဒ္ဓါဘာ စ သုဝဏ္ဏာဘာ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော၊ ဝေဒဇာတော ကတဉ္ဇလီ။
ဝိတ္ထိသဉ္ဇနနော တေသံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
အာယာစိတွာန သမ္ပုဋ္ဌိံ၊ ဝန္တိတွာန စ သုဗ္ဗတံ။
ပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာန၊ သကံ ဘဝနပါဂမိံ။
ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အနုဿရိံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
သောဋ္ဌသာသိံ သု ရာဇာနော၊ နေမိသမ္ပတနာမကာ။
တေတာလီသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောန္တော “ဒုမ-
ဂ္ဂယာယာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၄။ တတ္ထ ဒုမဂ္ဂယာယာတိ ဒုမေန အဓမ္မေန အဂ္ဂါတဗ္ဗာယ၊ အဗ္ဗပါလိယာတိ
အတ္ထော။ အာဓာရေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဥပ္ပန္နောတိ တဿာ ကုစ္ဆိယံ ဥပ္ပန္နော
ဥပ္ပဇ္ဇမာနော စ။ ဇာတော ပဏ္ဍရကေတုနာတိ ဝေလဝတ္ထဓဇတ္တာ^၁ “ပဏ္ဍရ-
ကေတု”တိ ပညာတေန ဗိမ္ဗိသာရရညာ ဟေတုဘူတေန ဇာတော၊ တံ ပဋိစ္စ
နိဗ္ဗတ္တောတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိဒဿနံ။ တတော ဟိ
ဇာတောတိ အဘိဇာတိဒဿနံ။ ဝိဇာယနကာလတော ပဌာယ ဟိ လောကေ
ဇာတဝေါဟာရော။ ဧတ္ထ စ “ဒုမဂ္ဂယာယ ဥပ္ပန္နော”တိ ဣမိနာ အတ္ထုက္ကံသန-
ဘာံ အပနေတိ၊ အနေကပတိပုတ္တာနမ္ပိ ဝိသေသာဓိဂမသမ္ဘဝဉ္စ^၂ ဒီပေတိ။
“ဇာတော ပဏ္ဍရကေတုနာ”တိ ဣမိနာ ဝိညာတပိတိကဒဿနေန ပရဝဗ္ဗနံ
အပနေတိ။ ကေတုဟာတိ မာနပ္ပဟာယိ။ မာနော ဟိ ဥဏ္ဍတိလက္ခဏတ္တာ
ကေတု ဝိယာတိ ကေတု။ တထာ ဟိ သော “ကေတုကမျတာပစ္စုပဌာနော”တိ
ဝုစ္စတိ။ ကေတုနာယေဝါတိ ပညာယ ဧဝ။ ပညာ ဟိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု
အစ္စုဂ္ဂတဋ္ဌေန မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ အရိယာနံ ဇော နာမ။
တေနာဟ “ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇော”တိ^၃။ မဟာကေတု ပဓိသယိတိ မဟာ-
ဝိသယတာယ မဟန္တာ၊ သေယျမာနဇာတိမာနာဒိဘေဒတော ဗဟဝေါ စ
မာနပ္ပကာရာ၊ ဣတရေ စ ကိလေသဓမ္မော သမုသိတဋ္ဌေန ကေတု ဧတဿာတိ
မဟာကေတု၊ မာရော ပါဝိမာ။ တံ ဗလဝိမေန^၄ ဝိသယာတိက္ကမနဝသေန
အဘိဘဝိ နိဗ္ဗိသေဝနံ အကာသိတိ။ “မဟာကေတု ပဓိသယိ”တိ အတ္တာနံ ပရံ
ဝိယ ဒသေန္တော အညာပဒေသေန အရဟတ္တံ ဗျာကာသိ။

ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿာတိ အာယသ္မတော ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ကိရပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝေဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဝုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော သတ္တာရံ

၁-ဝေလဓဇတ္တာ (သီ) ၂-.....သမ္ဘာဝဉ္စ (က)
၃-သံ ၁-၄၆၈၊ အံ ၁-၃၆၁၊ ခု ၆-၁၄၈-ဝိဋ္ဌေသု။ ၄-ဗလံ ဝိဒ္ဓံသန (သီ)

ဥဒ္ဓိဿံ မာဠိံ^၁ ကရောန္တဿ ပူဂဿ၊^၂ ဧကတ္ထန္တံ အလဘန္တဿ ထန္တံ ဒတွာ
သဟာယကိစ္စံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ အညတရဿဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝန္တောတိဿ
ဂေါတ္တတော အာဂတနာမံ။ သော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကောသလရဋ္ဌေ ဂါမကာဝါသေ ဝသန္တော အာဂတာ-
ဂတာနံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ။ “အယံ ဝိနယော ဣဒံ သုတ္တန္တံ
အယံ အဘိဓမ္မော”တိ ပန ပရိစ္ဆေဒံ န ဇာနာတိ။ အထေကဒိဝသံ အာယသ္မန္တံ
ဓမ္မသေနာပတိံ ပုစ္ဆိတွာ ယထာပရိစ္ဆေဒံ သဗ္ဗံ သလ္လက္ခေသိ။ ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ
ပုဗ္ဗေပိ ပိဋကဒိသမညာ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မေ ဝဝတ္တိတာ ဧဝ၊ ယတော ဘိက္ခုနံ
ဝိနယဓရာဒိဝေါဟာရော။ သော တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှန္တော ပရိပုစ္ဆန္တော
တတ္ထ ဝုတ္တေ ရူပါရူပဓမ္မေ သလ္လက္ခေတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သမ္မသန္တော
န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ မဟာပူဂဂဏော အဟု။
သရဏံ ဂတာ စ တေ ဗုဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓဟန္တိ တထာဂတံ။
သဗ္ဗေ သင်္ဂမ္မ မန္တေတွာ၊ မာဠိံ^၁ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္ထုနော။
ဧကတ္ထန္တံ အလဘန္တာ၊ ဝိစိနန္တိ ဗြဟ္မာဝနော။
တေဟံ အရညေ ဒိသွာန၊ ဥပဂမ္မ ဂဏံ တဒါ။
အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပဋိပုစ္ဆိံ ဂဏံ အဟံ။
တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု၊ သီလဝန္တော ဥပါသကာ။
မာဠိံ^၂ မယံ ကတ္ထုကာမာ၊ ဧကတ္ထန္တော န လဗ္ဗတိ။
ဧကတ္ထန္တံ မမံ ဒေထ၊ အဟံ ဒဿာမိ သတ္ထုနော။
အာဟရိဿာမဟံ ထန္တံ၊ အပ္ပေါသုက္ကာ ဘဝန္တု တေ။
တေ မေ ထန္တံ ပဝေန္တိံသု၊ ပသန္တာ တုဋ္ဌမာနသာ။
တတော ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊ အဂမံသု သကံ ဃရံ။
အစိရံ ဂတေ ပူဂဂဏော၊ ထန္တံ အဟာသဟံ တဒါ။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပဌမံ ဥဿပေသဟံ^၃။

၁-သာလံ (သီ)
၃-၃ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၂-ကေဿ ပူဂဿ (သီ)
၄-ဥပပေသဟံ (သီ)၊ ဥဿာပေမဟံ (က)

ကောဗဒ္ဓဝသေန ဝါစုဂ္ဂတံ ကတံ။ ယံ ဗုဒ္ဓဝစနန္တိ ဝစနသေသော။ တန္တိ တံ ပရိယတ္တိဓမ္မံ ဘာသတိ ကထေတိ။ ဂဟဋ္ဌာနန္တိ တေသံ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ။ သုနိသိန္ဓောတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ သမ္မာ နိစ္စလော နိသိန္ဓော၊ လာဘသက္ကာရာဒိံ^၁ အပစ္စာသိသန္ဓော ကေဝလံ ဝိမုတ္တာယတနသီသေယေဝ ဌတွာ ကထေတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော”တိ ဖလသမာပတ္တိသုခဝသေန ဓမ္မဒေသနာဝသေနေဝ စ ဥပ္ပန္နဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇောတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယထာ ယထာဝုသော ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇ”န္တိအာဒိ။

ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မေဃိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနုသာသိ မဟာဝီရောတိ အာယသ္မတော မေဃိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ကုသလဗီဇာနိ ရောပေန္တော ဣတော ကေနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပါပုဏိ?။ တသ္မိံ စ သမယေ ဝိပဿိ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓကိစ္စဿ ပရိယောသာနမာဂမ္မ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇိ။ တေန ပထဝီကမ္ဘာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု မဟာဇနော ဘိတတသိတော အဟောသိ။ အထ နံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတွာ သမဿာသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော သံဝေဂပ္ပတ္တော အဟောသိ။ တတ္ထာယံ ကုလပုတ္တော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ သုတွာ သတ္တရိ သဉ္ဇာတဂါရဝဗဟုမာနော ဥဋ္ဌာရံ ဝိတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကဝိလဝတ္ထုသ္မိံ သာကိယရာဇ-ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ မေဃိယောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပ္ပဋ္ဌဟန္တော ဘဂဝတိ ဇာလိကာယံ ဝိဟရန္တေ ကိမိကာလာယ^၂ နဒိယာ တီရေ ရမဏိယံ အမ္မဝနံ ဒိသ္မာ တတ္ထ

၁-လာဘသက္ကာရာဒိနိ (သိ)
၂-ပတ္တော (သိ)

၂-ဒီ ၃-၂၃၅-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။
၄-ကိပိဏ္ဍိကာယ (သိ)

ဝိဟရိတုကာမော ဒွေ ဝါရေ ဘဂဝတာ ဝါရေတွာ တတိယဝါရံ ဝိဿဇ္ဇိတော
 တတ္ထ ဂန္ဓာ မိစ္ဆာဝိတက္ကမက္ခိကာဟိ ခဇ္ဇမာနော စိတ္တသမာဓိံ အလဘိတွာ
 သတ္ထု သန္တိကံဂန္ဓာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ “အပရိပက္ကာယ
 မေသိယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိနာ^၁
 ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော တသ္မိံ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ယဒါ ဝိပဿီ လောကဂ္ဂေါ၊ အာယုသင်္ခါရံမောဿဇိ။
 ပထဝီ သမ္ပကမ္ပိတ္ထ၊ မေဒနီ ဇလမေခလာ။

ဩတတံ ဝိတတံ^၃ မယံ၊ သုဝိစိတ္တဝဋ်သကံ။
 ဘဝနမ္ပိ ပကမ္ပိတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓဿ အာယုသင်္ခယေ။

တာသော မယံ သမုပ္ပန္နော၊ ဘဝနေ သမ္ပကမ္ပိတေ။
 ဥပ္ပါဒေါ န ကိမတ္ထာယ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု^၄။

ဝေဿဝဏော ဣဓာဂမ္မ၊ နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဇနံ။
 ပါဏဘူတေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ဧကဂ္ဂါ ဟောထ သံဝုတာ။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
 ယသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ပထဝီ သမ္ပကမ္ပတိ။

ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ကိတ္တေတွာ၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမ္ပိ မောဒဟံ။
 အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ကုသလံ စရိတံ မယာ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓသညာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စုဒ္ဓသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ အာသိံ ပတာပဝါ။
 သမိတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သမ္မုခါ ဩဝါဒံ လဘိတွာ “မယာ အရဟတ္တံ
 အဓိဂတ”န္တိ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁-ခု ၁-၁၁၉-ဝိဇ္ဇေ ဉဒါနေ။
 ၃-ဝိတ္ထတံ (ပါဠိယံ)

၂-ခု ၃-၁၆၆-ဝိဇ္ဇာဒိသု။
 ၄-လောကော စ ဝိပုလော အဟု (သီ)

၆၆။ “အနုသာသိ မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
 တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန၊ ဝိဟာသိံ သန္တိကေ သတော။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနုသာသိတိ “အပရိပက္ကာယ မေဃိယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပဉ္စ
 ဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိနာ ဩဝဒိ အနုသိဋ္ဌိံ အဒါသိ။ မဟာ-
 ဝီရောတိ မဟာဝိက္ကန္တော၊ ဝိရိယပါရမိပါရိပုရိယာ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတဝိရိယာ-
 မိဋ္ဌာနေန အနညသာဓာရဏံ စတုဗ္ဗိဓသဗ္ဗုဓာနသမုတ္တိယာ စ မဟာဝိရိ-
 ယောတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူတိ သဗ္ဗေသဉ္စ ဥေယျဓမ္မာနံ ပါရံ ပရိယန္တိ
 ဉ္ဇာဏဂမနေန ဂတော အဓိဂတောတိ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ၊ သဗ္ဗညူတိ အတ္ထော။
 သဗ္ဗေသံ ဝါ သင်္ခတဓမ္မာနံ ပါရဘူတံ နိဗ္ဗာနံ သယန္တုဉ္ဇာဏေန ဂတော အဓိ-
 ဂတောတိ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။ တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာနာတိ တဿ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော သာမုက္ကံသိကံ တံ စတုသစ္စဓမ္မံ သုဏိတွာ။ ဝိဟာသိံ သန္တိကေတိ
 အဗ္ဗဝနေ မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ ဥပဒ္ဓုတော စာလိကာဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု
 သမိပေယေဝ ဝိဟာသိံ။ သတောတိ သတိမာ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာယ
 အပ္ပမတ္တောတိ အတ္ထော။ အဟန္တိ ဣဒံ ယထာ “အနုသာသိ”တိ ဧတ္ထ “မ”န္တိ၊ ဧဝံ
 “ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ ဧတ္ထ “မယာ”တိ ပရိဏာမေတဗ္ဗံ။
 “ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ စ ဣမိနာ ယထာဂုတ္တံ ဝိဇ္ဇာတ္တယာနုပ္ပတ္တိမေဝ
 သတ္ထု ဩဝါဒပဋိကရဏဘာဝဒဿနေန ပရိယာယန္တရေန ပကာသေတိ။
 သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပုရဏမေဝ ဟိ သတ္ထု သာသနကာရိတာ။

မေဃိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနညသာဓာရဏေန (သီ)
 ၂-သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူတိ သဗ္ဗေသံ ဝါ သင်္ခတဓမ္မာနံ ပါရဘူတံ နိဗ္ဗာနံ သယန္တုဉ္ဇာဏေန
 ဂတော၊ သဗ္ဗေသံ ဥေယျဓမ္မာနံ ပါရံ ပရိယန္တိ ဉ္ဇာဏဂမနေန ဂတော အဓိဂတောတိ
 သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ၊ သဗ္ဗညူတိ အတ္ထော။ (သီ)
 ၃-ဝါလိကာ (သီ) ၄-သန္တိကေယေဝ (သီ) ၅-သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပုရဏာ (သီ)

၇-ကေဓမ္မသဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုန္တိ အာယသ္မတော ကေဓမ္မသဝနိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ကတိပယေ ဘိက္ခု။ မဂ္ဂမူဠေ မဟာရညေ ဝိစရန္တေ ဒိသ္မာ အနုကမ္မမာနော အတ္တနော ဘဝနတော ဩတရိတွာ တေ သမဿာသေတွာ ဘောဇေတွာ ယထာဓိပ္ပေတဋ္ဌာနံ ပါပေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပေ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေ ပရိနိဗ္ဗုတေ တသ္မိံ ကာလေ ဗာရာဏသိရာဇော ကိကီ နာမ အဟောသိ။ တသ္မိံ ကာလင်္ဂတေ တဿ ပုထုဝိန္ဒရာဇော^၁ နာမ ပုတ္တော အာသိ။ တဿ ပုတ္တော သုသာမော နာမ^၂။ တဿ ပုတ္တော ကိကီဗြဟ္မဒတ္တော နာမ ဟုတွာ ရဇံ ကာရေန္တော သာသနေ အန္တရဟိတေ ဓမ္မဿဝနံ အလဘန္တော “ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တဿ သဟဿံ^၃ ဒဗ္ဗိ”တိ ဘောသာပေတွာ ကေမ္မိ ဓမ္မကထိကံ အလဘန္တော “မယံ ပိတုပိတာမဟာဒီနံ ကာလေ ဓမ္မော သံဝတ္တတိ၊ ဓမ္မကထိကာ သုလဘာ အဟေသံ။ ဣဒါနိ ပန စတုပ္ပဒိကဂါထာမတ္တမ္ဘိ ကထေန္တော ဒုလ္လဘော။ ယာဝ ဓမ္မသညာ န ဝိနဿတိ၊ တာဝဒေဝ ပဗ္ဗဇိဿာ- မိ”တိ ရဇံ ပဟာယ ဟိမဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဂစ္ဆန္တံ သက္ကော ဒေဝရာဇော အာဂန္တော “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ ဂါထာယ ဓမ္မံ ကထေတွာ နိဝတ္တေသိ။ သော နိဝတ္တိတွာ ဗဟံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သေတဗျနဂရေ သေဠိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတိ သေတဗျနဂရေ သိံသပါဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ တဿ သတ္တာ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ ဣမာယ ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တဿ တတ္ထ ကတာဓိကာရတာယ သော အနိစ္စသညာယ ပါကဋတရံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌိတာယ ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မသမ္မသနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒုက္ခသညံ အနတ္တသညဉ္စ မနသိကရောန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ သာဝကာ ဝနစာရိနော။
 ဝိပ္ပနဋ္ဌာ^၁ ဗြဟာရညေ၊ အန္ဓာဝ အနုသုယျရေ^၆။
 အနုဿရိတွာ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ ပဒုမုတ္တရနာယကံ။
 တဿ တေ မုနိနော ပုတ္တာ၊ ဝိပ္ပနဋ္ဌာ မဟာဝနေ။

၁-ပုထုဝိန္ဒရာ ရာဇော (သီ) ၂-သုသာမော နာမ (သီ) ၃-သတသဟဿံ (သီ)
 ၄-ခု ၃-၁၆ ၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-ဝိပ္ပလဒ္ဓါ (သီ) ၆-အနုပိတိယရေ (သီ)

ဘဝနာ ဩရုဟိတွာန၊ အဂမိံ ဘိက္ခုသန္တိကံ။
တေသံ မဂ္ဂဉ္စ အာစိက္ခိံ၊ ဘောဇနဉ္စ အဒါသဟံ။
တေန ကမ္မေန ဝိပဒိန္တ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
ဇာတိယာ သတ္တဝေယောဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
သစက္ခူ နာမ နာမေန၊ ဒွါဒသ စက္ကဝတ္တိနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ ပဉ္စကပ္ပသတေ ဣတော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တံဿ ဧကေနော ဓမ္မဿဝနေန နိပ္ပန္နကိစ္စတ္တာ ကေမဗ္ဗသဝနီယောတွေဝ သမညာ အဟောသိ။ သော အရဟာ ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၆၇။ “ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကိလေသာတိ ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ ကိလေသေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝါတိ ကိလေသာ၊ ရာဂါဒယော။ ဈာပိတာတိ ဣန္ဒြိန်နာ ဝိယ ရုက္ခဂစ္ဆာဒယော အရိယမဂ္ဂဉ္စာဂ္ဂိနာ သမူလံ ဒဗ္ဗာ။ မယုန္တိ မယာ၊ မမ သန္တာနေ ဝါ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာတိ ကာမကမ္မဘဝါဒယော သဗ္ဗေ ဘဝါ သမုတ္တိဋ္ဌိတာ ကိလေသာနံ ဈာပိတတ္တာ။ သတိဟိ ကိလေသဝဋ္ဋေ ကမ္မဝဋ္ဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဘဝါနံ သမူဟတတ္တာ ဧဝ စ ဥပပတ္တိဘဝါပိ သမူဟတာ ဧဝ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာယ အာပါဒိတတ္တာ။ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရောတိ ဇာတိ-အာဒိကော—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
အဗ္ဗောတ္တိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရောတိ ပပုစ္ဆတိ”တိ—

ပုတ္တလက္ခဏော သံသာရော ဝိသေသတော ဒိဏော၊ တသ္မာ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါ။ ယသ္မာ အာယတိံ ပုနုပ္ပဝေါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော။ တသ္မာ စ ပုနုပ္ပဝေါ နတ္ထိ၊ ယသ္မာ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာတိ အာဝတ္တေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ တတော ဧဝ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကေမဗ္ဗသဝနီယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုလ္လဗ္ဗိံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဒုပ္ပဘာတံ ဒုရုဋ္ဌိတံ။
 ယံ မေ ဘောဂေ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ စက္ခမာ။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ သာဂရော နာမ သာဝကော။
 မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 ကိံ န သောစသိ မာ ဘာယိ၊ စရ ဓမ္မံ သုမေဓသ။
 အနုပ္ပဒိန္နာ ဗုဒ္ဓေန၊ သဗ္ဗေသံ ဗီဇသမ္ပဒါ။
 ယော စေ ပူရေယျ သမ္ပုဒ္ဓိံ၊ တိဋ္ဌန္တိ လောကနာယကံ။
 ဓာတုံ သာသပမတ္တိ၊ နိဗ္ဗုတဿာပိ ပူဇယေ။
 သမေ စိတ္တပ္ပသာဒမိ၊ သမံ ပုညံ မဟဂ္ဂတံ။
 တသ္မာ ထူပံ ကရိတွာန၊ ပူဇေဟိ ဇိနဓာတုယော။
 သာဂရဿ ဝစော သုတွာ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကာသဟံ။
 ပဉ္စဝဿေ ပရိစရိံ၊ မုနိနော ထူပမုတ္တမံ။
 တေန ကမ္မေန ဒွိပဒိန္န၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
 သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွာန၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
 ဘူရိပညာ စ စတ္တာရော၊ သတ္တကပ္ပသတေ ဣတော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ အာယသ္မတာ
 ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိဘာနံ ဝိမံသိတုံ “အာဝုသော မယံ ဓမ္မံ ဘဏာဟိ”တိ
 အဇ္ဈိဋ္ဌော စိရကာလပရိစိတတ္တာ—

၆၈။ “အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော၊
 မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော။
 သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနော၊
 ဥပသန္တဿ သဒါ သတိမတော”တိ—

ဣမမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အဓိစေတသောတိ အဓိစိတ္တဝတော၊ သဗ္ဗစိတ္တာနံ အဓိကေန အရဟတ္တဖလစိတ္တေန သမန္ဓာဂတဿာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမဇ္ဇတောတိ နပ္ပမဇ္ဇတော၊ အပ္ပမာဒေန အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု သာတစ္စကိရိယာယ သမန္ဓာဂတဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မုနိနောတိ “ယော မုနာတိ ဥဘော လောကေ၊ မုနိ တေန ပဝုဇ္ဇတိ”တိ^၁ ဧဝံ ဥဘယလောကမုနနေန ဝါ၊ မောနံ ဝုဇ္ဇတိ ဣဏံ၊ တေန အရဟတ္တဖလပညာသင်္ခါတေန မောနေန သမန္ဓာဂတတာယ ဝါ ဒိဏာသဝေါ မုနိ နာမ၊ တဿ မုနိနော။ မောနပထေသု သိက္ခတောတိ အရဟတ္တဉာဏသင်္ခါဘဿ မောနဿ ပထေသု ဥပါယမဂ္ဂေသု သတ္တတိသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု၊ တီသု ဝါ သိက္ခာသု သိက္ခတော။ ဣဒဉ္စ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော ဟိ အရဟာ၊ တသ္မာ ဧဝံ သိက္ခတော၊ ဣမာယ သိက္ခာယ မုနိဘာဝံ ပတ္တဿ မုနိနောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ စေတဒေဝံ၊ တသ္မာ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလစိတ္တာနံ ဝသေန အဓိစေတသော၊ စတုသစ္စသမ္မောဓိပဋိပက္ခိယံ အပ္ပမာဒဝသေန အပ္ပမဇ္ဇတော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏသမန္ဓာဂမေန မုနိနောတိ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော^၂ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ အထ ဝါ “အပ္ပမဇ္ဇတော သိက္ခတော”တိ ပဓာနဟေတု အက္ခာတာတိ^၃ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အပ္ပမဇ္ဇနဟေတု သိက္ခနဟေတု စ အဓိစေတသောတိ အတ္ထော။

သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနောတိ တာဒိသဿ ဒိဏာသဝမုနိနော အဗ္ဘန္တရေ ဣဋ္ဌဝိယောဂါဒိဝတ္ထုကာ သောကာ စိတ္တသန္တာပါ န ဟောန္တိ။ အထ ဝါ ()^၄ တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တဿ အသေက္ခမုနိနော သောကာ န ဘဝန္တိတိ။ ဥပသန္တဿာတိ ရာဂါဒိနံ အစ္စန္တုပသမေန ဥပသန္တဿ။ သဒါ သတိမတောတိ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ နိစ္စကာလံ သတိယာ အဝိရဟိတဿ။

ဣတ္ထ စ “အဓိစေတသော”တိ ဣဓိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ “အပ္ပမဇ္ဇတော”တိ ဣဓိနာ အဓိသီလသိက္ခာ၊ “မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေဟိ အဓိပညာသိက္ခာ။ “မုနိနော”တိ ဝါဧတေန အဓိပညာသိက္ခာ၊ “မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေန တာသံ လောကုတ္တရသိက္ခာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ၊ “သောကာ န ဘဝန္တိ”တိအာဒိဟိ သိက္ခာပါရိပူရိယာ အာနိသံသာ^၅ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။

ကျေဒါနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁-၅၂၊ ခု ၇-၂၆၁၊ ခု ၈-၇၄-ပိဋကေ။ ၂-ဧဝံပေက္ခ သမ္ပဒါနဝသေန အတ္ထော (သီ)
 ၃-ပဒါနံ ဟေတုအတ္ထတာ (ဥဒါန-၄ ၂၃၂-ပိဋကေ) ၄-(တာဒိနောတိ) (ဥဒါန-၄ ၂၃၂-ပိဋကေ)။
 ၅-အာနိသံသတာ (သီ)

၉-ဆန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုတ္တာန ဓမ္မံ မဟတော မဟာရသန္တိ အာယသ္မတော ဆန္ဒတ္ထေရဿ
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
 တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝံ သိဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝန္တံ
 အညတရံ ရုက္ခမူလံ ဥပဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော မုဒုသမ္ဗဿံ ပဏ္ဍသန္တရံ
 သန္တရိတွာ အဒါသိ။ ပုပ္ဖေဟိ စ သမန္တတော ဩကိရိတွာ ပူဇံ အကာသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုနပိ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သုဒ္ဓေါ-
 ဒနမဟာရာဇဿ ဂေဟေ ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဆန္ဒောတိဿ နာမံ
 အဟောသိ၊ ဗောဓိသတ္တေန သဟဇာတော။ သော သတ္ထု ဉ္ဇတိသမာဂမေ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝတိ ပေမေန “အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ
 ဓမ္မော”တိ မမတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ သိနေဟံ ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တော သမဏဓမ္မံ
 အကတွာ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တာရာ အာဏတ္တဝိဓိနာ ကတေန မြဟ္မဒဏ္ဍေန
 သန္တဇ္ဇိတော သံဝေဂပ္ပတ္တော ဟုတွာ သိနေဟံ ဆိန္ဒိတွာ ဝိပဿန္တော
 နစိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ —

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ အဒါသိံ ပဏ္ဍသန္တရံ။
 သမန္တာ ဥပဟာရဉ္စ၊ ကုသုမံ ဩကိရိံ အဟံ။
 ပါသာဒေဝံ ဂုဏံ ၊ ရမ္မံ၊ အနဘောမိ မဟာရဟံ။
 မဟဂ္ဂါနိ စ ပုပ္ဖါနိ၊ သယနေ’ဘိသဝန္တိ? မေ။
 သယနေဟံ တုဝဇ္ဇာမိ၊ ဝိစိတ္တေ ပုပ္ဖသန္တတေ။
 ပုပ္ဖဝုဋ္ဌိံ စ သယနေ၊ အဘိဝဿတိ တာဝဒေ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ အဒါသိံ ပဏ္ဍသန္တရံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သန္တရဿ ဣဒံ ဖလံ။
 တိဏသန္တရကာ နာမ၊ သတ္တေတေ စက္ကဝတ္တိနော။
 ဣတော တေ ပဉ္စမေ ကပ္ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု ဇနာမိပါ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန’န္တိ။

၁-၃၃-၁၅-ပိဋကဒီပနီ။ ၂-စတုရော (သိ) ၃-ဘိဝဿန္တိ (က)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခသန္တပ္ပိတော ဝီတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ^၁ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော—

၆၉။ “သုတွာန ဓမ္မံ မဟတော မဟာရသံ၊
သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန ဒေသိတံ။
မဂ္ဂံ ပပဇ္ဇိ^၂ အမတဿ ပတ္တိယာ၊
သော ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ ကောဝိဒေါ”^၃တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုတွာနာတိ သုဏိတွာ၊ သောတေန ဂဟေတွာ ဩဟိတသောတော သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရေတွာ။ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ။ မဟတောတိ ဘဂဝတော။ ဘဂဝါ ဟိ မဟန္တေဟိ ဥဋ္ဌာရတမေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ၊ သဒေဝကေန လောကေန ဝိသေသတော မဟနိယတာယ စ “မဟာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ယာ တဿ မဟာသမဏောတိ သမညာ ဇာတာ။ နိဿိက္ကဝစနဉ္စေတံ “မဟတော ဓမ္မံ သုတွာနာ”တိ။ မဟာရသန္တိ ဝိမုတ္တိရသဿ ဒါယကတ္တာ ဥဋ္ဌာရရသံ။ သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန ဒေသိတန္တိ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညု၊ တဿ ဘာဝေါ သဗ္ဗညုတာ။ ဉာဏမေဝ ဝရံ၊ ဉာဏေသု ဝါ ဝရန္တိ ဉာဏဝရံ၊ သဗ္ဗညုတာ ဉာဏဝရံ ဧတဿာတိ သဗ္ဗညုတညာဏဝရော၊ ဘဂဝါ။ တေန သဗ္ဗညုတညာဏသင်္ခါတအဂ္ဂဉာဏေန ဝါ ကရဏဘူတေန ဒေသိတံ ကထိတံ ဓမ္မံ သုတွာနာတိ ယောဇနာ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဣတိဝုတ္တကဝဏ္ဏနာယံ^၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂန္တိ အဂ္ဂင်္ဂိကံ အရိယမဂ္ဂံ။ ပပဇ္ဇိန္တိ ပဋိပဇ္ဇိ^၃။ အမတဿ ပတ္တိယာတိ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂမာယ ဥပါယဘူတံ ပဋိပဇ္ဇိန္တိ ယောဇနာ။ သောတိ သော ဘဂဝါ။ ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ ကောဝိဒေါတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဓါတဿ နိဗ္ဗာနဿ ယော ပထော၊ တဿ ကောဝိဒေါ တတ္ထ သုကုသလော။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ဘဂဝတော စတုသစ္စဒေသနံ သုတွာ အမတာဓိဂမူပါယမဂ္ဂံ အဟံ ပဋိပဇ္ဇိ^၃ ပဋိပဇ္ဇေနမဂ္ဂံ မယာ ကတံ၊ သော ဧဝ^၃ ပန ဘဂဝါ သဗ္ဗထာ ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ ကောဝိဒေါ၊ ပရသန္တာနေ ဝါ ပရမနေသု^၃ ကုသလော၊ ယဿ သံဝိဓာန-မာဂဗ္ဗ အဟမ္ဘိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိန္တိ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသီတိ။

ဆန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝီတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ (သီ) ၂-ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌာ ၂၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ဧဝံ (က) ၄-ပရဒမနေသု (က)

မမ အဿမသာမန္တာ၊ ပနာဒေါ အာသိ တာဝဒေ။
 ဗုဒ္ဓေ နိဗ္ဗာယမာနဗ္ဗိ၊ အာလောကော ဥဒပဇ္ဇေထ။
 ယာဝတာ ဝနသဏှသ္မိံ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆကာ။
 ဝါဠာ စ ကေသရိ သဗ္ဗေ၊ အဘိဂဇ္ဇိံ သု တာဝဒေ။
 ဥပ္ပါတံ တမဟံ ဒိသ္မာ၊ ပဗ္ဗာရံ အဂမာသဟံ။
 တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ နိဗ္ဗုတံ အပရာဇိတံ။
 သုဗုလ္လံ သာလရာဇံ၊ သတရံသိံ ဥဂ္ဂတံ။
 ဝိတစ္ဆိကံ အင်္ဂါရံ၊ နိဗ္ဗုတံ အပရာဇိတံ။
 တိဏံ ကဋ္ဌဉ္စ ပူရေတွာ၊ စိတကံ တတ္ထိကာသဟံ။
 စိတကံ သုကတံ ကတွာ၊ သရိရံ ဈာပယိံ အဟံ။
 သရိရံ ဈာပယိတွာန၊ ဂန္ဓတောယံ သမောက္ခိရိံ။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော ယက္ခော၊ နာမမဂ္ဂဟိ တာဝဒေ။
 ယံ ပူရိတံ တယာ ကိစ္စံ၊ သယမ္ပုဿ မဟေသိနော။
 ပုဏ္ဏကော နာမ နာမေန၊ သဒါ ဟောဟိ တုဝံ မုနေ ၂။
 တမှာ ကာယာ စရိတွာန၊ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆဟံ။
 တတ္ထ ဒိဗ္ဗမယော ဂန္ဓော၊ အန္တလိက္ခာ ပဝဿတိ။
 တတြာပိ နာမဓေယျံ မေ၊ ပုဏ္ဏကောတိ အဟူ တဒါ။
 ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ သင်္ကပ္ပံ ပူရယာမဟံ။
 ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
 ဣဓာပိ ပုဏ္ဏကော နာမ၊ နာမဓေယျံ ပကာသတိ။
 တောသယိတွာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံဝံ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တနုကိစ္စသိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဗဟူ မနုဿေ သာသနော အဘိပ္ပသာဒေသိ။
 ယတော ပဉ္စသတမတ္တာ ပုရိသာ ဥပါသကတ္တံ ပဉ္စသတမတ္တာ စ ဣတ္ထိယော
 ဥပါသိကာဘာဝံ ပဋိဝေဒေသုံ။ သော တတ္ထ ရတ္ထစန္ဒနေန စန္ဒနမာဠံ နာမ
 ဂန္ဓကုဋိံ ကာရာပေတွာ “သတ္တာ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ မာဠံ” ပဋိစ္ဆ-
 တူ”တိ ဘဂဝန္တံ ပုပ္ဖဒူတေန နိမန္တေသိ။ ဘဂဝါ စ ဣဒ္ဓါနဘာဝေန တတ္ထကေဟိ
 ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္ဓာ စန္ဒနမာဠံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အရုဏေ အနုဋ္ဌိတေ-
 ယေဝ ပစ္စာဂမာသိ။ ထေရော အပရဘာဂေ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ အညံ
 ဗျာကရောန္တော—

၇၀။ “သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ၊ ပညဝါ ပန ဥတ္တမော။
 မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သီလန္တိ သီလနဋ္ဌေန သီလံ၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမာဓာနဋ္ဌေန စာတိ
 အတ္ထော။ သီလံ ဟိ သဗ္ဗဂုဏာနံ ပတိဋ္ဌာ၊ တေနာဟ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ
 နရော သပညော”တိ?။ သမာဒဟတိ စ တံ ကာယဝါစာအဝိပ္ပကိဏ္ဍိ
 ကရောတိတိ အတ္ထော။ တယိဒံ သီလမေဝ အဂ္ဂံ သဗ္ဗဂုဏာနံ မူလဘာဝတော
 ပမုခဘာဝတော စ။ ယထာဟ “တသ္မာတိဟ တံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ
 ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓ”န္တိ၊
 “ပါတိမောက္ခန္တိ မုခမေတံ ပမုခမေတ”န္တိ စ အာဒိ။ ဣဓာတိ နိပါတမတ္ထံ။
 ပညဝါတိ ဉာဏသမ္ပန္နော။ သော ဥတ္တမော သေဋ္ဌော ပဝရေတိ ပုဂ္ဂလာ-
 ဓိဋ္ဌာနာယ ဂါထာယ ပညာယယေဝ သေဋ္ဌဘာဝံ ဒဿေတိ။ ပညုတ္တရာ ဟိ
 ကုသလာ ဓမ္မာ။ ဣဒါနိ တံ သီလပညာနံ အဂ္ဂသေဋ္ဌဘာဝံ ကာရဏတော
 ဒဿေတိ “မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ စ။
 သီလပညာဏဟေတု ပဋိပက္ခဇယော ကာမကိလေသဇယော ဟောတိတိ
 အတ္ထော။

ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 သတ္တမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-စန္ဒနသာလံ (သီ) ၂-သဒ္ဓိံ ဂန္ဓာ သာလံ (သီ) ၃-သံ ၁-၁၃၊ ၃ ၁၀-၁၉၇-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ပိ ၃-၁၄၁-ပိဋ္ဌေ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဝစ္ဆပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာတိ အာယသ္မတော ဝစ္ဆပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ပုညာနိ အာစိနန္တော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂန္တာ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တော
 ဧကဒိဝသံ မဟတိယာ ကံသပါတိယာ ပါယာသံ^၁ အာဒါယ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိ-
 ယေသန္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အာကာသေ စက်မန္တံ ဒိသ္မာ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတ-
 စိတ္တဇာတော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဒါတုကာမတံ ဒေဿသိ။ ပဋိဂ္ဂ-
 ဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ
 ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ။ **ဝစ္ဆပါလော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
 ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမေ ဥရုဝေလကဿပတ္ထေရေန ()^၂ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ
 ဒေဿေတွာ သတ္ထု ပရမနိပစ္စကာရေ ကတေ တံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတော ဧဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနော**?—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။
 ပဝနာ အဘိနိက္ခန္တော၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။

မဟစ္စာ ကံသပါတိယာ၊ ဝဇေတွာ ပါယသံ အဟံ။
 အာဟုတိံ ယိဋ္ဌုကာမော^၃သော၊ ဥပနေသိ^၅ ဗလိံ အဟံ။

ဘဂဝါ တမ္ပိ သမယေ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 စက်မံ သုသမာရူဋ္ဌော၊ အမ္မရေ အနိလာယနေ။

တဉ္စ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ၊ အဗ္ဗုတံ လောမဟံသနံ။
 ဌပယိတွာ ကံသပါတိံ၊ ဝိပဿိံ အဘိဝါဒယိံ။

တုဝံ ဒေဝေါသိ သဗ္ဗညု၊ သဒေဝေ သဟမာနုသေ။
 အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ မဟာမုနိ။

၁-ကံသပါတိယာ ဟရသေသံ ပါယာသံ (သိ)	၂-(သဒ္ဓိံ) (သဗ္ဗတ္ထ)
၃-ခု ၃-၁၇၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၅-ဥပနေမိ (က)
၄-ဒဋ္ဌုကာမော (သိ)	

ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော^၁။
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ သတ္တာ လောကေ မဟာမုနိ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ^၂ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ပါယာသဿ ဣဒံ ဖလံ။

ဧကတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ နာမာသိ ခတ္ထိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၄”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သုခေနေဝ အတ္တနာ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂတဘာဝံ
ဝိဘာဝေန္တော—

၇၁။ “သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ၊ မတိကုသလေန နိဝါတဂုတ္တိနာ။
သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိနာ၊ နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဒုလ္လဘ”န္တိ—

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာတိ အတိဝိယ ဒုဒ္ဓသဋ္ဌေန သုခုမေ^၂၊
သဏှဋ္ဌေန နိပုဏေ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိအတ္ထေ အနိစ္စတာဒိ^၃ အာရောပေတွာ
ပဿတိတိ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိ၊ တေန။ မတိကုသလေနာတိ မတိယာ
ပညာယ ကုသလေန ဆေကေန၊ “ဧဝံ ပဝတ္တမာနဿ ပညာ ဝခုတိ၊ ဧဝံ န
ဝခုတိ”တိ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇျင်္ဂပညာယ ဥပ္ပါဒနေ ကုသလေန။ နိဝါတဂုတ္တိနာတိ
သဗြဟ္မစာရီသု နိဝါတနိစဝတ္တနသီလေန^၄၊ ဝုဗ္ဗေသု နဝေသု စ ယထာနုရူပ-
ပဋိပတ္တိနာ^၅။ သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိနာတိ သံသေဝိတံ အာစိဏ္ဏံ ဝုဒ္ဓသီလံ
သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလံ၊ တံ ယဿ အတ္ထိ၊ တေန သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိနာ။ အထ
ဝါ သံသေဝိတာ ဥပါသိတာ ဝုဒ္ဓသီလိနော ဧတေနာတိ သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိ၊
တေန။ ဟိတိသဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ ယော နိဝါတဂုတ္တိ သံသေဝိတ-
ဂုဒ္ဓသီလိ မတိကုသလော သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိ စ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ န တဿ
ဒုလ္လဘန္တိ အတ္ထော။ နိဝါတဂုတ္တိတာယ ဟိ သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိတာယ စ
ပဏ္ဍိတာ တံ ဩဝဒိတဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိ၊ တေသန္တ ဩဝါဒေ ဌိတော

၁-သဗ္ဗလောကဂ္ဂနာယကော (သီ)

၂-နိဝါတနိစဝတ္တိနာ ဝုဗ္ဗသီလေသု (သီ)

၂-သုသုခုမေန (သီ)

၄-ပဋိပတ္တိဂုတ္တိနာ (သီ)

သယံ မတိကုသလတာယ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိတာယ စ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရောန္တော နစိရဿေဝ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိတိ၊ အယမေဝ စ ထေရဿ
အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသီတိ။

ဝစ္ဆပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာတုမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာ ကဋီရော သုသု ဝနိတဂ္ဂေါတိ အာယသ္မတော အာတုမတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ
ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အန္တရီထိယံ
ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဂန္ဓောဒကေန ဂန္ဓစုဏ္ဏေန စ ပူဇိ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ
သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ
အကာသိ၊ ဣဏဿ ပန အပရိပက္ကတ္တာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ အထ
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အာတုမော-
တိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ မာတာ “ပုတ္တဿ မေ ဘရိယံ
အာနေဿာမာ”တိ ဣတကေဟိ သမ္ပန္နေသိ။ သော တံ ဥပဓာရေတွာ
ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော “ကိ” မယံ ဃရာဝါသေန၊ ဣဒါနေဝ
ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ ဂန္ဓော ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ နံ မာတာ ဥပ္ပဗ္ဗာ-
ဇေတုကာမာ နာနာနယေဟိ ပလောဘေတိ။ သော တဿာ အဝသရံ
အဒတွာ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပကာသေန္တော—

၇၂။ “ယထာ ကဋီရော သုသု ဝနိတဂ္ဂေါ၊
ဒုန္နိက္ခမော ဟောတိ ပသာခဇာတော။
ဧဝံ အဟံ ဘရိယာယာနိတာယ၊
အနုမညံ မံ ပဗ္ဗဇိတောမိ ဒါနိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကဋ္ဌိရောတိ အင်္ကျံရော၊ ဣမ ပန ဝံသင်္ကျံရော အဓိပ္ပေတော။ သုဿတိ တရုဏော။ ဝနိတဂ္ဂေါတိ ပဝနိတသာခေါ။ သုဿဝနိတဂ္ဂေါတိ ဝါ သုဋ္ဌ၊ ဝနိတသာခေါ၊ သဗ္ဗာတပတ္တသာခေါ။ ဗုဒ္ဓိက္ခမောတိ ဝေဠုဂုဗ္ဗတော နိက္ခာမေတုံ နိဟရိတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ပသာဓဇာတောတိ ဇာတပသာခေါ၊ သာခါနမ္ပိ ပဗ္ဗေပဗ္ဗေဥပုန္ဓအနုသာခေါ။ ဧဝံ အဟံ ဘရိယာယာနိတာယာတိ ယထာ ဝံသော ဝနိတဂ္ဂေါ ဝံသန္တရေသု သံသဋ္ဌာသာခါပသာခေါ ဝေဠုဂုဗ္ဗတော ဗုဒ္ဓိဟရဏီယော ဟောတိ။ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဘရိယာယ မယံ အာနိတာယ ပုတ္တဓိတာဒိဝသေန ဝနိတဂ္ဂေါ အာသတ္တိဝသေန ဃရာဝါသတော ဗုဒ္ဓိဟရဏီယော ဘဝေယံ။ ယထာ ပန ဝံသကဋ္ဌိရော အသဗ္ဗာတသာဓဗန္ဓော ဝေဠုဂုဗ္ဗတော သုနိဟရဏီယောဝ ဟောတိ။ ဧဝံ အဟမ္ပိ အသဗ္ဗာတပုတ္တဒါရာဒိဗန္ဓော သုနိဟရဏီယော ဟောမိ။ တသ္မာ အနာနိတာယ ဧဝ ဘရိယာယ အနုမည မံ အတ္တနာဝ မံ အနုဇာနာပေတွာ။ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ဒါနိတိ “ဣဒါနိ ပန ပဗ္ဗဇိတော အမိ၊ သာဓု သုဋ္ဌ။” တိ အတ္တနော နေက္ခမ္ဘာဘိရတိ ပကာသေသိ။ အထ ဝါ “အနုမည မံ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ဒါနိ” တိ မာတု ကထေတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယဒိပိ တာယ ပုဗ္ဗေ နာနုမတံ၊ ဣဒါနိ ပန ပဗ္ဗဇိတော အမိ၊ တသ္မာ အနုမည အနုဇာနာဟိ မံ သမဏဘာဝေယေဝ ဌာတုံ၊ နာဟံ တယာ နိဝတ္တနိယောတိ။ ဧဝံ ပန ကထေန္တော ယထာဌိတောဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ကိလေသေ ခေပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“နိသဇ္ဇ ပါသာဒဝရေ၊ ဝိပဿိ အဒ္ဓသံ ဇိနံ။
 ကကုဓံ ဝိလသန္တံ၊ သဗ္ဗညု တမနာသကံ။
 ပါသာဒဿာ’ဝိဒူရေ စ၊ ဂစ္ဆတိ လောကနာယကော။
 ပဘာ နိဒ္ဒါဝတေ တဿ၊ ယထာ စ သတရံသိနော။
 ဂန္ဓောဒကဉ္စ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သမောကိရိံ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဂန္ဓောဒကမာကိရိံ။
 ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သုဂန္ဓော နာမ ခတ္တိယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္ဓော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” ဣ။

၁-ဝနိတသိခေါ(က) ၂-ဇာတသာခါပသာခေါ(သိ) ၃-သမ္ပတ္တ(သိ)က) ၄-၃၃-၁၇၃-ပိဋေ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ မာတရံ အာပုစ္ဆိတွာ တဿာ ပေက္ခန္တိယာယေဝ အာကာသေန ပက္ကာမိ။ သော အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဥတ္တရိကာလမ္ပိ အန္တရန္တရာ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

တတ္ထ “ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ”တိ ဣမိနာပဒေသေန အယမ္ပိ ထေရဿ အညာဗျာ-
ကရဏဂါထာ အဟောသိ အတ္တနော သန္တာနေ ရာဂါဒိမလဿ ပဗ္ဗာဇိ-
တဘာဝဒီပနတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ပဗ္ဗာဇယမတ္တနော မလံ၊ တသ္မာ
‘ပဗ္ဗဇိတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

အာတုမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မာဏဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇိက္ကန္တ ဒိသ္မာ ဒုဒိတန္တ ဗျာမိတန္တိ အာယသ္မတော မာဏဝတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ
မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ လက္ခဏဓရော ဟုတွာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
အဘိဇာတိယာလက္ခဏာနိပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ သာဝေတွာ “ဧကံသေန
အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ နာနာနယေဟိ ထောမေတွာ
အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂ-
တီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏမဟာ-
သာလဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ယာဝ သတ္တဝဿာနိ၊ တာဝ အန္တောဃရေ-
ယေဝ ဝမိတွာ သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ ဥပနယနတ္ထံ ဥယျာနံ နီတော အန္တရာမဂ္ဂေ
ဇိက္ကာတုရမတေ ဒိသ္မာ တေသံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ တေ ပရိဇနေ ပုစ္ဆိတွာ ဇရာ-
ရောဂမရဏသဘာဝံ သုတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တတော အနိဝတ္တန္တော၊
ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ မာတာပိတရော အနုဇာနာ-
ပေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဇာယမာနေ ဝိပဿိမ္ပိ၊ နိမိတ္တံ ဗျာကရိံ အဟံ။
နိဗ္ဗာပယိံ စ ဇနတံ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ။”

၁-၃ ၁-၆၉-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-အနုဝတ္တန္တော (သီ၊က) ၃-၃ ၃-၁၇၃-ပိဋာဒိသု။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ဒသသဟဿိ ကမ္ပတိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သရိတာယော န သန္တယံ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ အဝိစက္ခိ^၁ န ပဇ္ဇလိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ပက္ခိသံသော န သဉ္စရိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ဝါတက္ခန္ဓော န ဝါယတိ^၂။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သဗ္ဗရတနာနိ ဇောတယံ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သတ္တာသံ ပဒဝိက္ကမာ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ဇာတမတ္ထော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဒိသာ သဗ္ဗာ ဝိလောကယိ။
 ဝါစာသဘိဗုဒ္ဓိရေသိ၊ သော ဗုဒ္ဓါန ဓမ္မတာ။

သံဝေဇယိတွာ ဇနတံ၊ ထဝိတွာ လောကနာယကံ။
 သမ္ပုဒ္ဓိံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိံ ပါစိနာမုခေါ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိထောမယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ထောမနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ဣတော နဂုတိကပ္ပမိ၊ သမ္ပုခါထဝိကပ္ပယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ပထဝီဒုန္နုဘိ နာမ၊ ဧကုနနဂုတိမိတော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

၁-အဝိစက္ခိ (သိ)

၂-ဝါတက္ခန္ဓော န ဝါယထ (သိ)

အဋ္ဌာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ ဩဘာသော နာမ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

သတ္တာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ သရိတစ္ဆေဒနုဂ္ဂယော ၁။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဆဋ္ဌသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ဂတိပစ္ဆေဒနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ပဉ္စသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရာဇာ ဝါတသမော နာမ၊ ကပ္ပါနံ စုလ္လသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရတနပဇ္ဇလော နာမ၊ ကပ္ပါနံ တေအသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ပဒဝိက္ကမနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဒွေအသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရာဇာ ဝိလောကနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဧကသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ဂိရသာရောတိ နာမေန၊ ကပ္ပေ'သီတိမှိ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

အဓိဂတာရဟတ္ထော ပန ဘိက္ခုဟိ “ကေန တံ အာဂုသော သံဝေဂေန အတိဒဟရောဝ သမာနော ပဗ္ဗဇိတော”တိ ပုစ္ဆိတော အတ္တနော ပဗ္ဗဇာ-
နိမိတ္တကိတ္တနာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၃။ “ဇိဏ္ဏဉ္စ ဒိသွာ ဒုခိတဉ္စ ဗျာဓိတံ၊
မတဉ္စ ဒိသွာ ဂတမာယုသင်္ခယံ။
တတော အဟံ နိက္ခမိတူန ပဗ္ဗဇိ'၊
ပဟာယ ၂ ကာမာနိ မနောရမာနိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဇိဏ္ဏန္တိ ဇရာယ အဘိဘူတံ၊ ခဏ္ဍိစ္စပါလိစ္စဝလိတ္တစတာဒိဟိ သမဂ္ဂိ-
 ဘူတံ။ ခုဒ္ဒိတန္တိ ဒုက္ခပ္ပတ္တိံ။ ဗျာဓိတန္တိ ဂိလာနံ။ ဧတ္ထ စ “ဗျာဓိတ”န္တိ ပုတ္တေပိ
 ဒုက္ခပ္ပတ္တဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ။ “ဒုဒ္ဒိတ”န္တိ ဝစနံ တဿ ဗာဠုဂိလာနဘာဝပရိဒီပနတ္ထိ။
 မတန္တိ ကာလင်္ဂတံ၊ ယသ္မာ ကာလင်္ဂတော အာယုနော ခယံ ဝယံ ဘေဒံ
 ဂတော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပုတ္တိံ “ဂတမာယုသင်္ခယ”န္တိ။ တသ္မာ
 ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတာနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ “ဣမေ ဇရာဒယော နာမ န ဣမေသံယေဝ၊ အထ
 ခေါ သဗ္ဗသာဓာရဏာ၊ တသ္မာ အဟမ္မိ ဇရာဒိကေ အနတိဝတ္ထော”တိ
 သံဝိဂ္ဂတ္တာ။ နိက္ခမိတူနာတိ နိက္ခမိတွာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိပ္ပါ-
 ယေန ဃရတော နိဂန္ဓာ။ ပဗ္ဗဇိန္တိ သတ္ထု သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော။
 ပဟာယ ကာမာနိ မနောရမာနိတိ ဣဋ္ဌကန္တာဒိဘာဝတော အဝိတရာဂါနံ
 မနော ရမေန္တိတိ မနောရမေ ဝတ္ထုကာမေ ပဇဟိတွာ၊ တပ္ပုဂ္ဂိဗဒ္ဓဿ ဆန္ဒ-
 ရာဂဿ အရိယမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တနေန နိရပေက္ခဘာဝေန ဆဉ္စေတွာတိ အတ္ထော။
 ကာမာနံ ပဟာနကိတ္တနမုခေန စေတံ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
 အဟောသိ။ မာဏဝကာလေ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဣမဿ ထေရဿ မာဏဝေါ-
 တေဝ သမညာ ဇာတာတိ။

မာဏဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုယာမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာမန္တန္တော စ ဗျာပါဒေါတိ အာယသ္မတော သုယာမနတ္ထေရဿ ၂
 ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္မိပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနပုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ခညဝတီနဂရေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏ-
 သိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတွာ မြာဟ္မဏမန္တေ ဝါစေတိ။ တေန စ သမယေန
 ဝိပဿိ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ခညဝတီနဂရံ ပိဏ္ဏာယ
 ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ။ တံ ဒိသ္မာ မြာဟ္မဏော ပသန္တစိတ္တော အတ္တနော
 ဂေဟံ နေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ တဿူပရိ ပုပ္ဖသန္တာရံ သန္တရိတွာ
 အဒါသိ၊ သတ္တရိ တတ္ထ နိသိန္တေ ပဏီတေန အာဟာရေန သန္တပေသိ၊
 ဘုတ္တာဝိံ စ ပုပ္ဖဂန္ဓေန ပူဇေသိ။ သတ္တာ အနမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ

၁-ဒုဒ္ဒိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညတ္တံ (သီ)၊ ဒုဒ္ဒိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညိတံ (က) ၂-သုယာမနတ္ထေရဿ (သီ)

ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
 အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုယာမနောတိဿ
 နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ပရမနိဿမ-
 ယုတ္တော^၂ ဟုတွာ ဂေဟဝါသီနံ ကာမူပဘောဂံ ဇိရုန္တိတွာ ဈာနနိန္ဒော
 ဘဂဝတော ဝေသာလိဂမနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“နဂရေ ဓညဝတိယာ၊ အဟောသိံ မြာဟ္မဏော တဒါ။
 လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သနိဗ္ဗာဏုသကေဇုဘေ။
 ပဒကော ဝေယျာကရဏော၊ နိမိတ္တကောဝိဒေါ အဟံ။
 မန္တေ စ သိဿေ ဝါစေသိံ၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
 ပဉ္စ ဥပ္ပလဟတ္တာနိ၊ ပိဋိယံ ဌပိတာနိ မေ။
 အာဟုတိံ ယိဋ္ဌုကာမောဟံ၊ ပိတုမာတုသမာဂမေ။
 တဒါ ဝိပဿီ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။
 ဩဘာသေန္တော ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ အာဂစ္ဆတိ နရာသဘော။
 အာသနံ ပညပေတွာန၊ နိမန္တေတွာ မဟာမုနိံ။
 သန္တရိတွာန တံ ပုပ္ဖံ၊ အဘိနေသိံ သကံ ဃရံ။
 ယံ မေ အတ္ထိံ သကေ ဂေဟေ၊ အာမိသံ ပစ္စုပ္ပန်တံ။
 တာဟံ ဗုဒ္ဓဿ ပါဒါသိံ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။
 ဘုတ္တာဝိံ ကာလမညာယ၊ ပုပ္ပဟတ္ထမဒါသဟံ။
 အနုမောဒိတွာန သဗ္ဗညု၊ ပက္ကာမိ ဥတ္တရာမုခေါ။
 ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ပမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ပဒါနသိဒိံ ဖလံ။
 အနန္တရံ ဣတော ကပ္ပေ၊ ရာဇာဟံ ဝရဒဿနော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္ထိံ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” ဣ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ နိဝရဏပ္ပဟာနကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာက-
 ရောန္တော—

၁-ပရမရမဏိယော (သိ) ၂-ခု ၃-၁၅-ပိဋ္ဌာဒိယ။

၇၄။ “ကာမစ္ဆန္ဓော စ ဗျာပါဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ ဘိက္ခုနော။
ဥဒ္ဓစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာမစ္ဆန္ဓောတိ ကာမေသု ဆန္ဓော၊ ကာမော စ သော ဆန္ဓော စာတိပိ ကာမစ္ဆန္ဓော၊ ကာမရာဂေါ။ ဣဓ ပန သဗ္ဗောပိ ရာဂေါ ကာမစ္ဆန္ဓော အဂ္ဂမဂ္ဂဝဇ္ဈဿာပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ တေနာဟ “သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ သဗ္ဗောပိ ဟိ တောဘူမကခမ္မာ ကာမနိယဋ္ဌေန ကာမာ၊ တတ္ထ ပဝတ္တော ရာဂေါ ကာမစ္ဆန္ဓော၊ တေနာဟ ဘဂဝါ “အာရုပ္ပေ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ ပဋိစ္စ ထိနမိဒ္ဓ-နိဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ ဗျာပဇ္ဇတိ စိတ္တံ ပူတိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ ဇတေနာတိ ဗျာပါဒေါ၊ “အနတ္တံ မေ အစရိ”တိ၊ အာဒိနယပဝတ္တော အာဃာတော။ ထိနံ စိတ္တဿ အကလျတာ အနုဿာဟသံဟနနံ၊ မိဒ္ဓံ ကာယဿ အကလျတာ အသတ္တိဝိဃာတော၊ တဒုဘယမ္ပိ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကိစ္စာဟာရပဋိပက္ခာနံ ဧကတာယ ဧကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ယေန ဓမ္မေန စိတ္တံ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ အဂ္ဂပသန္တံ၊ သော စေတသော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဥဒ္ဓစ္စဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ ကိစ္စာဟာရပဋိပက္ခာနံ သမာနတာယ ကုက္ကုစ္စမ္ပိ ဂဟိတမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ပစ္ဆာနုတာပလက္ခဏံ။ ယော ဟိ ကတာ-ကတကုသလာကုသလူပနိဿယော? ဝိပုဋိသာရော၊ တံ ကုက္ကုစ္စံ။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ “ဧဝံ န ခေါ၊ န န ခေါ”တိ သံသယံ အာပဇ္ဇတိ? ဓမ္မသဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္ဓော ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ ဧတာယာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဝတ္ထုကော သံသယော။ သဗ္ဗ-သောတိ အနဝသေသတော။ န ဝိဇ္ဇတိတိ နတ္ထိ၊ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ န ဥပ-လဗ္ဗတိ။ ဣဒဉ္စ ပဒဒ္ဓယံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ ယောဇနာ—ယဿ ဘိက္ခုနော တေန တေန အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ ကာမစ္ဆန္ဓော စ ဗျာပါဒေါ စ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဉ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ စ သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ၊ တဿ န ကိဉ္စိ ကရဏီယံ၊ ကတဿ ဝါ ပတိစယောတိ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာက-ရောတိ။ ပဉ္စသု ဟိ နိဝရဏေသု မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒေသု တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗောပိ ကိလေသာ သမုစ္ဆိန္ဒာယေဝ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗေတ ဘဂဝန္ဓော ပဉ္စ နိဝရဏေ” ပဟာယ စေတသော ဥပတ္တိလေသေ”တိ။

သုယာမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဋ္ဌာန ၃-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၁၆၊ အဘိ ၂-၃၇၆-ပိဋ္ဌေသု။
၃-အကတကတကုသလာကုသလံ နိဿာယ ယော (သိ) ၄-သံသယာပတ္တိ (သိ)
၅-တေနာဟ ဘဂဝါ ပဉ္စနိဝရဏေ (သိ) ၆-ဒိ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။

ဣတော သတ္တသတေ ကပ္ပေ^၁၊ ရာဇာ အာသိ^၂ သုမင်္ဂလော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၃”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သပ္ပုရိသုပနိဿယာနိသံသကိတ္တနာပဒေသေန
အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၅။ “သာဓု သုဝိဟိတာန ဒဿနံ၊ ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓိ ဝဗုတိ။
ဗာလမ္ပိ ကရောန္တိ ပဏ္ဍိတံ၊ တသ္မာ သာဓု သတံ သမာဂမော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သာဓုတိ သုန္ဓရံ၊ ဘဒ္ဒကန္တိ အတ္ထော။ သုဝိဟိတာန ဒဿနန္တိ
သုဝိဟိတာနံ ဒဿနံ။ ဂါထာသုခတ္ထံ အနုသွာရလောပေါ^၂ ကတော။
သီလာဒိဂုဏေဟိ သုသံဝိဟိတတ္ထဘာဝါနံ ပရာနုဒ္ဓယာယ သုဋ္ဌ၊ ဝိဟိတ-
ဓမ္မဒေသနာနံ အရိယာနံ ဒဿနံ သာဓုတိ ယောဇနာ။ “ဒဿန^၃”န္တိ နိဒဿန-
မတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ သဝနာဒီနမ္ပိ ဗဟုကာရတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ယေ တေ ဘိက္ခု။ သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာသမ္ပန္နာ
ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ ဩဝါဒကာ ဝိညာပကာ
သန္ဓဿကာ သမာဒပကာ သမုတ္တေဇကာ သမ္ပဟံသကာ အလံ-
သမက္ခာတာရော သဒ္ဓမ္မဿ၊ ဒဿနမ္မာဟံ ဘိက္ခုဝေ တေသံ ဘိက္ခုနံ
ဗဟူပကာရံ^၃ ဝဒါမိ၊ သဝနံ။ ဥပသင်္ကမနံ။ ပယိရူပါသနံ။
အနုဿရဏံ။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇမ္မာဟံ ဘိက္ခုဝေ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဗဟူပကာရံ
ဝဒါမိ”တိ ၄။

ဒဿနမူလကတ္တာ ဝါ ဣတရေသံ ဒဿနမေဝေတ္ထ ဝုတ္တံ၊ ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိတိ-
အာဒိ တတ္ထ^၅ ကာရဏဝစနံ။ တာဒိသာနံ ဟိ ကလျာဏမိတ္တာနံ ဒဿနေ
သတိ ဝိညုဇာတိကော အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော တေ ဥပသင်္ကမတိ ပယိ-
ရူပါသတိ၊ “ကိ” ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိ^၆ အကုသလ”န္တိအာဒိနာ^၆ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊
တေ စဿ အနေကဝိဟိတေသု ကင်္ခါဋ္ဌာနိယေသု ကင်္ခံ^၇ ပဋိဝိနောဒေန္တိ၊ တေန
ဝုတ္တံ “ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိ”တိ။ ယသ္မာ စ တေ ဓမ္မဒေသနာယ တေသံ ကင်္ခံ^၇

၁-သတ္တကပ္ပသတေ (သိ) ၂-အနုဿာရလောပေါ (သိ)
၃-ဗဟုကာရံ (သိ) ၄-ခု ၁-၂၆၇-ပိဋေ။
၅-ဒဿနမေဝေတံ ဝုတ္တံ တံ ခေါ ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ တတ္ထ (သိ) ၆-မ ၃-၂၄၈-ပိဋေ။

ပဋိဝိနောဒေတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိံ စ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဗုဒ္ဓိံ ဝဇုတိံ။ ယဒါ ပန တေ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ တဒါ သောဠသဝတ္ထုကာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဆိဇ္ဇတိ သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပညာ ဗုဒ္ဓိံ ဝဇုတိံ။ ဗာလျသမတိက္ကမနတော တေ ပဏ္ဍိတာ ဟောန္တိ။ သော တေဟိ ဗုဒ္ဓိံ ဝဇေတိ၊ ဗာလမ္ပိ ကရောန္တိ ပဏ္ဍိတန္တိ။ တသ္မာတိအာဒိ နိဂမနံ၊ ယသ္မာ သာဓူနံ ဒဿနံ ဝုတ္တနယေန ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓိံ ဝဇုတိ၊ တေ ဗာလံ ပဏ္ဍိတံ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ တေန ကာရဏေန သာဓု သုန္ဒရံ သတံ သပ္ပုရိသာနံ အရိယာနံ သမာဂမော၊ တေဟိ သမောဓာနံ သမ္မာ ဝဇုနန္တိ အတ္ထော။

သုသာရဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိယဉ္ဇဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေတိ အာယသ္မတော ဝိယဉ္ဇဟတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟိမဝန္တေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝသန္တော ဒေဝတာသမာဂမေသု အပ္ပါနဘာဝတာယ ပရိသပရိယန္တေ ဌတွာ ဓမ္မံ သုတွာ သတ္တရိ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ကေဒိဝသံ သုဝိသုဒ္ဓိံ ရမဏိယံ ဂင်္ဂိယံ ပုလိနပ္ပဒေသံ ဒိသွာ သတ္ထု ဂုဏေ အနုဿရိ “ဣတောပိ သုဝိသုဒ္ဓါ သတ္ထု ဂုဏာ အနန္တာ အပရိမေယျာ စာ”တိ၊ ဧဝံ သော သတ္ထု ဂုဏေ အာရဗ္ဗ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ယုဒ္ဓသောဏ္ဏော အပရာဇိတ- သင်္ဂါမော အမိတ္တာနံ ဝိယဟာနိကရဏေန ဝိယဉ္ဇဟောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော သတ္ထု ဝေသာလိဂမနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝသမာနော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမ္ပိ၊ ဝသာမိ ပဗ္ဗတန္တရေ။
ပုလိနံ သောဘနံ ဒိသွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အနုဿရိ။”

ဤဇော ဥပနိဓာ နတ္ထိ၊ သင်္ခါရံ နတ္ထိ သတ္တုနော။
သဗ္ဗဓမ္မံ အဘိညာယ၊ ဤဇောန အဓိမုစ္စတိ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ဤဇောန တေ သမော နတ္ထိ၊ ယာဝတာ ဤဇာမုတ္တမံ။

ဤဇော စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမိ မောဒဟံ။
အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ကုသလံ စရိတံ မယာ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဤဇာသညာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော သတ္တတိကပ္ပမိ၊ ဧကော ပုလိနပုပ္ဖိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ၊ “အန္ဓပုထုဇ္ဇနာနံ ပဋိပတ္တိတော ဝိရုရာ အရိယာနံ ပဋိပတ္တိ”တိ ဣမဿ အတ္တဿ ဒဿနဝသေန၊ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၆။ “ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေ၊ နိပတန္တေသု ဥပ္ပတေ။
ဝသေ အဝသမာနေသု၊ ရမမာနေသု နော ရမေ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပ္ပတန္တေသုတိ ဥဏ္ဏမန္တေသု၊ သတ္တေသု မာနုဒ္ဓစ္စထမ္ဘသာရမ္ဘာဒီဟိ အတ္တုက္ကံသနေန အနုပသန္တေသု။ နိပတေတိ နမေယျ၊ တေသညေဝ ပါပဓမ္မာနံ ပရိဝဇ္ဇနေန၊ နိဝါတဂုတ္တိ ဘဝေယျ။ နိပတန္တေသုတိ ဩဏမန္တေသု၊ ဟိနာဓိ- မုတ္တိကတာယ ကောသဇ္ဇေန စ ဂုဏတော နိဟိယမာနေသု။ ဥပ္ပတေတိ ဥဏ္ဏမေယျ၊ ပဏီတာဓိမုတ္တိကတာယ ဝိရိယာရမ္ဘေန စ ဂုဏတော ဥဿုက္ကေယျ။ အထ ဝါ ဥပ္ပတန္တေသုတိ ဥဋ္ဌဟန္တေသု၊ ကိလေသေသု ပရိယုဋ္ဌာနဝသေန သီသံ ဥက္ခိပန္တေသု။ နိပတေတိ ပဋိသင်္ခါနဗလေန ယထာ တေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာ အနုရူပပစ္စဝေက္ခဏာယ နိပတေယျ၊ ဝိက္ခမ္ဘေယျ စေဝ သမုတ္တိန္တေယျ စ။ နိပတန္တေသုတိ ပရိပတန္တေသု၊ အယောနိသောမနသိကာရေသု ဝိရိယ- ပယောဂမန္တတာယ ဝါ ယထာရဒ္ဓေသု သမထဝိပဿနာဓမ္မေသု ဟာယ-

၁-သင်္ခါတံ(သီ) ၂-ပတွာ ထေရော(သီ) ၃-ဒဿနဝသေန အနဝသေသေန(သီ)
၄-ပရိဝိဝဇ္ဇနေန(သီ) ၅-ဂုဏတော ဥပ္ပတေယျ ဥက္ကံသေယျ(သီ) ၆-ပဋိသင်္ခါနဝသေန(သီ)

မာနေသု။ ဥပ္ပတေတိ ယောနိသောမနသိကာရေန ဝီရိယာရမ္ဘသမ္ပဒါယ စ တေ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဥပ္ပါဒေယျ ဝဇေယျ စ။ ဝသေ အဝသမာနေသုတိ သတ္တေသု မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသံ အရိယဝါသဉ္စ အဝသန္တေသု သယံ တံ ဝါသံ ဝသေယျာတိ။ အရိယေသု ဝါ ကိလေသဝါသံ ဒုတိယကဝါသံ အဝသန္တေသု ယေန ဝါသေန တေ အဝသမာနာ နာမ ဟောန္တိ၊ သယံ တထာ ဝသေ။ ရမမာနေသု နော ရမေတိ သတ္တေသု ကာမဂုဏရတိယာ ကိလေသရတိယာ ရမန္တေသု သယံ တထာ နော ရမေ န ရမေယျ။ အရိယေသု ဝါ နိရာမိသာယ ဈာနာဒိရတိယာ ရမမာနေသု သယမ္ပိ တထာ ရမေ၊ တတော အညထာ ပန ကဒါစိပိ နော ရမေ နာဘိရမေယျ ဝါတိ အတ္ထော။

ဝိယဉ္စဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဟတ္တာရောဟပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကန္တိ အာယသ္မတော ဟတ္တာရောဟ-
 ပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
 တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဘိက္ခု-
 သံဃပရိဝုတံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ
 ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဟတ္တာရောဟ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဟတ္ထိသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ အဂမာသိ။ သော
 ဧကဒိဝသံ ဟတ္ထိံ သိက္ခာပေန္တော နဒိတိရံ ဂန္တော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယ-
 မာနော “ကိံ မယံ ဣမိနာ ဟတ္ထိဒမနေန၊ အတ္တာနံ ဒမနမေဝ ဝရ” န္တိစိန္တေတွာ
 ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာဝ စရိယာနု-
 ကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော စိရပရိစယေန
 ကမ္မဋ္ဌာနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိဝောဝန္တံ စိတ္တံ ဆေကော ဟတ္တာစရိယော ဝိယ အင်္ဂု-
 သေန စဏ္ဍမတ္တဝရဂါရဏံ၊ ပဋိသင်္ခါနအင်္ဂုသေန နိဂ္ဂဏန္တော “ဣဒံ ပုရေ
 စိတ္တမစာရိ စာရိက” န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၇၇။ ဟတ္ထ ဣဒန္တိ ဝုစ္စမာနဿ စိတ္တဿ အတ္တပစ္စက္ခတာယ ဝုတ္တံ။ ပုရေတိ
 နိဂ္ဂဟကာလတော ပုဗ္ဗေ။ အစာရိတိ ဝိစရိ၊ အနဝဋ္ဌိတတာယ နာနာရမ္မဏေသု

ပရိတ္တမိ။ စာရိကန္တိ ယထာကာမစရိယံ။ တေနာဟ “ယေနိစ္ဆကံ ယတ္ထကာမံ ယထာသုခ”န္တိ။ တန္တိ တံစိတ္တံ။ အဇ္ဇာတိ ဧတရဟိ။ နိဂ္ဂဟေဿာမီတိ နိဂ္ဂဏှိယာမိ၊ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရိယာမိ။ ယောနိသောတိ ဥပါယေန။ ယထာ ကိံ? ဟတ္ထိပ္ပဘိန္ဒု ဝိယ အင်္ဂုသဂ္ဂဟော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣဒံ မမ စိတ္တံ နာမ ဣတော ပုဗ္ဗေ ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု ယေန ယေန ရမိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ တဿ ဝသေန ယေနိစ္ဆကံ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ စဿ ကာမော၊ တဿ တဿ ဝသေန ယတ္ထကာမံ၊ ယထာ ယထာ ဝိစရန္တဿ သုခံ ဟောတိ၊ တထေဝ စရဏတော ယထာသုခံ ဒီဃရတ္တံ စာရိကံ အစရိ၊ တံ အဇ္ဇပါဟံ ဘိန္ဒုမဒမတ္တဟတ္ထိံ ဟတ္ထာစရိယသင်္ခါ- တော ဆေကော အင်္ဂုသဂ္ဂဟော အင်္ဂုသေန ဝိယ ယောနိသောမနသိကာရေန နိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ နာဿ ဝိတိက္ကမိတုံ ဒဿာမီတိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝ စ ထေရော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၊—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိပဿီ ဒက္ခိဏာရဟော။
ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ အာရာမာ အဘိနိက္ခမိ။
ဒိသ္ဿာနဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗညုံ တမနာသကံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဂဏှိပုပ္ဖံ? အပူဇယိံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒွိပဒိန္ဒဿ တာဒိနော။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပုန ဝန္တိံ တထာဂတံ။
ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ဧကတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ စရဏော နာမ ခတ္ထိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသီတိ။
ဟတ္ထာရောဟပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကေပညာသကပ္ပမိ၊ ရာဇာ အာသိံ ဇလုတ္တမော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

သော အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တော—

၇၀။ “အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။

တဿ မေ ဒုက္ခဇာတဿ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓော အပရဋ္ဌေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနေကဇာတိသံသာရန္တိ အနေကဇာတိသတသဟဿသင်္ချိံ ဣဒံ သံသာရဝဋံ၊ အဗ္ဗုနော အဓိပ္ပေတတ္တာ အစူန္တသံယောဂေကဝစနံ။ သန္ဓာဝိဿန္တိ သံသရိံ၊ အပရာပရံ စဝနုပ္ပဇနဝသေန ပရိတ္တမိံ။ အနိဗ္ဗိသန္တိ တဿ နိဝတ္တက- ဉာဏံ အဝိန္ဒန္တော အလဘန္တော။ တဿ မေတိ ဧဝံ သံသရန္တဿ မေ။ ဒုက္ခဇာတဿာတိ ဇာတိအာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နဒုက္ခဿ၊ တိဿန္တံ ဝါ ဒုက္ခတာနံ ဝသေန ဒုက္ခသဘာဝဿ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓောတိ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပကာရော ၂ ဒုက္ခရာသိ။ အပရဋ္ဌေါတိ အရဟတ္တမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ပရိတ္တဋ္ဌော စုတော န အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ “အပရဋ္ဌော”တိ ဝါပါဋ္ဌော၊ အပဂတသမိဒ္ဓိတော၊ သမုတ္တိန္ဒ- ကာရဏတ္တာ အပဂတောတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာ- ဗျာကရဏံ အဟောသိ။

မေဏ္ဍသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗော ရာဂေါ ပဟိနော မေတိ အာယသ္မတော ရက္ခိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ- ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပသန္ဓမာနသော ဒေသနာဉာဏံ အာရပ္ပ ထောမနံ အကာသိ။ သတ္တာ တဿ စိတ္တပ္ပသာဒံ ဩလောကေတွာ “အယံ ဣတော သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ၅ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ရက္ခိတော နာမ သာဝကော ဘဝိဿတိ”တိ

၁-ဒုက္ခဇာတိနံ (သိ) ၂-ကမ္မကိလေသဝိပါကဝသေန ဝတ္တပ္ပကာရော (သိ)
၃-န ဝါနိ ပဝတ္တိဿတိ (သိ) ၄-အပဝတ္တိသံသိဒ္ဓိတော (သိ) ၅-ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ (သိ)

ဗျာကာသိ။ သော တံ သုတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္နမာနသော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဒေဝဒဟနိဂမေ သာကိယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ရက္ခိတောဒတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ယေ သာကိယကောလိယရာဇုဟိ ဘဂဝတောပရိဝါရတ္ထာယ ဒိန္နာ ပဉ္စသတရာဇကုမာရာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ အညတရော။ တေ ပန ရာဇကုမာရာ န သံဝေဂေန ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍာဘိဘူတာ ယဒါ သတ္တာရာ ကုဏာလဒဟတိရံ နေတွာ ကုဏာလဇာတကဒေသနာယ^၁ ဣတ္ထိနံ ဒေါသဝိဘာဝနေန^၂ ကာမေသု အာဒိနဝံ ပကာသေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတာ၊ တဒါ အယမ္ပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 မဟတော ဇနကာယဿ၊ ဒေသေတိ အမတံ ပဒံ။
 တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဝါစာသဘိမုဒိရိတံ။
 အဗ္ဗလိံ^၄ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ဧကဂ္ဂေါ အာသဟံ တဒါ။
 ယထာ သမုဒ္ဓေါ ဥဒဓိနံ မဂ္ဂေါ၊
 နေရူ နဂါနံ ပဝရော သိလုစ္စယော။
 တထေဝ ယေ စိတ္တဝသေန ဝတ္တရေ၊
 န ဗုဒ္ဓဉာဏဿ ကလံ ဥပေန္တိ တေ။
 ဓမ္မဝိစိံ^၅ ဌပေတွာန၊ ဗုဒ္ဓေါ ကာရုဏိကော ဣသိ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော သော ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ၊ ဗုဒ္ဓမ္ပိ လောကနာယကေ။
 ကပ္ပေါနံ^၆ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ န ဂမိဿတိ။
 ကိလေသေ ဈာပယိတွာန၊ ဧကဂ္ဂေါ သုသမာဟိတော။
 သောဘိတော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 ပညာသေ ကပ္ပသဟဿေ၊ သတ္ထေဝါသုံ ယသုဂ္ဂတာ^၆။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ခု ၆-၁၁၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒေါသဝိဘာဝနေ (က) ၃-ခု ၃-၁၈၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-ဓမ္မဝိထိ (သိ) ၅-ကပ္ပေါနိ (သိ) ၆-သမုဂ္ဂတာ (သိ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော “သဗ္ဗော ရာဂေါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၇၉။ တတ္ထ သဗ္ဗော ရာဂေါတိ ကာမရာဂါဒိပ္ပဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ ရာဂေါ။ ပဟိနောတိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ပဟိနော။ သဗ္ဗော ဧေါသောတိ အာသာတဝတ္ထု၊ ကာဒိဘာဝေန အနေကဘေဒဘိန္ဓော သဗ္ဗောပိ ဗျာပါဒေါ။ သမူဟတောတိ မဂ္ဂေန သမုဋ္ဌါဋီတော။ သဗ္ဗော မေ ဝိဂတော မောဟောတိ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိ အာဒိနာ ဝတ္ထုဘေဒေန အဋ္ဌဘေဒေါ၊ သံကိလေသဝတ္ထုဝိဘာဝေန အနေကဝိဘာဂေါ၊ သဗ္ဗောပိ မောဟော မဂ္ဂေန ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ မယံ ဝိဂတော။ သီတိ ဣတောသ္မိ နိဗ္ဗုတောတိ ဧဝံ မူလကိလေသပ္ပဟာနေန တဒေကဋ္ဌတာယ သံကိလေသာနံ သမ္ပဒေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ အနဝသေသကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာဘာဝတော သီတိဘာဝံ ပတ္တော၊ တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော အဟံ အသ္မိ ဘဝါမီတိ အညံ ဗျာကာသိ။

ရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥဂ္ဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ မယာ ပကတံ ကမ္မန္တိ အာယသ္မတော ဥဂ္ဂတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ဧကတကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဥဂ္ဂနိဂမေ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥဂ္ဂေါတွေဝဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ တသ္မိံ နိဂမေ ဘဒ္ဒါရာမေ ဝိဟရန္တေ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

၁-အဘိ ၁-၂၁၆၊ အဘိ ၂-၃၇၇-ပိဋကဒီပနိ။ ၂-အဋ္ဌဝိဘာဂေါ(သီ) ၃-၃၃-၁၀၁-ပိဋကေ။

ဝိပါကဝဋ္ဌဿ အနုပ္ပါဒနတော။ တေနာဟ “နတ္ထိ ခါနိ ပုနဗ္ဗဓေါ”တိ။
အာယတိ ပုနဗ္ဗဓေါဘိနိဗ္ဗတ္တိ မယံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗမေတ”န္တိပိ ပါဌော၊
သဗ္ဗမ္ပိ တေန္တိ ၂ ပဒဝိဘာဂေါ။

ဥဂ္ဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ္ဂ

၁-သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ မယာ ပကတံ ပါပန္နိ အာယသ္မတော သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္တိတ္ထော ဇာတိသုမန-
ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ယတ္ထ ယတ္ထ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိ၊
တတ္ထ တတ္ထ ကုလရူပပရိဝါရသမ္ပဒါယ အညေ သတ္တေ အဘိဘဝိတွာ အဋ္ဌာသိ။
ဧကသ္မိံ ပန အတ္တဘာဝေ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ “အယံ
မုဏ္ဏကော ကုဋ္ဌိ မညေ၊ တေနာယံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဝိစရတိ”တိ နိဋ္ဌာဘိတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ကမ္မေန ဗဟံ ကာလံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ကဿပဿ
ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿလောကေ? နိဗ္ဗတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော
ဧကံ သီလာစာရသမ္ပန္နံ ဥပါသကံ ဒိသ္မာ ဒေါသန္တရော ဟုတွာ “ကုဋ္ဌရောဂီ
ဘဝေယျာသိ”တိ အက္ကောသိ၊ နှာနတိတ္ထေ စ မနုဿေဟိ ဌပိတာနိ နှာနစုဏ္ဏာနိ
ဒူသေသိ။ သော တေန ကမ္မေန ပုန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗဟုနိ ဝဿာနိ ဒုက္ခံ
အနုဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သမိတိဂုတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော
သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သုဝိသုဒ္ဓသီလော ဟုတွာ
ဝိဟရတိ။ တဿ ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန ကုဋ္ဌရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တေန တဿ
သရီရာဝယဝါ ယေဘုယျေန ဆိန္နဘိန္နာ ဟုတွာ ပဋ္ဌရန္တိ။ သော ဂိလာန-
သာလာယံ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသေနာပတိ ဂိလာနပုစ္ဆံ ဂန္တော တတ္ထ
တတ္ထ ဂိလာနေ ဘိက္ခူ ပုစ္ဆန္တော တံ ဘိက္ခူ ဒိသ္မာ “အာဝုသော ယာဝတာ
ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခမေဝ ဝေဒနာ။ ခန္ဓေသု ပန အသန္တေသုယေဝ

၁-သဗ္ဗမေတေန္တိပိ (သိ) ၂-သဗ္ဗမေဝ တေန္တိ (သိ) ၃-မနုဿယောနိယံ (သိ)

နတ္ထိ ဒုက္ခ”န္တိ ဝေဒနာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတွာ အဂမာသိ။ သော
ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္စာကာသိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဘါနေ” —

“ဇာယန္တဿ ဝိပဿိဿ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
ပထဝီ စ ပကမ္ဘိတ္ထ၊ သသာဂရာ သပဗ္ဗတာ။
နေမိတ္တာ စ ဝိယာကံသု၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ။
အဂ္ဂေါ စ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဇနတံ ဥဒ္ဓရိဿတိ။
နေမိတ္တာနံ သုဏိတွာန၊ ဇာတိပူဇမကာသဟံ။
ဒေဝိသာ ပူဇနာ နတ္ထိ၊ ယာဒိသာ ဇာတိပူဇနာ။
သင်္ခရိတွာန ကုသလံ၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
ဇာတိပူဇံ ကရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
ယံ ယံ ယောနု’ပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
သဗ္ဗေ သတ္တေ အဘိဘောမိ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ဓာတိယော ၂ မံ ဥပဇ္ဇန္တိ၊ မမ စိတ္တဝသာနုဂါ။
န တာ ၃ သက္ကောန္တိ ကောပေတုံ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပူဇမကရိ’ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ’ နာဘိဇာနာမိ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
သုပါရိစရိယာ နာမ၊ စတုတ္ထိ’သ ဇနာမိပါ။
ဣတော တတိယကပ္ပမိ၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန ၄ တေရဟိ အနု-
ဘုဿုမာနရောဂဝသေန ပုရိမဇာတိသု အတ္တနာ ကတံ ပါပကမ္မံ အနုဿရိတွာ
တဿ ဣဒါနိ သဗ္ဗသော ပဟိနဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော—

ဂ၁။ “ယံ မယာ ပကတံ ပါပံ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
ဣဓေဝ တံ ဝေဒနိယံ၊ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ခု ၃-၁၆၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-နာရိယော (သိ)
၃-န တေ (က) ၄-ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏမုခေန (သိ)

တတ္ထ ပါပန္နိ အကုသလံ ကမ္မံ။ တံ ဟိ လာမကဋ္ဌေန ပါပန္နိ ပုစ္ဆတိ။
 ပုဗ္ဗေတိ ပုရာ။ အညာသု ဇာတိသုတိ ဣတော အညာသု ဇာတိသု၊ အညေသု
 အတ္တဘာဝေသု။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယဒိပိ မယာ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ
 န တာဒိသံ ပါပံ ကတံ အတ္ထိ၊ ဣဒါနိ ပန တဿ သမ္ဘဝေါယေဝ နတ္ထိ။ ယံ
 ပန ဣတော အညာသု ဇာတိသု ကတံ အတ္ထိ၊ ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယံ၊ တံ ဟိ
 ဣဓေဝ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝေဒယိတဗ္ဗံ အနဘဝိတဗ္ဗံ ဖလံ၊ ကသ္မာ?
 ဝတ္ထု၊ အညံ န ဝိဇ္ဇတီတိ တဿ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနောကာသော အညော
 ခန္ဓပ္ပဗန္ဓော နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ခန္ဓာ သဗ္ဗသော ဥပါဒါနာနံ ပဟိနတ္တာ အန-
 ပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အပ္ပင်္ဂသန္ဓိကာ နိရုဇ္ဈန္တီတိ
 အညံ ဗျာကာသိ။

သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယေန ယေန သုဘိက္ခာနီတိ အာယသ္မတော ကဿပတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ တီသု ဝေဒေသု အညေသု စ မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော၊
 သော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 ကရောန္တော စ သတ္ထု၊ သမန္တတော ဥပရိ စ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော ဒိပိ။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန
 ပုပ္ဖါနိ ပုပ္ဖါသနာကာရေန သတ္တာဟံ အဋ္ဌိသု။ သော တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ
 ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္ဓမာနသော အဟောသိ။ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကရောန္တော ကပ္ပသတသဟဿံ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဥဒိစ္စမြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကဿ-
 ပေါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဒဟရကာလေယေဝ ပိတာ ကာလ-
 မကာသိ။ မာတာ တံ ပင်္ဂုဇဂ္ဂတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဇေတဝနံ ဂတော
 ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ တသ္မိံယေဝ အာသနေ
 သောတာပန္နော ဟုတွာ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ အနုဇာနာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတော
 သတ္တရိ ပုဋ္ဌဝဿေ ပဝါရေတွာ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကန္တေ သယဗ္ဗိ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ
 ဂန္တုကာမော အာပုစ္ဆိတုံ မာတု သန္တိကံ အဂမာသိ။ မာတာ ဝိဿဇေန္တိ
 ဩဝါဒဝသေန—

၈၂။ “ယေန ယေန သုဘိက္ခာနိ၊ သိဝါနိ အဘယာနိ စ။

တေန ပုတ္တက ဂစ္ဆဿ၊ မာ သောကာပဟတော ဘဝါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယေန ယေနာတိ ယတ္ထ ယတ္ထ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ၊ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒိသာဘာဂေတိ အတ္ထော။ သုဘိက္ခာနိတိ သုလဘပိဏ္ဍာနိ၊ ရဋ္ဌာနိတိ အဓိပ္ပါယော။ သိဝါနိတိ ခေမာနိ အရောဂါနိ။ အဘယာနိတိ စောရဘယာဒီဟိ နိဗ္ဗယာနိ၊ ရောဂဒုဗ္ဗိက္ခဘယာနိ ပန “သုဘိက္ခာနိ၊ သိဝါနိ”တိ ပဒဒ္ဒယေနေဝ ဂဟိတာနိ။ တေနာတိ တတ္ထ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေတိ အတ္ထော။ ပုတ္တကာတိ အနုကမ္ပန္တိ တံ အာလပတိ။ မာတိ ပဋိသေဓတ္ထေ နိပါတော။ သောကာပဟတောတိ ဝုတ္တဂုဏရဟိတာနိ ရဋ္ဌာနိ ဂန္ဓာ ဒုဗ္ဗိက္ခဘယာဒီဇနိတေန သောကေန ဥပဟတော မာ ဘဝ မာဟောသီတိ အတ္ထော။ တံ သုတွာ ထေရော “မမ မာတာ မယံ သောကရဟိတဋ္ဌာနဂမနံ အာသီသတိ၊ ဟန္တ မယံ သဗ္ဗသော အစ္စန္တမေဝ သောကရဟိတံ ဌာနံ ပတ္တု ယုတ္တ”န္တိ ဥဿာဟဇာတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ^၁ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
အဗ္ဗောကာသေ^၃ ဌိတော သန္တော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
သီဟံ ယထာ ဝနစရံ^၄၊ ဗျုဋ္ဌရာဇံ နိတ္တသံ။
တိဓာပဘိန္ဒမာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ မဟေသိနံ။
သေရေယကံ ဂဟေတွာန၊ အာကာသေ ဥက္ခိပိံ အဟံ။
ဗုဒ္ဓဿ အာနဘာဝေန၊ ပရိဝါရေန္တိ သဗ္ဗသော။
အဓိဋ္ဌဟိ မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
သမန္တာ ပုပ္ဖစ္ဆဒနာ၊ ဩကိရိံသု နရာသဘံ။
တတော သာ ပုပ္ဖကဉ္ဇုကာ၊ အန္တောဝဏှာ ဗဟိမုခါ။
သတ္တာဟံ ဆဒနံ ကတွာ၊ တတော အန္တရဓာယထ။
တဉ္စ အစ္စရိယံ ဒိသ္ဗာ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။
ဗုဒ္ဓေ စိတ္တံ ပဿာဒေသိံ၊ သုဂတေ လောကနာယကေ။

၁-န စိရဿေဝ အရညေ ယသန္တော (သီ) ၂-ဒ ၃-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ၊
၃-အဗ္ဗောကာသေ (သီ) ၄-ကောစရံ (သီ)

၈၃။ “သီဟ’ပွမတ္ထော ဝိဟရာ၊ ရတ္တိန္ဒြိဝ’မတန္ဒိတော။

ဘာဝေဟိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ဇဟ သီဃံ သမုဿယ”န္တိ—

ဂါထာယ ဩဝဒိ။ သော ဂါထာဝသာနေ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“စန္ဒဘာဂါနဒီတိရေ၊ အဟောသိ° ကိန္ဓရော တဒါ။

ပုပ္ဖဘက္ခော စဟံ အာသိ°၊ ပုပ္ဖနိဝသနော တထာ၂။

အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။

ဝိပိနဂ္ဂေန နိယျာသိ၊ ဟံသရာဇာဝ အဗ္ဗရေ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ စိတ္တံ တေ သုဝိသောမိတံ။

ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏောသိ၊ ဝိပုသန္ဓမုဒိန္ဒြိယော။

ဩရောဟိတွာန အာကာသာ၊ ဘူရိပညော သုမေဓသော။

သံဃာဋီ° ပတ္ထရိတွာန၊ ပလ္လင်္ကေန ဥပါဝိသိ။

ဝိလိနံ စန္ဒနာ’ဒါယ၊ အဂမာသိ° ဇိနန္တိကံ။

ပသန္ဓစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိ°။

အဘိဝါဒေတွာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။

ပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာန၊ ပက္ကာမိ° ဥတ္တရာမုခေါ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ စန္ဒနံ ယံ အပူဇယိ°။

ဒုဂ္ဂတိ° နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

စတုဒ္ဓသေ ကပ္ပသတေ၊ ဣတော အာသိ°သု တေ တယော၃။

ရောဟဏီ နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ယာ ပန ၄ ဘဂဝတာ ဩဝါဒဝသေန ဝုတ္တာ “သီဟ’ပွမတ္ထော”တိ ဂါထာ၊
တတ္ထ သီဟာတိ တဿ ထေရဿ အာလပနံ။ အပ္ပမတ္ထော ဝိဟရာတိ
သတိယာ အဝိပုဝါသေန ပမာဒဝိရဟိတော သဗ္ဗိရိယာပထေသု သတိ-
သမ္ပဇညယုတ္ထော ဟုတွာ ဝိဟရာဟိ။ ဣဒါနိ တံ အပ္ပမာဒဝိဟာရံ သဟ
ဖလေန သင်္ခေပတော ဒဿေတုံ “ရတ္တိန္ဒြိဝ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—

၁-ခု ၃-ဘဂ-ဝိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-စဟံ (သီ)
၃-အာသိ°သု တေရသ (သီ) ၄-ယာ ပနဿ (သီ)

ရတ္တိဘာဂံ ဒိဝသဘာဂဉ္စ “စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတီ”တိ ဝုတ္တနယေန စတုသမ္ပပ္ပဓာနဝသေန အတန္တိတော အကုသိတော အာရဒ္ဓဝိရိယော ကုသလံ သမထဝိပဿနာဓမ္မဉ္စ လောကုတ္တရဓမ္မဉ္စ ဘာဝေဟိ ဥပ္ပါဒေဟိ ဝဗ္ဗေဟိ စ၊ ဧဝံ ဘာဝေတွာ စ ဇဟ သိသံ သမုဿယန္တိ တဝ သမုဿယံ အတ္တဘာဝံ ပဌမံ တာဝ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန သိသံ၊ န စိရဿေဝ ပဇဟ၊ ဧဝံဘူတော စ ပစ္ဆာ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အနဝသေသတော စ ပဇဟိဿတီတိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါတာသီတိ။

သီဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗရတ္တိံ သုပိတွာနာတိ အာယသ္မတော နိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သုနန္တော နာမ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ အနေကသတေ မြာဟ္မဏေ မန္တေ ဝါစေန္တော ဝါဇပေယျ နာမ ယညံ ယဇိ၊ ဘဂဝါ တံ မြာဟ္မဏံ အနုကမ္ပန္တော ယညဋ္ဌာနံ ဂန္တော အာကာသေ စက်မိ။ မြာဟ္မဏော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သိဿေဟိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရာပေတွာ အာကာသေ ဒိပိတွာ ပူဇံ အကာသိ။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တံ ဋ္ဌာနံ သကလံ စ နဂရံ ပုပ္ဖပဋုဝိတာနိကံ ဝိယ၊ ခိတံ အဟောသိ။ မဟာဇနော သတ္ထရိ ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သုနန္ဒမြာဟ္မဏော တေန ကုသလမူလေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နိတောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ ပတ္တော “ဣမေ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ သုခသီလာ သုခသမာစာရာ သုဘောဇနာနိ ဘုဋ္ဌိတွာ နိဝါတေသု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တိ၊ ဣမေသု ပဗ္ဗဇိတွာ သုခေန ဝိဟရိတုံ သက္ကာ”တိ သုခါဘိလာသာယ ပဗ္ဗဇိတွာဝ သတ္တုသန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ကတိပါဟမေဝ မနသိကရိတွာ တံ ဆဇေတွာ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဋ္ဌိတွာ ဒိဝသဘာဂံ သင်္ဂဏီကာရာမော တိရစ္ဆာနကထာယ ဝီတိနာမေတိ၊ ရတ္တိဘာဂေပိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော သဗ္ဗရတ္တိံ သုပတိ။ သတ္တာ တဿ ဟေတုပရိပိကံ ဩလောကေတွာ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၁-သံ ၂-၃၇၅၊ အံ ၁-၁၁၂၊ အဘိ ၂-၂၅၈-ပိဋသု။ ၂-သိသံ ဇဟ(သိ) ၃-ပုပ္ဖပဋုရေ ဝိယ(သိ)

၈၄။ “သဗ္ဗရတ္တိံ သုပိတွာန၊ ဒိဝါ သင်္ဂဏိကေ ရတော။
ကုဒါဿ နာမ ဒုဗ္ဗေဓော၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗရတ္တိန္တိ သကလံ ရတ္တိံ။ သုပိတွာနာတိ နိဒ္ဒါယိတွာ၊ “ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏိယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသော-
ဓေတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ဇာဂရိယံ အနနယုဉ္ဇိတွာ ကေဝလံ ရတ္တိယာ တိသုပိ
ယာမေသု နိဒ္ဒိံ ဩက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။ ဒိဝါတိ ဒိဝသံ၊ သကလံ ဒိဝသဘာဂန္တိ
အတ္ထော။ သင်္ဂဏိကေတိ^၁ တိရုက္ခာနကထိကေဟိ ကာယဒဠိမဟုလပုဂ္ဂလေဟိ
သန္ဓိသဇ္ဇာ သင်္ဂဏိကော၊ တသ္မိံ ရတော အဘိရတော တတ္ထ အဝိဂတစ္ဆန္ဓော^၂
“သင်္ဂဏိကေ ရတော”တိ ဝုတ္ထော။ “သင်္ဂဏိကာရတော”တိပိ ပါဠိ။ ကုဒါဿ
နာမာတိ ကုဒါ နာမ။ အဿူတိ^၃ နိပါတမတ္တိ၊ ကသ္မိံ နာမ ကာလေတိ
အတ္ထော။ ဒုဗ္ဗေဓောတိ နိပ္ပညော။ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ။ အန္တန္တိ ပရိ-
ယောသာနံ။ အစ္စန္တမေဝ အနုပ္ပါဒံ ကဒါ နာမ ကရိဿတိ၊ ဒေဝိဿ
ဒုက္ခဿန္တကရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ “ဒုဗ္ဗေဓ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿသိ”တိပိ ပါဠိ။

ဧဝံ ပန သတ္တာရာ ဂါထာယ ကထိတာယ ထေရော သံဝေဂဇာတော
ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ နစိရသေဝံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^၄—

“သုနန္ဓော နာမ နာမေန၊ မြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
အဇ္ဈာယကော ယာစယောဂေါ၊ ဝါဇပေယျံ အယာဇယိ။
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အဂ္ဂေါ ကာရုဏိကော ဣသိ။
ဇနတံ အနုကမ္ပန္တော၊ အဗ္ဗရေ စက်မီ တဒါ။
စက်မိတွာန သဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
မေတ္တာယ အဖရိ သတ္ထေ၊ အပ္ပမာဏေ နိရူပမိ။
ဝဏ္ဏေ ဆေတွာန ပုပ္ဖါနိ၊ မြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
သဗ္ဗေ သိဿေ သမာနေတွာ၊ အာကာသေ ဥက္ခိပါပယိ။
ယာဝတာ နဂရံ အာသိ၊ ပုပ္ဖါနံ ဆဒနံ တဒါ။
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေနံ၊ သတ္တာဟံ န ဝိဂစ္ဆထ။

၁-သင်္ဂဏိကေ ရတော ဝိဟာရော သင်္ဂဏိကော (သိ) ၂-အဘိရတော အဝိဂတစ္ဆန္ဓော (သိ)
၃-သူတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ၄-ခု ၃-၁၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တေနေဝ သုက္ကမူလေန၊ အနုဘောတွာန သမ္ပဒါ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ တိဏ္ဍော လောကေ ဝိသတ္တိကံ။
 ကောရသေ ကပ္ပသတေ၊ ပဉ္စတိံသာ'သု ခတ္တိယာ။
 အဗ္ဗရံသသနာမာ တေ'၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

နိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သုနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဓိဒေါတိ အာယသ္မတော သုနာဂတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတ္ထိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ
 ပါရဂူ ဟုတွာ အရညာယတနေ အဿမေ ဝသန္တော တိဏ္ဍံ မြာဟ္မဏ-
 သဟဿာနိ မန္တေ ဝါစေသိ။ အထေကဒိဝသံ တဿ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 လက္ခဏာနိ ဥပဓာရေတွာ လက္ခဏမန္တေ ပရိဝတ္ထေန္တဿ “ဤဒိသေဟိ
 လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော အနန္တဇိနော အနန္တဉ္ဇုဏော ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿ-
 တီ”တိ ဗုဒ္ဓဉ္ဇုဏံ အာရဗ္ဗ ဥဋ္ဌာရော ပသာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တေန စိတ္တပ္ပ-
 သာဒေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ နာလကဂါမေ အညံတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ သုနာဂေါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဓမ္မသေနာပတိဿ
 ဂိဟိသဟာယော ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ဒဿနဘူမိယံ
 ပတိဋ္ဌိတော ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ၂—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသဘော နာမ ပဗ္ဗတော။
 တသ္မိံ ပဗ္ဗတပါဒမိ၊ အဿမော အာသိ မာပိတော ၃။

၁-အဗ္ဗဿာ နာမ နာမေန (သိ) ၂-၃ ၃-၁ဂ၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-အဿမောသိ သုမာပိတော (သိ)

တီဏိ သိဿသဟဿာနိ၊ ဝါစေသိံ မြာဟ္မဏော တဒါ။
သံဟရိတွာန တေ သိဿေ၊ ကေမန္တံ ဥပါရိသိံ။

ကေမန္တံ နိသိဒိတွာ၊ မြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
ဗုဒ္ဓဝေဒံ ဂဝေသန္တော၊ ဉာဏေ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။

တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ နိသိဒိံ ပဏ္ဏသန္တရေ။
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဉာဏသညာယိဒံ ဖလံ။

သတ္တဝီသတိ ကပ္ပမိ၊ ရာဇာ သိရိဓရော အဟု။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မဒေသနာပဒေသေန အညံ
ဗျာကရောန္တော—

၈၅။ “စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါ၊ ပဝိဝေကရသံ ဝိဇာနိယ။
ဈာယံ နိပကော ပတိဿတော၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သုခံ နိရာမိသ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါတိ ဘာဝနာစိတ္တဿ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေ ကုသလော၊ “ဣမသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣမသ္မိံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ ဣမသ္မိံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ ပဂ္ဂဟဏာဒိယောဂျဿ စိတ္တနိမိတ္တဿ ဂဟဏေ ဆေကော။ ပဝိဝေကရသံ ဝိဇာနိယာတိ ကာယဝိဝေကသံဝေဒိတဿ ဝိတ္တဝိဝေကဿ ရသံ သဉ္ဇာနိတွာ၊ ဝိဝေကသုခံ အနုဘဝိတွာတိ အတ္ထော။ “ပဝိဝေကရသံ ဝိတွာ”တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဈာယန္တိ ပဌမံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန ပစ္ဆာလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယန္တော။ နိပကောတိ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏေ ကုသလော။ ပတိဿတောတိ ဥပဋ္ဌိတဿတိ။ အဓိဂစ္ဆေယျ သုခံ နိရာမိသန္တိ ဧဝံ သမထနိမိတ္တာဒိကောသလ္လေန လဗ္ဗေ စိတ္တဝိဝေကသုခေ ပတိဋ္ဌာယ သတော

သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ဝိပဿနာဈာနေနေဝ^၁ ဈာယန္တော ကာမာမိသဝဇ္ဇာ-
မိသေဟိ အသမ္ဘိဿတာယ နိရာမိသံ နိဗ္ဗာနသုခံ ဖလသုခဉ္စ အဓိဂစ္ဆေယျ
သမုပဂစ္ဆေယျာတိ အတ္ထော။

သုနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နာဂိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုအညဝါဒိနန္တိ အာယသ္မတော နာဂိတတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ နာရဒေါ
နာမ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ မာဠကေ နိသိန္ဓော ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခု-
သံဃေန ပုရက္ခတံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော တီဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သကျရာဇ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နာဂိတောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတိ
ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဝိဟရန္တေ မရုပိဏ္ဍိကသုတ္တံ^၂ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝိသာလမာဠေ အာသိနော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
ဒီဏာသဝံ ဗလပ္ပတ္တံ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ။

သတသဟဿာ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
ပရိဝါရေန္တိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဉ္စဏေ ဥပနိဓာ ယဿ၊ န ဝိဇ္ဇတိ သဒေဝကေ။
အနန္တဉ္စဏံ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဓမ္မကာယဉ္စ ဒီပေန္တံ၊ ကေဝလံ ရတနာကရံ။
ဝိကပ္ပေတုံ^၃ န သက္ကောန္တိ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဣမာဟိ တီဟိ ဂါထာဟိ၊ နာရဒေါဂ္ဂယဝစ္ဆလော^၄။
ပဒုမုတ္တရံ ထဝိတွာန၊ သမ္ပုဒ္ဓံ အပရာဇိတံ။

၁-ဝိပဿနာဈာနေနေ ဝ (သီ) ၂-မ ၁-၁၅၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ခု ၃-၁၈၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ဝိကောပေတုံ (သီ၊ သျာ) ၅-နာရဒဂ္ဂယဝစ္ဆလော (သီ)

ပုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတ္တာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာ-
 ရဟံ အနုသာသတီတိ သတ္တာ။ သယန္တိ သယမေဝ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—
 “သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယသင်္ဂဟော သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ အဋ္ဌန္တံ အင်္ဂါနံ ဝသေန
 အဋ္ဌင်္ဂိကော နိဗ္ဗာနဂါမိ အရိယမဂ္ဂေါ ယထာ မမ သာသနေ အတ္ထိ၊ ဧဝံ ဗာဟိ-
 ရကသမယေ မဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိ”တိ သီဟနာဒံ နဒန္တော အမှာကံသတ္တာ ဘဂဝါ
 သယမေဝ သယန္တုဉ္ဇဏေန ဉ္ဇတံ၊ သယမေဝ ဝါ မဟာကရုဏာသဗ္ဗော-
 ဒိတော ဟုတွာ အတ္တနော ဒေသနာဝိလာသသမ္ပတ္တိယာ ဟတ္ထတလေ အာမ-
 လကံ ဝိယ ဒသေန္တော ဘိက္ခုသံဃံ ဝေနယုဇနတံ အနုသာသတိ ဩဝေတီတိ။

နာဂိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတန္တိ အာယသ္မတော ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ကရောန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကေသဝေါ နာမ တာပသော ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပသန္ဓမာနသော အဘိဝါဒေတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
 ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
 ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရေဋ္ဌ
 မြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပဇိတွာ အနုက္ကမေန ဝိညတံ ပတ္တော နေက္ခမ္ပနိန္ဒဇ္ဈာသယ-
 တာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗံ သိက္ခိတွာ ဝိစရန္တော
 ဥပတိဿကောလိတာနံ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ “တေပိ နာမ
 မဟာပညာ တတ္ထ၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တဒေဝ မညေ သေယျော”တိ သတ္ထု သန္တိကံ
 ဝန္တာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ သတ္တာ ဝိပဿနံ အာစိက္ခိ။
 သော ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန
 ပုတ္တံ အပဒါနေ?—

“နာရဒေါ ဣတိ မေ နာမံ၊ ကေသဝေါ ဣတိ မံ ဝိဇ္ဇ။
 ကုသလာကုသလံ ဧသံ၊ အဂမံ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။

မေတ္တစိတ္တော ကာရုဏိကော၊ အတ္ထဒဿိ မဟာမုနိ။
 အဿာသယန္တော သတ္တေ သော၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ သိရေ ကတွာန အဗ္ဗလိံ။
 သတ္တာရံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိံ ပါစိနာမုခေါ။
 သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ၊ ရာဇာ အာသိ မဟိပတိ။
 အမိတ္တတာပနော နာမ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၈၇။ “ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာ။
 ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ခန္ဓာတိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တေ ဟိ ဝိပဿနပလက္ခဏတော^၁
 သာမညလက္ခဏတော စ ဉ္စတပရိညာဒီဟိ ပရိဇာနနဝသေန ဝိပဿိတဗျာ။
ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတန္တိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ “ဣဒံ
 ဒုက္ခ”န္တိအာဒိနာ အဝိပရိတတော ဒိဋ္ဌာ။ **ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာ**တိ
 ကာမဘဝါဒယော သဗ္ဗေ ကမ္မဘဝါ ဥပပတ္တိဘဝါ စ မဂ္ဂဉ္စတသတ္တေန ဘိန္ဓာ
 ဝိဒ္ဓိသိတာ။ ကိလေသပဒါလနေနေဝ ဟိ^၂ ကမ္မောပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ နာမ
 ဟောန္တိ။ တေနာဟ “ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။
 တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဇ္ဈနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အသက္ခိံ ဝတ အတ္တာနန္တိ အာယသ္မတော အဇ္ဈနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇု-
 ပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ သီဟ-
 ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ အရညေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တိ

၁-ဝိပဿနပလက္ခဏတော(သိ) ၂-ကိလေသာနံ ပဒါလနေနေဝ ဟိ မဂ္ဂပညာယ(သိ)

သတ္တာရံ ဒိသ္မာ “အယံ ခေါ” ဣမသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗသေဋ္ဌော ပုရိသ-
 သီဟော”တိ ပသန္ဓမာနသော သုပုပ္ဖိတသာလသာခံ ဘဠိတွာ သတ္တာရံ ပူဇေသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဇ္ဈနောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝိညုတံ ပတ္တော နိဂဏ္ဍေဟိ ကတပရိစယော ဟုတွာ “ဝေါဟံ အမတံ
 အဓိဂမိဿာမီ”တိ ဝိဝဇ္ဇာသယတာယ ဒဟရကာလေယေဝ နိဂဏ္ဍေသု
 ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ သာရံ အလဘန္တော သတ္ထု ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ
 အရဟာ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“မိဂရာဇာ တဒါ အာသိ၊ အဘိဇာတော သုကေသရိ။
 ဝိရိဒ္ဓဂ္ဂံ ဂဝေသန္တော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 အယံ န ခေါ မဟာဝိရော၊ နိဗ္ဗာပေတိ မဟာဇနံ။
 ယန္တုနာဟံ ဥပါသေယံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
 သာခံ သာလဿ ဘဠိတွာ၊ သကောသံ ပုပ္ဖမာဟရိ။
 ဥပဂန္ဓာန သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အဒါသိ ပုပ္ဖမုတ္တမံ။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
 ဒုဂ္ဂတိ နဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ ဝိရောစနသနာမကာ။
 တယော အာသိ သု ရာဇာနေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အနုတ္တရသုခါဓိဂမသမ္ဘူတေန ဝီတိဝေဂေန ဥဒါနံ
 ဥဒါနေန္တော—

ဂဂ။ “အသက္ခိံ ဝတ အတ္တာနံ၊ ဥဒ္ဓါတုံ ဥဒကော ထလံ။
 ဝုယုမာနော မဟောဃေဝ၊ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈ’ဟ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၁-နော (သီ)	၂-၃ ၃-၁၀၆-ပိဋေ။
၃-သမ္မာ တဿ ဘဇိတွာန (က)	၄-ပုပ္ဖုဇာယိဒံ (သီ)

တတ္ထ အသက္ခိန္တိ သက္ကောသိ။ ဝတတိ ဝိမှယေ နိပါတော။ အတိ-
ဝိမှယနိယံ ဟေတံ၊ ယဒိဒံ သစ္စပဋိဝေခော။ တေနာဟ—

“တံ ကိမညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိ-
သမ္ဘဝတရံ ဝါ၊ ယံ သတ္တဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ
ကောဋိ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာ”တိအာဒိ၂။

အတ္တာနန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ယော ဟိ ပရော န ဟောတိ
သော အတ္တာတိ။ ဥဒ္ဓါတုန္တိ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ “ဥဒ္ဓဋ”န္တိပိ ပါဌော။ ဥဒကောတိ
သံသာရမဟောဃသင်္ခါတာ ဥဒကော။ ထလန္တိ နိဗ္ဗာနထလံ။ ဝုယုမာနော
မဟောဃေဝါတိ မဟဏ္ဏဝေ ဝုယုမာနော ဝိယ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယထာ နာမ ဂမ္ဘိရဝိတ္ထတေ အပ္ပတိဋ္ဌေ မဟတိ ဥဒကောဃေ ဝေဂသာ ဝုယု-
မာနော ပုရိသော ကေနစိ အတ္တကာမေန ဥပနိတံ ဖိယာရိတ္တသမ္ပန္နံ ဒဠနာဝံ
လဘိတွာ သုခေနေဝ တတော အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတုံ သက္ကုဏေယျ ပါရံ ပါပု-
ဏေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ သံသာရမဟောဃေ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဝေဂေန
ဝုယုမာနော သတ္တာရာ ဥပနိတံ သမထဝိပဿနပေတံ အရိယမဂ္ဂနာဝံ လဘိတွာ
တတော အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတုံ နိဗ္ဗာနထလံ ပတ္တု အဟော အသက္ခိန္တိ။ ယထာ
ပန အသက္ခိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈ’ဟ”န္တိ အာဟ။ ယသ္မာ အဟံ
ဒုက္ခာဒိနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ပရိညာပဟာနသမ္ဘိကိရိယာဘာဝနာ-
ပဋိဝေခေန ပဋိဝိဇ္ဈိ အရိယမဂ္ဂဉ္ဇဏေန အညာသိ၊ တသ္မာ အသက္ခိ ဝတ
အတ္တာနံ ဥဒ္ဓါတုံ ဥဒကော ထလန္တိ ယောဇနာ။

အဇ္ဈနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-(ပဌမ)ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥတ္တိဏ္ဏာ ပဏံပလိပေါတိ အာယသ္မတော ဒေဝသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပါရာဝတိယောနိယံ
နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဝိယာလဖလံ ဥပနေသိ။
သတ္တာ တဿ ပသာဒသံဝဇနတ္ထံ တံ ပရိဘုဋ္ဌိ။ သော တေန အတိဝိယ
ပသန္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ စိတ္တံ

၁-သတဓာ (က) ၂-သံ ၃-ဥဠာ-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။ ၃-ပါရာပတ (သိ)

ပသာဒေတိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ မဏ္ဍလိကရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော တရုဏကာလေယေဝ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ရဇ္ဇသုခမနဘဝန္တော ဝုဒ္ဓေါ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိ၊ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သံဝေဂဇာတော ရဇ္ဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၂—

“ပါရာဝတော တဒါ အာသိံ၊ ပရံ အနုပရောဓကော။
ပဗ္ဗာရေ သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ အဝိဒူရေ သိဒိသတ္တုနော။
သာယံ ပါတဉ္စ ပဿာမိ၊ ဗုဒ္ဓံ လောကဂ္ဂနာယကံ။
ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ၊ ဝိပဒိန္နဿ တာဒိနော။
ဝိယာလဖလမာဒါယ၊ အဂမံ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
တတော ပရံ ဥပါဒါယ၊ ပရိစာရိံ ဝိနာယကံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
ဧကတ္ထိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသယိဒံ ဖလံ။
ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ၊ တယော အာသုံ ပိယာလိနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန ဥပ္ပန္န-
သောမနဿော ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော—

၈၉။ “ဥတ္တိဏ္ဏာ ပက်ပလိပါ၊ ပါတာလာ ပရိဝဇ္ဇိတာ။
မုတ္တော ဩဃာ စ ဂန္တော စ၊ သဗ္ဗေ မာနာ ဝိသံဟတာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥတ္တိဏ္ဏာတိ ဥတ္တရိတာ အတိက္ကန္တာ။ ပဏ်ပလိပေါတိ ပဏ်ာ စ ပလိပေါ စ။ ပဏော ဝုစ္စတိ ပကတိကဒ္ဒမော။ “ပလိပေါ”တိ ဂမ္ဘီရပုထုလော မဟာကဒ္ဒမော။ ဣဓ ပန ပဏော ဝိယာတိ ပဏော၊ ကာမရာဂေါ အသုစိ-
 ဘာဝါပါဒနေန စိတ္တဿ မက္ခနတော။ ပလိပေါ ဝိယာတိ ပလိပေါ၊ ပုတ္တ-
 ဒါရာဒိဝိသယော ဗဟလော ဆန္ဒရာဂေါ ဝုတ္တနယေန သမ္ပက္ခနတော
 ဒုရုတ္တရဏတော စ။ တေ မယာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော အတိက္ကန္တာတိ
 အာဟ “ဥတ္တိဏ္ဏာ ပဏ်ပလိပေါ”တိ။ ပါတာလာတိ ပါတာယာလန္တိ
 ပါတာလာ၊မဟာသမုဒ္ဒေ နိန္ဒတရပဒေသာ။ ကေစိ ပန နာဂဘာဝနံ “ပါတာလ”န္တိ
 ဝဒန္တိ။ ဣဓ ပန အဂါဟဒုရဝဂ္ဂါဟဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန^၁ ပါတာလာ ဝိယာတိ
 ပါတာလာ၊ ဒိဋ္ဌိယော။ တေ စ မယာ ပဌမမဂ္ဂါမိဂမေနေဝ သဗ္ဗထာ ဝဇ္ဇိတာ
 သမုတ္တိန္တာတိ အာဟ “ပါတာလာ ပရိဝဇ္ဇိတာ”တိ။ မုတ္တော ဩဃာ စ ဂန္တာ
 စာတိ ကာမောဃာဒိဩဃတော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တာဒိဂန္ထတော စ တေန
 တေန မဂ္ဂေန မုတ္တော ပရိမုတ္တော၊ ပုန အနဘိကိရဏအဂန္ထနဝသေန
 အတိက္ကန္တာတိ အတ္တော။ သဗ္ဗေ မာနာ ဝိသံဟတာတိ နဝိဓာပိ မာနာ
 အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန ဝိသေသတော သင်္ဘာတံ ဝိနာသံ အာပါဒိတာ သမုတ္တိန္တာ။
 “မာနဝိဓာ ဟတာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ၊ မာနကောဋ္ဌာသာတိ အတ္တော။ “မာန-
 ဝိသာ”တိ အပရေ၊ တေသံ ပန မာနဝိသဿ ဒုက္ခဿ ဖလတော မာနဝိသာတိ
 အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

(ပဌမ) ဒေဝသဘတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သာမိဒတ္တတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော သာမိဒတ္တတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဘိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော အတ္တဒဿိဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှိတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ
 ထူပေ ပုပ္ဖေဟိ ဆတ္တာတိဆတ္တံ ကတွာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုည-
 ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဟွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပတ္တော
 ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သာမိဒတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော အနုက္ကမေန
 ဝိညှိတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ သုတွာ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော

၁-အဂါမဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန (သိ)

သတ္တာရံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ သတ္တာ
တဿ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ယထာ သဒ္ဓိံ
ပဋိလဘိ သံသာရေ စ သံဝေဂံ။ သော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သံဝေဂဇာတော
ပဗ္ဗဇိတွာ ဉာဏဿ အပရိပက္ကတ္တာ ကတိပယကာလံ အလသဗဟုလီ ဝိဟာသိ။
ပုန သတ္တာရာ ဓမ္မဒေသနာယ သမုတ္တေဇိတော ဝိပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ တတ္ထ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော န စိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ၊ အတ္ထဒဿိနရုတ္တမေ။
ဆတ္တာတိဆတ္တံ ကာရေတွာ၊ ထူပမ္ပိ အဘိရောပယိံ။
ကာလေန ကာလပာဂန္တော၊ နမဿိံ လောကနာယကံ။
ပုပ္ဖစ္ဆဒနံ ကတွာန၊ ဆတ္တမ္ပိ အဘိရောပယိံ။
သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိံ။
မနုဿတ္တံ န ဂစ္ဆာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သပူဟတာ။
နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
သ္မာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

သော အပရဘာဂေ ဘိက္ခုဟိ “ကိံ တယာ အာဝုသော ဥတ္တရိမနုဿ-
ဓမ္မော အဓိဂတော”တိ ပုဋ္ဌော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ အတ္တနော စ
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိံ တေသံ ပဝေဒေန္တော အညာဗျာကရဏဝသေန—

၉၀။ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ မယာ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊
ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ၊ န တတော ဘိယျော”တိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဉာတာ
ဝိဒိတာ ပဋိဝိဒ္ဓါ။ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာတိ တထာ ပရိညာတတ္ထာယေဝ

မူလဘူတဿ သမုဒယဿ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ တေ ဣဒါနိ ယာဝ စရိမက-
စိတ္တနိရောဓာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမူလကာ၊ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန ပန အပ္ပဋိသန္ဓိကာဝ
နိရုဇ္ဈန္တိ။ တေနာဟ “ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။
တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

သာမိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န တထာ မတံ သတရသန္တိ အာယသ္မတော ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဓမ္မဒဿိဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္ထော သတ္ထရိ
ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္ထု စေတိယေ ပုပ္ဖါဒိဟိ ဥဋ္ဌာရံ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ
သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကဝိလဝတ္ထုသ္မိ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္ထော ပရိပုဏ္ဏဝိဘဝတာယ ပရိပုဏ္ဏကောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော
ဝိဘဝသမ္ပန္နတာယ သဗ္ဗကာလံ သတရသံ နာမ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော သတ္ထု
မိဿကာဟာရပရိဘောဂံ သုတွာ “တာဝ သုခုမာလောပိ ဘဂဝါ နိဗ္ဗာနသုခံ
အပေက္ခိတွာ ယထာ တထာ ယာပေတိ၊ ကဿှာ မယံ အာဟာရဂိဒ္ဓါ ဟုတွာ
အာဟာရသုဒ္ဓိကာ ဘဝိဿာမ၊ နိဗ္ဗာနသုခမေဝ ပန အမှေဟိ ပရိယေသိ-
တဗ္ဗ”န္တိ သံသာရေ ဇာတသံဝေဂေါ ဃရာဝါသံ ပဟာယ သတ္ထု သန္တိကေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝတာ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတော တတ္ထ
ပတိဋ္ဌာယ ပဋိလဒ္ဓဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ဘံ ကရောန္တော
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏ္ဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ ဓမ္မဒဿိနရာသဘော။
အာရောပေသိ ဇေတ္တမ္ဘံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ စေတိယေ။
နိဿေဏိ မာပယိတွာန၊ ထူပသေဋ္ဌံ သမာရူဟိ။
ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ထူပမ္ပိ အဘိရောပယိ။

၁-ခု ၃-၁၀၀-ပိဋက

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၁ နာဘိဇာနာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။

စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ထူပသီခသနာမကာ။
သောဠသာသိ^၂ သု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၃ န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဓမ္မေ^၄ ဂါရဝဗဟုမာနေန ပီတိဝေဂဝိဿဠံ ဥဒါနံ
ဥဒါနေန္တော “န တထာ မတံ သတရသ”^၅ န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၉၁။ တတ္ထ န တထာ မတံ သတရသံ၊ သုဓန္တံ ယံ မယ'ဇ္ဇ ပရိဘုတ္တန္တိ
တထာတိ တေန ပကာရေန။ မတန္တိ^၂ အဘိမတံ။ သတရသန္တိ သတရသ-
ဘောဇနံ^၃၊ “သတရသဘောဇနံ နာမ သတပါကသပ္ပိအာဒီဟိ အဘိသင်္ခတံ
ဘောဇနံ”^၄ န္တိ ဝဒန္တိ။ အထ ဝါ အနေကတ္ထော သတသဒ္ဓေါ “သတသော
သဟဿသော”^၅ တိအာဒီသု ဝိယ။ တသ္မာ ယံ ဘောဇနံ အနေကသုပံ အနေက-
ဗျဉ္ဇနံ၊ တံ အနေကရသတာယ “သတရသ”^၆ န္တိ ဝုစ္စတိ၊ နာနာရသဘောဇနန္တိ
အတ္ထော။ သုဓာ ဧဝ အန္တံ သုဓာဘောဇနံ ဒေဝါနံ အာဟာရော။ ယံ မယ'ဇ္ဇ
ပရိဘုတ္တန္တိ ယံ မယာ အဇ္ဇ အနုဘုတ္တံ။ “ယံ မယာ ပရိဘုတ္တံ”^၇ န္တိ စ ဣဒံ “သတရသံ
သုဓန္တံ”^၈ န္တိ ဣတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ မယာ အဇ္ဇ ဧတရဟိ
နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝသေန ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝသေန စ အစ္စန္ဒ-
မေဝ သန္တံ ပဏီတံ နိဗ္ဗာနသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ၊ တံ ယထာ မတံ အဘိမတံ
သမ္ဘာဝိတံ၊ တထာ ရာဇကာလေ မယာ ပရိဘုတ္တံ သတရသဘောဇနံ ဒေဝတ္တ-
ဘာဝေ ပရိဘုတ္တံ သုဓန္တံ စ^၉ န မတံ နာဘိမတံ။ ကသ္မာ? ဣဒံ ဟိ အရိယ-
နိသေဝိတံ^{၁၀} နိရုမိသံ ကိလေသာနံ အဝတ္ထုဘူတံ၊ တံ ပန^{၁၁} ပုထုဇ္ဇနသေဝိတံ
သာမိသံ ကိလေသာနံ ဝတ္ထုဘူတံ၊ တံ ဣမဿ သင်္ခမ္ပိ ကလမ္ပိ ကလဘာဂမ္ပိ
န ဥပေတိတိ။ ဣဒါနိ “ယံ မယ'ဇ္ဇ ပရိဘုတ္တံ”^{၁၂} န္တိ ဝုတ္တဓမ္မံ ဒေသေန္တော အပရိ-
မိတဒဿိနာ ဂေါတမေန၊ ဗုဒ္ဓေန သုဒေသိတော ဓမ္မော”^{၁၃} တိ အာဟ။
တဿတ္ထော—အပရိမိတံ အပရိမိန္တံ ဥပ္ပါဒဝယာဘာဝတော သန္တံ အသင်္ခတ-
ဓာတုံ သယန္တုဉ္ဇာဏေန ပဿိ၊ အပရိမိတဿ အနန္တာပရိမေယျဿ
ဥေယျဿ ဒဿာဝိတိ တေန အပရိမိတဒဿိနာ ဂေါတမဂေါတ္ထေန

၁-ဓမ္မ... (သီ)	၂-အမတန္တိ (သီ)	၃-နတ္တိ (သီ)
၄-သုဓန္တံ (က)	၅-အရိယေဟိ သေဝိတံ (သီ)	၆-ယံ ပန (?)
ထေရဂါထာ-၄ ၁-၁၆		

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန “ဗယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတ”န္တိ စ^၁ “မဒနိဗ္ဗဒနော ပိပါသ-
ဝိနယော”^၂ “သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိ^၃ စ အာဒိနာ သုဠု ဒေသိတော
ဓမ္မော၊ နိဗ္ဗာနံ မယာ အဇ္ဇ ပရိဘုတ္တန္တိ ယောဇနာ။

ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဿာသဝါ ပရိက္ခိဏာတိ အာယသ္မတော ဝိဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပိယဒဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ
တဿ ထူပဿ ရတနခစိတံ ဝေဒိကံ ကာရေတွာ တတ္ထ ဥဋ္ဌာရံ ဝေဒိကာမဟံ
ကာရေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန အနေကသတေ အတ္တဘာဝေ မဏိ-
ဩဘာသေန ဝိစရိ။ ဧဝံ ဒေဝမနံသေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝိဇယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
အရညာယတနေ ဈာနလာဘီ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ
ဥပ္ပန္နပ္ပသာဒေါ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ကေမန္တံ
နိသီဒိ။ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ ပိယဒဿိနရုတ္တမေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ မုတ္တာဝေဒိမကာသဟံ။
မဏီဟိ ပရိဝါရေတွာ၊ အကာသိံ ဝေဒိမုတ္တမံ။
ဝေဒိကာယ မဟံ ကတွာ၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
ယံ ယံ ယောနု’ပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
မဏီ ဓာရေန္တိ အာကာသေ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
သောဠုသိတော ကပ္ပသတေ၊ မဏိပ္ပဘာသနာမကာ။
ဆတ္တိံသာသိံသု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-ခု ၁-၅၊ ၃၁၂-ပိဋကေ။ ၂-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋကေ။
၃-အံ ၂-၁၄၅၊ အံ ၃-၂၆၃-ပိဋကေ။ ၄-ခု ၃-၁၀၉-ပိဋကေ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ယဿာသဝါ ပရိက္ခိဏာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၉၂။ တတ္ထ ယဿာသဝါ ပရိက္ခိဏာတိ ယဿ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ ကာမာ- သဝါဒယော စတ္တာရော အာသဝါ သဗ္ဗသော ဒီဏာ အရိယမဂ္ဂေန ခေပိတာ။ အာဟာရေ စ အနိဿိတောတိ ယော စ အာဟာရေ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေဟိ အနိဿိတော အဂမိတော^၁ အနဇ္ဈာပန္နော၊ နိဒဿနမတ္တံ၊ အာဟာရသီသေ- နေတ္ထ စတ္တာရောပိ ပစ္စယာ ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စယပရိယာယော ဝါ ဣမ အာဟာရ-သဒ္ဓေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “သုညတော အနိမိတ္တော စာ”တိ ဧတ္ထ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခောပိ ဂဟိတောယေဝ၊ တိဏိပိ စေတာနိ နိဗ္ဗာနသေဝ နာမာနိ။ နိဗ္ဗာနဌိ ရာဂါဒိနံ အဘာဝေန သုညံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္ဇာတိ^၂ သုညတ- ဝိမောက္ခော၊ တထာ ရာဂါဒိနိမိတ္တာဘာဝေန သင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝေန စ အနိ- မိတ္တံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္ဇာတိ အနိမိတ္တဝိမောက္ခော၊ ရာဂါဒိပဏိစိနံ အဘာဝေန အပ္ပဏိဟိတံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္ဇာတိ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခောတိ^၃ ဝုစ္စတိ။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝိဟရန္တဿ အယမ္ဗိ တိဝိဇော ဝိမောက္ခော ယဿ ဂေါစရော။ အာကာသေဝ သံကုန္တာနံ၊ ပဒံ တဿ ဗုရန္တယန္တိ ယထာ အာကာသေဝဂစ္ဆန္တာနံ သကုဏာနံ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပါဒေဟိ အက္ကမိတွာ ဂတာ၊ ဣဒံ ဌာနံ ဥရေန ပဟရိတွာ ဂတာ၊ ဣဒံ သီသေန၊ ဣဒံ ပက္ခေဟိ”တိ^၄ န သက္ကာ ဉှတုံ^၅၊ ဧဝမေဝ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခုနော “နိရယပဒါဒိသု ဣမိနာ နာမ ပဒေန ဂတော”တိ ဉှပေတုံ စ န သက္ကာတိ။

ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဧရကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုက္ခာ ကာမာ ရေကာတိ အာယသ္မတော ဧရကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော သတ္ထု ကိဉ္စိ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ အလဘန္တော “ဟန္တာဟံ ကာယသာရံ ပုညံ ကရိဿာမိ”တိ သတ္ထု ဂမနမဂ္ဂံ သောဓေတွာ သမံ အကာသိ။ သတ္တာ တေန တထာကတံ မဂ္ဂံ

၁-အဂထိတော (သီ) ၂-တေဟိ သုညာ ဝိမုတ္တိ စာတိ (သီ) ၃-ဝိမောက္ခောတိ စ (သီ)
၄-ဣဒံ ဌာနံ သီသေန ဣဒံ ဥရေန ပဟရိတွာ ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ (သီ) ၅-ပညာပေတုံ (သီ)

ပဋိပဇ္ဇိ။ သော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော ဝန္တိတွာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု
 ပသန္ဓစိတ္တော ယာဝ ဒဿနူပစာရသမတိက္ကမာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ အဝိဇဟန္တော
 အဋ္ဌာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ
 ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 သမ္ဘာဝနိယဿ ကုဋုမ္ဘိယဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ **ရေကော**တိဿ နာမံ
 အဟောသိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ဣတိကတ္တဗ္ဗတာသု^၂ ပရ-
 မေန ဝေယျတ္ထိယေန သမန္ဓာဂတော။ တဿ မာတာပိတရော ကုလေန ရူပေန^၂
 အာစာရေန ဝယေန ကောသလ္လေန စ အနုစ္ဆရိကံ ဒါရိကံ အာနေတွာ
 ဝိဝါဟကမ္ပံ အကံသု။ သော တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသေန ဂေဟေ ဝသန္တော
 ပစ္စိမဘဝိကတ္တာ ကေနစိဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထုနာ သံသာရေ သံဝိဂ္ဂမာနသော
 သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ သတ္တာ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ကတိပယဒိဝသာတိက္ကမေန
 ဥက္ကဏ္ဍာဘိဘူတော ဝိဟာသိ။ အထ သတ္တာ တဿ စိတ္တပ္ပဝတ္ထိံ ဥတွာ
 ဩဝါဒဝသေန **“ဗုဒ္ဓာ ကာမာ ရေကာ”**တိ ဂါထံ အဘာသိ။ သော တံ
 သုတွာ “အယုတ္တံ မယာ ကတံ^၃၊ ယောဟံ ဧဝရူပဿ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော^၄ မိစ္ဆာဝိတက္ကဗဟုလော ဝိဟာသိ”န္တိ သံဝေဂ-
 ဇာတော ဝိပဿနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“ဥတ္တရိတွာန နဒိကံ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ စက္ခုမာ။
 တမဒ္ဓသာသိံ သမ္မုဒ္ဓံ၊ သိဒ္ဓတ္ထံ ဝရလက္ခဏံ။
 ကုဒါလဝိဂ္ဂကမာဒါယ၊ သမံ ကတွာန တံ ပထံ။
 သတ္တာရံ အဘိဝါဒေတွာ၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။
 စတုန္ဒဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဂ္ဂဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 သတ္တပညာသကပ္ပမိ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။
 နာမေန သုပ္ပဗုဒ္ဓေါတိ၊ နာယကော သော နရိဿရော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁-ကဏ္ဍဗျာကတ္တဗ္ဗေသု (သိ) ၂-ကုလာနုရူပေန (က) ၃-ကတံ မောဃာ (က)
 ၄-ဝိဿဇ္ဇိတွာ (သိ) ၅-ဒု ၃-၁၉၁-ပိဋေ။

၉၃။ “ဒုက္ခာ ကာမာ ရေက၊
 န သုခါ ကာမာ ရေက။
 ယော ကာမေ ကာမယတိ၊
 ဒုက္ခံ သော ကာမယတိ ရေက။
 ယော ကာမေ န ကာမယတိ^၁၊
 ဒုက္ခံ သော န ကာမယတိ ရေကာ”တိ—

တမေဝ ဘဂဝတာ ဝုတ္တဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

တတ္ထ ဒုက္ခာ ကာမာတိ ဣမေ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာ ဒုက္ခဝတ္ထု-
 တာယ ဝိပရိဏာမဒုက္ခသံသာရဒုက္ခသဘာဝတော စ ဒုက္ခာ ဒုက္ခမာ^၂ဒုက္ခ-
 နိဗ္ဗတ္တိကာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊
 အာဒိနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော”တိအာဒိ^၃။ ရေကာတိ ပဌမံ တာဝ ဘဂဝါ တံ
 အာလပတိ၊ ပစ္စာ ပန ထေရော အတ္တာနံ နာမေန ကထေသိ။ န သုခါ
 ကာမာတိ ကာမာ နာမေတေ ဇာနန္တဿ သုခါ န ဟောန္တိ၊ အဇာနန္တဿ
 ပန သုခတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ယထာဟ “ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဗ္ဗ^၄၊ ဒုက္ခမဒ္ဓက္ခိ
 သလ္လတော”တိအာဒိ^၅။ ယော ကာမေ ကာမယတိ၊ ဒုက္ခံ သော ကာမယတိ^၆တိ
 ယော သတ္တော ကိလေသကာမေန^၆ ဝတ္ထုကာမေ ကာမယတိ၊ တဿ တံ
 ကာမနံ သမ္ပတိ သပရိဋ္ဌာဟတာယ၊ အာယတိ^၇ အပါယဒုက္ခဟေတုတာယ စ
 ဝဇ္ဇဒုက္ခဟေတုတာယ စ ဒုက္ခံ။ ဝတ္ထုကာမာ ပန ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘူတာ။ ဣတိ
 သော ဒုက္ခသဘာဝံ ဒုက္ခနိမိတ္တံ ဒုက္ခဝတ္ထုဉ္စ ကာမယတိတိ ဝုတ္တော။ ဣတရံ
 ပဋိပက္ခဝသေန တမေဝတ္ထံ^၈ ဣပေတုံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တဿတ္ထော ဝုတ္တဝိပရိယာ-
 ယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရေကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကာမယတိ ရေက (သိ)	၂-ဒုက္ခာ ဒုက္ခာ ကာမာ (သိ)
၃-ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၄-ဒက္ခံ (သိ)
၅-သံ ၂-၄၀၉၊ ခ ၁-၂၂၇၊ ခ ၂-၃၄၄-ပိဋ္ဌေသု။	၆-ကိလေသကာမေ (သိ)
၇-ဣတရံပဋိပက္ခဝသေန စေဝ ဝတ္ထု (သိ)	

၄-မေတ္တဇိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတောတိ အာယသ္မတော မေတ္တဇိတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော သာသနေ အဘိပ္ပသန္ဓော ဟုတွာ ဗောဓိရုက္ခဿ
 ဣဋ္ဌကာဟိ ဝေဒိကံ စိနိတွာ သုဓာပရိကမ္ဘံ ကာရေသိ။ သတ္တာ တဿ
 အနုမောဒနံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 မဂဓရဋ္ဌေ အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ မေတ္တဇိတိဿ
 နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ တာပသ-
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယ-
 မာနော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော^၁ အာရဗ္ဗ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ
 သတ္တာရာ ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“အနောမဒဿိမုနိနော၊ ဗောဓိဝေဒိမကာသဟံ။
 သုဓာယ ဝိဏ္ဏံ ဒတွာန၊ ပါဏိကမ္ဘံ အကာသဟံ။
 ဒိသ္မာ တံ သုကတံ ကမ္ဘံ၊ အနောမဒဿိ နရုတ္တမော။
 ဘိက္ခုသံဃေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ဣမိနာ သုဓကမ္မေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွာန၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ။
 ပသန္တမုခဝဏ္ဏောမိ၊ ဧကဂ္ဂေါ သုသမာဟိတော။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ဣတော ကပ္ပသတေ အာသိံ၊ ပရိပုဏ္ဏေ အနုနကေ။
 ရာဇာ သဗ္ဗသနော နာမ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္တာရံ ထောမေန္တော—

၉၄။ “နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတော၊ သကျုပ္ပတ္တဿ သိရိမတော။
 တေနာယံ အဂ္ဂပ္ပတ္တေန၊ အဂ္ဂဓမ္မော^၃ သုဒေသိတော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ပဝတ္တိယော (သိ) ၂-ဒု ၃-၁၉၀-ဝိဇ္ဇာဒိသု။ ၃-အဂ္ဂေါ ဓမ္မော (သိ)

တတ္ထ နမောတိ နမက္ကာရော။ ဟိတိ နိပါတမတ္တံ။ တဿာတိ ယော သော ဘဂဝါ သမတ္တိံသပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဒ္ဒိတွာ အနတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သကျရာဇဿ ပုတ္တောတိ သကျပုတ္တော။ အနည- သာဓာရဏာယ ပုညသမ္ပတ္တိယာ စ သမ္ဘာဝိတော ဥတ္တမာယ ရူပကာယသိရိ- ယာ ဓမ္မကာယသိရိယာ စ သမန္တာဂတတ္တာ သိရိမာ။ တဿ ဘဂဝတော သကျပုတ္တဿ သိရိမတော နမော အတ္ထု။ တံ နမာမိတိ အတ္ထော။ တေနာတိ တေန ဘဂဝတာ။ အယန္တိ တဿ ဓမ္မဿ အတ္တနော ပစ္စက္ခတာယ ဝဒတိ။ အဂ္ဂပ္ပတ္တေနာတိ အဂ္ဂံ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗေဟိဝါ ဂုဏေဟိ အဂ္ဂဘာဝံ သေဋ္ဌဘာဝံ ပတ္တေန။ အဂ္ဂဓမ္မောတိ အဂ္ဂေါ ဥတ္တမော နဝရိဓလောကုတ္တရော ဓမ္မော သုဋ္ဌ၊ အဝိပရိတံ ဒေသိတော ပဝေဒိတောတိ။

မေတ္တဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အန္ဓောဟံ ဟတနေတ္တောသ္မိတိ အာယသ္မတော စက္ခုပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ထူပမဟေ ကယိရမာနေ ဥမာပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ထူပံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မဟာသုဝဏ္ဏဿ နာမ ကုဋုမ္ဘိကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ပါလောတိ နာမမကံသု။ မာတာ တဿ အာဓာ- ဝိတွာ ပရိဓာဝိတွာ ဝိစရဏကာလေ အညံ ပုတ္တံ လဘိ။ တဿ မာတာပိတရော ဣဋ္ဌပါလောတိ နာမံ ကတွာ ဣတရံ မဟာပါလောတိ ဝေါဟရိံသု။ အထ တေ ဝယပ္ပတ္တေ သရဗန္ဓနေန ဗန္ဓိံသု။ တသ္မိံ သမယေ သတ္တာ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ တတ္ထ မဟာပါလော ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တေဟိ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ကုဋုမ္ဘဘာရံ ကနိဋ္ဌဘာတိကဿေဝ ဘာရံ ကတွာ သယံ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ ပဉ္စဝဿာနိ ဝသိတွာ ဝုဋ္ဌဝဿော ပဝါရေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ

သဗ္ဗိမတ္ထေ သဟာယဘိက္ခု၊ လဘိတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘာဝနာနုကူလံ ဝသနဋ္ဌာနံ
 ပရိယေသန္တော အညတရံ ပစ္စန္နဂါမံ နိဿာယ ဂါမဝါသိကေဟိ ဥပါသကေဟိ
 ကာရေတွာ ဒိန္နာယ အရညာယတနေ ပဏ္ဏသာလာယ ဝသန္တော သမဏ-
 ဓမ္မံ ကရေတိ။ တဿ အက္ခိရောဂေါ ဥပ္ပန္နော။ ဝေဇ္ဇော ဘေသဇ္ဇံ သမ္မာ-
 ဒေတွာ အဒါသိ။ သော ဝေဇ္ဇေန ဝုတ္တဝိဓာနံ န ပဋိပဇ္ဇိ။ တေနဿ ရောဂေါ
 ဝဗ္ဗိ။ သော “အက္ခိရောဂဝူပသမနတော ကိလေသရောဂဝူပသမနမေဝ မယံ
 ဝရ”န္တိ အက္ခိရောဂံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ ဝိပဿနာယယေဝ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော
 အဟောသိ။ တဿ ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေန္တဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အက္ခိနိ စေဝ
 ကိလေသာ စ ဘိဇ္ဇိံသု။ သော သုက္ခဝိပဿကော အရဟာ အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“နိဗ္ဗုတေ လောကမဟိတေ ၂၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟေ။
 သိဒ္ဓတ္ထမိ ဘဂဝတိ၊ မဟာထူပမဟော အဟု။

မဟေ ပဝတ္တမာနမိ၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ မဟေသိနော။
 ဥမာပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ထူပမိ အဘိရောပယိံ။
 စတုန္ဓဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နဘိဇာနာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ သောမဒေဝသနာမကာ။
 ပဇ္ဇာသိတိ’သု ရာဇာနော ၃၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထ ထေရေ အက္ခိရောဂေန ဝိဟာရေ ဩဟိနေ ဂါမံ ပိဏ္ဏာယ ဂတေ
 ဘိက္ခု၊ ဒိသွာ ဥပါသကာ “ကသွာ ထေရော နာဂတော”တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ
 သုတွာ သောကာဘိဘူတာ ပိဏ္ဏပါတံ ဥပနေတွာ “ဘန္တေ ကိဉ္စိ မာ စိန္တယိတ္ထ၊
 ဣဒါနိ မယမေဝ ပိဏ္ဏပါတံ အာနေတွာ ဥပဋ္ဌဟိဿာမာ”တိ တထာ ၄
 ကရေန္တိ။ ဘိက္ခု ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ
 ပတွာ ဝုဋ္ဌဝဿာ ပဝါရေတွာ “သတ္ထာရံ ဝန္တိတုံ သာဝတ္ထိံ ဂမိဿာမ
 ဘန္တေ”တိ အာဟံသု။ ထေရော “အဟံ ဒုဗ္ဗလော အစက္ခုကော၊ မဂ္ဂေါ စ
 သဥပဒ္ဓဝေါ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တာနံ တုမှာကံ ပရိဿယော ဘဝိဿတိ၊ တုမေ
 ပဌမံ ဂစ္ဆထ၊ ဂန္တာ သတ္ထာရံ မဟာထေရေ စ မမ ဝန္တနာယ ဝန္တထ၊ စူဠပါလဿ

၁-ခု ၃-၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပဇ္ဇာသိ’သု ရာဇာနော (သိ)

၂-လောကနာထမိ (သိ)

၄-တေ တထာ (သိ)

မမ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ ဘိက္ခု ပုရိသံ ပေသေယျာထာ”တိ အာဟ။ တေ ပုနပိ ယာစိတွာ ဂမနံ အလဘန္တာ “သာဓု”တိ ပဋိဿုဏိတွာ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ဥပါသကေ အာပုတ္တိတွာ အနုက္ကမေန ဇေတဝနံ ဂန္တာ သတ္တာရံ မဟာထေရေ စ တဿ ဝန္တနာယ ဝန္တိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ၂ စူဠပါလဿ တံ ပဝတ္တိံ ဝတွာ တေန “အယံ ဘန္တေ မယံ ဘာဂိ- နေယျော ပါလိတော နာမ၊ ဣမံ ပေသိဿာမိ”တိ? ဝတ္ထေ “မဂ္ဂေါ သပရိ- သယော၊ န သက္ကာ ဧကေန ဂဟဋ္ဌေန ဂန္တံ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပေသေသံ။ သော အနုက္ကမေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ အတ္တာနံ တဿ အာရောစေတွာ တံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အညတရဿ ဂါမဿ သာမန္တာ အရညဋ္ဌာနေ ဧကိဿာ ကဋ္ဌဟာရိယာ ဂါယန္တိယာ သဒ္ဓိ သုတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ယဋ္ဌိကောဋီ ဝိဿဇေတွာ “တိဋ္ဌထ ဘန္တေ မုဟုတ္တံ ယာဝါဟံ အာဂစ္ဆာမိ”တိ ဝတွာ တဿာ သန္တိကံ ဂန္တာ တတ္ထ သီလဝိပတ္တိံ ပါပုဏိ။ ထေရော ဣဒါနိမေဝ ဣတ္ထိယာ ဂိတသဒ္ဓေါ သုတော၊ သာမဏေရော စ စိရာယတိ၊ နူနံ သီလဝိပတ္တိံ ပတ္တော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေသိ။ သောပိ အာဂန္တာ “ဂစ္ဆာမ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော “ကိံ ပါပေါ ဇာတောသိ”တိ ပုတ္တိ။ သာမဏေရော တုဏှိ ဟုတွာ ပုန ပုတ္တိတောပိ န ကထေသိ၊ ထေရော “တာဒိသေန ပါပေန မယံ ယဋ္ဌိဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဂစ္ဆ တွ”န္တိ ဝတွာ ပုန တေန “ဗဟုပရိဿယော မဂ္ဂေါ၊ တုမေ စ အန္တာ၊ ကထံ ဂမိဿထာ”တိ ဝတ္ထေ “ဗာလ ဣဓေဝ မေ နိပဇ္ဇိတွာ မရန္တဿာပိ အပရာ- ပရံ ပရိဝတ္တေန္တဿာပိ” တာဒိသေန ဂမနံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒသေန္တော—

၉၅။ “အန္တောဟံ ဟတနေတ္တောသ္မိ၊ ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္တော၊ သယမာနောပိ ဂစ္ဆိဿံ၊ န သဟာယေန ပါပေနာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိတ္ထ။

တတ္ထ အန္တောတိ စက္ခုဝိကလော။ ဟတနေတ္တောတိ ဝိနဋ္ဌစက္ခုကော၊ တေန “ပယောဂဝိပတ္တိဝသေနာဟံ ဥပဟတနေတ္တတာယ အန္တော၊ န ဇစ္စန္ဒ- ဘာဝေနာ”တိ ယထာဝုတ္တံ အန္ဓဘာဝံ ဝိသေသေတိ။ အထ ဝါ “အန္တော”တိ ဣဒံ

၁-ပဝတ္တိံ ဝတွာ အကွမံ ကထေတွာ (သိ) ၂-စရန္တာ (သိ) ၃-ပေသိဿာမိ နန္တိ (က)
၄-နန (က) ၅-ပဝဇ္ဇေန္တဿာပိ (သိ) ၆-ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္တော (သိ)

“အန္ဓေ ဇိဏ္ဏေ မာတာပိတရော ပေါသေတိ” တိအာဒိသု^၁ ဝိယ မံသစက္ခု-
 ဝေကလ္လဒီပနံ၊ “သဗ္ဗေပိမေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အန္ဓာ အစက္ခုကာ”^၂ “အန္ဓော ကေစက္ခု
 ဌိစက္ခု” တိအာဒိသု^၃ ဝိယ န ပညာစက္ခုဝေကလ္လဒီပနန္တိ ဒသေတုံ “ဗတ-
 နေတ္ထောသ္မိ”^၄ တိ^၅ ဝုတ္တံ၊ တေန မုချမေဝ အန္ဓဘာဝံ ဒသေတိ။ ကန္တာရဒ္ဓါန-
 ပက္ခန္ဓော^၆ တံ ကန္တာရေ ဝိဝေသေ^၇ ဒီဃမဂ္ဂံ အနုပဝိဋ္ဌော၊ န ဇာတိကန္တာရာဒိဂဟနံ
 သံသာရဒ္ဓါနံ ပဋိပန္ဓောတိ အဓိပ္ပာယော။ တာဒိသံ ဟိ ကန္တာရဒ္ဓါနံ အယံ
 ထေရော သမတိက္ကမိတွာ ဌိတော၊ သယမာနောပီတိ သယန္ဓောပိ၊ ပါဒေသု
 အဝဟန္ဓေသု ဥရေန ဇဏ္ဍုကာဟိ စ ဘူမိယံ သံသာရန္တော^၈ ပရိဝတ္ထေန္ဓောပိ
 ဂစ္ဆေယျံ။ န သဟာယေန ပါပေနာတိ တာဒိသေန ပါပပုဂ္ဂလေန သဟာယ-
 ဘူတေန သဒ္ဓိ^၉ န ဂစ္ဆိဿန္တိ ယောဇနာ။ တံ သုတွာ ဣတရော သံဝေဂ-
 ဇာတော “ဘာရိယံ ဝတ မယာ သာဟသိကကမ္ပံ ကတ”^{၁၀} န္တိ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု
 ကန္တန္ဓော ဝနသဏ္ဍံ ပက္ခန္ဓော စ^{၁၁} အဟောသိ။ အထ ထေရဿ သီလ-
 တေဇေန ပဏ္ဍုကမ္မလသီလာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒသေသိ။ တေန သက္ကော
 တံ ကာရဏံ ဥတွာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ သာဝတ္ထိဂါမိပုရိသံ ဝိယ အတ္တာနံ
 ဣပေတွာ ယဋ္ဌိကောဋီ^{၁၂} ဂဏှန္ဓော မဂ္ဂံ သဒ္ဓိပိတွာ တဒဟေဝ သာယနေ
 သာဝတ္ထိယံ ထေရံ နေတွာ တတ္ထ ဇေတဝနေ စူဠပါလိတေန ကာရိတာယ
 ပဏ္ဍုသာလာယ ဖလကေ နိသီဒါပေတွာ တဿ သဟာယဝဏ္ဏေန ထေရဿ
 အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ ပက္ကာမိ၊ စူဠပါလိတောပိ တံ ယာဝဇီဝံ သက္ကန္တံ
 ဥပဋ္ဌာသိတိ။

စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ခဏှသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကေပုပ္ဖံ စဇိတွာနာတိ အာယသ္မတော ခဏှသုမနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပက္ခော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ထူပဿ သမန္တတော
 စန္ဒနဝေဒိကာယ ပရိက္ခိပိတွာ မဟန္တံ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု ဥဋ္ဌာရံ သမ္ပတ္တိ^၂ အနုဘဝန္ဓော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ

၁-မ ၂- ၂၄၂-ပိဋေ။ ၂-ခု ၁-၁၅၉-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။ ၃-အံ ၁-၁၂၆-ပိဋေ။
 ၄-အန္ဓောဟံ ဗာဟနေတ္ထောသ္မိဘိ (က) ၅-ကန္တာရေ ဝိယ ဝနေ (သီ) ၆-သယန္ဓော (သီ)
 ၇-န ဂစ္ဆေယျံ (သီ) ၈-ဝနသဏ္ဍံ ပက္ခန္ဓော တထာပက္ခန္ဓောဝ (သီ)

ကုဋ္ဌုမ္ပိကကုလေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ကနကထူပံ ဥဒ္ဓိဿ ရညာ ပုပ္ဖ-
ပူဇာယ ကယိရမာနာယ ပုပ္ဖါနိ အလဘန္တော ဧကံ ခဏ္ဍသုမနပုပ္ဖံ ဒိသ္မာ မဟတာ
မူလေန တံ ကိဏိတွာ ဂဏှန္တော စေတိယေ ပူဇံ ကရောန္တော ဥဋ္ဌာရံ ပီတိ-
သောမနဿံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
အသီတိ ဝဿကောဋီယော သဂ္ဂသုခံ^၁ အနဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဝါယံ
မလ္လရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဇာတကာလေ ဂေဟေ ခဏ္ဍသက္ခရာ သုမနပုပ္ဖါနိ
စ ဥပ္ပန္နာနိ အဟေသုံ။ တေနဿ ခဏ္ဍသုမနောတိ နာမမကံသု။ သော
ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ ပါဝါယံ စုန္ဒဿ အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တေ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္တောဝ၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။
နိဗ္ဗုတေ စ မဟာဝိရေ၊ ထူပေါ ဝိတ္တာရိကော အဟု။
ဒူရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ၊ ဓာတုဂေဟဝရုတ္တမေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အကံ^၃ စန္ဒနဝေဒိကံ။
ဒိဿတိ ထူပခန္တော စ၊ ထူပါနုစ္ဆဝိကော တဒါ။
ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမ္ပိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနသေ။
ဩမတ္တံ မေ န ပဿာမိ၊ ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ^၄ ဖလံ။
ပဗ္ဗဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟုံ^၅။
သဗ္ဗေ သမတ္တနာမာ^၆ တေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုရိမဇာတိံ အနုဿရန္တော တတ္ထ
အတ္တနော သုမနပုပ္ဖပရိစ္စာဂဿ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိနိမိတ္တတံ နိဗ္ဗာနုပနိဿယတံ စ
ဒိသ္မာ ဥဒါနဝသေန တမတ္တံ ပကာသေန္တော—

၉၆။ “ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွာန၊ အသီတိ ဝဿကောဋီယော။
သဂ္ဂေသု ပရိစာရေတွာ၊ သေသကေနမ္ပိ နိဗ္ဗုတော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၁-အဂ္ဂသုခံ (က) ၂-၃ ၃-၁၀၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-အကရိ (က) ၄-ပုပ္ဖကမ္မဿိဒံ (က)
၅-ပဗ္ဗသတေ ဒသေ ကပ္ပေ၊ သတေတော အဋ္ဌ ဇနာ ဗဟု (သိ) ၆-သဂ္ဂေနာမာ (သိ)

တတ္ထ ဧကပုပ္ဖန္တိ ဧကံ ကုသုမံ၊ တံ ပန ဣဓ သုမနပုပ္ဖံ အဓိပေတံ။
 စဇိတွာနာတိ သတ္ထု၊ ထူပပူဇာကရဏဝသေန ပရိစ္စဇိတွာ ပရိစ္စာဂဟေတု။
 အသီတိ ဝဿကောဋီယောတိ မနုဿဂဏနာယ ဝဿာနံ အသီတိ ကောဋီ-
 ယော၊ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဣဒဉ္စ ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု
 ဒုတိယေ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ပုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ သဂ္ဂေသုတိ
 တာဝတိံသသင်္ခါတေ သဂ္ဂလောကေ၊ ပုနပျုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ဟေတ္ထ ဗဟုဝစနံ။
 ပရိစာရေတွာတိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေတွာ သုခံ
 အနဘဝိတွာ၊ ဒေဝစ္ဆရာဟိ ဝါ အတ္တာနံ ပရိစာရေတွာ ဥပဋ္ဌာပေတွာ။ သေသ-
 ကေနမှိ နိဗ္ဗုတောတိ ပုပ္ဖပူဇာယ ဝသေန ပဝတ္တကုသလစေတနာသု ဘဝ-
 သမ္ပတ္တိံ ဒါယကကမ္မတော သေသေန ယံ တတ္ထ ဝိဝေုပနိဿယဘူတံ၊ တံ
 သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဗဟူ ဟိ တတ္ထ ပုဗ္ဗာပရဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ။
 သေသကေနာတိ ဝါ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန၊ အပရိက္ခိ-
 ဏေယေဝ တသ္မိံ ကမ္မဝိပါကေ နိဗ္ဗုတော အမှိ၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန
 ပရိနိဗ္ဗုတောသ္မိံ။ ဧတေန ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဌတွာ အတ္တနာ အရဟတ္တံ
 သတ္ထိကတံ၊ သောပိ စရိမတ္တဘာဝေါ တဿ ကမ္မဝိပါကောတိ ဒဿေတိ။
 ယာဒိသံ သန္ဓာယ အညတ္တာပိ “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာ”တိ?
 ဝုတ္တံ။

ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဟိတွာ သတပလံ ကံသန္တိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ယာနကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ
 ဒိဿာ ပသန္ဓမာနသော စန္ဒနခဏ္ဍေန ဖလကံ ကတွာ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ၊
 တဉ္စ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္စိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ရောရုဝနဂရေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ပိတရိ ကာလင်္ကံတေ
 ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ဗိမ္ဗိသာရရညော အဒိဋ္ဌသဟာယော ဟုတွာ တဿ
 မဏိမုတ္တာဝတ္တာဒိနိ ပဏ္ဏာကာရာနိ ပေသေသိ။ တဿ ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော

၁-ဒေဝသမ္ပတ္တိ... (က) ၂-ဝိပါကာဝသေသေန သဟ (သိ) ၃-ဝိ ၁-၁၄၅၊ သံ ၁-၉၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ပုညဝန္တတံ သုတွာ ပဋိပါဘတံ ပေသေန္တော စိတ္တပဋေ ဗုဒ္ဓစရိတံ သုဝဏ္ဏပဋေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လိခါပေတွာ ပေသေသိ။ သော တံ ဒိသွာ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ ပစ္စိမဘဝိကတာယ စ စိတ္တပဋေ ဒသေန္တံ ဗုဒ္ဓစရိတံ သုဝဏ္ဏပဋေကေ လိခိတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒက္ကမဉ္စ ဩလောကေတွာ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော သလ္လက္ခေတွာ သာသနက္ကမံ ဟဒယေ ဌပေတွာ သဉ္စာတသံဝေဂေါ “ဒိဋ္ဌော မယာ ဘဂဝတော ဝေသော၊ သာသနက္ကမော^၁ စ ဧကပဒေသေန ဣတော၊ ဗဟုဒုက္ခာ ကာမာ ဗဟုပါယာသာ၊ ကိံ ဒါနိ မယံ ဃရာဝါသေနာ”တိ ရဇံ ပဟာယ ကေသမသယံ ဩဟာရေတွာ^၂ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေန္တော ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတွာ မတ္တိကာပတ္တံ ဂဟေတွာ ရာဇာ ပုတ္တုသာတိ^၃ ဝိယ မဟာဇနဿ ပရိဒေဝန္တဿေဝ နဂရတော နိက္ခမိတွာ အနက္ကမေန ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ တတ္ထ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ ဝိဟရန္တံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ်တွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ယာနကာရော ပုရေ အာသိ၊ ဒါရုကမ္မေ သုသိက္ခိတော။
 စန္ဒနံ ဖလကံ ကတွာ၊ အဒါသိ လောကဗန္ဓုနော။
 ပဘာသတိ ဣဒံ ဗျုပ္ပံ၊ သုဝဏ္ဏဿ သုနိဗ္ဗိတံ။
 ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ ဒိဗ္ဗယာနံ ဥပဋိတံ။
 ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယဒိစ္စကံ။
 အက္ခုပ္ပံ ရတနံ^၅ မယံ၊ ဖလကဿ ဣဒံ ဖလံ။
 ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ဖလကံ ယမဟံ ဒဒိ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလကဿ ဣဒံ ဖလံ။
 သတ္တပညာသကပ္ပမိ၊ စတုရော နိဗ္ဗိတာဝယာ^၆။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဥဒါနဝသေန အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ကထေန္တော—

၁-သာသနက္ကမော (က)	၂-ဩဟာရိတွာ (က)
၃-ပုတ္တုသာတိ (က)	၄-၃ ၃-၁၉ ၂-ဝိဋ္ဌေ။
၅-အာကာသရတနံ (သိ)	၆-စက္ကာရော သန္တနာမကာ (သိ)

ဂါမိ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌဿ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မာတုဂါမိ ဒိသ္မာ အယောနိသော-
မနသိကာရဝသေန တဿ ရူပံ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သော ဝိဟာရံ
ပဝိသိတွာ “သတိ” ဝိဿဇ္ဇိတွာ ဩလောကေန္တဿ ရူပါရမ္မဏေ မယံ
ကိလေသော ဥပ္ပန္နော၊ အယုတ္တံ မယာ ကတ”န္တိ အတ္တနော စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှန္တော
တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“သုမေဓော နာမ နာမေန၊ သယမ္ဘူ အပရာဇိတော။
ဝိဝေကမနုဗြူဟန္တော၊ အဇ္ဈောဂဟိ မဟာဝနံ။

သဠလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ဂန္ထိတွာန ဝဠံသကံ။
ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပေသိံ၊ သမ္မုခါ လောကနာယကံ။

တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဦနဝိသေ ကပ္ပသတေ၊ သောဠသာသံ သုနိမ္မိတာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကိလေသုပ္ပတ္တိနိဒဿနေန “ကိလေသေ
အနုဝတ္ထေန္တဿ ဝဋုဒုက္ခတော နတ္ထေဝ သီသုက္ခိပနံ။ အဟံ ပန တေ နာနု-
ဝတ္တိ”န္တိ ဒဿေန္တော—

၉၈။ “ရူပံ ဒိသ္မာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။
တဿ ဝဓုန္တိ အာသဝါ၊ ဘဝမူလောပဂါမိနော” တိ ၂—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ရူပန္တိ ရဇ္ဇနိယံ ရူပါယတနံ၊ တံ ပနေတ္ထ ဣတ္ထိရူပံ အဓိပ္ပေတံ။ ဒိသ္မာတိ
စက္ခုနာ ဒိသ္မာ၊ စက္ခုဒွါရာနုသာရေန နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန^၁ တံ
ဂဟေတွာ၊ တဿ^၂ တထာဂဟဏဟေတူတိ အတ္တော။ သတိ မုဋ္ဌာတိ
အသုဘသဘာဝေ ကာယေ “အသုဘ”န္တေဝ ပဝတ္တနသတိ^၃ နဋ္ဌာ။ ယထာ
ပန ရူပံ ဒိသ္မာ သတိ နဋ္ဌာ၊ တံ ဒဿေန္တော အာဟာ “ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ-
ကရောတော” တိ။ ယထာဥပဋိတံ အာရမ္မဏံ “သုဘံ သုခ”န္တိ အာဒိနာ ပိယနိမိတ္တံ

၁-၃ ၃-၁၉၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဘဝမူလာဘဝဂါမိနောတိ(သီ) ၃-နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန(သိက)
၄-တဿ ဝါ(သီ) ၅-ပဝတ္တနကာ သတိ(သီ)

ကတွာ အယောနိသောမနသိကာရေန မနသိကရောတော သတိ မုဋ္ဌာတိ ယောဇနာ။ တထာ ဘူတောဝံ^၁ သာရတ္ထစိတ္တော ဝေဒေတိတိ သုဋ္ဌ၊ ရတ္ထ- စိတ္တော ဟုတွာ တံ ရူပါရမ္မဏံ အနဘဝတံ အဘိနန္ဒတိ^၂၊ အဘိနန္ဒန္တော ပန တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ အဇ္ဈောသာယ တံ အာရမ္မဏံ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌ- ပေတွာ ဝတ္တတိ စေဝ၊ ဧဝံဘူတဿ စ တဿ ဝဗုန္တိ^၃ အာသဝါ ဘဝမူလောပ- ဂါဓိနောတိ ဘဝဿ သံသာရဿ မူလဘာဝံ ကာရဏဘာဝံ^၄ ဥပဂမနသ- ဘာဝါ ကာမာသဝါဒယော စတ္တာရောပိ အာသဝါ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပရူပရိ ဝဗုန္တိယေဝ၊ န ဟာယန္တိ။ မယံ ပန ပဋိသင်္ခါနေ^၅ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဗေတွာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ တေ စတ္တာရောပိ အာသဝါ အနဝသေ- သတော ပဟိနာ ပရိက္ခိဏာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓံ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာတိ အာယသ္မတော ဥတ္တိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပ- နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ဂေါန- ကာဒိအတ္တတံ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဗုဒ္ဓါရဟံ ပလ္လင်္ဂံ^၂ ဂန္ဓကုဋိယံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ^၃ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဥတ္တိယောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဉှတိသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဧကဒိဝသံ ဂါမံ^၄ ဝိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော အန္တရာမဂ္ဂေ မာတုဂါမဿ^၅ ဂီတသဒ္ဓံ သုတွာ အယောနိသော- မနသိကာရဝသေန တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေ ဥပ္ပန္နေ ပဋိသင်္ခါနဗလေန တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိဒိတွာ တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဝဗေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

၁-တတောဝ(သိ)	၂-နတ္ထိ(သိ)
၃-ဧဝံဘူတဿ ဝဗုန္တိ(က)	၄-မူလဘာဝကာရဏဘာဝ....(သိ)
၅-ပဋိသင်္ခါရေ(သိ၊က)	၆-နဂရံ(သိ)
၇-အညတရာယ ဣတ္ထိယာ(သိ)	၈-၃ ၃-၁၉၃-ပိဋေ။

“သုမေဓဿ ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
 ပလ္လင်္ကော ဟိ မယာ ဒိန္နော၊ သဥတ္တရသပစ္ဆဒေါ”။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ ပလ္လင်္ကော အာသိ သော ၂ တဒါ။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ သဒါ မမ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ပလ္လင်္ကမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဣဒံ ဖလံ။
 ဝိသကပ္ပသဟဿမိ၊ သုဝဏ္ဏာဘာ တယော ဇနာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကိလေသုပ္ပတ္တိနိဒဿနေန “ကိလေသေ အဇီရုစ္ဆန္တဿ နတ္ထိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော သီသုက္ခိပနံ၊ အဟံ ပန တေ ဇီရုစ္ဆိမေဝါ”တိ ဒဿေန္တော—

၉၉။ “သဒ္ဓိ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။
 သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။
 တဿ ဝနန္တိ အာသဝါ၊ သံသာရဉ္စပဂါမိနော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သဒ္ဓန္တိ ရဇ္ဇနိယံ သဒ္ဓါရမ္မဏံ။ သံသာရဉ္စပဂါမိနောတိ—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပင်္ဂါ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
 အဗ္ဗောဋ္ဌိန္တံ ဝတ္တမာနာ ၄၊ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋကာရဏံ ၂ ဟုတွာ ဥပဂမေန္တိတိ သံသာရဉ္စပဂါမိနော ၆၊ “သံသာရူပဂါမိနော”တိ ဝါ ပါဠော။ သေသံ အနန္တရဂါထာယ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သဥတ္တရစ္ဆဒတ္တတော (သီ) ၂-ယော (သီ) ၃-သံသာရံ (သီ)
 ၄-ဝတ္တမာနံ (သီ) ၅-ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋ ကာရဏံ (?) ၆-သံသာရဂါမိနော (သီ)
 စေရဂါထာ-၅ ၁-၀၇

၁၀-(ဒုတိယ)ဒေဝသဘတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗပ္ပဓာနသဗ္ဗန္ဓောတိ အာယသ္မတော ဒေဝသဘတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
 ပသန္ဓမာနသော ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနသောသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သကျရာဇ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ တဿ ဒေဝသဘောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 စုမ္ဗုဒ္ဓကလဟဂူပသမနတ္ထံ သတ္တရိ အာဂတေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓ-
 မာနသော သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော ပုန နိဂြောဓာရာမေ သတ္တရိ ဝိဟရန္တေ
 သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ
 ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“စန္ဒံ ဝိမလံ သုဒ္ဓံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓမနာဝိလံ။
 နန္ဒိဘဝပရိက္ခိဏံ^၂၊ တိဏ္ဏံ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

နိဗ္ဗာပယန္တံ ဇနတံ၊ တိဏ္ဏံ တာရယတံ ဝရံ။
 မုနိံ ဝနမိ ဈာယန္တံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖါနိ၊ လဂေတွာ သုတ္တကေနဟံ။
 ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ၊ သိဒ္ဓိနော လောကဗန္ဓုနော။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော သတ္တမကေ ကပ္ပေ၊ မနုဇိန္တော မဟာယသော။
 သမန္တစက္ခုနာမာသိ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ အဓိဂတံ ဝိမုတ္တိသုခံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နပီတိ-
 သောမနသော ဥဒါနဝသေန—

၁-ခု ၃-၁၉၄-ပိဋေ။ ၂-နန္ဒိရာဂပရိက္ခိဏံ (သိ)

၁၀၀။ “သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နော၊ သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော။
ဝိမုတ္တိကုသုမသ္မန္နော၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတုနာသဝေါ”တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နောတိ သမ္ပန္နစတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနေ၊ တေဟိ ကတ္ထဗ္ဗ-
ကိစ္စံ သမ္ပာဒေတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ သတိပဋ္ဌာနဂေါစရောတိ ကာယာ-
နုပဿနာဒယော သတိပဋ္ဌာနာ ဂေါစရော ပဝတ္ထိဋ္ဌာနံ တေဿာတိ
သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော၊ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု ပတိဋ္ဌိတစိတ္ထောတိ အတ္ထော။
ဂုဏသောဘေန ပရမသုဂန္ဓာ ဝိမုတ္တိယေဝ ကုသုမာနိ၊ တေဟိ သဗ္ဗသော
သမ္ပဒေဝ သမ္ပန္နော ဝိဘူသိတော အလင်္ကတောတိ ဝိမုတ္တိကုသုမသ္မန္နော။
ပရိနိဗ္ဗိဿတုနာသဝေါတိ ဧဝံ သမ္ပာ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ
အနာသဝေါ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗိဿတိ သဥပါဒိသေသာယ အနုပါဒိသေသာယ စ
နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသိ။

(ဒုတိယ) ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဟိတွာ ဝိဟိတ္တံ အနဝေါသိတတ္ထောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော
ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု
ကတာဓိကာရော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော
ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိ
ဂန္ဓာ ဃရာဝါသံ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣသိဟိ ပရိဝုတော ဝိစရန္တော
ဧကဒိဝသံ ဝေဿဘုံ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပီတိသောမနဿဇာတော သတ္ထု
ဉာဏသမ္ပတ္တိ နိဿာယ ပသန္ဓမာနသော ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဿ ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗေလဋ္ဌာနိကောတိ လဒ္ဓနာမော

၁-ပရိနိဗ္ဗာယိဿတုနာသဝေါတိ (သိ)

တတ္ထ ဟိတွာ ဂိဟိတ္တန္တိ ဂဟဋ္ဌဘာဝံ ပရိစ္စဇိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိတွာတိ အတ္ထော။
အနဝေါသိတတ္ထောတိ အနုရူပံ အဝေါသိတတ္ထော၊ ယဒတ္ထံ သာသနေ
ပဗ္ဗဇန္တဿ အနုရူပပရိညာဒီနံ အတိရိတတ္ထာ^၁ အပရိယောသိတဘာဝေါ
အကတကရဏီယောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အနဝေါသိတတ္ထောတိ အနု-
အဝေါသိဘသဘာဝေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိနံ မဂ္ဂါနဉ္စ အနုပဋိပါဂ္ဂိယာ ဝသံတဗ္ဗဝါသဿ
အကတာဝီ၊ ဒသသု အရိယဝါသေသု အဝုသံတဝါတိ အတ္ထော။ မုခသင်္ခါတံ
နဂံလံ ဣမဿ အတ္ထိတိ မုခနဂံလီ။ နဂံလေန ဝိယ ပထဝီ^၂ ပရေသု^၂ ဖရုသ-
ဝါစပုယောဂေန အတ္တာနံ ခနန္တောတိ အတ္ထော။ ဩဒရိကောတိ ဥဒရေ
ပသုတော ဥဒရပေါသနတပုရော^၃။ ကုသိတောတိ အလသော၊ ဘာဝနံ
အနနယုဉ္စန္တော။ ဧဝံဘူတဿ နိပ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တော အာဟ “မဟာဝရာဟောဝ
နိဝါပပုဋ္ဌော၊ ပုနပုရံ ဂဟ္တမုပေတိ မန္တော”တိ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ
ပုတ္တောယေဝ။ ဧတ္ထ စ ယထာ ပဗ္ဗဇိတွာ အနဝေါသိတာဒိသဘာဝတာယ
ပုနပုရံ ဂဟ္တမုပေတိ မန္တော၊ န ဧဝံ မာဒိသော ပဏ္ဍိတော။ တဗ္ဗိပရိတသဘာဝ-
တာယ ပန သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မတ္ထကံ ပါပိတတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ ဗျတိ-
ရေကမုခေန အညံ ဗျာကာသိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မာနေန ဝဇ္ဇိတာသေတိ အာယသ္မတော သေတုစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမပုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော တိဿဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ တိဿံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
ပသန္တမာနသော သုမဓုရံ ပနသဖလံ အဘိသင်္ခတံ နာဋိကေရသာဋ္ဌဝံ^၁ အဒါသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ မဏ္ဍလိကရညော ပုတ္တော ဟုတွာ
နိဗ္ဗတ္တိ။ သေတုစ္ဆောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ပိတရိ မတေ ရဇ္ဇေ
ပတိဋ္ဌိတော ဥဿာဟသတ္တိနံ^၂ အဘာဝေန ရာဇကိစ္စာနိ ဝိရာဇေန္တော ရဇ္ဇံ
ပရဟတ္ထဂတံ ကတွာ ဒုက္ခပုတ္တိယာ သံဝေဂဇာတော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တံ

၁-အဘရိတဘာ (သိ) ၂-ပထဝီပဒေသေသု။ပထဝီပဒေသု (က) ၃-ဥဒရပေါသနက.ပုရော (က)
၄-သာဋ္ဌဝနံ (သိ)၊ သာဋ္ဌဝံ (က) ၅-ဥဿာဟနဿ သမ္ဗုဒ္ဓိနံ (သိ)

ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိကမ္ပံ
ကရောန္တော တဒဟေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“တိဿဿ ခေါ ဘဂဝတော၊ ပုဗ္ဗေ ဖလမဒါသဟံ။
နာဠိကေရဉ္စ ပါဒါသိံ၊ ခဇ္ဇကံ အဘိသမ္ပတံ။
ဗုဒ္ဓဿ တမဟံ ဒတွာ၊ တိဿဿ တု မဟေသိနော။
မောဒါမဟံ ကာမကာမိ၊ ဥပပဇ္ဇိံ ယမိစ္ဆကံ။
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။
ဣတော တေရသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ ဣန္ဒသမော အဟု။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကိလေသေ ဂရဟန္တော—

၁၀၂။ “မာနေန ဝဠိတာသေ၊ သင်္ခါရေသု သံကိလိဿမာနာသေ။
လာဘာလာဘေန မထိတာ၊ သမာဓိံ နာမိဂစ္ဆန္တိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ မာနေန ဝဠိတာသေတိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန
မာနေန အတ္တုတ္တံသနပရဝဟ္မနာဒိဝသေန ကုသလာဏ္ဍာန္တေဒနေန ဝိပ္ပလဒ္ဓါ။
သင်္ခါရေသု သံကိလိဿမာနာသေတိ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု စက္ခာဒိသု စေဝ
ရူပါဒိသု စ သင်္ခတဓမ္မေသု သံကိလိဿမာနာ၊ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊
ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ တံနိမိတ္တံ တဏှာဂါဟာဒိဝသေန၊ သံကိလေသံ
အာပဇ္ဇမာနာ။ လာဘာလာဘေန မထိတာတိ ပတ္တစီဝရာဒိနဉ္စေဝ ဝတ္တာဒိနဉ္စ
လာဘေန တေသံယေဝ စ အလာဘေန တံနိမိတ္တံ ဥပ္ပန္နေဟိ အနနယပဋိသေဟိ
မထိတာ မဒ္ဓိတာ အဘိဘူတာ။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ၊ အဝသိဋ္ဌလောကဓမ္မာ-
နဓမ္မတ္ထံ^၂ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သမာဓိံ နာမိဂစ္ဆန္တိတိ တေ ဝေရူပါ ပုဂ္ဂလာ
သမာဓိံ သမထဝိပဿနာဝသေန စိတ္တေကဂ္ဂတံ ကဒါစိပိ န ဝိန္ဒန္တိ န ပဋိ-
လာဘန္တိ န ပါပုဏန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနံ ဓမ္မာနံ အဘာဝတော၊ ဣတရေသဉ္စ
ဘာဝတော။ ဣဓာပိ ယထာ မာနာဒိဟိ အဘိဘူတာ အဝိဒ္ဓသုနော^၃

၁-ခု ၃-၂၀၂-ပိဋေ၊ ၂-တဏှာဒိဝသေန(သိ) ၃-စေတ္တ(သိ) ၄-တေ အဝိဒ္ဓသုနော(သိ)

သမာဓိ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ န ဧဝံ ဝိဒ္ဓသုနော။ တေ ပန မာဒိသာ တေဟိ အနဘိ-
ဘူတာ သမာဓိ အဓိဂစ္ဆန္တေဝါတိ ဗျတိရေကမုခေန အညာဗျာကရဏန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဗန္ဓုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာဟံ တေန အတ္ထိကောတိ အာယသ္မတော ဗန္ဓုရတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော သိဒ္ဓတ္ထဿ
ဘဂဝတော ကာလေ အညတရဿ ရညော အန္တေပုရေ ဂေါပကော ဟုတွာ
ကေဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ သပရိသံ ရာဇင်္ဂဏေန ဝိဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓစိတ္တော
ကဏဝေရပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ သသံဗံ လောကနာယကံ ပူဇေသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ သံသ-
ရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သီလဝတီနဂရေ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
ဗန္ဓုရောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ကေနစိဒေဝ
ကရဏိယေန သာဝတ္ထိယံ ဂတော ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော
သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣဏဿ ပရိပါကတ္တာ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ၊—

“သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ နဂရံ ပဋိပဇ္ဇေယ။

ရညော အန္တေပုရေ အာသိ၊ ဂေါပကော အဘိသမ္မတော။
ပါသာဒေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

ကဏဝေရံ ဂဟေတွာန၊ ဘိက္ခုသံဗေ သမောက်ရိံ။
ဗုဒ္ဓဿ ဝိသုံ ကတွာန၊ တတော ဘိယျော သမောက်ရိံ။

စတုန္ဒုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ရသုတ္တံ ဓမ္မရသံ ပိဝိတွာ ဌိတော ဝိသေန ဝိသသဒိသေန ဝိသရသေန^၁
သန္တံ သံသဂ္ဂံ န ကရိဿာမိ၊ တထာကရဏဿ ကာရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။
ဗန္ဓုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

လဟုကော ဝတ မေ ကာယောတိ အာယသ္မတော ဒိတကတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ယက္ခသေနာပတိ
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ ယက္ခသမာဂမေ နိသိန္တော သတ္တာရံ အညတရသ္မိံ^၂
ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ ဒိသွာ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။
တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ
ပဝေဒေန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော^၂ ဥဋ္ဌဟိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၃
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟန္တကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဒိတကောတိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ မဟိဒ္ဓိကဘာဝံ
သုတွာ “ဣဒ္ဓိမာ ဘဝိဿာမိ”တိ ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ပဗ္ဗဇိတွာ
ဘဂဝတော သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သမထဝိပဿနာသု^၄ ကမ္မံ
ကရောန္တော နစိရသေဝံ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ပဒုမော နာမ^၁ နာမေန၊ ဒွိပဒိန္တော နရာသဘော။
ပဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယက္ခာနံ သမယော အာသိ၊ အဝိဒူရေ မဟေသိနော။
ယေန ကိစ္စေန သမ္ပတ္တာ၊ အဇ္ဈာပေက္ခိံသု တာဝဒေ။

ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ အမတဿ စ ဒေသနံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ ဥပဋ္ဌဟိံ။

သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ ပဿ၊ ဥပဋ္ဌာနဿ သတ္ထုနော။
တိံသကပ္ပသဟသေသု၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

၁-ဝိသဿ ရသေန (သီ) ၂-အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သီ) ၃-ဝိပဿနာယ (က)
၄-၃ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-ပဒုမုတ္တရော နာမ (သီ)

သမ္မာပုဏ္ဏာတီတိ အယမ္ဗိ တတ္ထ အတ္ထော။ တထာ စာဟ အဋ္ဌကထာယံ “သုခ-
သညာ နာမ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာ သညာ။ ဥပေက္ခာ ဟိ သန္တံ သုခန္တိ ဝုတ္တံ၊
သာယေဝ သညာ နိဝရဏေဟိ စေဝ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ
လဟုသညာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ ဩက္ကန္တဿ ပနဿ ကရဇကောယောပိ
တူလပိစု ဝိယ သလ္လဟုကော ဟောတိ။ သော ဧဝံ ဝါတက္ခိတ္တတူလပိစုနာ
ဝိယ သလ္လဟုကေန ဒိဿမာနေန၊ ကာယေန မြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ”တိ။
တေနာဟ “တူလမိဝ ဧရိတံ မာလုတေန၊ ဝိလဝတိဝ မေ ကာယော”တိ။
တဿတ္ထော—ယဒါဟံ မြဟ္မလောကံ အညံ ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဂန္တုကာမော ဟောမိ၊
တဒါ မာလုတေန ဝါယုနာ ဧရိတံ စိတ္တံ တူလပိစု ဝိယ အာကာသံ လသံန္ဓော-
ယေဝ မေ ကာယော ဟောတိတိ။

ဒိတကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မလိတဝမ္ဘတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥက္ကဏ္ဍိတောတိ အာယသ္မတော မလိတဝမ္ဘတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟိမဝန္တတော
အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဇာတဿရေ သကုဏော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပဒုမုတ္တရော
ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏှန္တော တတ္ထ ဂန္တော ဇာတဿရတီရေ စက်မတိ။ သကု-
ဏော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သရေ ကုမုဒါနိ ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ
ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုရုကစ္ဆနဂရေ? အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
မလိတဝမ္ဘောဘိဿ နာမံ၊ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ ပတ္တော ပစ္စာဘူ-
မဟာထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဟရတိ။ တဿ စ အယံ
သဘာဝေါ၊ ယတ္ထ ဘောဇနသပ္ပါယော ဒုလ္လဘော၊ ဣတရေ သုလဘာ၊
တတော န ပက္ကမတိ။ ယတ္ထ ပန ဘောဇနသပ္ပါယော သုလဘော၊ ဣတရေ
ဒုလ္လဘာ၊ တတ္ထ န ဝသတိ ပက္ကမတေဝ။ ဧဝံ ဝိဟရန္တော စ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ
မဟာပုရိသဇာတိကတာယ စ န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

၁-ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၇၃-ပိဋေ။
၃-ဘာရုကစ္ဆနဂရေ (သိ)

၂-အဒိဿမာနေန စ (က)
၄-၃ ၃-၁၉၉-ပိဋာဒိသု။

ဝိစာနဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ န တွေဝါနတ္ထသံဟိတံ၊ ဝသေ ဝါသံ
ဝိစက္ခဏောတိယသ္မိံ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မော န ပါရိပူရိ
ဂစ္ဆတိ၊ ဝသသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိ န
ဂစ္ဆတိ၊ ဝေရူပေါ အာဝါသော ဣဓ အနတ္ထသံဟိတော နာမ အဝဓိသဟိ-
တောတိ ကတွာ။ ဝေရူပံ ဝါသံ ဝိစက္ခဏော ဝိညုဇာတိကော သကတ္ထံ
ပရိပူရေတုကာမော နတွေဝ ဝသေယျ။ ယတ္ထ ပန ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတော
အာဝါသော လဗ္ဘတိ၊ သတ္ထပိ သပ္ပိယာ လဗ္ဘန္တိ၊ တတ္ထေဝ ဝသေယျာတိ
အတ္ထော။

မလိဘဝန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတလိင်္ဂဿ အတ္ထဿာတိ အာယသ္မတော သုဟေမန္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝနူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဒွါနဂုတေ ကပ္ပေ
တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝနစရော ဟုတွာ ဝနေ ဝသတိ၊ တံ
အနုဂ္ဂဟိတုံ ဘဂဝါ အရညံ ပဝိသိတွာ တဿ အာသန္ဓေ ဌာနေ အညတရသ္မိံ
ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္ဓစိတ္ထော သုဂန္ဓာနိ ပုန္ဓာဂပုပ္ဖါနိ
ဩစိနိတွာ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓါပုဂ္ဂေါပေ ပါရိယန္တဒေသေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုဟေမန္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ
ပတ္တော သင်္ကဿနဂရေ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ တေပိဋကော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ ၂—

“ကာနနံ ဝနမောဂယ၊ ဝသာမိ လုဒ္ဓကော အဟံ။
ပုန္ဓာဂံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အနုဿရိံ။”

၁-၁-ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ၊ ဝေရူပေါ
အာဝါသော အတ္ထသံဟိတော နာမ အဝဓိသံဟိတောတိ ကတွာ ဣဓ အနတ္ထသံဟိတံ ဝါသံ(သိ)
၂-၃ ၃-၁၉၈-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

သတလက္ခဏာစာရိနောတိ အနေကလက္ခဏာဝတော။ လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ
လက္ခဏံ၊ ပစ္စယဘာဝိနော အတ္ထဿ အတ္တနော ဖလံ ပဋိစ္စ ပစ္စယဘာဝေါ^၁၊
တေန ဟိ သော အယံ ဣမဿ ကာရဏန္တိ လက္ခိယတိ။ သော စ ဧကဿေဝ
အတ္ထဿ အနေကပ္ပဘေဒေါ ဥပလဗ္ဗတိ၊ တေနာဟ “သတလက္ခဏာစာရိ-
နော”တိ။ အထ ဝါ လက္ခိယန္တိတိ လက္ခဏာနိ၊ တဿ တဿ အတ္ထဿ
သင်္ခတတာဒယော^၂ ပကာရဝိသေသာ၊ တေ ပန အတ္တတော အဝတ္ထာ-
ဝိသေသာ^၃ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ ပန တေသံ အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏံ
လိင်္ဂေန္တိ ဣပေန္တိတိ “လိင်္ဂါနိ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ တဿိမေ အာကာရာ၊ ယသ္မာ
ဧကဿာပိ အတ္ထဿ အနေကော^၄ ဥပလဗ္ဗန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သတလိင်္ဂဿ
အတ္ထဿ၊ သတလက္ခဏာစာရိနော”တိ။ တေနာဟ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ
“သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဣဏမုခေ အာပါထံ
အာဂစ္ဆန္တိ”တိ^၅။

ကေင်္ဂဒဿိ ခုဗ္ဗေဇောတိ ဧဝံ အနေကလိင်္ဂေ အနေကလက္ခဏေ အတ္ထေ
ယော တတ္ထ ကေင်္ဂဒဿိ အပုထုပညတာယ ဧကလိင်္ဂမတ္တံ ဧကလက္ခဏမတ္တံ စ
ဒိသ္မာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌမေဝ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ အဘိနိဝိဿ “မောဃမည”န္တိ
ဣတရံ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဟတ္ထိဒဿနကအန္ဓော ဝိယ ကေင်္ဂဂါဟိ^၆ ခုဗ္ဗေဇော
ဒုပ္ပညော တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာနံယေဝ ပကာရဝိသေသာနံ အဇာနနတော မိစ္ဆာ
အဘိနိဝိသနတော စ။ သတဒဿိ စ^၇ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိတော ပန တတ္ထ
ဝိဇ္ဇမာနေ အနေကောပိ ပကာရေ အတ္တနော ပညာစက္ခုနာ သဗ္ဗသော
ပဿတိ။ ယော ဝါ တတ္ထ လဗ္ဗမာနေ အနေကော ပညာစက္ခုနာ အတ္တနာပိ
ပဿတိ၊ အညေသမ္ပိ ဒဿေတိ ပကာသေတိ၊ သော ပဏ္ဍိတော ဝိစက္ခဏော
အတ္ထေသု ကုသလော နာမာတိ။ ဧဝံ ထေရော ဥက္ကံသဂတံ အတ္တနော
ပဋိသန္တိဒါသမ္ပတ္တိံ ဘိက္ခုနံ ဝိဘာဝေသိ။

သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယဘာဝေါ (သီ)
၂-လက္ခဏာဒယော (သီ)
၃-အတ္ထာဝိသေသာ (သီ)
၄-အနေကာ (က)
၅-ကေင်္ဂါ ဟိ (သီ)
၆-သဟာယဒဿနတော စ (သီ)

ကေတိ^၁သေ ကပ္ပသတေ^၂၊ ရာဇာ အာသိ မဟာရဟော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၃”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိ^၄ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿပုတ္တော
ဥဒါနဝသေန—

၁၀၇။ “ပဗ္ဗဇိ^၅ တုလယိတွာန၊ အဂါရသ္မာ^၆နဂါရိယံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၇”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဇိ^၅ တုလယိတွာနာတိ “သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇာ-
ပထော”တိအာဒိနာ^၈ ဃရာဝါသေ, “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟု-
ပါယာသာ”တိအာဒိနာ^၉ ကာမေသု အာဒိနဝံ တပ္ပဋိပက္ခတော နေက္ခမ္မေ စ
အာနိသံသံ တုလဘူတာယ ပညာယ ဝိစာရေတွာ ဝိမံသိတွာတိ အတ္ထော။
သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသီတိ။

ဓမ္မသဝဏ္ဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဓမ္မသဝဏ်တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သ ဝိသဝဿသတိကောတိ အာယသ္မတော ဓမ္မသဝဏ်တုတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? အယဒ္ဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဘူတဂဏေ နာမ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တိ
ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော တိဏသုလပုပ္ဖေဟိ^၂၊ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသု-
ယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဓမ္မသဝံ နာမ ပုတ္တံ လဘိတွာ တသ္မိ^၄
ပဗ္ဗဇိတေ သယဒ္ဓိ ဝိသဝဿသတိကော ဟုဟွာ “မမ ပုတ္တော တာဝ တရုဏော

၁-ကေတိ^၁သေ ဣတော ကပ္ပေ (သိ) ၂-ဒီ ၁-၅၉၊ မ ၂-၇၊ သံ ၁-၄၁၉-ပိဋေသု။
၃-ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၂၆-ပိဋေသု။ ၄-တိဏမူလပုပ္ဖေဟိ (က)
ထေရဂါထာ-၄ ၁-၁၀

ပဗ္ဗဇိ၊ အထ ကသ္မာ နာဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ” တိ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ သတ္ထု သန္တိကံ
ဂန္တာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ
သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဘူတဂဏော နာမ ပဗ္ဗတော။
ဝသတေ’ကော ဇိနော တတ္ထ၊ သယမ္ပူ လောကနိဿဇော။
တိဏသုလံ ဂဟေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
ဧကုနသတသဟဿံ၊ ကပ္ပံ န ဝိနိပါတိကော။
ဣတော ဧကာဒသေ ကပ္ပေ၊ ဧကောသိံ ဓရဏီရဟော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဗ္ဗာတ-
သောမနဿော ဥဒါနေန္တော—

၁၀၀။ “သ ဝိသဝဿသတိကော၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သ ဝိသဝဿသတိကောတိ သော ဝိသံဝဿသတိကော၊ သော
အဟံ ဇာတိယာ ဝိသာမိကဝဿသတိကော သမာနော။ ပဗ္ဗဇိန္တိ ပဗ္ဗဇိံ ဥပ-
ဂစ္ဆိံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣဒမေဝ စ ဣမဿ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသိ။

ဓမ္မသဝပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သံဃရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န နူနာယံ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနောတိ အာယသ္မတော သံဃရက္ခိ-
တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဝုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝသန္တေ သတ္တ

၁-၃ ၃-၁၉၇-ပိဋကဒီပနီ။

ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော ကဒမ္ပပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပူဇေသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
ဣဗ္ဗကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ သံဃရက္ခိတောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော
ဝိညုတံ ပတ္တော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အညတရံ
ဘိက္ခုံ သဟာယံ ကတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနတော
အဝိဒူရေ ဝနဂုဗ္ဗေ ကော မိဂိ ဝိဇာယိတွာ တရုဏံ ဆာပံ ရက္ခန္တိ
ဆာတဇ္ဈတ္တာပိ ပုတ္တသိနေဟေန ဒူရေ ဂေါစရာယ န ဂစ္ဆတိ။ အာသန္ဓေ
စ တိဏောဒကဿ အလာဘေန ကိလမတိ။ တံ ဒိသွာ ထေရော “အဟော
ဝတာယံ လောကော တဏှာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝတိ။ န တံ
ဆိန္ဒိတုံ သက္ကောတိ”တိ သံဝေဂဇာတော တမေဝ အင်္ဂုသံ ကတွာ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ကုက္ကုဋေ နာမ ပဗ္ဗတော။
တမိ ပဗ္ဗတပါဒမိ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓါ ဝသန္တိ တေ။
ကဒမ္ပံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ဒီပရာဇံဝ ဥဂ္ဂတံ။
ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓေ သမောကိရိံ။
စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သတ္တာသုံ ပုပ္ဖနာမကာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ဒုတိယကံ ဘိက္ခုံ မိစ္ဆာဝိတက္ကဗဟုလံ
ဝိဟရန္တံ ဥတွာ တမေဝ မိဂိံ ဥပမံ ကရိတွာ? တံ ဩဝဒန္တော—

၁၀၉။ “န နူနာယံ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနော၊
ရဟောဂတော အနုဝိဂဏေတိ သာသနံ။
တထာဟ’ယံ ဝိဟရတိ ပါကတိန္ဒြိယော၊
မိဂိ ယထာ တရုဏဇာတိကာ ဝနေ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ကောသလရဋ္ဌေ ဣဗ္ဗကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဥသဘောတိ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝိညုတံ ပတ္တော ဇေတဝနပဋိဂဟဏေ သတ္တရိ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ကတပုဗ္ဗကိစ္စော အရညေ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိဟရတိ။ တေန စ သမယေန ပါဝု-
သကာလမေဃေ^၁ အဘိပ္ပဝုဋ္ဌေ ပဗ္ဗတသိခရေသု ရုက္ခဂစ္ဆလတာယ ဃန-
ပဏ္ဏသဏ္ဍိနော^၂ ဟောန္တိ။ အထေကဒိဝသံ ထေရော လေဏတော နိက္ခမိတွာ
တံ ဝနရာမဏေယျကံ ပဗ္ဗတရာမဏေယျကဉ္စ ဒိသ္မာ ယောနိသောမနသိကာရ-
ဝသေန “ဣမေပိ နာမ ရုက္ခာဒယော အစေတနာ ဥတုသမ္ပတ္တိယာ^၃ ဝဗ္ဗိံ ပါဝု-
ဏန္တိ၊ အထ ကသ္မာ နာဟံ ဥတုသပ္ပယံ လဘိတွာ ဂုဏေဟိ ဝဗ္ဗိံ ပါဝု-
ဏိဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော—

၁၁၀။ “နဂါ နဂဂ္ဂေသု သုသံဝိရူဋ္ဌာ၊
ဥဒဂ္ဂမေဃေန နဝေန သိတ္တာ။
ဝိဝေကကာမဿ အရညသညိနော၊
ဇနေတိ ဘိယျော ဥသဘဿ ကလျတ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ နဂါတိ ရုက္ခာ၊ “နဂါ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ နာဂရုက္ခာတိ အတ္ထော။
နဂဂ္ဂေသုတိ ပဗ္ဗတသိခရေသု။ သုသံဝိရူဋ္ဌာတိ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဝိရူဋ္ဌမူလာ
ဟုတွာ ပရိတော ဥပရိ စ သမ္ပဒေဝ သဉ္ဇာတသာခဂ္ဂပလ္လဝပ္ပသာခါတိ^၄
အတ္ထော။ ဥဒဂ္ဂမေဃေန နဝေန သိတ္တာတိ ပဌမုပ္ပန္နေန ဥဋ္ဌာရေန မဟတာ
ပါဝုသမေဃေန^၅ အဘိပ္ပဝုဋ္ဌာ။ ဝိဝေကကာမဿာတိ ကိလေသဝိဝိတ္တံ စိတ္တ-
ဝိဝေကံ ဣစ္ဆန္တဿ၊ အရညဝါသေန တာဝ^၆ ကာယဝိဝေကော လဒ္ဓေါ၊ ဣဒါနိ
ဥပမိဝိဝေကာမိဂမဿ နိဿယဘူတော စိတ္တဝိဝေကော လဒ္ဓဗ္ဗောတိ တံ
ပတ္တယမာနဿ၊ ဇာဂရိယံ အနယုဉ္ဇန္တဿာတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ
“အရညသညိနော”တိ။ အရညဝါသော နာမ သတ္တာရာ ဝဏ္ဍိတော
ထောမိတော။ သော စ ခေါ ယာဝဒေဝ သမထဝိပဿနာဘာဝနာပါရိ-
ပူရိယာ၊ တသ္မာ သာ မယာ ဟတ္ထဂတာ ကာတဗ္ဗာတိ ဧဝံ အရညဂတ-
သညိနော နေက္ခမ္မသင်္ဂပ္ပမဟုလဿာတိ အတ္ထော။ ဇနေတိတိ ဥပ္ပါဒေန္တိ^၇၊

၁-ပစ္စုသကာလေ မေဃေ (သိ) ၂-ရုက္ခဂစ္ဆလတာယော ဃနသဏ္ဍာသဉ္ဇရဏာ (သိ)
၃-ဥတုသမ္ပတ္တိယံ (သိ) ၄-သဉ္ဇာတသာခါပလ္လဝပ္ပသာခါတိ (သိ)
၅-ပါဝုသမေဃေန (သိ) ၆-ဝသတာ (သိ) ၇-ဥပ္ပါဒေတိ(က)

ပုထုတ္တေ ဟိ ဣဒံ ကေဝစနံ။ ကေစိ ပန “ဇနေန္တိ”တိ ပဋ္ဌန္တိ။ ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ။ ဥသဘဿာတိ အတ္တာနမေဝ^၁ ပရံ ဝိယ ဝဒတိ။ ကလျတန္တိ ကလျဘာဝံ စိတ္တဿ ကမ္မညတံ ဘာဝနာယောဂျတံ။ သွာယမတ္ထော^၂ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။ ဧဝံ ထေရော ဣမံ ဂါထံ ဝဒန္တောယေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော၊ ပူဇယိံ သိဒ္ဓိနာယကံ။
 မန္ဒာရဝေန ပုပ္ဖေန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
 သတ္တာဟံ ဆဒနံ အာသိ၊ ဒိဗ္ဗံ မာလံ တထာဂတေ။
 သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တော၊ နမသိံသု တထာဂတံ။
 ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣတော စ ဒသမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ’ဟောသိံ ဇုတိန္ဒရော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိံ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိတိ။
 ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ကောဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဇေန္တိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒုပ္ပဗ္ဗန္တံ ဝေ ဒုရဗိဝါသာ ဂေဟာတိ အာယသ္မတော ဇေန္တိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္တမိတ္ထော ကိံ ကိရာတပုပ္ဖေဟိ^၂ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု

၁-ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ဣယဿာတိ အတ္ထော၊အတ္တာနမေဝ(သိ)
 ၂-တဿာယမတ္ထော(သိ) ၃-ဒု ၃-၁၉၆-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ကိကိရာတပုပ္ဖေဟိ(က)

သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရေဋ္ဌေ ဇေန္တဂါမေ ကေဿ မဏ္ဍလိက-
 ရာဇဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဇေန္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
 ဝိညုတံ ပတ္တော ဒဟရကာလေယေဝ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော
 ပဗ္ဗဇ္ဇာနိန္ဒမာနသော ဟုတွာ ပုနစိန္တေသိ “ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ဒုက္ကရာ၊ သရာပိ ဒုရာ-
 ဝါသာ၊ ဓမ္မော စ ဂမ္ဘီရော၊ ဘောဂါ စ ဒုရဓိဂမာ၊ ကိံ န ခေါ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ။
 ဧဝံ ပန စိန္တာဗဟုလော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ကေဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ
 ဓမ္မံ သုဏီ။ သုတကာလတော ပဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတော ဟုတွာ သတ္ထု
 သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သုခါယ
 ပဋိပဒါယ ဒိပ္ပါတိညာယ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော၊ ပူဇယိံ သိဒ္ဓိနာယကံ။
 ကက္ကာရုပုပ္ဖံ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
 ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ သတ္ထုတ္တမော အဟုံ။
 သတ္ထရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “အသက္ခိံ ဝတာဟံ
 အာဒိတော မယံ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကံ ဆိန္နိတု”န္တိ သောမနဿဇာတော ဝိတက္ကဿ
 ဥပ္ပန္နကာရံ တဿ စ သမ္ပဒေဝ ဆိန္နိတံ ဒဿေန္တော—

၁၁၁။ “ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝေ ဒုရဓိဝါသာ ဂေဟာ၊
 ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုရဓိဂမာ ဘောဂါ။
 ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိ နော ဣတရိတရေနော၊
 ယုတ္တံ စိန္တေတုံ သတတမနိစ္စတ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ အပ္ပံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓဉ္စေ ဣတိပရိဝုဋ္ဌေ
 ပဟာယ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇနဿ ဒုက္ကရတ္တာ? ဒုက္ခံ ပဗ္ဗဇနံ၊
 ဒုက္ကရာ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ဧတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဒဋ္ဌတ္ထော ဝါ? “ပဗ္ဗဇ္ဇာ

၁-မှ ၃-၁၉၆-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-ဣတရိတရေနော’ဓ၊ (?)
 ၃-ပဗ္ဗဇန္တဿ ဒုက္ကရတော (က) ၄-ဒဋ္ဌတောဝ (သိ)

ဒုက္ခာ”တိ။ ဂေဟဉ္စေ အာဝသေယံ၊ ဒုရဓိဝါသာ ဂေဟာ၊ ယသ္မာ ဂေဟံ အဓိဝသန္တေန ရညာ ရာဇကိစ္စံ၊ ဣဿရေန ဣဿရကိစ္စံ၊ ဂဟပတိနာ ဂဟပတိ- ကိစ္စံ ကတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ပရိဇနော စေဝ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ စ ကတ္တဗ္ဗေ ကရိယမာနေပိ ဃရာဝါသော ဆိဒ္ဓဃဇ္ဇော ဝိယ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဝိယ စ ဒုပ္ပူရော၊ တသ္မာ ဂေဟာ နာမေတေ အဓိဝသိတုံ အာဝသိတုံ ဒုက္ခာ ဒုက္ခရာတိ ကတွာ ဒုရဓိဝါသာ ဒုရာဝါသာတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇေ အနုတိဋ္ဌေယံ၊ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော၊ ယဒတ္တာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သော ပဗ္ဗဇိတေန အဓိဂန္တဗ္ဗော ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော၊ ဂမ္ဘီရဉ္စာဏဂေါစရတ္တာ ဒုဒ္ဓသော၊ ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဇော ဓမ္မဿ ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဇတ္တာ။ ဂေဟဉ္စေ အာဝသေယံ၊ ဒုရဓိဂမာ ဘောဂါ ယေဟိ ဝိနာ န သက္ကာ ဂေဟံ အာဝသိတုံ၊ တေ ဘောဂါ ဒုက္ခေန ကသိရေန အဓိဂန္တဗ္ဗတာယ ဒုရဓိဂမာ။ ဧဝံ သန္တေ ဃရာဝါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇ္ဇံယေဝ အနုတိဋ္ဌေယံ၊ ဧဝမ္ပိ ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိ နော ဣတရိတရေန ဣဓ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဣတရိတရေန ယထာလဒ္ဓေန ပစ္စယေန အမှာကံ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ ကိစ္ဆာ ဒုက္ခာ၊ ဃရာဝါသာနံ ဒုရဓိဝါသတာယ ဘောဂါနဉ္စ ဒုရဓိဂမတာယ ဂေဟေ ဣတရိတရေန ပစ္စယေန ယာပေတဗ္ဗတာယ ကိစ္ဆာ ကသိရာ ဝုတ္တိ အမှာကံ၊ တတ္ထ ကိံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ? ယုတ္တံ စိန္တေတုံ သတတမနိစ္စတံ သကလံ၂ ဒိဝသံ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တဉ္စ တေဘူမကဓမ္မဇာတံ အနိစ္စတန္တိ၊ တတော ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတော အာဒိအန္တဝန္တတော၊ တာဝကာလိကတော စ န နိစ္စန္တိ “အနိစ္စ”န္တိ စိန္တေတုံ ဝိပဿိတုံ ယုတ္တံ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ သိဒ္ဓါယ ဣတရာ- နုပဿနာ သုခေနေဝ သိဇ္ဇန္တိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဝ ဧတ္ထ ဝုတ္တာ၊ အနိစ္စဿ ဒုက္ခာနတ္တတာနံ အဗျာဘိစရဏတော သာသနိကဿ သုခဂ္ဂဟဏတော စ။ တေနာဟ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ”တိ၊ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ”၂ “ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ”တိ၆ စ၊ တဒမိနာ ဧဝံ အညမညံ ပဋိပက္ခဝသေန? အပရာပရံ ဥပ္ပန္နေ ဝိတက္ကေ နိဂ္ဂဟေတွာ အနိစ္စတာမုခေန ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ ဣဒါနိ ကတကိစ္စော ဇာတောတိ ဒသေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနော ပဋိပတ္တိ”န္တိအာဒိ။ ဣဒမေဝ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဇေန္တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒုရာဝါသာတိ ဒုက္ခာ ဒုက္ခရာတိ ကတွာ ဒုရဓိဝါသာ (သိ)	၂-သဗ္ဗကာလံ (က)
၃-အနိစ္စတ္တာတတော (သိ)	၄-သံ ၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဝိ ၃-၁၆၊ ၅-၂၃၀၊ သံ ၃-၃၇၁-ပိဋ္ဌေသု။	၆-ဝိ ၂-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။
	၇-ပဋိက္ခေပဝသေန (က)

၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီတိ အာယသ္မတော ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလဒီဇံ ရောပေန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဗန္ဓုမတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ
ရညာ နာဂရေဟိ စ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓပူဇံ ကတွာ တတော ပရံ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္ဓဿ မြာဟ္မဏဿ
ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ တဿ ဝစ္ဆဂေါတ္တတာယ^၁ ဝစ္ဆဂေါတ္တောတွေဝ
သမညာ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ ပတွာ မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂတော
ဝိမုတ္တိံ ဂဝေသန္တော တတ္ထ သာရံ အဒိသ္မာ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိစရန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ တသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပသန္ဓ-
မာနသော သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ဥဒေန္တံ သတရံသိံဝ၊ ဝိတရံသိံဝ ဘာဏုမံ။
ပန္နရသေ ယထာ စန္ဒံ၊ နိယျန္တံ လောကနာယကံ။
အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ ဒီဏာသဝါ အဟုံ။
ပရိဝါရိံသု သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဒွိပဒိန္တံ နရာသဘံ။
သမ္ပုဒ္ဓိတွာန တံ ဝိထိံ၊ နိယျန္တေ လောကနာယကေ။
ဥဿာပေသိံ ဓဇံ တတ္ထ၊ ဝိပုသန္ဓေန စေတသာ။
ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဓဇံ အဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓဇဒါနသယိဒံ ဖလံ။
ဣတော စတုတ္ထကေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ’ဟောသိံ မဟဗ္ဗလော။
သဗ္ဗာကာရေန သမ္ပန္နော၊ သုဓဇော ဣတိ ဝိဿုတော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ^၃ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿ-
ဇာတော ဥဒါနဝသေန—

၁-တဿ ဝိတု ဝစ္ဆဂေါတ္တတာယ (သိ) ၂-ခု ၃-၁၉၅-ပိဋက

၁၁၂။ “တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီ၊ စေတောသမထကောဝိဒေါ။
သဒတ္ထော မေ အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ တေဝိဇ္ဇောဟန္တိ ယဒိပိ မံ ပုဗ္ဗေ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရံ ဂတတ္တာ “ဗြာဟ္မဏော တေဝိဇ္ဇော”တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ တံ ပန သမညာမတ္ထံ ဝေဒေသု ဝိဇ္ဇာကိစ္စဿ အဘာဝတော။ ဣဒါနိ ပန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇာကာဒိနံ တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ အဓိဂတတ္တာ ပရမတ္ထတော တေဝိဇ္ဇော အဟံ၊ မဟန္တဿ အနဝသေ- သဿ သမုဒယပက္ခိယဿ ကိလေသဂဏဿ ဈာပနတော၊ မဟန္တေန မဂ္ဂ- ဖလဈာနေန မဟန္တဿ ဥဋ္ဌာရဿ ပဏီတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဈာယနတော စ မဟာဈာယီ။ စေတောသမထကောဝိဒေါတိ စိတ္တသင်္ခါဘကရာနံ သံကိ- လေသဓမ္မာနံ ဝူပသမနေန စေတသော သမာဒဟနေ ကုသလော။ ဧတေန တေဝိဇ္ဇာဘာဝဿ^၁ ကာရဏမာဟ။ သမာဓိကောသလ္လသဟိတေန ဟိ အာသဝက္ခယေန တေဝိဇ္ဇတာ၊ န ကေဝလေန။ သဒတ္ထောတိ သကတ္ထော၊ ကကာရဿာယံ ဒကာရော ကတော “အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ “သဒတ္ထော”တိ စ အရဟတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ဟိ အတ္တပရိဗန္ဓဋ္ဌေန^၃ အတ္တာနံ အဝိဇ္ဇာနဋ္ဌေန အတ္တနော ပရမတ္ထဋ္ဌေန အတ္တနော အတ္တတ္တာ “သကတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ။ သွာယံ သဒတ္ထော မေ မယာ အနုပ္ပတ္တော အဓိဂတော။ ဧတေန ယထာဝုတ္တံ မဟာဈာယိဘာဝံ သိခါပတ္တံ ကတွာ ဒသေတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယ- မေဝ။

ဝစ္စဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝနဝစ္စတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသီလာတိ အာယသ္မတော ဝနဝစ္စတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလဗိဇီ ရောပေန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ပရဿံ ကမ္မံ ကတွာ ဇီဝန္တော ကဿမိ အပရာဓံ ကတွာ မရဏဘယေန တဇ္ဇိတော ပလာယန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ

၁-ဝိဇ္ဇာဘာဝဿ (သိ)၊ ဝိဇ္ဇာသဘာဝဿ (က) ၂-မ ၁-၆၊ အံ ၁-၁၄၃-ပိဋကေ။
၃-အတ္တူပရိဗန္ဓဋ္ဌေန (က)

ဗောဓိရုက္ခံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော တဿ မူလံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ပိဏ္ဍိဗန္ဓေဟိ
 အသောကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ ဝန္တိတွာ ဗောဓိံ အဘိမုခေါ နမဿမာနော
 ပလ္လင်္ကေန နိဿိန္ဒော မာရေတုံ အာဂတေ ပစ္စတ္တိကေ ဒိသ္မာ တေသု စိတ္တံ
 အကောပေတွာ ဗောဓိံ ဧဝံ အာဝဇ္ဇေန္တော သတပေါရိသေ ပပါတေ ပပတိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝ-
 သမ္ပန္နဿ မြာဟူဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဝစ္ဆော”တိဿ နာမံ
 အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော မိမ္မိသာရသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော?—

“ပရကမ္မာယနေ ယုတ္တော၊ အပရာဓံ အကာသဟံ။
 ဝနန္တံ အဘိဓာဝိဿံ၊ ဘယဝေရသမပ္ပိတော ၄။
 ပုပ္ဖိတံ ပါဒပံ ဒိသ္မာ၊ ပိဏ္ဍိဗန္ဓံ သုနိဗ္ဗိတံ ၅။
 တမ္ပပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ဗောဓိယံ ဩကိရိံ အဟံ။
 သမ္ပဇ္ဇိတွာန တံ ဗောဓိံ၊ ပါဠိလိံ ပါဒပုတ္တမံ။
 ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာန၊ ဗောဓိမူလေ ဥပါဝိသိံ။
 ဂတမဂ္ဂံ ဂဝေသန္တာ၊ အာဂစ္ဆံ မမ သန္တိကံ။
 တေ စ ဒိသ္မာနဟံ တတ္ထ၊ အာဝဇ္ဇိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ဝန္တိတွာန အဟံ ဗောဓိံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 အနေကတာလေ ၆ ပပတိံ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂေ ဘယာနကေ။
 ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗောဓိပူဇာယိဒိံ ဖလံ။
 ဣတော စ တတိယေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ သုသညတော? အဟံ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိဝေကာဘိရတိယာ ဝနေယေဝ ဝသိ၊ တေန
 ဝနဝစ္ဆောတိ သမညာ ဥဒပါဒိ။ အထ ကဒါဓိ ထေရော ဉာတိဇနာနုဂ္ဂဟတ္တံ

၁-ဗောဓိရုက္ခံ ဧဝ (သိ)	၂-ပတိ (သိ)	၃-၃၃-၁၉၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-ဘယဘေရဝသမပ္ပိတော (သိ)	၅-သုနိဗ္ဗိတံ (သိ)	၆-အနေကတာလာ (သိ)
	၇-သန္တိသိတော (သိ)	

ရာဇဂဟံ ဂတော တတ္ထ ဉာတကေဟိ ဥပဋ္ဌိယမာနော ကတိပါဟံ ဝသိတွာ ဂမနာကာရံ သန္တဿေသိ။ တံ ဉာတကာ “ဘန္တေ အမှာကံ အနုဂ္ဂဟတ္ထိံ ဓုရဝိဟာရေ ဝသထ၊ မယံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမာ”တိ ယာစိံသု။ ထေရော တေသံ ပဗ္ဗတရာမဏေယျကိတ္တနာပဒေသေန ဝိဝေကာဘိရတိံ နိဝေဒေန္တော—

၁၁၃။ “အစ္စောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ဂေါနဂုံလမိဂါယုတာ။
အမ္ပုသေဝါလသဉ္ဇန္တာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အစ္စောဒိကာတိ အစ္စံ အဗဟလံ သုခုမံ ဥဒကံ ဧတေသုတိ “အစ္စောဒကာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန “အစ္စောဒိကာ”တိ ပုတ္တံ။ ဧတေန တေသံ ဥဒကသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ပုထုသိလာတိ ပုထုလာ ဝိတ္တတာ မုဒုသုခသမ္ပဿာ သိလာ ဧတေသုတိ ပုထုသိလာ။ ဧတေန နိသဇ္ဇနဋ္ဌာနသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ဂုန္တံ ဝိယ နဂုံလံ နဂုံဋ္ဌံ ဧတေသန္တိ ဂေါနဂုံလာ၊ ကာဠုမက္ကဋ္ဌာ၊ “ပကတိမက္ကဋ္ဌာ”တိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ ဂေါနဂုံလေဟိ စ ပသဒါဒိကေဟိ မိဂေဟိ စ ၂ တဟံ တဟံ ဝိစရန္တေဟိ အာယုတာ မိဿိတာတိ ဂေါနဂုံလမိဂါယုတာ။ ဧတေန တေသံ အမနုဿူပစာရိတာယ အရညလက္ခဏူပေတတံ ဒဿေတိ။ အမ္ပုသေဝါလသဉ္ဇန္တာတိ ပသဝနတော သတတံ^၁ ပဂ္ဂရမာနသလိလတာယ တဟံ တဟံ ဥဒကသေဝါလသဉ္ဇာဒိတာ။ တေ သေလာ ရမယန္တိ မန္တိ ယတ္ထာဟံ ဝသာမိ၊ တေ ဒေဝိသာ သေလာ ပဗ္ဗတာ ဝိဝေကာဘိရတိယာ မံ ရမယန္တိ၊ တသ္မာ တတ္ထေဝါဟံ^၂ ဂစ္ဆာမိတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနောတိ အာယသ္မတော အဓိမုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ကာမေသု

၁-ဧတေသုတိ အစ္စောဒိကာ၊ အစ္စောဒကာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ (သိ) ၂-စတုပ္ပဒါဒိကေဟိ စ (သိ)
၃-ပဝါဟံ (က) ၄-တတ္ထ ဝါသံ (သိ)

အာဒိနဝံ ဒိသွာ ဘရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝိဟ-
ရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ မနုဿူပစာရံ ဥပဂန္တော သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃ-
ပရိဝုတံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော အတ္တနော ဝါကစီရံ သတ္ထု ပါဒမူလေ
ပတ္တရိ။ သတ္တာ တံဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ တသ္မိံ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ ဌိတံ
ဘဂဝန္တံ ကာဠာနုသာရေန ဂန္ဓေန ပူဇေတွာ “သမုဒ္ဒရသိ”မံ လောက”န္တိ-
အာဒိကာဟိ ဒသဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ။ တံ သတ္တာ “အနာဂတေ ဣတော
သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော ယာဝါယံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ။ တာဝ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဓိမုတ္တောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု
နိဗ္ဗတ္တိံ ဂန္တော တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော ပစ္စိမဘဝိကတ္တာ နိဿရဏံ ဂဝေ-
သန္တော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သတ္ထု
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“ကဏိကာရံ ဇလိတံ၊ ဒီပရက္ခံ ဥဇ္ဇလံ။
ဩသမိံ ဝိရောစန္တံ၊ ဝိဇ္ဇုတံ ဂဂနေ ယထာ။
အသမ္ဘိတံ အနုတ္တာသိံ၊ မိဂရာဇံ ကေသရိံ။
ဉာဏာလောကံ ပကာသေန္တံ၊ မဒ္ဒန္တံ တိတ္ထိယေ ဂဏေ။
ဥဒ္ဓရန္တံ ဣမံ လောကံ၊ ဆိန္ဒန္တံ သဗ္ဗသံသယံ။
ဂဇ္ဇန္တံ မိဂရာဇံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
ဇဋ္ဌာဇိနဓရော အာသိံ၊ မြဟာ ဥဇု ပတာပဝါ။
ဝါကစီရံ ဂဟေတွာန၊ ပါဒမူလေ အပတ္တရိံ။
ကာဠာနုသာရိယံ ဂယ၊ အနုလိမ္ပိံ^၂ တထာဂတံ။
သမ္ဗုဒ္ဓမနုလိမ္ပေတွာ၊ သန္တဝိံ လောကနာယကံ။
သမုဒ္ဒရသိမံ လောကံ၊ ဩဃတိဏ္ဏံ^၃ မဟာမုနိ။
ဉာဏာလောကေန ဇောတေသိ၊ နာဝဋံ ဉာဏမုတ္တမံ။

၁-၃ ၃-၃၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အနုပိသိံ (သီ)
၃-အနုပိသိံတွာ (သီ) ၄-ပဋိဂဏ (သီ)

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေသိ၊ မဒ္ဒသေ ပရတိတ္ထိယေ။
 ဥသဘော ဇိတသင်္ဂါမော၊ သမ္ပကမ္ပေသိ မေဒနိံ။
 မဟာသမုဒ္ဒေ ငြိမိယော၊ ဝေလန္တမ္ပိ^၁ ပဘိဇ္ဇရေ။
 တထေဝ တဝ ဉာဏမ္ပိ၊ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိ ပဘိဇ္ဇရေ။
 သုခုမစ္ဆိကဇာလေန၊ သရမ္ပိ သမ္ပတာနိတေ^၂။
 အန္တောဇာလိကတာ ပါဏာ၊ ပိဋိတာ ဟောန္တိ တာဝဒေ။
 တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ၊ ပုထုပါသဏ္ဍနိဿိတာ။
 အန္တောဉာဏဝရေ တုယံ၊ ပရိဝတ္တန္တိ မာရိသ။
 ပတိဋ္ဌာ ဝုယုတံ ဩဗေ၊ တံ ဟိ နာထော အဗန္ဓုနံ။
 ဘယဋ္ဌိတာနံ သရဏံ၊ မုတ္တိတ္ထိနံ ပရာယဏံ။
 ကေဝိရော အသဒိသော၊ မေတ္တာကရုဏသ္မယော။
 အသမော သုသမော သန္တော၊ ဝသီ တာဒီ ဇိတဉ္စယော။
 မိရော^၃ ဝိဂတသမ္ပောဟော၊ အနေဇော အကထံကထိ။
 တုသိတော ဝန္တဒေါသောသိ၊ နိမ္မလော သံယတော^၄ သုစိ။
 သင်္ဂါတိဂေါ ဟတမဒေါ^၅၊ တေဝိဇ္ဇော တိဘဝန္တဂေါ။
 သီမာတိဂေါ ဓမ္မဂရု၊ ဂတတ္ထော ဟိတဝဗ္ဗုတော။
 တာရကော တံ ယထာ နာဝါ^၆၊ နိဓိဝ'ဿာသကာရကော။
 အသမ္ဘိတော ယထာ သီဟော၊ ဂဇရာဇာဝ^၇ ဒပ္ပိတော။
 ထောမေတွာ ဒသဂါထာဟိ၊ ပဒုမုတ္တရံ မဟာယသံ။
 ဝန္တိတွာ သတ္တုနော ပါဒေ၊ တုဏှိ အဋ္ဌာသဟံ တဒါ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိရု၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 ဘိက္ခုသံဗေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ သီလဉ္စ ဉာဏဉ္စ၊ သဒ္ဓမ္မဉ္စာပိ ဝဏ္ဏယိ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 သဋ္ဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 အညေ ဒေဝေ^၈ဘိဘဝိတွာ၊ ဣဿံရံ ကာရယိဿတိ။

၁-ဝေလန္တံ ဟိ (သီ) ၂-သုခုမစ္ဆိကဇာလေန ပါရမ္ပိ သမ္ပသာရိတေ (သီ) ၃-မိရော (သီ)
 ၄-ပယတော (သီ) ၅-ဂတမဒေါ (သီ) ၆-နာဂေါ (က) ၇-နာဂရာဇာဝ (သီ)

သော ပစ္စာ ပဗ္ဗဇိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿတိ။
 ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန၊ ပါပကမ္မံ ဝိဝဇ္ဇိယ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ^၁နာသဝေါ။
 ယထာပိ မေသော ထနယံ၊ တပေတိ မေဒနိ^၂ ဣမံ။
 တထေဝ တံ မဟာဝီရ၊ ဓမ္မေန တပ္ပယိ မမံ။
 သီလံ ပညဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ထဝိတွာ လောကနာယကံ။
 ပတ္တောမိ ပရမံ သန္တိ^၃၊ နိဗ္ဗာနံ ပဒမစ္စုတံ။
 အဟော နူန သ ဘဂဝါ၊ စိရံ တိဋ္ဌေယျ စက္ခမာ။
 အညာတဉ္စ ဝိဇာနေယျ^၄၊ ဖုသေယျ^၅ အမတံ ပဒံ။
 အယံ မေ ပစ္စိမာ ဇာတိ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိထောမယိ^၆။
 ဒုဂ္ဂတိ^၇ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၈န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ သဟ ဝသန္တေ ကာယဒဠိဗဟုလေ ဘိက္ခု
 ဩဝဒန္တော—

၁၁၄။ “ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော၊ ဟိယျမာနမှိ ဇိဝိတေ။
 သရီရသုခဂိဒ္ဓဿ၊ ကုတော သမဏသာဓုတာ”တိ—
 ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနောတိ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အသုဘယောဂျတာ၊ ကာယဿ
 ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ ဂရု သမ္ဘာဝိတံ^၁ ယဿ သော ကာယ-
 ဒုဋ္ဌုလ္လဂရု၊ အနိဿရဏပ္ပညော ဟုတွာ ကာယပေါသနပ္ပသုတော ကာယဒဠိ-
 ဗဟုလောတိ အတ္ထော၊ တဿ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော။ ဟိယျမာနမှိ ဇိဝိတေတိ
 ကုန္တဒီနံ ဥဒကံ ဝိယ ဇိဝိတသင်္ခါရေ လဟုသော^၂ ဒိယမာနေ။ သရီရသုခ-
 ဂိဒ္ဓဿာတိ ပဏီတာဟာရာဒီဟိ အတ္တနော ကာယဿ သုခေန ဂေဓံ

၁-အညာတဉ္စ ဝိဇာနေယျ (က) ၂-ဖုသေယျ (က)
 ၃-သံကုဋိတံ (က) ၄-ဗဟုသော (သိ)

အာပန္နဿ။ ကုတော သမဏသာဓုတာတိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ သမဏ-
ဘာဝေန သာဓုတာ သုသမဏတာ ကုတော ကေန ကာရဏေန သိယာ။
ဧကံသတော ပန ကာယေ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခဿ ဣတရိတရသန္တောသေန
သန္တုဋ္ဌဿ အာရဒ္ဓဝီရိယဿေဝ သမဏသာဓုတာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဟာနာမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေနာတိ အာယသ္မတော မဟာနာမတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ဃရာဝါသံ ပဟာယ
အညတရာယ နဒိယာ တီရေ အဿမံ ကာရေတွာ သမ္ပဟုလေ မြာဟ္မဏေ
မန္တေ ဝါစေန္တော ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏိတုံ တဿ
အသမပဒံ ဥပဂစ္ဆိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော အာသနံ ပညာပေတွာ
အဒါသိ။ နိသိန္တေ ဘဂဝတိ သုမရရံ မရံ ဥပနာမေသိ။ တံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
ဟေဋ္ဌာ အဓိမုတ္တတ္ထေရဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တနယေန အနာဂတံ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော
တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ ပရိ-
ဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာ-
နာမောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ နေသာဒကေ နာမ
ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တော ကိလေသပရိယုဋ္ဌာနံ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ အသက္ခောန္တော “ကိ”
မေ ဣမိနာ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ဇီဝိတေနာ”တိ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗိန္တန္တော ဥစ္စံ
ပဗ္ဗတသိခရံ အဘိရုဟိတွာ “ဣတော ပါတေတွာ တံ မာရေဿာမိ”တိ
အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ နိဋ္ဌိသန္တော—

၁၁၅။ “သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေန၊
ဗဟုကုဋ္ဌဇေသလ္လကိကေန။
နေသာဒကေန ဝိရိနာ၊
ယသသိနာ ပရိစ္ဆဒေနာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၆-ပါရာပရိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဆဗဿာယတနေ ဟိတွာတိ အာယသ္မတော ပါရာပရိယတ္တေရဿ ဝါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပိယဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ နေသာဒယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿ ဝိညုတံ ပတ္တဿ ဝိစရဏဋ္ဌာနေ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ပိယဒဿိ ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏိတုံ နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ သော စ မိဂေ ပရိယေသန္တော တံ ဌာနံ ဂတော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဘဂဝန္တံ အန္တော ကတွာ ကတံ သာခါမဏ္ဍပံ ပဒုမပုပ္ဖေဟိ ကုဋ္ဌာဂါရာကာရေန သဏ္ဍာဒေတွာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သတ္တာဟံ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ စ မိလာတမိလာတာနိ အပနေတွာ အဘိနဝေဟိ ဆာဒေသိ။ သတ္တာ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန နိရောဓတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဿရိ။ တာဝဒေဝ အသီတိသဟဿမတ္တာ ဘိက္ခု။ သတ္တာရံ ပရိဝါရေသုံ။ “မရုရဓမ္မကထံ သုဏိဿာမာ” တိ ဒေဝတာ သန္တိပတိံ သု၊ မဟာ သမာဂမော အဟောသိ။ သတ္တာ အနုမောဒနံ ကရောန္တော တဿ ဒေဝမနုဿေသု ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝကဗောဓိံ စ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ပရာပရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ။ လဒ္ဒသမညော ဗဟူ မြာဟ္မဏေ မန္တေ ဝါစေန္တော သတ္ထု ရာဇဂဟဂမနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဒသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ပိယဒဿိ နာမ ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ၊ လောကနာယကော။
ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သမာမိကုသလော မုနိ။

ဝနသဏ္ဏံ သမောဂ္ဂယ၊ ပိယဒဿိ မဟာမုနိ။
ပံသုကူလံ ပတ္တရိတွာ၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ အရညေ ၇ ကာနနေ အဟံ။
ပသဒံ မိဂမေသန္တော ၁၊ အာဟိဏ္ဍာမိ အဟံ တဒါ။

၁-ပါရာပရိယတ္တေရဿ (သီ) ၂-ပရာသရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ (သီ)
၃-၃ ၃- ၃၀၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-ပိပိနေ (သီ) ၅-ပသုတံ မိဂမေသန္တော (သီ)

တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
 ပုပ္ဖိတံ သာလရာဇံ၊ သတရံသိံ ဥဂ္ဂတံ။
 ဒိသ္မာနဟံ ဒေဝဒေဝံ၊ ပိယဒဿိံ မဟာယသံ။
 ဇာတဿရံ သမောဂ္ဂယ၊ ပဒုမံ အာဟရိံ တဒါ။
 အာဟရိတွာန ပဒုမံ၊ သတပတ္တိံ မနောရမံ။
 ကုဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန၊ ဆာဒယိံ ပဒုမေနဟံ။
 အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ပိယဒဿိံ မဟာမုနိ။
 သတ္တရတ္ထိန္ဒြိဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကုဋ္ဌာဂါရေ ဝသီ ဇိနော။
 ပုရာဏံ ဆဋ္ဌယိတွာန၊ နဝေန ဆာဒယိံ အဟံ။
 အဋ္ဌလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ အဋ္ဌာသိံ တာဝဒေ အဟံ။
 ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမာဓိမှာ၊ ပိယဒဿိံ မဟာမုနိ။
 ဒိသံ အနုပိလောကေန္တော၊ နိသီဒိ လောကနာယကော။
 တဒါ သုဒဿနော နာမ၊ ဥပဋ္ဌာကော မဟိဒ္ဓိကော။
 စိတ္တမညာယ ဗုဒ္ဓဿ၊ ပိယဒဿိံ သတ္ထုနော။
 အသီတိယာ သဟဿေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ ပရိဝါရိတော။
 ဝနန္တေ သုခမာသီနံ၊ ဥပေသိ လောကနာယကံ။
 ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍမိ၊ အဓိဝတ္တာ စ ဒေဝတာ။
 ဗုဒ္ဓဿ စိတ္တမညာယ၊ သဗ္ဗေ သန္တိပတုံ တဒါ။
 သမာဂတေသု ယက္ခေသု၊ ကုမ္ဘဏှေ သဟရက္ခသေ။
 ဘိက္ခုသံဃေ စ သမ္ပတ္တေ၊ ဂါထာ ပဗျာဟရိံ ဇိနော။
 ယောမံ သတ္တာဟံ ပူဇေသိ၊ အာဝါသဉ္စ အကာသိ မေ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ ၂ မမ ဘာသတော။
 သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ သုပ္ပကာသိတံ။
 ဣဏေန ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ ၂ မမ ဘာသတော။
 စတုဒ္ဓသာနိ ကပ္ပါနိ၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 ကုဋ္ဌာဂါရံ မဟန္တ'ဿ၊ ပဒ္ဓပုပ္ဖေဟိ ဆာဒိတံ။

အာကာသေ ဓာရယိဿတိ၊ ပုပ္ဖကမ္မသဒိဒ္ဓံ ဖလံ။
 စတုဗ္ဗိသေ ကပ္ပသတေ၊ ဝေါက်ဏ္ဏံ သံသရိဿတိ။
 တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖံ၊ အာကာသေ ဓာရယိဿတိ။
 ယထာ ပဒုမပတ္တမ္ဘိ၊ တောယံ န ဥပလိမ္ပတိ။
 တထေဝီမဿ ဉာဏမ္ဘိ၊ ကိလေသာ နောပလိမ္ပရေ။
 မနသာ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ပဉ္စ နိဝရဏေ အယံ။
 စိတ္တံ ဇနေတွာ နေက္ခမ္မေ၊ အဂါရာ ပဗ္ဗဇိဿတိ။
 တတော ပုပ္ဖမယေ ဗျုပ္ဖေ၊ ဓာရေန္တေ နိက္ခမိဿတိ။
 ရုက္ခမူလေ ဝသန္တဿ၊ နိပကဿ သတိမတော။
 တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖံ၊ မတ္တကေ ဓာရယိဿတိ။
 စိဝရံ ပိဏ္ဏပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
 ဒတွာန ဘိက္ခုသံဃဿ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။
 ကုဋ္ဌာဂါရေန စရတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဘိနိက္ခမိ။
 ရုက္ခမူလေ ဝသန္တမ္ဘိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဓရိယတိ။
 စိဝရေ ပိဏ္ဏပါတေ စ၊ စေတနာ မေ န ပိဇ္ဇတိ။
 ပုညကမ္မေန သံယုတ္တော၊ လဘာမိ ပရိနိဋ္ဌိတံ။
 ဂဏနာတော အသင်္ခေယျာ၊ ကပ္ပကောဋီ ဗဟူ မမ။
 ရိတ္တကာ တေ အတိက္ကန္တာ၊ ပမုတ္တာ လောကနာယကာ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ပိယဒဿီ ဝိနာယကော။
 တမဟံ ပယိရူပါသိတွာ၊ ဣမံ ယောနိံ ဥပါဂတော။
 ဣမ ပဿာမိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အနောမံ နာမ စက္ခုမံ။
 တမဟံ ဥပဂန္တာန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
 ဒုက္ခဿန္တကရော ဗုဒ္ဓေါ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေသယီ ဇိနော။
 တဿ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။
 တောသယိတွာန သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံဝံ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမာဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဗ္ဗာတ-
သောမနဿော ဥဒါနဝသေန—

၁၁၆။ “ဆဿာယတနေ ဟိတွာ၊ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
အဃမူလံ ဝမိတွာန၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဆဿာယတနေ ဟိတွာတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒီနံ ဆန္တံ သမ္ပဿာနံ
ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ “ဗဿာယတနာနိ”တိ လဒ္ဓနာမာနိ စက္ခာဒီနိ ဆ
အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ တပ္ပဋိဗဒ္ဓသံကိလေသပ္ပဟာနဝသေန ပဟာယ။ ဂုတ္တ-
ဒ္ဓါရော သုသံဝုတောတိ တတော ဝေ စက္ခုဒ္ဓါရာဒီနံ ဂုတ္တတ္တာ၊ တတ္ထ
ပဝတ္တနကာနံ အဘိဇ္ဈာဒီနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဝေသနနိဝါရဏေန သတိ-
ကဝါဇ္ဇေန သုဠု ပိဟိတတ္တာ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။ အထ ဝါ မနစ္ဆ-
ဋ္ဌာနံ ဆန္တံ ဒ္ဓါရာနံ ဂုတ္တနယေန ရက္ခိတတ္တာ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ ကာယာဒီဟိ သုဠု
သညတတ္တာ သုသံဝုတောတိ ဝေမေတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဃမူလံ
ဝမိတွာနာတိ အဃဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ မူလဘူတံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာသင်္ခါတံ
ဒေါသံ၊ သဗ္ဗံ ဝါ ကိလေသဒေါသံ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတဝမနယောဂပါနေန^၁
ဥဂ္ဂိရိတွာ သန္တာနတော ဗဟိ ကတွာ၊ ဗဟိကရဏဟေတု ဝါ။ ပတ္တော မေ
အာသဝက္ခယောတိ ကာမာသဝါဒယော အာသဝါ ဧတ္ထ ဒီယန္တိ၊ တေသံ
ဝါ ခယေန ပတ္တဗ္ဗောတိ အာသဝက္ခယော၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဉ္စ။ သော
အာသဝက္ခယော ပတ္တော အဓိဂတောတိ ဥဒါနဝသေန အညံ ဗျာကာသိ။

ပါရာပရိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-....ဝမနယောဂပါဒနေန (က)

၇-ယသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဝိလိတ္တော သုဝသနောတိ အာယသ္မတော ယသတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယာနိ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ အတ္တနော
 ဘဝနံ နေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ ဘဂဝန္တံ မဟဠေနေ တိစိဝရေန
 အစ္ဆာဒေသိ၊ ဧကမေကမ္ဘ ဘိက္ခု၊ မဟဠေနေဝ ပစ္စေကဒုဿယုဂေန သဗ္ဗေန
 သမဏပရိက္ခာရေန အစ္ဆာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ သေဠိပုတ္တော ဟုတွာ မဟာ-
 ဗောဓိမဏ္ဍိံ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူဇေသိ။ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ဧဝံ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသီယံ မဟာဝိဘဝဿ
 သေဠိနော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ယသော နာမ နာမေန ပရမသုခုမာလော။
 “တဿ တယော ပါသာဒါ”တိ သဗ္ဗံ ခန္ဓကေ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သော ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ရတ္တိဘာဂေ နိဒ္ဒါဘိဘူတဿ
 ပရိဇနဿ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသ္မာ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ သုဝဏ္ဏပါဒုကာရူဠောဝ
 ဂေဟတော နိဂ္ဂတော ဒေဝတာဝိဝဠေန နဂရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဣသိပတန-
 သဗီပံ ဂတော “ဥပဒ္ဓါတံ ဝတ ဘော၊ ဥပဿဋ္ဌံ ဝတ ဘော”တိ အာဟ။ တေန
 သမယေန ဘဂဝတာ ဣသိပတနေ ဝိဟရန္တေန တဿေဝ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထိ
 အပ္ပောကာသေ စက်မန္တေန “ဧဟိ ယသ ဣဒံ အနုပဒ္ဓါတံ၊ ဣဒံ အနုပဿဋ္ဌံ”န္တိ
 ပုတ္တော “အနုပဒ္ဓါတံ အနုပဿဋ္ဌံ ကိရ အတ္ထိ”တိ သောမနဿဇာတော
 သုဝဏ္ဏပါဒုကာ ဩရုယ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော သတ္ထာရာ
 အနုပုဗ္ဗိကထံ ကထေတွာ သစ္စဒေသနာယ ကတာယ သစ္စပရိယောသာနေ
 သောတာပန္နော ဟုတွာ ဂဝေသနတ္ထိ အာဂတဿ ပိတု ဘဂဝတာ
 သစ္စဒေသနာယ ကရိယမာနာယ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ—

“မဟာသမုဒ္ဒံ ဩဂ္ဂယ”၊ ဘဝနံ မေ သုနိဗ္ဗိတံ။
 သုနိဗ္ဗိတာ ပေါက္ခရဏီ၊ စက္ကဝါကပကူဇိတာ”။

၁-ဝိ ၃-၂၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-၃ ၃-၃၉၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၃-၃၅၅(သိ) ၄-စက္ကဝါကူပကူဇိတာ(သိ)

မန္ဒာလကေဟိ^၁ သဉ္ဇန္တာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
 နဒိ စ သန္တတေ တတ္ထ၊ သုပတိတ္ထာ မနောရမာ။
 မစ္ဆကစ္ဆပသဉ္ဇန္တာ၊ နာနာဒိဇသမောတ္တတာ။
 မယူရကောဉ္ဇာဘိရုဒါ၊ ကောကိလာဒိဟိ ဝဂ္ဂဟိ။
 ပါရေဝတာ^၂ ရဝိဟံသာ စ၊ စက္ကဝါကာ နဒိစရာ။
 ဒိဋ္ဌိဘာ သာဠိကာ စေတ္ထ၊ ပမ္မကာ^၃ ဇီဝဇီဝကာ။
 ဟံသာ ကောဉ္ဇာပိ နဒိတာ၊ ကောသိယာ ပိင်္ဂလာ^၄ မဟူ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္တာ၊ မဏိမုတ္တိကဝါလုကာ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ ရုက္ခာ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတာ။
 ဥဇ္ဇောတေန္တိ ဒိဝါရတ္တိ^၅၊ ဘဝနံ သဗ္ဗကာလိကံ။
 သဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ၊ သာယံ ပါတော ပဝဇ္ဇရေ။
 သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
 အဘိနိက္ခမ္ပ ဘဝနာ၊ သုမေဓံ လောကနာယကံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝန္တယိ^၆ တံ မဟာယသံ။
 သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ၊ သသံဗံ တံ နိမန္တယိ^၇။
 အဓိဝါသေသိ သော စိရော၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
 မမ ဓမ္မကထံ ကတွာ၊ ဥယျောဇေသိ မဟာမုနိ။
 သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဘဝနံ မေ ဥပါဂမိ^၈။
 အာမန္တယိ^၉ ပရိဇနံ၊ သဗ္ဗေ သန္ဓိပတာထ ဝေါ။
 ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝနံ အာဂမိဿတိ။
 လာဘာ အမှံ^၆ သုလဋ္ဌံ နော၊ ယေ ဝသာမ တဝ'န္တိကေ။
 မယဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ ပူဇံ ကဿာမ သတ္ထုနော။
 အန္တံ ပါနံ ပဠပေတွာ၊ ကာလံ အာရောစယိ^၇ အဟံ။
 ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဥပေသိ လောကနာယကော။
 ပဉ္စဂီကေဟိ^၈ တူရိယေဟိ၊ ပစ္စုဂ္ဂမနမကာသဟံ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဏမယေ ပိဋ္ဌေ၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

၁-မန္ဒာရကေဟိ(သီ) ၂-ပါရာပတာ(သီ) ၃-ပါဝကာ(သီ) ၄-ပိင်္ဂလီ(သီ)၊ သိင်္ဂလီ(က)
 ၅-ဝဏ္ဏယိ(က) ၆-ဝတ (သီ) ၇-သတဂီကေဟိ (သီ)

ဥပရိစ္ဆဒနံ အာသိ၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယံ တဒါ။
 ဗီဇနိယော ပဝါယန္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ အန္တရေ။
 ပဟူတေန'န္တုပါနေန ၁၊ ဘိက္ခုသံဃ'မတပ္ပယိ။
 ပစ္စေကဒုဿယုဂဋ္ဌေ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ'ဒါသဟံ။
 ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ လောကာဟုတိပဋိဂ္ဂဟံ ၂။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ ၃ အန္ဓေန ပါနေန၊ သဗ္ဗေ ဣမေ စ တပ္ပယိ ၄။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ဥပပဇ္ဇတိ ယံ ယောနိ ၅၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
 သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဆဒနံ ဓာရယိဿတိ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ သီဟနာဒံ နဒိဿတိ။
 စိတကေ ဆတ္တံ ဓာရေန္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဆတ္တမိ ဥယုထ။
 သာမညံ မေ အနုပ္ပတ္တံ၊ ကိလေသာ ဈာပိတာ မယာ။
 မဏ္ဍပေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သန္တာပေါ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ ၆ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ ၇ နာဘိဇာနာမိ၊ သဗ္ဗဒါနသိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ ၈။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

အထ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ယသံ ဒက္ခိဏံ မာဟုံ ပသာရေတွာ “ဧဟိ ဘိက္ခု”တိ အာဟ။ ဝစနသမနန္တရမေဝ ဒွင်္ဂုလမတ္တကေသမဿု အဋ္ဌပရိက္ခာရဓရော

၁-ဗဟုနာ အန္တုပါနေန (သီ) ၂-ယံ ဝဒေသိ သုမေဓော သော၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော (သီ)
 ၃-ယော မံ (သီ) ၄-သဗ္ဗေနေဝ အတပ္ပယိ (သီ)

ဝဿသဋ္ဌိကတ္ထေရော^၁ ဝိယ အဟောသိ။ သော အတ္တနော ပဋိပတ္တိ^၂ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနေန္တော ဧဟိဘိက္ခုဘာဝပုတ္တိတော ပုရိမာဝတ္ထဝသေန—

၁၁၇။ “သုဝိလိတ္တော သုဝသနော၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဇ္ဈဂမိ^၃၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုဝိလိတ္တောတိ သုန္ဒရေန ကုက္မစန္ဒနာနုလေပနေန ဝိလိတ္တဂတ္ထော။ သုဝသနောတိ သုဠု မဟဂ္ဂကာသိကဝတ္ထဝသနော။ သဗ္ဗဘရဏဘူသိ-
တောတိ သီသုပဂါဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အာဘရဏေဟိ အလင်္ကတော။ အဇ္ဈဂမိန္တိ
အဓိဂစ္ဆိ^၄။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ယသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဘိသတ္တောဝ နိပတတိတိ အာယသ္မတော ကိမိလတ္ထေရဿ^၂ ဂါထာ။
ကာ ဥပုတ္တိ? အယမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ကရောန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တရိ တဿ ဓာတုယော ဥဒ္ဓိဿ
သဠလမာလာဟိ မဏ္ဍပါကာရေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
တာဝတိ^၁သေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သာကိယရာဇကုလေ^၄ နိဗ္ဗတ္တိ။ ကိမိလောတိဿ
နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သမ္ပန္နော ဝိဟရတိ။
တဿ ဉာဏပရိပါကံ ဒိသ္မာ သံဝေဂဇနနတ္ထံ အနုပိယာယံ ဝိဟရန္တော သတ္တာ
ပဌမယောဗ္ဗနေ ဌိတံ ဒဿနိယံ ဣတ္ထိရူပံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ ပုရတော ဒဿေတွာ
ပုန အနုက္ကမေန ယထာ ဇရာရောဂဝိပတ္တိဟိ အဘိဘူတာ^၅ ဒိဿတိ။ တထာ
အကာသိ။ တံ ဒိသ္မာ ကိမိလကုမာရော အတိဝိယ သံဝေဂံ ပကာသေန္တော—

၁-ဝဿသတိကတ္ထေရော (သုဗုတ္တ)
၂-ကိမိလတ္ထေရဿ (သိ)
၃-သကျရာဇကုလေ (သိ)
၄-အဘိဘူတံ (သိ)

ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ စင်္ဂမန္တော ဌိတော စဟံ။
ဆန္တော သဠ္ဇလပုပ္ဖေဟိ၊ ပုညကမ္မသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပမိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာပိ ထေရော အတ္တနော ပုရိမုပ္ပန္နံ အနိစ္စတာမနသိကာရံ
ဝိဘာဝေန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒြါဟာသိ။ တေနတံ ဣမဿ ထေရဿ
အညာဗျာကရဏမ္ပိ အဟောသိ။

ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣန္ဒြမူလဂဟနံ ပသတ္တိယာတိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ ဧကံ ပစ္စေက-
သမ္ပုဒ္ဓိံ ဘိက္ခာယ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော ကဒလိဖလာနိ အဒါသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
လိစ္ဆဝိရာဇပုတ္တော” ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝဇ္ဇိရာဇပုတ္တတ္တာ ဝဇ္ဇိပုတ္တော”တွေဝ စဿ
သမညာ အဟောသိ။ သော ဒဟရော ဟုတွာ ဟတ္ထိသိက္ခာဒိသိက္ခနကာလေပိ
ဟေတုသမ္ပန္နတာယ နိဿရဏဇ္ဈာသယောဝ ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္ထု
ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ နိသိန္တော ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
နစိရဿေဝ ဆဠာဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ”-

“သဟဿရံသိ ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ အပရာဇိတော။
ဝိဝေကာ ဝုဠဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။
ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အဝဋံ အဒဒိံ ဖလံ။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အပရဘာဂေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္ထရိ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိတုံ သင်္ကေတံ ကတွာ မဟာထေရေသု တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟရန္တေသု ဧကဒိဝသံ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ သေခံယေဝ သမာနံ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္မာ တဿ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော—

၁၁၉။ “ရုက္ခမူလဂဟနံ ပသတ္တိယ၊
 နိဗ္ဗာနံ ဟဒယသ္မိံ ဩပိယ။
 ဈာယ ဂေါတမ မာ စ ပမာဒေါ၊
 ကိံ တေ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာ ကရိဿတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ရုက္ခမူလဂဟနန္တိ ရုက္ခမူလဘူတံ ဂဟနံ၊ ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ၊ န ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ၊ န ဂဟနံ၊ တေသု ရုက္ခမူလဂဟဏေန ဌာနဿ ဆာယာ- သမ္ပန္နတာယ ဝါတာတပပရိဿယာဘာဝံ ဒသေတိ။ ဂဟနဂဟဏေန နိဝါတဘာဝေန ဝါတပရိဿယာဘာဝံ ဇနသမ္မာဓာဘာဝဉ္စ ဒသေတိ၊ တဒုဘယေန စ ဘာဝနာယောဂျတံ။ ပသတ္တိယာတိ ဥပဂန္တော။ နိဗ္ဗာနံ ဟဒယသ္မိံ ဩပိယာတိ “ဧဝံ မယာ ပဋိပဇ္ဇိတွာ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန္တဗ္ဗ”န္တိ နိဗ္ဗုတိံ ဟဒယေ ဌပေတွာ စိတ္တေ ကရိတွာ။ ဈာယာတိ လက္ခဏပနိဇ္ဈာနေန ဈာယ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာသဟိတံ မဂ္ဂဘာဝနံ ဘာဝေဟိ။ ဂေါတမာတိ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ ဂေါတ္ထေန အာလပတိ။ မာ စ ပမာဒေါတိ အဓိ- ကုသလေသု ဓမ္မေသု မာ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိ။ ဣဒါနိ ယာဒိသော ထေရဿ ပမာဒေါ၊ တံ ပဋိက္ခေပဝသေန ဒသေန္တော “ကိံ တေ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာ ကရိဿတိ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာတိ ဝိဇ္ဇိဝိဇ္ဇိကိရိယာ၊ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိတိ သဒ္ဓ- ပဝတ္တိ ယထာ နိရတ္တကာ၊ ဧဝံ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာသဒိသာ၂ ဇနပညတ္တိ ကိံ တေ ကရိဿတိ? ကိဒိသံ အတ္ထံ တုယံ သာဓေတိ၊ တသ္မာ ဇနပညတ္တိံ ပဟာယ သဒတ္ထပသုတော ဟောဟိတိ ဩဝါဒံ အဒါသိ။

၁-ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ ရုက္ခမူလံ န ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ ဂဟနံ (က)
 ၂-ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာ ပရိသာ (က) ၃-ကိန္တေ ကရိဿတိတိ (သိ)

တံ သုတွာ အညေဟိ ဝုတ္တဝိသဂန္ဓဝါယနဝစနေန^၁ သံဝေဂဇာတော ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိ^၂ စက်မေန ဝိတိနာမေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ သေနာသနံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဇကေ နိပန္နမတ္ထောဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဣသိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော ဣသိဒတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ရထိယံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပဿန္ဓမာနသော မရရံ အာမောဒဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည-ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဝန္တိရဋ္ဌေ^၅ ဝဗုဂါမေ အညတရဿ သတ္ထ-ဝါဟဿ ပုတ္ထော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဣသိဒတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္ထော မတ္တိကာသဏ္ဍေ စိတ္တဿ ဂဟပတိနော အဒိဋ္ဌသဟာယော ဟုတွာ တေန ဗုဒ္ဓဂုဏေ လိခိတွာ ပေသိတသာသနံ ပဋိလဘိတွာ သာသနေ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ထေရဿ မဟာကစ္စာနဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ အာမောဒံမဒဒိ^၇ ဖလံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ^၈၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၉ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^{၁၀} နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^{၁၁}န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ “ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမိ”တိ ထေရံ အာပုတ္တိတွာ အနုက္ကမေန မဇ္ဈိမဒေသံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ

၁-ဝုတ္တဝိပဿနာဂန္ဓဝါယနဝစနေန(သီ) ၂-အဝန္တိကရဋ္ဌေ(သီ) ၃-ဒု-ဒု-ဇာ-ပိဋ္ဌေ။
၄-အမောဒမဒဒိ(ပါဠိယံ) ၅-ဧကနဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ(သီ)

နိသိန္ဓော “ကစ္စိ ဘိက္ခု၊ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယ”န္တိအာဒိနာ သတ္တာရာ ကတ-
ပဋိသန္တာရော ပဋိဝစနမုခေန “ဘဂဝါ တုမှာကံ သာသနံ ဥပဂတကာလတော
ပဋ္ဌာယ မယံ သဗ္ဗဒုက္ခံ အပဂတံ၊ သဗ္ဗော ပရိဿယော ဝူပသန္တော”တိ
ပဝေဒနဝသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၂၀။ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒူမူလကာ။
ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ ပဉ္စပိ မေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိပဿနာပညာ-
သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဧထကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဘိယျော”တိ
သဗ္ဗသော ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဣတာ၊ န တေသု ကိဉ္စိပိ ပရိညာတဗ္ဗံ အတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။
တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒူမူလကာတိ သဗ္ဗသော ပရိညာတတ္တာ ဝေ တေသံ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိ-
ကဿ မူလဿ သမုစ္စိန္တတ္တာ^၁ အရိယမဂ္ဂေန ပဟိနတ္တာ ယာဝစရိမစိတ္တနိရောဓာ
တေ တိဋ္ဌန္တိ။ ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တောတိ ဆိန္ဒူမူလကတ္တာယေဝ စ နေသံ
ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ ခယော ပရိက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂတံ။ ပတ္တော မေ
အာသဝက္ခယောတိ ကာမာသဝါဒိနံ သဗ္ဗေသံ အာသဝါနံ ခယန္တေ အဘိဂန္တဗ္ဗ-
တာယ “အာသဝက္ခယော”တိ လဒ္ဓနာမံ အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္တော။
ကေစိ ပန “အန္တိမာယံ သမုဿယော”တိ ပဋ္ဌန္တိ။ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂတတ္တာ-
ယေဝ အယံ မမ သမုဿယော အတ္တဘာဝေါ အန္တိမော သဗ္ဗပစ္စိမကော၊
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ အတ္တော။ ယံ ပန တတ္ထ တတ္ထ အဝုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနံယေဝါတိ။

ဣသိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဒွါဒသမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
နိဋ္ဌိတာ စ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာယံ
ဝိသာဓိကသတတ္ထေရဂါထာပဋိမဏ္ဍိတဿ
ကေကနိပါတဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၁-ပရိစ္စိန္တတ္တာ (က)

၂-ဒုကနိပါတေ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒုကနိပါတေ နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဥတ္တရတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိ- ကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဇ္ဇာဓရော ဟုတွာ အာကာသေန ဝိစရတိ။ တေန စ သမယေန သတ္တာ တဿ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဝနန္တရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခ- မူလေ နိသီဒိ ဆဗ္ဗဏှဗုဒ္ဓရံသိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော။ သော အန္တလိက္ခေန ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော အာကာသတော ဩရုယု သုဝိ- သုဒ္ဓေဟိ ဝိပုလေဟိ ကဏိကာရပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ၊ ပုပ္ဖါနိ ဗုဒ္ဓါ- နုဘာဝေန သတ္ထု ဥပရိ ဆတ္တာကာရေန အဋ္ဌံသု၊ သော တေန ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္တစိတ္တော ဟုတွာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥဋ္ဌာရံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တော ယာဝတာယုကံ တတ္ထ ဌတွာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏမဟာသာလပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥတ္တရေတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္တော ဇာတိယာ ရူပေန ဝိဇ္ဇာယ ဝယေန သီလာစာရေန စ လောကဿ သမ္ဘာဝ- နိယော ဇာတော။ တဿ တံ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ဝဿကာရော မဂဓမဟာ- မတ္တော အတ္တနော ဝိတရံ ဒါတုကာမော ဟုတွာ အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ ပဝေဒေသိ။ သော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ တံ ပဋိက္ခိပိတွာ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မသေနာပတိံ ပယိရူပါသန္တော တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓ- သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝတ္တသမ္ပန္နော ဟုတွာ ထေရံ ဥပဋ္ဌဟတိ။

တေန စ သမယေန ထေရဿ အညတရော အာဗာဓော ဥပ္ပန္နော၊ တဿ ဘေသဇ္ဇတ္တာယ ဥတ္တရော သာမဏေရော ပါတောဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တဋ္ဌာကဿ တီရေ ပတ္တံ ဌပေတွာ ဥဒကသမိပံ ဂန္တော မုခံ ဓောဝတိ။ အထ အညတရော ဥမင်္ဂစောရော

၁-ဥပ္ပုဂ္ဂစောရော (သီ၊ ဣ)၊ ဥပ္ပင်္ဂစောရော (က)

အာရက္ခပုရိသေဟိ အနုဗဒ္ဓေါ အဂ္ဂဒ္ဓါရေနေဝ နဂရတော နိက္ခမိတွာ ပလာ-
ယန္တော အတ္တနာ ဂဟိတံ ရတနဘဏ္ဍိကံ သာမဏေရဿ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ
ပလာယိ။ သာမဏေရောပတ္တသမိပံ ဥပဂတော။ စောရံ အနုဗန္ဓန္တာ ရာဇပုရိသာ
သာမဏေရဿ ပတ္တေ ဘဏ္ဍိကံ ဒိသ္မာ “အယံ စောရော၊ ဣမိနာ စောရိယံ
ကတ”န္တိ သာမဏေရံ ပစ္စာဗာဟံ ဗန္ဓိတွာ ဝဿကာရဿ ပြာဟ္မဏဿ
ဒဿေသုံ။ ဝဿကာရော စ တဒါ ရညော ဝိနိစ္ဆယေ နိယုတ္တော ဟုတွာ
ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ အနုသာသတိ။ သော “ပုဗ္ဗေ မမ ဝစနံ နာဒိယိ၊ သုဒ္ဓပါသဏ္ဍိ-
ယေသု ပဗ္ဗဇီ”တိ စ ဗဒ္ဓါသာတတ္တာ ကမ္မံ အသောဓေတွာဝ ဇီဝန္တမေဝ တံ
သုလေ ဥတ္တာသေသိ။

အထဿ ဘဂဝါ ဉာဏပရိပါကံ ဩလောကေတွာ တံ ဌာနံ ဂန္တာ
ဝိပ္ပုရန္တဟတ္တနခမဏိမယူခသမ္ဘိန္ဒသိတာဘတဘယ ပဋ္ဌရန္တဇာတိဟိဂ်လက-
သုဝဏ္ဏရသဓာရံ ဝိယ၂ ဇာလာဂုဏ္ဍိတမုဒုတလုနဒီဘဂ်လိဟတ္တံ ဥတ္တရဿ
သိသေ ဌပေတွာ “ဥတ္တရ ဣဒံ တေ ပုရိမကမ္မဿ ဖလံ ဥပ္ပန္နံ၊
တတ္ထ တယာ ပစ္စဝေက္ခဏဗလေန အဓိဝါသနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ဝတွာ
အဇ္ဈာသယာနရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဥတ္တရော အမတာဘိသေကသဒိသေန သတ္ထု
ဟတ္တသမ္ပဿေန သဉ္ဇာတပ္ပသာဒသောမနဿတာယ ဥဋ္ဌာရံ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ
ပဋိလဘိတွာ ယထာပရိစိတံ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ သမာရူဇော ဉာဏဿ ပရိပါကံ
ဂတတ္တာ သတ္ထု စ ဒေသနာဝိလာသေန တာဝဒေဝ မဂ္ဂပဋိပါဠိယာ သဗ္ဗ-
ကိလေသေ ခေပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ?—

“သုမေဓော နာမ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။
ဝိဝေကကာမော ဘဂဝါ၊ ဟိမဝန္တမုပါဂမိ။

အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဟိမဝန္တံ၊ အဂ္ဂေါ ကာရုဏိကော မုနိ။
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

ဝိဇ္ဇာဓရော တဒါ အာသိံ၊ အန္တလိက္ခစရော အဟံ။
တိသုလံ သုဂတံ ဂယု၊ ဂစ္ဆာမိ အမ္မရေ တဒါ။

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အဂ္ဂိ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမာ။
ဝနံ ဩဘာသတေ ဗုဒ္ဓေါ၊ သာလရာဇာဝ ဖုလ္လိတော။

၁-ဥတ္တာပေသိ (က) ၂-....သုဝဏ္ဏဿ ဓာရံ ဝိယ (က) ၃-၃ ၄-၁၇၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
ထေရဂါထာ-၄ ၁-၂၀

ဝနဂ္ဂါ နိက္ခမိတွာန၊ ဗုဒ္ဓရံသီဘိဓာဝရေ။
 နဋ္ဌဂ္ဂိဝဏ္ဏသင်္ကာသာ၊ ဒိသ္မာ စိတ္တံ ပသာဒယီ။
 ဝိစိနံ အဒ္ဓသံ ပုပ္ဖံ၊ ကဏိကာရံ ဒေဝဂန္ဓိကံ။
 တီဏိ ပုပ္ဖါနိ အာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမပူဇယီ။
 ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ တီဏိ ပုပ္ဖါနိ မေ တဒါ။
 ဥဒ္ဓိဝဏ္ဏာ အဓောပတ္တာ၊ ဆာယံ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္ထုနော။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 တတ္ထ မေ သုကတံ ဗျုပ္ဖံ၊ ကဏိကာရိတိံ ဣယတိ။
 သဋ္ဌိယောဇနမုဗ္ဗေမံ၊ တိံသယောဇနဝိတ္တတံ။
 သဟဿကဏ္ဍိံ သတဘောဏ္ဍု၊ ဇောလု ဟရိတာမယံ။
 သတသဟဿနိယျူဟာ၊ ဗျုပ္ဖေ ပါတုဘဝိံသု မေ။
 သောဏ္ဏမယာ မဏိမယာ၊ လောဟိတင်္ကမယာဝိ စ။
 ဖလိကာဝိ စ ပလ္လင်္ကာ၊ ယေနိစ္ဆကာ ယဒိစ္ဆကာ။
 မဟာရဟန္တ သယနံ၊ တူလိကာ ဝိကတီယုတံ။
 ဥဒ္ဓလောမိဉ္စ ကေန္တိ၊ ဗိမ္ဗောဟနသမာယုတံ။
 ဘဝနာ နိက္ခမိတွာန၊ စရန္တော ဒေဝစာရိကံ။
 ယထာ ဣစ္ဆာမိ ဂမနံ၊ ဒေဝသင်္ဃံပုရက္ခတော။
 ပုပ္ဖဿံ ဟေဋ္ဌာ တိဋ္ဌာမိ၊ ဥပရိစ္ဆဒနံ မမ။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ကဏိကာရေဟိ ဆာဒိတံ။
 သဋ္ဌိတူရိယသဟဿာနိ၊ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌဟုံ။
 ပရိဝါရေန္တိ မံ နိစ္စံ၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတာ။
 တတ္ထ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ၊ တာဋ္ဌေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
 ရမာမိ ဒိဉ္စာ ရတိယာ၊ မောဒါမိ ကာမကာမဟံ။
 တတ္ထ ဘုတွာ ပိဝိတွာ စ၊ မောဒါမိ တိဒသေ တဒါ။
 နာရိဂဏေဟိ သဟိတော၊ မောဒါမိ ဗျုပ္ဖုတ္တမေ။

၁-နဋ္ဌဂ္ဂိဝနသံကာသာ (သိ)
 ၃-သဟဿခန္တံ (သိ)

၂-ကဏိကာရေဟိ(သိ)
 ၄-သတသဟဿာနိ ဗျူဟာနိ (သိ)

သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဘဝေ ဘဝေ သံသရန္တော၊ မဟာဘောဂံ လဘာမဟံ။
 ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနုသေ။
 အညံ ဂတိံ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒုဝေ ကုလေ^၁ ပဇာယာမိ၊ ခတ္တိယေ စာပိ မြာဟ္မဏေ။
 နိစေ ကုလေ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ သိဝိကံ သန္ဓမာနိကံ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒါသိဂဏံ ဒါသဂဏံ၊ နာရိယော သမလက်တာ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကောသေယျကမ္မလိယာနိ၊ ခေါမကပ္ပါသိကာနိ စ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 နဝဝတ္ထံ နဝဖလံ၊ နဝဂ္ဂရသဘောဇနံ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣမံ ခါဒ ဣမံ ဘုဉ္ဇ၊ ဣမိ သယနေ သယ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောမိ၊ ယသော အစ္စုဂ္ဂတော မမ။
 မဟာပက္ခော^၂သဒါ ဟောမိ၊ အဘေဇ္ဇပရိသော သဒါ။
 ဣတိနံ ဥတ္တမော ဟောမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သီတံ ဥဏံ န ဇာနာမိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော န ဝိဇ္ဇတိ။
 အထော စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ ဟဒယေ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတ္တာန၊ သံသရာမိ ဘဝါဘဝေ။
 ဝေဝဏ္ဏိယံ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

၁-ယတ္တ ပစ္စာ(သိ) ၂-မဟေသက္ခော(က)

ဒေဝလောကာ စရိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
သာဝတ္ထိယံ ပုရေ ဇာတော၊ မဟာသာလေ သုအဗုကေ။

ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
ဇာတိယာ သတ္တဝေသောဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

ဥပသမ္မာဒယိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စက္ခုမာ။
တရုဏော ပူဇနိယောဟံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။
အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပဋိသန္တိဒါ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣဒ္ဓိပါဒေသု ကောဝိဒေါ။
ဓမ္မေသု ပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သူလတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပရာနုဒ္ဓယာယ အာကာသေ
ဌတွာ ပါရိဟာရိယံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနော အစ္ဆရိယဗ္ဗတစိတ္တဇာတော
အဟောသိ။ တာဝဒေဝဿ ဝဏော သံရူဠိ၊ သော ဘိက္ခုဟိ “အာဂုသော
တာဒိသံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တော ကထံ တံ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇိတုံ အသက္ခိ”တိ
ပုဋ္ဌော “ပဂေဝ မေ” အာဂုသော သံသာရေ အာဒိနဂေါ၊ သင်္ခါရာနံ စ
သဘာဂေါ သုဒိဋ္ဌော၊ ဧဝါဟံ တာဒိသံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တောပိ အသက္ခိ”
ဝိပဿနံ ဝဗ္ဗေတွာ ဝိသေသံ အဓိဂန္တ”န္တိ ဒေသေန္တော—

၁၂၁။ “နတ္ထိ ကောစိ ဘဂေါ နိစ္စော၊ သင်္ခါရာ ဝါပိ သဿတာ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ခန္ဓာ၊ စဝန္တိ အပရာပရံ။

၁၂၂။ တေမာဒိနဝံ ဥတွာ၊ ဘဝေနမိ အနတ္ထိကော။
နိဿဇော သဗ္ဗကာမေဟိ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဣမံ ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စောတိ ကမ္မဘဝေါ ဥပပတ္တိဘဝေါ ကာမ-
 ဘဝေါ ရူပဘဝေါ အရူပဘဝေါ သညီသဝေါ အသညီဘဝေါ နေဝသညီ-
 နာသညီဘဝေါ ဧကဝေါကာရဘဝေါ စတုဝေါကာရဘဝေါ ပဉ္စဝေါကာရ-
 ဘဝေါတိ ဧဝံဘေဒေါ^၁၊ တတ္ထာပိ ဟိနော မဇ္ဈိမော ဥက္ကဋ္ဌော ဒီဃာယုကော
 သုဗေဟုလော ဝေါမိဿသုဒဒုက္ခောတိ ဧဝံဝိဘာဂေါ^၂ ယောကောစိ နိစ္စော
 ဓုဝေါ ထိရော အပလောကိယဓမ္မော^၃ နတ္ထိ တံ တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နတ္တာ။
 ယသ္မာ စ ဧတဒေဝံ၊ တသ္မာ သင်္ခါရာ ဝါဒိ^၄ သဿတာ နတ္ထိတိ ယောဇနာ။
 ပစ္စယေဟိ သင်္ခတတ္တာ “သင်္ခါရာ”တိ လဒ္ဒနာမေ ဟိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယဘဝ-
 သမညာယ သင်္ခါရာဝ^၅ ဟုတွာ သမ္ပုတာ ဇရာမရဏေန စ ဝိပရိဏာမန္တိတိ
 အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ တထာ ဟိ တေ “သင်္ခါရာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေနာဟ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ခန္ဓာ၊ စဝန္တိ အပရာပရန္တိ။ တေ ဘဝပရိယာယေန သင်္ခါရ-
 ပရိယာယေန^၆ စ ဝုတ္တာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ယထာပစ္စယံ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ဥပ္ပန္ဓာ စ ဇရာယ ပရိပိဋိတာ ဟုတွာ စဝန္တိ ပရိဘိဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ ဧတေန
 “ဘဝေါ၊ သင်္ခါရာ”တိ စ လဒ္ဒဝေါဟာရာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥဒယဗ္ဗယသဘာဝိတိ
 ဒဿေတိ။ ယသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တဿ
 တယောပိ ဘဝါ အာဒိတ္တံ ဝိယ သင်္ခတေ^၇ အာဒိနဝံ ဒေါသံ ပဂေဝ
 ဝိပဿနာပညာယ ဇာနိတွာ အနိစ္စလက္ခဏေဟိ ဒိဋ္ဌာ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာနတ္တာ
 ဝိဘူတတရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ
 တဒနတ္တာ”တိ^၈။

ယသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တဿ တယောပိ ဘဝါ
 အာဒိတ္တံ ဝိယ အဂါရံ သပ္ပင်္ဂါယာ^၉ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တသ္မာ အာဟ “ဘဝေနဗ္ဗိ
 အနတ္ထိကော”တိ။ ဧဝံ ပန သဗ္ဗသော ဘဝေဟိ ဝိနိဝတ္တိယမာနဿ ကာမေသု
 အပေက္ခာယ^{၁၀} လေသောပိ န သမ္ပဝတိယေဝ၊ တေနာဟ “နိဿဇော
 သဗ္ဗကာမေဟိ”တိ၊ အဒ္ဓိတိယောဇနာ။ မာနုသေဟိ ဝိယ ဒိဗ္ဗေဟိပိ ကာမေဟိ
 နိဝတ္တိတစိတ္ထောသ္မိတိ အတ္ထော။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယောတိ ယသ္မာ ဧဝံ
 သုပရိမဇ္ဇိတသင်္ခါရော ဘဝေသု သုပရိဒိဋ္ဌာဒိနဝေါ ကာမေသု စ အနာသတ္တ-
 မာနသော^{၁၁} တသ္မာ သူလမတ္တကေ နိသိန္ဓေနာပိ မေ မယာ ပတ္တော

၁-ဧဝံ ပဘေဒေါ (သီ)	၂-ဧဝံ ဘဝေါ (သီ)	၃-အပ္ပလောကိနဓမ္မော (ဣ)
၄-သင်္ခါရာပိ (ဣ)	၅-သင်္ခါရာ စ (က)	၆-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ)
၇-သင်္ခတံ (သီ၊ ဣ)	၈-သံ ၂-၁၉-ပိဋေ။	၉-သပ္ပင်္ဂါယံ (သီ၊ ဣ၊ က)
၁၀-အနပေက္ခာယ (ဣ၊ က)		၁၁-အနာဝတ္တမာနသော (သီ၊ ဣ)

အဓိဂတော အာသဝက္ခယော နိဗ္ဗာန် အရဟတ္တဇ္ဇာတိ။ အညေဟိ စ သဗြဟ္မစာရိဟိ အပ္ပတ္တမာနသေဟိ တဒဓိဂမာယဥဿာဟော ကရဏိယောတိ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒမဒါသိ။

ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နယိဒံ အနယေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သီဟယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိဟရတိ။ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဟံ ကာတုံ ဂေါစရာယ ပက္ကန္တကာလေ သယနဂဟံ ပဝိသိတွာ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ သီဟော ဂေါစရံ ဂဟေတွာ နိဝတ္တော ဂုဟာဒွါရေ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဇလဇထလဇပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တော ဘဂဝတော အာရက္ခတ္ထာယ အရညေ ဝါဠမိဂေ အပနေတုံ တီသု ဝေလာသု သီဟနာဒံ နဒန္တော ဗုဒ္ဓဂတာယ သတိယာ အဋ္ဌာသိ။ ယထာ ပဌမဒိဝသံ၊ ဧဝံ သတ္တာဟံ ပူဇေသိ။ ဘဂဝါ သတ္တာဟစ္စယေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ “ဝတ္တိဿတိ ဣမဿ ဧတ္တကော ဥပနိဿယော”တိ တဿ ပဿန္တသေဝ အာကာသံ ပက္ခန္ဓိတွာ ဝိဟာရမေဝ ဂတော။ သီဟော ပါလိလေယျကဟတ္တိ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝိယောဂဒုက္ခံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ကာလံ ကတွာ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော နဂရဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ကောသမ္ဗိယံ ရညော^၁ ဥတေနဿ^၂ ပုရောဟိတပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ ဘာရဒွါဇော နာမ နာမေန^၃။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဉ္စ မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစေန္တော မဟဠသဘာဝေန အနနုရူပါစာရတ္တာ^၄ တေဟိ ပရိစ္စန္တေန္တော ရာဇဂဟံ ဂန္တော ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ လာဘသက္ကာရံ ဒိသွာ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘောဇနေ အမတ္တညူ ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္တာရာ

၁-ကောသမ္ဗိယရညော (သီ)
၂-ဥဒေနဿ (သီ၊ ဣ)
၃-နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဘာရဒွါဇောတိ နာမံ အဟောသိ (သီ၊ ဣ)
၄-ဒုရူပစာရတ္တာ (သီ)

ဥပါယေန မတ္တညူတာယ ပတိဋ္ဌာပိတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိ၊ ဝိပိနေ^၂ ဝိစရံ တဒါ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗမဗ္ဗာန ပါရဂုံ။

ဝိယာလဖလမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
ပုညက္ခေတ္တဿ ဝိရဿ၊ ပသန္ဓော သေဟိ ပါဏိဘိ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ “ဘဂဝတော သမ္မုခါ ယံ သာဝကေဟိ ပတ္တဗ္ဗံ၊
တံ မယာ ပတ္တ”န္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃေ စ “ယဿ မဂ္ဂေ ဝါ ဖလေ ဝါ ကင်္ခါ အတ္ထိ၊
သော မံ ပုစ္ဆတူ”တိ သီဟနာဒံ နဒိ။ တေန တံ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ သီဟနာဒိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇော”တိ^၃
ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတံ ဂိဟိကာလေ
သဟာယဘူတံ မစ္ဆရိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဗြာဟ္မဏံ အနုကမ္မမာနော တဿ ဒါနကထံ
ကထေတွာ တေန စ “အယံ မမ ဓနံ ဝိနာသေတုကာမော”တိ ဘကုဋ္ဌိံ
ကတွာပိ “တုယံ ဧကဘတ္တံ ဒေမိ”တိ ဝုတ္တေ “တံ သံဃဿ ဒေဟိ မာ မယ”န္တိ
သံဃဿ ပရိဏာမေသိ။ ပုန ဗြာဟ္မဏေန “အယံ မံ ဗဟူနံ ဒါပေတု-
ကာမော”တိ အပ္ပစ္စယေ ပကာသိတေ ဒုတိယဒိဝသံ ဓမ္မသေနာပတိနာ
သံဃဂတာယ ဒက္ခိဏာယ မဟပ္ပလဘာဝပ္ပကာသနေန တံ ပသာဒေတွာ
“အယံ ဗြာဟ္မဏော ‘အာဟာရဂေဓေန မံ ဒါနေ နိယောဇေသိ’တိ မညတိ၊
အာဟာရဿ ပန မယာ သဗ္ဗသော ပရိညာတဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ
ဇာနာပေမိ”တိ—

၁၂၃။ “နယိဒံ အနယေန ဇီဝိတံ၊
နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကော။
အာဟာရဋ္ဌိတိကော သမုဿယော၊
ဣတိ ဒိသွာန စရာမိ ဧသနံ။

၁-၃ ၄-ဂ ၂-ပိဏ္ဍာဒိသု။ ၂-ပဝနေ (သီ) ၃-အံ ၁-၂၄-ပိဋ္ဌေ။

၁၂၄။ ပင်္ကောတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ၊
 ယာယံ ဝန္တနပူဇနာ ကုလေသု။
 သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ၊
 သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နယိဒံ အနယေန ဇီဝိတန္တိ ဣဒံ မမ ဇီဝိတံ^၁ အနယေန အဗ္ဗယေန
 ဝေဠုဒါနပုပ္ဖဒါနာဒိအနေသနာယ န ဟောတိ ဇီဝိတနိကန္တိယာ အဘာဝ-
 တော။ နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကောတိ အာဟာရော စ အာဟရိယ-
 မာနော မဂ္ဂဗလဉာဏံ ဝိယ ဟဒယဿ စိတ္တဿ သန္တိကရော န ဟောတိ၊
 ကေဝလံ ပန သဇ္ဇကံ ဒုဒါပဋိဃာတမတ္တံ ကရေတီတိ အဓိပ္ပာယော။ အထ
 ဝါ နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကောတိ အာဟာရော ရသတဏှာဝတ္ထု မေ
 ဟဒယဿ သန္တိကော အာသတ္ထော န ဟောတိ ရသတဏှာယ ဝေ အဘာ-
 ဝတော။ “သန္တိကေ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ ယော ဟိ^၂ အာဟာရဂိဋ္ဌေါ လာဘသက္ကာ-
 ရပ္ပသုတော ဝိစရတိ၊ တဿ အာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကေ နာမ^၃ အဘိဏှံ
 မနသိကာတဗ္ဗတော။ ယော ပန ပရိညာတာဟာရော၊ သော တတ္ထ ပဟိနန္ဒန္တ-
 ရာဂေါ၊ န တဿာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကေ နာမ “ကထံ န ခေါ
 လဘေယျ”န္တိအာဒိမနသိကရဏသေဝ အဘာဝတော။ ယဒိ ဟိ ဇီဝိတ-
 နိကန္တိ အာဟာရရသတဏှာ စ နတ္ထိ၊ အထ ကသ္မာ ပိဏှာယ စရသီတိ
 အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ အာဟ “အာဟာရဋ္ဌိတိကော သမုဿယော၊ ဣတိ
 ဒိသ္မာန စရာမိ သေန”န္တိ။ အာဟာရော ဘောဇနံ ဌိတိ ဌာနံ ပစ္စယော
 တေဿာတိ အာဟာရဋ္ဌိတိကော။ “အာဟာရပဋိဗဒ္ဓုတ္တိကော သမုဿယော
 ကာယော”ဣတိ ဒိသ္မာန ဧဝံ ဥတွာ ဣမမတ္တံ ဗုဒ္ဓိယံ ဌပေတွာ စရာမိ သေန၊
 တိက္ခာပရိယေသနံ ကရေတီတိ အတ္ထော။

ပစ္စယနိမိတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမန္တော တတ္ထ ဝန္တနပူဇနာဟိ လာဘသက္ကာ-
 ရေဟိ စ ဗဇ္ဈတီတိ ဧဝံ မာဒိသေသု န စိန္တေတဗ္ဗန္တိ ဒသေသန္တော “ပင်္ကော”တိ-
 ဂါထံ အဘာသိ။ တဿတ္ထော—ယာ အယံ ပစ္စယနိမိတ္တံ ဥပဂတာနံ
 ပဗ္ဗဇိတာနံ ကုလေသု ဂေဟဝါသီသု ပဝတ္တိဿတိ ဂုဏသမ္ဘာဝနာ ပူဇနာ စ၊
 ယသ္မာ တံ အဘာဝိတတ္တာနံ ဩသိဒါပနဋ္ဌေန မလိနဘာဝကရဏေန စ ပင်္ကော
 ကဒ္ဒမောတိ ဗုဒ္ဓါဒယော အဝေဒယံ အဗ္ဗညာသံ ပဝေဒေသံ ဝါ၊ တသ္မာ သာ

၁-ဇီဝိတံ ဇီဝိကာ (သီ၊ဣ) ၂-ပဋ္ဌန္တိ။ ဂိဟိ (သီ၊ဣ) ၃-သန္တိကော နာမ (သိ)

သပ္ပုရိသာနံ ဗန္ဓာယ န ဟောတိ^၁ သက္ကာရာသာယ ပဂေဝ ပဟိနတ္တာ။
 အသပ္ပုရိသဿ ပန သက္ကာရာသာ ဒုဝိညေယျသဘာဝတာယ ပိဋ္ဌာဇနနတော
 အန္တော တုဒနတော ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျတော စ သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ။
 တတော ဧဝ တေန သက္ကာရာ ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော ဒုရုဗ္ဗဟေယျော
 တဿ ပဟာနပဋိပတ္တိယာ ၊အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော၊ သက္ကာရာသာပဟာနေန
 ပဟိနော^၂ ဟောတိတိ^၂။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော ထေရေ အဘိပ္ပသန္ဓော
 အဟောသိ။

ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မက္ကဋော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာယန္တိ အာဒိကာ အာယသ္မတော ဝလိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဓေ
 ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညူတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဧကနစိဒေဝ ကရဏိယေန အရညံ ဂတော
 တတ္ထ နာရဒံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပန္နံ ရုက္ခမူလေ ဝသန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော
 နဋ္ဌေဟိ သာလံ ကတွာ တိဏေဟိ ဆာဒေတွာ အဒါသိ။ စက်မနဋ္ဌာနဉ္စဿ
 သောဓေတွာ ဝါလုကာ ဩကိရိတွာ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏမဟာ-
 သာလဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝလိယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော ယောဗ္ဗနမနုပ္ပတ္တော ဣန္ဒြိယဝသိကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော
 ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ^၃—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဟာရိတော နာမ ပဗ္ဗတော။
 သယန္တူ နာရဒေါ နာမ၊ ရုက္ခမူလေ ဝသီ တဒါ။
 နဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန၊ တိဏေန ဆာဒယိံ အဟံ။
 စက်မံ သောဓယိတွာန၊ သယန္တုဿ အဒါသဟံ။

၁-တဿ သာ အာသာ သပ္ပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ န ဟောတိ (သီ၊ ဣ)
 ၂-၂-ပဋိပဇ္ဇနတော သက္ကာရာသာ ပဟာနေန ပဟိဏာ ဟောတိတိ (သီ)
 ၃-န ဟိနော (က) ၄-၃ ၄-ဂ-ဝ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဌာတုံ အပ္ပဒါနေန^၁ အဘိက္ခဏံ ဘန္ဓုယန္တော စာလေန္တော တသ္မိံယေဝ ရူပါဒိ-
 အာရမ္မဏေ အနုပရိဝတ္တတိ ယထာကာမံ ဝိစရတိ။ ဝတ္တမာနသမိပတာယ
 စေတ္ထ ဝတ္တမာနဝစနံ။ ဧဝံ အနုပရိယန္တော စ တိဋ္ဌ မက္ကဋ္ဌ မာ ဓာဝိ တံ စိတ္တ-
 မက္ကဋ္ဌ ဣဒါနိ တိဋ္ဌ မာ ဓာဝိ၊ ဣတော^၂ ပဋ္ဌာယ တေ ဓာဝိတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ
 န ဟိ တေ တံ ယထာ ပုရေ ယသ္မာ တံ အတ္တဘာဝဂေဟံ ပုဗ္ဗေ ဝိယ န
 တေ သေဝိတံ ပိဟိတဒ္ဓါရဘာဝတော၊ ကိဉ္စ^၃ နိဂ္ဂဟိတောသိ ပညာယ သယဉ္စ
 ဣဒါနိ မဂ္ဂပညာယ ကိလေသာဘိသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ ပါဒါနံ^၄ ဆေဒနေန
 အစ္စန္တိကံ နိဂ္ဂဟံ ပတ္တောသိ၊ တသ္မာ နေဝ ခူရုံ ဂမိဿသိ ဣတော အတ္တ-
 ဘာဝတော ခူရုံ ဒုတိယာဒိအတ္တဘာဝံ နေဝ ဂမိဿသိ ယာပစရိမကစိတ္တံ^၅
 ဧဝ တေ ဂမနန္တိ ဒေသေတိ။ “နေတော ခူရ”န္တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။

ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဂင်္ဂါတီရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တိဏ္ဏံ မေ တာလပတ္တာနန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဂင်္ဂါတီရိယတ္ထေ-
 ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သာသနေ အဘိပ္ပသန္တော ဟုတွာ
 ဘိက္ခုသံဘဿ ပါနိယမဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၂
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဂဟပတိဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 “ဒတ္တော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘရာဝါသံ ဝသန္တော
 အဂမနိယဋ္ဌာနဘာဝံ အဇာနိတွာ ဝိတိက္ကမံ ကတွာ ပုန အဂမနိယဋ္ဌာနဘာဝံ
 ဥတွာ သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ကမ္မံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ လူခပဋိပတ္တိံ အနု-
 တိဋ္ဌန္တော ပံသုကုလစီဝရံ ဆဝသိတ္တသဒိသံ မတ္တိကာပတ္တဉ္စ ဂဟေတွာ
 ဂင်္ဂါတီရေ တိဟိ တာလပတ္တေဟိ ကုဋိကံ ကတွာ ဝိဟာသိ၊ တေနေဝဿ
 ဂင်္ဂါတီရိယောတိ သမညာအဟောသိ။ သော “အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ န ကေနစိ
 သလ္လပိဿာမိ”တိ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ပဌမံ သံဝစ္ဆရံ တုဏှိဘူတော ဝစိဘေဒံ
 အကရောန္တောဝ ဝိဟာသိ။ ဒုတိယေ သံဝစ္ဆရေ ဂေါစရဂါမေ အညတရာယ
 ဣတ္ထိယာ “မူဂေါ န ခေါ နော”တိ ဝိမံသိတုကာမာယ ပတ္တေ ဒီရံ

၁-အပ္ပဟောန္တော (သီ၊ ဣ) ၂-ဣတောဝ (က) ၃-ကိဉ္စ (သီ၊ ဣ)
 ၄-ဟိ ဥပါဒါနာနံ (သီ၊ ဣ) ၅-ယာဝစရိမကစိတ္တာ (သီ)

အာသိဗ္ဗန္တိယာ ဟတ္ထဝိကာရေ ကတေပိ ဩကိရိတေ “အလံ ဘဂိနီ”တိ ဝါစံ နိစ္ဆရိ”။ တတိယေ ပန သံဝစ္ဆရေ အန္တရဝဿေဝ ဘဋ္ဌယန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ”။—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဘိက္ခုသံဗေ အနုတ္တရေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပါနီဗဋ္ဌမပူရယိ”။
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ၊ အာကာသေ ဝါထ ဘူမိယံ။
ယဒါ ပါနီယမိစ္ဆာမိ၊ ဒိပ္ပံ နိဗ္ဗတ္တတေ မမ။
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒကဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ ဝိဘာဝနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

- ၁၂၇။ “တိဏ္ဏံ မေ တာလပတ္တာနံ၊ ဂင်္ဂါတီရေ ကုဋီ ကတာ။
ဆဝသိတ္တောဝ မေ ပတ္တော၊ ပံသုကုလဗ္ဗ စိဝရံ။
- ၁၂၈။ ဒိန္နံ အန္တရဝဿာနံ၊ ဧကာ ဝါစာ မေ ဘာသိတာ။
တတိယေ အန္တရဝဿမ္ပိ၊ တမောခန္တော ပဒါလိတော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ တိဏ္ဏံ မေ တာလပတ္တာနံ၊ ဂင်္ဂါတီရေ ကုဋီ ကတာတိ တာလရုက္ခ-
တော ပတိတေဟိ တိဟိ တာလပဏ္ဍေဟိ မယံ ဝဿနပရိဟရဏတ္ထံ^၁ ဂင်္ဂါယ
နဒိယာ တီရေ ကုဋီကာ ကတာ။ တေန အတ္တနော သေနာသနသန္တောသံ
ဒဿေတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓဿ၊ ဇဏ္ဍုကေ နာဘိဝဿတိ”။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္ထဿ ဘိက္ခုနော”တိ”။

“တာလပတ္တိန”န္တိပိ ပါဠော၊ သော ဧဝတ္တော။ ဆဝသိတ္တောဝ မေ ပတ္တောတိ
မယံ ပတ္တော ဆဝသိတ္တသဒိသော၊ မတာနံ ဒီရသေစနကုဏ္ဍသဒိသော”တိ

၁-ဝါစာ နိစ္ဆရိတာ (သီ) ၂-ဒု ၄-၇၈-ပိဋေ။ ၃-ဝဿာနံ ပရိဟရဏတ္ထံ (သီ)
၄-နာတိဝဿတိ (သီ၊ ဣ၊ က) ၅-ဒု ၂-၃၄၄၊ ၃ ၁၁-ပု ၄၈-ပိဋေသု။ ၆-....ကုဏ္ဍိသဒိသော (ဣ)

“သုစိန္တိတံ ဘဂဝန္တံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ဥပဝိဋ္ဌံ မဟာရညံ၊ ဝါတာဗာဓေန ပိဋိတံ။

ဒိသ္မာ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ဃတမဏ္ဍမုပါနယိ^၁။
ကတတ္တာ အာစိတတ္တာ စ၊ ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ အယံ^၂။

မဟာသမုဒ္ဒါ စတ္တာရော၊ ဃတံ သမ္ပဇ္ဇရေ မမ။
အယဉ္ဇ ပထဝီ ဃောရာ၊ အပ္ပမာဏာ အသဒ္ဓိယာ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဘဝတေ^၃ မရသက္ကရာ။
စာတုဒ္ဓိပါ ဣမေ ရုက္ခာ၊ ပါဒပါ ဓရဏီရဟာ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ကပ္ပရုက္ခာ ဘဝန္တိ တေ။
ပညာသက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ^၄။

ကေပညာသက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။

စတုန္ဒဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ^၅ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၆ နာဘိဇာနာမိ၊ ဃတမဏ္ဍသိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာပိ ပုရိမကမ္မနိဿန္နေန အပ္ပလာဘိ အပ္ပညာတောဝ
အဟောသိ။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တသလာကဘတ္တာနိပိ လာမကာနေဝ ပါပုဏန္တိ။
ကမ္မဖလေနေဝ စ နံ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခု။ သာမဏေရာ စ “အပ္ပညာတော”တိ
အဝမညန္တိ။ ထေရော တေ ဘိက္ခု။ သံဝေဇေန္တော—

၁၂၉။ “အပိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇော၊
မစ္စုဟာယိ အနာသဝေါ။
အပ္ပညာတောတိ နံ ဗာလာ၊
အဝဇာနန္တိ အဇာနတာ။

၁-ဥပါဒါယိ (သိ) ၂-ဘာဝိတတ္တာ စ၊ တံ မေ ဘာဂီရထိ ဝိယ (သိ) ၃-ဘဝန္တိ (သိ)

၁၃၀။ ယော စ ခေါ အန္ဓပါနဿ၊
 လာဘီ ဟောတိဓ ပုဂ္ဂလော။
 ပါပဓမ္မောပိစေ ဟောတိ၊
 သော နေသံ ဟောတိ သက္ကတော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အပီတိ သမ္ဘာဝနေ နိပါတော။ စေတိ ပရိကပ္ပနေ။ ဟောတိတိ
 ဘဝတိ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဧတဿာတိ တေဝိဇ္ဇော။ မစ္စု ပဇဟတိတိ မစ္စု-
 ဟာယိ။ ကာမာသဝါဒိနံ အဘာဝေန အနာသဝေါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဣမာသံ တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ
 အဓိဂတတ္တာ တေဝိဇ္ဇော တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ကာမာသဝါဒိနံ ပရိက္ခိ-
 ဏတ္တာ အနာသဝေါ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝဿ အဂ္ဂဟဏတော မရဏာဘာဝေန
 မစ္စုဟာယိ ယဒိပိ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အပ္ပညာတောတိ နံ ဗာလာ အဝ-
 ဇာနန္တိ ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊
 တံ သဒတ္တံ အနုပါပုဏိတွာ ဌိတမ္ပိ နံ ဥတ္တမံ ပုရိသံ “ဓုတဝါဒေါ ဗဟုဿုတော
 ဓမ္မကထိကော”တိ ဥပ္ပန္နလာဘဿ^၁ အဘာဝတော “န ပညာတော န ပါက-
 ဇော”တိ ဗာလာ ဒုဓမ္မဓပုဂ္ဂလာ အဝဇာနန္တိ၊ ကဿွာ? အဇာနတာ အဇာနန-
 ကာရဏာ ဂုဏာနံ အဇာနနမေဝ^၂ တတ္ထ ကာရဏန္တိ ဒဿေတိ။

ယထာ စ ဂုဏာနံ အဇာနနတော ဗာလာ လာဘဂရုတာယ သမ္ဘာဝ-
 နိယမ္ပိ အဝဇာနန္တိ၊ ဧဝံ ဂုဏာနံ? အဇာနနတော လာဘဂရုတာယ ဧဝံ
 အဝဇာနိတဗ္ဗမ္ပိ သမ္ဘာဝေန္တိတိ ဒဿေန္တော ဒုတိယံ ဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ
 ယောတိ အနိယမဝစနံ။ စ-သဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ၊ တေန ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလတော
 ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝုစ္စမာနံယေဝ ဝိသေသံ ဇနေတိ။ ခေါတိ အဝဇာရဏေ။ အန္ဓ-
 ပါနဿာတိ နိဒဿနမတ္တံ။ လာဘီတိ လာဘဝါ။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။
 ဇရာမရဏေဟိ တဿ တဿ သတ္တာဝါသဿ ပူရဏတော ဂလနတော စ
 ပုဂ္ဂလော။ ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—ယော ပန
 ပုဂ္ဂလော စိဝရာဒိပစ္စယမတ္တဿေဝ လာဘီ ဟောတိ၊ န ဈာနာဒိနံ၊ သော
 ပါပိစ္ဆတာယ ဒုဿီလဘာဝေန ဟိနဓမ္မောပိ သမာနော ဣဓ ဣမသ္မိံ လောကေ
 ဗာလာနံ လာဘဂရုတာယ သက္ကတော ဂရုကတော ဟောတိတိ။

အဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥပ္ပန္နလာဘဿ (က) ၂-အဇာနတာ ဂုဏာနံ အဇာနနမေဝ (က) ၃-အဂုဏာနံ (က)

၆-မေဠုဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဒါဟံ ဓမ္မဓဿောသိန္တိ အာဒိကာ အာယသ္မတော မေဠုဇိနတ္ထေရဿ
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
 ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တံ
 ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော မရရံ အာမောဒဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည-
 ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗာရာဏသိယံ
 ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မေဠုဇိနောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိံ
 ဂတော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဒိသာသု ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။ သော ဘဂဝတိ
 ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ ဝိဟရန္တေ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ တဒဟေဝ အရ-
 ဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သဟဿရံသီ ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ အပရာဇိတော။
 ဝိဝေကာ ဝုဋ္ဌဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။
 ဖလဟတ္တော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
 ပသန္ဓစိတ္တော သုမနော၊ အဝဋံ အဒဒိံ ဖလံ။
 စတုန္ဓဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အပရဘာဂေ ဘိက္ခုဟိ “အာဝုသော ကိံ တယာ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အဓိဂတော”တိ ပုဋ္ဌော သီဟနာဒံ နဒန္တော—

၁၃၁။ “ယဒါဟံ ဓမ္မဓဿောသိံ၊ ဘာသမာနဿ သတ္ထုနော။
 န ကင်္ခမဘိဇာနာမိ၊ သဗ္ဗညူ အပရာဇိတေ။

၁၃၂။ သတ္ထဝါဟေ မဟာဝိရေ၊ သာရထိနံ ဝရုတ္တမေ။
 မဂ္ဂေ ပဋိပဒါယံ ဝါ၊ ကင်္ခါ မယံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ သတ္ထု ဥဋ္ဌာရဉ္စ ပူဇိ အကာသိ။ သော ဧဝံ ကတပဏိ-
 ဓာနော တတော စုတော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ
 သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော မရုရာနိ အဗ္ဗဗလာနိ
 အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
 ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ
 ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရာဇောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ဟုတွာ ဗရာဝါသံ ဝသန္တော မဟလ္လကကာလေ ပုတ္တဒါရေဟိ အပသာဒိတော
 “ကိံ မေ ဗရာဝါသေန၊ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ ဝိဟာရံ ဂန္တော ထေရေ ဘိက္ခု။
 ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတွာ တေဟိ “အယံ မြာဟ္မဏော ဇိဏ္ဏော န
 သက္ကောတိ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေတု”န္တိ ပဋိက္ခိတ္တော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော
 အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပဝေဒေတွာ သတ္တာရာ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဩလော-
 ကေတွာ အာဏတ္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာ ပဗ္ဗာဇိတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဒ္ဓိံ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ပါဒဖလံ အဒါသဟံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သန္တိကာဝစရော ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္ထု
 ဓမ္မဒေသနာပဋိဘာနဿ ပစ္စယဘူတာနံ ပဋိဘာနဇာနနကာနံ^၂ အဂ္ဂေါ
 ဇာတော။ ထေရဿ ဟိ ဒိဋ္ဌိသမုဒါစာရဉ္စ အာဂမ္မ ဒသဗလဿ နဝနဝါ^၃
 ဓမ္မဒေသနာ ပဋိဘာတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ
 ဘိက္ခုနံ ပဋိဘာနေယျကာနံ ယဒိဒံ ရာဇော”တိ^၄။ သော ဧကဒိဝသံ “ဣမေ
 သတ္တာ အဘာဝနာယ ရာဂေန အဘိဘုယျန္တိ၊ ဘာဝနာယ သတိ တံ^၅ နတ္ထိ”တိ
 ဘာဝနံ ထောမေန္တော “ယထာ အဂါရ”န္တိ အာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။

၁၃၃-၄။ တတ္ထ အဂါရန္တိ ယံကိဉ္စိ ဂေဟံ။ ဒုစ္ဆန္တန္တိ ဝိရဋ္ဌန္တံ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ။
 သမတိဝိဇ္ဇတိတိ ဝဿဝုဋ္ဌိ ဝိနိဝိဇ္ဇတိ။ အဘာဝိတန္တိ တံ အဂါရံ ဝုဋ္ဌိ ဝိယ

၁-၃၄-၈၉-ပိဋက။ ၂-ပဋိဘာနကာနံ (သီ၊ ဣ) ၃-န တံ ဝိနာ (သီ၊ ဣ)
 ၄-အံ ၁-၂၆-ပိဋက။ ၅-သဟိတံ (သီ)၊ ပတိတံ (က)

ဘာဝနာယ ရဟိတတ္တာ အဘာဝိတံ စိတ္တံ။ ရာဂေါ သမတိဝိဇ္ဈတိတိ န
ကေဝလံ ရာဂေါ၊ ဒေါသမောဟမာနာဒယောပိ ၂ သဗ္ဗကိလေသာ တထာရူပံ
စိတ္တံ အတိဝိဇ္ဈန္တိယေဝ။ သုဘာဝိတန္တိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဟိ သုဠု
ဘာဝိတံ၊ ဝေရူပံ စိတ္တံ သုစ္ဆန္တံ ဂေဟံ ဝုဠိ ဝိယ ရာဂါဒယော ကိလေသာ
အတိဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ကောန္တိတိ။

ရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သုရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒီဏာ ဟိ မယံ ဇာတိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုရာဓတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော မာတု-
လုဂ်ဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အနန္တရံ ဝုတ္တဿ
ရာဓတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုရာဓောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဇေဋ္ဌဘာတရိ ရာဓေ? ပဗ္ဗဇိတေ သယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမံ။
ဇလန္တံ ဒီပရုက္ခံဝ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
မာတုလုဂ်ဖလံ ဂယု၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။
ဒက္ခိဏေယျဿ ဝိရဿ၊ ပသန္ဓော သေဟိ ပါဏိဘိ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ အညံ ဗျာက-
ရောန္တော “ဒီဏာ ဟိ မယံ”န္တိအာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။

၁-စိတ္တမ္ပိ (ဣ) ၂-မောဟာဒယောပိ (သီ၊က)
၃-နတ္ထိ (ဣ၊က) ၄-ဒ ၄-ဂဇ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၁၃၅-၆။ တတ္ထ နိဏာတိ ခယံ ပရိယောသာနံ ဂတာ။ ဇာတီတိ ဘဝေါ ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ ဝါ။^၁ ဝုသိတံ ဇိနသာသနန္တိ ဇိနဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ မဂ္ဂ-
 မြဟ္မစရိယံ ဝုဋ္ဌံ ပရိဝုဋ္ဌံ။ ပဟိနော ဇာလသင်္ခါတောတိ သတ္တသန္တာနဿ
 ဩတ္ထရဏတော နိဿရိတုံ အပ္ပဒါနတော စ “ဇာလသင်္ခါတော”တိ စ လဒ္ဓနာမာ
 ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ စ ပဟိနာ မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တာ။ ဘဝနေတ္ထိ သမူဟတာတိ ကာမဘဝါဒိ-
 ကဿ ဘဝဿ နယနတော ပဝတ္တနတော ဘဝနေတ္ထိသညိတာ တဏှာ သမုတ္တိ-
 ဝိတာ။ ယဿတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတောတိ ယဿ အတ္ထာယ ယဒတ္ထံ အဟံ အဂါရသ္မာ
 ဂေဟတော အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတော ဥပဂတော။^၂ သော သဗ္ဗေသံ၊^၃
 ဩရမ္ဘာဂိယုဒ္ဓမ္ဘာဂိယပ္ပဘေဒါနံ သံယောဇနာနံ ဗန္ဓနာနံ ခယဘူတော
 အတ္ထော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ပရမတ္ထော အရဟတ္တသင်္ခါတော သဒတ္ထော စ မယာ
 အနုပ္ပတ္တော အဓိဂတောတိ အတ္ထော။

သုရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခံ သုပန္နိတိ အာယသ္မတော ဂေါတမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝနူပ-
 နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော
 အာမောဒဖလမဒါယိ။ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာ-
 ပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဂေါတမောတိ လဒ္ဓနာမော သတ္တဝသိကကာလေ
 ဥပနယနံ ကတွာ ရတနဘိက္ခံ စရိတွာ သဟဿံ လဘိတွာ တံ တာဒိသေ ဌာနေ
 ဌပေတွာ ဝတံ စရန္တော သောဠသသတ္တရသဝဿုဒ္ဓေသိကကာလေ အကလျာ-
 ဏမိတ္ထေဟိ ကာမေသု ပရိနိယမာနော၊^၄ ဧကိဿာ ရူပပဇိဝိနိယာ တံ
 သဟဿဘဏ္ဍိကံ ဒတွာ မြဟ္မစရိယဝိနာသံ ပတွာ တာယ စဿ မြဟ္မစာရိရူပံ
 ဒိသ္မာ ဝိရတ္တာကာရေ ဒဿိတေ ဧကရတ္ထိဝါသေနေဝ နိဗ္ဗိန္ဒရူပေါ အတ္တနော
 မြဟ္မစရိယဝိနာသံ ဓနဇာနိဉ္စ သရိတွာ “အယုတ္တံ မယာ ကတ”န္တိ ဝိပုဋိသာရိ
 အဟောသိ။ သတ္တာ တဿ ဟေတုသမ္ပတ္တိံ စိတ္တာစာရဉ္စ^၅ ဥတွာ တဿ

၁-ဘဝနိဗ္ဗတ္တိတာ (သိ) ၂-ပဗ္ဗဇိ° ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော (သိ) ၃-သဗ္ဗသော (သိ၊ ဣ)
 ၄-ပရိတာပိယမာနော (သိ၊ က) ၅-စိတ္တစာရဉ္စ (က)

အာသန္နဋ္ဌာနေ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ သော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဥပသင်္ကမိ၊ တဿ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇန္တော ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ အာမောဒမဒဒိ^၂ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသဒိ^၅ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၆”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဈာနသုခေန ဖလသုခေန ဝိတိနာမေန္တံ ဧကော ဂိဟိသဟာယော ဥပဂန္ဓာ “အာဝုသော တယာ ရတနဘိက္ခာယ လဒ္ဓံ ပဗ္ဗဇန္တော ကိ^၁ အကာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တံ သုတွာ ထေရော “ဣဒံ နာမ ကတ^၂”န္တိ အနာစိက္ခိတွာ မာတုဂါမေ ဒေါသံ ပကာသေတွာ အတ္တနော ဝိတရာဂဘာဝေန^၃ အညံ ဈာကရောန္တော “သုခံ သုပန္နိ^၄”တိအာဒိနာ ဂါထာဒ္ဓယမာဟ။

၁၃၇။ တတ္ထ သုခံ သုပန္နိ မုနယော၊ ယေ ဣတ္ထိသု န ဗန္ဓုရေတိ ယေ ဣတ္ထိသု ဝိသယဘူတာသု နိမိတ္တဘူတာသု ဝါ ရာဂဗန္ဓုနေန န ဗန္ဓုန္တိ၊ တေ မုနယော^၁ တပသိနော သံယတိန္ဒြိယာ သုခံ သုပန္နိ သုခံ ဝိဟရန္တိ၊ နတ္ထိ တေသံ ဒုက္ခန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “သုပန္နိ”တိ ဟိ နိဒဿနမတ္ထမေတံ။ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာသုတိ ဧကံသေန သဗ္ဗကာလံ ရက္ခိတဗ္ဗာသု။ ဣတ္ထိယော ဟိ သတ္တဘူမိကေ နိပ္ပုရိသေ ပါသာဒေ ဥပရိဘူမိယံ ဝသာပေတွာပိ၊ ကုစ္ဆိယံ ပက္ခိပိတွာပိ န သက္ကာ ရက္ခိတုံ၊ တသ္မာ တာ ကိဋ္ဌာဒိဂါဝိယော^၂ ဝိယ သဗ္ဗကာလံ ရက္ခိတိယာ ဟောန္တိ။ ဗဟုစိတ္တတာယ ဝါ သာမိကေန ဝတ္ထာလင်္ကာရာနပ္ပဒါနာဒိနာ စိတ္တညထတ္တတော သဗ္ဗကာလံ ရက္ခိတဗ္ဗာ^၃။ သရီရသဘာဝံ ဝါ^၄ မာလာဂန္ဓာဒိဟိ ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန ရက္ခိတဗ္ဗစိတ္တတာယ ရက္ခိတဗ္ဗာတိ^၅။ ယာသု သန္တံ သုဒုလ္လဘန္တိ ယာသု သစ္စဝစနံ လဒ္ဓံ န သက္ကာ၊ ဣတ္ထိယော ဟိ အဂ္ဂိမ္ပိ ပဝိသန္တိ၊ ဝိသမ္ပိ ခါဒန္တိ၊ သတ္တမ္ပိ အာဟရန္တိ၊ ဥဗ္ဗန္တိတွာပိ ကာလံ ကရောန္တိ၊ န ပန သစ္စေ ဌာတုံ သက္ကောန္တိ။ တသ္မာ ဝေရူပါ ဣတ္ထိယော ဝဇ္ဇေတွာ ဌိတာ မုနယော သုခိတာ ဝတာတိ^၆ ဒဿေတိ။

၁-ခု ၄-၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိတရာဂဘာဝဂါဘာဝနေန (သီ၊ ဣ)
၃-တေ သေခမုနယော (သီ) ၄-ဘာဂိယော (သီ)၊ ဘောဂိယော (ဣ၊ က)
၅-ရက္ခိတာ ဝါ (သီ၊ ဣ)၊ ရက္ခိတံ ဝါ (က) ၆-သရီရသဘာဝါ ဝါ (သီ)
၇-ရက္ခိတဗ္ဗာတိ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာ (သီ) ၈-သုခိတာတိ (သီ)

ဟဋ္ဌဘုဋ္ဌော ဣဒ္ဓိယာ ပုလိနထူပံ သုဝဏ္ဏမယံ မာပေတွာ သုဝဏ္ဏမယာဒီဟိ
 တိသဟဿမတ္တေဟိ^၁ ပုပ္ဖေဟိ ဒေဝသိကံ ပူဇိ ကရောန္တော ယာဝတာယုကံ
 ပုညာနိ ကတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။
 တတ္ထပိ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော စုတော တာဝတိံ^၂သေ^၂ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
 လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝသဘောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ဘဂဝတော ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ သမဂ္ဂေါ^၄ နာမ ပဗ္ဗတော။
 အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာ။
 နာရဒေါ နာမ နာမေန၊ ဇဋ္ဌိလော ဥဂ္ဂတာပနော။
 စတုဒ္ဒသသဟဿာနိ၊ သိဿာ ပရိစရန္တိ မံ။
 ပဋိသလ္လိနကော သန္တော၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။
 သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ^၅၊ နာဟံ ပူဇေမိ ကိဉ္ဇနံ^၆။
 န မေ ဩဝါဒကော အတ္ထိ၊ ဝတ္တာ ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
 အနာစရိယုပဇ္ဈာယော၊ ဝနေ ဝါသံ ဥပေမဟံ။
 ဥပါသမာနော ယမဟံ၊ ဂရုစိတ္တံ ဥပဋ္ဌဟေ^၇။
 သော မေ အာစရိယော နတ္ထိ၊ ဝနဝါသော နိရတ္ထကော။
 အာယာဂံ မေ ဂဝေသိသံ၊ ဂရုံ ဘာဝနိယံ တထာ။
 သာဝဿယော ဝသိဿာမိ၊ န ကောစိ ဂရဟိဿတိ။
 ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ၊ သုပတိတ္တာ မနောရမာ။
 သံသုဒ္ဓပုလိနာကိဏ္ဏာ၊ အဝိဒူရေ မမဿမံ။
 နဒိံ အမရိကံ နာမ^၈၊ ဥပဂန္တာနဟံ တဒါ။
 သံဝဗုဒ္ဓိတွာ ပုလိနံ၊ အကံ ပုလိနစေတိယံ။
 ယေ တေ အဟေသုံ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ ဘဝန္တကရဏာ မုနိ။
 တေသံ ဧတာဒိသော ထူပေါ၊ တံ နိမိတ္တံ ကရောမဟံ။

၁-တိံသဟဿမတ္တေဟိ(ဣက) ၂-တာဝတိံသေသု(ဣ) ၃-၃ ၄-၇၉-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
 ၄-ယမကော (ပရိဇ္ဇိယံ) ၅-သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ(သီ) ၆-ကံစန(သီ)
 ၇-ဥပဋ္ဌပေ (သီ) ၈-အပဒိကံ နာမ (သီ)၊ အမရိကံ(က)

ကရိတွာ ပုလိနံ ထူပံ၊ သောဝဏ္ဏံ မာပယိံ အဟံ။
 သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖုနိ၊ သဟဿေ တိဏိ ပူဇယိံ။
 သာယပါတံ နမဿာမိ၊ ဝေဒဇာတော ကတဉ္ဇလီ။
 သမ္ပုခါ ဝိယ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဝဋ္ဌိံ ပုလိနစေတိယံ။
 ယဒါ ကိလေသာ ဇာယန္တိ၊ ဝိတက္ကာ ဂေဟနိဿိတာ။
 သရာမိ သုကတံ ထူပံ၊ ပစ္စဝေက္ခာမိ တာဝဒေ။
 ဥပနိဿာယ ဝိဟရံ၊ သတ္တဝါဟံ ဝိနာယကံ။
 ကိလေသေ သံဝသေယျာသိ၊ န ယုတ္တံ တဝ မာရိသ။
 သဟ အာဝဇ္ဇိတေ ထူပေ၊ ဂါရဝံ ဟောတိ မေ တဒါ။
 ကုဝိတက္ကေ ဝိနောဒေသိံ၊ နာဂေါ တုတ္တန္တိတော ယထာ။
 ဧဝံ ဝိဟရမာနံ မံ၊ မစ္စုရာဇာဘိမဒ္ဒထ။
 တတ္ထ ကာလက်တော သန္တော၊ မြဟ္မလောကမဂစ္ဆဟံ။
 ယာဝတာယံ ဝသိတွာန၊ တိဒိဝေ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 အသီတိက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တုဉ္ဇ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖုနိ၊ ဝိပါကံ အနုဘောမဟံ။
 ဓာတီသတသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ ဘဝေ။
 ထူပဿ ပရိစိဏ္ဏတ္တာ၊ ရဇောဇလ္လံ န လိမ္ပတိ။
 ဂတ္ထေ သေဒါ န မုစ္ဆန္တိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။
 အဟော မေ သုကတော ထူပေါ၊ သုဒိဋ္ဌာ'မရိကာ နဒီ။
 ထူပံ ကတွာန ပုလိနံ၊ ပတ္ထောမိ အစလံ ပဒံ။
 ကုသလံ ကတ္တုကာမေန၊ ဇန္တုနာ သာရဂါဟိနာ။
 နတ္ထိ ခေတ္တံ အခေတ္တံ ဝါ၊ ပဋိပတ္တိဝ သာဓကော။
 ယထာပိ ဗလဝါ ပေါသော၊ အဏ္ဏဝံ တရိတုဿဟေ။
 ပရိတ္တံ ကဋ္ဌမာဒါယ၊ ပက္ခန္ဓေယျ မဟာသရံ။

ဣမာဟံ ကဋ္ဌံ နိဿံာယ၊ တရိဿာမိ မဟောဒမိ။
 ဥဿာဟေန ဝိရိယေန၊ တရေယျ ဥဒမိ နရော။
 တထေဝ မေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ပရိတ္တံ ထောကကဉ္စ ယံ။
 တံ ကမ္ပံ ဥပနိဿာယ၊ သံသာရံ သမတိက္ကမိ။
 ပစ္စိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 သာဝတ္ထိယံ ပုရေ၊ ဇာတော၊ မဟာသာလေ သုအမုကေ။
 သဒ္ဓါ၊ မာတာ ဝိတာ မယံ၊ ဗုဒ္ဓဿ သရဏံ ဂတာ။
 ဥဘော ဒိဋ္ဌပဒါ ဧတေ၊ အနုဝတ္တန္တိ သာသနံ။
 ဗောဓိပပဋိကံ ဂယု၊ သောဏ္ဏထူပမကာရယံ။
 သာယပါတံ နမဿန္တိ၊ သကျပုတ္တဿ သမ္ပုခါ။
 ဥပေါသထမှိ ဒိဝသေ၊ သောဏ္ဏထူပံ ဝိနိဟရံ။
 ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ကိတ္တန္တာ၊ တိယာမံ ဝိတိနာမယံ။
 သဟ ဒိသ္ဗာနဟံ ထူပံ၊ သရိံ ပုလိနစေတိယံ။
 ဧကာသနေ နိဿိဒိတွာ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ။
 ဂဝေသမာနော တံ ဝိရံ၊ ဓမ္မသေနာပတိဒ္ဓသံ။
 အဂါရာ နိက္ခမိတွာန၊ ပဗ္ဗဇိ တဿ သန္တိကေ။
 ဇာတိယာ သတ္တဝသေနေ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ။
 ဥပသမ္ပာဒယီ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စက္ခုမာ။
 ဒါရကေနေဝ သန္တေန၊ ကိရိယံ နိဋ္ဌိတံ မယာ။
 ကတံ မေ ကရဏီယဇ္ဇေ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။
 သဗ္ဗဝေရဘယာတိတော၊ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂေါ ဣသိ။
 သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ သောဏ္ဏထူပသိဒ္ဓိ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဒါယကာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော တေဟိ ဥပနိတေ
 ပစ္စယေန ပဋိက္ခိပတိ၊ ယထာလဒ္ဓေယေဝ ပရိဘူတိ။ တံ ပုထုဇ္ဇနာ “အယံ
 ကာယဒဠိဗဟုလော အရက္ခိတစိတ္တော”တိ မညမာနာ အဝမညန္တိ။ ထေရော

၁-တံ (သိ) ၂-ကုလေ (သိ) ၃-သဗ္ဗေ (သိ) ၄-ကိရိယာ နိဋ္ဌိတာ မယာ (သိ)

အမဟပ္ပလဘာဝကရဏေနေဝ ဒါယကံ ဟနတီတိ ဝုတ္တော, န နိပ္ပလဘာဝ-
ကရဏေန။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတော “ဒုဿီလဿ မနုဿဘူတဿ ဒါနံ
ဒတွာ သဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒီတဗ္ဗာ”တံ။ တေနာဟ “သုဟတံ
ဟန္တိ အတ္တာန”န္တိ။

ဧဝံ ဗာဟိရပရိမဇ္ဇနမတ္ထေ ဌိတာ ပုဂ္ဂလာ သုဒ္ဓါ နာမ န ဟောန္တိ၊ အပ္ပန္နရ-
သုဒ္ဓိယာ ဧဝ ပန သုဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ ဒဿေန္တော “န ဗြာဟ္မဏော”တိ
ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ဣရိယာပထသဏ္ဍပနာဒိဗဟိသမ္ပတ္တိ-
မတ္ထေန ဗြာဟ္မဏော န ဟောတိ။ သမ္ပတ္တိအတ္ထော ဟိ ဣဓ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓေါ။
အပ္ပန္နရေ ပန သီလာဒိသမ္ပတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏော ဟောတိ “ဗာဟိတပါပေါ
ဗြာဟ္မဏော”တိ ကတွာ။ တဿ “ယသ္မိ” ပါပါနိ လာမကာနိ ကမ္မာနိ
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဧကံသေန သော ကဏ္ဍော နိဟိနပုဂ္ဂလော”တိ သုဇေဗ္ဗတိ ဒေဝါနမိန္ဒ
ဇာနာဟိ။ တံ သုတွာ သက္ကော ကုဟကဘိက္ခု တဇ္ဇေတွာ “ဓမ္မေ ဝတ္တာဟိ”တိ
ဩဝဒိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

ဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဒုကနိပါတေ ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-မဟာစုန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဿူသာတိ အာယသ္မတော မဟာစုန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုမ္ဘကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ကုမ္ဘကာရကမ္ပေန ဇီဝန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိဿာ
ပသန္ဓမာနသော ဧကံ မတ္တိကာပတ္တံ သွာဘိသင်္ခတံ ကတွာ ဘဂဝတော
အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ နာလကဂါမေ ရူပသာရိယာ ဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တော
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ စူဠောတိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဓမ္မသေနာပတိ အနုပဗ္ဗဇိတွာ တံ နိဿာယ

ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ကုမ္ဘကာရော အဟောသဟံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
 သုကတံ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
 ပတ္တံ ဒတွာ ဘဂဝတော၊ ဥဇုဘူတဿ တာဒိနော။
 ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ၊ သောဏ္ဏထာလေ လဘာမဟံ။
 ရူပိမယေ စ သောဝဏ္ဏေ၊ တဋ္ဌိကေ စ မဏီမယေ။
 ပါတိယော ပရိဘူဇာမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
 ယသာနဉ္စ မနာနဉ္စ၊ အဂ္ဂဘူတော စ ဟောမဟံ။
 ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗိဇံ အပ္ပမ္ဘိ ရောပိတံ။
 သမ္မာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ^၂၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ။
 တထေဝိဒံ ပတ္တဒါနံ၊ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ဘိ ရောပိတံ။
 ဝီတိဓာရေ^၃ ပဝဿန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
 ယာဝတာ ခေတ္တာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ သံဃာပိ စ ဂဏာပိ စ။
 ဗုဒ္ဓခေတ္တသမော နတ္ထိ၊ သုခဒေါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
 ကေပတ္တံ ဒဒိတွာန၊ ပတ္တောမ္ဘိ အစလံ ပဒံ။
 ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပတ္တမဒဒိ^၄ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ပတ္တဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၆န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတံ
ဂရူပနိဿယံ ဝိဝေကဝါသဉ္စ^၇ ကိတ္တေန္တော—

၁၄၁။ “သုဿူသာ သုတဝဒ္ဓနိ၊ သုတံ ပညာယ ဝဒ္ဓနံ။
 ပညာယ အတ္တံ ဇာနာတိ၊ ဣတော အတ္ထော သုခါဝဟော။

၁-ခုဒ္ဒ-ဂု-ဝိဇ္ဇေ။	၂-သမ္မာဓာရေ ပဝဿန္တေ (သီ)
၃-ဝီတိဓာရံ (?)	၄-ဝိဝေကဝါသဉ္စ (က)

၁၄၂။ သေဝေထ ပန္နာနိ^၁ သေနာသနာနိ၊
 စရေယျ သံယောဇနဝိပုမောက္ခံ။
 သစေ ရတိ^၂ နာဓိဂစ္ဆေယျ တတ္ထ၊
 သံသေ ဝသေ ရက္ခိတတ္ထော သတိမာ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုဿူသာတိ သောတဗ္ဗယုတ္တဿ သဗ္ဗသုတဿ သောတုမိစ္ဆာ၊
 ဂရုသန္ဓိဝါသောပိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒံ ဟိ အတ္ထံ သောတုမိစ္ဆန္တေန^၂ ကလျာဏ-
 မိတ္တေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝတ္တကရဏေန ပယိရူပါသိတွာ^၃ ယဒါ တေ ပယိရူ-
 ပါသနာယ အာရာမိတစိတ္တာ ကဗ္ဗိ ဥပနိသိဒိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ အထ နေ
 ဥပနိသိဒိတွာ အဓိဂတာယ သောတုမိစ္ဆာယ ဩဟိတသောတေန သောတဗ္ဗိ
 ဟောတိတိ ဂရုသန္ဓိဝါသောပိ သုဿူသာဟေတုတာယ “သုဿူသာ”တိ
 ဝုစ္စတိ။ သာ ပနာယံ သုဿူသာ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တံ သုတံ
 တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ ဝဇေတိ မြူဟေတိတိ သုတဝဋ္ဌနိ၊ ဗာဟုသစ္စကာရိတိ
 အတ္ထော။ သုတံ ပညာယ ဝဋ္ဌနန္တိ ယံ တံ “သုတဓရော သုတသန္ဓိစယော”တိ^၄၊
 “ဣဓေကစ္စဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏ”န္တိ^၅ စ
 ဝေမာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ဗာဟုသစ္စံ၊ တံ အကုသလပ္ပဟာနကုသလာဓိဂမန-
 ဟေတုဘူတံ ပညံ ဝဋ္ဌေတိတိ သုတံ ပညာယ ဝဋ္ဌနံ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“သုတာဝုဓော ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အကုသလံ
 ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊
 သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ”တိ^၆။

ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိတိ ဗဟုသုတော သုတမယဉာဏေ ဌိတော တံ
 ပဋိပတ္တိ^၇ ပဋိပဇ္ဇန္တော သုတာနုသာရေန အတ္ထုပပရိက္ခာယ ဓမ္မနိဇ္ဈာနေန
 ဘာဝနာယ စ လောကီယလောကုတ္တရဘေဒံ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဒိဝိဘာဂံ ဒုက္ခာဒိ-
 ဝိဘာဂဉ္စ အတ္ထံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ စ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“သုတဿ (ယထာပရိယတ္တဿ)? အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ
 ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပဇ္ဇော ဟောတိ”တိ^၈။

၁-ပန္နာနိ (သိ)	၂-သောတုမိစ္ဆန္တော (သိ)
၃-ပယိရူပါသန္တိ (သိ)	၄-မ ၁-၂၇၇၊ အံ ၁-၃၃၁-ပိဋကေ။
၅-အံ ၁-၃၁၃-ပိဋကေ။	၆-အံ ၂-၄၈၀-၁-ပိဋကေ။
၇-()နတ္ထိ ပါဠိယံ။	၈-အံ ၁-၃၁၃-ပိဋကေ။

“ဓတာနံ” ဓမ္မာနံ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတိ၊ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတော ဓမ္မာ နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ၊ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ သတိ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော ဥဿဟတိ၊ ဥဿဟိတွာ တုလေတိ၊ တုလယိတွာ ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္ထော သမာနော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သစ္စိကရောတိ၊ ပညာယ စ နံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ”တိ^၂ စ။

ဉာတော အတ္ထော သုခါဝဟောတိ ယထာဝုတ္ထော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထော စေဝ ဒုက္ခာဒိအတ္ထော စ ယာထာဝတော^၃ ဉာတော အဓိဂတော လောကီယ-လောကုတ္တရဘေဒံ သုခံ အာဝဟတိ နိပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။

ဋီတာယ^၄ ဘာဝနာပညာယ သုတမတ္ထေနေဝ န သိဇ္ဈတိတိ တဿာ ပဋိ-ပဇ္ဇနဝိမိ^၅ ဒဿေန္တော “သေဝေထ။ပ။ ဝိပ္ပမောက္ခ”^၆န္တိ အာဟ။ တတ္ထ သေဝေထ ပန္တာနိ သေနာသနာနိတိ ကာယဝိဝေကမာဟ။ တေန သံယော-ဇနပ္ပဟာနဿ စ ဝက္ခမာနတ္တာ ဝိဝေကာရဟဿေဝ ဝိဝေကဝါသောတိ^၇ သီလသံဝရာဒယော ဣမ အဝုတ္တသိဒ္ဓါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စရေယျ သံယောဇနဝိပ္ပ-မောက္ခန္တိ ယထာ သံယောဇနေဟိ စိတ္တံ ဝိပ္ပမုစ္စတိ၊ တထာ ဝိပဿနာဘာဝနံ မဂ္ဂဘာဝနဉ္စ စရေယျ ပဋိပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။ သစေ ရတိ^၈ နာဓိဂစ္ဆေယျ တတ္တာတိ တေသု ပန္တသေနာသနေသု ယထာလဒ္ဓေသု အဓိကုသလဓမ္မေသု စ ရတိ^၉ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသဿ အလာဘတော အဘိရတိ^{၁၀} န လဘေယျ၊ သံဃေ ဘိက္ခုသမူဟေ ရက္ခိတတ္ထော ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂဏှနတော^{၁၁} ရက္ခိတစိတ္ထော ဆသု ဒွါရေသု သတိအာရက္ခာယ ဥပဋ္ဌပနေန သတိမာ ဝသေယျ ဝိဟရေယျ၊ ဧဝံ ဝိဟ-ရန္တဿ စ အပိ နာမ သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခော ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။

မဟာစုန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဇောတိဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏှနာ

ယေ ခေါ တေတိ အာယသ္မတော ဇောတိဒါသတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏှာယ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္ထော ကာသုမာ-ရိကဇလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနဿေသု သံသရန္တော

၁-ဓာတာနံ (က) ၂-မ ၂-၃၀၅-ပိဋေ။ ၃-ယထာဝတော (သီ)
 ၄-ဓာယ (သီ၊ဣ) ၅-ဝိဝေကာဝါသောတိ (က) ၆-ကမ္မဋ္ဌာနပရိဗဒ္ဓတော (သီ၊ဣ)

ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ^၁ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဇောတိဒါသောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ
ပတွာ ဃရမာဝသန္တော^၂ ဧကဒိဝသံ မဟာကဿပတ္ထေရံ အတ္တနော ဂါမေ
ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ဘောဇေတွာ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ
သုတွာ အတ္တနော ဂါမသမိပေ ပဗ္ဗတေ မဟန္တံ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ထေရံ
တတ္ထ ဝါသေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တော ထေရဿ ဓမ္မဒေသနာယ
ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိရေ ကတွာန အဇ္ဇလိံ။
ကာသုမာရိကမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ တိဏိ ဝိဇ္ဇကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝိသေသတော ဝိနယ-
ပိဋကေ သုကုသလဘာဝံ ပတွာ ဒသဝသိကော ပရိသုပဋ္ဌာကော စ ဟုတွာ
ဗဟူဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတုံ သာဝတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
အဒ္ဓါနပရိဿမဝိနောဒနတ္ထံ တိတ္ထိယာနံ အာရာမံ ပဝိသိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္တော
ဧကံ ပဋ္ဌတပံ တပန္တံ မြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ “ကိံ မြာဟ္မဏ အညသ္မိံ တပနိယေ
အညံ တပတိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော ကုပိတော “ဘော မုဏ္ဍက
ကိံ အညံ တပနိယ”န္တိ အာဟ။ ထေရော တဿ—

“ကောပေါ^၄ စ ဣဿာ ပရဟေဋ္ဌနာ စ၊
မာနော စ သာရမ္ပမဒေါ ပမာဒေါ။
တဏှာ အဝိဇ္ဇာ ဘဝသင်္ဂတိ စ၊
တေ တပုနိယာ န ဟိ^၅ ရူပခန္ဓော”တိ—

ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ သော မြာဟ္မဏော တသ္မိံ တိတ္ထိ-
ယာရာမေ သဗ္ဗေ အညတိတ္ထိယာ စ ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံ သု။ ထေရော

၁-ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ (သီ၊ ဣ) ၂-ဃရာဝါသံ ဝသန္တော (သီ၊ ဣ) ၃-ဒ ၄-ဂဂ-ပိဋေ။
၄-ကောဓော (သီ၊ ဣ) ၅-တပနိယာ ဟိ န (ဣ)

သတ္တော ကရောတိ၊ ကရောန္တော စ တတ္ထ ယံ ကမ္မံ ယထာ ဖလဒါနသမတ္ထံ
ဟောတိ၊ တထာ ပကုဗ္ဗတိ ဥပစိနောတိ။ တဿ တဿေဝ ဒါယာဒေါတိ
တဿ တဿေဝ ကမ္မဗလဿ ဂဏှနတော တေန တေန ကမ္မေန ဒါတဗ္ဗ-
ဝိပါကဿ ဘာဂိ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဘေနာဟ ဘဂဝါ “ကမ္မဿကာ
မာဏဝံ သတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ”တိအာဒိံ။ ဣမာ ဂါထာ သုတွာ ထေရဿ
ဉ္ဇတကာ ကမ္မဿကတာယံ ပတိဋ္ဌဟိံသုတိ။

ဇောတိဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဟေရညကနိစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာတိ အာယသ္မတော ဟေရညကနိစ္ဆေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ဟံသဝတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ပရေသံ ဘတကော
ဟုတွာ ဇီဝန္တော^၂ ဧကဒိဝသံ သုဇာတဿ နာမ သတ္ထုသာဝကဿ
ပံသုကူလံ ပရိယေသန္တဿ ဥပဗုဒ္ဓဿံ ပရိစ္စဇီ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရညော ဂါမဘောဇကဿ^၃ စောရဝေါသာသကဿ^၄
ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဟေရညကနိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
ဝယပ္ပတ္တော ပိတု အစ္စယေန ရညာ တသ္မိံယေဝ ဂါမဘောဇကဋ္ဌာနေ
ဋ္ဌပိတော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ အတ္တနော
ကနိဋ္ဌဿ တံ ဋ္ဌာနန္တရံ ဒါပေတွာ ရာဇာနံ အာပုတ္တိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော၊ သုဇာတော နာမ သာဝကော။
ပံသုကူလံ ဂဝေသန္တော၊ သင်္ကာရေ စရတေ တဒါ။
နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ပရေသံ ဘတကော အဟံ။
ဥပဗုဒ္ဓဿံ ဒတွာန၊ သိရသာ အဘိဝါဒယိံ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

၁-မ ၃-၂၄၄-ပိဋက။ ၂-ပိစရန္တော (သီ၊ဇု) ၃-ဘောဇကဿ (ဇု၊က)
၄-စောရသာတကဿ (သီ) ၅-ဒု ၄-၇၆-ပိဋကဒီသု။
ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၂၂

တေတ္ထိံသက္ခတ္ထုံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 သတ္တသတ္တတိက္ခတ္ထု၊ စက္ကဝတ္ထိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဥပခုဒ္ဓဿဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယော။
 ဣစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ၊ သကာနနံ သပဗ္ဗတံ။
 ခေါမဒုဿေဟိ ဆာဒေယျံ၊ အခုဒ္ဓဿသိဒိံ ဖလံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အခုဒ္ဓဿသိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကနိဋ္ဌဘာတရံ တတော ကမ္မတော နိဝတ္တေတုကာမော တသ္မိံယေဝ ကမ္မေ အဘိရတံ ဒိသ္မာ တံ စောဒေန္တော—

၁၄၅။ “အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာ၊ ဇိဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
 အာယု ဒီယတိ မစ္စာနံ၊ ကုန္ဒဒီနံဝ ဩဒကံ။

၁၄၆။ အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဇ္ဈတိ။
 ပစ္ဆာဿ ကဋ္ဌကံ ဟောတိ၊ ဝိပါကော ဟိဿ ပါပကော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အစ္စယန္တိတိ အတိက္ကမန္တိ၊ လဟုံ လဟုံ အပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ အဟောရတ္တာတိ ရတ္ထိန္ဒဝါ။ ဇိဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိတိ ဇိဝိတိန္ဒိယံ စ ခဏိက- နိရောဓဝေသေန နိရုဇ္ဈတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ခဏေ ခဏေ တံ ဘိက္ခု ဇာယသိ စ ဇိယျသိ စ မိယျသိ စ စဝသိ စ ဥပပဇ္ဇသိ စာ”တိ။ အာယု ဒီယတိ မစ္စာနန္တိ မရိတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ မစ္စာတိ လဒ္ဓနာမာနံ ဣမေသံ သတ္တာနံ အာယု “ယော စိရံ ဇိဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပံ ဝါ ဘိယျော”တိ။^၂ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နကာလပရမာယု ဒီယတိ ခယံ စ သမ္ဘေဒံ စ ဂစ္ဆတိ၊ ယထာ ကိံ? ကုန္ဒဒီနံဝ ဩဒကံ ယထာ နာမ ကုန္ဒဒီနံ ပဗ္ဗတေယျာနံ ခုဒ္ဒကနဒီနံ ဥဒကံ? စိရံ န တိဋ္ဌတိ၊ လဟုတရံ ဒီယတိ၊ အာဂတမတ္တံယေဝ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သတ္တာနံ အာယု လဟုတရံ ဒီယတိ ခယံ ဂစ္ဆတိ။ ဧတ္ထ စ ဥဒကမေဝ “ဩဒက”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ မနောယေဝ မာနသန္တိ။

၁-စာတိအာဒိ (သီ) ၂-ဒီ ၂-၄၃၊ သံ ၁-၃၉၀၊ အံ ၂-၅၀၃-ပိဋေသု။
 ၃-ပဗ္ဗတေယျံ ဥဒကံ (သီ) ဣ

အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဒ္ဓတိတိ ဧဝံ သံသာရေ
အနိစ္စေပိ သမာနေ ဗာလော လောဘဝသေန ဝါ ကောဓဝသေန ဝါ ပါပါနိ
ကမ္မာနိ ကရောတိ၊ ကရောန္တောပိ န ဗုဒ္ဓတိ၊ ပါပံ ကရောန္တော စ “ပါပံ
ကရောမိ”တိ အဗုဒ္ဓနကော နာမ နတ္ထိ၊ “ဣမဿ ကမ္မဿ ဧဝရူပေါ ဒုက္ခော
ဝိပါကော”တိ ပန အဇာနနတော “န ဗုဒ္ဓတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမဿ ကဋုကံ
ဟောတိတိ ယဒိပိ ပါပဿ ကမ္မဿ အာယူဟနက္ခဏေ “ဣမဿ ကမ္မဿ
ဧဝရူပေါ ဝိပါကော”တိ န ဗုဒ္ဓတိ၊ တဒတော ပစ္ဆိမ ပန နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တဿ
အဿ ဗာလဿ ကဋုကံ အနိဋ္ဌံ ဒုက္ခမေဝ ဟောတိ။ ဝိပါကော ဟိဿ
ပါပကော ယသ္မာ အဿ ပါပကမ္မဿ နာမ ဝိပါကော ပါပကော နိဟိနော
အနိဋ္ဌော ဧဝါတိ။ ဣမံ ပန ဩဝါဒံ သုတွာ ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ရာဇာနံ
အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ သဒတ္ထံ နိပ္ပါဒေသိ။

— ဟေရညကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သောမဓိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရိတ္တံ ဒါရုန္တိ အာယသ္မတော သောမဓိတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓဂုဏေ သုတွာ ပသန္ဓမာနသော ဧကဒိဝသံ ကိံသုကရုက္ခံ
ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ ပုပ္ဖါနိ ဂဒဟတွာ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိဿ အာကာသေ ဒိပိတွာ ပူဇေသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ဗာရာဏသိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သောမဓိတ္တောတိ လဒ္ဓနာမော
တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ဝိမလေန နာမ ထေရေန ကတပရိစယတ္တာ
အဘိဏ္ဍံ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တော ဓမ္မံ သုတွာ သာသနေ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေန္တော ဝိစရတိ။ ဝိမလတ္ထေရော ပန
ကုသိတော မိဒ္ဓဗဟုလော ရတ္တိန္ဒိဝံ ဝိတိနာမေတိ။ သောမဓိတ္တော “ကုသိတံ
နာမ နိဿာယ ကော ဂုဏော”တိ တံ ပဟာယ မဟာကဿပတ္ထေရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ
အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“ကိံသုကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဉ္ဇလိံ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ အာကာသေ အဘိပူဇယိံ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သ္မာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမလတ္ထေရံ ဩဝါဒေန တဇ္ဇေန္တော—

- ၁၄၇။ “ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယျ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
 ဧဝံ ကုသိတမာဂမ္မ၊ သာဓုဇီဝိပိ သီဒတိ။
 တဿာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝိရိယံ။
- ၁၄၈။ ပဝိဝိတ္ထေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္ထေဟိ ဈာယိဘိ။
 နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝိရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယျ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေတိ^၁ ပေသလောပိ ကုလပုတ္တော ကုသိတံ အလသပုဂ္ဂလံ နိဿာယ သီဒတိ သံသာရေ ပတတိ။ န တဿ ပါရိ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ဧတဒေဝံ၊ တဿာ တံ အဓိကုသလဓမ္မဝသေန^၂ သီသံ အနုက္ခိပိတွာ ကုစ္ဆိတံ သီဒနတော ကုသိတံ ဝိရိယာရက္ခာဘာဝတော ဟိနဝိရိယံ ပုဂ္ဂလံ သဗ္ဗထာ ဝဇ္ဇေယျ၊ န တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၃ အာပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဂါထာယ ကောသဇ္ဇေ အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိရိယာရက္ခေ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ “ပဝိဝိတ္ထေဟိ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။

၁-ဣမေသံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဣတိဝုတ္တကဋ္ဌကထာယ ၂၃၄-ပိဋကော ဂဟေတဗ္ဗာ။
 ၂-အကုသလဓမ္မဝသေန (သီ)

တဿတ္ထော—ယေ ပန ကာယဝိဝေကသမ္ဘဝေန ပဓိစိတ္တာ၊ တတော ဝေ
ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတတ္ထတာယ ပဟိ-
တတ္တာ၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဈာယိနော၊
သဗ္ဗကာလံ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယတာယ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ လောကိယလောကုတ္တရ-
ဘေဒါယ ပညာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ ပဏ္ဍိတာ၊ တေဟိယေဝ သဟ အာဝသေယျ
သဒတ္ထံ နိပ္ပါဒေတုကာမော သံဝသေယျာတိ။ တံ သုတွာ ဝိမလတ္ထေရော
သံဝိဂ္ဂမာနသော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သဒတ္ထံ အာရာဓေသိ။ သွာယမတ္ထော
ပရတော အာဂမိဿတိ။

သောမမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇနော ဇနမိ သဗ္ဗဒ္ဓေါတိ အာယသ္မတော သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဒွါနဂုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ
နေသာဒကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝနစာရိကော^၁ ဟုတွာ ဝနေ မိဂေ ဝမိတွာ မံသံ
ခါဒန္တော ဇီဝတိ။ အထဿ ဘဂဝါ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဝသနဋ္ဌာနသမိပေ တိဏိ
ပဒစေတိယာနိ ဒဿေတွာ ပက္ကာမိ။ သော အတိတကာလေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု
ကတပရိစယတ္တာ စက္ကင်္ဂိတာနိ^၂ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော ကောရဏှပုပ္ဖေဟိ
ပူဇံ ကတွာ တေန ပုညကမ္မေန တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္တိနဂရေ မြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သဗ္ဗမိတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္ထော
ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေဘွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဝဿံ ဥပဂန္တာ ဝုဋ္ဌဝသော ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတုံ
သာဝတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ မာဂဝိကေဟိ ဩဒ္ဓိတေ ပါသေ မိဂပေါတကံ
ဗဒ္ဓိံ အဒ္ဓသ?။ မာတာ ပနဿ မိဂိ ပါသံ အပ္ပဝိဋ္ဌာပိ ပုတ္တသိနေဟေန ဒူရံ န
ဂစ္ဆတိ၊ မရဏဘယေန ပါသသမိပမ္ပိန ဥပဂစ္ဆတိ၊ မိဂပေါတကော စ ဘိတော
ဣတောစိတော စ ပရိဝတ္ထေန္တော ကရုဏံ ဝိလပတိ၊ တံ ဒိသွာ ထေရော “အဟော
သတ္တာနံ သွေဟဟေတုကံ ဒုက္ခ”န္တိ ဂစ္ဆန္တော တတော ပရံ သမ္မဟုလေ စောရေ

၁-ဝနစရကော (သိ၊ဇ) ၂-စက္ကရတနာနိ (သိ) ၃-မိဂပေါတကော ဗဒ္ဓေါ အဟောသိ (က)

ဧကံ ပုရိသံ ဇီဝဂါဟံ ဂဟေတွာ ပလာလဝေဏိယာ သရိရံ^၁ ဝေဋ္ဌေတွာ
ဈာပေန္တေ၊ တဉ္စ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တံ ဒိသွာ တဒုဘယံ နိဿာယ သဗ္ဗာတ-
သံဝေဂေါ တေသံ စောရာနံ သုဏန္တာနံယေဝ—

၁၄၉။ “ဇနော ဇနမ္ပိ သဗ္ဗဒ္ဓေါ၊ ဇနမေဝသိတော ဇနော။
ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ၊ ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော ဇနံ။

၁၅၀။ ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထော၊ ဇနေန ဇနိတေန ဝါ။
ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆံ တံ၊ ဟေဋ္ဌယိတွာ ဗဟုံ ဇန”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဇနောတိ အန္ဓဗာလဇနော။ ဇနဒ္ဓိတိ အညေ ဇနေ^၂။ သဗ္ဗဒ္ဓေါတိ
တဏှာဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ။ “အယံ မေ ပုတ္တော၊ မာတာ”တိအာဒိနာ^၃ ပဋိဗဒ္ဓေါ။
အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ “ဣမေ မံ ပေါသေန္တိ၊ အဟံ ဣမေ နိဿာယ ဇီဝါမိ”တိ
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ အတ္ထော။ ဇနမေဝသိတော ဇနောတိ “အယံ မေ ပုတ္တော၊
မိတာ”တိအာဒိနာ အညမေဝ ဇနံ အညော ဇနော အသိတော^၄ တဏှာယ
အလ္လိနော ပရိဂ္ဂယု ဌိတော။ ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ၊ ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော
ဇနန္တိ ကမ္မဿကတာယ ယထာဘူတာဝဗောဿေ စ^၅ အဘာဝတော အဇ္ဈ-
ပေက္ခနံ အကတွာ လောဘဝသေန ယထာ ဇနော ဇနံ အသိတော၊ ဧဝံ
ဒေါသဝသေန ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ ဝိဗာဓိယတိ။ “တယိဒံ မယုံဝ ဥပရိ
ဟေဋ္ဌနဖလဝသေန ပရိပတိဿတိ”တိ အဇာနန္တော ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော ဇနံ။

ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထောတိ တဿ အညဇနဿ အညေန ဇနေန
တဏှာဝသေန အသိတေန ဒေါသဝသေန ဟေဋ္ဌိတေန ဝါ ကော အတ္ထော။
ဇနေန ဇနိတေန ဝါတိ မာတာဝိတာ ဟုတွာ တေန အညေန ဇနေန^၆
ဇနိတေန ဝါ ကော အတ္ထော။ ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆံ တံ၊ ဟေဋ္ဌယိတွာ ဗဟုံ
ဇနန္တိ ယသ္မာ သံသာရေ စရတော ဇနဿ အယမေဝါနုရူပါ^၇ ပဋိပတ္တိ၊ တသ္မာ
တံ ဇနံ၊ တဿ စ ဗာဓိကာ ယာ သာ တဏှာ စ၊ ယော စ သော ဒေါသော
ဧဝ ဗဟုံ ဇနံ ဗာဓိယိတွာ ဌိတော^၈၊ တဉ္စ ဩဟာယ သဗ္ဗသော ပဟာယ

၁-သကလသရိရံ (သိ)	၂-အညေန ဇနေန (သီ၊ဣ)
၃-အယံ မေ ပုတ္တောတိ မာတာဝိတုအာဒိနာ (သိ)	၄-အာသိတော (က)
၅-ယထာဘူတထေဘဘာဝတော ဗောဿေ စ (သိ)	၆-ဇနကေန (က)
၇-အယမေဝ ဝေရူပါ (သိ)၊ အယမေဝရူပါ (ဣ)	၈-ဌိတံ (က)

ပရိစ္ဆေဒိတွာ ဂစ္ဆံ၊ တေဟိ^၁ အနုပဒ္ဒါတံ ဌာနံ ဂစ္ဆေယျံ ပါပုဏေယျန္တိ အတ္ထော။
ဧဝံ ပန ဝတွာ ထေရော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တ-
မပါပုဏ်။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၂—

“ဝနကမ္ပိကော ပုရေ အာသိ^၂၊ ပိတုမာတုမတေနဟံ။
ပသုမာရေန^၃ ဇီဝါမိ၊ ကုသလံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

မမ အာသယသာမန္တာ၊ တိဿော လောကဂ္ဂနာယကော။
ပဒါနိ တီဏိ ဒဿေသိ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခမာ။

အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသွာ၊ တိဿနာမဿ သတ္ထုနော။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပဒေ စိတ္တံ ပသာဒယိ^၄။

ကောရဏ္ဍံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ပါဒပံ ဓရဏီရူဟံ။
သကောသကံ^၅ ဂဟေတွာန၊ ပဒသေဋ္ဌမပူဇယိ^၆။

တေန ကမ္ပေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိ^၇ သမဂစ္ဆဟံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
ကောရဏ္ဍကဆဝိ ဟောမိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္ပမကရိ^၈ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၉ နာဘိဇာနာမိ၊ ပဒပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တေ ပန စောရာ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သံဝေဂဇာတာ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇိ^{၁၀} သူတိ။

သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဂစ္ဆ တေဟိ (ဣ)၊ ဂစ္ဆန္တေဟိ (က)
၂-ပရရူဟိရေန (သိ)

၂-၃ ၄-၇၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-သကောဋကံ (သိ)

၆-မဟာကာဠုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာဠု ဣတ္ထိတိ အာယသ္မတော မဟာကာဠုတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကနစိ-
 ဒေဝ ကရဏီယေန အရညံ ဂတော တတ္ထ အညတရဿ ရုက္ခဿိ သာခါယ
 ဩလမ္မမာနံ ပံသုကူလစိဝရံ ဒိသ္မာ “အရိယဒ္ဓဇော ဩလမ္မတိ”တိ ပသန္တစိတ္တော
 ကိင်္ကဏိပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပံသုကူလံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သေတဗျနဂရေ သတ္ထဝါဟ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာကာဠောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတွာ ဗရာဝါသံ
 ဝသန္တော ပဉ္စဟိ သကဋသင်္တေဟိ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဝါဏိဇ္ဇဝသေန သာဝတ္ထိံ
 ဂတော ဧကမန္တံ သကဋသတ္တိံ နိဝေသေတွာ အဒ္ဓါနပရိဿမံ ဝိနောဒေတွာ
 အတ္တနော ပရိသာယ သဒ္ဓိံ နိသိန္တော သာယနသမယံ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထေ
 ဥပါသကေ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ သယမ္ပိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တော
 သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သောသာနိကင်္ဂံ
 အဓိဋ္ဌာယ သုသာနေ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ကာဠု နာမ ဧကော ဣတ္ထိ
 ဆဝဉ္စာဟိကာ ထေရဿ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ^၁ အစိရမတသရိရံ ဥဘော
 သတ္ထိ^၂ ဘိန္ဒိတွာ^၃ ဥဘော စ ဗာဟူ ဘိန္ဒိတွာ^၄ သီသဉ္စ ဒဓိထာလင်္ဂံ?
 ဝိယ ဘိန္ဒိတွာ သဗ္ဗံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပန္နမေဝ ကတွာ ထေရဿ ဩလောကေတုံ
 ဧယာဂျဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ ထေရော တံ ဒိသ္မာ အတ္တာနံ
 ဩဝဒန္တော^၅—

၁၅၁။ “ကာဠု ဣတ္ထိ မြဟတိ ဧကံရူပါ၊
 သတ္ထိဉ္စ ဘေတွာ အပရဉ္စ သတ္ထိံ။
 ဗာဟူ ဘေတွာ အပရဉ္စ ဗာဟံ၊
 သီသဉ္စ ဘေတွာ ဒဓိထာလင်္ဂံ^၆။
 သော နိသိန္တော အဘိသန္ဓဟိတွာ။

၁-ရုက္ခမူလဿ (သီ၊က)	၂-ကဏိကာရ (ဣ)	၃-သကဋသတံ (သီ၊ဣ)
၄-ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာ (သီ)	၅-ဟတ္ထေ (သီ၊က)	၆-ဘိန္ဒိတွာ (သီ၊ဣ၊က)
၇-ဒဓိထာလင်္ဂံ (သီ၊ဣ)	၈-ဩဝဒန္တော (ဣ)	၉-ဒဓိထာလင်္ဂံ (သီ၊ဣ)

၁၅၂။ ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပမိံ ကရောတိ၊
ပုနပ္ပုနံ ဒုက္ခမုပေတိ မန္တော။
တဿှာ ပဇာနံ ဥပမိံ န ကယိရာ၊
မာဟံ ပုန ဘိန္နသိရော သယိဿ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာဠိတိ တဿာ နာမံ၊ ကာဠဝဏ္ဏတ္တာ ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ ၂။ မြဟတိတိ မဟာသရီရာ အာရောဟပရိဏာဟဝတိ။ ဧကံပူပတိ ကာဠဝဏ္ဏတ္တာ ဧဝ ကာကသဒိသရူပါ။ သတ္ထိဉ္စ ဘေတွာတိ မတသရီရဿ သတ္ထိံ ဇက္ကုဘေဒ- နေန ဘဉ္စိတွာ။ အပရဉ္စ သတ္ထိန္တိ ဣတရဉ္စ သတ္ထိံ ဘဉ္စိတွာ။ ဗာဟဉ္စ ဘေတွာတိ ဗာဟဉ္စ အဂ္ဂဗာဟဉ္စာနေယေဝံ ဘဉ္စိတွာ။ သိသဉ္စ ဘေတွာ ဒမိထာလကံ- ဝါတိ မတသရီရဿ သိသံ ဘိန္နိတွာ ဘိန္နိတ္တာ ဧဝ လေဒုဒဏ္ဍာဒိဟိ ပဋ္ဌရန္တံ ဒမိထာလကံ ဝိယ၊ ပဋ္ဌရန္တံ မတ္ထလုဂံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သော နိသိန္နာ အဘိသန္တဟိတွာတိ သိန္နဘိန္နာဝယဝံ မတသရီရံ တေ အဝယဝေ ယထာဋ္ဌာနေယေဝ ဌပနေန သန္တဟိတွာ သဟိတံ ကတွာ မံသာပဏံ ပသာရေန္တိ ဝိယ သော နိသိန္နာ။

ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပမိံ ကရောတိတိ ယော ဣမာယ ဥပဋ္ဌာပိတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာပိ အဝိဒ္ဓါ အကုသလော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဆဉ္စေတွာ အယောနိသောမနသိ- ကာရေန ကိလေသူပမိံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သော မန္တော မန္တပညော သံသာရဿ အနတိဝတ္တနတော ပုနပ္ပုနံ အပရာပရံ နိရယာဒိသု ဒုက္ခံ ဥပေတိ။ တဿှာ ပဇာနံ ဥပမိံ န ကယိရာတိ တဿှာတိ ယဿှာ စေတဒေဝံ၊ တဿှာ။ ပဇာနံ ဥပမိန္တိ “ဣဓ ယံ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ”တိ ပဇာနန္တော ယောနိသော မနသိ- ကရောန္တော ကိလေသူပမိံ န ကယိရာ န ဥပ္ပါဒေယျ။ ကဿှာ? မာဟံ ပုန ဘိန္နသိရော သယိဿန္တိ ယထယိဒံ မတသရီရံ ဘိန္နသရီရံ သယတိ၊ ဧဝံ ကိလေ- သူပမိဟိ သံသာရေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ကဋ္ဌသိဝမုကော ဟုတွာ ဘိန္နသိရော? အဟံ မာ သယိဿန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝံ ထေရော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေဇိ—

၁-ပယိဿန္တိ (က) ၂-ဧဝံ ဝုတ္တာ (က) ၃-ပရိဘဉ္စိတွာ (သိ)
၄-အဂ္ဂတဟဉ္စိနိယေဝ (ဣ)၊ အဂ္ဂတဟဉ္စယေဝ (က) ၅-ဆဝသရီရဿ (ဣ၊ က) ၆-သိန္နဘိန္နံ ဆဝံ (သိ)
၇-ဘိန္နသရီရော (ဣ) ၈-ဣဒံ ဝဒန္တော (သိ) ၉-၃ ၄-၇၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဥဒင်္ဂဏော^၁ နာမ ပဗ္ဗတော။
 တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂမ္ဘိ ဝိလမ္ဘိတံ။
 တိဏိ ကိင်္ကဏိပုပ္ဖါနိ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
 ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပံသုကူလမပူဇယိံ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပူဇိတွာ အရဟဒ္ဓဇံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၂န္တိ။
 မဟာကာဠတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မဟူ သပတ္တေ လဘတိတိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဘိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိယဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္တော ကာမေသု
 အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဗရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ
 သာလဝနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝသတိ။ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ အဿ-
 မဿ အဝိဒူရေ သာလဝနေ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ သော အဿမတော
 နိက္ခမိတွာ ဖလာဖလတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော
 စတ္တာရော ဒဏ္ဍေ ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဥပရိ ပုပ္ဖိတာဟိ သာလသာခါဟိ
 သာခါမဏ္ဍပံ ကတွာ သတ္တာဟံ နဝနဝေဟိ^၂ သာလပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေန္တော
 အဋ္ဌာသိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝီတိံ အဝိဇဟန္တော။ သတ္တာ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန
 နိရောဓတော ဝုဠဟိတွာ ဘိက္ခုသံသံ စိန္တေသိ။ တာဝဒေဝ သတသဟဿမတ္တာ
 ဒိဏာသဝါ သတ္တာရံ ပရိဝါရေသုံ။ ဘဂဝါ တဿ ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ
 ဝိဘာဝေန္တော အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ

၁-ဥရုဂဏော (သိ)

၂-ဝဏ္ဏဝန္တေဟိ (သိ)

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိဿောတိ လဒ္ဓနာမော
ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ပဉ္စမတ္တာနိ မာဏဝကသတာနိ
မန္တေ ဝါစေန္တော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ဟုတွာ သတ္ထု ရာဇဂဟဂမနေ
ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“အဇ္ဈောဂါဟေတွာ သာလဝနံ၊ သုကတော အဿမော မမ။
သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္စန္ဓော၊ ဝသာမိ ဝိပိနေ တဒါ။
ဝိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သာလဝနမုပါဂမိ။
အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဝနံ အဂမာသဟံ။
မူလဖလံ ဂဝေသန္တော၊ အာဟိဏ္ဏာမိ ဝနေ တဒါ။
တတ္ထဒ္ဓသာသိ^၁ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဝိယဒဿိ^၁ မဟာယသံ။
သုနိသိန္ဓံ သမာပန္ဓံ၊ ဝိရောစန္ဓံ မဟာဝနေ။
စတုဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ ဥပရီ အဟံ။
မဏ္ဍပံ သုကတံ ကတွာ၊ သာလပုပ္ဖေဟိ ဆာဒယိ^၁။
သတ္တာဟံ ဓာရယိတွာန၊ မဏ္ဍပံ သာလဆာဒိတံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဌမဝန္တဟံ။
ဘဂဝါ တမိ သမယေ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမာမိတော။
ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနော၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။
သာဝကော ဝရုဏော နာမ၊ ဝိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဥပဂစ္ဆိ ဝိနာယကံ။
ဝိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဘိက္ခုသံဗေ နိသီဒိတွာ၊ သိတံ ပါတုကရိ ဇိနော။
အနုရုဒ္ဓေါ ဥပဋ္ဌာကော၊ ဝိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ၊ အပုစ္ဆိတ္ထံ^၂ မဟာမုနိ^၁။
ကော န ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ သိတကမ္မဿ သတ္ထုနော။
ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနမိ၊ သတ္တာ ပါတုကရေ သိတံ။

၁-၃ ၄-၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-အပုစ္ဆိတံ (က)

ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္ဓာ၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။
ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ မဏ္ဍပဿ ဣဒံ ဖလံ။

အယံ ပစ္စိမကော မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ ဟေဿတိ သဗ္ဗကာလိကံ။

မဟာမုနိံ တောသယိတွာ၊ ဂေါတမံ သကျုပုဂံဝံ။
ပတ္တောမိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိသေသတော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော
အဟောသိ။ တတ္ထ ကေစိ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု၊ ထေရဿ လာဘသက္ကာရံ ဒိသ္မာ
ဗာလဘာဝေန အသဟနာကာရံ ပဝေဒေသုံ။ ထေရော တံ ဥတွာ လာဘ-
သက္ကာရေ အာဒိနဝံ တတ္ထ အတ္တနော အလဂ္ဂဘာဝဉ္စ ပကာသေန္တော—

၁၅၃။ “ဗဟူ” သပတ္တေ လဘတိ၊ မုဏ္ဍော သင်္ခာဠိပါရတော။
လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ၊ ဝတ္တဿ သယနဿ စ။

၁၅၄။ ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ၊ သက္ကာရေသု မဟဗ္ဗယံ။
အပ္ပလာဘော အနဝဿုတော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—သီခမ္ပိ အသေသေတွာ မုဏ္ဍိတကေသတာယ မုဏ္ဍော၊
ဆိန္ဒိတွာ သင်္ခာဠိတကာသာဝဓာရိတာယ၊ သင်္ခာဠိပါရတော၊ ဧဝံ
ဝေဝဏ္ဍိယံ အဇ္ဈုပဂတော ပရာယတ္တဝုတ္တိကော ပဗ္ဗဇိတော သစေ အန္ဓ-
ပါနာဒိနံ လာဘီ ဟောတိ၊ သောပိ ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ၊ တဿ
ဥသုယန္တော ဗဟူ သမ္ဘဝန္တိ။ တသ္မာ ဧတံ ဝေရူပံ လာဘသက္ကာရေသု
မဟဗ္ဗယံ ဝိပုလဘယံ အာဒိနဝံ ဒေါသံ ဝိဒိတွာ အပ္ပိစ္ဆတံ သန္တောသမ္မဟဒယေ
ဌပေတွာ အနဝဇ္ဇုပ္ပါဒဿာပိ ဥပ္ပန္ဓဿ လာဘဿ ပရိဝဇ္ဇနေန အပ္ပလာဘော၊
တတော ဧဝ တတ္ထ တဏှာဝဿုတာဘာဝေန အနဝဿုတော၊ သံသာရေ
ဘယဿ ဣက္ခနတော ဘိန္နကိလေသတာယ ဝါ ဘိက္ခု၊ သန္တုဋ္ဌိဋ္ဌာနိယဿ

၁-ဟူ(သီ) ၂-ဓာရဏတာယ (ဣက) ၃-ဥသုယကာ ဗဟူ ဘဝန္တိ (သီ)

သတိသမ္ပဇညဿ^၁ ဝသေန သတော ဟုတွာ ပရိဗ္ဗဇေ စရေယျ ဝိဟရေ-
ယျာတိ။ တံ သုတွာ တေ ဘိက္ခု တာဝဒေဝ ထေရံ ခမာပေသုံ။

တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါဠိနဝံသဒါယနိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကိမိလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? တဿ ပုဗ္ဗယောဂေါ သံဝေဂပ္ပတ္တိ ပဗ္ဗဇော စ ဧကကနိပါတေ
“အဘိသတ္ထော”တိ ဂါထာယ သံဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာယေဝ။ တာယ စ
ဂါထာယ ထေရေန အတ္တနော ဝိသေသာဓိဂမဿ ကာရဏံ ဒဿိတံ။ ဣဓ ပန
အဓိဂတဝိသေသဿ ၊ အတ္တနော အာယသ္မတာ စ အနုရုဒ္ဓေန အာယသ္မတာ စ
နန္ဒိယေန သဟ သမဂ္ဂဝါသော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ၊ သမဂ္ဂဝါသံ ပန
ဝသန္တာ တေ ယထာ စ ဝသိံသု၊ တံ ဒသေန္တော—

၁၅၅။ “ပါဠိနဝံသဒါယနိ၊ သကျုပ္ပတ္တာ သဟာယကာ။
ပဟာယာ’နပ္ပကေ ဘောဂေ၊ ဥဗ္ဗေ ပတ္တာဂတေ? ရတာ။

၁၅၆။ အာရဒ္ဓဝိရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဗပရက္ကမာ။
ရမန္တိ ဓမ္မရတိယာ၊ ဟိတွာန လောကီယံ ရတိ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပါဠိနဝံသဒါယနိတိ ပါဠိနဝံသနာမကေ ရက္ခိတဂေါပိတေ သဟ-
ပရိစ္ဆေဒေ ဝနေ။ တံ ဟိ ဝနံ ဂါမဿ ပါဠိနဒိသာယံ ဌိတတ္တာ ဝံသဂုဗ္ဗ-
ပရိက္ခိတ္တတ္တာ စ “ပါဠိနဝံသဒါယော”တိ ဝုတ္ထော၊ ဝံသဝနဘာဝေန ဝါတိ?။
သကျုပ္ပတ္တာတိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရာဒယော သကျရာဇကုမာရာ^၁။ သဟာယကာ^၂တိ
သံဝေဂပ္ပတ္တိပဗ္ဗဇောသမဏဓမ္မကရဏသံဝါသေဟိ သဟ အယနတော ပဝတ္တ-
နတော သဟာယကာ။ ပဟာယာ’နပ္ပကေ ဘောဂေတိ ဥဠာရေန ပုညာန-
ဘာဝေန အဓိဂတေ ကုလပရမ္ပရာဂတေ စ မဟန္တေ ဘောဂက္ခန္ဓေ ဆဇေတွာ။
“သဟာယာနပ္ပကေ”တိပိ ပါဠိ။ ဥဗ္ဗေ ပတ္တာဂတေ ရတာတိ ဥဠာစရိယာယ

၁-သန္တုဋ္ဌော နိဿရဏသမ္ပဇညဿ (က)

၂-၂-အတ္တနော အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန သမဂ္ဂဝါသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ(သိ)

၃-ဥဠာပတ္တာဂတေ(ပါဠိယံ) ၄-သံသနဘာဝေနဝါတိ(သိ) ၅-သကျရာဇာနော(က)

သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ပုတ္တော ဟုတွာ မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ ကုစ္ဆိမ္မိ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဉှတိသံဃံ နန္ဒေန္တော^၁ ဇာတောတိ နန္ဒောတွေဝ နာမံ အကံသု။ တဿ ဝယပ္ပတ္တကာလေ သတ္တာ ပဝတ္တဝရမဗ္ဗစက္ကော လောကာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော ကပိလဝတ္ထု၊ ဂန္တော ဉှတိ- သမာဂမေ ပေါက္ခရာဝဿံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဝေဿန္တရဇာတကံ၊ ကထေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော “ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဇေယျာ”တိ? ဂါထာယ ပိတရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ နိဝေသနံ ဂန္တော “ဓမ္မံ စရေ သုစရိတ”န္တိ? ဂါထာယ မဟာပဇာပတိံ သောတာပတ္တိဖလေ ရာဇာနံ သကဒါဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတိယေ ဒိဝသေ နန္ဒကုမာရဿ အဘိသေကနိဝေသနပ္ပဝေ- သနဝိဝါဟမင်္ဂလေသု ဝတ္တမာနေသု ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ နန္ဒကုမာရဿ ဟတ္ထေ ပတ္တံ ဒတွာ မင်္ဂလံ ဝတွာ တဿ ဟတ္ထတော ပတ္တံ အဂဟေတွာဝ ဝိဟာရံ ဂတော တံ ပတ္တဟတ္တံ ဝိဟာရံ အာဂတံ အနိစ္စမာနံယေဝ ပဗ္ဗာဇေတွာ တထာ ပဗ္ဗဇိတတ္တာယေဝ အနဘိရတိယာ ဝိဋ္ဌိတံ ဥတွာ ဥပါယေန တဿ တံ အနဘိ- ရတိံ ဝိနောဒေသိ။ သော ယောနိသော ပဋိသင်္ခါယ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ လောကနာယကော။
 ဝိနတာနဒိယာ တိရံ၊ ဥပါဂဋ္ဌိ တထာဂတော။
 ဥဒကာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ကစ္စပေါ ဝါရိဂေါစရော။
 ဗုဒ္ဓိံ တာရေတုကာမောဟံ၊ ဥပေသိံ လောကနာယကံ။
 အဘိရူဟတု မံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာမုနိ။
 အဟံ တံ တာရယိဿံမိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော တုဝံ။
 မမ သင်္ဂပ္ပမညာယ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။
 အဘိရူဟိတွာ မေ ပိဋ္ဌိံ၊ အဋ္ဌာသိ လောကနာယကော။
 ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိံ ဝိညတံ။
 သုခံ မေ တာဒိသံ နတ္ထိ၊ ဖုဋ္ဌေ ပါဒတလေ ယထာ။
 ဥတ္တရိတွာန သမ္မုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။
 နဒိတိရမ္မိံ ဌတွာန၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

၁-နန္ဒန္တော တောသေန္တော (သီ၊ဣ) ၂-၃ ၆-၃၁၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-၃ ၁-၃၈-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
 ၄-၃ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၅-၃ ၄-၆၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ၊ ဂင်္ဂါသောတံ^၁ တရာမဟံ။
 အယဉ္ဇ ကစ္ဆပေါ ရာဇော၊ တာရေသိ မမ ပညဝါ။
 ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တော၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ဧကာသနေ နိသီဒိတွာ၊ ကင်္ဂါသောတံ တရိဿတိ။
 ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗိဇံ အပ္ပမ္ဘိ ရောပိတံ။
 သမ္မာဓာရံ^၂ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ^၃။
 တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
 သမ္မာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
 ပဓာနပဟိတတ္ထောမ္ဘိ၊ ဥပသန္တော နိရူပမိ။
 သမ္မာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော “အဟော သတ္ထု ဥပါယ-
 ကောသလ္လံ၊ ယေနာဟံ ဘဝပက်တော ဥဒ္ဓရိတွာ နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌာ-
 ပိတော”တိ အတ္တနော ပဟိနသံကိလေသံ ပဋိလဒ္ဓန္တ သုခံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 သဉ္ဇာတသောမနသော ဥဒါနဝသေန—

- ၁၅၇။ “အယောနိသော မနသိကာရာ၊ မဏ္ဍနံ အနုယုဉ္ဇိသံ။
 ဥဒ္ဓတော စပလော စာသိံ၊ ကာမရာဂေန အနိတော။
- ၁၅၈။ ဥပါယကုသလေနာဟံ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
 ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ ဘဝေ စိတ္တံ ဥဒဗ္ဗဟိ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အယောနိသော မနသိကာရာတိ အနုပါယမနသိကာရတော
 အသုဘံ ကာယံ သုဘတော မနသိ ကရိတွာ သုဘတော မနသိကာရဟေတု။

၁-ကင်္ဂါသောတံ (သီ) ၂-သမ္မာဓာရေ (သီ) ၃-ကဿကေ (သီ)
 ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၂၃

အသုဘံ ကာယံ^၁ သုဘသညာယာတိ^၂ အတ္ထော။ မဏ္ဍနန္တိ ဟတ္ထုပ-
 ဂါဒိအာဘရဏေဟိ စေဝ မာလာဂန္ဓာဒိဟိ စ အတ္တဘာဝဿ အလင်္ကရဏံ။
 အနုယုဋ္ဌိသန္တိ အနုယုဋ္ဌိ^၃။ သရီရဿ ဝိဘူသနပ္ပသုတော အဟောသိန္တိ အတ္ထော။
 ဥဒ္ဓတောတိ ဇာတိဂေါတ္တရူပယောဗ္ဗနမဒါဒိဟိ ဥဒ္ဓတော အဂူပသန္တစိတ္တော။
 စပလောတိ ဝနမက္ကဋ္ဌော ဝိယ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တတာယ လောလော၊ ကာယ-
 မဏ္ဍနဝတ္ထမဏ္ဍနာဒိစာပလျေ ယုတ္တတာယ ဝါ စပလော စ။ အာသိန္တိ
 အဟောသိ။ ကာမရာဂေနာတိ ဝတ္ထုကာမေသု ဆန္ဒရာဂေန အဋ္ဌိတော
 ဝိဋ္ဌိတော ဝိဗာဓိတော အာသိန္တိ ယောဇနာ^၄။

ဥပါယကုသလေနာတိ ဝိနေယျာနံ ဒမနူပါယစ္ဆေကေန ကောဝိဒေန
 ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဟေတုဘူတေန။ ဟေတုအတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ။
 ပလုဋ္ဌမက္ကဋ္ဌိဒေဝစ္ဆရာဒဿနေန ဟိ ဥပက္ကိတဝါဒစောဒနာယ အတ္တနော
 ကာမရာဂါပနယနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဘဂဝါဟိ အာယသ္မန္တံ နန္ဒတ္ထေရံ ပဌမံ
 ဇနပဒကလျာဏိ^၅ ဥပါဒါယ “ယထာယံ မက္ကဋ္ဌိ၊ ဧဝံ ကကုဋ္ဌပါဒိနိယော
 ဥပါဒါယ ဇနပဒကလျာဏိ”တိ မဟတိယာ အာဏိယာ ခုဒ္ဒကံ အာဏိ^၆
 နိဟရန္တော ဆူကော ဝိယ၊ သိနေဟပါနေန သရီရံ ကိလေဒေတွာ^၇
 ဝမနဝိရေစနေဟိ ဒေါသံ နိဟရန္တော ဘိသက္ကော ဝိယ စ ကကုဋ္ဌပါဒိနိဒဿနေန
 ဇနပဒကလျာဏိယံ^၈ ဝိရတ္တစိတ္တံ ကာရေတွာ ပုန ဥပက္ကိတဝါဒေန ကကုဋ္ဌ-
 ပါဒိနိသုပိ စိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ သမ္မဒေဝ သမထဝိပဿနာနယောဂေန အရိယမဂ္ဂေ
 ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယောနိသော ပဋိပဋ္ဌိတွာ၊ ဘဝေ စိတ္တံ ဥဒဗ္ဗဟိ”န္တိ။
 ဥပါယေန ဣယေန^၉ သမ္မဒေဝ သမထဝိပဿနာယ ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒံ ပဋိပဋ္ဌိတွာ
 ဘဝေ သံသာရပဏေ နိမုဂ္ဂဉ္စ မေ စိတ္တံ အရိယမဂ္ဂေန ဟတ္ထေန ဥတ္တာရိ^{၁၀}။
 နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌာပေသိန္တိ အတ္ထော။

ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ ထေရော ပုနဒိဝသေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဧဝမာဟ “ယံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပါဋိဘောဂေါ ပဉ္စန္တံ အစ္စရာသတာနံ ပဋိ-
 လာဘာယ ကကုဋ္ဌပါဒါနံ၊ မုဇ္ဈာမဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ”တိ^{၁၁}။
 ဘဂဝါပိ “ယဒေဝ ခေါ တေ နန္ဒ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊
 အထာဟံ မုတ္တော ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ”တိ^{၁၂} အာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ

၁-အသုဘေ ကာယေ (သိ)	၂-သုဘမညေယျာတိ (ဣ)
၃-ဝိဗာဓိတောတိ ယောဇနာ (ဣ)	၄-သရီရာ ဒီရံ ဒတွာ (သိ)၊ သရီရံ ဥက္ကိလေဒေတွာ (ဣ)
၅-ကလျာဏိ (ဣ)	၆-ဥဒယဗ္ဗယေန ဣဏေန (သိ၊ဣ)
၇-ခု ၁-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။	၈-ခု ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

သဝိသေသံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတံ ဥတွာ တံ ဂုဏံ ဝိဘာဝေန္တော “တေဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရနံ ယဒိဒံ နန္ဒော”တိ
ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ထေရော ဟိ “ယမေဝါဟံ
ဣန္ဒြိယာနံ အသံဝရံ နိဿာယ ဣမံ ဝိပွကာရံ ပတ္တော၊ တမေဝါဟံ သုဋ္ဌု
နိဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ ဥဿာဟဇာတော ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပေါ တတ္ထ စ ကတာမိ-
ကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဥက္ကံသပါရမိ” အဂမာသိတိ။

နန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သိရိမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရေ စ နံ ပသံသန္တိတိ အာယသ္မတော သိရိမတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဒ္ဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော^၂ ပါရမိယော ပူရေတွာ
တုသိတဘဝနေ ဌိတကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော
တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဗ္ဗဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သက္ခရပုဘေဒါနံ ဣတိဟာသ-
ပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု
အနဝယော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ ကာမေ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
စတုရာသီတိသဟဿပရိမာဏေန တာပသဂဏေန ပရိဝုတော ဟိမဝန္တပု-
ဒေသေ ဒေဝတာဘိနိဋ္ဌိတေ အဿမေ? ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဝသန္တော^၄ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ လက္ခဏမန္တေသု အာဂတ-
နိယာမေန စ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရိတွာ အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ဥဒ္ဓိဿ အညတရသ္မိံ
နဒီနိဝတ္တနေ ပုလိနစေတိယံ ကတွာ ပူဇာသက္ကာရာဘိရတော အဟောသိ။
တံ ဒိသ္မာ တာပသာ “ကံ ဥဒ္ဓိဿ အယံ ပူဇာသက္ကာရော ကရိယတိ”တိ
ပုစ္ဆိံသု။ သော တေသံ လက္ခဏမန္တေ အာဟရိတွာ တတ္ထ အာဂတာနိ
မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဝိဘဇိတွာ တဒနုသာရေန အတ္တနော ဗလေ ဌတွာ
ဗုဒ္ဓဂုဏေ ကိတ္တေသိ။ တံ သုတွာ တေပိ တာပသာ ပသန္ဓမာနသာ တတော
ပဋ္ဌာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိဿ ထူပပူဇံ ကရောန္တော ဝိဟရန္တိ။

တေန စ သမယေန ပဒုမုတ္တရဗောဓိသတ္တော တုသိတကာယာ စဝိတွာ
မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ စရိမဘဝေ ဒုတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ

၁-အံ ၁-၂၆-ဝိဇ္ဇေ။

၃-အဿမပဒေ (သီ၊ ဣ)

၂-ဘဂဝတော ကာလေ (သီ၊ ဣ)

၄-ပသန္တော (သီ)

ပါတုရဟေသုံ၊ သဗ္ဗေ စ အစ္ဆရိယဗ္ဗူတဓမ္မာ။ တာပသော တာနိ အန္တေဝါ-
 သိကာနံ ဒသေေတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု တေသံ ပသာဒံ
 ဝဇေတွာ ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တေဟိ အတ္တနော သရီရဿ
 ပူဇာယ ကရိယမာနာယ ဒိဿမာနရူပေါ အာဂန္တာ “အဟံ တုမှာကံ အာစရိ-
 ယော မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တုမေ အပ္ပမတ္တာ ပုလိနစေတိယပူဇမနုယုဉ္ဇထ၊
 ဘာဝနာယ စ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောထာ”တိ ဝတွာ မြဟ္မလောကမေဝ ဂတော။

ဧဝံ သော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တသ္မိံ ကုလေ
 သိရိသမ္ဗတ္တိယာ ဝဗုမာနတ္တာ 'သိရိမာ'တွေဝ နာမံ အကံသု။ တဿ ပဒသာ
 ဂမနကာလေ ကနိဋ္ဌဘာတာနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ “အယံ သိရိံ ဝဇေန္တော ဇာတော”တိ
 သိရိဝဇောတိ နာမံ အကံသု။ တေ ဥဘောပိ ဇေတဝနပ္ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါ-
 နုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိံသု။ တေသု သိရိဝဇော န တာဝ ၂ ဥတ္တရိ-
 မနုဿဓမ္မဿ လာဘီ အဟောသိ၊ စတုန္ဒံ ပစ္စယာနံ လာဘီ၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ
 သက္ကတော ဂရုကတော၊ သိရိမတ္ထေရော ပန ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ
 တာဒိသေန ကမ္မတ္ထိဒ္ဓေန အပ္ပလာဘီ အဟောသိ ဗဟုဇနာ သမ္ဘာဝိတော ၇၊
 သမထဝိပဿနာသု ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၇—

“ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမ္ပိ၊ ဒေဝလော နာမ တာပသော။
 တတ္ထ မေ စကံမော အာသိ၊ အမနုဿေဟိ မာပိတော။
 ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတော၊ ကမဏ္ဍလုဓရော သဒါ။
 ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသန္တော၊ ဝိပိနာ နိက္ခမိံ တဒါ။
 စုလ္လာသီတိသဟဿံနိ၊ သိဿာ မယံ ဥပဋ္ဌဟံ။
 သကကမ္မာဘိပသုတာ ၁၊ ဝသန္တိ ဝိပိနေ တဒါ။
 အဿမာ အဘိနိက္ခမ္ပ၊ အကံ ပုလိနစေတိယံ။
 နာနာပုပ္ဖံ သမာနေတွာ၊ တံ စေတိယမပူဇယိံ။
 တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ အဿမံ ပဝိသာမဟံ။
 သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ ဧတမတ္တံ ပုစ္ဆိံသု မံ၆။

၁-အဒိဿမာနရူပေါ၊ အာဒိဿမာနရူပေါ (က) ၂-သိရိဝဇော တာဝ (သီ)
 ၃-ဗဟုဇနာယ စ သမ္ဘာဝိတော (သီ)၊ ဗဟုဇနာ အသမ္ဘာဝိတော (ဣ)
 ၄-ခု ၄-၆၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-သကကမ္မာနိ ပသုတာ (က) ၆-အပုစ္ဆ၊ မံ (သီ)

ပုလိနေန ကတော ထူပေါ၊ ယံ တံ ဒေဝ နမဿသိ။
 မယမ္ပိ ဣတုမိစ္ဆာမ၊ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခ နော တုဝံ။
 နိဒ္ဒိဋ္ဌာ န မန္တပဒေ၊ စက္ခုမန္တော မဟာယသာ။
 တေ ခေါ အဟံ နမဿာမိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေ မဟာယသေ။
 ကိဒိသာ တေ မဟာဝီရာ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကာ။
 ကထံဝဏ္ဏာ ကထံသီလာ၊ ကိဒိသာ တေ မဟာယသာ။
 ဗာတ္ထိံသလက္ခဏာ ဗုဒ္ဓါ၊ စတ္တာလီသဒိဇာပိ စ။
 နေတ္တာ ဂေါပခုမာ တေသံ၊ ဇိဉ္ဇုကာ ဖလသန္ဓိဘာ။
 ဂစ္ဆမာနာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ယုဂမတ္တဉ္စ ပေက္ခရေ။
 န တေသံ ဇာဏု နဒတိ၊ သန္ဓိသဒ္ဓေါ န သုယျတိ။
 ဂစ္ဆမာနာ စ သုဂတာ၊ ဥဒ္ဓရန္တာဝ ဂစ္ဆရေ။
 ပဌမံ ဒက္ခိဏံ ပါဒံ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။
 အသန္တိတာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ မိဂရာဇာဝ ကေသရိ။
 နေဂုက္ကံသေန္တိ အတ္တာနံ၊ နော စ ဝဗ္ဗေန္တိ ပါဏိနံ။
 မာနာဝမာနတော မုတ္တာ၊ သမာ သဗ္ဗေသု ပါဏိသု။
 အနတ္တုက္ကံသကာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ အာလောကံ ဒဿယန္တိ တေ။
 ဆပ္ပကာရံ ပကမ္ပေန္တိ၊ ကေဝလံ ဝသုဓိ ဣမံ။
 ပဿန္တိ နိရယဉ္စေတေ၊ နိဗ္ဗာတိ နိရယော တဒါ။
 ပဝဿတိ မဟာမေသော၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။
 ဤဒိသာ တေ မဟာနာဂါ၊ အတုလာ စ မဟာယသာ။
 ဝဏ္ဏတော အနတိက္ကန္တာ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာ။
 အနုမောဒိံသု မေ ဝါကျံ၊ သဗ္ဗေ သိဿာ သဂါရဝါ။
 တထာ စ ပဋိပဇ္ဇိံသု၊ ယထာသတ္ထိ ယထာဗလံ။
 ပဋိပူဇေန္တိ ပုလိနံ၊ သကကမ္မာဘိလာသိနော။
 သဒ္ဓဟန္တာ မမ ဝါကျံ၊ ဗုဒ္ဓသက္ကတမာနသာ။

တဒါ စရိတွာ တုသိတာ၊ ဒေဝပုတ္တော မဟာယသော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိ မာတုကုန္တိမိ^၁၊ ဒသသဟဿိ ကမ္မထ။
 အဿမဿာဝိဒူရမ္ပိ၊ စင်္ဂမမိ ဌိတော အဟံ။
 သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ အာဂစ္ဆိံ မမ သန္တိကေ။
 ဥသဘောဝ မဟိ နဒတိ၊ မိဂရာဇာဝ ကူဇတိ။
 သုသုမာရောဝ သဠတိ၊ ကိ^၂ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။
 ယံ ပကိတ္တေမိ သမ္ပုဉ္ဇံ၊ သိကတာထူပသန္တိကေ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ မာတုကုန္တိမုပါဂမိ။
 တေသံ ဓမ္မကထံ ဝတွာ၊ ကိတ္တယိတွာ မဟာမုနိ^၃။
 ဥယျောဇေတွာ သကေ သိဿေ၊ ပလ္လင်္ဂမာဘုဇိ^၄ အဟံ။
 ဗလဉ္စ ဝတ မေ ဒိဏံ၊ ဗျာမိနာ ပရမေန တံ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။
 သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ အင်္ဂံသု စိတင်္ဂံ တဒါ။
 ကဠေဝရဉ္စ မေ ဂယ၊ စိတင်္ဂံ အဘိရောပယံ။
 စိတင်္ဂံ ပရိဂါရေတွာ၊ သီသေ ကတွာန အဉ္စလိ^၅။
 သောကသလ္လပရေတာ တေ၊ ဝိက္ကန္တိ^၆သု သမာဂတာ။
 တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ၊ အဂမံ စိတင်္ဂံ တဒါ^၇။
 အဟံ အာစရိယော တုမံ၊ မာ သောစိတ္တ သုမေသော။
 သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ၊ ရတ္ထိန္ဒိဝမတန္တိတာ။
 မာ ဝေါ ပမတ္တာ အဟုတ္ထ^၈၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော။
 သကေ သိဿေနုသာသိတွာ၊ ဒေဝလောကံ ပုနာဂမိ^၉။
 အဋ္ဌာရသ စ ကပ္ပါနိ^{၁၀}၊ ဒေဝလောကေ ရမာမဟံ။
 သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္ထု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 အနေကသတက္ခတ္ထု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ^{၁၁}။
 အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ဝေါကိဏ္ဏော သံသရိ^{၁၂} အဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိ^{၁၃} နာဘိဇာနာမိ၊ ဥပ္ပါဒဿ ဣဒံ ဖလံ။

၁-ဥပဂဋ္ဌိ မာတုကုန္တိ (သီ) ၂-ဖလတိ (သီ) ၃-အဂမာသိ^၁ စိတန္တိကံ (သီ)
 ၄-အဟုဝတ္ထ (သီ) ၅-အဋ္ဌာရသာနိ ကပ္ပါနိ (သီ)

ယထာ ကောမုဒိကေ မာသေ၊ ဗဟူ ပုပ္ဖန္တိ ပါဒပါ။
 တထေဝါဟမ္ပိ သမယေ၊ ပုပ္ဖိတောမ္ပိ မဟေသိနာ။
 ဝိရိယံ မေ ဓုရဓောရယံ၊ ယောဂက္ခေမာမိဝါဟနံ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိကိတ္တယိ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညံ ဟိ သမာနံ အာယသ္မန္တံ သိရိမတ္ထေရံ “အရိယော”တိ
 အဇာနန္တာ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခု သာမဏေရာ စ အပ္ပလာဘိတာယ လောကဿ
 အနဘိဂတဘာဝေန^၁ အသမ္ဘာဝေန္တာ ယံကိဋ္ဌိ ကထေတွာ ဂရဟန္တိ။ သိရိ-
 ဝဗုတ္ထေရံ ပန ပစ္စယာနံ လာဘိဘာဝေန လောကဿ သက္ကတဂရုကတ-
 ဘာဝတော သမ္ဘာဝေန္တာ ပသံသန္တိ။ ထေရော “အဝဏ္ဏာရဟဿ နာမ
 ဝဏ္ဏဘဏနံ၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏဘဏနံ အဿ^၂ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ^၃
 ဒေါသော”တိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဉ္စ ဂရဟန္တော—

၁၅၉။ “ပရေ စ နံ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ စေ အသမာဟိတော။
 မောဃံ ပရေ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ အသမာဟိတော။

၁၆၀။ ပရေ စ နံ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ စေ သုသမာဟိတော။
 မောဃံ ပရေ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ သုသမာဟိတော”တိ—

ဂါထာဒွယမဘာသိ။

တတ္ထ ပရေတိ အတ္တတော အညေ ပရေ နာမ၊ ဣဓ ပန ပဏ္ဍိတေဟိ အညေ
 ဗာလာ ပရေတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေသံ ဟိ အဇာနိတွာ အပရိယော-
 ဂါဟေတွာ ဘာသနတော ဂရဟာ ဝိယ ပသံသာပိ အပ္ပမာဏဘူတာ^၄။ နန္တိ နံ
 ပုဂ္ဂလံ။ ပသံသန္တိတိ အဝိဒ္ဓသုဘာဝေန တဏှာဝိပန္နတယ ဝါ၊ အထ ဝါ
 အဘူတံယေဝ ပုဂ္ဂလံ “အသုကော ဘိက္ခု ဈာနလာဘိ၊ အရိယော”တိ ဝါ
 အဘူတဂုဏာရောပနေန^၅ ကိတ္တန္တိ အဘိတ္ထဝန္တိ။ ယော ပနေတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ။

၁-အသမ္ဘာဝိတဘာဝေန (သိ)၊ အနဘိရတိဘာဝေန (ဣ) ၂-ဘဏနဉ္စာတိ အယံ (သိ၊ ဣ)
 ၃-ပုထုဇ္ဇနဿ (သိ) ၄-အပ္ပမာဏာ (သိ)
 ၅-ဘူတဂုဏာရောပနေန၊ ဘူတဂုဏာရောပနေန (က)

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော ဥတ္တရတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ^၁ ကပ္ပေ
 သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော
 သာသနေ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ဟုတွာ ဥပါသကတ္ထံ ပဋိဝေဒေသိ။ သော သတ္တရိ
 ပရိနိဗ္ဗုတေ အတ္တနော ဉ္ဇတကေ သန္ဓိပါတေတွာ ဗဟံ ပူဇာသက္ကာရံ
 သမ္ဘရိတွာ^၂ ဓာတုပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာကေတေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဥတ္တရောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန သာဝတ္ထိ^၄
 ဂတော ကဏ္ဍမ္မမူလေ^၅ ကတံ ယမကပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသီဒိတွာ ပုန
 ကာဠုကာရာမ^၆ သုတ္တဒေသနာယ^၇ အဘိဝဗ္ဗမာနသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာရာ
 သဒ္ဓိ^၈ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထေဝ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၉—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ သိဒ္ဓတ္ထေ လောကနာယကေ။
 မမ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ^၁၊ ဓာတုပူဇံ အကာသဟံ။
 စတုနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဓာတုမဘိပူဇယိ^၂။
 ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓာတုပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနတ္ထံ
 ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိ^၄ ဥပဂတော ဘိက္ခုဟိ “ကိ^၅ အာဝုသော ပဗ္ဗဇာကိစ္စံ
 တယာ မတ္တကံ ပါပိတံ”န္တိ ပုဋ္ဌော အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၆၁။ “ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာ၊ တဏှာ မေ သုသမူဟတာ။
 ဘာဝိတာ မမ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

၁-ဒွါနဂုတေ (သိ)	၂-သံဟရိတွာ (ဣ)	၃-ဂဏ္ဍမ္မမူလေ (သိ၊ ဣ)
၄-ကာလကာရာမ (သိ)	၅-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။	၆-ခု ၄-၆၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။
	၇-မမံ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ (သိ)	

၂-ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာတိ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မ-
 ဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု ပါရံ ဂန္ဓာ
 ကာမေ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ အဿမံ
 ကာရေတွာ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ
 ပသန္ဓမာနသော အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ
 အာကာသတော ဩတရိ။ ဩတိဏ္ဏဿ ပန ဘဂဝတော မဓုဇ္ဇ ဘိသမုဋ္ဌာလဇ္ဇ
 သပ္ပိဇ္ဇ ခီရဇ္ဇ ဥပနာမေသိ၊ တဿ တံ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
 အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တုသိတေ^၁ နိဗ္ဗတ္တော
 တတ္ထ ယံဝတာယုကံ ဌတွာ တတော အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော
 ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟဒ္ဒနော သေဋ္ဌိ ဟုတွာ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခု-
 သဟဿံ ဘောဇေတွာ တိစီဝရေန အစ္ဆာဒေသိ^၂။

ဧဝံ ဗဟုံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယံဝတာယုကံ
 ဌတွာ တတော စဝိတွာ မနုဿေသု ဥပ္ပန္နော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ပဉ္စ
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တတော စုတော
 ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရဇ္ဇံ အနုသာသန္တော ပုတ္တံ^၃ ပစ္စေကဗောဓိ^၄
 အဓိဂန္ဓာ ဌိတံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဿ ဓာတုယော ဂဟေတွာ
 စေတိယံ ကတွာ ပူဇေသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ တာနိ တာနိ ပုညာနိ ကတွာ
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဘဒ္ဒိယနဂရေ အသီတိကောဋီဝိဘဝဿ ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိဿ
 ဧကပုတ္တကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဘဒ္ဒဇိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ
 ကိရ ဣဿရိယဘောဂပရိဝါရာဒိသမ္ပတ္တိ စရိမဘဝေ ဗောဓိသတ္တဿ ဝိယ
 အဟောသိ။

တဒါ သတ္တာ သာဝတ္ထိယံ ဝဿံ ဝသိတွာ ဘဒ္ဒဇိကုမာရံ သင်္ဂဏိတုံ
 မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဘဒ္ဒိယနဂရံ ဂန္ဓာ ဇာတိယာဝနေ ဝသိ
 တဿ ဉာဏပရိပိုက် အာဂမယမာနော။ သောပိ ဥပရိ ပါသာဒေ နိသိန္နော
 သီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သောတုံ
 ဂစ္ဆန္တိ မဟာဇနံ ဒိသွာ “ကတ္တာယံ မဟာဇနော ဂစ္ဆတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တံ
 ကာရဏံ သုတွာ သယမ္ပိ မဟတာ ပရိဝါရေန သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ

၁-တုသိတေသု (သီ၊ ဣ၊ က) ၂-အစ္ဆာဒါပေသိ (ဣ၊ က) ၃-အတ္တနော ပုတ္တံ (သီ၊ ဣ)

သုဏန္တော သဗ္ဗဘရဏပဋိမဏ္ဍိတောဝ သဗ္ဗကိလေသေ ခေပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဩဂ္ဂယ ယံ ပေါက္ခရဏိ^၁၊ နာနာကုဉ္ဇရသေဝိတံ။
 ဥဒ္ဓရာမိ ဘိသံ တတ္ထ၊ ဃာသဟေတု အဟံ တဒါ။
 ဘဂဝါ တမှိ သမယေ၊ ပဒုမုတ္တရသဝှယော။
 ရတ္တမ္ပရမရော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂစ္ဆတေ အနိလဉ္ဇသေ။
 ဓုနန္တော ပံသုကူလာနိ၊ သဒ္ဓိံ အသောသဟံ တဒါ။
 ဥဒ္ဓိံ နိဇ္ဈာယမာနေဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 တတ္ထေဝ ဌိတကော သန္တော၊ အာယာစိ^၁ လောကနာယကံ။
 မရံ ဘိသေဟိ သဟိတံ၊ ဒီရံ သပ္ပိ^၁ မုဋ္ဌာလိကံ။
 ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဗုဒ္ဓေါ၊ အနုကမ္မာယ စက္ခုမာ။
 တတော ကာရုဏိကော သတ္တာ၊ ဩရောဟိတွာ မဟာယသော။
 ပဋိဂ္ဂဏှိ မမံ ဘိက္ခံ၊ အနုကမ္မာယ စက္ခုမာ။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အကာ မေ^၂ အနုမောဒနံ။
 သုဒ္ဓိ ဟောတု မဟာပုည၊ ဂတိ တုယံ သမိဇ္ဈတု။
 ဣမိနာ ဘိသဒါနေန၊ လဘဿု ဝိပုလံ သုခံ။
 ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
 ဘိက္ခမာဒါယ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေနာဂမာ ဇိနော။
 တတော ဘိသံ ဂဟေတွာန၊ အာဂစ္ဆိ^၁ မမ အဿမံ။
 ဘိသံ ရုက္ခေ လဂ္ဂေတွာန၊ မမ ဒါနံ အနုဿရိ^၁။
 မဟာဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ သဗ္ဗာလေသိ ဝနံ တဒါ။
 အာကာသော အဘိနာဒိတ္ထ၊ အသနိ စ ဖလီ တဒါ။
 တတော မေ အသနိပါတော၊ မတ္ထကေ နိပတိ တဒါ။
 သောဟံ နိသိန္နကော သန္တော၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။
 ပုညကမ္မေန သညုတ္တော၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 ကဋ္ဌေဝရံ မေ ပတိတံ၊ ဒေဝလောကေ ရမာမဟံ။

၁-၃ ၄-၁၇၇-ပိဋကဒီပနီ။

၂-အာကာသေ (က)

ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

မနုဿယောနိမာဂန္တာ၊ သုခိတော ဟောမဟံ တဒါ။
ဘောဂေ မေ ဥိနတာ နတ္ထိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

အနုကမ္ပိတကော တေန၊ ဒေဝဒေဝေန တာဒိနာ။
သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခိဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဘိသံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန တေန အဓိဂတေ သတ္တာ ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိံ အာမန္နေသိ
“တဝ ပုတ္တော အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဓမ္မံ သုဏန္တော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တေနဿ ဣဒါနေဝ ပဗ္ဗဇိတုံယုတ္တံ၊ နော စေ ပဗ္ဗဇတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။
သေဋ္ဌိ “န မယံ ပုတ္တဿ ဒဟရဿေဝ သတော ပရိနိဗ္ဗာနေန ကိစ္စံ အတ္ထိ၊
ပဗ္ဗာဇေယ န”န္တိ အာဟ။ တံ သတ္တာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပသမ္မာဒေတွာ တတ္ထ
သတ္တာဟံ” ဝသိတွာ ကောဋိဂါမံ ပါပုဏီ၊ သော စ ဂါမော ဂင်္ဂါတီရေ။
ကောဋိဂါမဝါသိနော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသုံ။
ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော သတ္တာရာ အနုမောဒနာယ အာရဒ္ဓမတ္တာယ ဗဟိဂါမံ ဂန္တာ
“ဂင်္ဂါတီရေ မဂ္ဂသမိပေ သတ္တု အာဂတကာလေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ သမာပတ္ထိံ
သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ မဟာထေရေသု အာဂစ္ဆန္တေသုပိ အဝုဋ္ဌဟိတွာ သတ္တု
အာဂတကာလေယေဝ ဝုဋ္ဌဟိ။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု။ “အယံ အဓုနာ ပဗ္ဗဇိတော
မဟာထေရေသု အာဂစ္ဆန္တေသု မာနတ္ထဒ္ဓေါ ဟုတွာ န ဝုဋ္ဌာသိ”တိ ဥဇ္ဈာယိံသု။
ကောဋိဂါမဝါသိနော သတ္တု ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဗဟူ နာဝါသင်္ခာရေ ဗန္ဓိံသု၊
သတ္တာ “ဟန္တဿ” အာနုဘာဝံ ပကာသေမိ”တိ နာဝါသင်္ခာရေ ဌတွာ
“ကဟံ ဘဒ္ဒဇိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော “ဧသောဟံ ဘန္တေ”တိ သတ္တာရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ အဇ္ဇလိံ ကတွာ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ “ဧဟိ ဘဒ္ဒဇိ၊ အမေဟိ
သဒ္ဓိံ ဧကနာဝံ အဘိရုဟာ”တိ။ သော ဥပ္ပတိတွာ သတ္တု ဌိတနာဝါယံ
အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ ဂင်္ဂါမဇ္ဈိ ဂတကာလေ “ဘဒ္ဒဇိ တယာ မဟာပနာဒရာဇ-
ကာလေ အဇ္ဈာဝုဋ္ဌရတနပါသာဒေါ ကဟ”န္တိ အာဟ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ
နိမုဂ္ဂေါတိ။ တေန ဟိ ဘဒ္ဒဇိ သဗြဟ္မစာရိနံ ကင်္ခံ ဆိန္ဒာတိ။ တသ္မိံ ခဏေ

၁-သတ္တသတ္တာဟံ (သိ) ၂-သတ္တာ တဿ (သိ)

ထေရော သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ဣဒ္ဓိဗလေန ဂန္ဓာ ပါသာဒထူပိကံ ပါဒဂုံလန္တရေန သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ^၁ ပဉ္စဝိသတိယောဇနံ ပါသာဒံ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိ၊ ဥပ္ပတန္တော စ ပညာသ ယောဇနာနိ ပါသာဒံ ဥဒကတော ဥက္ခိပိ။ အထဿ ပုရိမဘဝေ ဉာတကာ ပါသာဒဂတေန လောဘေန မစ္ဆကစ္ဆပမဏ္ဍကာ ဟုတွာ တသ္မိံ^၂ ပါသာဒေ ဥဋ္ဌဟန္တေ ပရိဝတ္တိတွာ ဥဒကေ ပတ်^၃သု။ သတ္တာ တေ ပတန္တေ ဒိသ္မာ “ဉာတကာ တေ ဘဒ္ဒဇိ ကိလမန္တိ”တိ အာဟ။ ထေရော သတ္တု ဝစနေန ပါသာဒံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ပါသာဒေါ ယထာဋ္ဌာနေ ဧဝ ပတိဋ္ဌဟိ။ သတ္တာ ပါရဂံတော ဘိက္ခုဟိ “ကဒါ ဘန္တေ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရေန အယံ ပါသာဒေါ အဇ္ဈာဝုဋ္ဌော”တိ ပုဋ္ဌော မဟာပနာဒဇာတကံ^၂ ကထေတွာ မဟာဇနံ ဓမ္မာမတံ ပါယေသိ။ ထေရော ပန အတ္တနော အဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဋ္ဌံ သုဝဏ္ဏပါသာဒံ ဒသေတွာ—

၁၆၃။ “ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ၊ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယော^၃။
တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော^၄၊ ဥပ္ပမာဟု^၅ သဟဿော။”

၁၆၄။ သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု^၆၊ ဇောလု^၇ ဟရိတာမယော။
အနစ္စံ တတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဆ သဟဿာနိ သတ္တော”တိ—

ဒီဟိ ဂါထာဟိ ဝဏ္ဏေန္တော အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာတိ အတိတေ ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ အဟောသီတိ အတ္တဘာဝအန္တရဟိတတာယ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ နိဒ္ဓိသတိ။ သော ဧဝ ဟိ ရဇ္ဇေ ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဒါ ဥဿာဟ- သမ္ပတ္တိအာဒိနာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန မဟတာ စ ကိတ္တိသဒ္ဓေန သမန္ဓာဂတတ္တာ “ရာဇာ မဟာပနာဒေါ”တိ ပညာယိတ္ထ။ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယော^၃တိ ယဿ ရညော အယံ ယူပေါ ပါသာဒေါ သုဝဏ္ဏမယော။ တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော^၄တိ ဝိတ္တာရတော သောဋ္ဌသကဏ္ဍပါတပ္ပမာဏော^၆။ သော ပန အနုယောဇနမတ္ထော^၇ ဟောတိ။ ဥပ္ပမာဟု သဟဿော^၅တိ ဥပ္ပံ ဥပ္ပံ ဧဝမဿ ပါသာဒဿ သဟဿော သဟဿကဏ္ဍပမာဏမာဟု^၅။ သော

၁-သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ(ဣ)၊ သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ (က)	၂-ဒု ၅-၇၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော (က)	၄-သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော (သိ၊ ဣ)
၅-ဥပ္ပမာဟု (သိ)	၆-သတဘေဏ္ဍု (သိ)
၇-ဇောလု (သိ၊ က)	၈-သောဋ္ဌသသရပါတနပ္ပမာဏော (သိ)
၉-အနုယောဇနပ္ပမာဏော(သိ)၊ အနုယောဇနမတ္ထော(ဣ)	၁၀-သဟဿဓာပမာဏော ဟောတိ (ဣ)

ပန ယောဇနတော ပဉ္စဝိသတိယောဇနပ္ပမာဏော ဟောတိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ ဂါထာသုခတ္ထံ “အာဟု”တိ ဒီဃံ ကတံ။ အာဟု” အဟောသီတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။

သဟဿကဏ္ဍောတိ သဟဿဘူမိကော ၂။ သတဂေဏ္ဍုတိ အနေကသတ-
နိယုဟကော ၃။ ဇောလူတိ တတ္ထ တတ္ထ နိယုဟသိခရာဒီသု ပတိဋ္ဌာပိတေဟိ
ယဋ္ဌိဇဇပဋ္ဌာကဇောဒိဇဇဟိ သမ္ပန္နော။ ဟရိတမယောတိ စာမိကရသုဝဏ္ဏ-
မယော။ ကေစိ ပန “ဟရိတဇာတိမဏိသရိက္ခကော”တိ ၄ ဝဒန္တိ။ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ
နဋ္ဌာ။ ဆ သဟဿာနိ သတ္တဇာတိ ဆမတ္တာနိ ဂန္ဓဗ္ဗသဟဿာနိ သတ္တဇော
တဿ ပါသာဒဿ သတ္တသု ဌာနေသု ရညော အဘိရမာပနတ္ထံ
နစ္စိသုတိ အတ္ထော။ တေ ဧဝံ နစ္စန္ဒာပိ ရာဇာနံ ဟာသေတံ နာသက္ခိသု။
အထ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဒေဝနဋ္ဌေ ပေသေတွာ သမဇ္ဇံ ကာရေသိ။
တဒါ ရာဇာ ဟသီတိ။

ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတိမာ ပညဝါတိ အာယသ္မတော သောဘိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏလာဘိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သယမ္ဗိ တံ ဌာနန္တရံ
ဥဒ္ဓိဿ ပတ္တနံ ကတွာ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော
သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ
ပတ္တော ဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္ဓာ နေက္ခမ္မာမိမုတ္တော
ဆရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တဿ သမိပေ အရညာ-
ယတနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝနမူလဖလာဖလေန ယာပေန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ
သုတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္တိဝါသေနေဝ ဘဒ္ဒဝတီနဂရေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ပသန္ဓမာနသော “တုဝံ သတ္တာ စ ကေတု စာ”တိအာဒီဟိ ဆဟိ ဂါထာဟိ

၁-တံ အဟု'(သိ၊ ဣ) ၂-....ဘူမကော (သိ၊ ဣ)
၃-နိယုဟကော (က) ၄-ဟရိတမဏိသရိက္ခကောတိ (သိ၊ ဣ)
၅-ဆ သဟဿာနိ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဆ သဟဿာနိ သတ္တဇာ (က) ၆-ဗန္ဓုမတီနဂရေ (သိ)

သက္ကာ ထေဝေ^၁ ကုသဂ္ဂေန၊ ပမေတုံ သာဂရုတ္တမေ^၂။
 န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဉာဏံ သက္ကာ ပမေတဝေ။
 တုလဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန၊ မဟိ^၃ သက္ကာ ဓရေတဝေ^၃။
 နတွေဝ တဝ ပညာယ၊ ပမာဏမတ္ထိ စက္ခမ။
 အာကာသော မိနိတုံ သက္ကာ၊ ရဇ္ဇုယာ အင်္ဂုလေန ဝါ။
 နတွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ သီလံ သက္ကာ ပမေတဝေ။
 မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ၊ အာကာသော စ ဝသုန္ဓရာ။
 ပရိမေယျာနိ တောနိ၊ အပ္ပမေယျာသိ စက္ခမ။
 ဆဟိ ဂါထာဟိ သဗ္ဗညု၊ ကိတ္တယိတွာ မဟာယသံ။
 အဇ္ဇလိ^၄ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ တုဏှိ အဋ္ဌာသဟံ တဒါ။
 ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ ဘူရိပညံ သုမေဓသံ။
 တိက္ခသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 သတ္တသတ္တတိ ကပ္ပါနိ၊ ဒေဝလောကေ ရဗိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္ထု ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 အနေကသတက္ခတ္ထု၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ ပုညကမ္မသမာဟိတော။
 အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ၊ တိက္ခပညော ဘဝိဿတိ။
 တိ^၅သကပ္ပသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္ပ၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ^၆ကိဉ္ဇနော။
 ဇာတိယာ သတ္တဝသေနေ၊ အရဟတ္တံ ဖုသိဿတိ။
 ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ သာသနံ။
 ဣန္ဒြေရေ န ဇာနာမိ၊ စေတနံ အမနောရမံ။

၁-သက္ကာ ဟဝေ (သီ) ၂-သာဂရုတ္တမော (သီ) ၃-ပမေတဝေ (သီ)
 ထေရဂါထာ-ဋ ၁-၂၄

သံသရိတွာ ဘဝေ သဗ္ဗေ၊ သမ္ပတ္တာနဘဝိံ အဟံ။
 ဘောဂေ မေ ဝိနတာ နတ္ထိ၊ ဖလံ ဉာဏဿ ထောမနေ။
 တိယဂ္ဂိ^၁ နိဗ္ဗုတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခိဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ဉာဏမထဝိံ အဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလံ ဉာဏဿ ထောမနေ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုပဋိပါဋိယာ အနုဿရန္တော ယာဝ အသညဘဝေ အစိတ္တကပဋိသန္တိ၊ တာဝ အဒ္ဓသ။ တတော ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ စိတ္တပွဝတ္ထိံ အဒိသ္ဗာ အဝသာနေဝ^၂ ဒိသ္ဗာ “ကိမေတ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော နယဝသေန “အသညဘဝေါဘဝိဿတိ”တိ နိဋ္ဌ အဂမာသိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အသညသတ္တာ နာမ ဒီဃာ-ယုကာ ဒေဝါ၊ တတော စုတော သောဘိတော ဣဂူပပန္နော၊ သော ဧတံ ဘဝံ ဇာနာတိ၊ သောဘိတော အနုဿရတိ”တိ^၃။ ဧဝံ နယဝသေန အနုဿရန္တဿ^၄ အနုဿရဏကောသလ္လံ ဒိသ္ဗာ သတ္တာ ထေရံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ တတော ဧဝ စာယံ အာယသ္ဗာ သဝိသေသံ အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ တဿ စ ပစ္စယဘူတံ ပဋိပတ္ထိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿဇာတော တဒတ္ထဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော—

၁၆၅။ “သတိမာ ပညဝါ ဘိက္ခု၊ အာရဒ္ဓဗလဝိရိယော။
 ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္ထိံ အနုဿရိ”။

၁၆၆။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတ္တ အဋ္ဌ စ ဘာဝယံ။
 ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္ထိံ အနုဿရိ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ သတိမာတိ သယံ သမုဒါဂမနသမ္ပန္နာယ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပါရိ-
 ပူရိယာ သတိဝေပုလ္လပုတ္တိယာ စ သတိမာ။ ပညဝါတိ ဆဋ္ဌဘိညာပါရိ-
 ပူရိယာ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ စ ပညဝါ။ ဘိန္တကိလေသတာယ ဘိက္ခု။

၁-တိပိဓေါ (သိ) ၂-အဝသာနေ စ (သိ၊ဣ)
 ၃-ဝိ ၁-၁၅၀-ပိဋေ အတ္တတော သမာနံ။ ၄-အနုဿရန္တော (သိ)

သဒ္ဓါဒိဗလာနဉ္စေ စတုဗ္ဗိဓေသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿ စ သံသိဒ္ဓိပါရိပုရိယာ အာရဒ္ဓ-
 ဗလဝိရိယော။ သဒ္ဓါဒိနံ ဟေတ္တ ဗလဂ္ဂဟဏေန ဂဟဏံ သတိပိ သတိအာဒိနံ
 ဗလဘာဝေ၊ ယထာ “ဂေါဗလိဗဒ္ဓါပုညဉ္ဇကာသမ္ဘာရာ”တိ^၁။ ပဉ္စ ကပ္ပသတာ-
 နာဟံ၊ ဧကရတ္ထိံ အနုဿရိန္တိ ဧကရတ္ထိံ ဝိယ အနုဿရိံ။ ဝိယ-သဒ္ဓေါ ဟိ
 ဣဓ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ဧတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္ဇဏေ^၂ အတ္တနော ဉ္ဇဏ-
 ဝသီဘာဝံ ဒီပေတိ။

ဣဒါနိ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ အတ္တနော သတိမန္တာဒိဘာဝေါ သာတိသယံ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇဏေ သိဒ္ဓိံ၊ တံ ဒဿေတုံ “စတ္တာဇော”တိအာဒိနာ ဒုတိယံ
 ဂါထမာဟ။ တတ္ထ စတ္တာဇော သတိပဋ္ဌာနေတိ ကာယာနုပဿနာဒိကေ
 အတ္တနော ဝိသယဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓေ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေ
 သတိသင်္ခါတေ သတိပဋ္ဌာနေ။ သတ္တာတိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ အဋ္ဌာတိ အဋ္ဌ
 မဂ္ဂင်္ဂါနိ။ သတိပဋ္ဌာနေသု ဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တဿ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာ-
 ပါရိပုရိံ ဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ တထာ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။
 တေနာဟ ဓမ္မသေနာပတိ “စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ”^၃ သတ္တ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ”တိအာဒိဟိ^၄ သတ္တကောဋ္ဌာသိကေသု
 သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု ဧကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ ဘာဝနာ-
 ပါရိပုရိံ ဂစ္ဆန္တေ ဣတရေ အဂစ္ဆန္တာ နာမ နတ္ထိတိ^၅။ ဘာဝယန္တိ ဘာဝနာ-
 ဟေတု။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ^၆။

သောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ ကိစ္ဆံ ဒဋ္ဌဝိရိယေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝလ္လိယတ္ထေရဿ
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ
 တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟုဏ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော အသီတိ-
 ကောဋ္ဌိဝိဘဝံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ အရညာယတနေ
 ဧကိဿာ နဒိယာ တီရေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝိဟရန္တော အဇ္ဇနော
 အနဂ္ဂဏှနတ္ထိံ ဥပဂတံ သတ္တာရံ ဒိသုာ ပသန္ဓမာနသော အဇိနစမ္ပံ ပဏ္ဍိတွာ

၁-ဉ္ဇကာသမ္ဘာရာတိ စ(က) ၂-ဉ္ဇဏေန(သိ) ၃-ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ(က)
 ၄-ဒီ ၃-ဂ၃-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အနာဂစ္ဆန္တာ န အတ္ထိ(က) ၆-ဥတ္တာနမေဝ(သီ၊ဣ)

အဒါသိ။ တတ္ထ နိသိန္နံ ဘဂဝန္တံ ပုပ္ဖေဟိ စ စန္ဒနေန စ ပူဇေတွာ အပ္ပဗလာနိ ဒတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိ။ တဿ ဘဂဝါ နိသိန္နာသနသမ္ပတ္တိံ ပကာသေန္တော အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ “ကဏ္ဍမိတ္ထော”တိ^၁ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါ-နဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ^၂ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ။ သော မန္တပညော ဒန္တပရက္ကမော စ ဟုတွာ စိရံ ကာလံ ဝိညု သမ္ဗြဟ္မစာရိ နိဿာယေဝ ဝသတိ။ ဘိက္ခု။ “ယထာ နာမ ဝလ္လိ ရုက္ခာဒိသု ကိဉ္စိ အနိဿာယ ဝမ္ပိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝေမယမ္ပိ ကဉ္စိ ပဏ္ဍိတံ အနိဿာယ ဝမ္ပိတုံ န သက္ကော-တိ”တိ ဝလ္လိယောတွေဝ သမုဒါစရိံသု။ အပရဘာဂေ ပန ဝေဏုဒတ္တတ္ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ဝိဟ-ရန္တော ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ပဋိပတ္တိက္ကမံ^၃ ထေရံ ပုစ္ဆန္တော—

၁၆၇။ “ယံ ကိစ္စံ ဒဠ္ဗဝီရိယေန၊ ယံ ကိစ္စံ ဗောဇ္ဈမိစ္ဆတာ။
ကရိဿံ နာဝရဇ္ဈိဿံ^၄၊ ပဿ ဝီရိယံ ပရက္ကမံ။

၁၆၈။ တုဉ္စ မေ မဂ္ဂမက္ခာဟိ၊ အဉ္စသံ အမတောဂဓံ။
အဟံ မောနေန မောနိဿံ၊ ဂင်္ဂါသောတောဝ သာဂရ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယံ ကိစ္စံ ဒဠ္ဗဝီရိယေနာတိ ဒဠ္ဗေန ဝီရိယေန ထိရေန ပရက္က-မေန၊ ဒဠ္ဗဝီရိယေန ဝါ ပုရိသဓောရယေန ယံ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ယံ ကိစ္စံ ဗောဇ္ဈမိစ္ဆတာတိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ ဗောဇ္ဈံ ဗုဒ္ဓိတုံ ဣစ္ဆန္တေန ပဋိပတ္တိတုကာမေန ယံ ကိစ္စံ ကရဏီယံ။ ကရိဿံ နာဝ-ရဇ္ဈိဿန္တိ တမဟံ ဒါနိ ကရိဿံ န ဝိရာဓေသံ^၅၊ ယထာနသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇိဿာမိ။ ပဿ ဝီရိယံ ပရက္ကမန္တိ ယထာ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဓမ္မေ ဝိမိနာ^၆ ဤရဏတော? “ဝီရိယံ”^၇၊ ပရံ ပရံ ဌာနံ^၈ အက္ကမနတော “ပရက္ကမော”တိ စ လဒ္ဓနာမံ သမ္ဗာ-ဝါယာမံ ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ^၉ အတ္တနော ကတ္တုကာမတံ ဒဿေတိ။

၁-ဂဏ္ဍမိတ္ထောတိ (သိ)	၂-မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ (သိ)
၃-ပဋိပတ္တိပရက္ကမံ (ဣ)	၄-နာဝရဇ္ဈိဿံ (သိ ဣ)
၅-န ဓမ္မေ ဝိရာဓေသံ (သိ)၊ န ဝိရာဓေသံ (က)	၆-တထာပဋိပဇ္ဇမာနင်္ဂမိနာ (သိ)
၇-ကရဏတော (သိ၊ ဣ)	၈-ပဒဋ္ဌာနံ (သိ)
၉-ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ (သိ)၊ ပဿ နံ တဒတ္တမေဝါတိ (က)	

တွဉ္ဇာတိ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ အာလပတိ။ မေတိ မယံ။ မဂ္ဂ-
 မက္ခာဟိတိ အရိယမဂ္ဂံ ကထေဟိ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂသမ္မာပကံ စတုသစ္စကမ္မ-
 ဋ္ဌာနံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။ အဇ္ဇသန္တိ ဥဇုကံ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဘာဝေန
 အန္တဒ္ဓယဿ အနုပဂမနတော။ အမတေ နိဗ္ဗာနေ သမ္မာပကဘာဝေန ပတ်ဋ္ဌိ-
 တတ္တာ အမတောဂဓံ။ မောနေနာတိ ဉ္ဇဏေန မဂ္ဂပညာယ။ မောနိဿန္တိ
 ဇာနိဿံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိပဋ္ဌိဿံ ပါပုဏိဿံ။ ဂင်္ဂါသောတောဝ သာဂရန္တိ
 ယထာ ဂင်္ဂါယ သောတော သာဂရံ သမုဒ္ဒံ အဝိရဇ္ဈန္တော^၂ ဧကံသတော
 ဩဂါဟတိ၊ ဧဝံ “အဟံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဇ္ဇန္တော မဂ္ဂဉ္ဇဏေန နိဗ္ဗာနံ အဓိ-
 ဂမိဿာမိ၊ တသ္မာ တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ မေ အာစိက္ခထာ”တိ ထေရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိ။

တံ သုတွာ ဝေဏုဒတ္တတ္ထေရော တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သောပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 အနုယုဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ပဉ္စကာမဂုဏေ ဟိတွာ၊ ပိယရူပေ မနောရမေ။
 အသီတိ ကောဋိယော ဟိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိ^၁ အနဂါရိယံ။
 ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန၊ ပါပကမ္မံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
 ဝစီဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ၊ နဒီကူလေ ဝသာမဟံ။
 ဧကကံ မံ ဝိဟရန္တံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ဥပါဂမိ။
 နာဟံ ဇာနာမိ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အကာသိ^၂ ပဋိသန္တာရံ။
 ကရိတွာ ပဋိသန္တာရံ၊ နာမဂေါတ္တမပုစ္ဆဟံ။
 ဒေဝတာနုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
 ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ မဟာဗြဟ္မာ ဣဓာဂတော။
 ဝိရောစေသိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဒယံ သူရိယော ယထာ။
 သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ၊ ပါဒေ ဒိဿန္တိ မာရိသ။
 ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
 နာမဂေါတ္တံ ပဝေဒေဟိ၊ သံသယံ အပနေဟိ မေ။
 နမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နမိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
 ဗြဟ္မာဘာဝေါ စ မေ နတ္ထိ၊ ဧတေသံ ဥတ္တမော အဟံ။
 အတိတော ဝိသယံ တေသံ၊ ဒါလယိ^၃ ကာမဗန္ဓနံ။

၁-မောနေနာတိ မဂ္ဂပညာယ (သီ) ၂-အဝိရဇ္ဈန္တောဝ (သီ၊ ဣ) ၃-ဒု ၄-၆၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။

သဗ္ဗေ ကိလေသေ ဈာပေတွာ၊ ပတ္တော သမ္မောမိမုတ္တမံ။
 တဿ ဝါစံ သုဏိတွာဟံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။
 ယဒိ ဗုဒ္ဓေါသိ သဗ္ဗညူ၊ နိသီဒ တံ မဟာမုနေ။
 တမဟံ ပူဇယိဿာမိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော တုဝံ။
 ပတ္ထရိတွာဇိနစမ္ပံ၊ အဒါသိ သတ္ထုနော အဟံ။
 နိသီဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ၊ သီဟောဝ ဂိရိဂပ္ပရေ။
 ဒိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရုယု၊ အမ္ပဿ ဖလမဂ္ဂဟိံ။
 သာလကလျာဏိကံ ပုပ္ဖံ၊ စန္ဒနန္ဒ မဟာရဟံ။
 ဒိပ္ပံ ပဂ္ဂယု တံ သမ္ပံ၊ ဥပေတွာ လောကနာယကံ။
 ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ သာလပုပ္ဖမပူဇယိံ။
 စန္ဒနံ အနုလိမ္ပိတွာ၊ အဝန္တိံ သတ္ထုနော အဟံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝိပုလာယ စ ဝိတိယာ။
 အဇိနမ္ပိ နိသီဒိတွာ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
 မမ ကမ္ပံ ပကိတ္တေသိ၊ ဟာသယန္တော မမံ တဒါ။
 ဣမိနာ ဖလဒါနေန၊ ဂန္ဓမာလေဟိ စူဘယံ။
 ပဉ္စဝိသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝသဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ဆဇ္ဇိသတိကပ္ပသတေ၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
 ဘဝိဿတိ စက္ကဝတ္တိ၊ စာတုရန္တော မဟိဒ္ဓိကော။
 ဝေဘာရံ နာမ နဂရံ၊ ဝိဿကမ္ပေန မာပိတံ။
 ဟေဿတိ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ နာနာရတနံဘူသိတံ။
 ဧတေနေဝ ဥပါယေန၊ သံသရိဿတိ သော ဘဝေ။
 သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟုတွာ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနုသေ။
 ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။
 အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္ပ၊ အနဂါရိ ဘဝိဿတိ။
 အဘိညာပါရဂူ ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။

ဣဒံ ဝတ္တာန သဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
မမ နိဇ္ဈာယမာနဿ၊ ပက္ကာမိ အနိလဉ္စသေ။

ဝိတေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

တုသိတတော စဝိတွာန၊ နိဗ္ဗတ္တိံ မာတုကုစ္ဆိယံ။
ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ယမိ ဂဗ္ဘေ ဝသာမဟံ။

မာတုကုစ္ဆိဂတေ မယိ၊ အနူပါနဉ္စ ဘောဇနံ။
မာတုယာ မမ ဆန္ဓေန၊ နိဗ္ဗတ္တတိ ယဒိစ္ဆကံ။

ဇာတိယာ ပဉ္စဝဿေန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
ဩရောပိတမိ ကေသမိ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

ပုဗ္ဗကမ္မံ ဂဝေသန္တော၊ ဩရေန နာဒ္ဒသံ အဟံ။
တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ မမ ကမ္မမနုဿရိံ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
တဝ သာသနမာဂမ္မ၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။

တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော ထေရော ဣမာယေဝ ဂါထာ
အဘာသီတိ။

ဝလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိတသောကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကေသေ မေ ဩလိခိဿန္တိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝိတ-
သောကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ
မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ကာမေ

ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ မဟတာ ဣသိဂဏေန ပရိဂုတော အရညေ
 ဝသန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော “ဥဒုမ္မရပုပ္ဖသဒိသာ ဒုလ္လဘဒဿနာ
 ဗုဒ္ဓါ” ဘဂဝန္တော၊ ဣဒါနေဝ ဥပဂန္တဗ္ဗာ”တိ မဟတိယာ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ
 သတ္ထာရံ ဒဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တော ဒိယစုယောဇနေ သေသေ ဗျာဓိကော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓ-
 ဂတာယ သညာယ^၂ ကာလင်္ကံတော ဒေဝေသု^၃ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ^၄ အပရာပရံ ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ ဒွိန္ဒံ ဝဿ-
 သတာနံ မတ္ထကေ ဓမ္မာသောကရညော ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ တဿ
 ဝိတသောကောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ခတ္တိယကုမာရေဟိ
 သိက္ခိတဗ္ဗဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ဂိရိဒတ္တတ္ထေရံ နိဿာယ ဂိဟိ-
 ဘူတော သုတ္တန္တပိဋကေ အဘိဓမ္မပိဋကေ စ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ
 မဿုကမ္မသမယေ ကပ္ပကဿ ဟတ္ထတော အာဒါသံ ဂဟေတွာ ကာယံ
 ဩလောကေန္တော ဝလိတပလိတာဒိနိ^၅ ဒိသွာ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ ဝိပဿနာယ
 စိတ္တံ ဩတာရေတွာ ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ တသ္မိံယေဝ အာသနေ
 သောတာပန္နော ဟုတွာ ဂိရိဒတ္တတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
 လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သနိဗ္ဗဏ္ဍုသကေဋ္ဌဘော။
 နဒိသောတပဋိဘာဂါ၊ သိဿာ အာယန္တိ မေ တဒါ။
 တေသာဟံ မန္တေ ဝါစေမိ၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္တိတော။
 သိဒ္ဓတ္ထော နာမ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ တာဝဒေ။
 တမန္တကာရံ နာသေတွာ၊ ဣဏာလောကံ ပဝတ္တယိ။
 မမ အညတရော သိသော၊ သိဿာနံ သော ကထေသိ မေ။
 သုတွာန တေ ဧတမတ္တံ၊ အာရောစေသံ မမံ တဒါ။
 ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
 တဿာနုဝတ္တတိ ဇနော၊ လာဘော အမံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 အဓိစ္စုပ္ပတ္တိကာ ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုမန္တော မဟာယသာ။
 ယန္တုနာဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ၊ ပဿေယျံ လောကနာယကံ။

၁-ဗုဒ္ဓါ နာမ (သိ)	၂-သတိယာ (သိ)
၃-ဒေဝလောကေသု (သိ)	၄-ဥပပဇ္ဇိတွာ (ဣ)
၅-ဝလိတပလိတာနိ (ဣ၊ က)	၆-ခု ၄-၅၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

အဇိနံ မေ ဂဟေတွာန၊ ဝါကစီရံ ကမဏ္ဍလံ။
 အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ သိဿေ အာမန္တယိံ အဟံ။
 ဩဒုမ္မရိကပုပ္ဖံ၊ စန္ဒမိ သသကံ ယထာ။
 ဝါယသာနံ ယထာ ဒီရံ၊ ဒုလ္လဘော လောကနာယကော။
 ဗုဒ္ဓေါ လောကမိ ဥပ္ပန္နော၊ မနုဿတ္တမိ ဒုလ္လဘံ။
 ဥဘောသု ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ သဝနဉ္စ သုဒုလ္လဘံ။
 ဗုဒ္ဓေါလောကေ သမုပ္ပန္နော၊ စက္ခံ လစ္စာမ နော ဘဝံ။
 ဧထ သဗ္ဗေ ဂမိဿာမ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။
 ကမဏ္ဍလုဓရာ သဗ္ဗေ၊ ခရာဇိနနိဝါသိနော။
 တေ ဇဋ္ဌာဘာရဘရိတာ၊ နိက္ခမံ ပိပိနာ တဒါ။
 ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနာ၊ ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသိနော။
 အာသတ္တိဒေါသရဟိတာ၊ အသမ္ဘိတာဝ ကေသရိ။
 အပ္ပကိစ္စာ အလောလုပ္ပါ၊ နိပကာ သန္တုတ္တိနော။
 ဥဉ္ဇာယ စရမာနာ တေ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမုပါဂမံ။
 ဒိယစုယောဇနေ သေသေ၊ ဗျာမိ မေ ဥပပဇ္ဇထ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလက်တော အဟံ။
 စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓသညာယိဒိ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောက္ခော—

၁၆၉။ “ကေသေ မေ ဩလိဒိဿ’န္တိ၊ ကပ္ပကော ဥပသက်မိ။
 တတော အာဒါသမာဒါယ၊ သရိရံ ပစ္စဝေက္ခိသံ။

၁၇၀။ တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿိတ္ထ၊ အန္ဓကာရေ တမော ဗျဂါ။
 သဗ္ဗေ စောဋ္ဌာ သမုတ္တိန္နာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနပ္ပဝေါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကေသေ မေ ဩလိဒိဿန္တိ၊ ကပ္ပကော ဥပသင်္ကဗီတိ ဂိဟိကာလေ မဿုကမ္မသမယေ “မမ ကေသေ ဩလိဒိဿံ ကပ္ပေမီ”တိ ကေသာဒိနံ ဆေဒနာဒိဝသေန ကပ္ပနတော ကပ္ပကော နှာပိတော မံ ဥပဂစ္ဆိ။ တတောတိ ကပ္ပကတော^၁။ သရီရံ ပစ္စဝေက္ခိသန္တိ သဗ္ဗကာယိကေ အာဒါသေ ပလိတ-ဝလိတမုခနိမိတ္တာဒိဒဿနမုခေန “အဘိဘူတော ဝတ ဇရာယ မေ ကာယော”တိ ဇရာဘိဘူတံ အတ္တနေော သရီရံ ပစ္စဝေက္ခိ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော စ တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿိတ္ထ နိစ္စရဝသုခသဘာဝါဒီဟိ^၂ ရိတ္တော ဟုတွာ မေ ကာယော အဒိဿထ ပညာယိ။ ကသ္မာ? အန္ဓကာရေ တမော ဗျဂါယေန အယောနိသောမနသိကာရသင်္ခါတေန တမသာ အတ္တနေော ကာယေ အန္ဓဂတာ? ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ အသုဘာဒိသဘာဝံ အပဿန္တာ အဝိဇ္ဇမာနံ သုဘာဒိ-အာကာရံ ဂဏှန္တိ၊ တသ္မိံ အန္ဓကာရေ အန္ဓကရဏဋ္ဌာနေ ကာယေ ယောနိ-သောမနသိကာရသင်္ခါတေန^၃ ဣဏာလောကေန အဝိဇ္ဇာတမော ဝိဂတော၊ တတော ဧဝ သဗ္ဗေ စောဋ္ဌာ သမုစ္ဆိန္တာ စောရာ ဝိယ^၄ ကုသလဘဏ္ဍ-စ္ဆေဒနတော၊ သာမူဟိ အလာတဗ္ဗတော အသင်္ဂဟေတဗ္ဗတော သင်္ကာရ-ကုဋ္ဌာဒိသု ဆဒ္ဓိတပိလောတိကဏှံ ဝိယ ဣဿရဇနေန အရိယဇနေန ဇီရုစ္ဆိတဗ္ဗတာယ စောဋ္ဌာ ဝိယာတိ ဝါ “စောဋ္ဌာ”တိ လဒ္ဓနာမာ ကိလေသာ သမုစ္ဆိန္တာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုဋ္ဌါဋိတတ္တာ ဧဝ စ နေသံ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တဝေါ()^၆ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္ထိ နတ္ထိတိ။

ဝိတသောကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏမာသတ္ထေ-ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တရိ အရညေ ဝိဟရန္တေ ပံသုကုလစိဝရံ ဒုမသာခါယ လဂ္ဂေတွာ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိဋ္ဌေ ဓနဟတ္ထော ဂဟနံ ပဝိဋ္ဌော သတ္တု ပံသုကုလံ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော ဓနံ နိက္ခိပိတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ

၁-တတော ကပ္ပေ ကတေ (သိ)	၂-နိစ္စရဝသုဘာဝါဒီဟိ (သိ)
၃-အန္ဓကတာ (သိ)၊ အန္ဓာဂတာ (ဣ၊က)	၄-သမ္ဘဝေန (သိ၊ဣ)
၅-စောဋ္ဌာ ဝိယ (ဣ၊က)	၆-(အာယတိံ ပုနန္တဝေါ) (က)

အနုဿရိတွာ ပံသုကူလံ ဝဋ္ဌိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုဋုမ္ဘိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ
ကိရ ဇာတဒိဝသေ တသ္မိံ ဂေဟေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ သုဝဏ္ဏရတနမယေဟိ
မာသေဟိ ပရိပုဏ္ဏာနေဝ အဟေသံ။ တေနဿ ပုဏ္ဏမာသောတွေဝ နာမံ
အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဧကသ္မိံ ပုတ္တေ ဥပ္ပန္နေ
သရာဝါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ ဂါမကာဝါသေ ဝသန္တော သဇ္ဇန္တော ဝါယ-
မန္တော ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“တိဿော နာမာသိ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ပံသုကူလံ ဌပေတွာန၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသီ ဇိနော။
ဝိနတံ ဓနုမာဒါယ၊ဘက္ခတ္တာယ စရိံ အဟံ၊။
မဏ္ဍလဂ္ဂံ ဂဟေတွာန၊ ကာနနံ ပါဝိသီ အဟံ။
တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂေ လဂ္ဂိတံ တဒါ။
စာပံ တတ္ထေဝ နိက္ခိပ္ပ၊ သိရေ ကတွာန အဉ္ဇလိံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝိပုလာယ စ ဝီတိယာ။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ ပံသုကူလံ အဝန္တဟံ။
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ပံသုကူလမဝန္တဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝန္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သာဝတ္ထိံ ဥပဂန္တော သတ္တာရံ ဝဋ္ဌိတွာ သုသာနေ
ဝသတိ၊ တဿ စ အစိရာဂတဿေဝ သတော? ပုတ္တော ကာလမကာသိ။
ဒါရကမာတာ ထေရဿ အာဂတဘာဝံ သုတွာ “မာ ဣဒံ အပုတ္တကံ
သာပတေယျံ ရာဇာနော ဟရေယျ။”န္တိ တံ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ မဟတာ
ပရိဝါရေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တော ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ပလောဘေတုံ
အာရဘိ။ ထေရော အတ္တနော ဝီတရာဂဘာဝဇာနာပနတ္ထိ အာကာသေ ဌတွာ
အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန တဿာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၁၇၁။ “ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန၊ ဣဏဒဿနမတ္တနော။

၁-၃ ၄-၅၅-ပိဋေ။ ၂-အက္ခိတ္တော ယမဒိ အဟံ (သိ) ၃-သကော (သိ)

၇-နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇဉ္ဇောတိ အာယသ္မတော နန္ဒကတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပစ္စန္ဓဒေသေ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဝနစာရိကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု
 စက်မနဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓစိတ္တော ဝါလုကာ ဩကိရိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္ပာယံ ဂဟပတ်ကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ နန္ဒကောတိ နာမံ အကံသု။ ဇေဋ္ဌကဘာတာ ပနဿ
 ဘရတော နာမ။ တဿ ပုဗ္ဗယောဂေါ အနန္တရဝတ္ထုသ္မိံ အာပိ ဘဝိဿတိ။
 တေ ဥဘောပိ ဝိညှတံ ပတွာ အာယသ္မန္တံ သောဏံ ကောဋ္ဌိဝိသံ^၁ ပဗ္ဗဇိတံ
 သုတွာ “သောဏောပိ နာမ တထာသုခုမာလော ပဗ္ဗဇိ။ ကိမင်္ဂံ^၂ ပန မယ”န္တိ
 ပဗ္ဗဇိံ^၃ သု။ တေသု ဘရတော န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ နန္ဒကော ပန ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝေန တာဝ ဝိပဿနံ
 ဥဿုက္ကာပေတုံ နာသက္ခိ။ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောတိ ဧဝ။ အထဿ
 ဘရတတ္ထေရော အာသယံ ဥတွာ အဝဿယော ဘဝိတုကာမော တံ ပစ္စာ-
 သမဏံ ကတွာ ဝိဟာရတော နိက္ခမိတွာ မဂ္ဂသမီပေ နိသိန္ဓော ဝိပဿနာကထံ^၄
 ကထေသိ။

တေန စ သမယေန သကဋ္ဌသတ္ထေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကော သကဋ္ဌေ ယုတ္တော^၁
 ဂေါဏော စိက္ခလုဋ္ဌာနေ^၂ သကဋ္ဌံ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကောန္တော ပရိပတိ။ တတော
 နံ သတ္ထဝါဟော သကဋ္ဌာ မောစေတွာ တိဏဉ္စ ပါနိယဉ္စ ဒတွာ ပရိဿမံ
 အပနေတွာ ပုန ခုရေ ယောဇေသိ။ တတော ဂေါဏော ဝုပသန္တပရိဿမော
 လဒ္ဓဗလော တံ သကဋ္ဌံ စိက္ခလုဋ္ဌာနတော ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
 အထ ဘရတတ္ထေရော နန္ဒကဿ “ပဿသိ နော တံ အာဝုသော နန္ဒက ဣမဿ
 ကမ္မ”န္တိ တံ နိဒဿေတွာ တေန “ပဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ “ဣမမတ္ထံ သုဋ္ဌု
 ဥပဓာရေဟိ”တိ အာဟ။ ဣတရော “ယထာယံ ဂေါဏော ဝုပသန္တပရိဿမော
 ပင်္ဂဋ္ဌာနတော ဘာရံ ဥဗ္ဗဟတိ။ ဧဝံ မယာပိ သံသာရပင်္ဂတော အတ္တာ
 ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော”တိ တမေဝါရမ္မဏံ ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
 န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

၁-ကောလိဝိသံ (သိ၊ဣ) ၂-ဝိပဿနာယ ကထံ (သိ) ၃-နိယုတ္တော (သိ၊ဣ)
 ၄-စိက္ခလ္လာဝဋ္ဌေ ဌာနေ (ဣ)၊ စိက္ခလ္လကသဋ္ဌေ ဌာနေ (က) ၅-၃ ၄-၅၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ အရညေ ကာနနေ အဟံ။
ဝါတမိဂံ ဂဝေသန္တော၊ စက်မံ အဒ္ဓသံ အဟံ။

ဥစ္ဆင်္ဂေန ပုလိနံ ဂယ၊ စက်မေ ဩကိရိံ အဟံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သုဂတဿ သိရိမတော။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ပုလိနံ ဩကိရိံ အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုလိနဿ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ ဘရတတ္ထေရဿ သန္တိကေ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၇၃။ “ယထာပိ ဘဒ္ဓေါ အာဇညော၊ ခလိတွာ ပတိတိဋ္ဌတိ။
ဘိယျော လဒ္ဓါန သံဝေဂံ၊ အဒိနော ဝဟတေ ဓုရံ။

၁၇၄။ ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္နံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
အာဇာနိယံ မံ ဓာရေထ၊ ပုတ္တံ ဗုဒ္ဓဿ ဩရသ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဘိယျော လဒ္ဓါန သံဝေဂံ၊ အဒိနော ဝဟတေ ဓုရန္တိ “မယံ ဇာတိဗလဝီရိယာနံ အနန္တစွရိကမေတံ” ယဒိဒံ အာဂတဿ ဘာရဿ အဝဟ-န”န္တိ၂ သံဝေဂံ လဘိတွာ အဒိနော အဒိနမာနသော? အလိနစိတ္တော။ “အလိနော”တိ ဝါ ပါဌော၊ သော ဧဝ အတ္ထော။ ဘိယျော? ပုနပ္ပုနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တနော ဓုရံ ဘာရံ ဝဟတေ ဥဗ္ဗဟတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယမေဝ။

နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနန္တစွရိကမေတံ (က)

၃-အလိနမာနသော (သိ)

၂-အာဝဟနန္တိ (က)

၄-ဘိယျောတိ (သဗ္ဗတ္ထ)

ဂ-ဘရတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဧတိ နန္ဒက ဂစ္ဆာမာတိ အာယသ္မတော ဘရတတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
 ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ မနုညဒဿနံ မုဒုသုခ-
 သမ္ပဿံ ဥပါဟနဒ္ဓယံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော သတ္တာရံ စက်မန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓ-
 မာနသော ဥပါဟနာ ဥပနာမေတွာ “အဘိရူဟတု ဘဂဝါ ဥပါဟနာ၊ ယံ မမ
 အဿ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ အာဟ။ အဘိရူဟံ ဘဂဝါ တဿ
 အနဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဥပါဟနာ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္မာနဂရေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ ဘရ-
 တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော သောဏတ္ထေရဿ
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုဘွာ “သောဝိ နာမ ပဗ္ဗဇိ”တိ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနော—

“အနောမဒဿိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 ဒိဝါဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ၊ ပထမာရူဟိ စက္ခုမာ။
 ပါနမိံ^၂ သုကတံ ဂယ၊ အဒ္ဓါနံ ပဋိပဇ္ဇဟံ။
 တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဒ္ဓိံ၊ ပတ္တိကံ စာရဒဿနံ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ နိဟရိတွာန ပါနမိံ။
 ပါဒမူလေ ဌပေတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမမြဝိ။
 အဘိရူဟ မဟာဝီရ၊ သုဂတိန္ဒ ဝိနာယက။
 ဣတော ဖလံ လဘိဿာမိ၊ သော မေ အတ္ထော သမိဇ္ဈတု။
 အနောမဒဿိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 ပါနမိံ အဘိရူဟိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမမြဝိ။
 ယော ပါနမိံ မေ အဒါသိ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂတာ။
 ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ သုမနာ၊ ဝေဒဇာတာ ကတဉ္စလီ။

၁-၃ ၄-၅၂-ပိဋကဒီပနီ။ ၂-ပနုမိံ (သိ)

တတ္ထ နဒန္တိတိ ယထာဘူစ္စဂုဏာ^၁ဘိဗျာဟာရဝသေန အဘိတနာဒံ နဒန္တိ
ဂဇန္တိ။ ဝေန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာကာရဒဿနံ။ သပ္ပညာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာဓိဂမေန
သဗ္ဗပညာဓိဂမေန သဗ္ဗပညာဝေပုလ္လပုတ္တာ။ ဝိရာတိ စတုဗ္ဗိဓသမ္ဗပ္ပဓာနဝိရိယ-
သမ္ပန္နတာယ ဝိရာ၊ တတော ဧဝ အနဝသေသသံကိလေသပက္ခနိမ္မထနေန
သဝါဟနံ ကိလေသမာရုံ အဘိသင်္ခါရမာရုံ ဒေဝပုတ္တမာရဉ္စ ဇေတွာ^၂
သဗ္ဗသော ဝိဇိတသင်္ခါမာ နဒန္တိ သပ္ပညာတိ သမ္ပန္နော။

ဧဝံ ဝိဇေတဗ္ဗဝိဇယေန သီဟနာဒံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ အာရာဓေတဗ္ဗ-
သမာရာဓနေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗသိဒ္ဓိယာ စ တံ ဒသေတုံ “သတ္တာ စ ပရိစိန္တော
မေ”တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သတ္တာ စ ပရိစိန္တော မေတိ မမ သတ္တာ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ယထာနုသိဋ္ဌံ ဩဝါဒါနုသာသနိကရဏေန^၃ မယာ ပရိ-
စိန္တော^၄ ဥပါသိတော၊ န ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိသောသိတောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။
ဓမ္မော သံဃော စ ပူဇိတောတိ နဝဝိဓောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ ယထာ-
ပဋိပတ္တိယာဂတမဂ္ဂါနုပတ္တိယာ သီလဒိဋ္ဌိသာမညဂမနေန အရိယသံဃော စ
မယာ ပူဇိတော မာနိတော။ အဟဉ္စ ဝိက္ခော သုမနော၊ ပုတ္တံ ဒိသ္မာ အနာ-
သဝန္တိ မမ ပုတ္တံ အနာသဝံ သဗ္ဗသော ဝိဏာသဝံ ဒိသ္မာ ဒဿနဟေတု
အဟမ္ပိ ဝိက္ခော နိရာမိသာယ ဝိတိယာ တုဇ္ဇော၊ တတောယေဝ နိရာမိသေန
သောမနဿေန သုမနော ဇာတောတိ အတ္ထော။

ဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသတိ အာယသ္မတော ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပုတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သောဘိတံ နဒမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ပုန္နာဂ-
ပုပ္ဖေဟိ ပူဇိ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကဏ္ဍဒိန္နောတိ လဒ္ဓ-
နာမော ဝယပုတ္တော ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဓမ္မသေနာပတိ^၅

၁-ယထာဘူစ္စဂုဏာ.... (သီ)
၂-ဒေဝပုတ္တမာရုံ ဝိဇေတွာ (က)
၃-ဩဝါဒါနုသာသနိပဋိကရဏာ (သီ)
၄-ပရိစိန္တော (သီ၊ ဣ)
၅-စောဒိယမာနော ဓမ္မသေနာပတိ

ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သောဘိတော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ စိတ္တကုဋေ ဝသီ တဒါ။
ဂဟေတွာ ဂိရိပုန္နာဂံ၊ သယန္တု အဘိပူဇယိ^၂။
စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိ^၂။
ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၇၉။ “ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသာ၊ သုတာ ဓမ္မာ အဘိဏ္ဍသော။
သုတွာန ပဋိပဇ္ဇိဿံ၊ အဇ္ဇသံ အမတောဂဓံ။

၁၈၀။ ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတော၊
ဘဝရာဂေါ ပုန မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
န စာဟု န စ မေ ဘဝိဿတိ၊
န စ မေ ဧတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပါသိတာတိ ပရိစရိတာ ပဋိပတ္တိပယိရူပါသနာယ ပယိရူပါသိတာ^၃။ သပ္ပုရိသာတိ သန္တေဟိ သီလာဒီဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ ပုရိသာ၊ အရိယ-ပုဂ္ဂလာ သာရိပုတ္တတ္ထေရာဒယော။ ဧတေန ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိမတ္တနော ဒဿေတိ။ န ဟိ ပတိရူပဒေသဝါသေန ဝိနာ သပ္ပုရိသုပနိဿယော သမ္ဘဝတိ။ သုတာ ဓမ္မာတိ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တဓမ္မာ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတာ။ ဧတေန အတ္တနော ဗာဟုသစ္စံ ဒဿေန္တော ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယ-သမ္ပတ္တိ^၄ ဒဿေတိ။ အဘိဏ္ဍသောတိ ဗဟုသော န ကာလေန ကာလံ^၅။ ဣဒဉ္စ ပဒံ “ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသာ”တိ ဧတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သုတွာန ပဋိ-ပဇ္ဇိဿံ၊ အဇ္ဇသံ အမတောဂဓန္တိ တေ ဓမ္မေ သုတွာ တတ္ထ ဝုတ္တရူပါရူပဓမ္မေ သလက္ခဏာဒိတော ပရိဂ္ဂဟေတွာ အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌံ တံသမ္ဗာပကံ^၆ အဇ္ဇသံ အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ^၇ ပါပုဏိ။

၁-ခု ၄-၅၁-ပိဋေ။ ၂-ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ^၂(သီ) ၃-ပယုရူပါသနာယ ပယုရူပါသိတာ (သီ)
၄-ကာလေန ကာလံ (က) ၅-နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌတသမ္ဗာပကံ (က)

ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတောတိ ဘဝရာဂေန ဘဝတဏှာယ အနာ-
 ဒိမတိ သံသာရေ ဟတဿ ဥပဒ္ဓါတဿ မမ သတော သမာနဿ၊ အဂ္ဂ-
 မဂ္ဂေန ဝါ ဟတဘဝရာဂဿ။ ဘဝရာဂေါ ပုန မေ န ဝိဇ္ဇတီတိ တတော
 ဧဝ ပုန ဣဒါနိ ဘဝရာဂေါ မေ နတ္ထိ။ န စာဟု န မေ ဘဝိဿတိ၊ န စ မေ
 တေရဟိ ဝိဇ္ဇတီတိ ယဒိပိ ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနကာလေ သေက္ခကာလေ စ မေ
 ဘဝရာဂေါ အဟောဒသိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော ပန ပဋ္ဌာယ န စာဟု န စ
 အဟောသိ၊ အာယတိမ္ပိ န မေ ဘဝိဿတိ၊ တေရဟိ အရုနာပိ န စ မေ
 ဝိဇ္ဇတိ န စ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပဟိနောတိ^၁ အတ္ထော။ ဘဝရာဂဝစနေနေဝ စေတ္ထ
 တဒေကဋ္ဌတာယ မာနာဒိနမ္ပိ အဘာဝေါ ဝုတ္ထောတိ^၂ သဗ္ဗသော ပရိက္ခိဏ-
 ဘဝသံယောဇနတံ ဒသေတိ။

ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-မိဂသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော မိဂသိရတ္ထေရဿ
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
 တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 ပသန္တစိတ္တော ကုသဋ္ဌကံ^၃ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ ပဋိသန္ဓိ^၅
 ဂဟေတွာ မိဂသိရနက္ခတ္တေန^၆ ဇာတတ္တာ မိဂသိရောတိ လဒ္ဓနာမော
 ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိ^၇ ဂတော ဆဝသီသမန္တံ နာမ
 သိက္ခိ၊ ယံ ပရိဇပေတွာ^၈ တိဝဿမတ္ထကေ မတာနမ္ပိ သီသံ နခေန အာကော-
 ဇေတွာ “အယံ သတ္တော အသုကဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဇာနာတိ။

သော သရာဝါသံ အနိစ္စန္တော ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ဝိဇ္ဇံ နိဿာယ
 လောကေန^၆ သက္ကတော ဂရုကတော လာဘီ ဟုတွာ ဝိစရန္တော သာဝတ္ထိ^၇

၁-ပဟိနတ္ထာ (ဣ၊က) ၂-ဝုတ္ထော ဟောတိ(သဗ္ဗတ္ထ) ၃-ကုလဋ္ဌကံ (ဣ)၊ ကုသဋ္ဌ(က)
 ၄-နက္ခတ္တေ (သီ၊ဣ၊က) ၅-ပရိဇပေတွာ (သီ၊ဣ)၊ပရိဇပိတွာ(က) ၆-လောကေ (က)

ဥပဂတော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော အတ္တနော အာနဘာဝံ ပကာသေန္တော “အဟံ ဘော ဂေါတမ မတာနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇာနာမိ”တိ ဝတွာ “ကထံ ပန တံ ဇာနာသိ”တိ ဝုတ္တေ “ဆဝသီသာနိ အာဟရာပေတွာ မန္တံ ပရိဇပေတွာ နခေန သီသံ အာကောဋေန္တော နိရယာဒိကံ တေဟိ တေဟိ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇာနာမိ”တိ ကထေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတဿ ဘိက္ခုနော သီသကပါလံ အာဟရာပေတွာ “ကထေဟိ တာဝ တဿ ဂတိံ၊ ယသိဒံ သီသကပါလ”န္တိ အာဟ။ သော တံ ကပါလံ မန္တံ^၁ ပရိဇပေတွာ နခေန အာကောဋေတွာ^၂ နေဝ အန္တံ န ကောဋိံ^၃ ပဿတိ။ အထ သတ္ထာရာ “န သက္ကောသိ ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ ဝုတ္တေ “ဥပပရိက္ခိဿာမိ တာဝါ”တိ^၄ ဝတွာ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေန္တောပိ န ပဿတေဝ။ ဗာဟိရကမန္တေန ဟိ ဒီဏာသဝဿ ဂတိံ ကထံ ဇာနိဿတိ။ အထဿ မတ္တကတော ကစ္ဆေဟိ စ သေဒေါ မုစ္စိ။ သော လဇ္ဇိတွာ တုဏှိဘူတော အဋ္ဌာသိ။ သတ္ထာ “ကိလမသိ ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ အာဟ။ သော “အာမ ကိလမာမိ၊ န ဣမဿ ဂတိံ ဇာနာမိ၊ တုမေ ပန ဇာနာထာ”တိ။ “အဟံ ဧတံ ဇာနာမိ၊ ဣတော^၅ ဥတ္တရိတရမ္ပိ ဇာနာမိ”တိ ဝတွာ “နိဗ္ဗာနံ ဂတော သော”တိ အာဟ။ ပရိဗ္ဗာဇကော “ဣမံ ဝိဇ္ဇံ မယံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ “တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာ”တိ ဝတွာ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပဌမံ သမထကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇေတွာ ဈာနာဘိညာသု ပတိဋ္ဌိတဿ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ^၆ ဥပဒိသိ။ သော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ကုသဋ္ဌကမဒါသဟံ။

ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပသ္မိံ၊ ကုသဋ္ဌကမဒါသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုသဋ္ဌကသိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၀၀။ “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာသနေ။
ဝိမုစ္စမာနော ဥဂ္ဂစ္ဆိံ၊ ကာမဓာတုံ ဥပစွဂံ။

၁-တံ ကပါလမန္တံ (သီ၊ဇု)
၂-နခေန သီသံ အာကောဋေန္တော(သီ၊ဇု)
၃-ဥပပရိက္ခိ ဝိ တာဝါတိ (ဣ)၊ ဥပပရိက္ခာမိ တာဝါတိ (က)
၄-ဣတောပိ (ဇု)
၅-ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ၊ဇု)
၆-၃၄-၅၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

၁၀၂။ မြဟ္မုနော ပေက္ခမာနဿ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနောတိ ယတော ပဘုတိ
အဟံ ပဗ္ဗဇိတော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနော၊ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ။
ဝိမုစ္စမာနော ဥဂ္ဂန္တိန္တိ သံကိလေသပက္ခတော ပဋ္ဌမံ တာဝ သမထဝိပဿနာဟိ
ဝိမုစ္စမာနော ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေန ဥဋ္ဌဟိ” ၂။ ဧဝံ ဥဂ္ဂန္တန္တော? ကာမဓာတုံ
ဥပစ္စဝံ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အစ္စန္တမေဝ ကာမဓာတုံ အတိက္ကမိ”။

မြဟ္မုနော ပေက္ခမာနဿ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေတိ သဒေဝကဿ
လောကဿ အဂ္ဂဘူတတ္တာ သေဋ္ဌဋ္ဌေန မြဟ္မုနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
မဟာကရုဏာယောဂေန “အယံ ကုလပုတ္တော မမ သာသနောပဗ္ဗဇိတွာ ကထံ
န ခေါ ပဋိပဇ္ဇတိ”တိ ပေက္ခန္တဿ တတော အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ပစ္စာ
အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန မမ စိတ္တံ သဗ္ဗသံကိလေသတော အစ္စန္တမေဝ မုစ္စိ” ၇။ အကုပ္ပါ
မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာတိ တထာဝိမုတ္တစိတ္တတ္တာ ဧဝ သဗ္ဗေသံ
သံယောဇနာနံ ခယာ ပရိက္ခယာ ဣတိ ဧဝံ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ အညံ
ဗျာကာသိ။

မိဂသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သိဝကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိတိ အာယသ္မတော သိဝကတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော ပတ္တံ
အာဒါယ ကုမ္မာသဿ ပူရေတွာ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မုဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ သိဝကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု

၁-ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေ (?) ၂-ဥပဋ္ဌဟိ (က) ၃-ဥပဂစ္ဆန္တော (က)
၄-ဝိမုစ္စိ (သီ၊ ဣ) ၅-သိဝကတ္ထေရဿ (သီ) ဝေမုပရိပိ။

နိပ္ပတ္တိံ ဂတော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ ကာမေ ပဟာယ ပရိဗ္ဗာဇက-
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိစရန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သေနာယ စရန္တဿ၊ ဝိပဿိဿ မဟေသိနော။
ရိတ္တကံ ပတ္တံ ဒိသ္မာန၊ ကုမ္မာသံ ပူရယိ^၂ အဟံ။
ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဘိက္ခမဒဒိ^၃ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုမ္မာသဿ ဣဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

- ၁၀၃။ “အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရံ^၂ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
- ၁၀၄။ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ထူဏီကာ^၃ စ ဝိဒါလိတာ။
ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ၊ ဣဓေဝ ဝိဓေဿတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ^၁ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ
ပုနပ္ပုနံ နိဗ္ဗတ္တမာနာနိ ဂဟကာနိ အတ္တဘာဝဂေဟာနိ န နိစ္စာနိ အနဝဋ္ဌိတာနိ
ဣတ္တရာနိ ပရိတ္တကာလာနိ။ ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော^၂တိ ဣမဿ အတ္တဘာဝ-
ဂေဟဿ ကာရကံ တဏှာဝစုကိ^၃ ပရိယေသန္တော ဧတ္တကံ ကာလံ အနုဝိစရိန္တိ
အဓိပ္ပါယော။ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ^၄ ဣဒံ ဂဟကာရကဂဝေသနဿ^၅
ကာရဏဝစနံ။ ယသ္မာ ဇရာဗျာဓိမရဏမိဿတာယ^၆ ဇာတိ နာမေသာ ပုနပ္ပုနံ
ဥပဂန္တံ ဒုက္ခာ၊ န စ သာ တသ္မိံ အဒိဋ္ဌေ နိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တံ ဂဝေသန္တော
ဝိစရိန္တိ အတ္ထော။

၁-ဒု ၄-၁၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၂-ဂဟကာရကံ (သီ၊ ဣ)
၃-ထူဏီရာ (ဣ၊ က)
၄-ဂဟကာရကံ ဂဝေသန္တဿ (သီ၊ ဣ)
၅-....မိဿကတာယ (သီ၊ ဣ)၊မိဿိတာယ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၀၁-ပိဋ္ဌေ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသီတိ ဣဒါနိ ပန ယေန သော သက္ကာ ဒဋ္ဌံ၊ တေန အရိယမဂ္ဂဉာဏစက္ခုနာ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌော အသိ။ ပုန ဂေဟန္တိ ပုန ဣမသ္မိံ သံသာရဝဋ္ဌေ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ မမ^၁ ဂေဟံ န ကာဟသိ န ကရိဿသိ။ သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါတိ တဝ သဗ္ဗာ အနဝသေသကိလေသဖာသုကာ မယာ ဘဂ္ဂါ။ ဣဏိကာ စ ဝိဒါလိတာတိ ဣဒါနိ တယာ ကာတဗ္ဗဿ အတ္တဘာဝဂေဟဿ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတာ ကဏ္ဍိကာ စ ဘိန္နာ။ ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တန္တိ မမ စိတ္တံ ဝိဂတန္တိ ကတံ၊ အာယတိံ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ အာပါဒိတံ။ တတော ဧဝ ဣဇေဝ ဝိဓေဿတိ ဣမသ္မိံယေဝ ဘဝေ ဝိဒ္ဓံသိဿတိ။ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန နိရုဇ္ဈိဿတိတိ အတ္ထော။

သီဝကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥပဝါဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အရဟံ သုဂတောတိ အာယသ္မတော ဥပဝါဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ဓာတုံ ဂဟေတွာ မနုဿဒေဝနာဂဂရုဋ္ဌကုမ္ဘဏ္ဍယက္ခဝန္ဓဗ္ဗေဟိ သတ္တရတနမယေ သတ္တယောဇနိကေ ထူပေ ကတေ တတ္ထ သုခောတံ အတ္တနော ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝေဠုဂ္ဂေ အာဗန္ဓိတွာ ဓဇံ ကတွာ ပူဇံ အကာသိ။ တံ ဂဟေတွာ အဘိသမ္မတကော နာမ ယက္ခသေနာပတိ ဒေဝေဟိ စေတိယပူဇာရက္ခဏတ္ထံ၊ ဌပိတော အဒိဿမာနကာယော အာကာသေ ဓာရေန္တော စေတိယံ တိက္ခတ္ထံ၊ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ။ သော တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္ဓမာနသော အဟောသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပဝါဏောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၊—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောဝ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။”

၁-ပုန (သီ၊ ဣ) ၂-အတ္တဘာဝသင်္ခါတဿ ဂေဟဿ (သီ) ၃-မေ့ (သီ)
၄-စေတိယေ ပူဇာရက္ခဏတ္ထံ (သီ၊ ဣ) ၅-၃ ၄-၁၇၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

မဟာဇနာ သမာဂမ္မ၊ ပူဇယိတွာ တထာဂတံ။
 စိတံ ကတွာန သုဂတံ၊ သရီရံ အဘိရောပယံ။
 သရီရကိစ္စံ ကတွာန၊ ဓာတုံ တတ္ထ သမာနယံ။
 သဒေဝမနုဿာ သဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကံသု တေ။
 ပဌမာ ကဉ္စနမယာ၊ ဒုတိယာ စ မဏိမယာ။
 တတိယာ ရူပိယမယာ၊ စတုတ္ထိ ဖလိကာမယာ။
 တတ္ထ ပဉ္စမိကာ စေဝံ၊ လောဟိတကံမယာ အဟု။
 ဆဋ္ဌာ မသာရဂလ္လဿ၊ သဗ္ဗံ ရတနမယူပရိ။
 ဇဗံာ မဏိမယာ အာသိ၊ ဝေဒိကာ ရတနာမယာ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဍမယော ထူပေါ၊ ဥဒ္ဓိ ယောဇနမုဂ္ဂတော။
 ဒေဝါ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ဓာတု အာဝေဏိကာ နတ္ထိ၊ သရီရံ ကေပိဏ္ဍိတံ။
 ဣမမ္ဗိ ဗုဒ္ဓထူပမ္ဗိ၊ ကဿာမ ကဉ္စကံ မယံ။
 ဒေဝါ သတ္တဟိ ရက္ခေဟိ၊ အညံ ဝဇေသံ ယောဇနံ။
 ထူပေါ ဒွိယောဇနဗ္ဗေခေ၊ တိမိရံ ဗျပဟန္တိ သော။
 နာဂါ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ စေဝ ဒေဝါ စ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကံသု တေ။
 မာ နော ပမတ္တာ အဿုမ္မ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
 မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ဣန္ဒြနီလံ မဟာနီလံ၊ အထော ဇောတိရသံ မဏိံ။
 ဧကတော သန္တိပါတေတွာ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အဆာဒယံ။
 သဗ္ဗံ မဏိမယံ အာသိ၊ ယာဝတာ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 တိယောဇနသမုဗ္ဗေမံ၊ အာလောကကရဏံ တဒါ။
 ဂရုဋ္ဌာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ ဒေဝနာဂါ စ၊ ဗုဒ္ဓပူဇံ အကံသု တေ။

မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
သဗ္ဗံ မဏိမယံ ထူပံ၊ အကရံ တေ စ ကမ္ဘုကံ။
ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
စတုယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ဗုဒ္ဓထူပေါ ပိရောစတိ။
ဩဘာသေတိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ သတရံသီဝ ဥဂ္ဂတော။
ကုမ္ဘဏှာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
မနုဿာ စေဝ ဒေဝါ စ၊ နာဂါ စ ဂရုဠာ တထာ။
ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ အကံသု ထူပမုတ္တမံ။
မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
ရတနေဟိ ဆာဒေဿာမ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
ပဉ္စယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
ယက္ခာ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
မနုဿာ ဒေဝနာဂါ စ၊ ဂရုဠာ စ ကုမ္ဘဏှကာ။
ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ အကံသု ထူပမုတ္တမံ။
မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
ဖလိကာ ဆာဒယိဿာမ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
ဆယောဇနိကမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
ဂန္ဓဗ္ဗာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
မနုဇာ ဒေဝတာ နာဂါ၊ ကုမ္ဘဏှာ ဂရုဠာ တထာ^၁။
သဗ္ဗေ အကံသု ဗုဒ္ဓထူပံ၊ မယမေတ္ထ အကာရကာ။
မယမ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။

၁-ကုမ္ဘဏှာ စ ယက္ခာ တထာ (သီ)

ဝေဒိယော သတ္တ ကတွာန၊ ဓဇံ ဆတ္တံ အကံသု တေ။
သဗ္ဗသောဏ္ဏမယံ ထူပံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ ကာရယံ တဒါ။

သတ္တယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
ရတ္တိန္ဒြိဝါ န ဣယန္တိ၊ အာလောကော ဟောတိ သဗ္ဗဒါ။

အဘိဘောန္တိ န တဿာဘာ၊ စန္ဒသူရာ သတာရကာ။
သမန္တာ ယောဇနသတေ၊ ပဒီပေါပိ န ပဇ္ဇလိ။

တေန ကာလေန ယေ ကေစိ၊ ထူပံ ပူဇေန္တိ မာနုသာ။
န တေ ထူပံ အာရုဟန္တိ၊ အဗ္ဗရေ ဥက္ခိပန္တိ တေ။

ဒေဝေဟိ ဌပိတော ယက္ခော၊ အဘိသမ္မတနာမကော။
ဓဇံ ဝါပုပ္ဖဒါမံ ဝါ၊ အဘိရာပေတိ ဥတ္တရိ။

န တေ ပဿန္တိ တံ ယက္ခံ၊ ဒါမံ ပဿန္တိ ဂစ္ဆတော။
ဧဝံ ပဿိတွာ ဂစ္ဆန္တာ၊ သဗ္ဗေ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိ။

ဝိရုဒ္ဓါ ယေ ပါဝစနေ၊ ပသန္တာ ယေ စ သာသနေ။
ပါဠိဟိရံ ဒဠုကာမာ၊ ထူပံ ပူဇေန္တိ မာနုသာ။

နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ အဟောသိ ဘတကော တဒါ။
အာမောဒိတံ ဇနံ ဒိသွာ၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။

ဥဋ္ဌာရော ဘဂဝါ နေသော၊ ယဿ ဓာတုဗရေ ဒိသံ။
ဣမာ စ ဇနတာ တုဋ္ဌာ၊ ကာရံ ကုဗ္ဗံ န တပ္ပရေ။

အဟမ္ဘိ ကာရံ ကဿာမိ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဘဝိဿာမိ အနာဂတေ။

သုခေတံ ရဇကေနာဟံ၊ ဥတ္တရေယံ ပဋိ မမ။
ဝေဠုဂ္ဂေ အာလဂ္ဂေတွာန၊ ဓဇံ ဥက္ခိပိမဗ္ဗရေ။

အဘိသမ္မတကော ဂယု၊ အဗ္ဗရေ ဟာသိ မေ ဓဇံ။
ဝါတေရိတံ ဓဇံ ဒိသွာ၊ ဘိယျော ဟာသံ ဇနေသဟံ။

တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ သမဏံ ဥပသင်္ကမိ။
တံ ဘိက္ခု အဘိဝါဒေတွာ၊ ဝိပါကံ ပုစ္ဆဟံ ဓဇေ။

သော မေ ကထေသိ အာနန္ဒိ^၁၊ ဝီတိသဉ္ဇနနံ မမ။
 တဿ ဇေဿ ဝိပင်္ဂါ၊ အနုဘောဿသိ သဗ္ဗဒါ။
 ဟတ္ထိအဿရထာပတ္တိ၊ သေနာ စ စတုရင်္ဂိနိ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 သဠိတူရိယသဟဿာနိ၊ ဘေရိယော သမလင်္ကတာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ဆဋ္ဌသီတိ သဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ^၂ တနုမဇ္ဈိမာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 တိံသကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿသိ။
 အသီတိက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿသိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ စဝိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ပုညကမ္မေန သညုတ္တော၊ မြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿသိ။
 အသီတိကောဋိံ ဆဋ္ဌေတွာ၊ ဒါသေ ကမ္မကရေ ဗဟူ။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿသိ။
 အာရာဇယိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဂေါတမံ သကျုပုဂံ။
 ဥပဝါဏောတိ နာမေန၊ ဟေဿသိ သတ္ထု သာဝကော။
 သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣမ။
 သုမုတ္တော သရဝေဂေါ၊ ကိလေသေ ဈာပယိ^၃ မမ။
 စက္ကဝတ္တိဿ သန္တဿ၊ စာတုဒ္ဓိဝိဿရဿ မေ။
 တီဏိ ယောဇနာနိ သာမန္တာ၊ ဥဿီယန္တိ ဇော သဒါ။

၁-အာနန္ဒ (က) ၂-သုတ္တနာ (သီ) ၃-ကိလေသာ ဈာပိတာ (သီ)

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓဇဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ တေန စ သမယေန ဘဂဝတော ဝါတာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ထေရဿ စ ဂိဟိ- သဟာယော ဒေဝဟိတော နာမ မြာဟ္မဏော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ။ သော ထေရံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပဝေဒေသိ။ အထာယသ္မာ ဥပဝါဏော နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တဿ မြာဟ္မဏဿ နိဝေသနံ ဥပဂန္တိ။ မြာဟ္မဏော “ကေနစိ အညေန ပယောဇနေန ထေရော အာဂတော”တိ ဥတွာ “ဝဒေ- ယျာထ ၂ ဘန္တေ ကေနတ္ထော”တိ အာဟ။ ထေရော တဿ မြာဟ္မဏဿ ပယောဇနံ အာစိက္ခန္တော—

၁၀၅။ “အရဟံ သုဂတော လောကေ၊ ဝါတေဟာ’ဗာဓိကော’ မုနိ။
သစေ ဥဏှောဒကံ အတ္ထိ၊ မုနိနော ဒေဟိ မြာဟ္မဏ။

၁၀၆။ ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ ၄၊ သက္ကရေယျာန သက္ကတော။
အပစိတော’ပစေယျာနံ ၅၊ တဿ ဣစ္ဆာမိ ဟာတဝေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—ယော ဣမသ္မိံ လောကေ ပူဇနေယျာနံ ပူဇေတဗ္ဗေဟိ သက္ကာဒိဟိ ဒေဝေဟိ မဟာမြဟ္မာဒိဟိ စ မြဟ္မေဟိ ပူဇိတော၊ သက္ကရေယျာနံ သက္ကာတဗ္ဗေဟိ ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒိဟိ သက္ကတော၊ အပစေယျာနံ အပစာယိတဗ္ဗေဟိ မဟေသိဟိ ဒီဏာသဝေဟိ အပစိတော၊ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာဒိနာ အရဟံ၊ သောဘနဂမနာဒိနာ သုဂတော သဗ္ဗညူ မုနိ မယံ သက္ကာ ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော မြဟ္မာနံ အတိမြဟ္မာ၊ သော ဒါနိ ဝါတေဟိ ဝါတဟေတု ဝါတက္ခောဘနိမိတ္တံ အာဗာဓိကော ဇာတော။ သစေ မြာဟ္မဏ ဥဏှောဒကံ အတ္ထိ၊ တဿ ဝါတာဗာဓေပသမနတ္ထံ တံ ဟာတဝေ ဥပနေတုံ ၆ ဣစ္ဆာမိဟိ။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော ဥဏှောဒကံ တဒနုရူပံ

၁-ပဝါရေသိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဝေဒေယျာထ (ဣ)
၃-ဝါတေဟာ’ဗ ဓိတော (ပါဠိယံ) ၄-ပူဇနိယာနံ (သီ)
၅-အပစနိယာနံ (သီ)၊ အပစိနေယျာနံ (သျှာ)၊ အပစေယျာနံ (ဣ၊ က) ၆-အပနေတုံ (က)

ဝါတာရဟန္တ ဘေသန္တိ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ။ တေန စ သတ္ထု ရောဂေါ ဝူပသမိ။ တဿ ဘဂဝါ အနုမောဒနံ အကာသီတိ။

ဥပဝါဏတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဣသိဒိန္ဒုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒိဋ္ဌာ မယာတိ အာယသ္မတော ဣသိဒိန္ဒုတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဗိဇနိံ ဂဟေတွာ ဗောဓိယာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုနာပရန္တဇနပဒေ သေဋ္ဌိ- ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣသိဒိန္ဒောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု စန္ဒန- မာဠပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သတ္တာရံ ဥပသင်္က- မိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ သောတာပန္နော ဟုတွာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ။ တဿ ဟိတာနုကမ္ပိနိ ဒေဝတာ တံ စောဒေန္တိ—

၁၀၇။ “ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ၊
ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ ဘာသမာနာ။
သာရတ္တရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ တေ အပေက္ခာ။

၁၀၈။ အပ္ပါန ဇာနန္တိ ယတော’ဓ ဓမ္မံ?၊
ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ စာပိ အာဟု။
ရာဂဉ္စ တေသံ န ဗလတ္ထိ ဆေတ္တု၊
တသ္မာ သိတာ ပုတ္တဒါရံ ဓနဉ္စာ”တိ—

ဂါထာဒ္ဒယမဘာသိ၍။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ၊ ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ ဘာသမာနာဘိ ဣဓေကစ္စေ ပရိယတ္တိဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊

၁-ပုညေန(ဣ) ၂-စန္ဒနမာလာ....(သီ)၊ စန္ဒနမာလ....(ဣ)
၃-ယထာဝ ဓမ္မံ(သီ) ၄-မာဟ(သီ၊က)

ပရိယတ္တိဓမ္မရေတ္တာ ဧဝံ “ကာမာ နာမေတေ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမ-
ဓမ္မာ”တိ ကာမေသု အာဒိနဝပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ဘာသမာနာ၊ သယံ ပန
သာရတ္ထရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ တေ အပေက္ခာတိ
သာရတ္တာ ဟုတွာ ဗဟလ္လိရာဂရတ္တာ မဏိသု ကုဏ္ဍလေသု စ၊ မဏိစိတေသု ဝါ
ကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု ပုတ္တဓိတာသု ဒါရေသု စ အဓိဂတသ္မေဟာ၊ အညံ
ဘဏန္တာ၂ အညံ ကရောန္တာ ဒိဋ္ဌာ မယာတိ အတ္ထော။

ယတောတိ ယသ္မာ တေ ဥပါသကာ သာရတ္ထရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ အပေက္ခေန္တော၊ တသ္မာ ဣဓ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓသာသနေ
ဓမ္မံ^၁ ယာထာဝတော အဗ္ဗါ ဧကံသေန န ဇာနန္တိ။ ဧဝံ ဘူတာ စ “ကာမာ
အနိစ္စာ”ဣတိ စာပိ အာဟု အဟောသိ၊ သတ္တပကတိ ဝိစိတ္တသဘာဝါတိ^၂
အဓိပ္ပာယော။ ရာဂဉ္စ တေသံ န ဗလတ္ထိ ဆေတ္တုန္တိ တေသံ ဥပါသကာနံ ယသ္မာ
ရာဂံ ဆေတ္တု သမုတ္တိန္တိတုံ တာဒိသံ ဉာဏဗလံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တေန ကာရဏေန
သိတာ တဏှာဝသေန နိဿိတာ ပုတ္တဒါရံ ဓနဉ္စ အလ္လိနာ န ဝိဿဇ္ဇေန္တိတိ
သဗ္ဗမေတံ ဒေဝတာ တံယေဝ ဥပါသကံ ဥဒ္ဓိဿ အညာပဒေသေန ကထေသိ။
တံ သုတွာ ဥပါသကော သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ ဗောဓိယာ ပါဒပုတ္တမေဇိ။
သုမနော ဗိဇနိံ ဂယု၊ အဗိဇိံ^၄ ဗောဓိမုတ္တမံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ အဗိဇိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗိဇနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော ဣမာ ဧဝံ ဂါထာ အဘာသိတိ။
ဣသိဒိန္ဒုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဗဟုလ (ဣ)	၂-ဂဏန္တာ (က)	၃-ယထာဓမ္မံ (သိ)
၄-သတ္တာ ပကတိဝိစိတ္တသဘာဝါ (က)		၅-ခု ၄-ငဇ-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
၆-ပါဒပုတ္တမေ (သိ)		၇-အပုဇိံ (သိ)

၅-သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒေဝေါ စာတိ အာယသ္မတော သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ကရောန္တော ဣတော စတုနဂုတိ^၂ကပ္ပမတ္ထကေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတရံသိ^၃ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ နိရောဓာ ဝုဠဟိတွာ
ဝိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော တာလဖလံ အဒါသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဠေ
ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ “သမ္ဗုလော”တိ လဒ္ဓနာမော ကစ္စာနဂေါတ္တ-
တာယ သမ္ဗုလကစ္စာနောတိ ပညာယိတ္ထ။

သောဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဟိမဝန္တသမိပေ ဘေရဂါယ နာမပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ မဟာ အကာလမေသော သတပဋ္ဌလသဟဿ-
ပဋ္ဌလော^၅ ထနေန္တော ဂဇန္တော ဝိဇ္ဇုလ္လတာ နိစ္ဆာရေန္တော ဂဠဂဠာယန္တော
ဥဠဟိတွာ ဝဿိတုံ အာရဘိ၊ အသနိယော ဖလိ^၆သု။ တံ သဒ္ဓံ သုတွာ
အစ္ဆတရစ္ဆဝနမဟိ^၇ သဟတ္ထိအာဒယော ဘိတတသိတာ ဘိတရဝံ^၈ ဝိရဝိ^၉သု။
ထေရော ပန အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ကာယေ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခော
ဝိဂတလောမဟံသော တံ အစိန္တေန္တော ဝိပဿနာယမေဝ ကမ္မံ ကရောန္တော
ဃမ္မာပဂမေန ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သမာဟိတစိတ္တော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ
ဥဿုက္ကာပေတွာ သဟ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^{၁၀}—

“သတရံသိ နာမ ဘဂဝါ၊ သယမ္မူ အပရာဇိတော။
ဝိဝေကာ ဝုဠဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။
ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိ^၁ နရာသဘံ။
ပသန္ဓစိတ္တော သုမနော၊ တာလဖလံ အဒါသဟံ။
စတုနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၂ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-သမ္ဗုလကစ္စာယနတ္ထေရဿ (သိ) ၂-စတုနဂုတ (သိ)၊ စတုနဂုတေ (က) ၃-ပဋ္ဌလေန (သိ)
၄-ဘေရဝံ ဘိတရဝံ (သိ) ၅-၃ ၄-ဇာ-ပိဋေ။
ထေရဂါထာ-၄ ၁-၂၆

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿ-
ဇာတော ဥဒါနဝသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၈၉။ “ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ ဂဠုဂဠာယတိ၊
ဧကကော စာဟံ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရာမိ။
တဿ မယံ ဧကကဿ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရတော၊
နတ္ထိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။

၁၉၀။ ဓမ္မတာ မမေသာ ယဿ မေ၊
ဧကကဿ ဘေရဝေ ဗိလေ။
ဝိဟရတော နတ္ထိ ဘယံ ဝါ၊
ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ ဂဠုဂဠာယတိတိ ဒေဝေါ မေသော
ဝဿတိ စ, “ဂဠုဂဠာ”တိ စ ကရောန္တော ဂဠုတိတိ အတ္ထော။ ဂဠုန္တဿ ဟိ
အနုကရဏမေတံ။ ဧကကော စာဟံ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရာမိတိ အဟဉ္စ
ဧကကော အသဟာယော သပ္ပဋိဘယာယံ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝသာမိ၊ တဿ
မယံ ဧဝံဘူတဿ မေ သတော နတ္ထိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံ-
သော ဝါတိ စိတ္တုကြာသသညိတံ ဘယံ ဝါ တံနိမိတ္တကံ၊ သရီရဿ ဆန္ဒိတတ္ထံ
ဝါ လောမဟံသနမတ္ထံ ဝါ နတ္ထိ။

ကသ္မာ?တိ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဓမ္မတာ မမေသာ”တိ။ အပရိညာတ-
ဝတ္ထုကဿ ဟိ တတ္ထ အပ္ပဟိနစ္ဆန္တရာဂတာယ ဘယာဒိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မယာ
ပန သဗ္ဗသော တတ္ထ ပရိညာတံ၊ တတ္ထ စ ဆန္ဒရာဂေါ သမုစ္ဆိန္တော၊ တသ္မာ
ဘယာဒိနံ အဘာဝေါ ဓမ္မတာ မမေသာ? မမ ဓမ္မသဘာဝေါ ဒေသောတိ
အညံ ဗျာကာသိ။

သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဂဠုဂဠာယန္တော (သီ) ၂-ဒုက္ခံ ဘာရိကံ (က) ၃-ဓမ္မတာ စ မမေသာ (သီ)

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ ဝိပိနေ ဝိစရံ အဟံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။
 ကုရဗ္ဗိယဖလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
 ပုညက္ခေတ္တဿ တာဒိနော ဝိ၊ ပသန္ဓော သေဟိ ပါဏိဘိ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ “သတ္တာရာ ဝုတ္တံ၊ အတ္တနာ ဝုတ္တ”န္တိ ဥဘယံ ဟိ ဂါထံ
 “ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ”ဝပတိတ”န္တိ အာဒိနာ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေန ဗုဒ္ဓမေဝ အညာ-
 ဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

သောဏပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နိသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာတိ အာယသ္မတော နိသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
 ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓစိတ္တော ကပိတ္ထဖလ-
 မဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောလိယဇနပဒေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ နိသဘောတိ
 လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သာကိယကောလိယာနံ သင်္ဂါမေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ တဒဟေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ။—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကပိတ္တံ အဒဒိံ ဖလံ။
 ဧကနုဂတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထ ထေရော ယထာဒိဋ္ဌိံ သုပိနံ အင်္ဂုသံ ကတွာ အရဟတ္တဿ အဓိ-
ဂတတ္တာ တဿေဝ သုပိနဿ ကိတ္တနဝသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၉၇။ “အဗ္ဗပလ္လဝသင်္ကာသံ၊ အံသေ ကတွာန စိဝရံ။
နိသိန္ဓော ဟတ္ထိဂိဝါယံ၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါရိသိ”။

၁၉၈။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယျ၊ သံဝေဂံ အလဘိံ တဒါ။
သောဟံ ဒိတ္ထော တဒါသန္တော၊ ပတ္ထော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

တတ္ထ အဗ္ဗပလ္လဝသင်္ကာသံ၊ အံသေ ကတွာန စိဝရန္တိ အဗ္ဗပလ္လဝါ-
ကာရံ ပဝါဠဝဏ္ဏံ စိဝရံ ခန္ဓေ ကရိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ။ ဂါမန္တိ
အတ္တနော ရာဇဓာနိံ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသိန္ဓော ပိဏ္ဍာယ ပါရိသိ။ ပဝိဠ-
မတ္ထောဝ မဟာဇနေန ဩလောကိယမာနော ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယျ
ဌိတော ပဋိဗုဏ္ဍိံ၊ ပဗုဒ္ဓေါပ သံဝေဂံ အလဘိံ တဒါ “မုဠဿတိ အသမ္ပဇာနော
ဟုတွာ နိဒ္ဒါယောက္ကမနေန ဧတံ ဇာတ”န္တိ။ အပရေ ပန “ရာဇာဝ ဟုတွာ
ရတ္ထိဘာဂေ ဝေရူပံ သုပိနံ ဒိသ္မာ ဝိဘာတာယ ရတ္ထိယာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ အာရုယျ
နဂရဝိထိယံ စရန္တော တံ သုပိနံ သရိတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယျ သံဝေဂံ
လဘိတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော
ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဒိတ္ထောတိ တသ္မိံ ရာဇကာလေ? ဇာတိ-
မဒဘောဂမဒါဒိပရိဒပ္ပိတော သမာနော သံဝေဂမလဘိန္တိ ယောဇနာ။

ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကပ္ပဒူကုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယမိတိ ကပ္ပဒူတိ အာယသ္မတော ကပ္ပဒူကုရတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဝိနတာယ နာမ နဒိယာ တီရေ အည-
တရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ကေတကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ
အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ

သောသေတွာ မယာ ဓမ္မာမတေ ပဝဿိယမာနေ ကတပဒံ ဈာနာနိ ဩစေတုံ
 လောကီယလောကုတ္တရဇ္ဈာနာနိ ဥပစေတုံ ဘာဝေတုံ ကတပဒံ ကဋမဂ္ဂ-
 ဝိဟိတဘာဝနာမဂ္ဂံ ဣဒံ မမ သာသနံ၊ တထာပိ ဓမ္မကဋမတ္ထော^၁ မမ
 သာသနဓမ္မတော ဥက္ကဏ္ဍစိတ္တော^၂ အပဂတမာနသော ကပ္ပဋကုရေတိ တံ
 စောဒေတွာ ပုနပိဿ သဟောနံ^၃ စောရံ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ ပမာဒဝိဟာရံ
 ဒသေသန္တော “မာ ခေါ တုံ ကပ္ပဋ ပစာလေသီ”တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ မာ ခေါ တုံ ကပ္ပဋ ပစာလေသီတိ တုံ ကပ္ပဋကုရ “မမ ဓမ္မံ
 သုဏိဿာမိ”တိ နိသီဒိတွာ မာ ခေါ ပစာလေသီ မာ ပစလာဟိ^၄ မာ နိဒ္ဒိ
 ဥပဂစ္ဆိ။ မာ တုံ ဥပကဏ္ဍမိ တာဋေဿန္တိ တံ နိဒ္ဒါယမာနံ ဥပကဏ္ဍမိ
 ကဏ္ဍသမိပေ ဒေသနာဟတ္ထေန အဟံ မာ ပတာဋေဿံ^၅။ ယထာ^၆ ဣတော
 ပရံ ကိလေသပ္ပဟာနာယ အဟံ တံ န ဩဝဒေယျံ^၇၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇာဟိတိ
 အတ္ထော။ န ဟိ တုံ ကပ္ပဋ မတ္တမညာသီတိ တုံ ကပ္ပဋ သံယမဇ္ဈမိ
 ပစလာယမာနေ^၈ မတ္တံ ပမာဏံ န ဝါ မညသိ^၉။ “အယမတိဒုလ္လဘော
 ခဏော ပဋိလဒ္ဓေါ၊ သော မာ ဥပဇ္ဈဂါ”တိ ဧတ္ထကမ္ပိ န ဇာနာသိ၊ ပဿ
 ယာဝ စ တေ အပရဒ္ဒန္တိ စောဒေသိ။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဂါဠိ တံ နိဂ္ဂယျ စောဒနာယ ကတာယ
 အဋ္ဌိဝေဓဝိဒ္ဓေါ ဝိယ စဏ္ဍဂဇော မဂ္ဂံ ဩတရန္တော ဝိယ စ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
 ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၉—

“ဝိနတာနဒိယာ တီရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော^{၁၀}။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
 မဓဂန္ဓဿ ပုပ္ဖေန၊ ဧကတကဿ အဟံ တဒါ။
 ပဿန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမပူဇယိ^{၁၁}။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ^{၁၂}။
 ဒုဂ္ဂတိ^{၁၃} နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ဓမ္မကတမတ္ထော(သီ)၊ ဓမ္မကဋမဂ္ဂေါ(ဣ)၊ ဓမ္မကဋပတ္ထော၊ ဓမ္မကပ္ပဋမတ္ထော(က)
 ၂-ဥက္ကဋ္ဌစိတ္တော(က) ၃-သဘဏ္ဍိ(သီ)၊ သဟောနံ(က)
 ၄-မာ ပစာလေယ(သီ)၊ မာ ပစာလေဟိ(ဣ) ၅-မာ စ တာဋေဿံ(သီ)
 ၆-ယံ(ဣ) ၇-အဟံ တံ ဩဝဒေယျံ(သီ)
 ၈-န ဟ မညာသိ(သီ၊ဣ) ၉-ဒု ၄-ဇု၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၁၀-ဒွိပဒုတ္တမော(သီ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထာရာ ဝုတ္တဂါထာဒွယမေဝ အတ္တနော အရဟတ္တာ-
မိဂမနဿ အင်္ဂုသဘူတန္တိ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေနဿ တဒေဝ အညာ-
ဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

ကပ္ပဋကုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဇ္ဇမဝဂ္ဂ

၁-ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟော ဗုဒ္ဓါ အဟော ဓမ္မာတိ အာယသ္မတော ကုမာရကဿပတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပါပုဏိ။ “ကုလဂေဟေ”တိ ပန အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ^၁ ဝုတ္တံ။
သော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ စိတ္တကထိ-
ကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ အာကင်္ခန္တော ပဏိဓာနံ
ကတွာ တဒနုရူပါနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
သမဏဓမ္မံ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၂ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇ-
ဂဟေ သေဋ္ဌိမိတာယ ကုန္တိမိ ပဋိသန္တိ^၃ ဂဏိ။ သာ ကိရ ကုမာရိကာကာလေ-
ယေဝ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ ဟုတွာ မာတာပိတရော ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလဘ-
မာနာ ကုလဃရံ^၂ ဂတာပိ ဂဗ္ဘသဏ္ဍိတမ္ပိ အဇာနန္တိ သာမိကံ အာရာဓေတွာ^၃
တေန အနုညာတာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ။ တဿာ ဂဗ္ဘိနိဘာဝံ^၄ ဒိသွာ ဘိက္ခု-
နိယော ဒေဝဒတ္တံ ပုစ္ဆိ^၅ သု၊ သော “အဿမဏိ”တိ အာဟ။ ပုန ဒသဗလံ
ပုစ္ဆိ^၅ သု။ သတ္ထာ ဥပါလိတ္ထေရံ ပဋိစ္စာပေသိ။ ထေရော သာဝတ္ထိနဂရဂါသီနိ
ကုလာနိ ဝိသာခဉ္စ ဥပါသိကံ ပက္ကောသာပေတွာ သရာဇိကာယ ပရိသာယ
ဝိနိစ္ဆိနန္တော “ပုရေ လဒ္ဓေါ ဂဗ္ဘော၊ ပဗ္ဗဇော အရောဂါ”တိ အာဟ။
သတ္ထာ “သုဝိနိစ္ဆိတံ အဓိကရဏ”န္တိ ထေရဿ သာဓုကာရံ အဒါသိ။

သာ ဘိက္ခုနီ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗသဒိသံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တံ ရာဇာ ပသေ-
နဒိကောသလော ပေါသေသိ၊ “ကဿပေါ”တိ စဿ နာမံ အင်္ဂုသု။

၁-အံ-ဋ ၁-၂၂၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ပတိကုလံ (သိ) ၃-အာရောဓေတွာ (ဣ) ၄-ဂဗ္ဘိနိဘာဝံ (ဣ)

အပရဘာဂေ အလင်္ကရိတွာ သတ္ထု သန္တိကံ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ကုမာရကလေ ပဗ္ဗဇိတက္ကာ ဘဂဝတာ “ကဿပံ ပက္ခောသထ၊ ဣဒံ ဖလံ ဝါ ခါဒနိယံ” ဝါ ကဿပဿ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေ “ကတရကဿပဿာ”တိ။ “ကုမာရကဿပဿာ”တိ။ ဧဝံ ဂဟိတနာမတ္တာ ရညော၂ ပေါသာဝနိကပုတ္တက္ကာ စ ဝုဗ္ဗကာလေပိ ကုမာရကဿပေါတွေဝ ပညာယိတ္ထ။

သော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိပဿနာယ စေဝ ကမ္မံ ကရောတိ၊ ဗုဒ္ဓဝစနဉ္စ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ အထ တေန သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အနာဂါမိ ဟုတွာ သုဒ္ဓါဝါသေ နိဗ္ဗတ္တော မဟာဗြဟ္မာ “ဝိပဿနာယ မုခံ ဒဿေတွာ မဂ္ဂဖလပုတ္တိယာ? ဥပါယံ ကရိဿာမီ”တိ ပဉ္စဒသ ပဉ္စေ အဘိသင်္ခရိတွာ အန္ဓဝနေ ဝသန္တဿ ထေရဿ “ဣမေ ပဉ္စေ သတ္တာရံ ပုစ္ဆေယျာသိ”တိ အာစိက္ခိတွာ ဂတော။ သော တေ ပဉ္စေ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါပိဿ ဗျာကာသိ။ ထေရော သတ္တာရာ ကထိတနိယာမေနေဝ တေ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဝိပဿနံ ဂစ္ဆံ ဂဏှာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
သဗ္ဗလောကဟိတော ဝီရော၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။
တဒါဟံ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ၊ ဝိသုတော ဝေဒပါရဂူ။
ဒိဝါဝိဟာရံ ဝိစရံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တံ၊ ဗောဓယန္တံ သဒေဝကံ^၁။
ဝိစိတ္တကထိကာနဂံ၊ ဝဏ္ဏယန္တံ မဟာဇနေ^၆။
တဒါ မုဒိတစိတ္တောဟံ၊ နိမန္နေတွာ တထာဂတံ။
နာနာရတ္ထေဟိ ဝတ္ထေဟိ၊ အလင်္ကရိတွာန မဏ္ဍပံ။
နာနာရတနပဇ္ဇောတံ၊ သသံဃံ ဘောဇယိံ တဟိံ။
ဘောဇယိတွာန သတ္တာဟံ၊ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ။
နာနာစိတ္တေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ ပူဇယိတွာ သသာဝကံ။
နိပစ္စ ပါဒမူလမ္ပိ၊ တံ ဌာနံ ပတ္ထယိံ အဟံ။
တဒါ မုနိဝရော အာဟ၊ ကရုဏေကရသာသယော။
ပဿထေတံ ဒိဇဝရံ၊ ပဒုမာနနလောစနံ။

၁-ဩဒနိယံ (ဣ) ၂-ရညာ (သိ၊ က) ၃-မဂ္ဂဖလပုတ္တိယာ (က)
၄-ဒ ၄-၁၂၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-သဒေဝကံ သမာရကံ (က) ၆-ဝဏ္ဏယန္တိ မဟာဇနာ (သိ)

ပီတိပါမောဇ္ဇမဟုလံ၊ သမုဂ္ဂတတနူရဟံ။
 ဟာသမ္ပိတံဝိသာလက္ခံ၊ မမ သာသနလာလသံ။
 ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ၊ ဧကာဝတ္ထသုမာနသံ။
 သေ ပတ္ထေတိ တံ ဌာနံ၊ ဝိစိတ္တကထိကတ္တနံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ကုမာရကဿပေါ နာမ၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 ဝိစိတ္တပုပ္ဖဒုဿာနံ၊ ရတနာနဉ္စ ဝါဟသာ။
 ဝိစိတ္တကထိကာနံ သော၊ အဂ္ဂတံ ပါပုဏိဿတိ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဗီဟိ စ။
 ဇဟိတွံ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ပရိတ္တမံ ဘဝါဘဝေါ၊ ရင်္ဂမဇ္ဈေ ယထာ နုဇော။
 သာခမိဂတြဇော ဟုတွာ၊ မိဂိယာ ကုန္တိမောက္ကမိံ။
 တဒါ မယိ ကုန္တိဂတေ၊ ဝဇ္ဈဝါရော ဥပဋ္ဌိတော။
 သာခေန စတ္တာ မေ မာတာ၊ နိဂြောဓံ သရဏံ ဂတာ။
 တေန သာ မိဂရာဇေန၊ မရဏာ ပရိမောစိတာ။
 ပရိစ္စဇိတွာ သပါဏံ၊ မမေဝံ ဩဝဒီ တဒါ။
 နိဂြောဓမေဝ သေဝေယျ၊ န သာခမုပသံဝသေ။
 နိဂြောဓသ္မိံ မတံ သေယျော၊ ယဇ္ဇေ သာခမိ ဇီဝိတံ။
 တေနာနုသိဋ္ဌာ မိဂယူထပေနိ၊
 အဟဉ္စ မာတာ စ တထေတရေ စ။
 အာဂမ္မ ရမ္မံ တုသိတာဓိဝါသံ၊
 ဂတာ ပဝါသံ သဃရံ ယထေဝ။
 ပုနော ကဿပဝီရဿ၊ အတ္ထမေန္တမ္ပိ သာသနေ။
 အာရုယု သေလသိခရံ၊ ယုဋ္ဌိတွာ ဇိနသာသနံ။

၁-ဟာသာဒိကံ (သီ) ၂-ဘဝါကာသေ (သီ) ၃-မိဂယူထမေနံ (သီ)

ဣဒါနာဟံ ရာဇဂဟေ၊ ဇာတော သေဋ္ဌိကုလေ အဟုံ။
 အာပန္နသတ္တာ၊ မေ မာတာ၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။
 သဂဗ္ဘံ တံ ဝိဒိတွာန၊ ဒေဝဒတ္တမုပါနယံ။
 သော အဝေါစ ဝိနာသေထ၊ ပါပိကံ ဘိက္ခုနိံ ဣမံ။
 ဣဒါနိပိ မုနိန္ဒေန၊ ဇိနေန အနုကမ္ပိတာ။
 သုဒ္ဓိနိ အဇနိ မယံ၊ မာတာ ဘိက္ခုနုပဿယေ။
 တံ ဝိဒိတွာ မဟီပါလော၊ ကောသလော မံ အပေါသယိ။
 ကုမာရပရိဟာရေန၊ နာမေနာဟဉ္စ ကဿပေါ။
 မဟာကဿပမာဂမ္မ၊ အဟံ ကုမာရကဿပေါ။
 ဝမ္ပိကသဒိသံ ကာယံ၊ သုတွာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
 တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ အနုပါဒါယ သဗ္ဗသော။
 ပါယာသိံ ဒမယိတွာဟံ၊ ဧတဒဂ္ဂမပါပုဏီ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ စိတ္တကထိကဘာဝေန သတ္တာရာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ရတနတ္တယဂုဏဝိဘာဝနံမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

- ၂၀၁။ “အဟော ဗုဒ္ဓါ အဟော ဓမ္မာ၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
 ယတ္ထ ဧတာဒိသံ ဓမ္မံ၊ သာဝကော သမ္ဘိကာဟိတိ။
- ၂၀၂။ အသင်္ခေယျေသု ကပ္ပေသု၊ သက္ကာယာ’မိဂတာ အဟူ။
 တေသမယံ ပစ္စိမကော၊ စရိမောယံ သမုဿယော။
 ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အဟောတိ အစ္ဆရိယတ္ထေ နိပါတော။ ဗုဒ္ဓါတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ၊ ဂါရဝ-
 ဝသေန ဗဟုဝစနံ၊ အဟော အစ္ဆရိယာ သမ္ပုဒ္ဓါတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာတိ
 ပရိယတ္တိဓမ္မေန သဒ္ဓိံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ။ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါတိ
 အမှာကံ သတ္ထု ဒသဗလဿ အဟော သမ္ပတ္တိယော။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ

သတ္တရိ ဗြဟ္မစရိယဝါသေန။ တောဒိသံ ဓမ္မံ၊ သာဝကော သန္တိကာဟိတိတိ
 တောဒိသံ ဝေရူပံ သုဝိသုဒ္ဓဇ္ဈာနာဘိညာ'ပရိဝါရံ အနဝသေသကိလေ-
 သက္ခယာဝဟံ သန္တံ ပဏီတံ အနတ္တရံ ဓမ္မံ သာဝကောပိ နာမ သန္တိကရိယတိ၊
 တသ္မာ ဧဝံဝိပေါဂုဏာဝိသေသာဓိဂမဟေတုဘူတာ အဟော အစ္ဆရိယာ ဗုဒ္ဓါ
 ဘဂဝန္တော၊ အစ္ဆရိယာ ဓမ္မဂုဏာ၊ အစ္ဆရိယာ အမှာကံ သတ္တု သမ္ပတ္တိယောတိ
 ရတနတ္တယဿ ဂုဏာဓိမုတ္တိ' ပဝေဒေသိတိ။ ဓမ္မသမ္ပတ္တိကိတ္တနေနေဝ ဟိ
 သံသသုပ္ပဋိပတ္တိ ကိတ္တိတာ ဟောတိတိ။

ဧဝံ သာဓာရဏဝသေန ဒဿိတံ ဓမ္မဿ သန္တိကိရိယံ ဣဒါနိ အတ္တုပ-
 နာယိကံ ကတွာ ဒဿေန္တော “အသင်္ခေယျေသု”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ
 အသင်္ခေယျေသုတိ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တေသု မဟာကပ္ပေသု။ သက္ကာယာတိ
 ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ တေ ဟိ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနဓမ္မသမူဟတာယ “သက္ကာ-
 ယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ အဟူတိ နိဝတ္တနုပါယဿ' အနဓိဂတတ္တာ အနပဂတာ
 အဟေသံ။ တေသမယံ ပန္နိမကော၊ စရိမောယံ သမုဿယောတိ ယသ္မာ အယံ
 သဗ္ဗပန္နိမကော၊ တတော ဧဝ စရိမော၊ တသ္မာ ဇာတိမရဏသဟိတော
 ခန္ဓာဒိပဋိပါဋိသညိတော သံသာဓော ဣဒါနိ အာယတိ' ပုနတ္တဝါဘာဝတော
 ပုနန္တဝေါ နတ္ထိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိတိ အတ္ထော။

ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဟဝေ ဒဟဓော ဘိက္ခုတိ အာယသ္မတော ဓမ္မပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာဓော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ဥပစိနန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညှတံ ပတ္ထော ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန ဝနန္တံ ဥပဂတော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 ပသန္ဓမာနသော ဝိလက္ခမလ'မဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသိ' ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အဝန္တိရဋ္ဌေ
 ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဓမ္မပါလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော
 တက္ကသိလံ ဂန္ဓာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဋိနိဝတ္တေန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကသိ'
 ဝိဟာရေ အညတရံ ထေရံ ဒိသ္မာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ

၁-ဘိညာ(ဣ) ၂-ဧဝံ ဝိဝိဓ (သိ၊ ဣ) ၃-ဝုတ္တရူပါ ယဿ (သိ၊ ဣ) ၄-မိလက္ခမလ (သိ)

ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဝနန္တရေ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ၊ အတ္ထဒဿိ^၂ မဟာယသံ။
ပဿန္တမိတ္တော သုမနော၊ ပိလက္ခဿာဒဒိ^၃ ဖလံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဖလမဒဒိ^၄ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၆”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ဧကဒိဝသံ တသ္မိ^၇ ဝိဟာရေ ဒွေ သာမဏေရေ ရုက္ခဂ္ဂေ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနန္တေ အာရုဋ္ဌသာခါယ ဘဂ္ဂါယ ပတန္တေ ဒိသ္မာ^၈ ထေရော ဣဒ္ဓါနဘာဝေန ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ^၉ အရောဂေယေဝ ဘူမိယံ ဌပေတွာ တေသံ သာမဏေရာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၂၀၃။ “ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ ယုဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ဇာဂရော သ ဟိ သုတ္တေသု^၁၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

၂၀၄။ တသ္မာ သဒ္ဓန္တ သီလန္တ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဇ္ဇေထ မေဓာဝိ၊ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသန^၂”န္တိ—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ယောတိ အနိယမဝစနံ။ ဟဝေတိ ဒဠတ္ထေ နိပါတော။ ဒဟရေတိ တရုဏော။ ဘိက္ခုတိတိ ဘိက္ခု။ ယုဇ္ဇတိတိ ဃဋ္ဌတိ ဝါယမတိ။ ဇာဂရေတိ ဇာဂရဏာ^၁ဓမ္မသမန္တာဂတော။ သုတ္တေသုတိ^၂ သုပန္တေသု။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ဘိက္ခု ဒဟရေဝ သမာနော တရုဏော “တထာဟံ ပစ္စာ ဝုဗ္ဗကာလေ ဇာနိဿာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယံ ယုဇ္ဇတိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာယ ယောဂံ ကရေတိ၊ သော သုတ္တေသု အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဓါယ သုတ္တေသု ပမတ္တေသု သဒ္ဓါဒိဇာဂရဓမ္မသမန္တာဂမေန ဇာဂရော၊ တတော ဝေ အတ္တဟိတပရဟိတပါရိပူရိယာ အမောဃံ အဝဉ္ဇံ၊ တဿ ဇီဝိတံ၊ ယသ္မာ စ တေဒေဝံ၊ တသ္မာ သဒ္ဓန္တ “အတ္ထိ ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော”တိ^၃— အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ကမ္မဖလသဒ္ဓန္တ၊ သဒ္ဓါပနိဗန္ဓတ္တာ သီလဿ တဒုပနိဿယံ

၁-ဒု ၃-၃၄၃-ငွေ။ ၂-သာမဏေရာ။ပ။ ဩစိနန္တာ။ပ။ ပတန္တိ။ တေ ဒိသ္မာတိ (က)
၃-ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ (သိ) ၄-ပတိသုတ္တေသု (သိ၊ က) ၅-ဇာဂရ (သိ၊ ဣ)
၆-ပတိသုတ္တေသုတိ (သိ၊ က)၊ သဟိသုတ္တေသုတိ (က) ၇-အတ္ထိ ကမ္မေ ဝိပါကောတိ (သိ)

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တု, “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝေါ, သွာခါတော ဓမ္မော, သုပ္ပဋိ-
 ပန္နော သံဃော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တရတနတ္တယပ္ပဿာဒန္တု, ဝိပဿနာပညာ-
 သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပရိညာဒိဝသေန စတုသစ္စဓမ္မဒဿနန္တု မေဓောဝီ
 ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ဩဝါဒံ အနုသိဋ္ဌိံ
 အနုဿရန္တော အာဒိတ္တမ္ပိ အတ္တနော သီသံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အနုယုဇ္ဇေထ။
 တတ္ထ အနုယောဂံ အာတပ္ပံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။

ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မြဟ္မာလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကသိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတနိတိ အာယသ္မတော မြဟ္မာလိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဏာယ စရန္တံ
 ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဝန္တိတွာ ပါဒဖလံ အဒါသိ။ သတ္တာ အနုမောဒနံ ဝတွာ
 ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြဟ္မာလိတိ လဒ္ဓ-
 နာမော ဝိညုတံ ပတ္ထော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော သံသာရေ
 သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တာဒိသေန ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန ဗုဒ္ဓသာသနေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ပတိရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဉာဏဿ ပရိပါက-
 ဂတတ္တာ န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန
 ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓိံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပါဒဖလံ အဒါသဟံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ဝါရဖလံ(သိ၊ဣ)၊ ပါရဖလ(က) ၂-ခု ၄-ဂဇ-ပိဋေ။

၄-မောသရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဆဝိပါပက စိတ္တဘဒ္ဒကောတိ အာယသ္မတော မောသရာဇတ္ထေရဿဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ
 ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ လူခစိဝရဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
 ဒိသွာ တံ ဌာနန္တရံ အာကဗ်န္တော ပဏိဓာနံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ကရောန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော မြာဟ္မဏမာဏာဝေ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပါနိ
 သိက္ခာပေန္တော ဧကဒိဝသံ အတ္ထဒဿိံ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတံ ဂစ္ဆန္တံ
 ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ သိရသိ အဉ္ဇလိံ ကတွာ
 “ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ”တိအာဒိနာ ဆဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိတွာ
 ဘာဇနံ ပူရေတွာ မရံ ဥပနာမေသိ။ သတ္တာ မရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အနုမောဒနံ
 အကာသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿံပဿံ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကဋ္ဌဝါဟနဿ နာမ ရညော အမစ္စော ဟုတွာ တေန
 သတ္ထု အာနယနတ္ထံ ပုရိသသဟဿေန ပေသိတော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော
 ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ သမဏဓမ္မံ
 ကတွာ တတော စုတော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မောသရာဇာတိ လဒ္ဓနာမော ဗာဝရိံ-
 မြာဟ္မဏဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ သံဝေဂဇာတော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ
 ပဗ္ဗဇိတွာ တာပသသဟဿပရိဝါရော အဇိတာဒိဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ
 ပေသိတော တေသံ ပန္နရသမော ဟုတွာ ပဉ္ဇေ ပုစ္ဆိတွာ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနပရိယော-
 သာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“အတ္ထဒဿိ တု ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ အပရာဇိတော။
 ဘိက္ခုသံဃပရိဗျူဇော၊ ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇေထ။
 သိဿေဟိ သမ္ပရိဝုတော?၊ ဃရမ္မာ အဘိနိက္ခမိံ။
 နိက္ခမိတွာနဟံ တတ္ထ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 အဘိဝါဒိယ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ သိရေ ကတွာန အဉ္ဇလိံ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ သန္တဝိံ လောကနာယကံ။

၁-ဗာဝါရိယ (သီ၊ ဣ)၊ ဗာဝရိယ (က) ၂-ဒု ၃-၉၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-သိဿေဟိ စ ပရိဝုတော (သီ)

ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ၊ အရူပီ ဝါ အသညိနော။
 သဗ္ဗေ တေ တဝ ဉာဏမှိ၊ အန္တော ဟောန္တိ သမောဂဓာ။
 သုခုမတ္ထိကဇာလေန၊ ဥဒကံ ယော ပရိက္ခိပေ။
 ယေ ကေစိ ဥဒကေ ပါဏာ၊ အန္တောဇာလေ ဘဝန္တိ တေ။
 ယေသဉ္စ စေတနာ အတ္ထိ၊ ရူပိနော စ အရူပိနော။
 သဗ္ဗေ တေ တဝ ဉာဏမှိ၊ အန္တော ဟောန္တိ သမောဂဓာ။
 သမုဒ္ဓရသိ'မံ လောကံ၊ အန္တကာရသမာကုလံ။
 တဝ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ ကင်္ခါသောတံ တရန္တိ တေ။
 အဝိဇ္ဇာနိဂုတေ လောကေ၊ အန္တကာရေန ဩတ္ထဋ္ဌေ။
 တဝ ဉာဏမှိ ဇောတန္တေ၊ အန္တကာရာ ပဓံသိတာ။
 တုဝံ စက္ခု'သိ သဗ္ဗေသံ၊ မဟာတမပနုဒနော။
 တဝ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ နိဗ္ဗာယတိ ဗဟုဇ္ဇနော။
 ပုဂ္ဂံ ပူရယိတွာန၊ မဓုဒုဒ္ဒမနေဋ္ဌကံ။
 ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ ဥပနေသိ' မဟေသိနော။
 ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာဝီရော၊ သဟတ္ထေန မဟာ ဣသိ။
 ဘုဋ္ဌိတွာ တဉ္စ သဗ္ဗညု၊ ဝေဟာသံ နဘမုဂ္ဂမိ'။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ အတ္ထဒဿီ နရာသဘော။
 မမ စိတ္တံ ပသာဒေန္တော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယေနိဒံ ထဝိတံ ဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော စ ထောမိတော။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒုဂ္ဂတိ' သော န ဂစ္ဆတိ။
 စတုဒ္ဒသဉ္စ ခတ္တု' သော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 ပထဗျာ ရဇံ အဋ္ဌသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။
 ပဉ္စေဝ သတက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ အသင်္ခေယံ၊ မဟိယာ ကာရယိဿတိ။
 အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏှံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿတိ။

၂၀၈။ “သဗ္ဗန္ဓသဿာ မဂဓာ၊ ကေဝလာ ဣတိ မေ သုတံ။
ပလာလစ္ဆန္ဓကော သေယျံ၊ ယထညေ သုခဇီဝိနော”တိ—
ဂါထမာဟ။

တတ္ထ သဗ္ဗန္ဓသဿာတိ နိပ္ပန္ဓသဿာ^၁။ မဂဓာတိ မဂဓရဋ္ဌံ ဝဒတိ။ မဂဓာ
နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇာနပဒေါ
ရုဋ္ဌိဝသေန “မဂဓာ”တွေဝ ဗဟုဝစနေန^၂ ဝုစ္စတိ။ ကေဝလာတိ အနဝသေသာ။
ဣတိ မေ သုတန္တိ ဧဝံ မယာ သုတံ။ တတ္ထ ယော အဒိဋ္ဌော ပဒေသော၊
တဿ ဝသေန သုတန္တိ ဝုတ္တံ။ တေန ဒေဝိသေ ကာလေ မဂဓေသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ
မယာ ဝသိတုံ သက္ကာတိ ဒသေတိ။ ပလာလစ္ဆန္ဓကော သေယျံ၊ ယထညေ
သုခဇီဝိနောတိ ယထာ အညေ သုခဇီဝိနော ဘိက္ခု။ သေနာသနသပ္ပာယ်
လဒ္ဓါ? သုန္ဒရေဟိ အတ္ထရဏပါဝုရဏေဟိ သုခေန သယန္တိ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ
ပလာလသန္တာရမေဝ ဟေဋ္ဌာ သန္တရိတွာ ဥပရိ တိရိယဉ္စ ပလာလစ္ဆဒနေနေဝ
ဆာဒိတသရိရတာယ ပလာလစ္ဆန္ဓကော သေယျံ သယံ၊ သေယျံ? ကပ္ပေသိန္တိ
အတ္တနော ယထာလာဘသန္တောသံ ဝိဘာဝေတိ။

မောသရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေတိ အာယသ္မတော ဝိသာခဿ
ပဉ္စာလပုတ္တဿ^၁ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေပုနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စုဒ္ဓသေ ကပ္ပေ
ပစ္စန္ဓဂါမေ ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဖလပရိယေ-
သနံ စရန္တေဟိ တသ္မိံ ဂါမေ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ အရညံ ဂတော တတ္ထ ဧကံ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဝလ္လိဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မဏ္ဍလိက-
ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိသာခေါတိ လဒ္ဓနာမော ပဉ္စာလရာဇဇိတုယာ
ပုတ္တဘာဝတော ပစ္စာ ပဉ္စာလပုတ္တောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝိတရိ
မတေ ရဇံ ကာရေန္တော သတ္တရိ အတ္တနော ဂါမသမီပဂတေ သတ္ထု သန္တိကံ

၁-နိပ္ပန္ဓသဿာ ပရိပက္ကသဿာ (သိ) ၂-ဗဟုဝစနေဝသေန (သိ) ၃-လဘန္တော (သိ)၊ လဘန္တာ (ဣ)
၄-သေယျန္တိ သဟသေယျံ (သိ၊ ဣ) ၅-ပဉ္စာလိပုတ္တဿ (သိ၊ ဣ)

ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္ထာရာ သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိံ
ဂတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန
ပုတ္တံ အပဒါနေ—

“သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂမ္မ၊ အဂမိံသု ဝနံ တဒါ။
ဖလမန္ဓေသမာနာ တေ၊ အလဘိံသု ဖလံ တဒါ။
တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ သယမ္ဘိံ အပရာဇိတံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝလ္လိဖလမဒါသဟံ။
စတုဒ္ဓသေ၂ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နဘာဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ထေရော ဉာတိနံ အနုကမ္မာယ ဇာတိဘူမိံ
အဂမာသိ။ တတ္ထ မနုဿာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မံ
သုဏန္တာ ဧကဒိဝသံ “ကတိဟိ န ခေါ ဘန္ဓေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော မ္ဗေ-
ကထိကော ဟောတိ”တိ ဓမ္မကထိကလက္ခဏံ ပုစ္ဆိံသု။ ထေရော တေသံ ဓမ္မ-
ကထိကလက္ခဏံ ကထေန္တော—

၂၀၉။ “န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ၊
န ဩက္ခိပေ ပါရဂတံ န ရေယေ။
န စတ္တဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဗျာဟရေ၊
အနုဒ္ဓတော သမ္ပိတဘာဏိ သုဗ္ဗတော။

၂၁၀။ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ၊
မတိကုသလေန နိဝါတပုတ္တိနာ။
သံသေဝိတပုဒ္ဓသီလိနာ၊
နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဒုလ္လာဘ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ န ဥက္ခိပေတိ အတ္တာနံ န ဥက္ခိပေယျ၊ ဇာတိအာဒိဟိ ဗာဟုသစ္စာ-
ဒိဟိ စ အတ္တုက္ကံသနံ န ကရေယျ။ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေတိ ပရေ ပရ-
ပုဂ္ဂလေ တေဟေဝ ဇာတိအာဒိဟိ နော ပရိက္ခိပေ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ န ဒိပေယျ

ဂုဏပရိဓံသနဝသေန ဝါ န ခိပေယျ။ န ဩက္ခိပေ ပရေ ဣစ္စေဝံ သမ္ပန္နော။ ပရေ ဩဇ္ဈာပနဝသေန န ဩက္ခိပေ ဟေဋ္ဌတော ကတွာ ပရေ န ဩလောကာပေယျ။ န ဩဇ္ဈာပေယျာတိ အတ္ထော။ “န ဥက္ခိပေ”တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ၊ သော ဝေတ္ထော။ ပါရဂတန္တိ သံသာရပါရံ ဝိယ^၂ ဝိဇ္ဇာယ^၃ ပါရံ ဂတံ ဒီဏာသံ တေဝိဇ္ဇံ ဆဋ္ဌဘိညံ ဝါ န ရေယေ ()^၄ န သဋ္ဌယေ န အာသာဒေယျ^၅။ န စတ္တဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဗျာဟရေတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဂုဏံ^၆ လာဘသက္ကာရသိလောကံ နိကာမယမာနော ခတ္တိယပရိသာဒီသု န ဘာသေယျ။ အနုဒ္ဓတောတိ ဥဒ္ဓစ္စ- ရဟိတော။ ဥဒ္ဓတဿ ဟိ ဝစနံ နာဒိယန္တိ။ သမ္ပိတဘာဏီတိ သမ္ပဒေဝ မိတဘာဏီ။ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ အတ္တသဗ္ဗိတမေဝ ဝါစံ? ဘာသနသိလောတိ အတ္ထော။ ဣတော အညထာ ဝဒန္တဿ ဝစနံ အဂဟ- ဏီယံ ဟောတိ။ သုဗ္ဗတောတိ သုန္ဒရဝတော သီလသမ္ပန္နော။ “သိယာ”တိ ကိရိယာပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ထေရော သင်္ခေပေနေဝ ဓမ္မကထိကလက္ခဏံ ဝတွာ တေသံ ဂုဏာနံ အတ္တနိ လတ္တမာနတံ အဓိမုစ္စိတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အဘိပ္ပသန္တံ မဟာဇနံ ဥတွာ “ဧဝံဝိဿေ ဓမ္မကထိကဿ ဝိမုတ္တာယတနသန္တိသိတဿ န နိဗ္ဗာနံ ဒုလ္လဘံ၊ အလ ခေါ သုလဘမေဝါ”တိ ဒသေန္တော “သုသုဒုမ- နိပုဏတ္ထဒဿိနာ”တိ ဒုတိယဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နဒန္တိ မောရာ သုသီခါ သုပေခုဏာတိ အာယသ္မတော စူဠကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္တမာနသော ဆတ္တပဏ္ဏိဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည- ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟူဏ- ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ စူဠကောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော ဓနပါလဒမနေ

၁-ဥဇ္ဈာပနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၂-သံသာရဿ ဝိယ (က)	၃-အဘိညာယ (သီ၊ က)
၄-(န ဝါရယေ) (ဣ)		၅-န ပဟရေယျ (သီ)
၆-ဝဏ္ဏဂုဏံ (သီ၊ ဣ)		၇-ဝစနံ (က)

သတ္တရိ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ
 ဝသတိ၊ သော ဧကဒိဝသံ ဂုဟာဒ္ဓါရေ နိသိန္နော မဂဓက္ခေတ္တံ ဩလောကေသိ။
 တသ္မိံ ခဏော ပါဝုသကာလမေသော ဂမ္ဘိရမဓုရနိဋ္ဌေါသော သတပဋ္ဌလ-
 သဟဿပဋ္ဌလော အဉ္စနိသိခရသန္ဓိကာသော နဘံ ပူရေတွာ ပဝဿတိ။
 မယူရသဃံာ စ မေသဂဇ္ဇိတံ သုတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ကေကာသဒ္ဓိ မုဗ္ဗိတွာ ၂
 တတ္ထ တတ္ထ ပဒေသေ နစ္စန္ဒာ ဝိစရန္တိ။ ထေရဿပိ အာဝါသဂဗ္ဗေ
 မေသဝါတဖဿေဟိ? အပဂတဃမ္ပတ္တာ ပဿဒ္ဓကရဇကောယေ? ကလ္လတံ
 ပတ္တေ ဥတုသပ္ပါယလာဘေနစိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ အဟောသိ၊ ကမ္ပဋ္ဌာနဝိထိံ ဩတရိ၊
 သော တံ ဥတွာ ကာလသမ္ပဒါဒိကိတ္တနမုခေန အတ္တာနံ ဘာဝနာယ
 ဥဿာဟေန္တော—

၂၁၁။ “နဒန္တိ မောရာ သုသိခါ သုပေခုဏာ၊
 သုနီလဂီဝါ သုမုခါ သုဂဇ္ဇိနော။
 သုသဒ္ဓလာ စာပိ မဟာမဟီ အယံ၊
 သုဗျာပိတမ္ပ၊ သုဝလာဟကံ နဘံ။

၂၁၂။ သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ ဈာယတံ၊
 သုနိက္ကမော သာဓု သုဗုဒ္ဓသာသနေ။
 သုသုက္ကသုက္ကံ နိပုဏံ သုဒုဒ္ဓသံ၊
 ဖုဿာဟိ တံ ဥတ္တမမစ္စုတံ ပဒ”န္တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ နဒန္တိ မောရာ သုသိခါ သုပေခုဏာ၊ သုနီလဂီဝါ သုမုခါ
 သုဂဇ္ဇိနောတိ ဧတေ ၂ မတ္တကေ ဥဋ္ဌိတာဟိ သုန္ဒရာဟိ သိခါဟိ ၆ သမန္ဓာ-
 ဂတတ္တာ သုသိခါ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ အနေကေဟိ သောဘနေဟိ ဘဒ္ဒက-
 ပိဇ္ဇေဟိ? သမန္ဓာဂတတ္တာ သုပေခုဏာ၊ ရာဇိဝဏ္ဏသင်္ကာသာယာ သုန္ဒရာယ
 နီလဝဏ္ဏာယ ဂီဝါယ သမန္ဓာဂတတ္တာ သုနီလဂီဝါ၊ သုန္ဒရမုခတာယ သုမုခါ၊
 မနုညဝါဒိတာယ ၆ သုဂဇ္ဇိနော၊ မောရာ သိခဏ္ဍိနော ဆဇ္ဇသံဝါဒီ ကေကာသဒ္ဓိ

၁-အဇ္ဈက (သိ)	၂-မုဇ္ဇန္ဒာ (ဣ)
၃-အာဝါသဂဗ္ဗဟိ မေသဝါတဃမ္ပဿေဟိ (သိ၊ ဣ)	၄-ပဿဒ္ဓေ ကရဇကောယေ (သိ)
၅-တ္ထေ စ (သိ၊ ဣ)	၆-တီဟိ သိခါဟိ (ဣ)
၇-ဘိန္ဒကပိဇ္ဇေဟိ (က)	၈-ရာဇိဝဋ္ဌသံကာသာယ (က)

၉-....နာဒတာယ (သိ)၊ရုတတာယ (ဣ)

မုဇ္ဇန္တာ နဒန္တိ ရဝန္တိ။ သုသဒ္ဓလာ စာပိ မဟာမဟိ အယန္တိ အယဉ္ဇ မဟာပထဝီ
 သုသဒ္ဓလာ သုန္ဒရဟရိတတိဏာ။ သုဗျာပိတဗျူတိ အဘိနဝရုဠိယာ တဟံ
 တဟံ ဝိဿန္တမာနသလိလတာယ သုဠု ဗျာပိတဇလာ ဝိတတဇလာ။
 “သုသုက္ကတဗျူ”တိဝိ^၁ ပါဠော၊ သုဝိသုဒ္ဓဇလာတိ အတ္ထော။ သုဝလာဟကံ
 နဘန္တိ ဣဒဉ္စ နဘံ အာကာသံ နိလုပ္ပလဒလသန္ဓိဘေဟိ သမန္တတော ပူရေတွာ
 ဌိတေဟိ သုန္ဒရေဟိ ဝလာဟကေဟိ မေသေဟိ သုဝလာဟကံ။

သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ ဗျာယတန္တိ ဣဒါနိ ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သုဠု
 ကလ္လရူပေါ ကမ္မနိယသဘာဝေါ တံ၂၊ နိဝရဏေဟိ အနဇ္ဈာရုဠစိတ္တတာယ
 သုန္ဒရမနဿ^၃ ယောဂါဝစရဿ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပ-
 နိဇ္ဈာနဝသေန စ ဗျာယတံ^၄။ သုနိက္ကမော။ပ။ အစ္စုတံ ပဒန္တိ ဧဝံ ဗျာယန္တော
 စ သာဓု သုဗုဒ္ဓဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ သုန္ဒရနိက္ကမော ဟုတွာ သုပရိ-
 သုဒ္ဓသီလတာယ သုသုက္ကံ၊ ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ^၅ သဗ္ဗဿပိ သံကိလေသဿ
 ဂေါစရဘာဝါနုပဂမနတော သုက္ကံ၊ နိပုဏဉာဏဂေါစရတာယ နိပုဏံ၊
 ပရမဂမ္ဘိရတာယ သုဗုဒ္ဓသံ၊ ပဏိတဘာဝေန သေဠဘာဝေန စ ဥတ္တမံ၊
 နိစ္စသဘာဝတာယ အစ္စုတံ ပဒံ တံ နိဗ္ဗာနံ ဗုဿဟိ အတ္တပစ္စက္ခကရဏေန^၆
 သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သန္တိကရောဟိတိ။

ဧဝံ ထေရော အတ္တာနံ ဩဝဒန္တောဝ ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သမာဟိတ-
 စိတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ?—

“ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ပုဏ္ဏမေယေဝ စန္ဒိမံ။
 ဇလန္တံ ဒီပရက္ခံဝ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ကဒလိဇလံ ပဂ္ဂယ၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝဋ္ဋိတွာန အပက္ကမိံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဇလမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဇလဒါနဿိဒံ ဇလံ။
 ကိလေသာ ဗျာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-သုသုက္ကတဗျူတိဝိ (သီ၊ ဣ) ၂-ကမ္မနိယဘာဝေါ၊ တံ ဗျာယ (သီ၊ ဣ) ၃-သုန္ဒရမာနဿ (သီ၊ ဣ)
 ၄-ယောဂါဝစရဿ ယံ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဗျာနံ တံ တံ ဗျာယ (သီ)
 ၅-ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ (သီ) ၆-....ကရဏေ (သီ၊ ဣ) ၇-၃၃-၃၄၄-ပိဋေ။

အရဟတ္တိံ ပန ပတွာ ထေရော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ^၁ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဒိတိ-
သောမနဿဇာတော “နဒန္တိ မောရာ”^၂တိအာဒိနာ တာယေဝ ဂါထာ
ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေနဿ ဣဒမေဝ အညာဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနူပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နန္ဒမာနာ’ဂတံ စိတ္တာတိ အာယသ္မတော အနူပမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ^၃ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ^၄ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ပဒုမံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ
ရထိယံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော အင်္ဂောလပုပ္ဖေဟိ^၅ ပူဇေသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ
ဣဗ္ဗကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရူပသမ္ပတ္တိယာ အနူပမောတိ လဒ္ဓနာမော
ဝယပ္ပတ္တော ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ကာမေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ
ကမ္မံ ကရောန္တော အရညေ ဝိဟရတိ။ တဿ စိတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု
ဝိဓာဝတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဝဇ္ဇတိ။ ထေရော ဝိဓာဝန္တံ စိတ္တံ နိဂုဏ္ဏန္တော—

၂၁၃။ “နန္ဒမာနာ’ဂတံ စိတ္တ၊ သူလ’မာရောပမာနကံ။
တေန တေနေဝ ဝဇေသိ၊ ယေန သူလံ ကလိင်္ဂရံ။

၂၁၄။ တာဟံ စိတ္တကလိံ မြူမိ၊ တံ မြူမိ စိတ္တဒုဗ္ဗကံ။
သတ္တာ တေ ဒုလ္လဘော လဒ္ဓေါ၊ မာ’နတ္ထေ မံ နိယောဇယိ”တိ—

ဣမာဟိ ဒ္ဓိဟိ ဂါထာဟိ ဩဝဒိ။

တတ္ထ နန္ဒမာနာ’ဂတံ စိတ္တာတိ နန္ဒမာန အဘိနန္ဒမာန စိတ္တ အဘိနန္ဒမာနံ
အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ^၆။ သူလ’မာရောပမာနကန္တိ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ သူလသဒိ-
သတ္တာ သူလံ တံ တံ ဘဝံ ကမ္မကိလေသေဟိ ဧတ္တကံ ကာလံ အာရောပိယ-
မာနံ။ တေန တေနေဝ ဝဇေသိ၊ ယေန သူလံ ကလိင်္ဂရန္တိ ယတ္ထ ယတ္ထ

၁-သတ္တတိံသကပ္ပေ (သီ၊ဇု)၊ သတ္တသတ္တတိမေ ကပ္ပေ (က) ၂-အာကုလီပုပ္ဖေဟိ (သီ၊ဇု)
၃-နန္ဒမာနာဂတံ စိတ္တန္တိ နန္ဒမာနံ အာဂတံ။ တကြတကြာဘိနန္ဒိနိ ယာယံ တဏှာ၊ တဿာ တံ တံ
ဘဝံ နန္ဒမာနံ အဘိနန္ဒမာနံ စိတ္တံ ဣမံ ဘဝါပိ ဘဝံ နန္ဒမာနံ အာနန္ဒမာနံ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ (သီ)

သူလသင်္ခါတာ ဘဝါ ကလိင်္ဂရသင်္ခါတာ အဓိကုဋ္ဌနကာ^၁ ကာမဂုဏာ စ တေန
တေနော ပါပစိတ္တ^၂ ဝဇေသိ၊ တံ တဒေဝ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆသိ၊ အတ္တနော အနတ္တံ
န သလ္လက္ခေသိ။

တဟံ စိတ္တကလိံ မြူဒီတိ တံ တသ္မာ ပမတ္တဘာဝတော စိတ္တကလိံ^၃
စိတ္တကာလကဏ္ဍိံ အဟံ ကထယာမိ။ ပုနပိ တံ မြူဒိ ကထေမိ စိတ္တဒုဗ္ဗိကံ
စိတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တနော ဗဟူပကာရဿ^၄ သန္တာနဿ အနတ္တာ-
ဝဟနတော စိတ္တဒုဗ္ဗိ။ “စိတ္တဒုဗ္ဗဂါ”တိပိ ပဌန္တိ။ စိတ္တသင်္ခါတအလက္ခိက
အပ္ပပုညာတိ အတ္ထော။ ကိန္တိ မြူဟီတိ စေ? အာဟ “သတ္တာ တေ ဒုလ္လဘော
လဒ္ဓေါ၊ မာ’နတ္ထေ မံ နိယောဇေယီ”တိ။ ကပ္ပိနံ အသင်္ချေယျမ္ပိ နာမ ဗုဒ္ဓသုညော
လောကော ဟောတိ၊ သတ္တရိ ဥပ္ပန္ဓေပိ မနုဿတ္တသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော^၅
ဒုလ္လဘာ ဧဝ၊ လဒ္ဓေသု စ တေသု သတ္တာပိ ဒုလ္လဘောယေဝ^၆ ဟောတိ။ ဧဝံ
ဒုလ္လဘော သတ္တာ ဣဒါနိ တယာ လဒ္ဓေါ၊ တသ္မိံ လဒ္ဓေ သမ္ပတိပိ အနတ္ထေ
အဟိတေ အာယတိံ စ အနတ္တာဝဟေ ဒုက္ခာဝဟေ အကုသလေ မံ မာ
နိယောဇေယီတိ။ ဧဝံ ထေရော အတ္တနော စိတ္တံ ဩဝဒန္တော ဧဝ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“ပဒုမော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ စိတ္တကုဋေ ဝသီ တဒါ။
ဒိသ္ဗာန တံ အဟံ ဗုဒ္ဓံ၊ သယန္တံ အပရာဇိတံ။
အင်္ဂောလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္ဗာ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
ဥပဂန္တာန သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ပူဇယိံ ပဒုမံ ဇိနံ ?။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ^၇၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
အနုပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဓိကုဋ္ဌနာမကာ (ဣ)၊ အဓိကုဋ္ဌနာမကာ (က) ၂-ပါပစိတ္တေန(သီ၊ဣ၊က)
၃-ဗဟူပကာရဿ (ဣ၊က) ၄-မနုဿတ္တလာဘပဋိလာဘာဒယော (သီ၊ဣ)
၅-အလဒ္ဓေါယေဝ (က) ၆-ဒု ၃-၃၃၁-ပိဋကဒီပု။
၇-ပဒုမနာယကံ (သီ) ၈-သတ္တတိံသမ္ပိ ကပ္ပမိ (သီ)

ဂ-ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနံာ

သံသရံ ဒီဃမဒ္ဒါနန္တိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ?
 အယဒ္ဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော
 ဣတော ပဉ္စသဋ္ဌိမေ ကပ္ပေ ဧကသ္မိံ ပစ္စန္ဓဂါမေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော
 ဝနစရကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ဧကဒိဝံ ဥပသန္တံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပဗ္ဗတ-
 ဂဟာယံ ဝိဟရန္တံ အဒ္ဓသ။ သော တဿ ဥပသမံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော စမ္ပက-
 ပုပ္ဖေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဣဗ္ဘကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ဇာတဒိဝသတော
 ပဋ္ဌာယ မာတုဂါမဟတ္ထံ ဂတော ရောဒတိ။ မြဟ္မလောကတော ကိရ စဝိတွာ
 ဣဓာဂတော ယသ္မာ မာတုဂါမသမ္ပဿံန သဟတိ။ တသ္မာ မာတုဂါမသမ္ပဿ-
 ဝဇ္ဇနတော ဝဇ္ဇိတောတွေ နာမံ ဇာတံ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု
 ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 တဒဟေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဥပသန္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဝသတိ ပဗ္ဗတန္တရေ။
 ဧကစမ္ပကမာဒါယ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရုတ္တမံ။
 ပသန္ဓစိတ္တော သုမနော၊ ပစ္စေကမုနိမုတ္တမံ။
 ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ ပူဇယိံ အပရာဇိတံ။
 ပဉ္စသဋ္ဌိမ္ပိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ
 ဓမ္မသံဝေဂေန—

၂၁၅။ “သံသရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ ဂတိသု ပရိဝတ္တိသံ။
 အပဿံ အရိယသစ္စာနိ၊ အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇနော။

၂၁၆။ တဿ မေ အပ္ပမတ္တဿ၊ သံသာရာ ဝိနဇ္ဇိကတာ။
 သဗ္ဗာ ဂတိ သမုစ္ဆိန္နာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၁-၃ ၃-၃၃၃-ပိဋက

တတ္ထ သံသရန္တိ သံသရန္တော၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ အာဒါနနိက္ခေပဝသေန
 အပရာပရံ သန္တာဝန္တော။ ဒီဃမဒ္ဒါနန္တိ စိရကာလံ အနာဒိမတိ သံသာရေ
 အပရိမာဏကာလံ။ ဂတိသုတိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဝသေန သုဂတိ-
 ဒုဂ္ဂတိသု။ ပရိဝတ္တိသန္တိ ဘဠိယန္တိ ဝိယ ပရိတ္တမန္တော စဝနပပဇ္ဇနဝသေန
 အပရာပရံ ပရိဝတ္တိ။ တဿ ပန ပရိဝတ္တနဿ ကာရဏမာဟ “အပဿံ အရိယ-
 သစ္စာနိ၊ အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇနော” တိ။ ဒုက္ခာဒိနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဣဏ-
 စက္ခနာ အပဿန္တော အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော၊ တတော ဧဝ အဝိဇ္ဇန္တတယ
 အန္ဓဘူတော ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော ဟောန္တော၊
 ဂတိသု ပရိဝတ္တိသန္တိ ယောဇနာ၊ တေနောဂါဟ ဘဂဝါ—

“စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ အနနဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ
 ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စာ” တိ။

တဿ မယံ ဝုတ္တနယေန ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနဿေဝ သတော၊ ဣဒါနိ သတ္ထာရာ
 ဒိန္နနယေန အပ္ပမတ္တဿ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ သမထဝိပဿနာဘာဝနံ မတ္တကံ
 ပါပေတွာ ဌိတဿ။ သံသာရာ ဝိနဠိကတာတိ သံသရန္တိ သတ္ထာ ဧတေဟိတိ
 “သံသာရာ” တိ လဒ္ဓနာမာ ကမ္မကိလေသာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တတ္တာ ဝိဂတနဋ္ဌာ
 နိဗ္ဗူလာ ကတာ။ သဗ္ဗာ ဂတိ သမုတ္တိန္တာတိ ဧဝံ ကမ္မကိလေသဝဋ္ဋာနံ ဝိနဠိ-
 ကတတ္တာ နိရယာဒိကာ သဗ္ဗာပိ ဂတိယော သမ္ပဒေဝ ဥစ္စိန္တာ ဝိဒ္ဓိသိတာ၊
 တတော ဧဝ နတ္ထိ ဒါနိ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝေတိ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ
 အညာဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သန္တိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေတိ အာယသ္မတော သန္တိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမပုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဧကော
 ဂေါပါလကော အဟောသိ။ သော သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အညတရံ ထေရံ

၁-စဝနပပဇ္ဇနဝသေန (သီ၊ဇ) ၂-ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနတ္တာ (သီ)
 ၃-ဝိ ၃-၃၂၅၊ ၅ ၂-၇၇၊ သံ ၃-၃၇၇၊ ၃ ၁၀-၁၄၄-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနန္တောဂတ္ထော (ဇ)၊ ပုထုဇ္ဇနော ဟက္ခာ (က) ၅-ဝိဟတနဋ္ဌာ (သီ)

ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ အာရမ္မဏဿ ဧကဇာတိယတ္တာ ဧကံ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ-
အာဒိန္နယပ္ပဝတ္တံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိသဟဂတံ သညံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပတိပတိသရဏ-
တော^၁ ပတ်ဿတော ဟုတွာ အလဘိံ။

ကဒါပန သာ သညာ လဒ္ဓါ၊ ကိဝတာယ သိဒ္ဓါတိ၊ အောဟ “ဧကတိံသေ
ဣတော ကပ္ပေ”တိအာဒိ။ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝသေန
ဧကတိံသေ ကပ္ပေ။ ယံ သညန္တိ ယံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိသဟဂတံ သညံ၊ ယံ ဝါ
ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ တဒနုဿာရေန^၂ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု တဒါ အနိစ္စသညံ
အလဘိံ။ တဿာ သညာယ ဝါဟသတိ တဿာ ယထာဝုတ္တာယ သညာယ
ကာရဏဘာဝေန တံ ဥပနိဿယံ ကတွာ။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယောတိ
ဣဒါနိ မယာ အာသဝါနံ ခယော နိရောဓော အဓိဂတောတိ၊ ဣမာယေဝ စ
ဣမဿ ထေရဿ အပဒါနဂါထာပိ။ ယထာဟ^၃—

“အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေ။ပ။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

ဣတော တေရသကပ္ပမ္ပိ၊ ဓနိဋ္ဌော^၄ နာမ ခတ္တိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

သန္တတစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဒုကနိပါတဝဏ္ဏနာ။

၁-ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ပဋိသရဏတော (သီ)

၂-ကိံ ဝါ တာယ သိဒ္ဓိတိ (က)

၃-ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ ယံ ဝါ တဒနုဿရဏာ (သီ)၊ ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ

နိဿာယ တဒနုဿာရေန (ဣ)

၄-ခု ၃-၂၃၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၅-ခမ္ဘိကော (သီ)

ထေရဂါထာ-၅ ၁-၂၀

၃-တိကနိပါတ်

၁-အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တိကနိပါတေ အယောနိ သုဒ္ဓိမန္တေသန္တိ အာယသ္မတော အင်္ဂဏိက-
 ဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိ-
 ကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော
 ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ပဉ္စ-
 ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဟိမဝန္တသမီပေ ဥက္ကဋ္ဌေ နာမ နဂရေ ဝိဘဝ-
 သမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇောတိ
 လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသုနိ ပ္ပတ္တိံ ဂတော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ
 ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အမရံ^၂ တပံ စရန္တော တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရန္တော
 သမ္မာသမ္မုဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော သတ္ထု သန္တိကေ
 ဓမ္မံ သုတွာ တံ မိစ္ဆာတပံ? ပဟာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ
 ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ?—

“ဥသဘံ ပဝရံ ဝိရံ၊ ဝေဿဘုံ ဝိဇိတာဝိနံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမဝန္တဟံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝန္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
 စတုဝိသတိကပ္ပမိ၊ ဝိကတာနန္ဒနာမကော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဣတိနံ အနုကမ္မာယ
 အတ္တနော ဇာတိဘူမိံ ဂန္တော ဗဟူ ဣတကေ သရဏေသု စ သီလေသု စ
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော နိဝတ္တိတွာ ကုရုရဋ္ဌေ ကုဏ္ဍိယဿ နာမ နိဂမဿ

၁-ဥက္ကဋ္ဌ (သီ၊ ဣ)	၂-အမတ် (က)
၃-တံ မိစ္ဆာဂါဟံ (သီ)	၄-၃၃-၂၄၄-ပိဋကေ။

အဝိဒူရေ အရညေ ဝသန္တော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဥဂ္ဂါရာမံ ဂတော ဥတ္တရာပထတော^၁ အာဂတေဟိ သန္ဓိဋ္ဌေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ သမာဂတော တေဟိ “ဘော ဘာရဒ္ဒါဇ ကိံ ဒိသ္မာ ဗြာဟ္မဏာနံ သမယံ ပဟာယ ဣမံ သမယံ ဂဏီ”တိ ပုစ္ဆိတော တေသံ ဣတော ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ သုဒ္ဓိ^၂ နတ္ထိတိ ဒသေန္တော—

၂၁၉။ “အယောနိ သုဒ္ဓိမန္တေသံ၊ အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ ဝနေ။
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော၊ အကာသိံ အမရံ တပ”န္တိ—

ဝဋ္ဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ အယောနိတိ အယောနိသော အနုပါယေန။ သုဒ္ဓိန္တိ သံသာရသုဒ္ဓိံ ဘဝနိဿရဏံ။ အန္တေသန္တိ ဂဝေသန္တော^၃။ အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ ဝနေတိ “အယံ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ အဓိပ္ပါယေန အရညာယတနေ အဂ္ဂိဟုတံ^၄သာလာယံ အဂျာ-ဂါရံ ကတွာ အာဟုတိ^၅ ပဂ္ဂဏန္တော အဂ္ဂိဒေဝံ ပရိစရိံ ဝေဒေ ဝုတ္တဝိဓိနာ ပူဇေသိ။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော၊ အကာသိံ အမရံ တပန္တိ သုဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂံ အဇာနန္တော အဂ္ဂိပရိစရဏံ ဝိယ ပဉ္စတပတပ္ပနာဒိ^၆အတ္တကိလ-မထာနုယောဂံ “သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ မညာယ^၇ အကာသိံ အစရိံ ပဋိပဇ္ဇိ။

ဧဝံ ထေရော အဿမတော အဿမံ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဝေဒေ ဝုတ္တဝိဓိနာ အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိနာ^၈ အနုဋ္ဌာယ သုဒ္ဓိယာ အပ္ပတ္တဘာဝေန ဗဟိဒ္ဓါ သုဒ္ဓိယာ အဘာဝံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ သုဒ္ဓိ စ မယာ အဓိဂတာတိ ဒသေန္တော—

၂၂၀။ “တံ သုခေန သုခံ လဒ္ဓိံ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိသော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဒုတိယဂါထမာဟ။

တတ္ထ တန္တိ ယဿတ္ထာယ သုဒ္ဓိံ အန္တေသန္တော တဿ မဂ္ဂံ အဇာနန္တော အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ အမရံ တပံ အစရိံ၊ တံ နိဗ္ဗာနသုခံ သုခေန သမထဝိပဿနာယ သုခါယ ပဋိပဒါယ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ အနုပဂမ္မ မယာ လဒ္ဓိံ ပတ္တံ အဓိဂတံ။ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတန္တိ သတ္ထု သာသနဓမ္မဿ သုဓမ္မတံ

၁-နတ္ထိ (ဗဟုသု)	၂-သုဒ္ဓိ (ဣ)	၃-ဂဝေသန္တော ပရိယေသေန္တော (သီ၊ ဣ)
၄-အဂ္ဂိဟုတ္တ (က)	၅-အာဟုတိနံ (က)	၆-ပဉ္စတပနပမာနာဒိ (သီ)
၇-သညာယ (သီ)		၈-အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိတော (သီ)

အဝိပရိတနိယျာနိကဓမ္မသဘာဝံ ပဿ ဇာနာဟိတိ ဓမ္မာလပနဝသေန ဝဒတိ၊
အတ္တာနံ ဝါ^၁ အာလပတိ။ တဿ လဒ္ဓဘာဝံ ပန ဒဿေန္တော—

“တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

အာဟ၊ တံ ပုတ္တတ္ထမေဝ။ ဧဝံ သုဒ္ဓိယာ အဓိဂတတ္တာ “ဣတော ပဋ္ဌာ-
ယာဟံ ပရမတ္တတော မြာဟ္မဏော”တိ ဒဿေန္တော—

၂၂၁။ “မြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ အာသိံ၊ ဣဒါနိ ခေါမ္ဘိ မြာဟ္မဏော။
တေဝိဇ္ဇော နှာတကော^၂ စမ္ဘိ၊ သောတ္ထိယော စမ္ဘိ ဝေဒဂူ”တိ—

တတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ဣတော ပုဗ္ဗေ ဇာတိမတ္ထေန မြာဟ္မဏ-
ဘာဝတော မြာဟ္မဏာနံ^၃ သမညာယ မြဟ္မဗန္ဓု၊ နာမ အာသိံ။ ဗာဟိတ-
ပါပတ္တာ ပန ဣဒါနိ ခေါ အရဟတ္တာဓိဂမေန ပရမတ္တတော မြာဟ္မဏော စ
အမ္ဘိ။ ဣတော^၄ ပုဗ္ဗေ ဘဝသဉ္စယကရာနံ^၅ တိဿန္တံ ဝေဒသင်္ခါတာနံ ဝိဇ္ဇာနံ
အဇ္ဈယနေန သမညာမတ္ထေန တေဝိဇ္ဇော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ ဘဝက္ခယ-
ကရာယ ဝိဇ္ဇာယ ဝသေန တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ အဓိဂတတ္တာ ပရမတ္တတော
တေဝိဇ္ဇော စ အမ္ဘိ။ တထာ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဘဝဿာဒဂမိတာယ^၆ နှာတက-
ဝဘနိပ္ပတ္တိယာ သမညာမတ္ထေန နှာတကော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ အဋ္ဌဂီက-
မဒုဇလေန သုဒိက္ခာလိတကိလေသမလတာယ ပရမတ္တတော နှာတကော
စမ္ဘိ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တဘဝဿာဒမန္တဇ္ဈာနေန ဝေါဟာရမတ္တတော
သောတ္ထိယော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ သုဝိမုတ္တဘဝဿာဒဓမ္မဇ္ဈာနေန ပရမတ္တ-
တော သောတ္ထိယော စမ္ဘိ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌပါပဓမ္မာနံ ဝေဒါနံ
ဂတမတ္ထေန^၇ ဝေဒဂူ နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ ဝေဒသင်္ခါတေန မဂ္ဂဉ္ဇဏေန
သံသာရမဟောဗဿ ဝေဒဿ စတုသစ္စဿ စ ပါရံ ဂတတ္တာ အဓိဂတတ္တာ
ဉ္ဇတတ္တာ ပရမတ္တတော ဝေဒဂူ ဇာတောတိ။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏာ
သာသနေ ဥဋ္ဌာရံ ပသာဒံ ပဝေဒေသုံ။

အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဓါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အတ္တာနာမေဝ (ဣ) ၂-နဟာတကော (သီ) ၃-ဇာတိမတ္ထေန မြာဟ္မဏာနံ (က)
၄-အမ္ဘိ၊ ကိဗ္ဗိ ဣတော (သီ)၊ အမ္ဘိတိ စ (က) ၅-ဘဝပစယကရာနံ (က)
၆-....ဂထိတာယ (သီ၊ ဣ) ၇-ဂါဟမတ္ထေန (သီ)

၂-ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော ပစ္စယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဝိနတာယ
 နာမ နဒိယာ တီရေ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော မနုညဒဿနာနိ^၁
 မဟန္တာနိ ဥဒုဗ္ဗရဖလာနိ ဩစိနိတွာ ဥပနာမေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပေ ဘဂဝတိ လောကေ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္ထဝရဓမ္မစက္ကေ ဝေနေယျဇနာနဂ္ဂဟံ ကရောန္တေ တဿ သာသနေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တော ဧကဒိဝသံ သံသာရဒုက္ခံ
 စိန္တေတွာ အတိဝိယ သဗ္ဗာတသံဝေဂေါ ဝိဟာရေ နိသိန္တော “အရဟတ္တံ
 အပ္ပတွာ ဣတော န နိက္ခမိဿာမိ”တိ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ဝါယမန္တော ဉာဏဿ
 အပရိပက္ကတ္တာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတုံ နာသက္ခိ။ သော ကာလင်္ကတွာ
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရောဟိတနဂရေ^၂ ခတ္ထိယ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပစ္စယောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ပိတု အစ္စယေန
 ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ဧကဒိဝသံ မဟာရာဇဗလိံ ကာတုံ အာရဘိ။ တတ္ထ
 မဟာဇနော သန္ဓိပတိ။ တသ္မိံ သမာဂမေ တဿ ပသာဒဉ္ဇနနတ္ထံ သတ္တာ
 မဟာဇနဿ ပေက္ခန္တဿေဝ အာကာသေ ဝေဿဝဏေန နိမ္မိတေ ရတနမယ-
 ကူဠာဂါရေ ရတနမယသီဟာသနေ နိသိဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟတော
 ဇနကာယဿ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ တံ ဓမ္မံ သုတွာ ပစ္စယရာဇာပိ
 ရဇ္ဇံ ပဟာယ ပုရိမဟေတုသဉ္ဇောဒိတော ပဗ္ဗဇိ။ သော ယထာ? ကဿပဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ပဋိညံ အကာသိ၊ ဧဝံ ပဋိညံ ကတွာ? ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
 ဝိပဿနံ ဝဓေန္တော ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ တာဝဒေဝ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဝိနတာနဒိယာ တီရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
 တသ္မိံ ပသန္ဓမာနသော၊ ကိလေသမလဓောဝနေ။
 ဥဒုဗ္ဗရဖလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

၁-မနုညရသာနိ (သီ) ၂-ရောဟိနိနဂရေ (သီ၊ဣ) ၃-သော သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတော ယထာ (သီ၊ဣ)
 ၄-ကာလေ ပဋိညံ ကတွာ (ဣ) ၅-၃၃-၃၄၂-ပိဋကေ။

ကေနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒိံ ဖလံ။
 (ဣမိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ သံဝိဂ္ဂမာနမာနသော^၁။
 ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိံ အဟံ။
 တထာ ပဗ္ဗဇိတော သန္တော၊ ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇိသံ^၂။
 န ဝိဟာရာ နိက္ခမိသံ၊ ဣတိ ကတွာန မာနသံ။
 ဥတ္တမတ္ထံ အသမ္ပတ္တော၊ န စ ပတ္တောမိ တာဝဒေ။
 ဣဒါနိ ပန ဉာဏဿ၊ ပရိပါကေန နိဗ္ဗာတော။
 ပတ္တောမိ အစလံ ဌာနံ၊ ဖုသိတွာ အဇ္ဈတံ ပဒံ။)^၃
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန အညံ
 ဗျာကရောန္တော—

- ၂၂၂။ “ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော။
 ဝိဟာရံ မေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ စေတသော ပဏိမိ အဟု။
- ၂၂၃။ နာသိသံ န ပိဝိဿာမိ၊ ဝိဟာရတော န နိက္ခမေ။
 နပိ ပဿံ နိပါတေသံ၊ တဏှာသလ္လေ အနူဟတေ။
- ၂၂၄။ တဿ မေဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ—

ဣမာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော^၁တိ ပဉ္စာဟော အဟံ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဟုတွာ ပဉ္စာဟော^၂၊ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဉ္စမော အဟော^၃ နိဋ္ဌိတောတိ အတ္တော။ သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော^၄တိ အမိသီလသိက္ခာဒီနံ သိက္ခနတော သေခေါ။ အနဝသေသတော မာနံ သီယတိ^၅ သမုတ္တိန္ဒတိတိ မာနသော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ တံနိဗ္ဗတ္တိတော မာနသတော အာဂတံ မာနသံ၊ အရဟတ္တံ၊ တံ၊ သော ဝါ?

၁-သံဝိဂ္ဂတရမာနသော (သီ) ၂-အနုယုဉ္ဇိဟံ (သီ) ၃-() နတ္ထိ ပါဠိယံ။
 ၄-ပဉ္စာဟံ (သီ) ၅-ပဉ္စမေ အဟော (သီ) ၆-သီယတိ (ဣ)
 ၇-မာနသံ၊ တံ အရဟတ္တံ သော ဝါ (သီ၊က)၊ မာနသံ၊ အရဟတ္တံ သော (ဣ)

အပ္ပတ္တော ဧတေနာတိ အပ္ပတ္တမာနသော။ ဝိဟာရံ မေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ စေတသော ပဏိဓိ အဟူတိ ဧဝံ သေခဿ မေ ဝသနကဝိဟာရံ ဩဝရကံ ပဝိဋ္ဌဿ သတော ဝေရူပေါ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရော စေတောပဏိဓိ အဟောသိ၊ ဧဝံ မယာ စိတ္တံ ပဏိဟိတန္တိ အတ္ထော။

နာသိဿန္တိ အာဒိနာ စိတ္တပဏိဓိ^၁ ဒဿေတိ။ တတ္ထ နာသိဿန္တိ ယံကိဉ္စိ ဘောဇနံ န ဘုဉ္စိဿံ န ဘုဉ္စိဿာမိ တဏှာသလ္လေ မမ ဟဒယဂတေ အနူဟတေ အနုဒ္ဓတေတိ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။ န ဝိဝိဿာဓိတိ ယံကိဉ္စိ ပါတဗ္ဗံ န ဝိဝိဿာမိ။ ဝိဟာရတော န နိက္ခမေတိ ဣမသ္မာ ဣဒါနိ မယာ နိသိန္နဂဗ္ဘတော န နိက္ခမေယံ။ န ဝိ ပဿံ နိပါတေဿန္တိ မမ သရီရဿ ဒွီသု ပဿေသု ဧကမ္ပိ ပဿံ ကာယကိလမထဝိနောဒနတ္ထံ န နိပါတေသံ၊ ဧကပဿေနပိ န နိပဋိဿာဓိတိ အတ္ထော။

တဿ မေဝံ ဝိဟရတောတိ တဿ မေ ဧဝံ စိတ္တံ ပဏိဓာယ ဒဠုဝိရိယာ- မိဋ္ဌာနံ ကဘွာ ဝိပဿနာနယောဂဝသေန ဝိဟရတော။ ပဿ ဝိရိယပရက္က- မန္တိ ဝိဓိနာ ဤရယိတဗ္ဗတော^၂ “ဝိရိယံ” ပရံ ဌာနံ အက္ကမနတော “ပရက္ကမော”တိ စ လဒ္ဓနာမံ ဥဿောဇ္ဇိဘူတံ ဝါယာမံ ပဿ ဇာနာဟိ။ ယဿ ပနာနဘာဝေန မယာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနီတိ အာယသ္မတော ဗာကုလ^၃တ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ကိရ အတိတေ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာမိကဿ အသင်္ချေယျဿ မတ္တကေ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော “သမ္မရာယိကတ္ထံ ဂဝေသိဿာဓိ”တိ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိဟရန္တော ပဉ္စာဘိညာ^၄အဠာသမာပတ္တိ- လာဘီ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ

၁-တံ စိတ္တပဏိဓိ^၁ (သီ) ၂-ဣရေတဗ္ဗတော(က)
၃-ဗက္ကလ(သီ၊ ဣ) ၄-ပဉ္စာဘိညော(က)

သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော သတ္ထု ဥဒရာဗာဓေ ဥပ္ပန္နေ အရညတော ဘေသဇ္ဇာနိ အာဟရိတွာ တံ ဝုပသမေတွာ တတ္ထ ပုညံ^၁ အာရောဂျတ္ထာယ ပရိဏာမေတွာ တတော စုတော မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ အပ္ပါဗာဓာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သယံ တံ ဌာနန္တရံ အာကင်္ခန္တော ပဏိဓာနံ ကတွာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော နိဗ္ဗတ္တိတော ပုရေ- တရမေဝ ဗန္ဓုမတီနဂရေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ပုရိမနယေနေဝ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနာဘိညာလာဘီ ဟုတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝသန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခုနံ တိဏ- ပုပ္ဖကရောဂေ^၂ ဥပ္ပန္နေ တံ ဝုပသမေတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော စုတော မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကေနဂုတိကပ္ပေ ဒေဝမနုဿေသု သံသ- ရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသီယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကံ ဇိဏ္ဏံ ဝိနဿမာနံ မဟာဝိဟာရံ ဒိသ္မာ တတ္ထ ဥပေါသထာဂါရာဒိကံ သမ္ပံ အာဝသထံ ကာရေတွာ တတ္ထ ဘိက္ခု- သံဃဿ သမ္ပံ ဘေသဇ္ဇံ ပဋိယာဒေတွာ^၃ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ ကောသမ္ဘိယံ သေဋ္ဌိဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ^၄။ သော အရောဂဘာဝါယ မဟာယမုနာယ နှာပိယမာနော ဓာတိယာ ဟတ္ထတော မစ္ဆေန ဂိလိတော မစ္ဆေ ကေဝဇ္ဇဟတ္ထဂတေ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌိဘရိယာယ ဝိတ္တိဏိတွာ ဂဟိတေ ဖာလိယမာနေပိ ပုညဗလေန အရောဂေါယေဝ ဟုတွာ တာယ ပုတ္တောတိ ဂဟေတွာ ပေါသိယမာနော တံ ပဝတ္တိ^၅ သုတွာ ဇနကေဟိ မာတာပိတူဟိ “အယံ အမှာကံ ပုတ္တော၊ ဒေထ နော ပုတ္တ”န္တိ အနုယောဂေ ကတေ ရညာ “ဥဘယေသမ္ပိ သာဓာရဏော ဟောတူ”တိ ဒွိန္တံ ကုလာနံ ဒါယာဒဘာဝေန ဝိနိစ္ဆယံ ကတွာ ဌပိတတ္တာ ဗာကုလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဟုတွာ မဟတိ^၆ သမ္ပတ္တိ^၇ အနုဘဝန္တော အာသီတိကော ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာဟမေဝ ပုထုဇ္ဇနော အဟောသိ၊ အဋ္ဌမေ အရဏေ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၈—

၁-တံ ပုညံ (သိ)

၂-တိဏပုပ္ဖိကံရောဂေ (က) မ-၄ ၄-၁၃၉၊ အံ-၄ ၁- ၂၃၇-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၃-ပဋိယာဒါပေတွာ (သိ) ၄-နိဗ္ဗတ္တော (က) ၅-၃ ၃-၃၀၅-ပိဋာဒိသု။

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ သောဘိတော နာမ ပဗ္ဗတော။
 အဿမော သုကတော မယံ၊ သကသိဿေဟိ မာပိတော။
 မဏ္ဍပါ စ ဗဟူ တတ္ထ၊ ပုပ္ဖိတာ သိန္နုဝါရိကာ ၂။
 ကပိတ္တာ စ ဗဟူ တတ္ထ၊ ပုပ္ဖိတာ ဇီဝဇီဝကာ။
 နိဂ္ဂုဏ္ဍိယော ဗဟူ တတ္ထ၊ ဗဒရာမလကာနိ စ။
 ဖာရုသကာ အလာဗူ စ၊ ပုဏ္ဏရိကာ စ ပုပ္ဖိတာ။
 အာဠကာ ဗေလုဝါ တတ္ထ၊ ကဒလီ မာတုလုဂ်ကာ။
 မဟာနာမာ ဗဟူ တတ္ထ၊ အဇ္ဇနာ စ ပိယဂ်ကာ။
 ကောသမ္မာ သဠလာ နိမ္မာ၊ နိဂြောမာ စ ကပိတ္တနာ ၃။
 ဒေဝိသော အဿမော မယံ၊ သသိဿောဟံ တဟိံ ဝသိံ။
 အနောမဒသီ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ လောကနာယကော။
 ဂဝေသံ ပဋိသလ္လာနံ၊ မမ’ဿမမုပါဂမိ။
 ဥပေတမ္ပိ မဟာဝီရေ၊ အနောမဒသိမဟာယသေ။
 ခဏေန လောကနာထဿ၊ ဝါတာဗာဓော သမုဠဟိ။
 ဝိစရန္တော အရညမ္ပိ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဥပဂန္တာန သမ္ပုဒ္ဓံ၊ စက္ခုမန္တံ မဟာယသံ။
 ဣရိယဉ္ဇာပိ ဒိသ္မာန၊ ဥပလက္ခေသဟံ တဒါ။
 အသံသယံ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဗျာဓိ နော ဥဒပဇ္ဇေထ။
 ဒိပ္ပံ အဿမမာဂဋ္ဌိံ၊ မမ သိဿာန သန္တိကေ။
 ဘေသဇ္ဇံ ကတ္ထုကာမောဟံ၊ သိဿေ အာမန္တယိံ တဒါ။
 ပဋိဿုဏိဗ္ဗာန မေ ဝါကျံ၊ သိဿာ သဗ္ဗေ သဂါရဝါ။
 ကေဇ္ဈံ သန္တိပတိံ သု၊ သတ္ထုဂါရဝတာ မမ။
 ဒိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရုယံ၊ သဗ္ဗောသမမဟာသဟံ။
 ပါနီယယောဂံ ကတွာန၊ ဗုဒ္ဓသေဠဿဒါသဟံ။
 ပရိဘုတ္တေ မဟာဝီရေ၊ သဗ္ဗညုလောကနာယကေ။
 ဒိပ္ပံ ဝါတော ဝူပသမိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။

ပဿံဒ္ဓံ ဒရထံ ဒိသ္မာ၊ အနောမဒဿီ မဟာယသော။
သကာသနေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
ယော မေ ပါဒါသိ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဗျာဓိဉ္စ သမယီ မမ။
တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
ဝါဒိတေ တူရိယေ တတ္ထ၊ မောဒိဿတိ သဒါ အယံ။
မနုဿလောကမာဂန္တာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
သဟဿက္ခတ္ထံ ရာဇေ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
ပဉ္စပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ အနောမော နာမ၂ ဧတ္ထိယော။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ၊ ဇမ္ဗုမဏ္ဍာယ ဣဿရော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
တာဝတိံသေပိ ခေါဘေတွာ၊ ဣဿရံ ကာရယိဿတိ။
ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ အပ္ပါဗာဓော ဘဝိဿတိ။
ပရိဂ္ဂဟံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဗျာဓိံ လောကေ တရိဿတိ။
အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။
ကိလေသေ ဈာပယိတွာန၊ တဏှာသောတံ? တရိဿတိ။
ဗာကုလော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
ဣဒံ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဂေါတမော သကျပုဂံဝေါ။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။
အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ သယန္တု လောကနာယကော။
ဝိဝေကာနုဝိလောကေန္တော၊ မမ'ဿ မပုဂါဂမိ။
ဥပါဂတံ မဟာဝီရံ၊ သဗ္ဗညု လောကနာယကံ။
သဗ္ဗောသဓေန တပ္ပေသိံ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။

၁-သဒါသယံ (သီ) ၂-အရနေမိ နာမ (သီ) ၃-ကင်္ခါသောတံ (သီ၊ က)

သုခါ ဌာနာ သဂ္ဂတော နိဗ္ဗာနတော စ တဒုပါယဿ အနုပ္ပါဒိတတ္တာ ပရိဟာယန္တော “အကတံ မေ ကလျာဏ”န္တိ အာဒိနာ” ပစ္စာ စ အနုတပ္ပတိ ပိပ္ပုဋိသာရံ အာပဇ္ဇတိ။ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ အဟံ ပန ကရဏီယံ ကတွာ ဧဝ တုမေ ဧဝံ ဝဒါမိတိ ဒဿေန္တော “ယဗ္ဗိ ကယိရာ”တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ပရိဇာနန္တိတိ “တ္ထေကော အယ”န္တိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဇာနန္တိ န ဗဟုံ၂ မညန္တိတိ အတ္ထော။ သမ္မာပဋိပတ္တိဝသေန ဟိ ယထာဝါဒီ တထာကာရိ ဧဝ သောဘတိ၊ န တတော အညထာ။ ကရဏီယပရိယာယေန သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္တံ ဣဒါနိ သရူပတော ဒဿေတုံ “သုသုခံ ဝတ”တိ အာဒိနာ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သမ္မာ သာမံ သဗ္ဗမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ သဗ္ဗသော သောကဟေတုနံ အဘာဝတော အသောကံ ဝိဂတရာဂါဒိရဇတ္တာ ဝိရဇံ စတုဟိ ယောဂေဟိ အနုပဗ္ဗတတ္တာ ခေမံ နိဗ္ဗာနံ သုဠု သုခံ ဝတ၊ ကဿာ? ယတ္ထ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ သကလံ ဝနုဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ အစ္စန္တမေဝ ဝူပသမတိတိ။

ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဓနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခဉ္စေ ဇိဝိတုံ ဣန္ဒြေတိ အာယသ္မတော ဓနိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော နဠမာလာယ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ကုမ္ဘကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဓနိယောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော ကုမ္ဘကာရကမ္မေန ဇိဝတိ။ တေန စ သမယေန သတ္တာ ဓနိယဿ ကုမ္ဘကာရဿ သာလာယံ နိသိဒ္ဓိတွာ ပုတ္တုသာတိဿ? ကုလပုတ္တဿ ဆောတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ? ဒေသေသိ။ သော တံ သုတွာ ကတကိစ္စော အဟောသိ။ ဓနိယော တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သုတွာ “နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ယတ္ထ ဧကရတ္တိပရိစယေနာပိ ဝနုဒုက္ခတော မုဋ္ဌိတုံ သက္ကာ”တိ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ

၁-မ ၃-၂၀၃၊ ၃၁၀-၁၅၅-ဒိဋ္ဌေ။
၃-ပတ္တုသာတိဿ (က)

၂-ဗဟု (သီ၊ ဣ)
၄-မ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ကုဋိမဏ္ဍနာနယုတ္တော ဝိဟရန္တော ကုဋိကရဏံ ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ ဂရဟိတော
သံဃိကေ သေနာသနေ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ဝိပိနဂ္ဂေန^၂ ဂစ္ဆန္တံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
နဠမာလံ ဂဟေတွာန၊ နိက္ခမန္တော စ တာဝဒေ^၃။
တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ နဠမာလမပူဇယိံ။
ဒက္ခိဏေယျံ မဟာဝီရံ၊ သဗ္ဗလောကာနုကမ္ပကံ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ မာလမဘိရောပယိံ^၄။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယေ ဘိက္ခု၊ စုတင်္ဂသမာဓာနေန အတ္တာနံ ဥက္ကံသေ-
တွာ သံဃဘတ္တာဒိံ သာဒိယန္တေ အညေ ဘိက္ခု၊ အဝဇာနန္တိ၊ တေသံ
ဩဝါဒဒါနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

- ၂၂၀။ “သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိံ^၁ အပေက္ခဝါ။
သံဃိကံ နာတိမညေယျ၊ စိဝရံ ပါနဘောဇနံ။
- ၂၂၉။ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိံ^၂ အပေက္ခဝါ။
အဟိ မူသိကသောတ္တံ၊ သေဝေထ သယနာသနံ။
- ၂၃၀။ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိံ^၃ အပေက္ခဝါ။
ဣတရိတရေန တုဿေယျ၊ ဧကဓမ္မဉ္စ ဘာဝယေ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိံ^၄ အပေက္ခဝါတိ သာမညသ္မိံ
သမဏဘာဝေ အပေက္ခဝါ လိက္ခာယ တိဗ္ဗဂါရဝေါ ဟုတွာ သုခံ ဇီဝိတုံ
ဣစ္ဆေယျ စေ၊ အနေသနံ ပဟာယ သာမညသုခေန သစေ ဇီဝိတုကာမောတိ

၁-၃ ၄-၄၆-ဝိဒ္ဓန္တံ၊ ၂-ပဝနဂ္ဂေန (သီ) ၃-တာဝဒေဝဟံ (က) ၄-ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ (သီ)

နိဗ္ဗတ္တော မာတင်္ဂပုတ္တောတွေဝ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော
 အလသဇာတိကော ဟုတွာ ကိဉ္စိ ကမ္မံ အကရောန္တော ဉ္စတကေဟံ အညေဟိ စ
 ဂရဟိတော “သုခဇိဝိနော ဣမေ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ”တိ သုခဇိဝိတံ
 အာကင်္ခန္တော ဘိက္ခုဟိ ကတပရိစယော ဟုတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ အညေ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမန္တေ ဒိသ္မာ ဣဒ္ဓိဗလံ
 ပတ္တေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော
 ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ ဝိ —

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
 ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဂစ္ဆတေ အနိလဉ္ဇသေ။
 အဝိဒ္ဓုရေ ဟိမဝန္တဿ၊ မဟာဇာတဿရော အဟု။
 တတ္ထ မေ ဘဝနံ အာသိ၊ ပုညကမ္မေန သံယုတံ။
 ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဣဒ္ဓိဝရံဝ ဇလိတံ ၂၊ အာဒိတ္တံဝ ဟုတာသနံ။
 ဝိစိနံ နဒ္ဓသံ ၃ ပုပ္ဖံ၊ ပူဇယိဿန္တိ နာယကံ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ အဝန္တိ သတ္ထုနော အဟံ။
 မမ သီသေ မဏိ ဝယု ၄၊ ပူဇယိ လောကနာယကံ။
 ဣမာယ မဏိပူဇာယ၊ ဝိပါကော ဟောတု ဘဒ္ဒကော။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒ္ဓု၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
 သော တေ ဣဇ္ဈတု သင်္ကပ္ပေါ၊ လဘဿု ဝိပုလံ သုခံ။
 ဣမာယ မဏိပူဇာယ၊ အနုဘောဟိ မဟာယသံ။
 ဣဒံ ဝတွာန ဘဂဝါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
 အဂမာသိ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ ယတ္ထ စိတ္တံ ပဏီဟိတံ။
 သဋ္ဌိကပ္ပါနိ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 အနေကသတက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပုဗ္ဗကမ္မံ သရန္တဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
 မဏိ နိဗ္ဗတ္တတေ မယံ၊ အာလောကကရဏော မမံ။

၁-၃ ၄-၄၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဣန္ဒဝဇိရဇလိတံ (သီ) ၃-အဒ္ဓသံ (သီ) ၄-မမ သီသံ မဏိ ပဂ္ဂယု (သီ)

ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော မေ ပရိဂ္ဂဟာ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ^၁ တနုမဇ္ဈိမာ။
 ပရိဝါရေန္တိ မံ နိစ္စံ၊ မဏိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သောဏ္ဏမယာ မဏိမယာ၊ လောဟိတင်္ဂမယာ တထာ။
 ဘဏ္ဍာ မေ သုကတာ ဟောန္တိ၊ ယဒိစ္ဆသိ^၂ ပိဋန္နနာ။
 ကုဋ္ဌာဂါရာ ဂဟာ ရမ္မာ၊ သယနဉ္စ မဟာရဟံ။
 မမ သင်္ဂပမညာယ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယဒိစ္ဆကံ။
 လာဘာ တေသံ သုလဒ္ဓဉ္စ၊ ယေ လဘန္တိ ဥပသုတိ^၃။
 ပုညက္ခေတ္တံ မနုဿာနံ၊ ဩသဓံ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 မယုမ္ပိ သုကတံ ကမ္မံ၊ ယောဟံ အဒက္ခိ နာယကံ။
 ဝိနိပါတာ ပမုတ္တောမ္ပိ၊ ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ပဒံ။
 ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
 ဒိဝသဉ္စေဝ ရတ္တိဉ္စ၊ အာလောကော ဟောတိ မေ သဒါ။
 တာယေဝ မဏိပူဇာယ၊ အနဘောတွာန သမ္ပဒါ။
 ဉာဏာလောကော မယာ ဒိဋ္ဌော၊ ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ပဒံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ မဏိ^၄ အဘိပူဇယိ^၅။
 ဒုဂ္ဂတိ^၆ နာဘိဇာနာမိ၊ မဏိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၇န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဝသေန ကောသဇ္ဇံ ဂရဟန္တော
 အတ္တနော စ ဝိရိယာရန္တံ ကိတ္တေန္တော—

၂၃၁။ “အတိသီတံ အတိဥက္ကံ၊ အတိသာယမိဒံ အဟု။
 ဣတိ ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ၊ ခဏာ အစ္စေန္တိ မာဏဝေ။

၂၃၂။ ယော စ သီတဉ္စ ဥက္ကဉ္စ၊ တိဏာ ဘိယျော န မညတိ။
 ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ သော သုခါ န ဝိဟာယတိ။

၁-သုတ္တနာ (သီ) ၂-ယဒိစ္ဆာယ (သီ)

၂၃၃။ ဒဗ္ဗံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလံ၊ ဥသီရံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇံ။
ဥရသာ ပနဒိဿာမိ၊ ဝိဝေကမနုဗြူဟယ”န္တိ—

ဂါထာတ္ထယမာဟ။

တတ္ထ အတိသီတန္တိ ဟိမပါတဝဒ္ဒလာဒိနာ ၁ အတိဝိယ သီတံ၊ ဣဒံ အဟူတိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓော။ အတိဥဏှန္တိ သမ္ဗပရိတာပါဒိနာ အတိဝိယ ဥဏှံ၊ ဥဘယေနပိ ဥတုဝသေန ငံကာသဇ္ဇဝတ္ထုမာဟ။ အတိသာယန္တိ ဒိဝသဿ ပရိဏတိယာ ၂ အတိသာယံ၊ သာယဂ္ဂဟဏေနေဝ ၃ စေတ္ထ ပါတောပိ သင်္ဂယုတိ၊ တဒုဘယေန ကာလဝသေန ၄ ကောသဇ္ဇဝတ္ထုမာဟ။ ဣတိတိ ဣမိနာ ပကာရေန။ ဧတေန “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ၅ ကမ္မံ ကတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ”တိအာဒိနာ ၆ ဝုတ္တံ ကောသဇ္ဇဝတ္ထု သင်္ဂဏာတိ။ ဝိဿဒ္ဓကမ္မန္တေတိ ပရိစ္စတ္တယောဂကမ္မန္တေ။ ခဏာတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါဒယော မြဟ္မစရိယဝါသဿ ဩကာသာ။ အစ္စန္တိတိ အတိက္ကမန္တိ။ မာဏဝေတိ သတ္တေ။ တိဏာ ဘိယျော န မညတိတိ တိဏတော ဥပရိ န မညတိ၊ တိဏံ ဝိယ မညတိ၊ သီတုဏှာနိ အဘိဘဝိတွာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရေတိ။ ကရန္တိ ကရောန္တော။ ပုရိသကိစ္စာနိတိ ဝီရပုရိသေန ကတ္တဗ္ဗာနိ အတ္တဟိတပရဟိတာနိ။ သုခါတိ သုခတော၊ နိဗ္ဗာနသုခတောတိ အဓိပ္ပါယော။ တတိယဂါထာယ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယေ ဝိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာတိ အာယသ္မတော ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဒသဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္တဝိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဋ္ဌလိပုတ္တနဂရေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “သောဘိတော”တိဿ

၁-ဝဒလိကာဒိနာ (ဣ) ၂-ပရိယန္တေ (သီ) ၃-အတိဝိဝါသာယံ ဂဟဏေနေဝ (ဣ)
၄-နတ္ထိ (သီ၊ က) ၅-ဘိက္ခုနော (သီ) ၆-အံ ၃-၁၄၇၊ ဒီ ၃-၂၁၁-ပိဋ္ဌေသု။
စေရဂါထာ-၆ ၁-၂၉

နာမံ အဟောသိ။ ထောကံ ခုဇ္ဇမာတုကတာယ ဝိ ပန ခုဇ္ဇသောဘိတောတွေဝ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အာနန္ဒတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၂—

“ကကုဓံ ဝိလသန္တံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

တမန္ဓကာရံ၊ နာသေတွာ၊ သန္တာရေတွာ ဗဟုံ ဇနံ။
 ဣဏာလောကေန ဇောတန္တံ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ နိယန္တံ လောကနာယကံ။
 ဥဒ္ဓရန္တံ ဗဟူ သတ္တေ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

အာဟနန္တံ ဓမ္မဘေရိ၊ မဒ္ဓန္တံ တိတ္ထိယေ ဂဏေ။
 သီဟနာဒံ ဝိနဒန္တံ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

ယာဝတာ မြဟ္မလောကတော၊ အာဂန္တာန သမြဟ္မကာ။
 ပုစ္ဆန္တိ နိပုဏေ ပဌေ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

ယဿဉ္ဇလိံ ကရိတွာန၊ အာယာစန္တိ သဒေဝကာ။
 တေန ပုညံ အနုဘောန္တိ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တာ၊ သမ္ပဝါရေန္တိ စက္ခုမံ။
 န ဝိကမ္ပတိ အဇ္ဈိဋ္ဌော၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

နဂရံ ပဝိသတော ယဿ၊ ရဝန္တိ ဘေရိယော ဗဟူ။
 ဝိနဒန္တိ ဂဇော မတ္တာ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

ဝိထိယာ ဂစ္ဆတော ယဿ၊ သဗ္ဗာဘာ ဇောတတေ သဒါ။
 အဗ္ဗန္တတာ သမာ ဟောန္တိ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

ဗျာဟရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ စက္ကဝါဠုဗ္ဗိ သုယုတိ။
 သဗ္ဗေ သတ္တေ ဝိညာပေတိ၊ ကော ဒိသ္မာ န ပသီဒတိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိကိတ္တယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ဓာတု-ကတာယ (ဇု) ၂-ခု ၄-၄၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-တမန္ဓကာရေ (သိ)

ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝါရဏောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော အညတရဿ အာရည-
ကဿ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ
ကရေတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အဟိနကုလေ
အညမညံ ကလဟံ ကတွာ ကာလက်တေ ဒိသ္မာ “ဣမေ သတ္တာ အညမညဝိရော-
ဓေန ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာ”တိ သံဝိဂ္ဂမာနသော ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ
ဂတော၊ တဿ ဘဂဝါ စိတ္တာစာရံ ဥတွာ တဒနုရူပမေဝ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၂၃၇။ “ယောဓ ကောစိ မနုဿေသု၊ ပရပါဏာနိ ဟိံသတိ။
အသ္မာ လောကာ ပရမှာ စ၊ ဥဘယာ ဓံသတေ နရော။

၂၃၈။ ယော စ မေတ္တေန စိတ္တေန၊ သဗ္ဗပါဏာနုကမ္ပတိ။
ဗဟုံ ဟိ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ တာဒိသကော နရော။

၂၃၉။ သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ၊ သမဏူပါသနဿ စ။
ကောသနဿ စ ရဟော၊ စိတ္တဝူပသမဿ စာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ယောဓ ကောစိ မနုဿေသုတိ ဣဓ မနုဿေသု ယော ကောစိ
ခတ္ထိယော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဝေဿော ဝါ သုဒ္ဓေါ ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ
ပဗ္ဗဇိတော ဝါ။ မနုဿဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌသတ္တနိဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပရပါဏာနိ
ဟိံသတိတိ ပရသတ္ထေ မာရေတိ ဝိဗာဓတိ စ။ အသ္မာ လောကာတိ ဣဓ
လောကတော။ ပရမှာတိ ပရလောကတော။ ဥဘယာ ဓံသတေတိ ဥဘယတော^၁
ဓံသတိ၊ ဥဘယလောကပရိယာပန္နဟိတသုခတော ပရိဟာယတိတိ အတ္ထော။
နရောတိ သတ္ထော။

ဧဝံပရပိဋ္ဌာလက္ခဏံပါပဓမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပရပိဋ္ဌာနိဝတ္ထိလက္ခဏံ ကုသလံ
ဓမ္မံ ဒဿေန္တော “ယော စ မေတ္တေန”တိအာဒိနာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။
တတ္ထ မေတ္တေန စိတ္တေနာတိ မေတ္တာသမ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန အပ္ပနာပတ္တေန
ဣတရိတရေန ဝါ။ သဗ္ဗပါဏာနုကမ္ပတိတိ သဗ္ဗေ ပါဏေ အတ္တနော ဩရသ-
ပုတ္တေ ဝိယ မေတ္တာယတိ။ ဗဟုံ ဟိ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ တာဒိသကော
နရောတိ သော တထာရူပေါ မေတ္တာဝိဟာရီ ပုဂ္ဂလော ဗဟုံ မဟန္တံ အနပ္ပကံ
ကုသလံ ပသဝတိ ပဋိလဘတိ အဓိဂစ္ဆတိ။

၁-တဒုဘယတော စ (သီ၊ဣ)

အဝစာသိ^၁ တဒါ တေသံ၊ မာ ဘေထ နတ္ထိ ဝေါ ဘယံ။
 ဝိသဋ္ဌာ ဟောထ ငမ္ဗေဝိ၊ ဥပ္ပါဒေါယံ သုဝတ္ထိကော။
 အဋ္ဌဟေတုဟိ သမ္ဗုဿ^၂၊ ဝသုဓာယံ ပကမ္မတိ^၂။
 တထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာ။
 အသံသယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စက္ခုမာ။
 သညာပေတွာန ဇနတံ၊ ပဉ္စသီလေ ကထေသဟံ။
 သုဘွာန ပဉ္စသီလာနိ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဉ္စ ဒုလ္လဘံ။
 ဥဗ္ဗေဂဇာတာ သုမနာ၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ အဟံသု တေ။
 ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ နိမိတ္တံ ဝိယာကရံ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗျာကရဏဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၃န္တိ။
 ဝါရဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကောဝိ သဒ္ဓေါ မေဓာဝိတိ အာယသ္မတော ဝဿိကတ္ထေရဿ^၃ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃ ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ကရောန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္တိတ္ထော ပိလက္ခဗလာနိ^၄
 အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝဿိကောတိ လဒ္ဓ-
 နာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော အာဗာဓိကော အဟောသိ။ အထ နံ
 ဉာဘကာ ဝေဇ္ဇပရိဒိဋ္ဌေန ဘေသဇ္ဇဝိမိနာ ဥပဋ္ဌဟိတွာ အရောဂမကံသု။
 သော တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌိတော သံဝေဂဇာတော ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

၁-အတ္ထဟေတုဟိ သမ္ဗုဿံ (သိ) ၂-ဝသုဓာ သမ္မကမ္မတိ (သိ) ၃-ပဿိကတ္ထေရဿ (သိ၊ ဣ)
 ၄-ပိလက္ခဗလာနိ (ဣ) ၅-၃ ၄-၄၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ဧဝံ သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္ထံ အတ္တပနာယိကံ ကတွာ ဒသေတုံ
 “နိဂ္ဂယျာ”တိအာဒိနာ ဣတရဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ နိဂ္ဂယျ အနုကမ္ပာယ၊
 စောဒိတာ ဉာတယော မယာတိ ဣဒါနိပိ ဒုဂ္ဂတာ ကုသလံ အကတွာ
 အာယတိ^၁ ပရိတ္တိလေသံ ပုန မာနဘဝိတ္တာတိ နိဂ္ဂဟေတွာ ဉာတယော မယာ
 ဩဝဒိတာ^၂။ ဉာတိဗန္ဓဝပေမေန “အမှာကံ အယံ ဗန္ဓဝေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထေန
 ပေမေန မမ ဩဝါဒံ အတိက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တာ ကာရံ ကတွာန ဘိက္ခူသု
 ပသန္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ စိဝရာဒိပစ္စယဒါနေန စေဝ ဥပဋ္ဌာနေန စ ဘိက္ခူသု
 သက္ကာရသမ္ပာနံ ကတွာ တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ဟုတွာ ဣမံ လောကံ
 အတိက္ကန္တာ။ ပုန တေတိ နိပါတမတ္ထံ။ တိဒိဝံ သုခန္တိ ဒေဝလောကပရိယာ-
 ပန္ဓသုခံ၊ သုခံ ဝါ ဣဋ္ဌံ တိဒိဝံ အဓိဂတာ။ ဧဝံ ပုန တေတိ အာဟ ဘာတရော
 မယံ မာတာ စ^၃၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ၊ အတ္တနာ ယထာကာမိတဝတ္ထု-
 ကာမသမဂီနော ဟုတွာ အဘိရမန္တိတိ^၄ အတ္ထော။

ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ယသောဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသောတိ အာယသ္မတော ယသောဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အာရာမဂေါပကကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အာကာသေန ဝစ္ဆန္တံ
 ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော လပုဇဇလံ အဒါသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိနဂရဒ္ဓါရေ ဧကဝဋ္ဋဂါမေ ပဉ္စကုလသတဇေဋ္ဌကဿ ဧကဝဋ္ဋဿ
 ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ယသောဇောတိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 အတ္တနော သဟာယေဟိ ဧကဝဋ္ဋပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ မစ္စဂဟဏတ္ထံ အစိရဝတိယံ
 နဒိယံ ဇာလံ ဝိပိ။ တတ္ထေကော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မဟာမစ္ဆော အန္တောဇာလံ
 ပါဝိသိ။ တံ တေ^၅ ရညော ပသေနဒိဿ ဒသေသု။ ရာဇာ “ဣမဿ သုဝဏ္ဏ-
 ဝဏ္ဏဿ မစ္စဿ ဝဏ္ဏကာရဏံ ဘဂဝါ ဇာနာတိ”တိ မစ္စံ ဂါဟာပေတွာ

၁-အာယတိ ဒုဂ္ဂတိ (သိ၊ ဣ) ၂-စောဒိတာ ဩဝဒိတာ (ဣ) ၃-မာတာ စာတိ (?)
 ၄-မောဒန္တိ အဘိရမန္တိတိ (သိ၊ ဣ) ၅-နတ္ထိ (သိ၊ ဣ)

ဘဂဝတော ဒဿေသိ။ ဘဂဝါ “အယံ ကဿပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနော
 ဩသက္ကမာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ မိစ္ဆာ^၁ ပဋိပဇ္ဇန္တော သာသနံ ဩသက္ကာပေတွာ
 နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ တတော စုတော အစိရဝတိယံ
 မစ္ဆော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဝတွာ တဿ ဘဂိနိနဉ္စ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ၊
 တဿ ဘာတိကတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝဉ္စ တေနော ကထာပေတွာ ဣမိဿာ
 အဋ္ဌပုတ္တိယာ ကပိလသုတ္တံ^၂ ဒေသေသိ။

သတ္တု ဒေသနံ သုတွာ ယသောဇော သံဝေဂဇာတော သဒ္ဓိ^၃ အတ္တနော
 သဟာယေဟိ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပတိရူပေ ဌာနေ ဝသန္တော ဧက-
 ဒိဝသံ သပရိသော ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတုံ ဇေတဝနံ အဂမာသ်။ တဿ အာဂမနေ
 သေနာသနပညာပနာဒိနာ ဝိဟာရေ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ တံ
 သုတွာ “ဘဂဝါ သပရိသံ ယသောဇံ ပဏာမေသ်”တိ သဗ္ဗံ^၄ ဥဒါနေ^၄ အာဂတ-
 နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဏာမိတော ပန^၅ အာယသ္မာ ယသောဇော ကသာဘိ-
 ဟတော ဘဒ္ဒေါ အဿာဇာနိယော ဝိယ သံဝိဂ္ဂမာနသော သဒ္ဓိ^၆ ပရိသာယ ဝဂ္ဂ-
 မုဒါယ နဒိယာ တီရေ ဝသန္တော သဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ
 အန္တောဝဿေယေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ အာရာမိကော အဟံ တဒါ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္စသေ။
 လဗုဇံ ဖလမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
 အာကာသေဝ ဌိတော သန္တော၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာယသော။
 ဝိတ္တိသဉ္ဇာနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
 ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဝိပုသန္ဓေန စေတသာ။
 အဓိဂဉ္ဇိ^၇ တဒါ ဝိတိံ၊ ဝိပုလံ သုခမုတ္တမံ။
 ဥပုဇ္ဇတေဝ ရတနံ၊ နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိ^၈ တဟိ^၈။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၉ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၉ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိဘာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ (သီ၊ ဣ) ၂-ဣဒံ သုတ္တံ ၃ ၁-၃၂၁-၂-ပိဋေသု ဓမ္မစရိယသုတ္တနာမေန အာဂတံ။
 ၃-နတ္ထိ (ဣ) ၄-၃ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။
 ၅-ဒေသနံ သုတွာ ပန (ဣ) ၆-၃ ၄-၄ ၂-ပိဋေ။

ဆဋ္ဌာဘိညံ ပန သမာနံ သပရိသံ အာယသ္မန္တံ ယသောဇံ သတ္တာ ပက္ခော-
သိတွာ အာနေဉ္ဇသမာပတ္တိနာ ပဋိသန္တာရမကာသိ။ သော သဗ္ဗေပိ ဓုတင်္ဂဓမ္မေ
သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ တေနဿ သရီရံ ကံသံ အဟောသိ လူခံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ တံ ဘဂဝါ
ပရမပိစ္ဆတာယ ပသံသန္တော—

၂၄၃။ “ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော၊ ကိသော ဓမ္မနိသန္တတော။
မတ္တညူ အန္ဓပါနမှိ၊ အဒိနမာနသော နရော”တိ—

ပဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသောတိ မံသူပစယဝိဂမေန ကိသဒုသဏ္ဍိတ-
သရီရာဝယဝတာယ ဒန္တိလတာပဗ္ဗသဒိသင်္ဂေါ၊ တေနာဟ “ကိသော ဓမ္မနိ-
သန္တတော”တိ။ ကိသောတိ၂ မောနေယျပဋိပဒါပူရဏေန ကိသသရီရော။ ဓမ္မနိ-
သန္တတောတိ ဓမ္မနိဟိ သန္တတဂတ္ထော အပ္ပမံသလောဟိတတာယ ပါကဋီဟိ? ကဏ္ဍရသိရာဟိ ဝိတတသရီရော။ မတ္တညူတိ ပရိယေသနပဋိဂဟဏပရိဘောဂ-
ဝိဿဇ္ဇနေသု ပမာဏညူ။ အဒိနမာနသောတိ ကောသဇ္ဇာဒိဟိ အနဘိဘူတတ္ထာ
အလိနစိတ္တော အကုသိတဝုတ္တိ။ နရောတိ ပုရိသော၊ ပေါရိသဿ ဓုရဿ ဝဟန-
တော ပေါရိသလက္ခဏသမ္ပန္နော ပုရိသဓောရယောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ ထေရော သတ္တာရာ ပသဋ္ဌော ပသဋ္ဌဘာဝါနုရူပံ အတ္တနော အဓိဝါ-
သနဒန္တိဝိရိယာရမ္ဘဝိဝေကာဘိရဘိကိတ္တနမုခေန ဘိက္ခုနံ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၄၄။ “ဖုဋ္ဌော ခံသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိံ မြဟာဝနေ။
နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝ၊ သတော တတြာဓိဝါသယေ။

၂၄၅။ ယထာ မြဟ္တာ တထာ ဧကော၊ ယထာ ဒေဝေါ တထာ ဒုဝေ။
ယထာ ဂါမော တထာ တယော၊ ကောလာဟလံ တတုတ္တရိ”န္တိ—

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝါတိ ယထာ နာမ အာဇာနေယျော ဟတ္ထိ-
နာဂေါ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ အသိသတ္တိတောမရာဒိပ္ပဟာရေ အဓိဝါသေတွာ ပရသေနံ
ဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု အရညသ္မိံ မြဟာဝနေ အရညာနိယံ ၇ ခံသာဒိပရိသယေ

၁-ဒန္တိလတာပဗ္ဗသရီရသင်္ကာသော (က) ၂-တေနာဟ ကိသောတိ (သီ၊ ဣ)
၃-ပါကဋီဟိ (သီ၊ ဣ) ၄-အရညကာနိ (က)

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ တာလဝဏ္ဏမဒါသဟံ။
သုမနေဟိ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ ဓာရယာမိ မဟာရဟံ။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ တာလဝဏ္ဏမဒါသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တာလဝဏ္ဏဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ဘိက္ခု။ သြဝဒတိ အနုသာသတိ ဗဟူ စ သတ္တေ ဓမ္မံ ကထေတွာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ အညတရဉ္စ ကုလံ အဿဒ္ဓိ အပ္ပသန္တံ သဒ္ဓိ ပသန္တံ အကာသိ။ တေန တသ္မိံ ကုလေ မနဿာ ထေရေ အဘိပ္ပသန္တာ အဟေသံ။ တတ္ထေကာ ဒါရိကာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ထေရံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ သက္ကစ္စံ ဘောဇနေန ပရိဝိသတိ။ အထေကဒိဝသံ မာရော “ဧဝံ ဣမဿ အယသော ဝမိဿတိ၊ အပ္ပတိဋ္ဌော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ထေရဿ ရူပေန ဂန္တာ တံ ဒါရိကံ ဟတ္ထေ အဂ္ဂဟေသိ။ ဒါရိကာ “နာယံ မနဿ- သမ္ပဿော”တိ စ အညာသိ၊ ဟတ္ထဉ္စ မုဗ္ဗာပေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဃရဇနော ထေရေ အပ္ပသာဒံ ဇနေသိ။ ပုနဒိဝသေ ထေရော တံ ကာရဏံ အနာဝဇ္ဇေန္တော တံ ဃရံ အဂမာသိ။ တတ္ထ မနဿာ အနာဒရံ အကံသု။ ထေရော တံ ကာရဏံ အာ- ဝဇ္ဇေန္တော မာရဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “တဿ ဂီဝါယံ ကုတ္တုရကုဏပံ ပဋိမုဗ္ဗတူ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ တဿ မောစနတ္ထံ ဥပဂတေန မာရေန အတိတဒိဝသေ ကတ- ကိရိယံ ကထာပေတွာ တံ တဇ္ဇေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဃရသာမိကော “ခမထ ဘန္တေ အစ္စယ”န္တိ ခမာပေတွာ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ အဟမေဝ ဘန္တေ တုမေ ဥပဋ္ဌဟာမိ”တိ အာဟ။ ထေရော တဿ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၄၆။ “အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါ၊ သာ တေ အဇ္ဇ န ဝိဇ္ဇတိ။
ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ၊ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတံ မမ။

၂၄၇။ အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ ဟိ သာ မယာ။
ရဇန္တိပိ ဝိရဇန္တိ၊ တတ္ထ ကိံ ဇိယျတေ မုနိ။

၂၄၈။ ပစ္စတိ မုနိနော ဘတ္တံ၊ ထောကံ ထောကံ ကုလေ ကုလေ။
ပိဏ္ဍိကာယ စရိဿာမိ၊ အတ္ထိ ဇဗ်ဗလံ မမာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါ၊ သာ တေ အဇ္ဇ န ဝိဇ္ဇတီတိ ဥပါသကံ^၁
 ဣတော ပုဗ္ဗေ တဝ မယိ “အယျော မဗ္ဗစာရီ သမစာရီ”တိအာဒိနာ သဒ္ဓါ
 အဟောသိ၊ သာ သဒ္ဓါ တေ တဝ အဇ္ဇ ဣဒါနိ န ဥပလတ္တတိ။ တသ္မာ ယံ
 တုယံ တုယုမေဝေတန္တိ ယံ စဘုပစ္စယဒါနံ၊ တုယုမေဝ ဧတံ ဟောတု၊ န
 တေန မယံ အတ္ထော၊ သမ္မာ ပသန္တစိတ္တေန ဟိ ဒါနံ နာမ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါ-
 ယော။ အထ ဝါ ယံ တုယံ တုယုမေဝေတန္တိ ယံ တဝ မယိ အဇ္ဇ အဂါရဝံ
 ပဝတ္တံ၊ တံ တုယုမေဝ၊ တဿ ဖလံ တယာ ဧဝ ပစ္စနဘဝိတဗ္ဗံ၊ န မယာတိ
 အတ္ထော။ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတံ မမာတိ မမ ပန ဒုစ္စရိတံ နာမ နတ္ထိ မဂ္ဂေနဝ
 ဒုစ္စရိတဟေတုနံ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္ဒတ္တာ။

အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါဘိယသ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာသဒ္ဓါ အနိစ္စာဧကန္တိကာ
 န ဟောတိ၊ တတော ဧဝ စလာ အဿပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္မဏ္ဍံ ဝိယ၊ ထုသရာသိမ္ပိ
 နိခါတခါဏုကံ ဝိယ စ အနဝဋ္ဌိတာ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ ဟိ သာ မယာတိ ဧဝံ ဘူတာ
 စ သာ သဒ္ဓါ မယာ တယိ ဒိဋ္ဌာ ပစ္စက္ခတော ဝိဒိတာ။ ရုဇ္ဇန္တိပိ ဝိရုဇ္ဇန္တိတိ
 ဧဝံ တဿာ အနဝဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝ ဣမေ သတ္တာ ကဒါစိ ကတ္ထစိ မိတ္တသန္တဝ-
 ဝသေန ရုဇ္ဇန္တိ သိနေဟမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ကဒါစိ ဝိရုဇ္ဇန္တိ ဝိရုတ္တစိတ္တာ ဟောန္တိ။
 တတ္ထ ကိံ ဇိယျတေ မုနီတိ တသ္မိံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ရုဇ္ဇနေ ဝိရုဇ္ဇနေ စ မုနိ ပဗ္ဗဇိ-
 တော ကိံ ဇိယျတိ၊ ကာ တဿ ဟာနီတိ အတ္ထော။

“သစေမမ ပစ္စယေ န ဂဏှထ၊ ကထံ တုမေ ယာပေထာ”တိ ဧဝံ မာစိန္တယီတိ
 ဒဿေန္တော “ပစ္စတီ”တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—မုနိနော ပဗ္ဗဇိတဿ
 ဘတ္တံ နာမ ကုလေ ကုလေ အနုဃရံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ထောကံ ထောကံ
 ပစ္စတေ^၂၊ န စ တုယံ ဧဝ ဂေဟေ။ ဝိဇ္ဇန္တိကာယ စရိဿာမိ၊ အတ္ထိ ဇဗ်ဗလံ
 မမာတိ အတ္ထိ မေ ဇဗ်ဗလံ၊ နာဟံ ဩဘဂ္ဂဇဗော န ခဇ္ဇော န စ ပါဒရောဂိ၊
 တသ္မာ ဝိဇ္ဇန္တိကာယ မိဿကဘိက္ခာယ စရိဿာမိ၊ “ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖ”န္တိ-
 အာဒိနာ^၃ သတ္တာရာ ဝုတ္တနယေန ဝိဇ္ဇာယ စရိတွာ ယာပေဿာမီတိ
 ဒဿေတိ။

သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥပါသကာ (သီ၊ဣ) ၂-ပစ္စတေဝ (ဣ) ၃-ဒု ၁-၂၀၊ ဒု ၁၀-၁၅၉-ဝိဇ္ဇေသု။

၁၁-ဥပါလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္ဘာတိ အာယသ္မတော ဥပါလိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလ-
 ဃရေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္ထာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ
 ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ အဓိကာရကမ္ဘံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ
 ပတ္ထေသိ။ သော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပ္ပကဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဥပါလိတိဿ နာမံ အကံသု။
 သော ဝယပ္ပတ္တော အနုရုဒ္ဓါဒိနံ ဆန္တံ ခတ္တိယာနံ ပသာဒကော ဟုတွာ
 တထာဂတေ အနုပိယမ္ပဝနေ ဝိဟရန္တေ ပဗ္ဗဇနတ္ထာယ နိက္ခမန္တေဟိ ဆဟိ
 ခတ္တိယေဟိ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိဓာနံ ပါဠိယံ အာဂတမေဝံ။

သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ “မယံ
 ဘန္တေ အရညဝါသံ အနုဇာနာထာ”တိ အာဟ။ ဘိက္ခု တဝ အရညေ
 ဝသန္တဿ ဧကမေဝ ဓုရံ ဝဗ္ဗိဿတိ၊ အမှာကံ ပန သန္တိကေ ဝသန္တဿ ဂန္တ-
 ဓုရဉ္စ ဝိပဿနာဓုရဉ္စ ပရိပူရေဿတိတိ။ ထေရော သတ္ထု ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတွာ
 ဝိပဿနာယ ကမ္ဘံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ၊—

“နဂရေ ဟံသဝတီယာ၊ သုဇာတော နာမ ပြာဟ္မဏော။
 အသီတိကောဋိနိစယော၊ ပဟူတဓနဓညဝါ။
 အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏှံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
 လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သဓမ္မေ ပါရမိံ ဂတော။
 ပရိဗ္ဗာဇာ ဧကသီခါ၊ ဂေါတမာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ။
 စရကာ? တာပသာ စေဝ၊ စရန္တိ မဟိယာ တဒါ။
 တေပိ မံ ပရိဝါရေန္တိ၊ ပြာဟ္မဏော ဝိသုတော ဣတိ။
 ဗဟုဇ္ဇနော မံ ပူဇေတိ၊ နာဟံ ပူဇေမိ ကိဉ္စနံ။
 ပူဇာရဟံ န ပဿာမိ၊ မာနတ္ထဒ္ဓေါ အဟံ တဒါ။
 ဗုဒ္ဓေါတိ ဝစနံ နတ္ထိ၊ တာဝ နုပ္ပဇ္ဇတေ ဇိနော။
 အစ္စယေန အဟောရတ္တံ၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။
 သဗ္ဗံ တမံ ဝိနောဒေတွာ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။

ဝိတ္ထာရိကေ^၁ ဗာဟုဇညေ၊ ပုထုဘူတေ စ သာသနေ။
 ဥပါဂမိ တဒါ ဗုဒ္ဓေါ၊ နဂရံ ဟံသသဟယံ။
 ဝိတု အတ္ထာယ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခုမာ။
 တေန ကာလေန ပရိသာ၊ သမန္တာ ယောဇနံ တဒါ။
 သမ္ပတော မနုဇာနံ သော၊ သုနန္တော နာမ တာပသော။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ပုပ္ဖေဟ'စ္ဆာဒယိ တဒါ။
 စတုသစ္စံ ပကာသေန္တေ၊ သေဋ္ဌေ စ ပုပ္ဖမဏ္ဍပေ။
 ကောဋိသတသဟဿာနံ၊ ဓမ္မာဘိသမယော အဟု။
 သတ္တရတ္ထိန္ဒြိယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝသေတော ဓမ္မပုဋိယော။
 အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ ပတ္တေ၊ သုနန္တံ ကိတ္တယိ ဇိနော။
 ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ၊ သံသရန္တော အယံ ဘဝေ။
 သဗ္ဗေသံ ပဝရော ဟုတွာ၊ ဘဝေသု သံသရိဿတိ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 မန္တာဏိပုတ္တော ပုဏ္ဏောတိ၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
 ဧဝံ ကိတ္တယိ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သုနန္တံ တာပသံ တဒါ။
 ဟာသယန္တော ဇနံ သမ္ပံ၊ ဒဿယန္တော သကံ ဗလံ။
 ကတဇ္ဇလီ နမဿန္တိ၊ သုနန္တံ တာပသံ ဇနာ။
 ဗုဒ္ဓေ ကာရံ ကရိတွာန၊ သောဓေသိ ဂတိမတ္တနော။
 တတ္ထ မေ အဟု သင်္ဂပေါ၊ သုတွာန မုနိနော ဝစံ။
 အဟမ္ပိ ကာရံ ကဿာမိ၊ ယထာ ပဿာမိ ဂေါတမံ။
 ဝေါဟံ စိန္တယိတွာန၊ ကိရိယံ စိန္တယိ^၂ မမ။
 ကျာဟံ ကမ္ပံ အာစရာမိ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။
 အယဉ္စ ပါဠိကော ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗပါဠိဿ သာသနေ။
 ဝိနယေ အဂ္ဂနိက္ခိတ္တော၊ တံ ဌာနံ ပတ္ထယေ အဟံ။

ဣဒံ မေ အဓိတံ ဘောဂံ၊ အက္ခောဘံ သာဂရူပမံ။
 တေန ဘောဂေန ဗုဒ္ဓဿ၊ အာရာမံ မာပယေ အဟံ။
 သောဘနံ နာမ အာရာမံ၊ နဂရဿ ပုရတ္ထတော။
 ကိဏိတွာ သတသဟဿေန၊ သံဃာရာမံ အမာပယိံ။
 ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ၊ မဏ္ဍပေ ဟမ္ဘိယေ ဂုဟာ။
 စက်မေ သုကတေ ကတွာ၊ သံဃာရာမံ အမာပယိံ။
 ဇန္တာဃရံ အဂ္ဂိသာလံ၊ အထော ဥဒကမာဠကံ။
 နာနဃရံ မာပယိတွာ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါသဟံ။
 အာသန္ဓိယော ပိဋကေ စ၊ ပရိဘောဂေ စ ဘာဇနေ။
 အာရာမိကဉ္စ ဘေသဇ္ဇံ၊ သဗ္ဗမေတံ အဒါသဟံ။
 အာရက္ခံ ပဋ္ဌပေတွာန၊ ပါကာရံ ကာရယိံ ဒဠိ။
 မာ နံ ကောစိ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ သန္တစိတ္တာန တာဒိနံ။
 သတသဟဿေနာဝါသံ၊ သံဃာရာမေ အမာပယိံ။
 ဝေပုလ္လံ တံ မာပယိတွာ၊ သမ္ဗုဒ္ဓံ ဥပနာမယိံ။
 နိဋ္ဌာပိတော မယာ'ရာမော၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒ တုဝံ မုနိ။
 နိယျာဒေဿာမိ တံ ဝီရ၊ အဓိဝါသေဟိ စက္ခုမ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 မမ သက်ပ္ပမညာယ၊ အဓိဝါသေသိ နာယကော။
 အဓိဝါသနမညာယ၊ သဗ္ဗညုဿ မဟေသိနော။
 ဘောဇနံ ပဋိယာဒေတွာ၊ ကာလမာရောစယိံ အဟံ။
 အာရောစိတမ္ပိ ကာလမ္ပိ၊ ပဒုမုတ္တရနာယကော။
 ဒီဏာသဝသဟဿေဟိ၊ အာရာမံ မေ ဥပါဂမိ။
 နိသိန္နံ ကာလမညာယ၊ အန္ဓုပါနေန တပ္ပယိံ။
 ဘုတ္တာဝိံ ကာလမညာယ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။
 ကိတော သတသဟဿေန၊ တတ္ထကေနေဝ ကာရိတော။
 သောဘနော နာမ အာရာမော၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒ တုဝံ မုနိ။

၁-ပါပယိတွာ (သီ)

ဣမိနာ'ရာမဒါနေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ၊ လဘာမိ မမ ပတ္ထိတံ။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သံဃာရာမံ သုမာပိတံ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမမြဝိ။
 ယော ဘော ဗုဒ္ဓဿ ပါဒါသိ၊ သံဃာရာမံ သုမာပိတံ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္ထိ၊ သေနာ စ စတုရဂီနိ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒံ ဖလံ။
 သဗ္ဗိ တူရသဟဿာနိ၊ ဘေရိယော သမလင်္ကာတာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒံ ဖလံ။
 ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကာတာ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒံ ဖလံ။
 တိ'သကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 ဒေဝရာဇေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗံ ပဋိလဘိဿတိ။
 အနုနဘောဂေါ ဟုတွာန၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ စက္ကဝတ္ထိ၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿတိ။
 ပထဗျာ ရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ဥပါလိ နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 ဝိနယေ ပါရမိ'ပတွာ'၊ ဌာနာဌာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 ဇိနသာသနံ ဓာရေန္တော'၊ ဝိဟရိဿတိ'နာသဝေါ။

၁-ပါရမိ'ပတ္ထော (သိ)

၂-ဇောတယန္တော (သိ)

သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ၊ ဂေါတမော သကျပုဂံဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ တေဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။
 အပရိမေယျူ'ပါဒါယ၊ ပတ္ထေမိ တဝ သာသနံ။
 သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္ထော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။
 ယထာ သူလာဂုတော ပေါသော၊ ရာဇဒဏ္ဍေန တဠိတော။
 သူလေ သာတံ အဝိန္ဒန္တော၊ ပရိမုတ္တိံ^၁ ဣစ္ဆတိ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ဘဝဒဏ္ဍေန တဠိတော။
 ကမ္မသူလာဂုတော သန္တော၊ ပိပါသာဝေဒနဋ္ဌိတော^၂။
 ဘဝေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ၊ ဥယျန္တော တီဟိ အဂ္ဂိဘိ။
 ပရိမုတ္တိံ^၃ ဂဝေသာမိ၊ ယထာပိ ရာဇဒဏ္ဍိတော။
 ယထာ ဝိသာဒေါ ပုရိသော၊ ဝိသေန ပရိပိဋ္ဌိတော။
 အဂဒံ သော ဂဝေသေယျ၊ ဝိသဃာတာ'ယုပါလနံ။
 ဂဝေသမာနော ပဿေယျ၊ အဂဒံ ဝိသဃာတကံ။
 တံ ပိဝိတွာ သုဒ္ဓိ အဿ^၄၊ ဝိသမ္မာ ပရိမုတ္တိယာ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ယထာ ဝိသဟတော နရော။
 သဗ္ဗိဋ္ဌိတော အဝိဇ္ဇာယ၊ သဒ္ဓမ္မာဂဒမေသ'ဟံ။
 ဓမ္မာဂဒံ^၅ ဂဝေသန္တော၊ အဒ္ဓက္ခိံ သကျသာသနံ။
 အဂ္ဂံ သဗ္ဗောသဓာနံ တံ၊ သဗ္ဗသလ္လဝိနောဒနံ။
 ဓမ္မောသဓံ ပိဝိတွာန၊ ဝိသံ သဗ္ဗံ သမူဟနိံ^၆။
 အဇရာမရံ သီတိဘာဝံ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖဿယိံ^၇ အဟံ။
 ယထာ ဘူတဋ္ဌိတော ပေါသော၊ ဘူတဂ္ဂါဟေန ပိဋ္ဌိတော။
 ဘူတဝေဠိံ ဂဝေသေယျ၊ ဘူတသ္မာ ပရိမုတ္တိယာ။
 ဂဝေသမာနော ပဿေယျ၊ ဘူတဝိဇ္ဇာသု ကောဝိဒံ။
 တဿ သော ဝိဟနေ^၈ ဘူတံ၊ သမူလဉ္စ ဝိနာသယေ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ တမဂ္ဂါဟေန ပိဋ္ဌိတော။
 ဉာဏာလောကံ ဂဝေသာမိ၊ တမတော ပရိမုတ္တိယာ။

၁-ပိပါသာဘာဝေဒ အဋ္ဌိတော (က) ၂-ပိဝိတွာန သုဒ္ဓိ အဿ (သီ) ၃-ဓမ္မောသဓံ (သီ)
 ၄-သမူဟတံ (သီ) ၅-ပိဟိတေ (သီ)

အထဒ္ဓသံ သကျမုနိံ၊ ကိလေသတမသောဓနံ။
 သော မေ တမံ ဝိနောဒေသိ၊ ဘူတဝေဇ္ဇောဝ ဘူတကံ။
 သံသာရသောတံ သဉ္ဇိန္ဒိံ၊ တဏှာသောတံ နိဝါရယိံ။
 ဘဝံ ဥပ္ပါဋုယိံ သဗ္ဗံ၊ ဘူတဝေဇ္ဇောဝ မူလတော။
 ဂရုဋ္ဌော ယထာ ဩပတတိံ၊ ပန္နဂံ ဘက္ခမတ္တနော။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဝိက္ခောဘေတိ မဟာသရံ။
 ပန္နဂံ သော ဂဟေတွာန၊ အဓောသီသံ ဝိဟေဋ္ဌယံ။
 အာဒါယ သော ပက္ကမတိ၊ ယေနကာမံ ဝိဟင်္ဂမော။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ယထာပိ ဂရုဋ္ဌော ဗလိံ။
 အသင်္ခတံ ဂဝေသန္တော၊ ဒေါသေ ဝိက္ခာလယိံ အဟံ။
 ဒိဋ္ဌော အဟံ ဓမ္မဝရံ၊ သန္တိပဒမနုတ္တရံ။
 အာဒါယ ဝိဟရာမေတံ၊ ဂရုဋ္ဌော ပန္နဂံ ယထာ။
 အာသာဝတီ နာမ လတာ၊ ဇာတာ စိတ္တလတာဝနေ။
 တဿာ ဝဿသဟဿေန၊ ဧကံ နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ။
 တံ ဒေဝါ ပယိရူပါသန္တိ၊ တာဝဉ္စရဖလေ သတိ။
 ဒေဝါနံ သာ ဝိယာ ဧဝံ၊ အာသာဝတီ လတုတ္တမာ။
 သတသဟဿုပါဒါယံ၊ တာဟံ ပရိစရေ မုနိ။
 သာယံ ပါတံ နမဿာမိ၊ ဒေဝါ အာသာဝတီ ယထာ။
 အဝဉ္ဇျာ ပါရိစရိယာ ၇၊ အမောဃာ စ နမဿနာ။
 ခူရာဂတမ္ပိ မံ သန္တိ၊ ခဏောယံ ၁ န ဝိရာဇယိ။
 ပဋိသန္တိ န ပဿာမိ၊ ဝိစိနန္တော ဘဝေ အဟံ။
 နိရူပမိ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ဥပသန္တော စရာမဟံ။
 ယထာပိ ပဒုမံ နာမ၊ သူရိယရံသေန ပုပ္ဖတိ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ဗုဒ္ဓရံသေန ပုပ္ဖိတော။
 ယထာ ဗလာကယောနိမ္ပိ၊ န ဝိဇ္ဇတိ ပုမော ၆ သဒါ။
 မေသေသု ဂဇ္ဇမာနေသု၊ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ တာ သဒါ။

၁-ဩပတိတံ (သိ)	၂-ဝိပေါဋ္ဌယံ (သိ)	၃-ဗလံ (သိ)
၄-ပရိစရိယာ မေ (သိ)	၅-ခဏော မံ (သိ)	၆-ပုမာ (သိ)

စီရမ္ပိ ဂဗ္ဘံ ဓာရေန္တိ၊ ယာဝ မေဃော န ဂဇ္ဇတိ။
 ဘာရတော ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ ယဒါ မေဃော ပဝဿတိ။
 ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဓမ္မမေဃေန ဂဇ္ဇတောံ။
 သဒ္ဓေန ဓမ္မမေဃဿ၊ ဓမ္မဂဗ္ဘံ အဂဏှဟံ။
 သတသဟဿုပါဒါယ၊ ပုညဂဗ္ဘံ ဓရေမဟံ။
 နပ္ပမုစ္စာမိ ဘာရတော၊ ဓမ္မမေဃော န ဂဇ္ဇတိ။
 ယဒါ တုဝံ သကျမုနိ၊ ရမ္မေ ကပိလဝတ္ထဝေ။
 ဂဇ္ဇသိ၂ ဓမ္မမေဃေန၊ ဘာရတော ပရိမုစ္စဟံ။
 သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ၊ တထာ'ပုဏိဟိတမ္ပိ စ။
 စတုရော စ ဖလေ သဗ္ဗေ၊ ဓမ္မေဝံ ဝိဇနယိံ အဟံပိ။
 အပရိမေယျုပါဒါယ၊ ပတ္ထေမိ တဝ သာသနံ။
 သော မေ အတ္ထော အနပ္ပတ္ထော၊ သန္တိပဒမနုတ္တရံ။
 ဝိနယေ ပါရမိံ ပတ္ထော၊ ယထာပိ ပါဠိကော ဣသိ။
 န မေ သမသမော အတ္ထိံ၊ ဓာရေမိ သာသနံ အဟံ။
 ဝိနယေ ခန္ဓကေ စာပိ၊ တိကစ္ဆေဒေ စ ပဉ္စကေ။
 ဧတ္ထ မေ၂ ဝိမတိ နတ္ထိ၊ အက္ခရေ ဗျဉ္ဇနေပိ ဝါ။
 နိဂ္ဂဟေ ပဋိကမ္မေ စ၊ ဌာနာဌာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 ဩသာရဏေ ဝုဋ္ဌာပနေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါရမိံ ဂတော။
 ဝိနယေ ခန္ဓကေ ဝါပိ၊ နိက္ခိပိတွာ ပဒံ အဟံ။
 ဥဘတော ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရသတော ဩသရေယျဟံ။
 နိရုတ္တိယာ သုကုသလော၊ အတ္တာနတ္ထေ စ ကောဝိဒေါ။
 အနညာတံ မယာ နတ္ထိ၊ ဧကဂ္ဂေါ သတ္ထု သာသနေ။
 ရူပဒက္ခော အဟံ အဇ္ဇ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။
 ကင်္ခံ သဗ္ဗံ ဝိနောဒေမိ၊ ဆိန္ဒာမိ သဗ္ဗသံသယံ။
 ပဒံ အနုပဒဉ္စာပိ၊ အက္ခရဉ္စာပိ ဗျဉ္ဇနံ။
 နိဒါနေ ပရိယောသာနေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကောဝိဒေါ အဟံ။

၁-ဂဇ္ဇိတော (သိ) ၂-ဂဇ္ဇိတော (သိ) ၃-ဓမ္မဂဗ္ဘေ ဝိဇာယဟံ (သိ)
 ၄-န မေ သော ဣဒါနတ္ထိ (သိ) ၅-ဧတ္ထကေ မေ (သိ)

သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ၊ ဝိဟာရဉ္စ'ပုဏီဟိတံ။
 အာနေဉ္စ နိရောဓော စ၊ ဒေသာ ဓမ္မကုဋိ တဝ။
 ပညာယ အဂ္ဂေါ နိက္ခိတ္တော၊ ပဋိဘာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 သာရိပုတ္တောတိ နာမေန၊ ဓမ္မသေနာပတိ တဝ။
 စုတူပပါတကုသလော၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါရမိံ ဂတော။
 ကောလိတော နာမ နာမေန၊ ပေါရောဟိစ္စော တဝံ မုနေ။
 ပေါရာဏကဝံသဓရော၊ ဥဂ္ဂတေဇော ဒုရာသဒေါ။
 ရုတဝါဒီဂုဏေနဂ္ဂေါ၊ အက္ခဒဿော တဝံ မုနေ။
 ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ သဗ္ဗပါဋိ စ သာသနေ။
 အာနန္ဒော နာမ နာမေန၊ ဓမ္မာရက္ခော တဝံ မုနေ။
 ဧတေ သဗ္ဗေ အတိက္ကမ္မ၊ ပမေသိ ဘဂဝါ မမံ။
 ဝိနိစ္ဆယံ မေ ပါဒါသိ၊ ဝိနယေ ဝိညဒေသိတံ'။
 ယော ကောစိ ဝိနယေ ပဉ္စ၊ ပုစ္ဆတိ ဗုဒ္ဓသာဝကော။
 တတ္ထ မေ စိန္တနာ နတ္ထိ၊ တညေဝတ္ထံ ကထေမဟံ။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ပိ၊ ဌပေတွာ တံ မဟာမုနိ။
 ဝိနယေ မာဒိဿော နတ္ထိ၊ ကုတော ဘိယျော ဘဝိဿတိ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဧဝံ ဂဇ္ဇတိ ဂေါတမော။
 ဥပါလိဿ သမော နတ္ထိ၊ ဝိနယေ ခန္ဓကေသု စ။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဘဏိတံ၊ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ။
 ဝိနယောဂဓံ တံ' သဗ္ဗံ၊ ဝိနယမူလပဿိနော'။
 မမ ကမ္မံ သရိတွာန၊ ဂေါတမော သကျုပုဂံဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 သတသဟဿုပါဒါယ၊ ဣမံ ဌာနံ အပတ္တယိံ။
 သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ဝိနယေ ပါရမိံ ဂတော။
 သကျာနံ နန္ဒိဇနနော၊ ကပ္ပကော အာသဟံ ပုရေ။
 ဝိဇဟိတွာန တံ ဇာတိံ၊ ပုတ္တော ဇာတော မဟေသိနော။

၁-ဝိနယဉ္စ ဒေသိတံ (သိ) ၂-ဝိနယေ ကထိတံ (သိ) ၃-ဝိနယော မူလံ တပဿိနော (သိ)

ဣတော ဒုတိယကေ ကပ္ပေ၊ အဉ္ဇသော နာမ ခတ္ထိယော။
 အနန္တတေဇော အမိတယသော၊ ဘူမိပါလော မဟဒ္ဒနော။
 တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော၊ စန္ဒနော နာမ^၁ ခတ္ထိယော။
 ဇာတိမဒေန^၂ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ယသဘောဂမဒေန စ။
 နာဂသတသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
 တိဓာပဘိန္ဒာ မာတင်္ဂါ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
 သဗလေဟိ ပရေတောဟံ၊ ဥယျာနံ ဂန္တုကာမကော။
 အာရုယု သိရိကံ နာဂံ၊ နဂရာ နိက္ခမိ^၃ တဒါ။
 စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
 ဒေဝလော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာဂစ္ဆိ ပုရတော မမ။
 ပေသေတွာ သိရိကံ နာဂံ၊ ဗုဒ္ဓံ အာသာဒယိ^၄ တဒါ။
 တတော သဉ္ဇာတကောပေါ သော^၅၊ နာဂေါ နုဒ္ဒရတေ^၆ ပဒိ။
 နာဂံ ရုဏ္ဏမနံ ဒိသ္ဿ၊ ဗုဒ္ဓေ ကောဓံ အကာသဟံ။
 ဝိဟေသယိတွာ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဥယျာနံ အဂမာသဟံ။
 သာတံ တတ္ထ န ဝိန္ဒာမိ၊ သိရော ပဇ္ဇလိတော ယထာ။
 ပရိဋ္ဌာဟေန ဥယျာမိ၊ မစ္ဆောဝ ဗဒ္ဓိသာဒကော။
 သသာဂရန္တာ ပထဝီ^၇၊ အာဒိတ္တာ ဝိယ ဟောတိ မေ။
 ဝိတု သန္တိကုပါဂမ္မ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ^၈။
 အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံဝ အာဂတံ။
 မတ္တံဝ ကုဉ္ဇရံ ဒန္တိ^၉၊ ယံ သယမ္ပုဒ္ဓိသာဒယိ^{၁၀}။
 အာသာဒိတော မယာ ဗုဒ္ဓေါ၊ သောရော ဥဂ္ဂတပေါ ဇိနော။
 ပုရာ သဗ္ဗေ ဝိနဿာမ၊ ခမာပေဿာမ တံ မုနိ^{၁၁}။
 နော စေ တံ နိဇ္ဈာပေဿာမ^{၁၂}၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
 ဩရေန သတ္တဒိဝသာ^{၁၃}၊ ရဋ္ဌံ မေ ဝိဓေဿတိ။
 သုမေခလော ကောသိယော စ၊ သိဂ္ဂဝေါ စာပိ သတ္တကော^{၁၄}။
 အာသာဒယိတွာ ဣသယော၊ ဒုဂ္ဂတာ တေ သရဋ္ဌကာ^{၁၅}။

၁-သုနန္ဒော နာမ (သီ) ၂-သဉ္ဇာတသံကောပေါ (သီ) ၃-ဝုဒ္ဓရတေ (သီ) ၄-ပုထုပိ (သီ)
 ၅-နိက္ခမေဿာမိ (သီ) ၆-သတ္တမေ ဒိဝေသ (သီ) ၇-သတ္တုကော (သီ) ၈-သသေနကာ (သီ)

ယဒါ ကုပ္ပန္နိ ဣသယော၊ သညတော မြဟ္မစာရိနော။
သဒေဝကံ ဝိနာသေန္တိ၊ သသာဂရံ သပဗ္ဗတံ။
တိယောဇနသဟဿမိ၊ ပုရိသေ သန္ဓိပါတယိ။
အစူယံ ဒေသနတ္ထာယ၊ သယန္တု ဥပသင်္ကမိ။
အလ္လဝတ္ထာ အလ္လသိရာ၊ သဗ္ဗေဝ ပဉ္စလိကတာ။
ဗုဒ္ဓဿ ပါဒေ နိပတိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝံ။
ခမဿု တံ မဟာဝီရာ၊ အဘိယာစတိ တံ ဇနော။
ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေဟိ၊ မာ နော ရဋ္ဌံ ဝိနာသယ။
သဒေဝမာနုသာ သဗ္ဗေ၊ သဒါနဝါ သရက္ခသာ။
အယောမယေန ကုဋေန၊ သိရံ ဘိန္ဒေယျ မေ သဒါ။
ဒကေ အဂ္ဂိ န သဏ္ဍာတိ၊ ဗိဇံ သေလေ န ရူဟတိ။
အဂဒေ ကိမိ န သဏ္ဍာတိ၊ ကောပေါ ဗုဒ္ဓေ န ဇာယတိ။
ယထာ စ ဘူမိ အစလာ၊ အပ္ပမေယျော စ သာဂရော။
အနန္တကော စ အာကာသော၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါ အခေါဘိယာ။
သဒါ ခန္တာ မဟာဝီရာ၊ ခမိတာ စ တပဿိနော။
ခန္တာနံ ခမိတာနဉ္စ၊ ဂမနံ တံ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဣဒံ ဝတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေယံ။
မဟာဇနဿ ပုရတော၊ နဘံ အတ္တဂ္ဂမီ တဒါ။
တေန ကမ္မေနဟံ ဝီရာ၊ ဟိနတ္ထံ အတ္ထုပါဂတော။
သမတိက္ကမ္မ တံ ဇာတိံ၊ ပါဝိသိံ အဘယံ ပုရံ။
တဒါဝိ မံ မဟာဝီရာ၊ ဥယျမာနံ သုသဏ္ဍိတံ။
ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေသိ၊ သယန္တု ခမာပယိ။
အဇ္ဇာဝိ မံ မဟာဝီရာ၊ ဥယျမာနံ တိဟဂ္ဂိဘိ။
နိဗ္ဗာပေသိ တယော အဂ္ဂိ၊ သီတိဘာဝဉ္စ ပါပယိ။
ယေသံ သောတာဝဇာန'တ္ထိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
အတ္ထံ တုမှံ ပဝက္ခာမိ၊ ယထာ ဒိဋ္ဌံ ပဒံ မမ။

၁-ခမနံ ဝေါ(သီ) ၂-ဝိနောဒေယိ(သီ) ၃-သုသဏ္ဍိတံ(က) ၄-သောတပထာ အတ္ထိ(သီ)

သယန္တု တံ ဝိမာနေတွာ^၁၊ သန္တစိတ္တံ သမာဟိတံ။
 တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ၊ ဇာတောမိ နိစယောနိယံ။
 မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ၊ ခဏာတိတာ^၂ ဟိ သောစရေ။
 သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော။
 ဧကစ္စာနဉ္စ ဝမနံ၊ ဧကစ္စာနံ ဝိရေစနံ။
 ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကေ၊ ဧကစ္စာနဉ္စ ဩသဓံ။
 ဝမနံ ပဋိပန္နာနံ၊ ဖလဋ္ဌာနံ ဝိရေစနံ။
 ဩသဓံ ဖလလာဘီနံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ ဂဝေသိနံ။
 သာသနေန ဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ဝိသံ ဟလာဟလံ ယထာ။
 အာသီဝိသော ဒိဋ္ဌဝိသော၊ ဧဝံ ဈာပေတိ တံ နရံ။
 သကိံ ဝိတံ ဟလာဟလံ၊ ဥပရုန္နတိ ဇိဝိတံ။
 သာသနေန ဝိရုဇ္ဈိတွာ၊ ကပ္ပကောဋိမိ^၃ ဝုယျတိ။
 ခန္တိယာ အဝိဟိံသာယ၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 သဒေဝကံ သော တာရေတိ၊ တသ္မာ တေ အဝိရာဓိယာ။
 လာဘာလာဘေ န သဇ္ဇန္တိ၊ သမ္မာနနဝိမာနနေ^၄။
 ပထဝီသဒိသာ ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ တေ န ဝိရာဓိယာ။
 ဒေဝဒတ္ထေ စ ဝဓကေ၊ စောရေ အင်္ဂုလိမာလကေ။
 ရာဟုလေ ဓနပါလေ စ၊ သဗ္ဗေသံ သမကော မုနိ။
 ဧတေသံ ပဋိဇော နတ္ထိ၊ ရာဂေါ'မေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သဗ္ဗေသံ သမကော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝဓကသော'ရသဿ စ။
 ပန္နေ ဒိသ္မာန ကာသာဝံ၊ ဆဒ္ဓိတံ မိဇ္ဇမက္ခိတံ။
 သိရသ္မိံ အဗ္ဗလိံ ကတွာ၊ ဝန္တိတဗ္ဗံ ဣသိဒ္ဓဇံ^၅။
 အပ္ပတိတာ စ ယေ ဗုဒ္ဓါ၊ ဝတ္တမာနာ အနာဂတာ။
 ဓဇေနာ'နေန သုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ ဧတေ နမသိယာ။
 သတ္ထုကပ္ပံ သုဝိနယံ၊ ဓာရေမိ ဟဒယေနဟံ။
 နမဿမာနော ဝိနယံ၊ ဝိဟရိဿာမိ သဗ္ဗဒါ။

၁-ခမာပေတွာ (သီ) ၂-ခဏာတိဂါ (သီ) ၃-ကပ္ပကောဋိမိ (က)
 ၄-သမ္မာနေ စ ဝိမာနနေ (သီ) ၅-ဝန္တိတဗ္ဗော ဣသိဒ္ဓဇော (သီ)

ဝိနယော အာသယော^၁ မယံ၊ ဝိနယော ဌာနစက်မံ။
 ကပ္ပေမိ ဝိနယေ ဝါသံ၊ ဝိနယော မမ ဂေါစရော။
 ဝိနယေ ပါရမိပ္ပတ္တော၊ သမထေ စာပိ^၂ ကောဝိဒေါ။
 ဥပါလိ တံ မဟာဝီရ၊ ပါဒေ ဝန္တတိ သတ္တုနော။
 သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။
 နမဿမာနော သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တတ္ထ ဟိ နံ သတ္တာ သယမေဝ သကလံ ဝိနယပိဋကံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ သော အပရဘာဂေ ဘာရုကန္တကဝတ္ထု^၃ အဇ္ဇကဝတ္ထု^၄ ကုမာရကဿပဝတ္ထုန္တိ ဣမာနိ တီဏိ ဝတ္ထု^၅နိ ဝိနိစ္ဆယိ^၆။ သတ္တာ ဧကေကသ္မိံ ဝိနိစ္ဆိတေ သာဓုကာရံ ဒတွာ တယောပိ ဝိနိစ္ဆယေ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကဘွာ ထေရံ ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော အပရဘာဂေ ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသသမယေ ဘိက္ခု ဩဝဒန္တော—

၂၄၉။ “သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။
 မိတ္တေ ဘဇေယျ ကလျာဏေ၊ သုဒ္ဓါဇိဝေ အတန္တိတေ။

၂၅၀။ သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။
 သံဃသ္မိံ ဝိဟရံ ဘိက္ခု၊ သိက္ခေထ ဝိနယံ ဗုဓော။

၂၅၁။ သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။
 ကပ္ပိကပ္ပေသု ကုသလော၊ စရေယျ အပုရက္ခတော”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သဒ္ဓါယာတိ သဒ္ဓါနိမိတ္တံ၊ န ဇီဝိကတ္ထန္တိ အတ္တော။ သဒ္ဓါယာတိ ဝါ ကမ္မဗလာနိ ရတနတ္ထယဂုဏန္တ သဒ္ဓဟိတွာ။ အဘိနိက္ခမ္မာတိ ဃရာဝါသတော နိက္ခမိတွာ။ နဝပဗ္ဗဇိတောတိ နဝေါ ဟုတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ ပဌမဝယေ ဧဝ ပဗ္ဗဇိတော။ နဝေါတိ သာသနေ သိက္ခာယ အဘိနဝေါ ဒဟရော။ မိတ္တေ ဘဇေယျ ကလျာဏေ၊ သုဒ္ဓါဇိဝေ အတန္တိတေတိ “ပိယော၆ ဂရု ဘာဝ-နိယော”တိအာဒိနာ^၇ ပုတ္တလက္ခဏေ ကလျာဏမိတ္တေ၊ မိစ္ဆာဇိဝိဝိဝဇ္ဇနေန

၁-အာသယံ (သီ) ၂-သမထေ စာပိ (သီ) ၃-ဝိ ၁-၄၉-ပိဋေ။ ၄-ဝိ ၁-၈၄-ပိဋေ။
 ၅-ဝိနိစ္ဆိနိ (ဣ) ၆-ပိယော စ (သီ၊ ဣ) ၇-အံ ၂-၄၂၂-ပိဋေ။

ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သေတုံ ကာရယိံ အဟံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သေတုဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကံတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သီဟနာဒံ နဒန္တော—

၂၅၂။ “ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တိ၊ အလမတ္ထဝိစိန္တကံ။

ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ၊ သမ္မောဟာ ပါတယိံ သု မံ။

၂၅၃။ ပက္ခန္ဓော မာရဝိသယေ၊ ဒဠသလ္လသမပ္ပိတော။

အသက္ခိံ မစ္စုရာဇဿ၊ အဟံ ပါသာ ပမုစ္စိတုံ။

၂၅၄။ သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာ။

ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာဓော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တိန္တိ သုတစိန္တာမယာယ ပညာယ ဝသေနပညာ-
သမ္ပန္နမ္ပိ နာမ မံ သမာနံ။ အလမတ္ထဝိစိန္တကန္တိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ အတ္ထိ
ဟိတံ ဝိစိန္တေတုံ သမတ္ထံ၊ အလံ ဝါ ပရိယတ္တံ အတ္ထဿ ဝိစိန္တကံ၊ ကိလေသဝိဒ္ဓိ-
သနသမတ္ထံ အတ္ထဒသိနံ ဝါ၊ သဗ္ဗမေတံ အတ္တနော အန္တိမဘဝိကတာယ ထေရော
ဝဒတိ။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာတိ ရူပါဒယော ပဉ္စ ကာမကောဠာသာ။ လောကေတိ
တေသံ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနဒဿနံ။ သမ္မောဟာတိ သမ္မောဟနိမိတ္တံ အယောနိသော-
မနသိကာရဟေတု။ သမ္မောဟာတိ ဝါ သမ္မောဟနာ သမ္မောဟကရာ။
ပါတယိံ သူတိ စိရဘာဝတော ပါတေသုံ၊ လောကတော ဝါ ဥတ္တရိတုကာမံ မံ
လောကေ ပါတယိံ သူတိ အတ္ထော။

ပက္ခန္ဓောတိ အနုပဝိဋ္ဌော။ မာရဝိသယေတိ ()^၁ ကိလေသဝိသယေ
ကိလေသမာရဿ^၂ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနေ၊ တဿ ဝသံ ဂတောတိ အဓိပ္ပါယော။
ဒေဝပုတ္တမာရဿ ဝါ ဣဿရိယဋ္ဌာနေ တံ အနုပဝိသိတွာ ဌိတော။ ဒဠသလ္လ-
သမပ္ပိတောတိ ဒဠံ ထိရံ၊ ဒဠေန ဝါ သလ္လေန သမပ္ပိတော၊ ရာဂသလ္လေန
ဟဒယံ အာဟစ္စ ဝိဒ္ဓေါ။ အသက္ခိံ မစ္စုရာဇဿ၊ အဟံ ပါသာ ပမုစ္စိတုန္တိ
အဂ္ဂမဂ္ဂသဏ္ဍာသေန ရာဂါဒိသလ္လံ အနဝသေသတော ဥဒ္ဓရန္တောယေဝ

၁-(ကိလေသာတေ) (က) ၂-ကိလေသမာရဝိသယေ ကိလေသမာရဿေဝ (သီ၊ ဣ)

ရာဂဗန္ဓနသင်္ခါတာ^၁ မစ္စုရာဇဿ ပါသာ အဟံ ပရိမုစ္စိတုံ အသက္ခိံ၊ တတော အတ္တာနံ ပမောစေသိံ။

တတော ဧဝ စ သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာတိ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိဘေဒေန^၂ အနေကဘေဒဘိန္နာ သဗ္ဗေ ကိလေသကာမာ အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝသေန မယာ ပဟိနာ။ ကိလေသကာမေသု ဟိ ပဟိ-
နေသု ဝတ္ထုကာမာပိ ပဟိနာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တထာ ကာမဘဝကမ္မဘဝါဒယော ဘဝါ သဗ္ဗေ မဂ္ဂဉာဏာသိနာ ပဒါလိတာ ဝိဒ္ဓိသိတာ။ ကမ္မဘဝေသု ဟိ ပဒါလိ-
တေသု ဥပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ကမ္မဘဝါနံ ပဒါလိတတ္ထာ ဧဝ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာဓော၊ နတ္ထိ ဘါနိ ပုနဗ္ဗဝေတိ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဥတ္တရပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဏာထ ဉာတယော သဗ္ဗေတိ အာယသ္မတော အဘိဘူတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာဓော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော တာဒိသေန ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန သာသနေ အဘိပ္ပသန္တော အဟောသိ။ သော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ဓာတုံ ဂဟေတုံ မဟာဇနေ ဥဿာဟံ ကရောန္တေ သယံ သဗ္ဗပဌမံ ဂန္တောဒကေန စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေဋ္ဌပုရနဂရေ^၄ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဘိဘူတောတိ လဒ္ဓ-
နာမော ပိတု အစ္စယေန ရန္တံ ကာရေတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ဘဂဝါ ဇနပဒ-
စာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန တံ နဂရံ ပါပုဏိ။ တတော သော ရာဇာ “ဘဂဝါ ကိရ မမ နဂရံ အနုပ္ပတ္ထော”တိ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ဒုတိယဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ။ ဘဂဝါ ဘုတ္တာပိ တဿ ရညော အဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ အနုမောဒနံ ကရောန္တောယေဝ ဝိတ္ထာရတော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ရန္တံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာ-
ကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

၁-ရာဂဘဗန္ဓနသင်္ခါတာ (သိ)၊ ဘဗန္ဓနသင်္ခါတာ (ဣ) ၂-ဝတ္ထာဘရဏာဒိဘေဒေန (က)
၃-ဝေဋ္ဌပုရနဂရေ (သိ)၊ ဝေဋ္ဌပုရနဂရေ (ဣ) ၄-၃ ၄-၄၀-ပိဋ္ဌေ။

တဿာ ပန ဇာတိယာ သမတိက္ကမနတ္ထံ ဥဿာဟော ကရဏီယောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “အာရမ္ဘထာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အာရမ္ဘထာတိ အာရမ္ဘ-
 ဓာတုသင်္ခါတံ ဝီရိယံ ကရောထ။ နိက္ကမထာတိ ကောသဇ္ဇပက္ခတော နိက္ခန္တတ္တာ
 နိက္ကမဓာတုသင်္ခါတံ တဒုတ္တရိံ ဝီရိယံ ကရောထ။ ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနောတိယသ္မာ
 သီလသံဝရော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညူတာ သတိသမ္ပ-
 ဇညန္တိ ဣမေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌိတာနံ ဇာဂရိယာနုယောဂဝသေန အာရမ္ဘ-
 နိက္ကမဓာတုယော သမ္ပဇန္တိ၊ တသ္မာ တထာဘူတာ သမထဝိပဿနာသင်္ခါတေ
 အဓိသီလသိက္ခာဒိသင်္ခါတေ ဝါ ဘဂဝတော သာသနော ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောထ။
ဓုနာထမစ္စုနော သေနံ၊ နဠာဂါရံဝ ကုဇ္ဇရောတိဓံ ပဋိပဇ္ဇန္တာ စ တေဓာတု-
ဣဿရဿ မစ္စုရာဇဿ ဝသံ သတ္တေ နေတီတိ တဿ သေနာသင်္ခါတံ အဗလံ
ဒုဗ္ဗလံ ယထာ နာမ ထာမဗလူပပန္နော ကုဇ္ဇရော နဠေဟိ ကတံ အဂါရံ
ခဏေနဝ ဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဧဝမေဝ ကိလေသဂဏံ ဓုနာထဝိမေထ ဝိဒ္ဓိသေထာတိ
အတ္ထော။

ဧဝံ ပန ဗုဒ္ဓသာသနော ဥဿာဟံ ကရောန္တဿ ဧကံသိကော ဇာတိဒုက္ခဿ
 သမတိက္ကမောတိ ဒဿေန္တော “ယော ဣမသ္မိ”န္တိအာဒိနာ တတိယံ ဂါထ-
 မာဟ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သံသရန္တိ အာယသ္မတော ဂေါတမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ
 ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ကရောန္တော သိဒ္ဓိမ္ပိ
 ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ စိတကံ ဒေဝမနုဿေသု ပူဇေန္တေသု အဋ္ဌဟိ
 စမ္ပကပုပ္ဖေဟိ စိတကံ ပူဇေသိ။ သော တေနပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသ-
 ရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဂေါတမောတိ ဂေါတ္တ-
 ဝသေနဝ အဘိလက္ခိတနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု ဣတိသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓ-
 သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရောန္တော ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

ပေတတ္တဘာဝန္တိ^၁ ၊ အတ္ထော။ အဂမန္တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပဂစ္ဆိံ^၂ ဥပပဇ္ဇိံ^၂။
 ပုနုဗ္ဗါနန္တိ အပရာပရံ။ ဒုက္ခမဒ္ဓိဝီတိ အညမညံ တိခိဏကသာပတောဒါဘိ-
 ဃာတာဒိဒုက္ခေဟိ ဒုဿဟာယပိ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ “ဒုက္ခမဒ္ဓိ-
 ဝီ”တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယန္တိ မိဂပက္ခိအာဒိဘေဒါယ တိရစ္ဆာနယောနိယံ။
 နေကော ဟိတိ ဩဠဂေါဏဂတြဘာဒိဝသေန စေဝ ကာကဗလာကဏ္ဍိကုလ-
 လာဒိဝသေန စ အနေကပ္ပကာရံ အနေကဝါရဉ္စ စိရံ ဒိဃမဒ္ဓါနံ မယာ ဝုသိတံ
 နိစ္စံ ဥတြိတ္တမာနသတာဒိဝသေန ဒုက္ခံ အနဘူတံ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ
 နိဗ္ဗတ္တသတ္ထော မဟာမူဠတာယ စိရတရံ တတ္ထေဝ အပရာပရံ ပရိဝတ္တတိတိ
 ဒဿနတ္ထံ ဣဓ “စိရ”န္တိ ဝုတ္တံ။

မာနုသောပိ စ ဘဝေါ’ဘိရာမိတောတိ မနုဿတ္တဘာဝေါပိ မယာ တာဒိ-
 သေန ကုသလကမ္မုနာ သမဝါယေန အဘိရာမိတော သာမိတော အဓိဂတော။
 ကာဏကစ္ဆပေါပမသုတ္တံ^၄မေတ္ထ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ။ သဂ္ဂကာယ’မဂမံ သင်္ဂီ^၅
 သင်္ဂီန္တိ သဂ္ဂဂတိသင်္ခါတံ ကာမာဝစရဒေဝကာယံ သင်္ဂီ^၅ သင်္ဂီ^၅ ကဒါစိ ကဒါစိ
 ဥပပဇ္ဇနဝသေန အဂစ္ဆိံ။ ရူပဓာတုသူတိ ပုထုဇ္ဇနဘဝဂ္ဂပရိယောသာနေသု
 ရူပဘဝေသု။ အရူပဓာတုသူတိ အရူပဘဝေသု။ နေဝသညီသု အသညီသုဋ္ဌိ-
 တန္တိ ရူပါရူပဓာတုသု စ န ကေဝလံ သညီသု ဧဝ၊ အထ ခေါ နေဝသညီ-
 နာသညီသု အသညီသု စ ဥပပဇ္ဇ ဌိတံ^၆ မယာတိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။
 နေဝသညီဂ္ဂဟဏေန ဟေတ္ထ နေဝသညီနာသညီဘဝေါ ဂဟိတော။ ယဒိပိမေ
 ဒွေ ဘဝါ ရူပါရူပဓာတုဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂယန္တိ၊ ယေ ပန ဣတော ဗာဟိရကာ
 တတ္ထ နိစ္စသညီနော ဘဝဝိမောက္ခသညီနော စ၊ တေသံ တဿာ သညာယ
 မိစ္ဆာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝိသံ ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဘဝမူလဿ အနုပစ္စိန္နတ္တာ အနာဒိမတိ သံသာရေ
 အတ္တနော ဝဋ်ဒုက္ခာနဘဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဒုပစ္စေဒေန ဝိဝဋ်သုခါနဘဝံ
 ဒဿေန္တော “သမ္ဘဝါ”တိအာဒိနာ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သမ္ဘဝါတိ
 ဘဝါ။ ကာမဘဝါဒယော ဧဝ ဟိ ဟေတုပစ္စယသမဝါယေန ဘဝန္တိတိ ဣဓ
 သမ္ဘဝါတိ ဝုတ္တာ။ သုဝိဒိတာတိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ
 သုဠှ ဝိဒိတာ။ အသာရကာတိအာဒိ တေသံ ဝိဒိတာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ
 အသာရကာတိ နိစ္စသာရာဒိသာရရဟိတာ။ သင်္ခါတာတိ သမေစ္စ သမ္ဘုယျံ^၆

၁-ပေတ္တိဘာဝန္တိ (သီ၊ဇု) ၂-အဂစ္ဆိံ ဥပပဇ္ဇိံ (သီ)၊ အဂစ္ဆံ ဥပပဇ္ဇိံ (ဇု)
 ၃-ကာကဗက(ဇု) ၄-မ ၃-၂၀၇၊ သံ ၃-၃၉၇-ပိဋေသု။ ၅-ဥပပဇ္ဇိံ ဌိတံ (သီ) ၆-သမ္ဘုယ (သီ၊ဇု၊က)

ပစ္စယေဟိ ကတာ။ ပစလိတာတိ သင်္ခတတ္တာ ဧဝ ဥပ္ပါဒဇရာဒိဟိ ပကာ-
 ရတော စလိတာ အနဝဋ္ဌိတာ။ သဒေ'ရိတာတိ သဒါ သဗ္ဗကာလံ ဘင်္ဂေန
 ဧရိတာ၊ ဣတ္ထရာ ဘင်္ဂဂါမိနော ပဘင်္ဂနောတိ^၁ အတ္ထော။ တံ ဝိဒိတွာ မဟ'မတ္တ-
 သန္တဝန္တိ တံ ယထာဂုတ္တံ သင်္ခတသဘာဝံ အတ္တသန္တဝံ အတ္တနိ သန္တုတံ
 အတ္တာယတ္တံ ဣဿရာဒိဝသေန အပရာယတ္တံ ပရိညာဘိသမယဝသေန အဟံ
 ဝိဒိတွာ တပ္ပုဋိပက္ခဘူတံ သန္တိမေဝ နိဗ္ဗာနမေဝ မဂ္ဂပညာသတိယာ သတိမာ
 ဟုတွာ သမဇ္ဈင်္ဂံ အဓိဂစ္ဆိံ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အနုပ္ပတ္တောတိ။ ဧဝံ
 ထေရော ဉာတကာနံ ဓမ္မဒေသနာမုခေန အညံ ဗျာကာသိ။

ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ပုဗ္ဗေ ကရုဏီယာနိတိ အာယသ္မတော ဟာရိတတ္ထေရဿ
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံဗ္ဗိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ စိတကပူဇာယ
 ကယိရမာနာယ ဂန္ဓေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဟာရိတောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဇာတိမာနံ နိဿာယ
 အညေ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရတိ။ သော ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတောပိ စိရပရိစိတတ္တာ ဝသလသမုဒါစာရံ န
 ဝိဿဇ္ဇိ။ အထေကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သဉ္စာတသံဝေဂေါ
 ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အတ္တနော စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ ဥပပရိက္ခန္တော မာနုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတတံ^၂
 ဒိသွာ တံ ပဟာယ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ?—

“စိတာသု ကုရုမာနာသု၊ နာနာဂန္ဓေ သမာဟဇေ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဂန္ဓမုဋ္ဌိမပူဇယိံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ စိတကံ ယမပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ စိတပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-ပဘင်္ဂရာတိ(သီ) ၂-မာနုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတစိတ္တံ (သီ၊ဣ) ၃-၃ ၄-၃၇-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

အရဟာ ပန ဟုတ္တာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီ-
ယာနီ”တိအာဒိနာ တီဟိ ဂါထာဟိ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒဒါနမုခေန အညံ
ဗျာကာသိ။ တာသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါပမိတ္တေတိ အာယသ္မတော ဝိမလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ
ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ
ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္ထော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သာဓုကီဋ္ဌနဒိဝသေသု ဝိတိဝတ္ထေသု
သတ္တု သရီရံ ဂဟေတွာ ဥပါသကေသု ဈာပနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေသု သတ္တု ဂုဏေ
အာဝဇ္ဇိတွာ ပသန္ဓမာနသော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇမကာသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗာရာဏသီယံ
မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိမလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော သောမ-
မိတ္တတ္ထေရံ နိဿာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တေနော ဥဿာဟိတော
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“နိဟရန္တေ သရီရမ္ပိ၊ ဝဇ္ဇမာနာသု ဘေရိသု။
ပသန္ဓစိတ္ထော သုမနော၊ ပဋိပုပ္ဖမပူဇယိံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒေဟပူဇာယိဒံ ၂ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော သဟာယဿ ဘိက္ခုဿ ဩဝါဒံ
ဒေန္တော—

၂၆၄။ “ပါပမိတ္တေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဘဇေယျုတ္တမပုဂ္ဂလံ။
ဩဝါဒေ စဿ တိဋ္ဌေယျ၊ ပတ္ထေန္တော အစလံ သုခံ။

၂၆၅။ ပရိတ္တံ ဒါရုမာရယု၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
ဧဝံ ကုသိတမာဂဗ္ဗ၊ သာဓုဇီဝိပိ သီဒတိ။
တသ္မာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝိရိယံ။

၂၆၆။ ပဝိဝိတ္ထေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္ထေဟိ ဈာယိဘိ။
နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝိရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပါပမိတ္တေတိ အကလျာဏမိတ္တေ အသပ္ပုရိသေ ဟိနဝိရိယေ။
ဝိဝဇ္ဇေတွာတိ တံ အဘဇနဝသေန ဒုရတော ဝဇ္ဇေတွာ။ ဘဇေယျုတ္တမ-
ပုဂ္ဂံလန္တိ သပ္ပုရိသံ ပဏ္ဍိတံ ကလျာဏမိတ္တံ ဩဝါဒါနုသာသနီဂဟဏဝသေန
သေဝေယျ။ ဩဝါဒေ စသေ တိဋ္ဌေယျာတိ အဿ ကလျာဏမိတ္တဿ ဩဝါဒေ
အနုသိဋ္ဌိယံ ယထာနုသိဋ္ဌိ ပဋိပဇ္ဇနဝသေန တိဋ္ဌေယျ။ ပတ္ထေန္တောတိ
အာကင်္ခန္တော။ အစလံ သုခန္တိ နိဗ္ဗာနသုခံ ဖလသုခဉ္စ။ တမ္ပိ ဟိ အကုပ္ပ-
ဘာဝတော “အစလ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

သံဝဠာဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသေ	၄၀၉	အဇ္ဈဂမိ°	၂၉၈
အကာသိ°	၄၃၅	အဇ္ဈတ္တဇ္ဇ	၃၈၀
အကုပ္ပါ	၃၉၁	အဇ္ဈောသ	၂၅၆
အက္ခာဟိ	၃၇၃	အဇ္ဇနံ ဝနံ	၁၆၁
အဂစ္ဆိသံ	၄၈၁	အဇ္ဇသံ	၁၂၄၊ ၃၇၃
အဂမံ	၄၈၂	အညံ	၂၂၃
အဂါရံ	၃၂၂	အနိတော	၃၅၄
အဂါရသ္မာ	၃၂၄	အဋ္ဌ	၃၇၁
အဂ္ဂံ	၁၉၉	အဋ္ဌဂိကံ	၁၂၄
အဂ္ဂဓမ္မော	၂၄၇	အဋ္ဌပေသိ	၁၃၀
အဂ္ဂဟိ°	၂၅၄	အဋ္ဌိသညာယ	၈၇
အဂ္ဂိ°	၄၃၅	အဏံ	၄၈
အဂ္ဂိ	၄၃	အတန္ဒိတာ	၁၆
အဿမူလံ	၂၉၄	အတန္ဒိတေ	၄၇၅
အင်္ဂုသဂ္ဂဟော	၂၁၅	အတိဉ္စဏံ	၄၄၉
အစလံ သုခံ	၄၈၅	အတိဘရိတာယ	၄၁၀
အစာရိ	၂၁၄	အတိမညေယျ	၄၄၆
အစ္စယန္တိ	၃၃၈	အတိသာယံ	၄၄၉
အစ္စုတံ ပဒံ	၁၈၊ ၄၂၇	အတိသီတံ	၄၄၉
အစ္စေန္တိ	၄၄၉	အတ္တဝဏ္ဏံ	၄၂၅
အစ္စာယ	၄၁၀	အတ္တသမ္ဘဝံ	၄၈၃
အစ္စောဒိကာ	၂၈၄	အတ္တာ	၃၆၀
အဇရံ	၁၁၅	အတ္တာနံ	၁၀၉၊ ၂၃၆
အဇာနတာ	၃၁၉	အတ္ထံ	၁၈၊ ၄၇၊ ၃၃၃
အဇာနန္တော	၄၃၅	အတ္ထဒဿိနော	၄၇
အဇ္ဇ	၂၁၅	အတ္ထပုစ္ဆနံ	၁၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတ္ထဝိစိန္တကံ	၄၄၇	အနိကေတဝိဟာရော	၁၂၆
အတ္ထဿ	၂၇၀	အနိစ္စတံ	၂၈၀
အတ္ထာယ	၃၂၄၊ ၄၅၆	အနိစ္စာ	၄၆၂
အတ္ထိကော	၂၆၄	အနိစ္စာနိ	၃၉၂
အတ္ထု	၁၄၉	အနိဗ္ဗိသံ	၂၁၇
အတ္ထုပနာယိကာ	၅၂၈	အနိမိတ္တော	၂၄၃
အတ္ထော	၁၆၇၊ ၃၂၄၊ ၃၃၄၊ ၃၈၅	အနိဿိတော	၂၄၃
အဒိဿိတ္ထ	၃၇၈	အနု	၁၃၅
အဒိနမာနသော	၄၅၉	အနုကမ္ပတိ	၄၀၄၊ ၄၅၃
အဒိနော	၃၈၂	အနုကမ္ပာယ	၃၈၅၊ ၄၅၇
အဒ္ဓါ	၄၀၀	အနုက္ကမေ	၄၀၅
အဒ္ဓါနံ	၄၃၁	အနုတပ္ပတိ	၄၄၃
အဓိဂစ္ဆေယျ	၂၃၀	အနုတ္တရံ	၁၁၅
အဓိစေတသော	၁၉၄	အနုဒ္ဓတော	၃၈၊ ၄၂၅
အဓိဝါသယေ	၁၁၄	အနုပတန္တိ	၁၃၅
အနဂါရိယံ	၁၄၈၊ ၃၂၄	အနုပ္ပတ္တာ	၁၀၁
အနဏာ	၃၂၆	အနုပ္ပတ္တော	၂၈၂၊ ၃၈၅
အနတ္ထသံဟိတံ	၂၆၉	အနုဗြူဟယံ	၉၉
အနတ္ထိကော	၃၀၉	အနုမည	၂၀၃
အနတ္ထေ	၄၂၉	အနုယုဋ္ဌိသံ	၃၅၄
အနပ္ပကေ	၃၅၀	အနုယုဋ္ဌေထ	၄၁၈
အနယေန	၃၁၂	အနုဝဿိကော	၁၀၀
အနရိယံ	၁၅၁	အနုဝိဂဏေတိ	၂၇၆
အနဝဿုတော	၃၄၉	အနုသာသိ	၁၈၉
အနဝေါသိတတ္ထော	၂၆၁	အနုဿရိ	၃၇၁
အနာမန္တေတွာ	၁၂၂	အနေကဇာတိသံသာရံ	၂၁၇
အနာသန္ဓဝရာ	၁၂၂	အနေဇော	၁၃၀
အနာသဝံ	၃၈၇	အန္တံ	၂၂၈
အနာသဝဿ	၄၁၉	အန္တကရော	၄၀၇
အနာသဝေါ	၂၅၉၊ ၃၁၉	အန္တရဝဿမ္ပိ	၃၁၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၉

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အန္တရဝဿာနံ		၃၁၇	အပ္ပမတ္တဿ		၄၃၁
အန္တကာရေ		၃၇၀	အပ္ပမတ္တာ		၄၀
အန္တဘူတော		၄၃၁	အပ္ပမတ္တော		၁၄၁၊ ၁၅၉
အန္တော		၂၄၉	အပ္ပလာဘော		၃၄၉
အန္တပါနဿ		၃၁၉	အဖရိ		၀၇
အန္တာဂတံ		၁၀၂	အဗ္ဗဟိတွာန		၃၆၂
အန္တေသံ		၄၃၅	အဗ္ဗတိတာ		၄၅၇
အပစိတော		၃၉၀	အဘယာနိ		၂၂၄
အပစေယျာနံ		၃၉၀	အဘာဝိတံ		၃၂၂
အပဒါနေ		၁၄၉	အဘာသိတ္ထ		၃၃
အပရဒ္ဓေါ		၂၁၇	အဘိဏှသော		၁၀၂၊ ၃၀၀
အပရာဇိတေ		၃၂၁	အဘိနဒန္တိ		၉၇
အပရာပရံ		၃၀၉	အဘိနန္ဒာမိ		၄၀၇
အပရိမိတဒဿိနာ		၂၄၁	အဘိနိက္ခမ္မ		၄၇၅
အပဿံ		၄၃၁	အဘိရာမိတော		၄၀၂
အပဿန္တဉ္စ		၁၇၇	အဘိသတ္တောဝ		၂၉၉
အပါနဒိ		၆၀	အဘိသန္တဟိတွာ		၃၄၅
အပိ		၃၁၉	အမတဗုဒ္ဓိကာယံ		၄၁၀
အပုရက္ခတော	၁၂၀၊ ၄၇၆		အမတဿ		၉၅
အပေက္ခံ		၆၇	အမတောဂဓံ		၃၇၃၊ ၃၀၀
အပေက္ခဝါ		၄၄၅	အမရံ		၄၃၅
အပေက္ခာ		၄၀၀	အမောဗံ		၄၁၇
အပေတဘေရဝေါ		၅၅	အမောဗာ		၁၆၃
အပေတလောမဟံသော		၅၀	အမ္မပလ္လဝသင်္ကာသံ		၄၀၉
အပ္ပံ		၂၂၀	အမ္မုသေဝါလသဉ္စန္ဒာ		၂၀၄
အပ္ပကသိရေန		၀၄	အမ္မ		၁၄၃
အပ္ပညာတော		၃၁၉	အမ္မိ		၃၀၉
အပ္ပဋိမဿ		၁၃၅	အမ္မိ နိဗ္ဗုတော		၂၅၂
အပ္ပတ္တမာနသော		၄၃၀	အယံ	၁၆၄၊ ၂၄၇၊ ၂၇၆	
အပ္ပမဇ္ဇတော		၁၉၄	အယောနိ		၄၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ဒပါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အယောနိသော	၃၅၃	အဿ	၃၃၉၊ ၄၈၅
အရညသညိနော	၂၇၇	အဿတ္ထေ	၄၃၂
အရညသ္မိ	၁၁၄၊ ၄၅၉	အဿဒ္ဓါနိ	၄၅၆
အရဟံ	၃၉၈	အဿာ	၄၁၉
အရိယံ	၁၂၄	အဿိတော	၃၄၂
အရိယာ	၃၄၁	အဿု	၂၂၈၊ ၂၃၂
အရူပဓာတုသု	၄၈၂	အဿောသိ	၃၂၁
အလံ	၄၇၇	အဟံ	၁၄၈၊ ၁၈၉၊ ၃၂၁
အလဘိတ္ထံ	၄၃၂	အဟိ	၄၄၆
အဝစ	၇၅	အဟု	၈၇၊ ၄၃၉
အဝဇာနန္တိ	၃၁၉	အဟု တုယံ	၄၆၂
အဝပတိတံ	၄၀၅	အဟူ	၄၁၆
အဝရန္တိယံ	၃၇၂	အဟော	၄၁၅
အဝဟိယုသေ	၂၈၉	အဟောရတ္တာ	၃၃၈
အဝိဒ္ဓါ	၃၄၅		
အဝိပ္ပဝသတော	၂၉၉	[အာ]	
အဝေဒယံ	၃၁၂	အာဂတံ	၄၂၈
အသက္ခိ	၂၃၆၊ ၄၇၇	အာဂတာနံ	၄၃
အသင်္ခေယျသု	၄၁၆	အာဂတော	၁၃၈
အသညတာ	၁၂၇	အာဂမ္မ	၁၂၂
အသညိသုဋ္ဌိတံ	၄၈၂	အာဇညော	၈၄
အသမာဟိတော	၃၆၀	အာတာပီ	၃၁၁၊ ၆၉
အသာရကာ	၄၈၂	အာဒိစ္စဗန္ဓုနော	၁၀၄
အသိ	၃၉၃	အာဒီနဝံ	၃၀၉၊ ၃၄၉
အသိတာသု	၁၄၁	အာနိတာယ	၂၀၃
အသိတော	၁၃၀	အာဗာဓိကော	၃၉၈
အသီတိ ဝဿင်္ကောဋီယော	၂၅၂	အာဗာဓေ	၁၁၂
အသောကံ	၄၄၄	အာယသ္မာ	၃၃
အသ္မာ လောကာ	၄၅၃	အာယု	၃၃၈
အသ္မိ	၂၁၉	အာယုဝါ	၄၅၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဣ]	
အာယုသင်္ခယံ	၂၀၇	ဣန္ဒဂေါပကသဉ္စန္ဒာ	၇၄
အာရဒ္ဓဗလဝီရိယော	၃၇၁	ဣန္ဒြိယာနိ	၄၁၉
အာရဒ္ဓဝီရိယာ	၃၄၁၊ ၃၅၀	ဣမံ	၁၀
အာရမ္ဘထ	၄၀၀	ဣဝ	၅
အာရောပမာနကံ	၄၂၀		
အာလောကဒါ	၄၃	[ဥ]	
အာသဇ္ဇ	၁၀၂	ဥက္ကဏ္ဍိတောပိ	၂၆၀
အာသန္ဓိ	၁၆၀	ဥက္ခိပေ	၄၂၄
အာသဝက္ခယော	၂၉၄၊ ၃၀၃	ဥက္ခေပကတဝစ္ဆယ	၁၀၆
အာသဝါ	၂၄၃၊ ၂၅၆	ဥဂ္ဂစ္ဆိ	၃၉၁
အာသိ	၃၅၄	ဥဇ္ဇေ	၃၅၀
အာဟာရဋ္ဌိတိကော	၃၁၂	ဥဏှောဒကံ	၃၉၀
အာဟာရော	၃၁၂	ဥတ္တမံ	၂၆၄၊ ၄၂၇
အာဟု	၁၆၄၊ ၃၀၉	ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ	၄၀၅
[ဣ]		ဥတ္တမေ	၃၂၁
ဣစ္ဆိတာ	၃၇၂	ဥတ္တမော	၁၉၉
ဣစ္ဆာမိ	၃၉၀	ဥတ္တရိ	၀၂
ဣစ္ဆေ	၄၄၅	ဥတ္တိဏ္ဏာ	၂၃၀
ဣဇ္ဈိသု	၁၇၅	ဥဒကာ	၂၃၆
ဣတရိတရေန	၂၀၀၊ ၄၄၆	ဥဒဂ္ဂမေဃေန	၂၇၇
ဣတိ	၂၃၂၊ ၄၂၃၊ ၄၄၉၊	ဥဒပဇ္ဇထ	၁၁၂
ဣတော	၇၅	ဥဒဗ္ဗဟိ	၃၅၄
ဣတ္ထံ	၃၃	ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ	၆၇
ဣဒံ	၂၁၄	ဥဒ္ဓစ္စံ	၂၀၉
ဣဒံ အဟု	၄၄၉	ဥဒ္ဓတော	၃၅၄
ဣဒ္ဓိယာ	၁၃၀	ဥဒ္ဓါတုံ	၂၃၆
ဣဓ	၁၉၉	ဥပကဏ္ဍမိ	၄၁၁
ဣဓ	၇၁၆၊ ၇၁၀၊ ၄၃၊ ၃၁၉	ဥပဂါမိနော	၂၅၆
ဣဓေဝ	၂၂၃၊ ၃၉၃	ဥပစ္စဂံ	၃၉၁
		ဥပဇ္ဈာယဿ	၃၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဇ]	
ဥပဇ္ဈာယော	၇၅	ကော ဝါစာ	၃၁၇
ဥပမိ°	၃၄၅	ကောသနဿ	၄၅၄
ဥပရတော	၃၀	ကော	၅၀၊ ၄၆၀
ဥပရုဇ္ဈတိ	၃၃၀	တေရဟိ	၃၀၉
ဥပရုန္နန္တိ	၃၃၆	တောဒိသံ	၄၁၆
ဥပသင်္ကမိ	၃၇၀	တေန	၂၆၄
ဥပသန္တဿ	၁၉၄	တ္ထ	၄၇၉
ဥပသန္တော	၃၀	ဓေတိ	၄၅၂
ဥပသမန္တိ	၁၅၄	ရေက	၂၄၅
ဥပါဂမိ°	၆၅	ရေယေ	၄၂၅
ဥပါယကုသလေန	၃၅၄	ရိတံ	၂၆၇
ဥပါသိတာ	၃၀၀	ဧဝံ	၃၀၇
ဥပေတိ	၂၆၀၊ ၃၄၅	ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ	၄၆၂
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ	၃၀၉	သေနံ	၃၁၂
ဥပ္ပတန္တေသု	၂၁၃	သော	၂၀၉
ဥပ္ပတေ	၂၁၃	သေတိ	၄၀၄
ဥပ္ပန္နော	၁၀၄	ဟိ	၃၀၅
ဥဗ္ဗိ	၃၆၆		
ဥဗ္ဗတော	၁၄၄	[ဩ]	
ဥဘယာ	၄၅၃	ဩက္ခိပေ	၄၂၅
ဥသဘဿ	၂၇၀	ဩဂ္ဂယု	၁၆၁
ဥသုကာရာ	၉၀	ဩဃတိဏ္ဏော	၀၃
[ဇ]		ဩဃာ စ ဂန္တာ	၂၃၀
ကေကော	၄၀၂	ဩစေတုံ	၄၁၁
ကေင်ဒဿိ	၂၇၁	ဩဒကံ	၃၃၀
ကေတ္တနိရတံ	၁၅၂	ဩဒရိကော	၂၆၁
ကေဓမ္မံ	၄၄၆	ဩပိယ	၃၀၁
ကေပုပ္ဖံ	၂၅၂	ဩဘာသဇာတံ	၁၀၂
ကေရတ္တိ°	၃၇၁	ဩမဋ္ဌော	၁၃၁
		ဩရုယု	၄၀၉

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ဩ]		[က]
ဩလိခိဿန္တိ	၃၇၀	ကလျတံ	၂၇၀
ဩဝါဒေ	၄၀၅	ကလျာဏေ	၄၇၅
ဩဟာယ	၃၄၂	ကဿ	၄၁၉
	[က]	ကဠိရော	၂၀၃
ကံသံ	၂၅၄	ကာပုရိသေန	၃၁၃
ကင်္ခံ	၄၃၊ ၃၂၁	ကာမံ	၁၄၀
ကင်္ခါ	၂၁၁၊ ၃၂၁	ကာမကာမိနော	၄၅၇
ကင်္ခေတ	၇၁	ကာမဂုဏာ	၄၇၇
ကစ္ဆိ	၁၀၀	ကာမဂုဏေ	၄၀၇
ကဋ္ဌုကံ	၃၃၉	ကာမစ္ဆန္ဒော	၂၀၉
ကဏှာ	၁၀၂	ကာမဓာတုံ	၃၉၁
ကဏှော	၃၃၁	ကာမယတိ	၂၄၅
ကတံ	၁၀၁	ကာမရာဂေန	၃၅၄
ကတံ ကိစ္ဆံ	၁၀၂	ကာမာ	၄၇၀
ကတန္တံ	၁၀	ကာမာ အနိစ္စာ	၃၉၉
ကတပဒံ	၄၁၁	ကာမေ	၁၄၃
ကတွာန	၄၀၉	ကာယဂတာသတိံ	၅၀
ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္ဓော	၂၅၀	ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော	၂၀၇
ကပ္ပကော	၃၇၀	ကာယော	၂၆၆
ကပ္ပဋကုရော	၄၁၀	ကာရံ ကတွာန	၄၅၇
ကပ္ပဋော	၄၁၀	ကာရန္တိယံ	၉၇
ကပ္ပါကပ္ပေသု	၄၇၆	ကာလင်္ကတာ	၄၅၇
ကရံ	၄၄၉	ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော	၄၅၉
ကရံ ဗာလော	၃၃၉	ကာဟသိ	၃၉၃
ကရဏီယာနိ	၄၄၃	ကာဟာမိ	၂၆၄
ကရဿု	၁၄၀	ကာဠိ	၃၄၅
ကရိဿသိ	၄၂၂	ကိံ ဇိယုတေ	၄၆၂
ကရောတိ	၃၄၅	ကိံ တေ	၃၀၁
ကလိင်္ဂရံ	၄၂၀	ကိစ္ဆံ	၃၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[က]
ကိစ္ဆာ	၂၈၀
ကိလေသာ	၁၉၁
ကိသော	၄၅၉
ကီရန္တိ	၃၃၆
ကုက္ကုဋ္ဌာ	၁၄၄
ကုဇ္ဇရော	၄၀၅၊ ၄၈၀
ကုဋ္ဌိကာ	၂၉၊ ၃၁
ကုဋ္ဌိကာ ကတာ	၁၆၃
ကုဋ္ဌိ ကတာ	၃၁၆
ကုတော	၄၀၄
ကုဒါဿု	၂၂၈
ကုန္ဒဒိန္နံ	၃၃၈
ကုပ္ပတိ	၄၀၄
ကုပ္ပနိယေ	၄၀၄
ကုမာရိဟိ	၁၆၇
ကုလေ ကုလေ	၄၆၂
ကုလေသု	၃၁၂
ကုသံ	၁၀၆
ကုသလီ	၁၁၉
ကုသိတံ	၃၄၀
ကုသိတော	၂၆၁
ကေတုနာယေဝ	၁၈၄
ကေတုဟာ	၁၈၄
ကေဝလံ	၈၇
ကေဝလာ	၄၂၃
ကေသေ မေ	၃၇၈
ကောလာဟလံ	၄၆၀
ကောဝိဒေါ	၉၅၊ ၁၉၆၊ ၂၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ခ]
ခဏာ	၄၄၉
ခန္ဓာ	၂၃၄၊ ၃၆၂
ခန္ဓာနံ	၉၈
ခလိတွာ	၁၄၆
ခိပ္ပမေဝ	၈၇
ခိဏာ	၃၂၄
ခိယတိ	၃၃၈
ခုဇ္ဇကေဟိ	၁၄၀
ခေမံ	၄၄၄
ခေါ	၁၃၈၊ ၃၁၉၊ ၃၃၆

	[ဝ]
ဂင်္ဂါတီရေ	၃၁၆
ဂင်္ဂါသောတောဝ	၃၇၃
ဂစ္ဆံ	၃၄၂
ဂစ္ဆာမ	၃၈၅
ဂတာနိ	၄၁၉
ဂတီ	၄၃၁
ဂတီသု	၄၃၁
ဂန္ဓာ	၃၂၆
ဂန္ဓဗ္ဗာ	၃၆၇
ဂပ္ပံ	၂၆၁
ဂမိဿသိ	၃၁၅
ဂမ္ဘိရံ	၄၇
ဂမ္ဘိရော	၂၈၀
ဂရဟန္တိ	၃၆၀
ဂဝေသန္တော	၃၉၂
ဂဟကာနိ	၃၉၂
ဂဟကာရံ	၃၉၂
ဂဟကာရက	၃၉၃

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဂ-ဃ]		[ဝ]	
ဂဟဋ္ဌာနံ	၁၈၇	စလာ သဒ္ဓါ	၄၆၂
ဂဋ္ဌဂဋ္ဌာယတိ	၄၀၂	စဝန္တိ	၃၀၉
ဂါထာ	၅၂၈	စာရိကံ	၂၁၅
ဂါမံ	၄၀၉	စိတ္တံ	၁၀၂၊ ၃၅၄
ဂါမာ	၁၂၂	စိတ္တကထိ	၄၅၁
ဂါမော	၄၆၀	စိတ္တကလိ°	၄၂၉
ဂိဋ္ဌါ	၁၈၁	စိတ္တဒုဗ္ဗကံ	၄၂၉
ဂိရိဂဗ္ဘရေ	၅၂၇	စိတ္တနိမိတ္တဿ	၂၃၀
ဂိရိနာ	၂၈၉	စိတ္တဘဒ္ဒက	၄၂၂
ဂိဟိတ္တံ	၂၆၁	စိတ္တဝုပသမဿ	၄၅၄
ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၂၉၄	စိန္တေတုံ	၂၈၀
ဂေဟံ	၃၉၃	စိဟစိဟာဘိနဒိတေ	၁၅၂
ဂေါတမ	၃၀၁	စီဝရံ	၄၀၉
ဂေါနဂုံလမိဂါယုတာ	၂၈၄	စုတာ	၁၈၁
ဂေါနဂုံလာ	၂၈၄	စေ	၃၁၉
ဆန္ဒယန္တော	၃၁၄	စေတသော ပဏိမိ	၄၃၉
ဆရာ နိက္ခမ္မ	၄၀၇	စေတောသမထကောဝိဒေါ	၂၈၂
		စောဒိတာ	၄၅၇
[ဝ]		စောဋ္ဌာ	၃၇၈
• ၁၂၈၊ ၁၈၂၊ ၃၁၉၊ ၃၅၉		[ဆ]	
စက္ခုဒဒါ	၄၃	ဆန္ဒ	၂၉
စဇိတွာန	၁၄၃၊ ၂၅၂	ဆန္ဒာ	၃၁
စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ	၃၇၁	ဆဒဿာယတနေ	၂၉၄
စပလော	၃၅၄	ဆန္ဒိတတ္တံ	၄၀၂
စရာမိ	၃၁၂	ဆဝသိတ္တော	၃၁၆
စရိတကံ	၁၂၆	ဆဝိပါပက	၄၂၂
စရိမော	၄၁၆	ဆ သဟဿာနိ	၃၆၇
စရိမှ	၃၂၆	ဆိဇ္ဇတိ	၂၁၁
စရိဿာမိ	၄၆၂	ဆိန္တေ	၈၂
စရေယျ	၃၃၄		

ပဒါနုတ္တမော	[ဆ-ဇ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ဈ]	ပိဋကော်
ဆိန္ဒူမူလကာ		၂၃၉၊၃၀၃	ဈာနရတော		၇၁
ဆေတ္တု		၄၀၀	ဈာနာနိ		၄၁၁
ဇဗ်ဗလံ		၄၆၂	ဈာပိတာ		၁၉၁
ဇညာ		၆၇	ဈာယံ		၉၇၊၂၃၀
ဇနမ္ပိ		၃၄၂	ဈာယ		၃၀၁
ဇနာ		၃၃၆	ဈာယတံ		၄၂၇
ဇနိတေန		၃၄၂	ဈာယိနော		၃၄၁
ဇနေတိ		၂၇၇	ဈာယေယျ		၁၂၀
ဇနေန		၃၄၂		[ဉ-ဋ-ဃ]	
ဇနော		၃၄၂	ဉာတယော		၄၅၇၊၄၇၉
ဇယံ		၁၉၉	ဉာတိဗန္ဓဝပေမေန		၄၅၇
ဇဟ သီဃံ		၂၂၇	ဉာတိနံ		၄၅၆
ဇဟေ		၀၂	ဉာတော		၃၃၄
ဇာဂရော		၄၁၇	ဋာနာ		၄၄၃
ဇာတိ		၃၂၄၊၄၇၉	ဋ္ဌိတတ္ထော		၅၅
ဇာတိမရဏသံသာရော		၄၁၆	ဋံသေဟိ		၁၁၄
ဇာတိသံသာရော		၄၇၀	ဋယုမာနေ		၁၃၂
ဇာတိသု		၂၂၃		[ဏ]	
ဇာတော		၁၀၄	ဏံ		၄၂၉၊၄၃၅
ဇာနာဟိ		၁၆၃	ဏန္တကာ		၉၀
ဇာလသင်္ခါတော		၃၂၄	ဏဏှာ		၃၆၂
ဇာလိနိ		၃၆၂	ဏတိယေ		၃၁၇
ဇိဏ္ဏံ		၂၀၇	ဏတုတ္တရိ		၄၆၀
ဇိနသာသနံ		၃၂၄	ဏတော		၁၂၂၊၃၇၀
ဇိရမာနေန		၁၁၅	ဏတော စိတ္တံ		၃၉၁
ဇိဝန္တံ		၁၄၃	ဏတ္ထ တတ္ထ		၁၇၊၃၉၂
ဇိပိတံ		၃၁၂၊၃၃၀၊၄၁၇	ဏတ္ထေဝ		၃၃၆
ဇိပိတုံ		၄၄၅	ဏတြ		၁၁၄
ဇိပိတေ		၂၀၇			

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[တ]		[တ]
တထာ	၂၄၁	တေ	၉၇၊ ၁၄၉၊ ၁၆၃၊ ၂၆၂၊ ၄၅၇
တထာဂတာနံ	၄၂	တေ ခန္ဓာ	၃၀၉
တထာ တယော	၄၆၀	တေဇနံ	၉၀၊ ၁၀၉
တထာ ဟိ	၂၇၆	တေန	၉၅၊ ၂၂၄၊ ၂၄၇
တထေဝ	၂၉၉	တေဝိဇ္ဇော	၃၁၉၊ ၄၃၆
တဒါစရံ	၁၂၄	တေဝိဇ္ဇောဟံ	၂၀၂
တပံ	၄၃၅	တေသံ	၄၀၀
တပ္ပမာနေန	၁၁၅	တေ သေလာ	၂၀၄
တပ္ပိတော	၂၆၄	တွဇ	၃၇၃
တမောခန္ဓော	၃၁၇		
တရုဏဇာတိကာ	၂၇၆		[ဇ]
တသ္မာ	၁၂၀၊ ၂၁၂၊ ၄၀၀	ထလံ	၂၃၆
တဿ	၃၉၀	ထိနမိဉ္စံ	၂၀၉
တဟိံ	၁၆၇	ထူဏိကာ	၃၉၃
တာဒိနေော	၁၃၅	ထေရော	၃၃
တာဒိသံ	၁၀၂	ထောက် ထောက်	၄၆၂
တာဒိသကော	၄၅၃		
တာလပတ္တာနံ	၃၁၆		[ခ]
တာဋ္ဌေသံ	၄၁၁	ဒမိတာလကံ	၃၄၅
တိဋ္ဌတိ	၂၅၆	ဒဗ္ဗံ	၁၀၆
တိဋ္ဌ မက္ကဋ	၃၁၅	ဒဗ္ဗော	၅၅
တိဏာ	၄၄၉	ဒမေန	၅၄
တိဏ္ဏံ မေ	၃၁၆	ဒမေန္တိ	၉၀
တိဒိဝံ သုခံ	၄၅၇	ဒဿနသမ္ပန္နံ	၁၄၆
တိရစ္ဆာနယောနိယံ	၄၀၂	ဒဟရော	၄၁၇
တုစ္ဆော ကာယော	၃၇၀၊ ၃၀၀	ဒဠပရက္ကမာ	၃၅၁
တုယုမေဝေတံ	၄၆၂	ဒဠဝီရိယေန	၃၇၂
တုလယိတွာန	၂၇၃	ဒဠသလ္လသမပ္ပိတော	၄၇၇
တုသေယျ	၄၄၆	ဒါဠိနံ	၅၂၇
တူလမိဝ	၂၆၇	ဒါယာဒေါ	၀၇၊ ၃၃၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
	[ဘ]		[ခ]
ဒါရေသု	၄၀၀	ဒုလ္လဘော	၄၂၉
ဒိဋ္ဌာ	၂၃၄၊ ၃၉၉	ဒုဝေ	၄၆၀
ဒိဋ္ဌော	၃၉၃	ဒူရံ	၃၁၅
ဒိက္ခော	၄၀၉	ဒေဝ	၃၀
ဒိဝါ	၂၂၀	ဒေဝ	၃၂
ဒိသ္မာ	၂၅၅	ဒေဝေါ	၁၅၀၊ ၄၀၂၊ ၄၆၀
ဒိဃံ	၄၃၁	ဒေသိတံ	၁၉၆၊ ၄၄၄
ဒုက္ခံ	၄၀၂	ဒေသိတော	၂၄၇
ဒုက္ခက္ခန္ဓော	၂၁၇	ဒေါသသံဟိတံ	၁၅၁
ဒုက္ခက္ခယော	၃၀၃	ဒေါသော	၂၁၉
ဒုက္ခဇာတဿ	၂၁၇	ဒွါရေ	၄၅၁
ဒုက္ခာ ကာမာ	၂၄၅	ဒွိန္ဒံ	၃၁၇
ဒုက္ခာ ဇာတိ	၃၉၂		
ဒုခိတံ	၂၀၇		[ဝ]
ဒုစ္စရိတံ	၄၆၂	ဓံသတေ	၄၄၃၊ ၄၅၃
ဒုစ္ဆန္ဒံ	၃၂၂	ဓက်ရူပါ	၃၄၅
ဒုဇ္ဇဟော	၃၁၃	ဓဇာလု	၃၆၇
ဒုတိယာဘိသေစနံ	၂၅၄	ဓနဉ္စ	၄၀၀
ဒုဒ္ဓမိယော	၅၄၊ ၆၂	ဓမ္မနိသန္တတော	၄၅၉
ဒုဒ္ဓသံ	၄၀	ဓမ္မံ	၁၉၆၊ ၃၂၁
ဒုန္နိက္ခမော	၂၀၃	ဓမ္မဋ္ဌော	၄၅၆
ဒုပ္ပဗ္ဗဇံ	၂၇၉	ဓမ္မတာ	၄၀၂
ဒုမန္တိတံ	၆၅	ဓမ္မဒဿနံ	၄၁၀
ဒုမပတ္တံ	၃၀	ဓမ္မဓရာ	၃၉၉
ဒုမဂ္ဂယာယ	၁၀၄	ဓမ္မရတိယာ	၃၅၁
ဒုမ္မေဓော	၂၂၀၊ ၂၇၁	ဓမ္မရသေန	၂၆၄
ဒုရဓိဂမာ	၂၀၀	ဓမ္မသုဓမ္မတံ	၁၀၁၊ ၄၃၅
ဒုရဓိဝါသာ	၂၀၀	ဓမ္မာ	၄၁၅
ဒုရန္တယံ	၂၄၃	ဓမ္မာဒါသံ	၃၀၀
ဒုရုဗ္ဗဟံ	၃၁၃	ဓမ္မေ	၃၀၊ ၆၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ဝ]		[န]
ဓမ္မေသု	၆၅	နဋ္ဌာဂါရုံဝ	၄၈၀
ဓမ္မော	၃၈၇	နာဂေါ	၄၅၉
ဓရဏီ	၁၅၄	နာမိဂစ္ဆန္တိ	၂၆၂
ဓာဝိ	၃၁၅	နာမိဂစ္ဆေယျ	၃၃၄
ဓုနာတိ	၃၈	နာနတ္ထေန စ ကမ္မနာ	၃၃၆
ဓုနာထ	၄၈၀	နာနာဇနပဒံ	၁၂၇
ဓုရံ	၃၈၂	နာပဂတံ	၆၅
	[န]	နာရိယော	၁၆၇
နံ	၃၁၉	နာဝတိဋ္ဌတိ	၉၅
န	၂၆၈၊ ၂၇၆	နိကန္တိ	၉၁
နက္ခတ္တမာလိနိ	၄၀၅	နိက္ကမထ	၄၈၀
နဂဂ္ဂေသု	၂၇၇	နိက္ခမိတူန	၂၀၇
နဂဝိဝရဂတော	၁၃၅	နိက္ခမေ	၄၃၉
နဂါ	၂၇၇	နိက္ခိပိဿာမိ	၉၁
နဂ်လာဝတ္တနိ	၈၄	နိဂ္ဂယု	၄၅၇
နဂ်လာသု	၁၄၁	နိဂ္ဂဟိတောသိ	၃၁၅
နဒန္တာနံ	၅၂၇	နိဂ္ဂဟေဿာမိ	၂၁၅
နဒန္တိ	၃၈၇၊ ၄၂၇	နိစ္စံ	၃၅၁
နဒိဿာမ	၃၈၅	နိစ္စမေဝ	၁၂၂
နန္ဒက	၃၈၅	နိစ္စော	၃၀၉
နန္ဒမာန	၄၂၈	နိဋ္ဌာယိတာ	၈၅
နဘံ	၄၂၇	နိပကော	၂၃၀
နမော	၁၄၉၊ ၂၄၇	နိပတတိ	၂၉၉
နယန္တိ	၉၀	နိပတန္တေသု	၂၁၃
နရော	၄၅၃၊ ၄၅၉	နိပတေ	၂၁၃
နဝပဗ္ဗဇိတော	၄၇၅	နိပါတေသံ	၄၃၉
နဝါ	၁၆၄	နိပုဏံ	၄၈၊ ၁၀၄၊ ၄၂၇
နဝေန	၂၇၇	နိဗောဓေန္တိ	၉၇
နဝေါ	၄၇၅	နိဗ္ဗာနံ	၃၀၁
နဋ္ဌသေတုံဝ	၆၁	နိဗ္ဗာနဂမော	၂၃၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န-ပ]		[ပ]	
နိဗ္ဗာယိသံ	၃၆၂	ပကုဗ္ဗတိ	၃၃၇
နိဗ္ဗုတိ	၁၁၅	ပက္ကမေ	၂၆၈
နိဗ္ဗုတော	၂၁၉	ပက္ခန္ဓော	၄၇၇
နိမိယံ	၁၁၅	ပက္ခိမာ	၃၃၀
နိယောဇယိ	၄၂၉	ပက်ပလိပါ	၂၃၈
နိရယံ	၄၈၁	ပကော	၃၁၂
နိရာမိသံ	၂၃၀	ပစလာယမာနော	၄၁၁
နိရာမိသေ	၈၄	ပစလိတာ	၄၈၃
နိရုဇ္ဈတိ	၄၄၄	ပစာလေသိ	၄၁၁
နဝါတဂုတ္တိနာ	၂၀၁	ပစ္စဗျမိ	၁၀၄
နဝါတာ	၃၀	ပစ္စဝေက္ခိသံ	၃၇၈
နဝါပပုဋ္ဌော	၈၆၊ ၂၆၁	ပစ္စေသံ	၁၇၅
နသိန္နော	၃၄၅	ပစ္ဆာ ဟနတိ	၃၃၀
နသိန္နော	၄၀၉	ပစ္ဆိမကော	၄၁၆
နသီထေ	၄၃	ပဇာ	၁၀၈
နလဗ္ဘဝဏ္ဏာ	၇၃	ပဇာနံ	၃၄၅
နလာ	၉၇	ပဇ္ဇလိတော	၄၃
နိလာသုဂိဝါ	၉၇	ပဇ္ဇ	၈၂
နိဝရဏေ	၃၈၀	ပဇ္ဇက္ခန္ဓာ	၃၀၃
နူန	၂၇၆	ပဇ္ဇသင်္ဂါတိဂေါ	၈၂
နေကဓာ	၄၈၂	ပဇ္ဇာဟာဟံ	၄၃၈
နေတရာ	၁၀၈	ပညံ	၄၂
နေတ္တိကာ	၉၀	ပညဝါ	၁၉၉၊ ၃၇၀
နေရယိကာ	၁၇၉	ပညာဗလီ	၇၁
နေဝသညိသု	၄၈၂	ပညာယ	၃၁၅
နော	၁၀၈	ပဋိကင်္ခါမိ	၄၀၇
နော	၂၈၀၊ ၃၈၅	ပဋိဂမိဿာမိ	၉၉
နာတကော	၄၃၆	ပဋိဇဂ္ဂိတုံ	၄၀၅
ပံသုကူလဉ္စ	၃၁၇	ပဋိပဋ္ဌိသံ	၃၈၈
ပကတံ ကမ္ပံ	၂၂၀		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဋိပဒါယ	၃၂၁	ပပဇ္ဇိ°	၁၉၆
ပဋိသံတော	၉၁	ပဗ္ဗဇိ°	၂၀၇၊၂၇၃
ပဏ္ဍရကေတုနာ	၁၈၄	ပဗ္ဗဇိတော	၁၀၀၊၁၄၈၊
ပဏ္ဍာ	၄၇		၁၆၉၊၃၉၁
ပဏ္ဍိတံ	၄၇၇	ပဗ္ဗတေန	၂၈၉
ပဏ္ဍိတာ	၄၇	ပဗ္ဗာဇယိ	၃၈၅
ပဏ္ဍိတော	၂၇၁	ပမာဒေါ	၃၀၁
ပတန္တိ	၁၈၁	ပမုတ္တိတုံ	၄၇၇
ပတိတာ	၁၈၁	ပရက္ကမံ	၃၇၂
ပတိတိဋ္ဌတိ	၁၄၆	ပရပါဏာနိ	၄၅၃
ပတိဿတာ	၁၃၈	ပရမံ သန္တိ°	၁၁၅
ပတိဿတော	၁၆၉၊၂၃၀၊	ပရမဟိတာနုကမ္ပိနော	၂၇၆
	၄၀၇၊၄၃၂	ပရမာ	၄၅၃
ပတ္တာဂတေ	၃၅၀	ပရာဇိတော	၄၀၅
ပတ္တိယာ	၁၂၄၊၃၈၀	ပရိက္ခိပေ	၄၂၄
ပတ္တော	၂၉၄၊၃၀၉	ပရိက္ခိဏံ	၂၂၀
ပတ္တယသိ	၁၅၈	ပရိက္ခိဏာ	၂၄၃
ပတ္တေန္တော	၄၈၅	ပရိစရိ°	၄၃၅
ပထဝိ°	၈၇	ပရိစာရေတွာ	၂၅၂
ပထဿ	၁၉၆	ပရိစိဏ္ဍော	၃၈၇
ပဒံ တဿ	၂၄၃	ပရိစ္ဆဒေန	၂၈၉
ပဒက္ခိဏံ	၉၈	ပရိဇာနန္တိ	၄၄၄
ပဒက္ခိဏကမ္မံ	၁၂၆	ပရိညာတာ	၂၃၉၊၃၀၃၊၃၆၂
ပဒါလိတာ	၂၃၄၊၄၇၈	ပရိညာယ	၃၆၂
ပဒါလိတော	၃၁၇	ပရိတ္တံ ဒါရုံ	၃၄၀
ပဓံသယိ	၁၈၄	ပရိနိဗ္ဗိဿတိ	၂၅၉
ပနဿတိ	၃၃၆	ပရိနိဗ္ဗတော	၅၅၆၂
ပနာဒေါ	၃၆၆	ပရိဗ္ဗဇေ	၃၅၀
ပနဒိဿာမိ	၁၀၆	ပရိဘုတ္တံ	၂၄၁
ပန္နာနိ	၃၃၄	ပရိဝဇ္ဇိတာ	၂၃၈

ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်
ပရိဝတ္တိသံ		၄၃၁	ပါပဓမ္မော		၃၁၉
ပရေ		၃၅၉၊ ၄၂၄	ပါပမိတ္တေ		၄၈၅
ပလာလစ္ဆန္ဒကော		၄၂၃	ပါပါနိ		၃၃၁
ပဝဿ		၁၅၈	ပါပါနိ ကမ္မာနိ		၃၃၉
ပပိဋဿ		၄၃၉	ပါပေန		၂၅၀
ပပိဝိတ္တာ		၃၄၁	ပါမောဇ္ဇဗဟုလော		၆၉
ပပိဝေကရသံ		၂၃၀	ပါရဂတံ		၄၂၅
ပသံသန္တိ		၃၅၉	ပါရဂုံ		၁၃၀
ပသတ္တိယ		၃၀၁	ပါဝိသိ		၄၀၉
ပသဝတိ		၄၅၃	ပါသာ		၄၇၇
ပသံ		၄၃၉	ပိဏ္ဍိကာယ		၄၆၂
ပဿ		၄၃၅	ပိတွာ		၂၆၄
ပဿန္တိ		၁၇၇	ပိယံ နိမိတ္တံ		၂၅၅
ပဿော		၁၇၇	ပိယရူပေ		၄၀၇
ပတာယ		၃၅၀	ပိယသ္မိ		၁၁၉
ပဟိတတ္တာ		၃၄၁၊ ၃၅၁	ပိလဝတီဝ		၂၆၇
ပဟိနမာနဿ		၄၁၉	ပိဟယန္တိ		၁၇၉၊ ၄၁၉
ပဟိနာ		၄၇၈	ပိတိသုခေန		၂၆၆
ပဟိနော		၂၁၉၊ ၃၂၄	ပုဂ္ဂလော		၃၁၉
ပါကတိန္ဒြိယော		၂၇၆	ပုတ္တက		၂၂၄
ပါစိနဝံသဒါယမိ		၃၅၀	ပုတ္တဒါရံ		၄၀၀
ပါဠုလိပုတ္တဝါသိနော		၄၅၁	ပုတ္တေသု		၄၀၀
ပါဏေသု		၁၁၉	ပုထုအညဝါဒိနံ		၂၃၂
ပါတယိသု		၄၇၇	ပုထုဇ္ဇနော		၄၃၁
ပါတာလာ		၂၃၈	ပုထုသိလာ		၂၈၄
ပါဒပေ		၄၃၂	ပုနပ္ပါနံ		၃၄၅၊ ၄၇၉
ပါနဘောဇနံ		၄၄၆	ပုနဗ္ဗဝေါ		၁၉၁၊ ၃၇၈၊ ၄၁၆
ပါပံ		၂၂၃	ပုနရာဂတာ		၁၈၂
ပါပကေ		၃၈	ပုဗ္ဗေ		၂၂၃၊ ၃၃၀
ပါပကော		၃၃၉	ပုရာဏိယာ		၁၆၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနက္ကမဏိကာ

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော
[ပ]		[ဗ]	
ပုရိသကိစ္စာနိ	၄၄၉	ဗုဇ္ဈတိ	၃၃၉
ပုရေ	၂၁၄	ဗုဓော	၄၇၆
ပုရေ သဒ္ဓါ	၄၆၂	ဗုဒ္ဓဂတံ	၄၃၂
ပူဇနာ	၃၁၂	ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ	၆၉
ပူဇနေယျာနံ	၃၉၈	ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၈၅
ပူဇိတော	၃၈၇၊ ၃၉၈	ဗုဒ္ဓဿ	၈၇
ပေက္ခမာနဿ	၃၉၁	ဗုဒ္ဓါ	၄၁၅
ပေတလောကံ	၄၈၁	ဗုဒ္ဓိ	၂၁၂
ပေါဋ္ဌကိလံ	၁၀၆	ဗုဒ္ဓေန	၃၅၄
ပေါသိယော	၁၂၂	ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၃၆၂
[ဖ]		ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၃၆၂
ဖန္ဒတိ	၁၅၂	ဗောဇ္ဈိ	၃၇၂
ဖရူသုပက္ကမာ	၃၃၆	ဗျာဂါ	၃၇၈
ဖလင်္ဂံ	၁၀၂	ဗျာဓယိဿသိ	၁၄၈
ဖာသုကာ	၃၉၃	ဗျာဓိတံ	၂၀၇
ဖုဋ္ဌော	၁၁၄၊ ၂၆၆	ဗျာပါဒေါ	၂၀၉
ဖုဿာဟိ	၄၂၇	ဗျာဟရေ	၄၂၅
ဖုသိတွာ	၁၈	ဗြဟတီ	၃၄၅
[ဗ]		ဗြဟာဝနေ	၁၁၄၊ ၄၅၉
ဗဇ္ဈရေ	၃၂၅	ဗြဟ္မစရိယာနုစိဏ္ဏေန	၄၅၂
ဗန္ဓု	၄၅၆	ဗြဟ္မဗန္ဓု	၄၃၆
ဗလံ	၄၀၀	ဗြဟ္မာ	၄၆၀
ဗဟိဒ္ဓါ	၂၃၂၊ ၃၈၀	ဗြဟ္မုနော	၃၉၁
ဗဟုံ	၂၂၀၊ ၃၄၂၊ ၄၅၃	ဗြဟ္မဏ	၃၉၈
ဗဟုကုဋ္ဌဇသလ္လကိကေန	၂၈၉	ဗြဟ္မဏော	၄၃၆
ဗဟုဿုတာ	၄၅၁	ဗြုမိ	၄၂၉
ဗာဟံ	၃၄၅	[ဘ]	
ဗိလေ	၄၀၂	ဘဂဝါ	၂၃၂
ဗိဋ္ဌိဗိဋ္ဌိကာ	၃၀၁	ဘဂ္ဂါ	၃၉၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[ဘ]	
ဘဇေယျ	၄၇၅၊ ၄၈၅	ဘေသကဋ္ဌာဝနေ	၈၇
ဘဒ္ဒေါ	၈၄	ဘောဇနံ	၇၁
ဘယံ	၄၀၂		
ဘဝ	၂၂၄	[ဗ]	
ဘဝနေတ္ထိ	၃၂၄	မံ	၁၄၈
ဘဝမူလောပဂါမိနော	၂၅၆	မ	၁၀၉၊ ၁၂၂၊ ၁၄၁
ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယ	၁၃၃	မဂဓာ	၄၂၃
ဘဝရာဂဟတဿ	၃၈၉	မဂ္ဂံ	၃၇၃
ဘဝရာဂေါ	၃၈၉	မဂ္ဂေ	၃၂၁
ဘဝါ သဗ္ဗေ	၂၃၄	မဂ္ဂေန	၉၅
ဘဝိဿတိ	၃၈၉	မစ္စာနံ	၃၃၈
ဘဝေ	၃၅၄	မစ္စါ	၆၀
ဘဝေါ	၃၀၉	မစ္စါနော	၄၈၀
ဘာဝယံ	၃၇၁	မစ္စါရာဇဿ	၄၇၇
ဘာဝယိတွာန	၃၆၂	မစ္စါဟာယိ	၃၁၉
ဘာဝယေ	၈၂	မညေဟံ	၈၇
ဘာဝိတံ စိတ္တံ	၄၀၄	မဏိကုဏ္ဍလေသု	၄၀၀
ဘာဝိတတ္တာနံ	၅၊ ၈	မဏ္ဍနံ	၃၅၄
ဘာဝိတာ	၃၆၂	မတံ	၁၄၃၊ ၂၀၇၊ ၂၄၁
ဘာသတိ	၁၈၇	မတိကုသလေန	၂၀၁
ဘာသမာနာ	၃၉၉	မတ္တညူ	၄၅၉
ဘာသိတာ	၃၁၇	မတ္တမညာသိ	၄၁၁
ဘိက္ခူ	၅၈၊ ၃၄၉	မတ္တိကာပတ္တိ	၂၅၄
ဘိန္န	၁၀၉	မတ္တကေ	၁၃၂
ဘိန္နသိရော	၃၄၅	မထိတာ	၂၆၂
ဘိယျော	၂၇၈	မရုပါယသံ	၉၈
ဘုတွာန	၉၈	မနသိကရောတော	၂၅၅
ဘူသနာရတော	၁၀၈	မနသိကာရာ	၃၅၃
ဘေတွာ	၃၄၅	မနောရမာ	၁၆၇
ဘေရဝေ	၄၀၂	မနောရမာနိ	၂၀၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၅

ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်
မနောရမေ		၄၀၇	မိဒ္ဓိ		၈၅
မန္တဘာဏီ		၃၈	မုခနင်္ဂလီ		၂၆၁
မန္တော		၂၆၁၊ ၃၄၅	မုဏ္ဍော		၃၄၉
မယံ		၁၉၁	မုတ္တော		၂၃၈
မရဏေ		၉၁	မုနယော		၃၂၅
မဟဋ္ဌသော		၈၅	မုနိ		၃၈၅၊ ၃၉၈
မဟဏ္ဏဝေ		၃၄၀	မုနိနော		၁၉၄၊ ၄၆၂
မဟတော		၁၉၆	မုသိကသောဗ္ဗံ		၄၄၆
မဟန္တံ		၄၇	မေ		၂၉
မဟဗ္ဗယံ		၃၄၉	မေ	၉၁၊ ၁၁၂၊ ၂၈၂၊ ၃၁၆	
မဟာဏေတုံ		၁၈၄	မေတ္တေန စိတ္တေန		၄၅၃
မဟာဈာယီ		၂၈၂	မေဓာဝီ		၄၁၈၊ ၄၅၆
မဟာမဟီ		၄၂၇	မောဆံ		၃၆၀
မဟာရသံ		၁၉၆	မောဆရာဇာ		၄၂၂
မဟာဝရာဟောဝ		၂၆၁	မောဒန္တိ		၄၅၇
မဟာဝီရေ		၃၂၁	မောနပထေသ္မံ		၁၉၄
မဟာဝီရော		၁၈၉	မောနိဿံ		၃၇၃
မဟောဗေဝ		၂၃၆	မောနေန		၃၇၃
မဟောဗော		၆၁	မောရာ		၉၇၊ ၄၂၆
မာ		၂၂၄	မောဟော		၂၁၉
မာဏဝေ		၄၄၉			
မာနာ		၂၃၈		[ယ]	
မာနုသောပိ		၄၈၂	ယံ ကမ္မံ		၃၃၇
မာနေန		၂၆၂	ယံ သညံ		၄၃၃
မာရဝိသယေ		၄၇၇	ယတတ္ထော		၆၇
မာလုတေန		၂၆၇	ယတော		၃၉၁၊ ၄၀၀
မာလုတေရိတော		၄၅၁	ယတ္ထ		၉၅၊ ၄၁၅
မာလုတော		၃၈၊ ၁၅၄	ယထာ		၁၁၉
မိဂီ ယထာ		၂၇၆	ယထာ		၄၃
မိတ္ထေ		၄၇၅	ယထာဂေါတ္တာ		၁၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ယ]		[ရ]	
ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော	၁၅	ရဇနိယေသု	၄၀၄
ယထာဓိမုတ္တာ	၁၆	ရဇန္တိပိ	၄၆၂
ယထာနာမာ	၁၅	ရဇ္ဇစရိယာ	၁၂၀
ယထာဝိ	၈၄	ရတံ	၁၀၂
ယထာဘူတံ	၂၃၄	ရတာ	၃၅၀
ယထာသုခံ	၃၁	ရတိ°	၃၅၁
ယဒတ္ထိယံ	၇၁	ရတော	၂၂၀
ယဒတ္ထော	၁၇၅	ရတ္ထိ	၄၀၅
ယဒါ	၈၅၊ ၃၂၁	ရတ္ထိန္ဒြိယံ	၂၂၆
ယန္တိ	၁၂၇	ရတ္ထိန္ဒြိယံ	၈၄
ယသ'ဿ	၁၂၄	ရမန္တိ	၃၅၁
ယသဿိနာ	၂၀၉	ရမမာနော	၂၆၈
ယဿ	၂၄၃၊ ၃၆၆	ရမယန္တိ	၇၄၊ ၂၀၄
ယာယ	၃၀၅	ရမ္မံ	၁၀၂
ယာဝန္တော	၄၇၉	ရသဂ္ဂံ	၂၆၄
ယုဇ္ဇတိ	၄၁၇	ရဟော	၄၅၄
ယုဇ္ဇတ	၄၈၀	ရဟောဂတော	၂၇၆
ယူပေါ	၃၆၆	ရာဂဉ္စ	၄၀၀
ယေ တေ	၃၃၆	ရာဇာ	၆၀
ယေန ယေန	၂၂၄	ရုက္ခမူလဂဟနံ	၃၀၁
ယေသံ	၁၆၇	ရုစိရာ	၇၃
ယော	၅၄၊ ၆၇	ရူပံ	၂၅၅၊ ၂၉၉
ယောဂက္ခေမံ	၁၁၅	ရူပဓာတုသု	၄၈၂
ယောဂက္ခေမဿ	၁၉၆၊ ၃၈၀		
ယောဓ	၄၅၃		
ယောနိသော	၂၁၅၊ ၃၅၄	[လ]	
[ရ]		လဒ္ဓိ	၄၃၅
ရက္ခိတတ္ထော	၃၃၄	လဘတေ	၁၂၄
ရက္ခိတဗ္ဗာသု	၃၂၅	လဟုကော ဝတ	၂၆၆
		လာဘာလာဘေန	၂၆၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[လ]		[ဝ]	
လာဘီ	၃၁၉၊ ၃၄၉	ဝါတေဟိ	၃၉၀
လောကဿ	၆၇	ဝါယသိ	၁၀၀
လောကိယံ	၃၅၁	ဝါသံ ဝိစက္ခဏော	၂၆၉
လောကေ	၃၉၀၊ ၄၇၇	ဝါဟဿာ	၄၃၃
လောမဟံသော	၄၀၂	ဝိက္ခိဏော	၄၇၀
[ဝ]		ဝိဂတော	၂၁၉
ဝဇန္တိ	၉၅	ဝိစက္ခဏာ	၄၀
ဝဠိတာသေ	၂၆၂	ဝိစရန္တာ	၁၂၇
ဝဋုဒုက္ခံ	၄၄၄	ဝိစိကိစ္ဆာ	၂၀၉
ဝမုတိ	၁၂၄	ဝိဇာနတာ	၁၂၂၊ ၄၀၅
ဝမုန္တိ	၂၅၆	ဝိဇာနိယ	၂၃၀
ဝမ္ဘိတဂ္ဂေါ	၂၀၃	ဝိဇိတာဝိ	၅၅၊ ၅၀
ဝဏ္ဏ	၃၃၁	ဝိဇ္ဇတိ	၃၀၉
ဝတ	၂၃၆	ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ	၁၇၅
ဝတ္ထပသုတော	၁၀၀	ဝိဇ္ဇုတာ	၁၃၅၊ ၁၅၄
ဝတ္ထု	၂၂၃	ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ	၅၅
ဝဒ္ဓနံ	၃၃၃	ဝိတ္တော	၃၀၇
ဝဓံ	၃၂၆	ဝိဒါလိတာ	၃၉၃
ဝနေ	၄၃၅	ဝိမိဿတိ	၃၉၃
ဝမိတ္တာန	၂၉၄	ဝိနယံ	၄၇၆
ဝယော	၂၉၉	ဝိနယန္တိ	၄၃
ဝသေ	၂၆၀	ဝိနဠိကတာ	၄၃၁
ဝသေယျ	၃၃၄	ဝိနေယျ	၁၂၀
ဝဿ	၃၀	ဝိပဿိတွာ	၁၀
ဝဿတိ	၁၅၀၊ ၄၀၂	ဝိပုလေန	၂၆၆
ဝဿေဟိ	၁၀၆	ဝိပ္ပမုတ္တောသိ	၁၄၉
ဝဟတေ	၃၀၂	ဝိမရိယာဒိကတံ	၃၉၃
ဝါ	၆၇၊ ၁၄၁	ဝိမုစ္စမာနော	၃၉၁
ဝါတိ	၁၅၄	ဝိမုတ္တိ	၃၉၁
		ဝိမုတ္တိ	၃၉၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ဝိမုတ္တိကုသုမသန္ဓန္ဓော	၂၅၉	ဝုတ္တိ	၂၈၀
ဝိမောက္ခော	၂၄၃	ဝုယုမာနော	၂၃၆
ဝိယ	၃၇၁	ဝုသိတံ	၃၂၄၊ ၄၈၂
ဝိရဇံ	၄၄၄	ဝေ	၂၇၉၊ ၃၂၅
ဝိရဇန္တိ	၄၆၂	ဝေဌမိဿေန	၃၃၆
ဝိရတ္တံ	၄၀၄	ဝေဒဂူ	၆၇၊ ၄၃၆
ဝိရာဇယ	၁၆၄	ဝေဒနိယံ	၂၂၃
ဝိရာမေန္တိ	၁၂၇	ဝေဒေတိ	၂၅၆
ဝိဝဇ္ဇေတွာ	၄၈၅	ဝေဠုဂုဗ္ဗသ္မိံ	၉၈
ဝိဝရံ	၁၃၅	ဝေါ	၁၃၈
ဝိဝေကံ	၉၉		
ဝိဝေကကာမဿ	၂၇၇	[သ]	
ဝိသံဟတာ	၂၃၈	သံကိလိဿမာနာသေ	၂၆၂
ဝိသေန	၂၆၄	သံဆံ	၂၃၂
ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ	၄၄၉	သံဆသ္မိံ	၄၇၆
ဝိဟရံ	၁၄၉၊ ၄၇၆	သံဆိကံ	၄၄၆
ဝိဟရ	၁၄၁၊ ၂၂၆	သံဆေ	၃၃၄
ဝိဟရတော	၄၃၉	သံဆော	၃၈၇
ဝိဟရာမိ	၄၀၂	သံယောဇနရိပ္ပမောက္ခံ	၃၃၄
ဝိဟရိံသု	၁၆	သံဝိဘက္ကေသု	၆၅
ဝိဟရိ	၆၇	သံဝိရုဠမ္ဘိ	၄၃၂
ဝိဟာရံ	၄၃၉	သံဝေဂံ	၄၀၉
ဝိတံသေနေဝ	၃၃၀	သံသရံ	၄၃၁၊ ၄၈၁
ဝိတံသော	၃၃၀	သံသာရာ	၄၃၁
ဝိတရာဂေါ	၁၆၃	သံသေဝိတဂုဒ္ဒသီလိနာ	၂၀၁
ဝိရာ	၃၈၇	သ	၂၇၄
ဝိရိယံ	၃၇၂	သကိံ သကိံ	၄၈၂
ဝိရိယပရက္ကမံ	၄၃၉	သကုန္တာနံ	၂၄၃
ဝိရော	၆၂	သက္ကတော	၃၉၈
ဝုဗ္ဗာ	၁၄၈	သက္ကရေယျာနံ	၃၉၈

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်
သက္ကာယ		၄၁၆	သတိ ပညာ		၁၄၈
သက္ကာရေသု		၃၄၉	သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော		၂၅၉
သက္ကာရော		၃၁၃	သတိမာ		၇၁၊ ၄၈၃
သကျပုတ္တာ		၃၅၀	သတိ မုဋ္ဌာ		၂၅၅
သကျပုတ္တော		၂၄၇	သတိမတော		၁၉၄
သဂ္ဂကာယံ		၄၈၂	သတော		၁၁၄၊ ၁၈၉၊ ၂၉၉
သဂ္ဂဂါမိနံ		၁၇၉			
သဂ္ဂေသု		၂၅၂	သတ္တ		၃၇၁
သင်္ကပ္ပံ		၁၅၁	သတ္တဓာ		၃၆၇
သင်္ကလိတံ		၁၈၆	သတ္တိယာ		၁၃၁
သင်္ခတာ		၄၈၂	သတ္တဝါဟေ		၃၂၁
သင်္ခါရာ		၃၀၉	သတ္တာ		၂၃၃၊ ၃၈၇၊ ၄၂၉
သင်္ခါရူပသမံ		၆၉	သတ္တိ		၃၄၅
သင်္ခါရေသု		၂၆၂	သတ္တု		၄၁၅
သင်္ကဏိကေ		၂၂၈	သတ္တုနော		၃၂၁
သင်္ဂါမဝိဇယေန		၄၅၂	သဒတ္တော		၂၈၂
သင်္ဂါမသီသေဝ		၁၁၄၊ ၄၅၉	သဒေ'ရိတာ		၄၈၃
သင်္ဂါမေ		၄၀၅	သဒ္ဓဉ္စ		၄၁၇
သင်္ဘာဠိပါရုတော		၃၄၉	သဒ္ဓါဒေယျာ		၁၆၇
သစ္စံ		၃၂၅	သဒ္ဓါယ		၁၄၈၊ ၁၆၉
သစ္စိကာဟိတိ		၄၁၆	သဒ္ဓေါ		၄၅၆
သတံ		၂၁၂	သန္တံ		၂၉၉၊ ၄၇၇
သတဂေဏ္ဍု		၃၆၇	သန္တိကော		၃၁၂
သတတံ		၂၈၀၊ ၄၂၂	သန္တိမေဝ		၄၈၃
သတဒသီ		၂၇၁	သန္တုသိတော		၅၅၊ ၅၈
သတပလံ		၂၅၄	သန္တဝံ		၂၆၄
သတရသံ		၂၄၁	သန္ဓေဟံ		၉၁
သတရာဇိကံ		၂၅၄	သန္ဓာဝိသံ		၂၁၇
သတလက္ခဏဓာရိနော		၂၇၁	သပတ္တေ		၃၄၉
သတလိင်္ဂဿ		၂၇၀	သပ္ပညာ		၁၆၊ ၃၈၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သိပ္ပိကာဘိရုတေဟိ	၁၅၂	သမူဟတာ	၁၉၁၊ ၂၂၄
သပ္ပုရိသာ	၃၀၀	သမူဟတော	၂၁၉
သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန	၁၉၆	သမ္ပဇာနော	၉၁၊ ၄၀၇
သဗ္ဗညု	၃၂၁	သမ္ပဒါ	၄၁၅
သဗ္ဗတ္ထ	၁၁၉	သမ္ပန္နသဿာ	၄၂၃
သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ	၁၀၉	သမ္ပရိဝတ္တသာယီ	၀၅
သဗ္ဗရတ္တိ	၂၂၀	သမ္ပဋ္ဌေါ	၃၄၂
သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ	၃၉၁	သမ္ဘဝါ	၄၀၂
သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ	၁၃၀	သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နော	၂၅၉
သဗ္ဗသော	၂၀၉	သမ္ပသန္တော	၉၀
သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော	၂၉၀	သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓသာသနေ	၃၉၁
သဗ္ဗော ရာဂေါ	၂၁၉	သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေန	၄၄၄
သဗ္ဗိရေဝ	၄၇	သမ္မိတဘာဏိ	၄၂၅
သမဇ္ဈင်္ဂ	၄၀၃	သမ္ပါခါ	၃၀၅
သမဏသာဓုတာ	၂၀၀	သမ္မောဟာ	၄၇၇
သမဏာ	၄၅၁	သယံ	၂၃၃
သမဏူပါသနဿ	၄၅၄	သယမာနောပိ	၂၅၀
သမတိဝိဇ္ဈတိ	၃၂၂	သယိဿံ	၃၄၅
သမထံ	၄၁၉	သရာမိ	၂၉၉
သမာဂတာ	၄၇၉	သရိရံ	၃၇၀
သမာဂမော	၂၁၂	သရိရသုခဂိဒ္ဓဿ	၂၀၇
သမာဓိ	၁၂၇၊ ၂၆၂	သလ္လံ	၃၁၃
သမာသေထ	၄၇	သဝါဟနံ	၃၀၇
သမာဟိတတ္ထော	၅၀	သဿတာ	၃၀၉
သမာဟိတော	၇၁၊ ၄၂၂	သဟ	၃၄၁
သမုစ္ဆိန္ဒာ	၃၇၀၊ ၄၃၁	သဟဿကဏ္ဍော	၃၆၇
သမုန္တမယံ	၁၀၉	သဟဿဓာ	၃၆၆
သမုန္တမယာ	၁၀၉	သဟာယကာ	၃၅၀
သမုဿယံ	၂၂၇	သဟာယေန	၂၅၀
သမုဿယော	၃၁၂	သာဂရံ	၃၇၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်
သာဓု		၁၂၆၂၂၁	သီလသမ္ပန္နော		၄၅၆
သာနံ		၉၉	သီဝက		၇၅
သာမညံ		၁၂၆	သီသံ		၃၄၅
သာမညသ္မိ		၄၄၅	သီဟ		၅
သာရတ္တစိတ္တော		၂၅၆	သီဟနာဒံ		၃၈၅
သာရတ္တရတ္တာ		၄၀၀	သီဟာနံဝ		၅
သာရထိနာ		၄၁၉	သု		၃၃၁၂၈
သာရမ္ဘိ		၁၂၈	သုကလ္လရူပေါ		၄၂၇
သာဝကော		၄၁၆	သုက္ကံ		၄၂၇
သာသနံ		၁၀၁၂၇၆	သုခံ		၆၉၂၅၅
သာဟု		၁၄၀	သုခံ သုခေန		၄၃၅
သိက္ခတော		၁၉၄	သုခ		၃၀
သိက္ခေထ		၄၇၆	သုခဇီဝိနော		၄၂၃
သိခိနော		၉၇	သုခတ္ထော		၁၂၄
သိခိ		၈၄	သုခါ		၃၂၂၄၄၉
သိဇ္ဇတိ		၁၅၄	သုခါ ကာမာ		၂၄၅
သိတာ		၄၀၀	သုခါဝဟော		၃၃၄
သိတ္တာ		၂၇၇	သုခိတော		၂၆၄
သိရိမာ		၂၄၇	သုခေန		၁၈၂
သိဝါနိ		၂၂၄	သုခေ လဒ္ဓေ		၈၄
သိတဝနံ		၅၈	သုဂဇ္ဇိနော		၄၂၆
သိတဝါတကီဋ္ဌိတာ		၉၇	သုဂတော		၃၉၈
သိတဝါရိ		၇၃	သုဂိတံ		၁၅၈
သိတိဘူတော		၂၁၉	သုဂိဝါ		၉၇
သီဒေ		၃၄၀	သုစိန္တရာ		၇၃
သီလံ		၁၉၉	သုဇမ္ပတိ		၃၃၁
သီလဉ္စ		၄၁၈	သုညတော		၂၄၃
သီလပညာဏတော		၁၉၉	သုဏာထ		၅၂၇
သီလမယံ ဂန္ဓံ		၁၀၈	သုတံ		၁၂၆
သီလဝတူပပန္နော		၇၁	သုတဝဒ္ဓနီ		၃၃၃

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုတာ ဓမ္မာ	၃၀၀	သုမနော	၃၀၇
သုတ္တံ	၉၇	သုမုခါ	၄၂၆
သုတ္တေသု	၄၁၇	သုမုတ္တိကော	၁၄၀
သုတွာ	၁၀၄	သုယိဋ္ဌေန	၄၅၂
သုတွာန	၁၉၆	သုယုဒ္ဓေန	၄၅၂
သုဒံ	၃၃	သုဝဏ္ဏယော	၃၆၆
သုဒန္တာ	၄၁၉	သုဝလာဟကံ	၄၂၇
သုဒုဒ္ဓသံ	၄၂၇	သုဝသနော	၂၉၀
သုဒုဗ္ဗလံ	၆၁	သုဝိဒိတာ	၄၀၂
သုဒုလ္လဘံ	၃၂၅	သုဝိလိတ္တော	၂၉၀
သုဒေသိတော ဓမ္မော	၂၄၁	သုဝိဟိတာန ဒဿနံ	၂၁၁
သုဒ္ဓါဇီဝေ	၄၇၅	သုသံဝိရူဠာ	၂၇၇
သုဒ္ဓိံ	၄၃၅	သုသံဝုတော	၂၉၄
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၄၃၅	သုသဒ္ဓလာ	၄၂၇
သုဓန္တံ	၂၄၁	သုသမာဟိတံ	၃၁၁၁၄၀
သုနိသိန္ဓော	၁၀၇	သုသမာဟိတစိတ္တော	၁၆၃
သုနိလဂီဝါ	၄၂၆	သုသမူဟတာ	၃၆၂
သုပန္နိ	၃၂၅	သုသိခါ	၄၂၆
သုပိတုံ	၄၀၅	သုသု	၂၀၃
သုပိတွာန	၂၂၀	သုသုက္ကံ	၄၂၇
သုပေခုဏာ	၄၂၆	သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ	၂၀၁
သုဗ္ဗတာ	၉၀	သုသုဝနိတဂ္ဂေါ	၂၀၃
သုဗ္ဗတော	၄၂၅	သုဿူသာ	၃၃၃
သုဗျာပိတဗ္ဗ	၄၂၇	သုလံ	၄၂၀
သုဘာဝိတံ	၃၂၃	သေခေါ	၄၃၀
သုဘာသိတံ	၁၀၄	သေဋ္ဌံ	၆၅
သုဘာသိတဿ	၄၅၄	သေနံ	၆၀၁၄၀၀
သုဘိက္ခာနိ	၂၂၄	သေယျံ	၄၂၃
သုဘူတိ	၃၃	သေယျော	၄၀၅
သုမနဿ	၄၂၇	သေလာ	၇၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သေလူပမံ	၄၀၄	ဟရိတာမယော	၃၆၇
သေဝေထ	၃၃၄၊ ၄၄၆	ဟရိတောဘာသေ	၄၃၂
သေသကေနနိမ္မိ	၂၅၂	ဟာတဝေ	၃၉၀
သော	၀၇၊ ၁၉၆	ဟာရိတာ	၁၀၉
သောကာ	၁၉၄	ဟိံသတိ	၄၅၃
သောကာပဟတော	၂၂၄	ဟိ	၉၀၊ ၁၀၄၊ ၁၅၂
သောတ္ထိယော	၄၃၆	ဟိတွာ	၂၅၄၊ ၂၆၁
သောဝဏ္ဏံ	၂၅၄	ဟိယျမာနမ္ပိ	၂၀၇
သောဠသုဗ္ဗေဓော	၃၆၆	ဟိနဝီရိယံ	၃၄၀
သွာဂတံ	၆၅	ဟုရံ	၆၇
[ဟ]		ဟေဋ္ဌယိတွာ	၃၄၂
ဟတနေက္ကော	၂၄၉	ဟေဋ္ဌိယတိ	၃၄၂
ဟတ္ထိပ္ပဘိန္ဒူ	၂၁၅	ဟေဋ္ဌေတိ	၃၄၂
ဟဒယဿ	၃၁၂	ဟေမန္တိကသီတကာလ-	
ဟန္တိ	၃၃၀	ရတ္ထိယော	၄၂၂
ဟဝေ	၄၁၇	ဟေမန္တိကာ	၄၂၂
		ဟောတိ	၃၁၉

ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

လောကိတဗျာဓိ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကလျာဏမိတ္တ	၃၂၄	အနိစ္စာနုပဿနာယ သိဒ္ဓါယ	
အင်္ဂါရိယ	၁၄၀	ဣတရာနုပဿနာ	
အဂ္ဂမဗ္ဗ	၂၄၇	သုခေနေဝ သိဇ္ဈန္တိ	၂၀၀
အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ		အနိမိတ္တဝိမောက္ခော	၂၄၃
န ဘဝရာဂေါ	၃၀၉၊ ၃၉၁	အနုကမ္မနံ သဗ္ဗပါဏာနံ	၄၅၃
အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ အနုဏော	၃၂၆	အနုပဒမ္မဝိပဿနာ	၁၀
အဂ္ဂသာဝက	၁၁	အန္တဒ္ဓယရဟိတမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိ	၁၂၄
အစလ	၄၀၅	အန္ဓ	၂၄၉-၂၅၀
အစ္စောဒက	၂၀၄	အန္ဓကာရ	၄၃
အဇိန	၃၁၇	အပရာဇိတ	၃၂၁
အဇိနစမ္ပဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၇၁	အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခော	၂၄၃
အဉ္ဇန	၁၆၁	အပ္ပမတ္တော ဝိဟာရော	၂၂၆
အညမညဝိရောဓဿ အာဒိနဝါ	၄၅၃	အပ္ပမာဒဘာဝံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ	
အဋ္ဌိကသညာကမ္မဋ္ဌာနဿ		အာနိသံသာ	၄၄၆
ဒါနံ	၀၇	အပ္ပေါဋ္ဌနကမ္မဿ အာဒိနဝါ	၁၃၉
အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာနံ		အပ္ပန္နရဗာဟိရပုဂ္ဂလာနံ	
ပရဟိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ	၁၆	သုဒ္ဓါသုဒ္ဓတာ	၃၃၁
အတ္တာနံ ဟနနံ	၃၃၀	အဘိနိဟာရဿ သမိဇ္ဈနာနိ	
အဒိနမာနသော အလိနစိတ္တော	၃၀၂	အဋ္ဌ	၁၁-၂
အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ	၁၆၉	အဘိနိဟာရာ အဋ္ဌပဉ္စ	၁၁-၂
အနဂါရိယ	၁၄၀	အဘိဝါဒနဿ အာနိသံသာ	၂၀၄
အနတ္တသံဟိတ	၂၆၉	အမနုဿဘယံ	၁၅၉
		အမရတပ	၄၃၄-၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဗ္ဗုဒ္ဓလဒါနဿ အာနိသံသာ	၈၅၊ ၁၃၃၊ ၂၂၂၊ ၂၃၂
အရညဝါသော နာမ သတ္တာရာ	
ဝဏ္ဏိတော	၁၁၄၊ ၂၇၇
အရည၊ သတ္တုသန္တိကဝသနာနံ	
ဝိသေသတာ	၄၆၃
အရဟဒ္ဓဇ	၉၇
အရိယ	၁၂၄
အရိယဘာဝေါယေဝ	
စက္ခုကရဏော	၁၇၇
အရိယာနံ ဓဇော ပညာ	၁၈၄
အဝိသောမိတသီလာနံ	
အာဒိနဝါ	၁၁၁
အဝုဋ္ဌိဘယံ	၁၅၉
အသောကပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၈၃
အဿတ္ထ	၄၃၂
အဿာဇညော	၈၄

[အာ]	
အာဇညော တိရိစ္ဆော	၈၄
အာဇာနိယ	၁၄၆
အာမိသ	၈၄
အာမောဒဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၀၂၊ ၃၂၀၊ ၃၂၄
အာဝုဓံ နိက္ခိပိတွာ အဇ္ဇလိံ	
ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ	
မိဂလုဒ္ဓကော	၁၂၀
အာသနဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၆၆
အာသန္တိ	၁၆၀-၁၆၁
အာသဝက္ခယ	၃၀၃၊ ၃၁၉၊ ၃၆၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၃၁၂
အာဟာရော သတရသော	၂၄၀-၁
[အု]	
ဣတ္ထိယော န သက္ကာ ရက္ခိတံ	၃၂၅
ဣတ္ထိယော မဟန္တံ အနတ္ထံ	
အာပါဒေန္တိ	၁၂၂
ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရ	၁၈၂
ဣဗ္ဗကုလ	၉၇

[ဧ]	
ဥဂ္ဂ	၂၁၉
ဥဇ္ဇာစရိယာ	၃၅၀-၁
ဥတုသပ္ပါယလာဘဿ	
အာနိသံသာ	၉၇၊ ၁၃၄၊ ၂၇၇၊ ၄၀၁
ဥဒကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၆၁၊ ၁၄၂
ဥဒုဗ္ဗရဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၃၇
ဥဒ္ဓိဿပူဇာယ ဖလံ	၁၀၇
ဥပဇ္ဈာယ	၇၅၊ ၃၈၅
ဥပဋ္ဌာနဿ အာနိသံသာ	၁၅၃
ဥပမုဒုဿဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၃၇
ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ	
အဘာဝေါ	၈၃
ဥပါယကုသလ	၃၅၄
ဥပါလိတ္ထေရဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိမိ	၄၆၃
ဥပါဟနဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၈၃
ဥပေါသထ	၇၇
ဥမာပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၉-၈-၁၆]	
ဥဗ္ဗဋ္ဌော	၁၃၁
ဥရုဝေဠကဿပဿ ဒမနံ	၈၃
ဥသဘာဇညော	၈၄၊ ၁၄၆
ဥဿဒနိရယာ သောဠသ	၄၈၁
ဧကဓမ္မသဝနိယ	၁၉၁
ဧကုဒါနိယ	၁၉၂
ဧထ ဘိက္ခဝေါ	၂၂
ဧဟိ ဘိက္ခု	၂၉၇
ဩဘာသဂါထာ	၂၆၀
ဩမဋ္ဌော	၁၃၁

[၈]

ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဿ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၃၉၊ ၄၄
ကစ္ဆပပုညဿ ဖလံ	၇၁
ကဋ္ဌတ္ထုဘိက္ခာဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၅၅
ကဏဝေရပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၆၃
ကဏိကာရပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၄၈၊ ၃၀၄
ကတံ ကိစ္စံ	၁၈၂
ကတ္တရယဋ္ဌိဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၇
ကထာဝတ္ထုနိ ဒသ	၄၆
ကဒမ္မပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၅
ကဒလိဖလကဏ္ဍိကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၇၆
ကဒလိဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၈]	
ကပိတ္ထဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၉၀၊ ၄၀၆
ကပ္ပဋကုရ	၄၁၀
ကမ္မံ ဝိပါကံ အဒတွာ န	
ဝိဂစ္ဆတိ	၃၃၆
ကမ္မ (ဝနု၊ ဝိဝနု)	၂၅၂
ကမ္မဘဝေသု ပဒါလိတေသု	
ဥပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ	
ဧဝ	၄၇၈
ကလျာဏပိတ္တသန္ဓိဿယ	၁၁၄
ကာမရာဂ	၈၈
ကာမာနံ အာဒိနဝါ	၁၈၀၊
	၂၄၅၊ ၂၇၃
ကာယဂတာသတိ	၅၈
ကာယဘာဝနာ	၈
ကာယသက္ခိ	၁၇၁
ကာယသာရပုည	၂၄၃
ကာသုမာရိကဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၇၄၊ ၃၃၄
ကာဠာနုသာရိဂန္ဓပူဇာယ	
ဖလံ	၂၈၅
ကိံ ကိရာတပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၈
ကိံ သုကပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၀၇၊ ၃၃၉
ကိင်္ကဏိပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၃၄၊ ၃၄၄
ကိလေသကာမေသု ပဟိနေသု	
ဝတ္ထုကာမာပိ ပဟိနာ ဧဝ	၄၇၈
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ	၅၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိလေသဝဋ္ဋပ္ပဟာနေန	
ကမ္မဝဋ္ဋံ ပဟိနမေဝ	၂၂၀
ကိလေသဝဋ္ဋေ သတိ	
ကမ္မဝဋ္ဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ	၁၉၁
ကိလေသာဇီဂုစ္ဆနဿ	
အာဒိနဝါ	၂၅၇
ကိလေသာနဝတ္တနဿ	
အာဒိနဝါ	၂၅၅
ကိသ	၄၅၉
ကုဋ္ဌဇပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၀၉
ကုဋ္ဌိက	၂၉-၃၀၊ ၃၂
ကုဋ္ဌိဝိဟာရီ	၁၆၃၊ ၁၆၅
ကုဋ္ဌိနိဋ္ဌါဘနကမ္မဿ နိဿန္ဓော	၂၂၁
ကုမာရကဿပ	၄၁၃
ကုမာရီဟိ န မေ အတ္ထော	၁၆၇
ကုမုဒပူဇာယ ဖလံ	၂၆၇
ကုမ္မာသဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၉၁
ကုရုဗ္ဗိယဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၀၄
ကုသဋ္ဌကဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၈၉
ကုသလံ ဝုစ္စတိ ခေမံ	
သောတ္ထိဘာဝေါ	၁၁၉
ကေတကပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၀၃၊ ၂၁၉၊ ၄၀၉
ကောဋ္ဌာသေ ဧကသ္မိံ	
ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တေ	
ဣတရေ အဂစ္ဆန္တာ နာမ	
နတ္ထိ	၃၇၁
ကောရဏ္ဍပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၉၉၊
	၁၄၅၊ ၃၄၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က-ခ]	
ကောသမ္မဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၀၈
ကောသလဝိဟာရီ	၁၆၉
ခဏ္ဍသုမန	၂၅၁
ခဏ္ဍသုမနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၅၁
ခဒိရဝန	၁၃၆
ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန	၅၅
ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ ဒုက္ခမေဝ ဝေဒနာ	၂၂၁
ခိဏာသဝမုနိနော သောကာ	
န ဘဝန္တိ	၁၉၄
ခိဏာသဝေါ	၆
ခိရဘတ္တသလာကဘတ္တဒါနဿ	
ဖလံ	၁၁၈၊ ၁၇၃
ခုဇ္ဇသောဘိတ	၄၅၀
[ဂ-ဃ]	
ဂင်္ဂါတီရိယ	၃၁၅
ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထ	၂၃
ဂန္ဓပူဇာယ ဖလံ	၄၈၃
ဂန္ဓောဒကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၇၈
ဂဗ္ဘဝါသဒုက္ခ	၁၇၂
ဂါထာ	၈
ဂါထာ သဟဿံ တီဏိ	
သတာနိ သဋ္ဌိ စ	၃-၄
ဂိဝါ သုန္ဒရာ	၉၇
ဂေါတမ	၄၈၀
ဃတမဏ္ဍဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၁၇
ဃရာပိ ဒုရာဝါသာ	၂၇၉
ဃုရုဃုရုပဿာသီ	၈၅

လက်၌တမ္ဗာန် အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ	၁၂၁
စန္ဒနဂန္ဓပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၂၂၅၊ ၃၇၂
စန္ဒနဖလကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၅၂
စန္ဒနမာဠဂန္ဓကုဋိ	၁၉၉
စန္ဒနမာဠော သုနာပရန္တိ-	
ဇနပဒေ	၃၉၉
စန္ဒနဝေဒိကာပူဇာယ ဖလံ	၂၅၀
စမ္ပကပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၄၃၀၊ ၄၇၀
စရိမကစိတ္တနိရောဓေန	
အပ္ပဋိသန္ဓိကာဝ နိရုဇ္ဈန္တိ	၂၄၀
စိတ္တပသာဒဿ အာနိသံသာ	၂၂၉
စိတ္တဘာဝနာ	၈၊ ၁၅
စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနံ	၂၅၅
စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟာဒိ	၂၃၀
စုန္ဒဿ အဗ္ဗဝနံ ပါဝါယံ	၂၅၁
စူဠဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ အာကာသစာရိ	
ပရစိတ္တဝိဒူ	၆၃
စေတီယပူဇာယ ဖလံ	၁၀၁၊ ၃၆၃၊
	၃၉၃
[ဆ-၀]	
ဆတ္တပဏ္ဍိတလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၂၅
ဆတ္တ,ဝေဒိကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၉
ဆန္ဒသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၉
ဆဝသီသမန္တ	၃၈၉
ဇရာဒယော သဗ္ဗသာဓာရဏာ	၂၀၇
ဇလဇထလဇပုပ္ဖူဇာယ	
ဖလံ	၃၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
ဇဝေါ အညေဟိ	
အသာဓာရဏော	၇
ဇာတိဒုက္ခဿ သမတိက္ကမနံ	၄၇၀
ဇာတိ နာမေသာ ဒုက္ခာ	၄၇၉
ဇာတိပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၂၄၀
ဇာတိသုမနပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၂၂၁
ဇာလ	၃၂၄
[၂]	
ဉာဏာနိ တိဏိ	၉
ဉာတိ	၄၅၆
[၈]	
တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန	၁၇၃
တဏှာ	၃၆၂
တဏှာဗန္ဓနဗဒ္ဓါနံ	
မဟာဒုက္ခတာ	၂၇၅
တထာဂတ	၄၂-၃
တဖုဿ,ဘလိကာနံ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၅၉
တာဒိ	၄၁၉
တာလဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၈၆-၇၊ ၄၀၁
တာလဝဏှဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၆၀
တိဏမုဋ္ဌိသန္တရဏဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၀
တိဏသုလပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၂၇၃
တိတ္ထနာဝါကမ္မဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၃၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
တိတ္ထိယသမယေ နတ္ထိ	
နိဗ္ဗာနဂမော မဂ္ဂေါ	၂၃၂-၃
တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တ-	
သတ္တော အပရာပရံ	
ပရိဝတ္တတိ စိရံ	၄၀၂
ဘေဘူမကဓမ္မော ကာမာ	၂၀၉

[၈]	
ထမ္ဘဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၀၅
ထူပပူဇာယ ဖလံ	၁၉၂
ထေရဂါထာ	၂
ထေရဂါထာ သုတ္တန္တ-	
ပိဋကပရိယာပန္နာဒိ	၂-၃
ထေရဂါဒါဝ အညတိတ္ထိယဝါဒေ	
အဘိဘဝန္တိ	၁၅
ထေရာ ဒွေသတာနိ စတုသဋ္ဌိ စ	၃-၄
ထေရိယော	၄
ထေရိဂါထာ	၂

[၉]	
ဒဗ္ဗ	၄၉-၅၀
ဒါနံ နာမ ဒါတဗ္ဗံ	
ပသန္ဓစိတ္တေန	၄၆၂
ဒါနံ သတ္တ သတ္တ ဒိဝသံ	၁၇၃
ဒါယကာနံ အနုဂ္ဂဟကရဏံ	၃၂၉
ဒါယာဒ	၈၇
ဒွါရာနိ တိဏိ ဆ အဋ္ဌ	၂၂၀
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ	၃၁၉
ဒိဗ္ဗပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၆
ဒိဗ္ဗဝတ္ထုပူဇာယ ဖလံ	၁၈၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဒိဗ္ဗောဇံ ပက္ခိပိသု ဒေဝတာ	၂၁
ဒိဗ္ဗာယုကဗုဒ္ဓါနံ န အန္တမုမာ-	
သိကော ဥပေါသထော	၇၇
ဒုက္ခ	၁၆၄၊ ၂၄၅
ဒုလ္လဘော လဒ္ဓေါ တယာ	၄၂၉
ဒုဿိလဿ ဒါနံ သဟဿဂုဏံ	၃၃၁
ဒေဝသဒ္ဓဿ အတ္ထုဗ္ဗါရော	၃၀-၁
ဒေသနာဉာဏဿ ထောမနာ	၂၁၇
ဒေသန္တရစရိယာ န	
အတ္တာဝဟာ	၁၂၈
ဒေါဏဝတ္ထုနာမကော	
ဗြာဟ္မဏဂါမော ကပိလ-	
ဝတ္ထုနဂရဿ အဝိဒူရေ	၄၅

[၁၀]	
ဓဇပူဇာယ ဖလံ	၃၉၃
ဓမ္မနိသန္တတ	၄၅၉
ဓမ္မကထိက	၄၅၁
ဓမ္မကထိကာနံ လက္ခဏာနိ	၄၂၄-၅
ဓမ္မတာ မမေသာ	၄၀၂
ဓမ္မဒေသနာယ အာနိသံသာ	၁၀၃၊
	၁၈၇
ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟက	၁၇၅
ဓမ္မရတိ	၃၅၁
ဓမ္မသညာ	၁၉၀
ဓမ္မသဝနဿ	
အာနိသံသာ	၂၂၃၊ ၂၆၅
ဓမ္မော ဧသ	၁၁၃
ဓမ္မော ဂမ္ဘိရော	၂၇၉
ဓရဏီ	၁၅၄

လက်ကိုင်စာအုပ် အနုပညာမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ဓမ္မာဒါသ	၃၈၀
ဓမ္မာသောကရညော	
ကနိဋ္ဌဘာတာ	
ဝိတသောကော	၃၇၆
ဓာတုပူဇာယ ဖလံ	၃၆၁

[န]	
နန္ဒကဿ ဇေဋ္ဌကဘာတာ	
ဘရတော	၃၈၁
နန္ဒကုမာရဿ အရဟတ္တ-	
ပတ္တတာ	၃၅၂
နန္ဒိယ	၁၀၁
နဝကမ္မ	၁၆၄
နဋ္ဌမာလာပူဇာယ ဖလံ	၄၄၄
နဋ္ဌသာလဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၁၃
နာဂပုပ္ဖကေသရပူဇာယ ဖလံ	၁၇၈
နာဂပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၂
နာဂဘဝနံ ဇာတဿရဿ	
ဟေဋ္ဌာ	၄၄၆
နာနာနယ	၄၅၁
နာဋိကေရဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၈၈-၉၊ ၄၀၃
နာဋိကေရသာဋ္ဌဝဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၆၁
နိကေတ	၁၂၆
နိဂြောဓော ပဗ္ဗဇတိ	
ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ	၉၂
နိပါတ	၃
နိဗ္ဗာနံ အဇ္ဇ မယာ ပရိဘုတ္တိံ	၂၄၁-၂
နိဗ္ဗာနံ အဘယဋ္ဌာနံ နာမ	၉၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခံ	၁၂၄
နိဗ္ဗုတ	၁၁၅
နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓသာသနံ	၄၄၄
နိရပေက္ခ	၁၁၅
နိရာမိသ	၂၃၁
နိဝါတဝုတ္တိ	၂၀၁
နေက္ခမ္မာနံ အာနိသံသာ	၁၈၀၊ ၂၇၃
နေရယိက, သဂ္ဂပဂါမိနံ	
သကကမ္မတာ	၁၇၉

[ဝ]	
ပံသုကူလစိဝရဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၄၄
ပံသုကူလစိဝရဿ	
ဝန္ဒနာ'နိသံသာ	၃၇၉
ပက်, ပလိပါနံ ဝိသေသတာ	၂၃၈
ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ ပဉ္စ	၃၆၃
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သတ္တ	၂၇၄-၅
ပစ္စေကဗောဓိ° အဘိသမ္မုဇ္ဈန္တိ	
နာမ	၁၀
ပစ္စေကသမ္မောဓိ	၈၊ ၉
ပစ္စိမဘဝိက	၁၁၈
ပဉ္စတပ	၃၃၅
ပဉ္စာလပုတ္တ	၄၂၃
ပညာ	၄၂
ပညာဓိက	၁၁
ပညာဘာဝနာ	၈၊ ၁၅
ပညာသမ္ပဒါယ ပဘိန္ဒ-	
ပဋိသန္တိဒါဘာဝေါ	၁၄
ပညတ္တရာ ကုသလာ ဓမ္မာ	၁၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပဋိပက္ခာနံ ဇယော	၁၉၉	ပရတောဃောသေန	
ပဋိပတ္တိယာ အာဒိမဇ္ဈ-		ဝိနာ န သာဝကာနံ	
ပရိယောသာနကလျာဏံ	၁၄	သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓော	၁၇
ပဏီတာဟာရဒါနဿ		ပရမပ္ပိစ္ဆာ အရိယာ အတ္တနော	
အာနိသံသာ	၂၀၇	ဂုဏေ ပကာသေန္တိ	၃၃-၄
ပဏ္ဍသန္တရဒါနဿ		ပရိတ္တိလေသေန သဒ္ဓိံ စရန္တာနံ	
အာနိသံသာ	၁၉၅	ကေ နာမ ပသီဒိဿန္တိ	၈၀
ပဏ္ဍရကေတု	၁၈၄	ပရိက္ခာရသန္တောသ	၃၁၇
ပဏ္ဍိတ	၄၇၊ ၃၄၁	ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ	
ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနကမ္မ	၁၃၃	စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ	၁၄၃
ပတ္တော မတာနံ ဒီရသေစန-		ပရိနိဗ္ဗာနာနိ ဒွေ	၅၅
ကုဏ္ဍသဒိသော	၃၁၆	ပရိပုဏ္ဏက	၂၄၀
ပထဝိယာ နိမုဇ္ဇနံ	၄၅၁	ပရိဘောဂ	၇၀
ပထဝီ ဂုဇ္ဇတိ အတ္တဘာဝေါ	၈၇	ပလ္လင်္ဂဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၅၆
ပဒက္ခိဏ	၉၈	ပဟာရာ စတ္တာရော	၁၃၁
ပဒက္ခိဏကမ္မ	၁၂၆	ပဟိတတ္ထ	၁၁၅
ပဒက္ခိဏကမ္မဿ အာနိသံသာ	၃၉၃	ပါစိနဝံသဒါယ	၃၅၀
ပဒစေတိယာနံ		ပါတာလာ	၂၃၈
ပုပ္ဖုပူဇာကရဏံ	၉၉	ပါဒဖလဒါနဿ	
ပဒစေတိယာနိ တိဏီ	၃၄၁	အာနိသံသာ	၄၁၈
ပဒုမပုပ္ဖုပူဇာယ ဖလံ	၂၁၆၊ ၂၉၁	ပါဒဗ္ဗဉ္ဇနတေလဒါနဿ	
ပဓာနဿ ပဒဟနံ ဆဗ္ဗဿာနိ	၁၇၆	အာနိသံသာ	၁၂၅
ပဗ္ဗဇတိ နော စေ၊		ပါနိယဒါနဿ	
ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ	၃၆၅	အာနိသံသာ	၇၀၊ ၃၁၅
ပဗ္ဗဇိတ	၂၀၄	ပါယာသဒါနဿ	
ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ဒုက္ကရာ	၂၇၉	အာနိသံသာ	၉၈၊ ၂၀၀
ပဗ္ဗဇိတာနံ ဘတ္တာနိ	၄၆၂	ပါရာပရိယ	၂၉၁
ပဗ္ဗတ	၂၈၉	ပါလ(စူဠ, မဟာ)	၂၄၇
ပယာဂတိတ္ထ	၁၃၅	ပါသာဒေါ သုဝဏ္ဏမယော	
ပရက္ကမ	၄၃၉	သဟဿကဏ္ဍော	၃၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
ဝိယဉ္ဇဟ	၂၁၂
ဝိယာလဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၃၆-၇
ဝိလက္ခဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၁၆၊ ၄၅၅
ဝိသောဒရာဒိပုက္ခေပနယ	၆
ဝိတိသုခါနံ အာနုဘာဝေါ	၂၆၆-၇
ပုဂ္ဂလ	၃၁၉
ပုဂ္ဂလာနံ သီမာသမ္ဘေဒေါ	၁၁၉
ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၄၄
ပုဏ္ဏမာသ	၆၆၊ ၂၇၉
ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ	
အန္ဓကရဏော	၁၇၇
ပုန္ဓာဂပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၆၉၊ ၃၀၇
ပုပ္ဖဂန္ဓပူဇာယ အာနိသံသာ	၂၀၇
ပုပ္ဖဆတ္တပူဇာယ ဖလံ	၂၃၀
ပုပ္ဖဒုတေန နိမန္တေသိ ဘဂဝန္တံ	၁၉၉
ပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၉၆၊ ၉၇၊ ၁၀၅၊ ၁၂၉၊ ၁၅၁၊ ၂၁၄၊ ၂၂၇၊ ၂၅၉၊ ၃၂၇
ပုပ္ဖသန္တာရဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၀၇
ပုပ္ဖါသန	၂၁
ပုပ္ဖေါကီရဏပူဇာယ ဖလံ	၁၉၅
ပုဗ္ဗယောဂါဝစရေ	
အာနိသံသာ ပဉ္စ	၁၃
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ	၃၁၉
ပုရိသကိစ္စ	၄၄၉
ပုရိသာဇာနိယ	၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀-၅]	
ပုလိနစေတီယဿ	
ပူဇာကရဏံ	၃၂၆၊ ၃၂၇၊ ၃၅၅
ပုရိတပါရမီနံ ပရိစ္ဆေဒါ	၁၁
ဖလာဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၁၄
ဖဿာယတနာနိ	၂၉၄
[၁]	
ဗန္ဓါ	၄၅၆
ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၅၀
ဗဟုသုတ	၄၅၁
ဗာကုလတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗကမ္မံ	၄၄၀
ဗိဇနိဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၆၄၊ ၃၉၉
ဗိဇပူရဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၁၀
ဗုဒ္ဓ	၁၄၉
ဗုဒ္ဓဂတာယ သညာယ	
အာနိသံသာ	၁၀၇၊ ၃၇၆
ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏာနံ	
အာနိသံသာ	၂၁၂၊ ၃၀၀-၉
ဗုဒ္ဓသာသန	၁၀၁
ဗုဒ္ဓထောမနဿ ဖလံ	၂၃၁၊ ၃၆၀
ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မ	၆၉
ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ	
သုဒ္ဓိ နတ္ထိ	၄၃၅
ဗုဒ္ဓဿ ပူဇာကရဏံ	၂၀၁
ဗုဒ္ဓဝိယောဂဒုက္ခ	၃၁၀
ဗုဒ္ဓါပိ နာမ အနိစ္စတာဝသံ	
ဂစ္ဆန္တိ	၄၃၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိယာ	
အာနိသံသာ	၂၄၄၊ ၄၅၂-၃
ဗောဇ္ဈင်္ဂ	၃၆၂
ဗောဓိဝန္တနဿ အာနိသံသာ	၄၃၂
ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘာရဏံ	၁၀
ဗောဓိသောဓနဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၃၁
ဗျာဓိဘယံ	၁၅၉
ဗြာဟ္မဏာဒယော ဒွေ	
သမညာပရမတ္ထတော	၄၃၆

[ဘ]	
ဘဂဝတာ ဂရဟိတော	
ကုဋိကရဏံ ပဋိစ္စ	၄၄၅
ဘဇန	၄၇၆
ဘတ္တသမ္ပဒပိနောဒန	၉၇
ဘဒ္ဒေကရတ္တပဋိပဒါ	၁၀၅
ဘယံ ပဉ္စဝိသတိဝိဓံ	၉၅
ဘယာနိ တိဏိ	၁၅၉
ဘဝသင်္ခါရာနံ အာဒိနဝါ	၃၀၉
ဘဝါ တယော အာဒိတ္တာ ဝိယ	၁၇၄
ဘဝါ ဒွေ နဝ	၃၀၉
ဘာရဒွါဇဿ ပုတ္တော	
ကဏ္ဍဒိန္နော	၃၀၆
ဘာဝနာ	၁၃
ဘာဝနာ တိဿော	
စတဿော	၈၊ ၁၅
ဘာဝနာဘိသမယေ	
ပဟာနပရိညာဘိသမယာ	
သိဒ္ဓါယေဝ	၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘာဝိတတ္တာ	၁၃-၄
ဘာဝေန္တိ နာမ	၁၄
ဘိက္ခုသံဃထောမနဿ	
အာနိသံသာ	၄၄၉
ဘေဒနကကမ္မဿ အာနိသံသာ	၇၈
ဘေသကဋ္ဌာဝန	၈၇
ဘေသဇ္ဇဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၄၀
ဘောဂါ ဒုရဓိဂမာ	၂၇၉
ဘောဇနသပ္ပါယလာဘာနံ	
အာနိသံသာ	၈၀-၁၊ ၉၈

[ဗ]	
မဂဓာ ဝုစ္စတိ ရူဠိဝသေန	၄၂၃
မဂ္ဂါစိက္ခန, ဘောဇနဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၉၀
မဂ္ဂေါ သပရိဿယော	၂၄၉
မင်္ဂလာဘတ္တ	၁၇၂
မေဃာနံ အဝဿန-	
ကာရဏာနိ	၁၅၇-၈
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ	၃၉၊ ၃၇၃
မဉ္ဇဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၂၃
မဋ္ဌော	၁၃၁
မဏိပူဇာယ ဖလံ	၄၄၆
မတ္တိကာပတ္တဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၃၁
မရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၈၈၊ ၄၂၀
မရနာ ပဉ္စကဋုကစုဏ္ဏဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၇၁
မရဘိသမုဋ္ဌာလသပ္ပိဒိရ-	
ဒါနာနံ အာနိသံသာ	၃၆၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]	
မရုဇလဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၁၀
မန္တဘာဏီ	၃၀
မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ	၃၀
မန္တော ဂတ္တမုပေတိ ပုနပ္ပုနံ	၂၆၁
မရဏံ အရိယဿ ဝိနယေ	၁၄၃-၄
မရဏဿ အဘိနန္ဒနံ	၄၀၇
မဟာ	၁၉၆
မဟာကောဠိကတ္ထေရဿ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၃၅-၇၊ ၃၀
မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ	၆၃
မဟာဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၆၉၊ ၁၇၀
မဟာနိရယာ အဋ္ဌ	၄၀၁
မဟာပနာဒ	၃၆၆
မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ တိဟိ	
သမန္ဓာဂတော ဗာဝရီ	၉၁
မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပရိစ္ဆေဒါ	
တယော	၁၁
မဟာသာဝက	၁၁
မာဏဝ	၂၀၇
မာတင်္ဂပုတ္တ	၄၄၇
မာတုဂါမသမ္ဗဿံ န သဟတိ	
ဗြဟ္မလောကတော စဝိတွာ	
ဣဓာဂတော	၄၃၀
မာတုဂါမာနံ ဒေါသာ	၃၂၅
မာတုလုင်ဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၀၃၊ ၃၂၃
မာနာနုသယေ ပဟိနေ	
အပ္ပဟိနော နာမ	
အနုသယော နတ္ထိ	၁၇၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]	
မာနော ကေတု ဝိယ	၁၀၄
မာဠဒါနဿ သဟာယကရဏံ	၁၀၅
မိဂရာဇာ	၆
မိဂသိရ	၃၀၉
မုနိ	၁၉၄
မေဏ္ဍသိရ	၂၁၆
မေတ္တာနိသံသာ ကောဒသ	၁၂၀
မေတ္တာဘာဝနာ	၁၁၀
မေဓာဝီ	၄၅၆
မေသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၉

[ယ-ရ]

ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ	၄၆၂
ယော ကောဓိ	၄၅၃
ရဇနလူခံ	၄၂၂
ရတနဘိက္ခာ	၃၂၄
ရတ္တိနံ အပ္ပသဒ္ဓတာ	၄၀၅
ရမဏိယဝိဟာရီ	၁၄၅
ရာဂစရိတ	၁၄၅
ရာဇတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌော	
သုရာဓော	၃၂၃
ရာမဏေယျက	၁၅၁
ရုက္ခမနုဝိဇ္ဇောတန္တိ	၁၃၅
ရူပ	၂၉၉
ရောဂ	၁၁၂

[လ]

လဗုဇဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၅၇
လာဘသက္ကာရဿ အာဒိနဝါ	၃၄၉
လိင်္ဂါနိ	၂၇၀-၁

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[လ-၀]		[၀]	
လှခံ တိပိဓံ	၄၂၂	ဝိဝေကာနံ အနက္ခမော	၁၀၆၊ ၂၇၇
လောက	၆၇	ဝီရ	၁၄၉
လောကဓမ္မာဘိဘဝနဿ		ဝီရိယ	၄၃၉
အာဒိနဝါ	၂၆၂	ဝီရိယပရက္ခမာနံ ဝိသေသော	၃၇၂
လောကာနံ ဝဉ္ဇနံ	၃၃၀	ဝီရိယာဓိက	၁၁
လောကာနုဂ္ဂဟ	၂၇	ဝေဒိကာပူဇာယ ဖလံ	၂၄၂
လောမသကင်္ဂိယ	၁၀၅	ဝေယျာဝစ္စကရာနံ	
ဝဇ္ဇိတ	၄၃၀	အာနိသံသာ	၁၄၂၊ ၁၅၀
ဝဇ္ဇိပုတ္တ	၃၀၀	ဝေဿဝဏော သမဿာသေသိ	
ဝတ္ထဒါနဿ အာနိသံသာ	၆၀	မဟာဇနံ	၁၀၇
ဝနဝစ္ဆ	၇၂	ဝေါစ္ဆဂေါတ္တ	၂၀၁
ဝန္တနဿ အာနိသံသာ	၁၅၅၊ ၄၃၄	သံဃ၊ သမူဟ၊ ဝေနေယျဇန၊ ၂၃၂၊ ၃၀၇	
ဝပ္ပတ္တရာဒိ	၁၇၆	သံဃဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကလာဘော	
ဝယ	၂၉၉	ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေါ	၄၄၆
ဝလ္လိကာရဖလဒါနဿ		သံသာရ	၁၉၁၊ ၂၅၇၊ ၄၃၁၊ ၄၈၁
အာနိသံသာ	၃၀၆၊ ၄၂၃	သံသာရမဟောဃ	၂၃၆
ဝါကစီရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၀၅	သံသုမာရဿ ဒါနံ	၁၁၀
ဝါတာဗာဓဿ ဝူပသမနံ	၃၉၀	သကစိတ္တံ ဥဇုံ ကသ္မာ န	
ဝါလုကောကိရဏဿ		ကရိဿာမဟံ?	၈၉၊ ၁၀၉
အာနိသံသာ	၃၀၁	သကတ္တ	၂၀၂
ဝိဇ္ဇာ တိဿော	၁၀၁၊ ၃၁၉	သင်္ကပ္ပ	၁၅၁
ဝိနယော နာမ သာသနဿ		သင်္ခမေနပူဇာယ ဖလံ	၁၅၃
အာယု	၄၇၆	သင်္ခလိတ	၁၀၆-၇
ဝိမဋ္ဌော	၁၃၁	သင်္ခါရ	၃၀၉
ဝိမလ	၁၅၃	သစ္စဝိနိမုတ္တာ ဘဂဝတော	
ဝိမောက္ခာ တယော	၂၄၃	ဓမ္မဒေသနာ နတ္ထိ	၁၀၄
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယပုညကမ္မဿ		သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန	
အာနိသံသာ	၇၀၊ ၇၂၊ ၇၄၊ ၈၃၊	ဝိနာ န ဘာဝနာဘိသမယော ၉	
	၈၅၊ ၈၈၊ ၉၂၊ ၉၆၊ ၉၇	သတသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၇၀-၁
ဝိဝါဟ	၂၄၄	သတ္တာနံ ကမ္မဿကတာ	၃၃၆-၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သတ္တာနံ သွေဟံ ဒုက္ခံ	၃၄၁
သတ္ထလူခံ	၄၂၂
သတ္ထဝါဟ	၃၂၁
သတ္ထု	၃၂၁
သဒိသပါက	၃၁၇-၈
သဒ္ဓါ	၁၄၈၊ ၄၀၇
သဒ္ဓါဒေယျ	၁၆၇
သဒ္ဓါမိက	၁၁
သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ အာနိသံသာ	၆၉-၇၀
သန္တသန္တိ န အသနိယာ	
ဖလန္တိယာ ဒွေ	၆
သန္တဋ္ဌိ ပရမံ သုခံ	၂၆၄
သပ္ပုရိသ	၄၇၊ ၃၈၈
သပ္ပုရိသုပနိဿယဿ	
အာနိသံသာ	၂၁၁
သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ	၂၆၄
သတ္တိရေဝ သမာသေထ	၄၄၊ ၄၇-၈
သမဏပရိက္ခာရဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၉၅
သမဏသာဓုတာ	၂၈၈
သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ	
အာယတိံ စ သုခဝိပါကော	၂၄
သမာဓိသမ္ပဒါယ	
ဆဋ္ဌဘိညဘာဝေါ	၁၄
သမိဋ္ဌိ	၁၄၇
သမ္ပရာယိကတ္ထဿ ဂဝေသနံ	၄၃၉
သမ္မောဓိ တိဝိဓာ	၈
သမ္မာသမ္မောဓိ	၈
သမ္မာသမ္မောဓိံ အဓိဂတော	
နာမ	၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သမ္မာသမ္မောဓိပဋိပဒါ	၁၀
သရဏသီလာနံ အာနိသံသာ	၄၅၆
သရိရဿ ဈာပနံ	၁၉၇
သလာကဘတ္တ	၁၁၈
သဝဏှကဏ္ဍိကဗဒ္ဓပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၄၇
သဠလပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၅၄၊ ၂၉၈
သာယံ	၄၄၉
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌ-	
ဘာတာ စုန္ဒော	၁၃၆၊ ၃၃၁
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ	
ဘဂိနိယော တိဿော	၁၃၇
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ	
ဘာဂိနေယျာ တယော	၁၃၇
သာလပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၃၄၆
သာလမဏှပဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၉၂
သာလသာဓပူဇာယ ဖလံ	၂၃၅
သာသနဿ နိယျာနိက-	
ဘာဝေါ	၁၂၅
သာသနေ အတ္ထိ နိဗ္ဗာနဂမော	
မဂ္ဂေါ	၂၃၂-၃
သာဝကဂုဏာနံ အာဒိမဇ္ဈ-	
ပရိယောသာနံ	၁၇
သာဝကဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ နာမ	၁၁
သာဝကသမ္မောဓိ	၈၊ ၉
သိရိဝဗ္ဗ	၃၅၆
သီတဝနံ ဘေရဝသုသာနဝနံ	
ရာဇဂဟသမီပေ	၅၈
သီတဝနိယ	၅၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သီလံ သဗ္ဗဂုဏာနံ ပတိဋ္ဌာ	၁၉၉	သုမနပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၁၅၅၊၁၅၉၊
သီလဂန္ဓာနံ ဝါယနံ	၁၀၈		၂၂၃၊၄၈၄
သီလပညာနံ သေဋ္ဌကာရဏာနိ	၁၉၉	သုဝဏ္ဏပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၁၈၂
သီလဘာဝနာ	၈၊၁၅	သုသာနဂေါပက	၁၁၄၊၁၁၈
သီလသမ္ပဒါယ တေဝိဇ္ဇဘာဝေါ	၁၄	သုသာရဒ	၂၁၀
သီဝလိဒါရက	၁၇၂	သုဿုသာ	၃၃၃
သီဟ	၆	သေတုဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၇၆
သီဟသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၅	သေနာ ကာမာဒယော	၆၀
သုခသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၃၀	သေနာ ဇရာရောဂါဒိ	၆၀
သုညတဝိမောက္ခော	၂၄၃	သေနာသနသန္တောသ	၃၁၆
သုတံ ပညာယ ဝဒ္ဓနံ	၃၃၃	သေရိသက	၁၂၉
သုတ္တလူခံ	၄၂၂	သောပါက	၁၁၈
သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇပုတ္တော		သောသာနိကဘိက္ခုနံ	
နန္ဒော	၃၅၂	မေတ္တာဘာဝနာဝိမိ	၁၁၉
သုခာပရိကမ္မဒါနဿ		[ဟ]	
အာနိသံသာ	၂၄၆	ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ	၂၃၃
သုခာဘောဇန	၂၄၁	ဟတ္တာဇညော	၈၄
သုပိနဿ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ	၄၀၉	ဟိနဝိရိယပုဂ္ဂလံ ဝဇ္ဇေယျ	
သုဘူတိ	၃၃	သဗ္ဗထာ	၃၄၀

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဂ္ဂိသနိယ (မြာဟူဏ)	၉၀	အနုပိယ (နဂရ)	၄၉
အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆	အနုပိယမ္မဝန	၄၉၊၄၀၅၊၄၆၃
အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇထွေရ	၄၃၄	အနုရုဒ္ဓကုမာရ	၁၀၅
အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇမာဏဝ	၄၃၄	အနုရုဒ္ဓထွေရ	၉၃၊၁၀၁-၂၊ ၃၄၇၊၃၅၀၊
အင်္ဂုလိမာလ	၄၇၄	အနုပမထွေရ	၄၂၀
အစိရဝတီ (နဒီ)	၁၇၃၊၄၅၇	အနုပမမာဏဝ	၄၂၀
အဇိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၀၅-၆	အနောမ (ရာဇာ)	၄၄၂
အဇိတကုမာရ	၉၀-၁	အနောမဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၄၆၊၂၉၃၊ ၃၀၃၊၄၃၉၊၄၄၁-၂
အဇိတထွေရ	၉၀	အဘယထွေရ	၁၀၃၊၄၅၄
အဇိနထွေရ	၃၁၇	အဘယမာဏဝ	၁၀၃၊၂၅၄
အဇိနမာဏဝ	၃၁၇	အဘိဘူတထွေရ	၄၇၀
အဇ္ဈနထွေရ	၂၃၄	အဘိဘူတမာဏဝ	၄၇၀
အဇ္ဈနမာဏဝ	၂၃၅	အဘိရာဇနကုမာရ	၅၆
အဉ္စနဝန	၁၀၇၊၁၆၀-၁	အဘိသမ္မတက (ယက္ခသေနာ- ပတိ)	၃၉၃
အဉ္စနဝနိယထွေရ	၁၅၉၊၁၆၁၊ ၁၆၄၊၁၆၆၊၁၆၈	အမရိကာ (နဒီ)	၃၂၇-၀
အဉ္စသ (ရာဇာ)	၄၇၂	အဓိတ္တတာပန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၄
အညာသိကောဏ္ဍညထွေရ	၄၅၊၁၇၆	အဗ္ဗပင်္ဂလီ	၁၀၃-၄
အတ္ထဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၅၅၊၅၇၊၇၁-၃၊ ၁၃၉၊၁၆၆၊၁၇၄၊၁၉၂၊ ၂၂၅-၆၊၂၃၃-၄၊၂၃၀-၉၊ ၃၅၂၊၄၁၆-၇၊၄၅၀-၁၊ ၄၅၅-၆	အဗ္ဗရံသသ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၂၉
အဓိမုတ္တထွေရ	၂၀၄၊၂၀၀	အရုဏဝတီ (နဂရ)	၅၉
အဓိမုတ္တမာဏဝ	၂၀၅	အရုဏဝိဟာရ	၂၂
အနာထပိဏ္ဍိက	၂၇၊၀၅	အဝန္တိ (ရဋ)	၁၂၅၊၃၀၂၊၄၁၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ-အာ]	
အသိတ (ဣသိ)	၁၇၆
အဿလာယန	၃၇
အာတုမတ္ထေရ	၂၀၂
အာဘုမမာဏဝ	၂၀၂
အာနန္ဒတ္ထေရ	၅၂၁၃၂၆၉၂၀၁
	၃၀၁၄၅၀-၁၁၄၇၁
အာသန္နိ (ကုဋိ)	၁၆၀၁၁
အာသာဝတီ (လတာ)	၄၆၈

[ဣ]

ဣန္ဒဂေါပက	၇၄
ဣန္ဒသမ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၆၂
ဣန္ဒသာလာ (ဂဟာ)	၄၂၆
ဣသိဒတ္တတ္ထေရ	၃၀၂
ဣသိဒတ္တမာဏဝ	၃၀၂
ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရ	၃၉၉
ဣသိဒိန္ဒမာဏဝ	၃၉၉

[ဥ]

ဥက္ကဋ္ဌ (နဂရ)	၄၃၃
ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရ	၁၈၄
ဥဂ္ဂတ္ထေရ	၂၁၉
ဥဂ္ဂမာဏဝ	၂၁၉
ဥဇိတ	၅၉
ဥဇ္ဇယတ္ထေရ	၁၄၈
ဥဇ္ဇယမာဏဝ	၁၄၉
ဥတေန (ရာဇာ)	၃၁၀
ဥတ္တရ(မာဏဝ)	၃၀၄
ဥတ္တရကုရု	၄၉
ဥတ္တရတ္ထေရ	၃၀၄-၅၂၃၆၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]	
ဥတ္တရပါလတ္ထေရ	၄၇၆
ဥတ္တရပါလမာဏဝ	၄၇၆
ဥတ္တရမာဏဝ	၃၆၁
ဥတ္တရသာမဏေရ	၃၀၄
ဥတ္တရာပထ	၄၃၅
ဥတ္တိယတ္ထေရ	၁၁၀၂၁၅၅၂၁၅၉၂
	၂၅၆
ဥတ္တိယမာဏဝ	၁၁၁၂၅၆
ဥဒင်္ဂဏပဗ္ဗတ	၉၈၂၃၄၆
ဥဒေန (ရာဇာ)	၁၈၆
ဥပတိဿ	၁၃၆၂၂၃၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ	၃၉၃၂၃၉၇-၈
ဥပဝါဏမာဏဝ	၃၉၃
ဥပသန္တ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၄၃၀
ဥပါလိတ္ထေရ	၁၄၅၂၄၆၃၂၄၆၆၂
	၄၇၁၂၄၇၅
ဥပါလိမာဏဝ	၄၆၃
ဥရုဝေလာ	၁၇၆
ဥရုဝေလကဿပ	၈၃၂၂၀၀
ဥသာဘတ္ထေရ	၂၇၆၂၇၇၈၄၀၈
ဥသာဘမာဏဝ	၂၇၇၂၄၀၈

[ဇ-ဇ]

ဧကဓမ္မသဝနိယတ္ထေရ	၁၉၀
ဧကုဒါနိယတ္ထေရ	၁၉၂
ဧရကတ္ထေရ	၂၄၃၂၄၅
ဧရကမာဏဝ	၂၄၄
ဩက္ကာက (ရာဇာ)	၁၃၇
ဩဇိတ	၅၉
ဩဘာသ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၇

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကကုသန္ဓ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၇၊ ၁၁၉၊ ၂၉၀
ကင်္ခါရေဝတထွေရ	၃၉၊ ၄၀၊ ၄၄
ကစ္စာန (ဂေါတ္တ)	၄၀၁
ကဋ္ဌဝါဟန (ရာဇာ)	၄၂၀
ကဏ္ဍိန္ဒထွေရ	၃၀၇
ကပိတ္တာရာမ	၉၁
ကပိလဝတ္ထု	၄၁၊ ၄၅၊ ၇၂-၃၊ ၁၀၁၊ ၁၀၅၊ ၁၃၁၊ ၁၅၅၊ ၁၇၆၊ ၁၈၇၊ ၂၃၁၊ ၂၄၀၊ ၂၅၆၊ ၂၅၈၊ ၂၉၈၊ ၃၅၂၊ ၄၀၄၊ ၄၀၈၊ ၄၆၉
ကပ္ပဋကုရထွေရ	၄၀၉
ကပ္ပဋကုရမာဏဝ	၄၁၀
ကဿပ (ဂေါတ္တ)	၁၅၊ ၅၂
ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၂၂၊ ၃၀၊ ၄၈၊ ၅၆၊ ၆၆၊ ၆၈၊ ၇၂၊ ၇၄၊ ၇၆-၇၊ ၈၅၊ ၈၇၊ ၉၉၊ ၁၀၅၊ ၁၁၄၊ ၁၂၉၊ ၁၅၃၊ ၁၅၅၊ ၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၁၇၃၊ ၁၉၀၊ ၁၉၂၊ ၂၀၂၊ ၂၂၁၊ ၂၅၀၊ ၂၉၅၊ ၃၀၉၊ ၄၁၂၊ ၄၂၀၊ ၄၃၇-၈၊ ၄၄၀၊ ၄၅၈
ကဿပထွေရ	၂၂၃
ကဿပမာဏဝ	၂၂၃
ကာတိယာန (ပရိဗ္ဗာဇက)	၁၂၃
ကာရန္တိယဝန	၉၇
ကာသိ (ရဋ္ဌ)	၁၂၇
ကာဠိ	၃၄၄-၅
ကိင်္ဂီ (မြာဟူဏ)	၁၉၀
ကိင်္ဂီ (ရာဇာ)	၁၉၀
ကိမိလထွေရ	၂၉၈၊ ၃၅၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိမိလမာဏဝ	၂၉၈
ကိမိကာလာ (နဒီ)	၁၈၇
ကုက္ကုဋ (ပဗ္ဗတ)	၂၇၅
ကုဋိပိဟာရိထွေရ	၁၆၁၊ ၁၆၄
ကုဏာလဒဟ	၂၁၈
ကုဏ္ဍမာနထွေရ	၇၆၊ ၇၉၊ ၈၁-၂
ကုဏ္ဍိယ (နိဂမ)	၄၃၄
ကုမာပုတ္တထွေရ	၁၂၅
ကုမာပုတ္တမာဏဝ	၁၂၅၊ ၁၂၇
ကုမာပုတ္တသဟာယထွေရ	၁၂၇
ကုမာရကဿပထွေရ	၅၃၊ ၄၁၂၊ ၄၁၄-၅
ကုမာရကဿပမာဏဝ	၄၁၃
ကုရ (ရဋ္ဌ)	၄၃၄
ကုရကစ္ဆ (နဂရ)	၂၆၇
ကုလထွေရ	၈၈
ကုလမာဏဝ	၈၉
ကုသဝတီ	၃၀
ကုသိနာရာ	၅၃
ကေသဝ (တာပသ)	၂၃၃
ကောဠိကဏ္ဍမာဏဝ	၉၇
ကောဏာဂမန (ဗုဒ္ဓ)	၁၂၉
ကောဏ္ဍည (မြာဟူဏ)	၁၇၆
ကောလိတ	၂၃၃၊ ၄၇၁
ကောလိယ (ပုရ)	၄၁၊ ၄၀၆
ကောလိယ (ရာဇာ)	၁၇၂၊ ၂၁၈၊ ၄၀၆
ကောသဗ္ဗိ	၆၈၊ ၃၁၀၊ ၄၄၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ဂော
	[က]

ကောသလ(ရဋ္ဌ)	၁၂၇၊ ၁၅၃၊ ၁၆၅၊
	၂၁၉၊ ၂၆၀၊ ၂၇၇၊ ၃၀၉၊ ၄၀၃၊
	၄၁၀၊ ၄၂၀၊ ၄၃၀၊ ၄၃၂၊ ၄၄၆၊
	၄၅၃၊ ၄၅၅

ကောသလ(ရာဇာ)	၇၉၊ ၉၀၊ ၁၃၉၊
	၃၃၇၊ ၃၉၀၊ ၄၁၂

ကောသလပိဟာရိတ္ထေရ	၁၆၀
------------------	-----

ကောသိယ(ဇဋိလ)	၂၃၊ ၄၇၂
--------------	---------

[ဝ]

ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရ	၂၅၀
---------------	-----

ခဏ္ဍသုမနမာဏဝ	၂၅၁
--------------	-----

ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရ	၁၃၅၊ ၁၇၃
-------------------	----------

ဒိတကတ္ထေရ	၂၆၅
-----------	-----

ဒိတကမာဏဝ	၂၆၅
----------	-----

ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရ	၄၄၉၊ ၄၅၁
------------------	----------

[ဝ]

ဂင်္ဂါ(နဒီ)	၃၁၅-၆၊ ၃၁၀၊
	၃၆၅၊ ၃၇၃

ဂင်္ဂါတိရိယတ္ထေရ	၃၁၅
------------------	-----

ဂတိပစ္ဆေဒန(စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၆
---------------------------	-----

ဂန္ဓမာဒန(ပဗ္ဗတ)	၀၅၊ ၁၇၃
-----------------	---------

ဂန္ဓာရ(ရဋ္ဌ)	၄၉
--------------	----

ဂဝမ္ပတိတ္ထေရ	၁၂၉-၃၀
--------------	--------

ဂဝမ္ပတိမာဏဝ	၁၂၉
-------------	-----

ဂဟုရတိရ	၁၁၃
---------	-----

ဂဟုရတိရိယတ္ထေရ	၁၁၃
----------------	-----

ဂိရသာရ(စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၆
-----------------------	-----

ဂိရိဒတ္တတ္ထေရ	၃၇၆
---------------	-----

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ဂော
	[ဝ]

ဂေါတမ(ဂေါတ္တ)	၁၅၊ ၂၆၊ ၃၆၊ ၄၁၊
	၅၂၊ ၁၀၁၊ ၁၃၇၊ ၂၄၁၊ ၂၉၀၊ ၂၉၆၊
	၃၄၀၊ ၃၆၉၊ ၃၈၃၊ ၃၉၇၊ ၄၁၄၊
	၄၄၂၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆၊ ၄၈၀

ဂေါတမ(ဗုဒ္ဓ)	၂၂၊ ၂၆၊ ၃၅၊ ၄၀၊
	၄၄၊ ၅၃၊ ၆၃၊ ၉၄၊ ၁၀၃၊ ၁၃၇၊

	၁၆၉၊ ၁၉၀၊ ၂၁၆-၇၊ ၂၄၁၊
--	-----------------------

	၂၀၅၊ ၂၀၇၊ ၂၉၃၊ ၃၀၁၊ ၃၄၉၊
--	--------------------------

	၃၉၀၊ ၃၉၆၊ ၄၂၁-၂၊ ၄၄၂၊
--	-----------------------

	၄၆၃-၄၊ ၄၆၇၊ ၄၇၁
--	-----------------

ဂေါတမ(မာဏဝ)	၃၂၄၊ ၄၈၀
-------------	----------

ဂေါတမတ္ထေရ	၃၂၄၊ ၄၈၀
------------	----------

ဂေါဓာဝရီ (နဒီ)	၉၁
----------------	----

ဂေါဓိကတ္ထေရ	၁၅၅-၆၊ ၁၅၈
-------------	------------

ဂေါသာလတ္ထေရ	၉၇
-------------	----

ဂေါသာလမာဏဝ	၉၇
------------	----

[ဝ]

စက္ခုပါလတ္ထေရ	၂၄၇
---------------	-----

စန္ဒန (ရာဇာ)	၄၇၂
--------------	-----

စန္ဒနဒေဝပုတ္တ	၁၀၅
---------------	-----

စန္ဒဘာဂါ (နဒီ)	၁၁၀-၁၊ ၂၂၅-၆
----------------	--------------

စန္ဒဝတီ	၃၇
---------	----

စမ္ပာ (ရဋ္ဌ)	၁၀၇၊ ၃၈၃
--------------	----------

စမ္ပက (ခတ္ထိယ)	၁၃၇
----------------	-----

စရဏ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၁၅
---------------------	-----

စာတုမဟာရာဇိက	၃၁၊ ၁၂၉
--------------	---------

စာလိကပိဟာရ	၁၈၉
------------	-----

စိတ္တ (ဂဟပတိ)	၃၀၂
---------------	-----

စိတ္တကတ္ထေရ	၉၆
-------------	----

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
စိတ္တကူဋ (ပဗ္ဗတ)	၃၀၀၊ ၄၂၉
စိတ္တလတာဝန	၄၆၀
စုန္ဒတ္ထေရ	၃၀
စုန္ဒမာဏဝ	၂၅၁၊ ၃၃၁
စူလပါလတ္ထေရ	၂၄၀-၉
စူလပါလမာဏဝ	၂၄၇
စူဠကတ္ထေရ	၄၂၅
စူဠကမာဏဝ	၄၂၅
စူဠပါလိတ	၂၅၀
စူဠဝစ္ဆတ္ထေရ	၆၀-၉
စူဠဝစ္ဆမာဏဝ	၆၀
[ဆ]	
ဆဒ္ဒန္တ	၁၇၃
ဆန္ဒတ္ထေရ	၃၃၊ ၂၉၊ ၁၉၅
ဆန္ဒမာဏဝ	၁၉၅
[ဇ]	
ဇနပဒကလျာဏီ	၃၅၄
ဇမ္ဗုဂါမိယ (ဥပါသက)	၁၀၇
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရ	၁၀၇
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တမာဏဝ	၁၀၇
ဇမ္ဗုဒီပ	၅၆
ဇလုတ္တမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၇
ဇာတဿရတီရ	၂၆၇
ဇာလိနီ	၃၆၂
ဇီဝက	၅၀
ဇုတိန္ဒရ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၀
ဇေတ (ရာဇကုမာရ)	၂၇
ဇေတဝန	၂၇၊ ၉၂၊ ၁၃၇
(အာဒိပိဋေသု)	

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဇေန္တဂါမ	၂၇၉
ဇေန္တမာဏဝ	၂၇၉
ဇေန္တတ္ထေရ	၂၇၀
ဇေယျသေနကုမာရ	၅၆
ဇောတိဒါသတ္ထေရ	၃၃၄
ဇောတိဒါသမာဏဝ	၃၃၅
[ဈ]	
တက္ကသိလာ (နဂရ) ၄၉၊ ၃၀၆၊ ၄၁၆	
တပေါဒါရာမ	၁၄၇
တဗုဿ	၅၉၊ ၆၀
တမောနဒ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၀
တာဝတိံသ	၂၃၊ ၂၆-၇၊ ၃၆၊ ၄၁၊
	၅၂၊ ၆၀၊ ၉၆၊ ၉၇-၀၊ ၁၀၀၊
	၁၀၇၊ ၂၅၂၊ ၂၇၀၊ ၂၉၀-၉၊
	၃၀၄၊ ၃၁၄၊ ၃၂၇၊ ၃၃၇၊
	၃၄၀-၁၊ ၃၄၃၊ ၃၄၆၊ ၃၇၅၊
	၄၄၂
တိဿ (ဗုဒ္ဓ)	၉၉၊ ၁၀၀၊ ၁၂၀-
	၁၊ ၁၃၁၊ ၁၃၃၊ ၁၄၀-၉၊
	၂၆၁-၂၊ ၂၆၉၊ ၃၄၁၊ ၃၄၃၊
	၃၇၀-၉၊ ၄၅၂
တိဿမာဏဝ	၁၃၁၊ ၃၄၇
တိဿမေတ္တေယျ	၉၁
တုသိတ	၁၀၊ ၁၀၃၊ ၃၅၅၊
	၃၆၃၊ ၃၇၅၊ ၄၅၂
[ထ]	
ထူပသီခ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၄၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ခ]		[န]
ဒတ္တမာဏဝ	၃၁၅	နန္ဒကတ္ထေရ	၃၀၁၊ ၃၀၄-၅
ဒဗ္ဗကုမာရ	၄၉၊ ၅၀	နန္ဒကမာဏဝ	၃၀၁
ဒဗ္ဗတ္ထေရ	၄၀၊ ၅၀၊ ၅၂၊ ၅၅	နန္ဒတာပသ	၂၀-၂
ဒါသကကုမာရ	၀၅	နန္ဒတ္ထေရ	၃၅၁၊ ၃၅၄-၅
ဒါသကတ္ထေရ	၀၅-၆	နန္ဒမာဏဝ	၁၉၊ ၁၂၅၊ ၃၅၂
ဒေဝဒတ္တ	၄၁၂၊ ၄၁၅၊ ၄၇၄	နန္ဒိယတ္ထေရ	၁၀၁၊ ၃၅၀
ဒေဝဒဟ (နိဂမ)	၁၀၀၊ ၂၁၀	နန္ဒိယမာဏဝ	၁၀၁
ဒေဝလ (တာပသ)	၃၅၆	နာဂဒတ္တဒေဝရာဇာ	၁၇၃
ဒေဝလ (ဗုဒ္ဓ)	၄၇၂	နာဂိတတ္ထေရ	၂၃၁
ဒေဝသဘတ္ထေရ	၂၃၆၊ ၂၅၀	နာဂိတမာဏဝ	၂၃၁
ဒေဝသဘမာဏဝ	၂၅၀	နာရဒ (တာပသ)	၂၃၃၊ ၃၂၇
ဒေဝဟိတ (မြာဟ္မဏ)	၃၉၀	နာရဒ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၁၃
ဒေါဏဝတ္ထု (မြာဟ္မဏဂါမ)	၄၅	နာရဒ (မြာဟ္မဏ)	၂၃၁
	[ဝ]	နာလက (ဂါမ)	၁၃၆၊ ၂၂၉၊ ၃၃၁
ညေဝတီ (နဂရ)	၂၀၇-၀	နာဠက (ဂါမ)	၇၀
နေပါလ (ဟတ္ထိ)	၄၂၅၊ ၄၇၄	နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ	၁၀၃
နေိဋ္ဌ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၄၃၃	နိဂြောဓကုမာရ	၉၂
နေိယတ္ထေရ	၄၄၄	နိဂြောဓတ္ထေရ	၉၂
နေိယမာဏဝ	၄၄၄	နိဂြောဓာရာမ	၁၅၅၊ ၂၅၀
ဓမ္မဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၄၀	နိတကတ္ထေရ	၄၀၃
ဓမ္မဓရ (ဥပါသက)	၃၉၉	နိတကမာဏဝ	၄၀၃
ဓမ္မပါလတ္ထေရ	၄၁၆	နိဗ္ဗိတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၅၃
ဓမ္မပါလမာဏဝ	၄၁၆	နိသဘတ္ထေရ	၄၀၆
ဓမ္မသဝတ္ထေရ	၂၇၂	နိသဘပဗ္ဗတ	၂၃
ဓမ္မသဝပိတုတ္ထေရ	၂၇၃	နိသဘမာဏဝ	၄၀၆
ဓမ္မသဝမာဏဝ	၂၇၂-၃	နိတတ္ထေရ	၂၂၇
ရေဏီရူဟ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၇၄	နိတမာဏဝ	၂၂၇
ဓာနမာဏဝ	၇၀	နေသာဒက (ပဗ္ဗတ)	၂၀၀-၉

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပက္ခတ္တေရ	၁၀၀
ပစ္စယတ္တေရ	၄၃၇
ပစ္စယမာဏဝ	၄၃၇
ပစ္ဆာဘူမဟာထေရ	၂၆၇
ပဉ္စာလ (ရာဇာ)	၄၂၃
ပဏ္ဍဝ (ပဗ္ဗတ)	၁၃၄-၅၊ ၁၇၃
ပထဝီဒုန္နုဘိ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၅
ပဒဝိက္ကမန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ပဒုမ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၄၂၀-၉
ပဒုမုတ္တရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၉၊ ၂၀၊ ၂၄၊ ၃၄-၅၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၄-၅၊ ၄၈၊ ၅၁၊ ၆၃၊ ၆၈၊ ၇၀၊ ၇၆၊ ၈၁၊ ၈၃၊ ၉၆၊ ၁၀၁၊ ၁၀၃၊ ၁၁၄-၅၊ ၁၃၅-၆၊ ၁၅၉-၆၊ ၂၊ ၁၆၄-၆၊ ၁၆၈-၉၊ ၁၇၅-၆၊ ၁၉၀၊ ၂၁၀၊ ၂၁၇-၈၊ ၂၂၃၊ ၂၂၇-၈၊ ၂၃၁၊ ၂၅၀-၅၁၊ ၂၆၅၊ ၂၆၇-၈၊ ၂၇၂၊ ၂၈၄၊ ၂၈၆၊ ၃၁၀၊ ၃၁၅-၆၊ ၃၂၁၊ ၃၃၇၊ ၃၅၁၊ ၃၅၅၊ ၃၆၃-၄၊ ၃၆၇၊ ၃၉၃၊ ၄၁၂-၃၊ ၄၂၀၊ ၄၄၀၊ ၄၄၆-၇၊ ၄၆၃၊ ၄၆၅၊ ၄၆၉၊ ၄၈၃-၄
ပနာဒ (ရာဇာ)	၃၆၆
ပယာဂတိတ္ထ	၁၃၅
ပရိပုဏ္ဏကတ္တေရ	၂၄၀
ပရိပုဏ္ဏကမာဏဝ	၂၄၀
ပဝိဋ္ဌတ္တေရ	၂၃၃
ပါစိနဝံသ	၃၅၀
ပါဠိလိပုတ္တ (နဂရ)	၄၄၉၊ ၄၅၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပါရာပရိယတ္တေရ	၂၉၁
ပါရာပရိယမာဏဝ	၂၉၁
ပါလမာဏဝ	၂၄၇
ပါလိတ	၂၄၉
ပါလိလေယျက (ဟတ္ထိ)	၃၁၀
ပါဝါ (ရဋ္ဌ)	၂၅၁
ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္တေရ	၃၁၀-၁၁
ပိယဉ္စဟတ္တေရ	၂၁၂
ပိယဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၉၂-၄၊ ၂၄၂၊ ၂၉၁-၃၊ ၃၄၆-၈
ပိယာလိန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၇
ပိလိန္ဒ (ကုမာရ)	၆၃
ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္တေရ	၆၃၊ ၆၅
ပုက္ကုဿာတိ (ရာဇာ)	၂၅၃၊ ၄၄၄
ပုဏ္ဏတ္တေရ	၄၄၊ ၄၆-၇၊ ၁၉၇-၈၊ ၆၆၊ ၁၉၇၊ ၃၇၉
ပုဏ္ဏမာသကုမာရ	၆၆၊ ၁၉၇၊ ၃၇၉
ပုဏ္ဏမာသတ္တေရ	၆၆၊ ၃၇၈
ပုထုဝိန္ဒ (ရာဇာ)	၁၉၀
ပုပ္ဖ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၅
ပုလိနစေတိယ	၃၂၆-၉၊ ၃၅၅-၇
ပေါက္ခရဝတီ (နဂရ)	၅၉
ပေါဒ္ဓိရိယ (ဂါမဘောဇက)	၄၀၄
ပေါသိယ (မာဏဝ)	၁၂၀
ပေါသိယတ္တေရ	၁၂၀
[ဖ-ဗ]	
ဖလုဂ္ဂတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၂၀
ဗန္ဓုမတီ (နဂရ)	၁၂၅၊ ၁၇၀-၁၊ ၂၈၁၊ ၄၀၃၊ ၄၄၀၊ ၄၅၈
ဗန္ဓုရ (မာဏဝ)	၂၆၃

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗန္ဓုရတ္ထေရ	၂၆၃
ဗာကုလတ္ထေရ	၄၃၉၊ ၄၄၂
ဗာကုလမာဏဝ	၄၄၀
ဗာရာဏသီ	၅၉၊ ၇၂၊ ၁၉၀၊ ၂၉၅၊ ၃၂၀၊ ၃၃၉၊ ၄၄၀၊ ၄၈၄
ဗာဝရီ (မြာဟူဏ)	၉၁၊ ၄၂၀
ဗာဟိယ (ရဋ္ဌ)	၄၉
ဗိမ္ဗိသာရ (ရာဇာ)	၂၈၊ ၁၀၃၊ ၁၃၄၊ ၁၄၇၊ ၁၅၇၊ ၁၈၃-၄၊ ၂၀၀၊ ၂၅၂၊ ၂၈၃၊ ၃၉၈
ဗေလဋ္ဌာသီသတ္ထေရ	၈၃
ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရ	၂၅၉
ဗေလဋ္ဌာနိကမာဏဝ	၂၅၉
မြဟ္မာလိကုမာရ	၄၁၈
မြဟ္မာလိတ္ထေရ	၄၁၈-၉

[ဘ]

ဘဒ္ဒဇိ (မာဏဝ)	၃၆၃
ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရ	၃၆၃၊ ၃၆၅-၆
ဘဒ္ဒဝတီ (နဂရ)	၃၆၇
ဘဒ္ဒါရာမ	၂၁၉
ဘဒ္ဒိယ (နဂရ)	၃၆၃၊ ၄၀၄
ဘဒ္ဒိယ (ရာဇာ)	၄၁၄
ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိ	၃၆၅
ဘဒ္ဒေကရတ္ထ	၁၀၅
ဘရတတ္ထေရ	၃၈၁-၃
ဘရတမာဏဝ	၃၈၁၊ ၃၈၃
ဘလ္လိယ	၅၉၊ ၆၀
ဘလ္လိယတ္ထေရ	၅၉၊ ၆၀
ဘာဂီရထီ (ဂင်္ဂါ)	၁၃၆၊ ၃၁၈

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘာရဒွါဇ	၃၁၀၊ ၄၃၅
ဘာရဒွါဇ (ဂေါတ္ထ)	၃၈၆
ဘာရဒွါဇတ္ထေရ	၃၈၅
ဘူတဂဏ (ပဗ္ဗတ)	၂၇၃-၄
ဘူမိဇကုမာရ	၅၆
ဘေရဝါ (ပဗ္ဗတဂုဟာ)	၄၀၁-၂
ဘေသက (ယက္ခ)	၈၇

[ဃ]

မဂဓ (ရဋ္ဌ)	၇၀၊ ၁၃၆၊ ၂၃၃၊ ၂၄၆၊ ၂၇၂-၃၊ ၂၇၉၊ ၃၀၄၊ ၃၃၁၊ ၄၀၁၊ ၄၂၃၊ ၄၂၆၊ ၄၆၀
မဇ္ဈန္ဒိက (ရဋ္ဌ)	၄၉
မဏိပူဘာသ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၄၂
မဏ္ဍလိက (ရာဇာ)	၂၃၇၊ ၂၆၁၊ ၂၇၉၊ ၄၂၃
မလိတဝမ္ဘ (မာဏဝ)	၂၆၇
မလိတဝမ္ဘတ္ထေရ	၂၆၇
မလ္လ (ရဋ္ဌ)	၄၉၊ ၅၁၊ ၅၃
မလ္လ (ရာဇာ)	၁၅၅၊ ၂၂၅၊ ၂၅၁
မဟာကစ္စာနတ္ထေရ	၃၀၃၊ ၃၇၂
မဟာကဿပတ္ထေရ	၃၃၅၊ ၃၃၉
မဟာကာဠတ္ထေရ	၃၄၄
မဟာကာဠမာဏဝ	၃၄၄
မဟာကောဠိကတ္ထေရ	၁၅၊ ၃၄၊ ၃၆၊ ၃၈-၉
မဟာစုန္ဒတ္ထေရ	၃၃၁
မဟာနာမတ္ထေရ	၂၈၈
မဟာနာမမာဏဝ	၂၈၈
မဟာပဇာပတိဂေါတမီ	၃၅၂

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မဟာပတာပ (ရာဇာ)	၆၁
မဟာပနာဒ (ရာဇာ)	၃၆၆
မဟာပါလမာဏဝ	၂၄၇
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ	၃၇၊
	၃၉၊၂၆၅
မဟာရဟ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၃
မဟာရေဏု	၁၅၆
မဟာလိတ္ထေရ	၃၀
မဟာဝစ္ဆ	၇၀
မဟာဝစ္ဆတ္ထေရ	၇၀
မဟာဝန	၉၃၊၃၄၇
မဟာဝိဘဝ (သေဋ္ဌိ)	၂၉၅
မဟာဝိဟာရ	၂
မဟာသုဝဏ္ဏ (ကုဋ္ဌမိက)	၂၄၇
မဟာသေလတ္ထေရ	၁၀၀
မာဏဝတ္ထေရ	၂၀၄
မာတင်္ဂ	၁၅၆
မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရ	၄၄၆
မာတင်္ဂပုတ္တမာဏဝ	၄၄၇
မာရ ၉၊၆၀၊၉၇၊၁၀၂၊၁၀၄၇-ဂ၊	
၁၅၁-၂၊၃၂၁၊၃၇၇၊၄၅၁၊၄၆၁	
မာလုတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၁၆၅
မိဂဒါယဝန	၁၀၂
မိဂသီရတ္ထေရ	၃၈၉
မိဂသီရမာဏဝ	၃၈၉
မေဃိယတ္ထေရ	၁၈၇၊၁၈၉
မေဃိယမာဏဝ	၁၈၇
မေဏ္ဍသီရတ္ထေရ	၂၁၆
မေဏ္ဍသီရမာဏဝ	၂၁၆
မေတ္တဇီ	၂၄၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မေတ္တဇီတ္ထေရ	၂၄၆
မေတ္တိယဘူမဇကဘိက္ခု	၅၄
မေဋ္ဌဇီနတ္ထေရ	၃၂၀
မေဋ္ဌဇီနမာဏဝ	၃၂၀
မောဃရာဇကုမာရ	၄၂၀၊၄၂၂
မောဃရာဇတ္ထေရ	၄၂၀
[ဃ]	
ယမုနာ (နဒီ)	၄၄၀
ယသတ္ထေရ	၁၂၉၊၂၉၅
ယသမာဏဝ	၂၉၅
ယသုဂ္ဂတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၈
ယသောဇ	၄၅၇-၈
ယသောဇတ္ထေရ	၄၅၇-၉
ယသောဓရ (ရာဇာ)	၁၈၆
[င]	
ရက္ခိတ	၂၁၈
ရက္ခိတတ္ထေရ	၂၁၇
ရတနကုဋီ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၁၆၃
ရတနပဇ္ဇလ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ရမဏိယကုဋီကတ္ထေရ	၁၆၆
ရမဏိယဝိဟာရိတ္ထေရ	၁၄၅
ရာဇဂဟ ၂၇-ဂ၊၄၆၊၄၉၊၅၀၊	
၅၆၊၅၈-၉၊၆၃၊၉၆၊၁၃၄၊၁၄၅၊	
၁၄၇၊ ၁၄၉-၅၀၊ ၁၅၃၊ ၁၅၇၊	
၂၀၀၊၂၃၈၊၂၅၃၊၂၈၁၊၂၈၃-၄၊	
၂၉၁၊ ၃၀၄၊ ၃၁၀၊၃၂၂၊၃၂၄၊	
၃၄၇၊၃၆၁၊၃၈၆-၇၊၃၉၁၊၄၁၂၊	
၄၁၅၊၄၂၅၊၄၄၄၊၄၅၁	

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၅]		[၀]	
ရာဇထွေရ	၃၂၁၊ ၃၂၃	ဝဇ္ဇိ (ရဋ္ဌ)	၁၅၉၊ ၁၆၆
ရာဇမာဏဝ	၃၂၂	ဝခု (ဂါမ)	၃၀၂
ရာမဏေယျကထွေရ	၁၅၁	ဝခုမာန	၁၃၃
ရာဟုလထွေရ	၄၇၄	ဝခုမာနထွေရ	၁၃၃
ရူပသာရီ	၁၃၆၊ ၃၃၁	ဝနဝစ္ဆထွေရ	၇၁၊ ၇၄၊ ၂၁၂
ရေဝတထွေရ	၄၁၊ ၁၃၇-၈၊ ၁၇၃	ဝပ္ပ	၁၇၆
ရောရဝ (နဂရ)	၂၅၂	ဝပ္ပထွေရ	၁၇၅
ရောဟဏီ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၂၆	ဝရသာဂရ	၁၇၃
ရောဟိတ (နဂရ)	၄၃၇	ဝရုဏ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၆၈
[၈]		ဝရုဏ (မြာဟုဏ)	၁၁၅
လမ္ဗက (ပဗ္ဗတ)	၁၂၁	ဝရုဏထွေရ	၉၃
လိစ္ဆဝီ (ရာဇာ)	၁၃၃၊ ၁၆၀၊ ၂၁၂၊ ၃၀၀၊ ၃၂၇	ဝရုဏဒေဝရာဇာ	၁၇၄
လောမသကင်္ဂိယထွေရ	၁၀၅	ဝလ္လိယ	၃၁၃၊ ၃၇၂
လောမသကင်္ဂိယမာဏဝ	၁၀၅	ဝလ္လိယထွေရ	၁၅၅၊ ၁၅၇၊ ၁၅၉၊ ၃၁၃၊ ၃၇၁
[၀]		ဝသာဘထွေရ	၃၂၆
ဝဂ္ဂါမုဒါ (နဒီ)	၄၅၈	ဝသာဘမာဏဝ	၃၂၇
ဝစ္ဆ	၇၂၊ ၁၀၅၊ ၂၈၃	ဝသလ (ပဗ္ဗတ)	၁၁၀
ဝစ္ဆဂေါတ္တ	၇၂	ဝသကာရ (မဟာမတ္တ)	၃၀၄-၅
ဝစ္ဆဂေါတ္တထွေရ	၂၈၁	ဝသိကထွေရ	၄၅၅
ဝစ္ဆဂေါတ္တမာဏဝ	၂၈၁	ဝသိကမာဏဝ	၄၅၅
ဝစ္ဆပါလ	၂၀၀	ဝါဇပေယျ (ယည)	၂၂၇
ဝစ္ဆပါလထွေရ	၂၀၀	ဝါတသမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ဝဇ္ဇိတထွေရ	၄၃၀	ဝါရဏထွေရ	၄၅၂
ဝဇ္ဇိတမာဏဝ	၄၃၀	ဝါရဏမာဏဝ	၄၅၃
ဝဇ္ဇိပုတ္တ	၁၇၈	ဝါသေဋ္ဌ (မြာဟုဏ)	၁၇၆
ဝဇ္ဇိပုတ္တထွေရ	၁၇၈-၉၊ ၃၀၀	ဝိကတာနန္ဒ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၄၃၄
ဝဇ္ဇိပုတ္တမာဏဝ	၃၀၀	ဝိဇယ	၂၄၂
		ဝိဇယထွေရ	၂၄၂

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ဝ]
ဝိနတာ (နဒီ)	၇၁၂၂၀၂၅၂၊ ၄၀၉၂၄၁၁၄၃၇
ဝိပဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၆၁၆၆၂၇၇၂၀၀၊ ၉၀၂၉၆၁၀၃၁၀၅၁၂၃၁၂၅၊ ၁၃၄၊ ၁၄၅၊ ၁၅၀၊ ၁၅၃၊ ၁၇၀၊ ၁၇၀၊ ၁၈၀-၀၃၊ ၁၈၇-၀၊ ၂၀၀၊ ၂၀၂-၃၊ ၂၀၇-၀၊ ၂၁၂၊ ၂၁၄-၅၊ ၂၂၂၊ ၂၃၄၊ ၂၅၂၊ ၂၇၀-၂၊ ၃၀၂၊ ၃၂၂၊ ၃၂၄၊ ၃၃၁၊ ၃၆၃၊ ၃၉၁-၂၊ ၃၉၉၊ ၄၀၀၊ ၄၀၃၊ ၄၀၆၊ ၄၁၀၊ ၄၃၇၊ ၄၄၀၊ ၄၅၇၊ ၄၇၆
ဝိပုလာသဘ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၆၀
ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရ	၁၈၂-၃
ဝိမလတ္ထေရ	၁၅၃၊ ၃၃၉၊ ၃၄၁၊ ၄၈၄
ဝိမလမာဏဝ	၁၅၃၊ ၁၈၃၊ ၄၈၄
ဝိရောစန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၅
ဝိလောကန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရ	၄၂၃
ဝိတသောကတ္ထေရ	၃၇၅
ဝိတသောကမာဏဝ	၃၇၆
ဝီရ (ကုမာရ)	၆၁
ဝီရတ္ထေရ	၆၁-၂
ဝေဋ္ဌပုရ (နဂရ)	၄၇၈
ဝေဏုဒတ္တတ္ထေရ	၃၇၂-၃
ဝေဘာရ (ပဗ္ဗတ)	၁၃၄-၅၊ ၃၇၄
ဝေသာလီ	၁၃၃၊ ၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၁၆၉၊ ၁၇၈၊ ၁၈၃၊ ၂၀၈၊ ၂၁၂၊ ၃၀၀၊ ၃၂၇၊ ၃၇၂
ဝေဿန္တရ (ရာဇာ)	၁၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ဝ]
ဝေဿဘူ (ဗုဒ္ဓ)	၇၄၁၀၇၂၅၅၉၊ ၂၆၀၊ ၄၇၈
ဝေဿဝဏ (ဒေဝရာဇာ)	၅၆-၇၊ ၁၈၇-၈
ဝေဠုကဏ္ဍက (နဂရ)	၁၂၅၊ ၁၂၇
ဝေဠုဝန	၂၇၂၊ ၄၆၂၊ ၅၀၂၊ ၉၆၊ ၁၄၉၊ ၃၈၆
	[သ]
သံဃရက္ခိတတ္ထေရ	၂၇၄
သံဃရက္ခိတမာဏဝ	၂၇၅
သက္က (ဒေဝရာဇာ)	၁၉၀၊ ၂၇၀၊ ၃၃၀-၁၊ ၃၆၇
သင်္ကဿ (နဂရ)	၂၆၉
သင်္ဂါမဇိတတ္ထေရ	၁၂၀
သဉ္ဇယတ္ထေရ	၁၅၀
သဉ္ဇယမာဏဝ	၁၅၀
သတရံသီ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၈၆၂၈၈၊ ၄၀၁
သတ္တက (ဇုသိ)	၄၇၂
သတ္တပဏ္ဍိ (ဂဟာ)	၄၅၁
သတ္တုတ္တမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၉
သန္ဓိတတ္ထေရ	၄၃၁
သန္ဓိတမာဏဝ	၄၃၂
သဗ္ဗဃန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၄၆
သဗ္ဗမိတ္တ	၃၄၁
သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရ	၃၄၁
သမဂ္ဂ (ပဗ္ဗတ)	၃၂၇
သမတ္တ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၁
သမန္တစက္ခု (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၈

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သမလင်္ကတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၆၆
သမိတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၁၈၈
သမိတိဂုတ္တ	၂၂၁
သမိတိဂုတ္တတ္ထေရ	၂၂၁
သမိဒ္ဓိ (ဗြာဟ္မဏ)	၆၆၊ ၇၀
သမိဒ္ဓိတ္ထေရ	၁၄၇
သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရ	၄၀၁
သမ္ဗုလကစ္စာနမာဏဝ	၄၀၁
သမ္ဘူတကုမာရ	၅၆
သမ္ဘူတတ္ထေရ	၅၅၊ ၅၇-၈
သမ္ဗုခါထဝိက (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၅
သမ္ဗောဒကုမာရ	၁၈၀
သရိတစ္ဆေဒန (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၆
သာကေတ	၁၀၇၊ ၁၆၀၊ ၂၁၆
သာကိယ (ရာဇာ)	၄၀၆၊ ၄၀၈
သာဂရ	၁၉၂-၃
သာဠိမတ္တိယတ္ထေရ	၄၆၀
သာနုတ္ထေရ	၁၄၂
သာနုမာဏဝ	၁၄၂
သာနုသာမဏေရ	၁၄၂-၄
သာမညကာနိ (မာဏဝ)	၁၂၃
သာမညကာနိတ္ထေရ	၁၂၃
သာမိဒတ္တ (မာဏဝ)	၂၃၈
သာမိဒတ္တတ္ထေရ	၂၃၈
သာရိပုတ္တတ္ထေရ	၄၆-၇၊ ၇၀၊ ၁၂၅၊ ၁၃၆၊ ၁၃၈၊ ၁၇၂၊ ၁၉၂၊ ၃၃၁၊ ၃၈၈၊ ၄၇၁
သာဝတ္ထိ	၂၇၊ ၃၇၊ ၄၀ (အာဒိပိဋေသု)

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သိဒ္ဓိ (ဗုဒ္ဓ)	၅၉၊ ၇၀၊ ၁၁၃၊ ၁၂၉၊ ၁၅၂၊ ၁၉၂၊ ၂၀၂၊ ၂၉၂၊ ၃၆-၇၊ ၂၅၈၊ ၂၇၆၊ ၂၇၈-၉၊ ၃၂၃၊ ၃၈၁၊ ၄၀၄၊ ၄၀၈၊ ၄၂၅၊ ၄၃၁-၂၊ ၄၃၄၊ ၄၈၀-၁
သိဂ္ဂဝ (ဣသိ)	၄၇၂
သိင်္ဂါလကပိတုတ္ထေရ	၈၆
သိင်္ဂါလကမာဏဝ	၈၇
သိဒ္ဓတ္ထ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၀-၁၁၊ ၁၃၉၊ ၁၄၂၊ ၁၄၄၊ ၁၄၇၊ ၁၅၅ - ၇၊ ၁၈၄-၅၊ ၁၉၅၊ ၂၄၃-၄၊ ၂၄၇-၈၊ ၂၆၃၊ ၂၉၅၊ ၃၆၁၊ ၃၇၅၊ ၃၇၆၊ ၄၆၀-၆၁
သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ	၇၂၊ ၁၇၆
သိန္နု (နဒ္ဓိ)	၆၆၊ ၂၈၉
သိရိဓရ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၃၀
သိရိမတ္ထေရ	၃၅၅၊ ၃၅၆၊ ၃၅၉
သိရိမမာဏဝ	၃၅၆
သိရိဝံစု	၃၅၆
သိရိဝံစု (မာဏဝ)	၁၃၄
သိရိဝံစုတ္ထေရ	၁၃၄၊ ၃၅၉-၆၀
သိဝက (မာဏဝ)	၇၄၊ ၃၉၁
သိဝကတ္ထေရ	၃၉၁
သိဝကသာမဏေရ	၇၄-၅
သီတဝန	၅၆-၈
သီတဝနိယတ္ထေရ	၅၆
သီလဝတီ (နဂရ)	၂၆၃-၄
သီလိတ္ထေရ	၁၆၉၊ ၁၇၃
သီလိဒါရက	၁၇၂-၃
သီဟတ္ထေရ	၂၂၅-၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သီဟမာဏဝ	၂၂၅
သီဟသေနာပတိ	၅
သုဂန္ဓ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၃
သုဂန္ဓတ္ထေရ	၉၉
သုဂန္ဓမာဏဝ	၉၉
သုစိန္တိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၁၇
သုဇာတ (မြာဟူဏ)	၄၆၃
သုဇာတတ္ထေရ	၆၀၊ ၃၃၇
သုဒန္တ (မာဏဝ)	၁၂၇
သုဒန္တတ္ထေရ	၁၂၇
သုဒဿန (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၁၀၉-၁၀
သုဒဿန (မာလာကာရ)	၁၅၉-၆၀
သုဒ္ဓေါဒန (ရာဇာ)	၁၅၅၊ ၁၉၅၊ ၃၅၂
သုနန္ဒ (တာပသ)	၄၆၄
သုနန္ဒ (မြာဟူဏ)	၂၂၇-၀
သုနာဂ (မာဏဝ)	၂၂၉
သုနာဂတ္ထေရ	၂၂၉
သုနာပရန္တ (ဇနပဒ)	၁၉၇၊ ၃၉၉
သုနိမ္မိတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၅
သုပဝါသာ	၁၇၁-၂
သုပ္ပါကာရပဋန	၁၉၇
သုပ္ပိယ (မာဏဝ)	၁၁၄
သုပ္ပိယတ္ထေရ	၁၁၄
သုဗာဟု (ရာဇာ)	၁၇၄
သုဗာဟုတ္ထေရ	၁၅၅-၆
သုဗ္ဗတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၁၆၅
သုဘူတိ	၂၇
သုဘူတိတ္ထေရ	၂၊ ၁၅၊ ၂၆-၇၊ ၃၃
သုမင်္ဂလ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၁
သုမင်္ဂလတ္ထေရ	၁၃၉၊ ၁၄၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သုမင်္ဂလမာဏဝ	၁၃၉
သုမန (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၅၉၊ ၆၀၊ ၃၀၅-၆
သုမနသေဋ္ဌိ	၂၇
သုမိတ္တ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၃
သုမေခလ (ဣသိ)	၄၇၂
သုမေခ (ဗုဒ္ဓ)	၆၃-၄၊ ၂၅၄-၇၊ ၂၀၉၊ ၂၉၅-၆၊ ၃၀၄-၅၊ ၃၂၀၊ ၃၆၇-၉၊ ၃၇၁၊ ၃၇၄-၅
သုယာမန (မာဏဝ)	၂၀၀
သုယာမနတ္ထေရ	၂၀၇
သုရာဓ (မာဏဝ)	၃၂၃
သုရာဓတ္ထေရ	၃၂၃
သုဝစ္ဆ (မြာဟူဏ)	၂၇၂
သုဝဏ္ဏ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၇
သုသညတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၃
သုဟေမန္တ (မာဏဝ)	၂၆၉
သုဟေမန္တတ္ထေရ	၂၆၉
သုသာမ (မာဏဝ)	၁၉၀
သုသာရဒ (မာဏဝ)	၂၁၀
သုသာရဒတ္ထေရ	၂၁၀
သေတဗျ (နဂရ)	၁၉၀၊ ၃၄၄
သေတုစ္ဆ (မာဏဝ)	၂၆၁
သေတုစ္ဆတ္ထေရ	၂၆၁
သောဏတ္ထေရ	၃၀၁၊ ၃၀၃၊ ၄၀၄
သောဏပေါဋိရိယပုတ္တတ္ထေရ	၄၀၄
သောဏမာဏဝ	၉၇၊ ၁၀၅၊ ၄၀၄
သောတ္တိယ (မြာဟူဏ)	၁၄၉
သောပါက (မာဏဝ)	၁၁၀
သောပါကတ္ထေရ	၁၁၇
သောဘနာရာမ	၄၆၅

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ-ဟ]		[ဟ]	
သောဘိတ (မာဏဝ)	၃၆၀၊၄၄၉	ဟတ္ထာရောဟပုတ္တတ္ထေရ	၂၁၄
သောဘိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၈၇-၈	ဟာရိတ (ပဗ္ဗတ)	၃၁၃
သောဘိတ (ပဗ္ဗတ)	၄၄၁	ဟာရိတတ္ထေရ	၁၀၈၊၄၈၃
သောဘိတတ္ထေရ	၂၁၈၊၃၆၇	ဟာရိတမာဏဝ	၁၀၉၊၄၈၃
သောမဒေဝ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၄၈	ဟိမဝန္တ	၂၃၊၇၂၊
သောမမိတ္တတ္ထေရ	၃၃၉၊၄၈၄	၈၆ (အာဒိပိဋေသု)	
သောမမိတ္တမာဏဝ	၃၃၉	ဟေရညကာနိ (မာဏဝ)	၃၃၇
ဟံသဝတီ (နဂရ)	၁၉၊၂၀၊	ဟေရညကာနိတ္ထေရ	၃၃၇
၃၄ (အာဒိပိဋေသု)			

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အကံ = အကရိ (က)	၂၅၁
အကာ မေ = အာကာသေ (က)	၃၆၄
အက္ခန္တိ ရတနံ = အာကာသရတနံ (သီ)	၂၅၃
အဂစ္ဆန္တာ နာမ နတ္ထိတိ = အနာဂစ္ဆန္တာ န အတ္ထိ (က)	၃၇၁
အဂဓိတော = အဂထိတော (သီ)	၂၄၃
အဂမံ စိတကံ တဒါ = အဂမာသိံ စိတန္တိကံ (သီ)	၃၅၈
အဂါဟဒုရဝဂ္ဂါဟဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန = အဂါဓဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန (သီ)	၂၃၈
အဂ္ဂဓမ္မော = အဂ္ဂေါ ဓမ္မော (သီ)	၂၄၆
အဂ္ဂဗလာဓိဂမေန = မဂ္ဂဗလာဓိဂမေန (သီ)	၄၀၄
အဂ္ဂဗဟဋ္ဌာနေယေဝ = အဂ္ဂတဟဋ္ဌိနိယေဝ (ဣ)	
အဂ္ဂတဟဋ္ဌေယေဝ (က)	၃၄၅
အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္ထိတော = အဂ္ဂမဂ္ဂပုတ္ထိတော (သီ၊ ဣ)	၃၂၆
အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိနာ = အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိတော (သီ)	၄၃၅
အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္ထံ = အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္တာ (က)	၄၉
အဂ္ဂိဟုတ = အဂ္ဂိဟုတ္တ (က)	၄၃၅
အင်္ဂောလပုပ္ဖေဟိ = အာကုလိပုပ္ဖေဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၈
အင်္ဂဘာဝတော = သင်္ဂဘာဝတော (က)	၆၀
အစိန္တိယေ = အစိန္တိယေသု (သီ၊ က)	၁၀၃
အစ္ဆကောကတရစ္ဆကာ = အစ္ဆကာ စ တရစ္ဆကာ (သီ)	၁၁၇၊ ၁၉၈
အစ္ဆာဒေသိ = အစ္ဆာဒါပေသိ (ဣ၊ က)	၃၆၃
အဇာတတ္တာ = အဇရတ္တာ (က)	၁၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဇာနနမေဝ = အဇာနတာ ဂုဏာနံ အဇာနနမေဝ (က)	၃၁၉
အဉ္ဇန = အဇ္ဇုဏ (သီ)	၄၂၆
အညာတဉ္ဇ ဝိဇာနေယျံ = အညာတဉ္ဇ ဝိဇာနေယျံ (က)	၂၀၇
အညာသိကောဏှညတ္ထေရဿ = အညာတကောဏှည (က)	
အညာကောဏှည (သီ၊ က)	၄၅
အညေ ဇနေ = အညေန ဇနေန (သီ၊ ဣ)	၃၄၂
အညေဟိ = စညေဟိ (သီ)	၁၂၉
အဋ္ဌ ဧတေ ဇနာမိပါ = အထ ဧတေ ဇနာ တတ္ထ (သီ)	၂၆၈
အဋ္ဌပေသီတိ = ပဋ္ဌပေသီတိ (က)	၁၃၀
အဋ္ဌဟေတူဟိ သမ္ဗုဿ = အတ္ထဟေတူဟိ သမ္ဗုဿံ (သီ)	၄၅၅
အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ = အဋ္ဌာရသာမိကကပ္ပသတမတ္ထကေ (သီ)	၂၂၅
အဋ္ဌာရသ စ ကပ္ပါနိ = အဋ္ဌာရသာနိ ကပ္ပါနိ (သီ)	၃၅၈
အဋ္ဌိသညာယ = အဋ္ဌိကသညာယ (သီ)	၈၇
အမုယောဇနမတ္ထော = အမုယောဇနပ္ပမာဏော (သီ)	
အမုမုယောဇနမတ္ထော (ဣ)	၃၆၆
အတိသာယံ၊ သာယဂ္ဂဟဏေနေဝ = အတိဒိဝါသာယံ	
ဂဟဏေနေဝ (ဣ)	၄၄၉
အတိရိတတ္တာ = အတရိတတ္တာ (သီ)	၂၆၁
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ ဣ)	၄၈၁
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ က)	၂၀၊ ၈၉
အတ္တနော အာယသ္မတာ စ အနုရုဒ္ဓေန အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန	
သဟ သမဂ္ဂဝါသော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ = အတ္တနော	
အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန သမဂ္ဂဝါသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ (သီ)	၃၅၀
အတ္တနော ဖလံ ပဋိစ္စ ပစ္စယဘာဝေါ = အတ္တနော	
ဖလဿံ ပစ္စယဘာဝေါ (သီ)	၂၇၁
အတ္တပစ္စက္ခကရဏေန = ...ကရဏေ (သီ၊ ဣ)	၄၂၇
အတ္တပစ္စက္ခတော = အတ္တံ ပစ္စက္ခတော (သီ)	၆၅
အတ္တပဋိဗန္ဓဋ္ဌေန = အတ္တပဋိဗန္ဓဋ္ဌေန (က)	၂၀၂
အတ္တဘာဝဂေဟဿ = အတ္တဘာဝသင်္ခါတဿ ဂေဟဿ (သီ)	၃၉၃
အတ္တသန္ဓိဿယံ = အတ္တပနိဿယံ (သီ)	၁၃၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတ္တာနံ ဒမနမေဝ = အတ္တဒမနမေဝ (သီ)	၂၁၄
အတ္တာနံ ဝါ = အတ္တာနမေဝ (ဣ)	၄၃၆
အတ္ထမေန္တမိ = အန္တပတ္တမိ (သီ)	၅၂
အတ္ထိ = အတ္ထော (က)	၂၆၄
အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ = အတ္ထိ ကမ္မေ ဝိပါကောတိ (သီ)	၄၁၇
အတ္ထုပနာယိကာ = အတ္ထုပနာယိကာ (သီ)	၅၂၀
အတ္ထေန = အတ္ထေဟိ (သီ)	၄၂
အထ = နတ္ထိ (က)	၂၇
အထ နံ ပုညဝိမံသနတ္ထံ = အထဿာ တံ ပုညံ ဝိမံသနတ္ထံ (သီ)	၁၇၁
အဒိနမာနသော = အလိနမာနသော (သီ)	၃၀၂
အဒ္ဓ = ဒက္ခိ (သီ)	၂၄၅
အဒ္ဓဂတာ = အဒ္ဓံ ဂတာ (သီ)	၁၆၄
အဓိကုဋနကာ = အဓိကုဋနနာမကာ (ဣ) အဓိကုဋနာမကာ (က)	၄၂၉
အဓိကုသလဓမ္မဝသေန = အကုသလဓမ္မဝသေန (သီ)	၃၄၀
အဓိကော ဟုတ္တာ၊ နိဗ္ဗာယာမိ = အဓိကော ဟောတိ၊ နိဗ္ဗာယတိ (သီ)	၅၃၂
အဓိမုစ္စဿု = အဓိမုဇ္ဈဿု (သီ)	၁၆၃
အနညသာဓာရဏ = အနညသာဓာရဏေန (သီ)	၁၀၉
အနဏတ္တာ ဧဝ = အနိမိတ္တာ ဧဝ (သီ)	၃၂၆
အနနုစ္ဆရိကမေတံ = အနုစ္ဆရိကမေတံ (က)	၃၀၂
အနနုဗုဒ္ဓေါ = အနုဗုဒ္ဓေါ (သီ၊ က)	၉
အနနုရူပါစာရတ္တာ = ဒုရူပစာရတ္တာ (သီ)	၃၁၀
အနဘိဂတဘာဝေန = အသမ္ဘာဝိတဘာဝေန (သီ)	
အနဘိရတိဘာဝေန (ဣ)	၃၅၉
အနဝဇ္ဇဘာဝနာယ = အာဝဇ္ဇနဘာဝနာယ (သီ)	၀
အနာသတ္တမာနသော = အနာဝတ္တမာနသော (သီ၊ ဣ)	၃၀၉
အနိယမိတ = အနိယာမိတ (သီ)	၅၄
အနိဝတ္တန္တော = အနုဝတ္တန္တော (သီ၊ က)	၂၀၄
အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော = အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝဘူတံ (သီ)	၁၆၂
အနုပဂစ္ဆန္တေ = အနာဂစ္ဆန္တေ (သီ)	၁၂၀
အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန = အနုပဒဓမ္မံ ဝိပဿနာဝသေန (သီ)	၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနုပုဗ္ဗိကထံ = အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ)	၂
အနုမည = အနုမညံ (ပါဠိယံ)	၂၀၂
အနေကတာလေ = အနေကတာလာ (သီ)	၂၀၃
အနေကရူပရာဇိ = ရာဇိနီ (သီ)	၂၅၄
အနေကဝိဘာဂေါ = အဋ္ဌဝိဘာဂေါ (သီ)	၂၁၉
အနေကေ = အနေကာ (က)	၂၇၁
အနောကာသံ = ဩကာသဟံ (သီ)	၉၃
အနောနတံ = အနမန္တံ (သီ)	၁၀၉
အနောမော နာမ = အရနေမီ နာမ (သီ)	၄၄၂
အနယုဋ္ဌိသံ = အနယုဋ္ဌိဟံ (သီ)	၄၃၀
အနလိမ္ပိ = အနပိ သိ (သီ)	၂၀၅
အနဝတ္ထာပနတော = အနဝတ္ထနတော (က)	၆၀
အနသုယျရေ = အနပိထိယရေ (သီ)	၁၉၀
အနသ္မာရလောပေါ = အနဿာရလောပေါ (သီ)	၂၁၁
အနဿရန္တသံ = အနဿရန္တော (သီ)	၃၇၀
အန္တရမဂ္ဂ = အန္တရာမဂ္ဂ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၁၇
အန္ဓဂတာ = အန္ဓကတာ (သီ) အန္ဓာဂတာ (ဣ၊ က)	၃၇၀
အန္ဓိဘူတသ္မိ = အန္ဓိဘူတသ္မိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၁၀
အပဂတသမိဗ္ဗိတော = အပဝတ္ထိသံသိဗ္ဗိတော (သီ)	၂၁၇
အပစ္စာသီသန္တော = အပစ္စာသိ သန္တော (သီ၊ ဣ)	၄၇၆
အပရသ္မိ = ပရသ္မိ (ဗဟူသု)	၆၇
အပရာဇိတေ = အပရာဇိတော (ဣ၊ က)	၃၂၁
အပရိဂ္ဂါဟကဿ = ဝတ္ထုအပရိဂ္ဂါဟကဿ (က)	၁၂၆
အပရိမာဏာနံ = အပ္ပမာဏာနံ (သီ)	၉
အပလောကိယဓမ္မော = အပ္ပလောကိနဓမ္မော (ဣ)	၃၀၉
အပါကဋကုဋိ ကုဋိကာတိ ဝုတ္တာ = ကုဋိ ဧဝ ဟိ ကုဋိကာတိ ဝုတ္တာ (သီ၊ က)	၃၀
အပါယဘဝါဒီနံ = အပါယဘယာဒီနံ (သီ)	၃၉
အပုစ္ဆိတ္ထ = အပုစ္ဆိတံ (က)	၃၄၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပုနုတ္တဝိကာ = အပုနုတ္တဝန္တိကာ (သီ၊က)	၁၄၀
အပေက္ခာယ = အနပေက္ခာယ (ဣ၊က)	၃၀၉
အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော၊ သက္ကာရာသာပဟာနေန ပဟီနော ဟောတီတိ = ပဋိပဇ္ဇနတော သက္ကာရာသာ ပဟာနေန ပဟီကာ ဟောတီတိ (သီ)	၃၁၃
အပ္ပဒါနေန = အပ္ပဟောန္တော (သီ၊ဣ)	၃၁၅
အပ္ပမာဏဘူတာ = အပ္ပမာဏာ (သီ)	၃၅၉
အပ္ပေါဇေန္တော = အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သီ)	၁၄၀၊ ၂၆၅
အဗလဘာဝတော = ဗလဘာဝတော (သီ)	၆၁
အဗိဇိ° = အပူဇိ° (သီ)	၄၀၀
အဗ္ဗဟိတွာန = အဗ္ဗဟိတွာန (က)	၃၆၂
အဗ္ဗောကာသေ = အဗ္ဗောကာသေ (သီ)	၂၂၄
အဗျာဘိစာရိဟေတုံ = အဗျာဘိစာရဟေတုံ (သီ)	၁၇
အဘယဋ္ဌာနံ နာမ။ ကေန ပန ဝဇန္တိတိ = အဘယဋ္ဌာနံ၊ တေန ပဝဇန္တိတိ (သီ)	၉၅
အဘာသိသုန္တိ = အဘာသိ°သုတိ (သီ)	၁၀
အဘိညာတေ အဘိညာတေ = အဘိညာတေ (သီ)	၃၇
အဘိဏှသော ဝိဟရမာနာ = အဘိဏှတော (က)	၁၆
အဘိဓာဝတိ န တိဋ္ဌတိ = အဘိဓာဝတိ တိဋ္ဌတိ (သီ)	
အဘိဓာဝတိ (က)	၂၉၉
အဘိနန္ဒတိ = နတ္ထိ (သီ)	၂၅၆
အဘိနိဟာရာနုရူပံ သင်္ခါရေ = အဘိနိဟာရာနုရူပသင်္ခါရေ (ဗဟူသု)	၁၀
အဘိပဏ္ဍေန္တာ နာမ = အဘိပဏ္ဍေန္တာနံ အဘိပဏ္ဍေန္တာ နာမ (သီ၊က)	၁၀၀
အဘိဘဝေ = အဘိဘာဝေါ (သီ၊က)	၁၅
အဘိဘူတာ = အဘိဘူတံ (သီ)	၂၉၀
အဘိဘောမိ = အဘိက္ကမိ (က)	၆၄
အဘိရတော တတ္ထ အဝိဂတစ္ဆန္တော = အဘိရတော အဝိဂတစ္ဆန္တော (သီ)	၂၂၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဘိရမန္တီတိ = မောဒန္တိ အဘိရမန္တီတိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၇
အဘိရူဟိတွာ = အဘိရူဟိတွာန (သီ)	၇၂
အဘိလာသာပိတော = အဘိသာမကတော (က)	၂၉၉
“အဘိသဋ္ဌော ဝါ”တိပိ = အဘိသေဋ္ဌောဝါတိပိ (က)	၂၉၉
အဘိသမေစ္စ = အဘိသမေစ္စ အဘိသမယေ စ (က)	၆၇
အဘူတဂုဏရောပနေန = ဘူတဂုဏာရောပနေန။	
ဘူတဂုဏရောပနေန (က)	၃၅၉
အမရံ = အမတံ (က)	၄၃၄
အမရိကံ နာမ = အပဒိကံ နာမ (သီ) အမရိကံ (က)	၃၂၇
အမ္မပလ္လဝါကာရံ ပဝါဠဝဏ္ဏံ = အမ္မပလ္လဝါကာရပဝါလဝဏ္ဏံ (သီ)	၄၀၉
အမ္မရံသသနာမာ တေ = အဗ္ဘသာ နာမ နာမေန (သီ)	၂၂၉
အမှံ = ဝတ (သီ)	၂၉၆
အမှိ။ ဣတော = အမှိ၊ ကိဉ္စိ ဣတော (သီ) အမှိတိ စ (က)	၄၃၆
“အယံ ခေါ = နော (သီ)	၂၃၅
အယံ မေ ပုတ္တော၊ မာတာတိအာဒိနာ = အယံ မေ ပုတ္တောတိ	
မာတာပိတုအာဒိနာ (သီ)	၃၄၂
အယဉ္ဇ = အယဉ္ဇိ (သီ)	၇၃
အယမေဝါနုရူပါ = အယမေဝ ဝေရူပါ (သီ) အယမေဝရူပါ (က)	၃၄၂
အယုတ္တံ မယာ ကတံ = ကတံ မောဃာ (က)	၂၄၄
အယျဿ ကထံ = အယျကံာနံ (သီ)	၈၀
အယျိကာယ = အယျကာယ (က)	၄၉
အရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော = ရက္ခဏေန အပနတိ°	
ဝိဇ္ဈန္တော (သီ)	၁၀၉
အရက္ခဏေန ဩနတံ = ရက္ခဏေန ဩနတိ° (သီ)	၁၀၉
အရညဋ္ဌာနေ = အညတရဋ္ဌာနေ (သီ)	၁၁၃
အရညဝါသလဒ္ဓေန = အရညဝါသေန လဒ္ဓေန (သီ)	၁၆၉
အရညာနိယံ = အရညကာနိ (က)	၄၅၉
အရညေ = အရညေဝ (သီ)	၇၅
အရညေ = ဝိပိနေ (သီ)	၂၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော = ယထာဓမ္မော ယထာဝိဟာရိနော စ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော (သီ)	၁၆
အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ = အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ (က)	၂၂၅
အရဟတ္တာဓိဂမေန ပညာသတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ = အရဟတ္တာဓိဂမနပညာယ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ (သီ)	၁၆၉
အရဟဒ္ဓဇော = အရဟတ္တဓဇော (က)	၉၇
အရိယနိသေဝိတံ = အရိယေဟိ သေဝိတံ (သီ)	၂၄၁
အရုဏပါဏီတိ = အရုဏဗလောတိ (သီ)	၁၄၉
အဝဏ္ဏဘဏနံ အဿ = ဘဏနဉ္စာတိ အယံ (သီ၊ ဣ)	၃၅၉
အဝတ္ထာဝိသေသာ = အတ္ထာဝိသေသာ (သီ)	၂၇၁
အဝတ္ထာသု စ = အဝတ္ထာသုပိ (သီ)	၁၁၉
အဝတွာ = အဝတွာဝ (သီ)	၁၂၂
အဝန္တိရဋ္ဌေ = အဝန္တိကရဋ္ဌေ (သီ)	၃၀၂
အဝသာနေဝ = အဝသာနေ စ (သီ၊ ဣ)	၃၇၀
အဝဟနန္တိ = အာဝဟနန္တိ (က)	၃၀၂
အဝါရိတမေတန္တိ = ပဝါရိတမေတန္တိ (သီ)	၁၇၀
အဝိဒ္ဓသုနော = တေ အဝိဒ္ဓသုနော (သီ)	၂၆၂
အဝိဟေဋ္ဌိတဘာဝံ = အဝိသောဓိတဘာဝံ (က)	၅၇
အဝိရဇ္ဈန္တော = အဝိရဇ္ဈန္တောဝ (သီ၊ ဣ)	၃၇၃
အဝီစဂ္ဂိ = အဝီစိမဂ္ဂိ (သီ)	၂၀၅
() = (အဿတ္ထောတိ) (က)	၄၃၂၊
အသံဝရဒ္ဓါရေဟိ = အသံဝရေဟိ (သီ)	၂၂၀
အသင်္ချေယျာနိ = အသံခေယျာနိ (သီ)	၁၁
အသင်္ဂမာနသာ = အလဂ္ဂမာနသာ (သီ)	၁၂
“အသမာဟိတော”တိ = အတ္ထာ ဟိ အသမာဟိတောတိ (က)	၃၆၀
အသမ္ပဇာနေန နိဒ္ဓါယမာနေန = မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော ဟုတွာ နိဒ္ဓါယနေန (ဣ၊ က)	၄၀၀
အသုဘံ ကာယံ = အသုဘော ကာယေ (သီ)	၃၅၄
အဿမေ = အဿမပဒေ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
အဿမော အာသိ မာပိတော = အဿမောသိ သုမာပိတော (သီ)	၂၂၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသ္မိမေဝ ပါဠေ = အယမေဝ ဝါ ပါဠေ (သီ၊ ဣ)	၄၆၀
အသ္မိတော = အာသ္မိတော (က)	၃၄၂
အဿူတိ = သူတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၇၂
အဟံ တံ န ဩဝဒေယျံ = အဟံ တံ ဩဝဒေယျံ (သီ)	၄၁၁
အဟုံ = အဟု (သီ)	၄၁၅
အဟုတ္ထ = အဟုဝတ္ထ (သီ)	၃၅၀
() = (အာယတိံ ပုနန္တဝေါ) (က)	၃၇၀

[အာ]

အာကာသေ = အာကာသေန (သီ၊ က)	၈၀
အာဂစ္ဆန္တေ = အာဂစ္ဆန္တေ အာဂစ္ဆန္တေ (သီ)	၇၉
အာဂတံ = အာဂတာနံ (သီ)	၅
အာဂတာနံ = ဂတာနံ (သီ)	၄၃
အာဇီဝကာပကတော = အာဇီဝါပကတော (?)	၁၂၃
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘဝေန = သဘာဝေန (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
အာဏာ အနုဋ္ဌိတာတိ = အာဏံ အနုဋ္ဌိတော (သီ)	၇၆
အာဒိသေတိ = အာဒိသေတိ (က)	၃၈၀
အာဒိအန္တဝန္တတော = အနိစ္စတ္တာ တတော (သီ)	၂၈၀
အာဒိကလျာဏံ = အာဒိကလျာဏတာ စ (သီ)	၁၄
အာဒိသု တထာဂတေ။ တတ္ထ ယထာ = အာဒိသု ယတ္ထ တထာဂတေဝ ဝုတ္တံ၊ ယထာ (သီ)	၅
အာနန္ဒီ = အာနန္ဒ (က)	၃၉၇
အာနန္ဒော = အာဝုသော (သီ)	၈၀
အာနိသံသံ = အာနိသံသေ (က)	၂၇၂
အာနိသံသာ = အာနိသံသတာ (သီ)	၁၉၄
အာပန္နသတ္တာ = အာပန္နဂဟ္တာ (သီ)	၄၁၅
အာဘတံ စိဝရံ အာဟာရံ = အာဂတံ စိဝရမာဟာရဉ္စ (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
အာမန္တေဟိ”တိ = အာနေဟိတိ (ဣ)	၄၅၁
အာမောဒမဒဒိ” = အမောဒမဒဒိ” (ပါဠိယံ)	၃၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အာရညကန် = အာရညကန် ဘိက္ခုနံ (သီ)	၁၃၅
အာရဘိ = အာရဘိတွာ (သီ၊ က)	၉၀
အာရာဓေတွာ = အာရာဓေတွာ (ဣ)	၄၁၂
အာလောကော ဝိပုလော အဟု = လောကော စ ဝိပုလော အဟု (သီ)	၁၀၀
အာဝတ္တယတိ = အာဝတ္တိယတိ (က)	၀၄
အာဝါသဂဗ္ဗေ မေဃဝါတဗဿေဟိ = အာဝါသဂဗ္ဗေဟိ မေဃဝါတသမ္ပဿေဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၆
အာဝိ = အာဝိ (ဗဟူသု)	၁၅
အာသနာနိ = အာသနာဒီနိ (သီ)	၁၅၃
အာသန္ဓပစ္စက္ခဝစနံ = အာသန္ဓေ ပစ္စက္ခဝစနံ (သီ)	၁၆၄
အာသယော = အာသယံ (သီ)	၄၇၅
အာသိံသု တေ တယော = အာသိံသု တေရသ (သီ)	၂၂၆
အာဟန္တိ = အာဟညိံ (က) အာဟန္တိံ (က)	၄၁၀
အာဟတွာ = အာဟန္တာ (က)	၁၆၀
အာဟရ = အာဟ အာဟရ (သီ)	၀၀
အာဟု = တံ အဟု (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
အာဟုတိံ = အာဟုတိနံ (က)	၄၃၅

[ဣ]

() = (ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ) အံ-ဋ ၁-၂၁၄-ပိဋေ	၄၉
() = (ဣမေ သတ္တ နိပါတာ) (က)	၃
ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတဋ္ဌာနေ = ဣန္ဒြိတဋ္ဌာနေန (သီ)	၀၉
ဣတရံ ပဋိပက္ခဝသေန တမေဝတ္ထံ = ဣတရပဋိပက္ခဝသေန စေဝ ဝတ္ထံ (သီ)	၂၄၅
ဣတရိတရေနေဝ = ဣတရိတရေနေဝ (?)	၂၇၉
ဣတရေဟိ စ = တထာ ဣတရေဟိ စ (သီ)	၄၇
ဣတိကတ္တဗ္ဗတာသု = ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗေသု (သီ)	၂၄၄
ဣတိဟာသံ သလက္ခဏံ = ဣတိဟာသဉ္စ လက္ခဏံ (သီ)	၂၀၉
ဣတော = ဣတောပိ (ဣ)	၃၉၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ-ဤ]

ဣတော = ဣတောဝ (က)	၃၁၅
ဣဒံ သီသေန ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ = ဣဒံ ဌာနံ သီသေန ဣဒံ ဥဒရေန ပဟရိတွာ ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ (သိ)	၂၄၃
ဣဒါနိ = ဣဓာပိ (က)	၉၉
ဣဒါနိ တံ = ဣဒါနိ (က)	၄၅၄
ဣဒါနိ'ဟံ တံ = ဣဒါနိ တံ အဟံ (သိ)	၂၀၉
ဣဓ ပနဿ = ဣဓ ပန (သိ)	၂၉၉
ဣန္ဒသာလရက္ခေဟိ = ဣန္ဒသာလ (သိ)	၂၀၉
ဣန္ဒဝရံ ဇလိတံ = ဣန္ဒဝဇိရဇလိတံ (သိ)	၄၄၇
ဣဒ္ဓိယာ = ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ (သိ)	၄၉
ဣဒ္ဓကုလေ = ဣဒ္ဓေ ကုလဂေဟေ (သိ)	၂၇၅
ဣဒ္ဓကုလေ = ဣဒ္ဓေ ကုလေ (သိ)	၉၇၊ ၁၅၃
ဣမာ ဂါထာ = ဣမံ ဂါထံ (သိ)	၁၆၂
ဣမိနာ ဒကဒါနေန = ဣမိနောဒကဒါနေန (သိ)	၁၆၂
ဤရဏတော = ကရဏတော (သိ၊ ဣ)	၃၇၂
ဤရယိတဗ္ဗတော = ဤရေတဗ္ဗတော (က)	၄၃၉
ဤသကမ္ပိ သြနတံ အပနတံ စ = ဤသကမ္ပိ သြနတိံ အပနတိံ စ (သိ)	၁၀၉

[ဥ]

ဥက္ကဋ္ဌေ = ဥက္ကဋ္ဌ (သိ၊ ဣ)	၄၃၄
ဥက္ကဏ္ဍိတ္တော = ဥက္ကန္တိတ္တော (က)	၄၁၁
ဥက္ကဏ္ဍာ = ဥက္ကဏ္ဍိ (က)	၂၆၀
ဥဂ္ဂစ္ဆန္တော = ဥပဂစ္ဆန္တော (က)	၃၉၁
ဥစ္စံ = ဥပစ္စကံ (က)	၂၀၀
ဥစ္စာသနေ = အစ္စာသန္ဓေ (သိ)	၄၃
ဥဇုံ ဝါ ဝကံ ဝါ ကရောန္တိ = ဥဇုကံ ဝါ ကရောန္တိ (သိ)	၉၀
ဥဇ္ဇေ ပတ္တာဂတေ = ဥဇ္ဇာပတ္တာဂတေ (ပါဠိယံ)	၃၅၀
ဥဋ္ဌဟိံ = ဥပဋ္ဌဟိံ (က)	၃၉၁
ဥတုသမ္ပတ္တိယာ = ဥတုသမ္ပတ္တိယံ (သိ)	၂၇၇
ဥတေနဿ = ဥဒေနဿံ (သိ၊ ဣ)	၃၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဥတ္တရာပထတော = နတ္ထိ (ဗဟူသု)	၄၃၅
ဥတ္တရိ° ဒုတ္တရံ = အတရိ° ဥတ္တရိ° (သီ)	၁၁၃
ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ဥပရိ ဘာဝေယျ =	
ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော စ ဥပရိ ဘာဝေယျ (သီ)	၈၂
ဥတ္တာသေသိ = ဥတ္တာပေသိ (က)	၃၀၅
ဥဒင်္ဂဏော = ဥရဂေါ (သီ)	၉၈
ဥဒင်္ဂဏော = ဥရဂဏော (သီ)	၃၄၆
ဥဒရပေါသနတပ္ပရော = ဥဒရပေါသနကပ္ပရော (က)	၂၆၁
ဥဒါနနာဒဝိမိနာ = ဥဒါနာဒိဝိမိနာ စေဝ (သီ)	
ဥဒါနာဒိဝိမိနာ (က)	၁
ဥဒါနေန္တော = ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော (သီ)	၂၆၈
ဥဒ္ဓရန္တော ဝိရိယသမတံ = ဝိရိယသမတံ (က)	၁၀၉
ဥပဂစ္ဆိ° ဥပပဇ္ဇိ° = အဂစ္ဆိ° ဥပပဇ္ဇိ° (သီ) အဂစ္ဆံ ဥပပဇ္ဇိ° (ဣ)	၄၈၂
ဥပဂစ္ဆိ = ဥပဂဋ္ဌိ (သီ)	၇၂
ဥပဂတံ = အာဂတံ (ဣ)	၄၅၆
ဥပဂတဝဿမတ္တော = ဥပဂတဝဿော (သီ)	၁၀၀
ဥပဂတော = ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော (က)	၁၄၈
ဥပဇ္ဈာ = ဥပဇ္ဈော (သီ)	၃၇
ဥပဋ္ဌဟ = ဥပဋ္ဌဟထ (က)	၇၄
ဥပဋ္ဌဟေ = ဥပဋ္ဌပေ (သီ)	၃၂၇
ဥပနေတုံ = အပနေတုံ (က)	၃၉၈
ဥပနေသိ° = ဥပနေမိ (က)	၂၀၀
ဥပပဇ္ဇ ဌိတံ = ဥပပဇ္ဇိ° ဌိတံ (သီ)	၄၈၂
“ဥပပရိက္ခိဿာမိ တာဝါ”တိ = ဥပပရိက္ခ ဝိ တာဝါတိ (ဣ)	
ဥပပရိက္ခာမိ တာဝါတိ (က)	၃၉၀
ဥပရိ ဒိပိတွာ = ဥပပရိက္ခိတွာ (သီ)	၁၈၆
ဥပဝိဇညာ = ဥပဝိတဇညာ (သီ) ဥပဝိဇညကာလေ	
(အံ ဋ-၁-၂၁၄ ပိဋေ)	၄၉
ဥပသင်္ကမိတွာ = ဥပဂန္တာ (ဣ)	၄၂၂
ဥပသင်္ကမိတွာ = ဒိသွာ ဥပသင်္ကမိတွာ (သီ)	၁၁၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဥပသန္ဓေတိ = ဥပသန္ဓေတိအာဒိကာ (သိ)	၃၄
ဥပါယေန ဣယေန = ဥဒယဗ္ဗယေန ဣဏေန (သိ၊ ဣ)	၃၅၄
ဥပါသက = ဥပါသကာ (သိ၊ ဣ)	၄၆၂
ဥပေစ္စ = ဥပေတွာ (သိ)	၃၅
ဥပ္ပဇနကဿ = ဥပ္ပိဇနကဿ (က)	၇
ဥပ္ပဇန္တေ = ဥပ္ပဇန္တေ (သိ)	၄၄
ဥပ္ပဇိတွာ = ဥပပဇိတွာ (ဣ)	၃၇၆
ဥပ္ပဇိ မာတုကုစ္ဆိမိ = ဥပဂဇိ မာတုကုစ္ဆိ (သိ)	၃၅၀
ဥပ္ပတ္တိတိ = ဥပပတ္တိတိ (က)	၉၁
ဥပ္ပန္နလာဘဿ = ဥပ္ပဇနလာဘဿ (က)	၃၁၉
ဥပ္ပန္နော = နိဗ္ဗတ္တော (သိ)	၁၂၉
ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ = ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ (သိ)	၁၄၃
ဥပ္ပါဒေ = ဥပ္ပါဒေတေ (သိ၊ က)	၅၃
ဥပ္ပါဒေန္တိ = ဥပ္ပါဒေတိ (က)	၂၇၇
ဥပ္ပိဇိံ သု = ဩတ္တပိံ သု (က)	၄၅၄
ဥဗ္ဗမာဟု = ဥဗ္ဗမာဟု (သိ)	၃၆၆
ဥဘယတော = တဒုဘယတော စ (သိ၊ ဣ)	၄၅၃
ဥဘယထာပိ ပဓာနင်္ဂကိတ္တနမေတံ = ဥဘယထာပိ ယထာ နင်္ဂလကိတ္တနမေတံ တံ (သိ)	၀၄
ဥမင်္ဂစောရော = ဥမ္မဂ္ဂစောရော (သိ၊ ဣ) ဥမ္မင်္ဂစောရော (က)	၃၀၄
ဥမာပုပ္ဖံ = ပုပ္ဖံ (သိ)	၂၄၇
ဥမ္မာဇန္တဿံ = ဥမ္မာဇန္တဿံ (က)	၁၄၂
ဥမ္မာဇန္တော = ဥပပဇန္တော (သိ)	၁၄၅
ဥရေ ဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ = ဥရေ ဝါယမဇနိတိ တာယာဘိဇာတိတာယ (သိ)	၁၄၆
ဥသုဒဏ္ဍံ = ဥသုဒဏ္ဍကံ (သိ)	၁၀၉
ဥသုယန္တာ ဗဟု သမ္ဘဝန္တိ = ဥသုယကာ ဗဟု ဘဝန္တိ (သိ)	၃၄၉
ဥဿပေသဟံ = ဥပပေသဟံ (သိ) ဥဿာပေမဟံ (က)	၁၀၅
ဥဿာဟသတ္တိနံ = ဥဿာဟနဿ သမ္ပတ္တိနံ (သိ)	၂၆၁
ဥဋ္ဌာရံ တမေဝ ပုညံ = ဥဋ္ဌာရတမေ ပုညေ (သိ)	၁၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဦ-၈]

ဦနတိံသေ = ဦနဝိသေ (သိ)	၂၆၆
ဧကကမ္ပိ = ဧကကမ္ပိ (က)	၃
ဧကဂ္ဂေါ = ဧကကော (သိ)	၂၃
ဧကင်္ဂါဟိ = ဧကင်္ဂါ ဟိ (သိ)	၂၇၁
ဧကဋ္ဌာနေ အဟောသီတိ = ဧကဋ္ဌာနေ ဝသီတိ (သိ)	၇၈
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ = သတ္တတိံသမ္ပိ ကပ္ပမ္ပိ (သိ)	၄၂၉
ဧကတိံသေ ကပ္ပေ = သတ္တတိံသကပ္ပေ (သိ၊ ဣ)	
သတ္တသတ္တတိမေ ကပ္ပေ (က)	၄၂၈
ဧကနုတိတော ကပ္ပေ = ဧကနုတေ ဣတော ကပ္ပေ (သိ)	၃၀၂
ဧကန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ = ဧကမန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ (သိ)	၃၃၆
ဧကန္တနိယျာနိက = နိယာနိက (က)	၁၉
ဧကပုတ္တကေ = ဧကပုတ္တေ (သိ)	၁၁၉
ဧကမဂ္ဂံ = ဧကမဂ္ဂေန (သိ)	၇၇
ဧကမန္တံ = ဧကမန္တေ (သိ)	၂၀
ဧကာကိယော = ဧကာကိကော (က)	၂၃
ဧကုနဝိသတိ = ဧကုနဝိသတိပိ (သိ)	၁၈
ဧကော = ဧသော (က)	၈၀
ဧဇာနံ = ဧဇာကာရာနံ (က)	၁၃၀
ဧတမတ္ထံ = ဧဝမတ္ထံ (သိ)	၁၉
ဧတေ = ဧတ္ထ စ (သိ၊ ဣ)	၄၂၆
ဧတေသုတိ အစ္ဆောဒကောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ = ဧတေသုတိ အစ္ဆောဒိကာ၊ အစ္ဆောဒကောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ (သိ)	၂၈၄
ဧတ္ထ စ = ဧဝံ ပန (သိ)	၁၆၇
ဧတ္ထ မေ = ဧတ္ထကေ မေ (သိ)	၄၆၉
ဧဓတိ = ဧဓတိ ပါပုဏာတိ (သိ၊ ဣ)	၄၅၂
ဧဝံဘူတဿ စ တဿ ဝမုန္တိ = ဧဝံဘူတဿ ဝမုန္တိ (က)	၂၅၆
ဧဝံနာမိကံ နဒိံ = ဧဝံနာမကာ နဒိံ (သိ)	၁၃၀
ဧဝံ ပဋိညံ ကတွာ = ကာလေ ပဋိညံ ကတွာ (ဣ)	၄၃၇
ဧဝံ ပန ပုတ္တေန ဝုတ္တေ = ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ (သိ)	၁၀၆
ဧဝံ ဘေဒေါ = ဧဝံ ပဘေဒေါ (သိ)	၃၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဧ]

ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝ = ဣမံ ဝဒန္တော (သီ)	၃၄၅
ဧဝံ ဝိဓ = ဧဝံ ဝိဝိဓ (သီ၊ ဣ)	၄၁၆
ဧဝံဝိဓဘာဝံ = ဧဝံ ဝိရဒ္ဓဘာဝံ (က)	၇၇
ဧဝံ ဝိဘာဂေါ = ဧဝံ ဝိဘဂေါ (သီ)	၃၀၉
ဧဝံ ဝုတ္တံ = ဧဝံ ဝုတ္တာ (က)	၃၄၅
ဧဝံသမ္ပဒဗိဒန္တိ = ဧဝံ ဝိဟယန္တိတိ (က)	၁၇၉
ဧဝ = ဧဝံ (က)	၃၂၊ ၁၉၆
ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော = ဧဝံပေတ္ထ သမ္ပဒါနဝသေန အတ္ထော (သီ)	၁၉၄
ဧဝမေဝံ = ဧဝမေဝ စ (သီ)	၄၄၆
ဧဝမေဝ = ဧဝမေဝံ (သီ)	၄၃

[ဩ]

ဩဂ္ဂယု = ဥဂ္ဂဏှ (သီ)	၂၉၅
ဩသတိဏှ = ပဋိဂဏှ (သီ)	၂၀၅
ဩဇ္ဈာပနဝသေန = ဥဇ္ဈာပနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၂၅
ဩပတတိ = ဩပတိတံ (သီ)	၄၆၀
ဩမတ္တံ = ဦနတံ (သီ)	၁၀၂
ဩလောကေတွာ = ဩလောကေန္တော (သီ)	၁၁၀
ဩလောကေန္တော = ဩလောကေတွာ (သီ၊ က)	၈၇
ဩဝဒန္တော = ဩဝဒေန္တော (ဣ)	၃၄၄
ဩဝဒိတာ = ဧဝဒိတာ ဩဝဒိတာ (ဣ)	၄၅၇
ဩဝါဒကရဏာ = ...ကရဏာ (က)	၉၈
ဩဝါဒဒါနေ ပန ဝသေယျ န ပက္ကမေယျာတိ = ဩဝါဒဒါနေ စ န ဝသေယျ ပက္ကမေယျာတိ (သီ)	၂၆၀
ဩဝါဒဓမ္မေ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ စ = ဩဝါဒဓမ္မေန လောကုတ္တရဓမ္မေ (သီ၊ ဣ)	၄၅၆
ဩဝါဒါနုသာသနိကရဏေန = ဩဝါဒါနုသာသနိ ပဋိကရဏာ (သီ)	၃၀၇
ဩဟာရေတွာ = ဩဟာရိတွာ (က)	၂၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကံ ဝါပိ = တဇ္ဇာပိ (သီ)	၁၄၄
ကံသပါတိယာ ပါယာသံ = ကံသပါတိယာ ဟဗျသေသံ ပါယာသံ (သီ)	၂၀၀
ကစွံ = ကိဉ္စိ (သီ)	၁၀၀
ကဏိကာရိတိ = ကဏိကာရေတိ (သီ)	၃၀၆
ကဏ္ဍမ္မူလေ = ဂဏ္ဍမ္မူလေ (သီ၊ ဣ)	၃၆၁
“ကဏ္ဍဒိန္နော”တိ = ကဏ္ဍဒိန္နောတိ (သီ)	၃၀၆
ကဏ္ဍမိတ္တောတိ = ဂဏ္ဍမိတ္တောတိ (သီ)	၃၇၂
ကဏ္ဍာဘိဇာတိတာယ = ကဏ္ဍာဘိဇာတိသမတာယ (သီ၊ က)	၁၀၂
ကတတ္တာ အာစိတတ္တာ စ၊ ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ အယံ = ဘာဝိတတ္တာ စ၊ တံ မေ ဘာဂီရထိ ဝိယ (သီ)	၃၁၀
ကတ္တရယဉ္စိ° = ကတ္တရယဉ္စိယော (သီ)	၁၂၇
ကတွာ = ဒတွာ (သီ)	၁၇၀
ကတွာ = ဝတွာ (သီ)	၂၁၀
ကထံ အသဒ္ဓဟိတွာ = န တဿ ကထံ သဒ္ဓဟိ (သီ)	၇၇
ကထေန္တော = ကထေန္တော ကထေန္တောဝ (သီ)	၇၀
ကထေတွာ = ဒေသေတွာ (ဣ)	၄၆၁
ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္ဓော = ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္ဓော (သီ)	၂၄၉
ကန္တာရေ ဝိဝနေ = ကန္တာရေ ဝိယ ဝနေ (သီ)	၂၅၀
ကပိတ္တနာ = ကပိတ္တကာ (သီ)	၄၄၁
ကပိတ္တာရာမေ = ကပိတ္တတိတ္တာရာမေ (သီ)	၉၁
ကပိလဝတ္ထုသ္မိ° = ကပိလဝတ္ထုနဂရေ (သီ)	၁၀၁
ကပ္ပကောဋိမ္ပိ° = ကပ္ပကောဋိမ္ပိ (က)	၄၇၄
ကပ္ပါနံ = ကပ္ပါနိ (သီ)	၂၁၀
ကမဏ္ဍလုဓရော = ကမဏ္ဍလုဓရော (သီ)	၁၂၅
ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပကာရော = ကမ္မကိလေသဝိပါကဝသေန ဝုတ္တပ္ပကာရော (သီ)	၂၁၇
ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ = ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာ (သီ)	၃၄၄
ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂဏ္ဍနတော = ကမ္မဋ္ဌာနပရိဗဒ္ဓတော (သီ၊ ဣ)	၃၃၄
ကမ္မနိယသဘာဝေါ တံ = ကမ္မနိယဘာဝေါ၊ တံ ဈာယ (သီ၊ ဣ)	၄၂၇
ကရဏီယံ = အကရဏီယံ (သီ)	၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

....ကရဏေန =ကာရဏေနဝ (ဣ၊က)	၃၃၁
ကရိတွာ = ဟရိတွာ (က)	၂၇၅
ကရိဿတိတိ = ကရိဿာမိတိ (သိ)	၈၇
ကရုဏံ = ဒါရုဏံ (က)	၅၃
ကရောမိတိ ဗဟိ = ကရောမိတိ ဝတွာ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ (သိ)	
အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၄-ပိဋေ စ။	၇၀
ကဿကံ = ကဿကေ (သိ)	၃၅၃
ကဿ နဝရိဓမ္မိ မာနံ = ကဿ မာနဉ္စ ဝိဒ္ဓိသိယမာနံ (က)	၄၁၉
ကဿပသမ္ပုဒ္ဓကာလေပိ သဟာယာ = ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ပိယသဟာယာ (သိ)	၁၆၀
ကာကဗလာက = ကာကဗက (ဣ)	၄၈၂
ကာတိယာနော = ကာဠိယာနော (က)	၁၂၃
ကာမကမ္မဘဝါဒိဘေဒဿ = ကာမဘဝါဒိဘေဒဿ (သိ)	၁၃၀
ကာမယတိ = ကာမယတိ ဧရက (သိ)	၂၄၅
ကာမေ = ဃရာဝါသံ (သိ)	၂၁၆
ကာယဒဠိဗဟုလာ = ကာယဒဠိဗဟုလာ (သိ)	၁၀၈
ကာယဝိဝေကသံဝနိတဿ = ကာယဝိဝေကဿ စ (က)	၂၃၀
ကာယဝိသမာဒိသမဝိသမံ = ကာယသမကာယသမာသမဝိသမံ (က)	၄၃
ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ဘနာမကေ = ကာရံ ဝိယန္တိ ကာရဝိနာမကေ (သိ)	၉၇
ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္မရုက္ခေ။ ကာရန္တိယန္တိ ဝါ = ကာရံဝိယန္တိ ကာရံဝရုက္ခော၊ ကာရံဝိတိ ဝါ (သိ)	၉၇
ကာရိတေ ဒါရပရိဂ္ဂဟေ = ကာရိတေန ဒါရပရိဂ္ဂဟေန (သိ)	၆၁
ကာလဉ္စ = ကာလံဝ (ဣ)	၄၀၇
ကာလဝသေန = နတ္ထိ (သိ၊က)	၄၄၉
ကာသိကောသလာဒိအနေကရဋ္ဌန္တိ = ကာသိကောသလာဒိဘေဒံ အနေကရဋ္ဌန္တိ (သိ)	၁၂၇
ကာဠကရာမ = ကာလကရာမ (သိ)	၃၆၁
ကိံ တေ ကရိဿတိ = ကိန္တေ ကရိဿတိတိ (သိ)	၃၀၁
ကိံ န ခေါ မယံ = ကိံ န မယံ (က)	၄၉
ကိင်္ဂဏိ = ကဏိကာရ (ဣ)	၃၄၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကိက်ကိပုဗ္ဗေဟိ = ကိကိကိပုဗ္ဗေဟိ (သီ)	၁၃၄
ကိဉ္စ = ကိဉ္စိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၅
ကိဉ္စနံ = ကံစန (သီ)	၃၂၇
ကိဉ္စိ မညတိ = ကိဉ္စိ မညတိ (က)	၆၇
ကိဉ္စာဒိဂါဝိယော = ဘာဂိယော (သီ) ဘောဂိယော (ဣ၊ က)	၃၂၅
ကိတ္တယိတွာန = ကထယိတွာန (သီ)	၉၄
ကိမိကာလာယ = ကိပိလ္လိကာယ (သီ)	၁၀၇
ကိမိလတ္ထေရဿ = ကိမ္ဘိလတ္ထေရဿ (သီ)	၂၉၀
ကိရာတပုဗ္ဗေဟိ = ကိကိရာတပုဗ္ဗေဟိ (က)	၂၇၀
ကိရိယံ နိဋ္ဌိတံ မယာ = ကိရိယာ နိဋ္ဌိတာ မယာ (သီ)	၃၂၉
ကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဝတ္ထေ = ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေ (သီ)	၁၃၉
ကိလေသကာမေန = ကိလေသကာမေ (သီ)	၂၄၅
ကိလေသဂဏံ = ကိလေသဂဟံ (က)	၄၈၀
ကိလေသပဒါလနေနေဝ ဟိ = ကိလေသာနံ ပဒါလနေနေဝ ဟိ မဂ္ဂပညာယ (သီ)	၂၃၄
ကိလေသဝိသယေ ကိလေသမာရဿံ = ကိလေသမာရဝိသယေ ကိလေသမာရဿေဝ (သီ၊ ဣ)	၄၇၇
ကိလေသေ ဈာပယိံ = ကိလေသာ ဈာပိတာ (သီ)	၃၉၇
ကိသောတိ = တေနာဟ ကိသောတိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၉
ကိဝတာယ သိဒ္ဓါတိ = ကိဝံ ဝါ တာယ သိဒ္ဓိတိ (က)	၄၃၃
ကုကုတ္ထော = ကကုဓော (သီ)	၂၆၀
ကုန္တိယာ = ကုန္တိယာ (သီ)	၂၉၀
ကုဏ္ဍကာဒိနာ = ကုဏ္ဍကာဒိသု (သီ)	၈၆
ကုတောစိ = တတော စ (သီ) တတောပိ (က)	၄၇၆
ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဂရုဋ္ဌာ တထာ = ကုမ္ဘဏ္ဍာ စ ယက္ခာ တထာ (သီ)	၃၉၅
ကုရံ = ကုရံ (ဣ)	၄၁၀
ကုရုဋ္ဌိယဖလံ = ကုရုဋ္ဌိယဖလံ (သီ) ကုရုဏ္ဍိယဖလံ (ဣ)	၄၀၄
ကုရုကမ္ဘနဂရေ = ဘာရုကမ္ဘနဂရေ (သီ)	၂၆၇
ကုလဃရံ = ပတိကုလံ (သီ)	၄၁၂
ကုလတ္ထေရဿံ = ကုဏ္ဍလတ္ထေရဿ (သီ) ဧဝမုပရိပိ။	၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကုလာပဒေသ = ကုလပုဒေသ (က)	၁၆
ကုလေန ရူပေန = ကုလာနရူပေန (က)	၂၄၄
ကုသဋ္ဌကံ = ကုလဋ္ဌကံ (ဣ) ကုသကဋ္ဌံ (က)	၃၀၉
ကုသလာဘိသန္ဓော = ဒါနာဒိကုသလာဘိသန္ဓော (သီ)	၁၀၃
ကုဋ္ဌာဂါရေန စရတာ = ကုဋ္ဌာဂါရေဝ ဓရဏာ (သီ)	၂၉၃
ကေသမဿု = ကေသမဿုံ (သီ)	၂၂
ကောဋီ သုသိက္ခိတော = ကောဋီသု သိက္ခိတော (သီ)	၁၀၄
ကောဋိကောတိဿ = ကောဋိတောတိဿ (သီ)	၃၇
ကောပေါ = ကောဓော (သီ၊ ဣ)	၃၃၅
ကောရဏ္ဍက = ကုရဏ္ဍက (သီ)	၉၉
ကောသမ္ဘိယံ ရညော = ကောသမ္ဘိယရညော (သီ)	၃၁၀
ကောဋိဝိသံ = ကောလိဝိသံ (သီ၊ ဣ)	၃၀၁

[ခ-ဂ]

ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ = ဝနမာလုကလမ္ဗာနိ (သီ)	
ခဏန္တာလုကဋ္ဌပ္ပါနိ (က)	၁၆၀
ခဏာတိတာ = ခဏာတိဂါ (သီ)	၄၇၄
ခဏောယံ = ခဏော မံ (သီ)	၄၆၀
ခါဒနိယံ = ဩဒနိယ (ဣ)	၄၁၃
ခိရသေစနကုဏ္ဍသဒိသော = ...ကုဏ္ဍိသဒိသော (ဣ)	၃၁၆
ခုဇ္ဇဓာတုကတာယ = ဓာတု-ကထာယ (ဣ)	၄၅၀
ခုဇ္ဇသောဘိတော ထေရော = ခုဇ္ဇသောဘိတထေရော (သီ)	၄၅၁
ခုဇ္ဇိတ”န္တိ = မုစ္ဆိတန္တိ (သီ)	၁၄၁
ခုဒ္ဒကသေဋ္ဌဒါနာဒိနာ = ခုဒ္ဒကဘာဝေ ဝေဋ္ဌနာဒိနာ (သီ)	
ခုဒ္ဒကဝေလာဒါနာဒိနာ (ဣ)	၃၃၆
ခေါတိ = န ခေါတိ (သီ)	၁၃၀
ဂင်္ဂါသောတံ = ကင်္ဂါသောတံ (သီ)	၃၅၃
ဂစ္ဆံ၊ တေဟိ = ဂစ္ဆ တေဟိ (ဣ) ဂစ္ဆန္တေဟိ (က)	၃၄၃
ဂစ္ဆ = ဂစ္ဆ သာမိ (သီ)	၁၇၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ဂစ္ဆေယျံ = န ဂစ္ဆေယျံ (သီ)	၂၅၀
ဂဇရာဇာဝ = နာဂဇရာဇာဝ (သီ)	၂၈၆
ဂဇတော = ဂဇိတော (သီ)	၄၆၉
ဂဇသိ = ဂဇိတော (သီ)	၄၆၉
ဂဏာဒိနံ = ဇနသင်္ဂဟဏာဒိဝသေန (သီ)	၁၅၀
ဂဏ္ဍိပုပ္ဖံ = ပုပ္ဖမတ္တံ (သီ)	၂၁၅
ဂတမတ္တေန = ဂါဟမတ္တေန (သီ)	၄၃၆
ဂတော = ကတော (က)	၁၃၁
ဂန္ဓာ = ပတွာ (သီ)	၁၉၇
ဂန္ဓဂဇ္ဈိ = ဂန္ဓဂန္ဓာ (သီ)	၉၄
ဂန္ဓဂဇ္ဈိ = သာလန္တန္ဓာ (က)	၃၄၈
ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒီဟိ = ဂန္ဓမာလာဒါမာဒီဟိ (သီ)	၃၄
ဂတ္တိနိဘာဝံ = ဂတ္တိနိဝဏ္ဏံ (ဣ)	၄၁၂
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘောဒဿ = ဂဗ္ဘောက္ကန္တိက- မူလကာဒိဘောဒဿ (သီ၊ ဣ)	၄၇၉
ဂမနံ တံ = ခမနံ ဝေါ (သီ)	၄၇၃
ဂရုဂါရဝသပ္ပတိဿဝစနမေတံ = သပ္ပတိဿဝစနမေတံ (သီ)	၃၃
ဂရူဟိ = ဂုရူဟိ (သီ)	၁၆
ဂဝေသန္တော = ဂဝေသန္တော ပရိယေသန္တာ (သီ၊ ဣ)	၄၃၅
ဂဟကာရံ = ဂဟကာရကံ (သီ၊ ဣ)	၃၉၂
ဂဟကာရကဂဝေသနဿ = ဂဟကာရကံ ဂဝေသန္တဿ (သီ၊ ဣ)	၃၉၂
ဂဟဏေ = ဂဂဏေ (က)	၂၉
ဂဟနဗ္ဗိ အတ္ထိ၊ န ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ၊ န ဂဟနံ = ဂဟနဗ္ဗိ အတ္ထိ ရုက္ခမူလံ န ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ ဂဟနံ (က)	၃၀၁
ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပုန ပူရတိ = ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပုန န ဒိယတိ၊ ပုန ပူရတေဝ (သီ)	၁၇၁
ဂဠုဂဠုတိ စ ကရောန္တော = ဂဠုဂဠုယန္တော (သီ)	၄၀၂
ဂါထံ = ကထံ (က)	၂၆၀
ဂါထာ = ဂါထာယော (သီ)	၁၅၅
ဂါထာတ္တယမဘာသိ = ဣမာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ (ဣ)	၄၄၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဂါထာ ပဗျာဟရီ = ဂါထာယော ဗျာဟရီ (သီ)	၂၉၂
ဂါထာသုခတ္ထဉ္ဇေတ္ထ = ... ဇ္ဇေတ္ထ (က)	၉၇
ဂါမံ = နဂရံ (သီ)	၂၅၆
ဂါမန္တတော = ဂါမန္တရတော (သီ)	၇၅
ဂါမဘောဇကဿ = ဘောဇကဿ (ဣ၊ က)	၃၃၇
ဂုဏံ = စတုရော (သီ)	၁၉၅
ဂုဏတော ဥဿုက္ကေယျ = ဂုဏတော ဥပ္ပတေယျ ဥက္ကံသေယျ (သီ)	၂၁၃
ဂုဏာနံ = အဂုဏာနံ (က)	၃၁၉
ဂုဏေ = ဂုဏံ (သီ၊ နိဿယ)	၈၂
ဂုဋ္ဌဒမိဝါရကံ = ဂုဋ္ဌံ စ ဒမိဝါရကံ (သီ)	၁၇၀
ဂေဟနာမိကာ = ဂေဟသာမိနီ (သီ)	၃၂
ဂေဟာ ဗဟိ = ဂေဟာ (က)	၈၆
ဂေါဒုဟနမတ္တမ္ပိ = ဂဏ္ဍုသဟနနမတ္တမ္ပိ (သီ)	၃၆၀
ဂေါနဂုံလေဟိ စ ပသဒါဒိကေဟိ မိဂေဟိ စ = စတုပ္ပဒါဒိကေဟိ စ (သီ)	၂၈၄
ဂေါပါလက = ဂေါပါလ (သီ)	၅၉
ဂေါသာလံတ္ထေရဿ = ဂေါပါလတ္ထေရဿ (က)	၉၇
ဂေါသာလော = ဂေါပါလော (က)	၉၇

[ဃံ]

ဃဒ္ဓေတိ = ဃာတေတိ (သီ)	၁၀
ဃတမဏ္ဍမုပါနယိံ = ဥပါဒါယိံ (သီ)	၃၁၈
ဃတာသနံဝ = ယထာသီနံဝ (သီ)	၁၆၂
ဃဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟ = သဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟ (သီ)	၁၅၃
ဃရမာဝသန္တော = ဃရာဝါသံ ဝသန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၃၅

[ဝ]

စက္ကင်္ဂိတာနိ = စက္ကရတနာနိ (သီ)	၃၄၁
စက္ကဝါကပကူဇိတာ = စက္ကဝါကူပကူဇိတာ (သီ)	၂၉၅
စစ္စရဉ္စ = ဩဝရံ စ (သီ)	၄၇၀
စဏ္ဍမတ္တဝရဝါရကံ = ပဘိန္ဒမဒမတ္တဝရဝါရကံ (သီ)	၂၁၄
စတသော = စတသောပိ (သီ)	၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

စတုတ္ထိသက္ကတ္တံ = ဆတ္ထိသက္ကတ္တံ (သီ)	၁၆၃
စတုဒ္ဒသ = ဧကတ္ထိသေ (ပါဠိယံ)	၄၂၄
စတုနဂုတိ = စတုနဂုတ (သီ) စတုနဂုတေ (က)	၄၀၁
စတုနဂုတေ = ဌာနဂုတေ (သီ)	၃၆၁
စတုရဿပိဋံ = စတုရဿံ မဇ္ဇပိဋံ (သီ)	၁၆၀
စတုရာသံ = စတုရော အာသိသု (သီ)	၂၆၄
စတုရော နိဗ္ဗိတာဝယာ = စတ္တာရော သန္တနာမကာ (သီ)	၂၅၃
စတုဝိသတိက္ခတ္တုဉ္စ = စတုတိသတိက္ခတ္တုဉ္စ (အပဒါနပါဠိယံ)	၈၁
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ = တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ (သီ)	၁၂၁
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနေ = တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနေ (သီ)	၆၆
စန္ဒနမာဠံ = စန္ဒနသာလံ (သီ)	၁၉၉
စန္ဒနမာဠပဋိဂ္ဂဟတော = စန္ဒနမာလာ... (သီ) စန္ဒနမာလ... (ဣ)	၃၉၉
စန္ဒနော နာမ = သုနန္ဒော နာမ (သီ)	၄၇၂
စန္ဒဝတိ = ဗန္ဓုမတိ (သီ)	၃၆၈
စပလာ = နတ္ထိ (သီ)	၁၀၈
စရကာ = ဝရဏာ (သီ)	၄၆၃
စရိတွာ = စရန္တာ (သီ)	၂၄၉
စဝနုပပဇ္ဇနဝသေန = စဝနုပပဇ္ဇနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၃၁
စဝနုပပါတဝသေန = စဝနုပပပဇ္ဇနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၈၁
စာတိ = စ (?)	၃၈၀
စာတိ = စာတိ အာဒိ (သီ)	၃၃၈
စာတုဒ္ဓိပိက = စာတုဒ္ဓိပက (သီ)	၁၅၃
စာရဒဿနော = စာရနယနော (သီ)	၅၂
စာလိကာ = ဝါလိကာ (သီ)	၁၈၉
“စာလေ”တိအာဒိနာ = စာလေတိ (သီ)	၁၃၈
စိက္ခလ္လဋ္ဌာနေ = စိက္ခလ္လာဝဇ္ဇေ ဌာနေ (ဣ)	
စိက္ခလ္လကသဇ္ဇေ ဌာနေ (က)	၃၈၁
စိတ္တံ = စိတ္တမ္ဗိ (ဣ)	၃၂၃
စိတ္တဒမနေ = စိတ္တံ ဒမနေန (က)	၈၉
စိတ္တပဏိဓိ = တံ စိတ္တပဏိဓိ (သီ)	၄၃၉

နာနာပါဌာ		ပိဋကံ
	[ဝ]	
စိတ္တပရိဒမနေန = စိတ္တပရိဒမေန	(က)	၂၆၆
စိတ္တရူစိကေသု = စိတ္တရူစီသု	(က)	၄၉
စိတ္တသန္တာနဿ = စိတ္တသန္တာနံ	(က)	၃၁၄
စိတ္တာစာရဉ္စ = စိတ္တစာရဉ္စ	(က)	၃၂၄
စိန္တေတွာ = စိန္တေန္တော	(သီ၊က)	၂၀
စိရကာလံ ဘာဝနာယ = စိရကာလဘာဝိတဘာဝနာယ	(သီ)	၁၉၂
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ = စုလာသီတိသဟဿာနိ	(သီ)	၁၀၁
စုဠဝစ္ဆတ္ထေရဿ = စုဠဝစ္ဆဿ ထေရဿ	(သီ)	၆၀
စုဠဝစ္ဆောတိဿ = စုဠဝစ္ဆောတိဿ	(သီ)	၆၀
စေတိယပူဇာရက္ခဏတ္ထံ = စေတိယေ ပူဇာရက္ခဏတ္ထံ	(သီ၊ဣ)	၃၉၃
စေတ္ထ ဟိနူပမတာ = စေတ္ထ ဟိ အနူပမတာ	(သီ)	၇
စောရဝေါသာသကဿ = စောရသာတကဿ	(သီ)	၃၃၇
စောရာ ဝိယ = စောဠာ ဝိယ	(ဣ၊က)	၃၇၀

[ဆ]

ဆန္ဒာ မေ = ဆန္ဒာ မေသာ	(က)	၁၀၊ ၂၀
ဆဗ္ဗဿန္တရေ ဆဗ္ဗဿန္တရေ = ဆဗ္ဗဿန္တရေ	(က)	၇၇
ဆမတ္တာနိ ဂန္ဓဗ္ဗသဟဿာနိ သတ္တဓာ = ဆ သဟဿာနိ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ		
ဆသဟဿာနိ သတ္တဓာ	(က)	၃၆၇
ဆာယာယံ = ဥပစ္စာယာယံ	(က)	၉၀
ဆိဒ္ဓိတနန္တကေဟိ = ဆိဒ္ဓိတာနန္တကေဟိ	(သီ၊ဣ)	၃၁၇
ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဝယဝံ = ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဝ ဆဝံ	(သီ)	၃၄၅
ဆေကော = ကောဝိဒေါ	(သီ)	၉၅

[ဇ]

ဇနပဒကလျာဏိယံ = ကလျာဏိ°	(ဣ)	၃၅၄
ဇနေန = ဇနကေန	(က)	၃၄၂
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဿ = ဇမ္ဗုဂါမိယတ္ထေရဿ	(သီ)	၁၀၇
ဇရာရောဂါဒိ°၊ သာ ဟိဿ = ဇရာရောဂါဒိနံ ဟိဿ	(က)	၆၀
ဇလန္တံ = ဇလိတံ	(က)	၈၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဇလဿ, သာရဘူတာနံ = ဇလာသယသာရဘူတာနံ (သီ)	၂၀၉
ဇာဂရဏ = ဇာဂရ (သီ၊ ဣ)	၄၁၇
ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုဋ္ဌိတုမေဝ = ...မနုယုဋ္ဌိတုကာမေန (သီ၊ ဣ)	၄၀၅
ဇာတကာလတော = ဇာတဒိဝသတော (သီ)	၁၄၇
ဇာတပသာခေါ = ဇာတသာခါပသာခေါ (သီ)	၂၀၃
ဇာတိဇရာမရဏာယ = ဇာတိဇရာမရဏဿ (သီ၊ က)	၄၀၇
ဇာနာမဟံ ဘန္တေ = ဇာနာမ ဘန္တေ (က)	၈၀
ဇာလဝဋ္ဋာ စ = သဗ္ဗထလဇသတ္တာ စ (သီ)	၅၃
ဇိဝန္တံ = ဇိဝန္တံ ဌိတံ (သီ)	၁၄၃
ဇိဝန္တော = ဝိစရန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၃၇
ဇိဝိက = ဇိဝိတ (သီ)	၁၃၉
ဇိဝိတံ = ဇိဝိတံ ဇိဝိကာ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂
ဇိဝေယျံ = ဇိဝေယျ (က)	၄၀၅
ဇေတဝနပုဂ္ဂိုဟဏေ = ဇေတဝနပုဂ္ဂိုဟဏကာလေ (သီ)	၁၅၁
ဇောတန္တံ = ဇောတေန္တံ (သီ)	၂၆၀

[၅-၉-၅]

ဈာနံ = ဈာနမေဝ (သီ)	၄၀
ဈာနံ = ဈာနာနိ (သီ)	၉၆
ဉာတွာ = သုတွာ (က)	၈၅
ဉာတံ = ဉာဏံ (သီ)	၂၃၃
ဉာတိံ = ဉာတိနံ (သီ)	၁၂၁
ဉာတိနံ = ဉာတိ (က)	၄၅၆
ဉာတိ ပမုခေ = ဉာတိပမုခေ (သီ၊ ဣ)	၄၇၉
ဉာတုံ = ပညာပေတုံ (သီ)	၂၄၃
ဉေယျဓမ္မေသု, သမထဓမ္မေသု ဝါ = သုဗ္ဗိသု ဓမ္မေသု ဝါ (က)	၆၅
ဋ္ဌိတာယ = ဓတာယ (သီ၊ ဣ)	၃၃၄
ဋ္ဌိတော = ဋ္ဌိတံ (က)	၃၄၂
ဋ္ဌိတောတိ စ = ဋ္ဌိတောတိ (သီ)	၈၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

() = (တာဒိနောတိ) (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၃၂-ပိဋေ)	၁၉၄
တံ = နတ္ထိ (က)	၅၄
တံ = နတ္ထိ (သီ)	၄၃၊ ၁၂၆
တံ ကပါလံ မန္တံ = တံ ကပါလမန္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
တံ ကပ္ပုဋ် ဩလောကေန္တဿ = တံ ကပ္ပုဋ် ဩလောကေတိ၊ ဩလောကေန္တဿ (သီ)	၄၁၀
တံ ဂါထံ = တံ ကထံ (က)	၅၇
တံ တေ = နတ္ထိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၇
တံ နိမိတ္တကံ = ဒုက္ခံ ဘာရိကံ (က)	၄၀၂
တံ ပဒေသံ ဩတ္ထရတိ = တံ ပရိသံ ဩတ္ထရိ (က)	၁၈၂
တံ ပန = ယံ ပန (?)	၂၄၁
တံ ပုဂ္ဂလံ = တံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ (သီ၊ ဣ)	၄၀၄
တံ ဘိက္ခု = တံ ဘိက္ခု ပစ္ဆာ (သီ)	၈၅
တံ မဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနဓမ္မံ = တံ မဂ္ဂဗလဓမ္မံ (သီ)	၆၅
တံ မိစ္ဆာတပံ = တံ မိစ္ဆာဂါဟံ (သီ)	၄၃၄
တံ သတ္တဝိသုဒ္ဓိက္ကမံ = တံ ဝိသုဒ္ဓိကထံ (က)	၄၇
တံ သဗ္ဗံ = တံ ပုပ္ဖံ (သီ)	၃၇၄
တံ သဟစရိတတာယ = ...စရိတာယ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၆၂
တံ သုတွာ သောဏော သံဝိဂ္ဂတရမာနသော = တံ သုတွာ သော တေန သံဝိဂ္ဂမာနသော (သီ)	၄၀၅
တံ ဟိ အနုယုဉ္ဇန္တဿ = အပ္ပမာဒဓမ္မံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
တဗ္ဗိ နိရောဓနိန္ဒတာယ = တဏှာနိရောဓနိန္ဒတာယ (သီ)	၁၀၂
တဏှာဂါဟာဒိဝသေန = တဏှာဒိဝသေန (သီ)	၂၆၂
တဏှာသင်္ဂဿ = တဏှာသင်္ဃဿ (က)	၂၇၆
တဏှာသောတံ = ကင်္ခါသောတံ (သီ၊ က)	၄၄၂
တတော = တတောဝ (သီ)	၉၅
တတောတိ ကပ္ပကတော = တတော ကပ္ပေ ကတေ (သီ)	၃၇၈
တတော ပဋ္ဌာယ = တတော (ဣ၊ က)	၃၅၁
တတောဝ = တတော (သီ)	၁၀၉
တတ္ထ = ဧဝံ တတ္ထ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တတ္ထ = တဿ (သီ)	၉၄
တတ္ထ = ယတ္ထ ကတ္ထ (သီ)	၂၃၃
တတ္ထ ပုညံ = တံ ပုညံ (သီ)	၄၄၀
တတ္ထ ယထာ = ယထာ တထာ (က)	၁၁
တတ္ထေဝ = တတ္ထ စ (သီ၊ ဣ)	၄၀၈
တတ္ထေဝါဟံ = တတ္ထ ဝါသံ (သီ)	၂၀၄
တထာ... = တထာ... (က)	၄၂
တထာ = ဂါထာ (သီ)	၈
တထာ = စဟံ (သီ)	၂၂၆
တထာ = တေ တထာ (သီ)	၂၄၈
တထာ ဘူတောဝ = တတောဝ (သီ)	၂၅၆
တဒတ္ထံ ကာယဿ ဌိတိအာဒိအတ္ထံ = တဒတ္ထံ ယဿ အတ္ထိတိ တဒတ္ထိကံ (က)	၇၁
တဒါယတနံ = မဟန္တာယတနံ (သီ)	၁၇၅
တဒါ သော = တာဒိသံ (က)	၃၅
တဒါဟ သ = တဒါဘာသိ (သီ)	၅၁
တပုနိယာ န ဟိ = တပနိယာ ဟိ န (ဣ)	၃၃၅
တပုဿဘလ္လိယာ = တပဿုဘလ္လိယာ (သီ) ဘလ္လိကာ (က)	၅၉
တပုဿော = တပဿော (သီ)	၅၉
တမန္ဓကာရံ = တမန္ဓကာရေ (သီ)	၄၅၀
တယတော = တတိယတော (သီ၊ က)	၄၆၀
တယာ = အယံ တယာ (သီ)	၁၆၃
တဿာ သာ သပ္ပုရိသာနံ ဗန္ဓာယ န ဟောတိ = တဿာ သာ အာသာ သပ္ပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ န ဟောတိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၃
တဿ = တဿံ ဝါ (သီ)	၂၅၅
တဿ = ဟိဿ (က)	၁၀
တဿတ္ထော = တဿေဝါယမတ္ထော (သီ)	၅၈
တဿ ဝစ္ဆဂေါတ္တတာယ = တဿ ပိတု ဝစ္ဆဂေါတ္တတာယ (သီ)	၂၈၁
တာဒိနော = ပီရဿ (သီ)	၄၀၆
တာဒိဘာဝေန = တာဒိဘာဝါဝဟနေန (ဣ)	၄၀၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တာရကံ = တာရကာ (က)	၂၆၀
တာဝ = ဝသတာ (သီ)	၂၇၇
တာဝတိံသဘဝနေ = တာဝတိံသေသု (သီ)	၉၆
တာဝတိံသေ = တာဝတိံသေသု (ဣ)	၃၂၇
တာဝဒေ = တာဝဒေဝဟံ (က)	၄၄၅
တိံသနိပါတော = တိံသတိနိပါတော (သီ)	၃၁၄
တိဏသန္တာရကေ = တိဏသန္တာရဏေ (က)	၂၀
တိဏသုလပုပ္ဖေဟိ = တိဏမူလပုပ္ဖေဟိ (က)	၂၇၃
တိဏ္ဍံ = တိဏ္ဍံ ဝါ (သီ)	၃၀
တိဏ္ဍော"တိ = အတ္ထိကောတိ (သီ)	၂၆၄
တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော = တိမ္မရူပက္ကဝဏ္ဏာဘော (သီ)	၂၄
တိယဂ္ဂိ = တိဝိခဂ္ဂိ (သီ)	၃၇၀
တိဝိခေစ္စရိတနိမိတ္တဥပ္ပဇ္ဇနကဿ = တိဝိခံ ဒုစ္စရိတနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ (သီ)	၃၀
တိသဟဿမတ္ထေတိ = တိံသသဟဿမတ္ထေဟိ (ဣ၊ က)	၃၂၇
တိဏိက္ခတ္တံ စ = တိသတက္ခတ္တံ (သီ)	၃၆
တိရံ = တိရေ (က)	၁၁၀
တုဠိဝေလာဒီသု = တုဠိဒေါဟဠာဒီသု (သီ)	၇
တုသိတေ = တုသိတေသု (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၆၃
တေ ဇဋ္ဌာဘာရဘရိတာ = ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတာ (သီ)	၃၇၇
တေန = အနေန (က)	၃၀၆
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာ ပဏိဓိဟိ စ။ ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ = နတ္ထိ (သီ)	၃၇၅
တေန စ သမယေန = တေန စ သမယေန ပန (သီ)	၂၀
တေန ဟိ ဒန္တော ပုန = တေနပိ ပုန (သီ)	၅၄
တေန ဟိ ဘော = တေန ဟိ မေ (သီ)	၁၇၀
တေနာဟ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ = တေနာဟ ဘဂဝါ ပဉ္စနိဝရဏေ (သီ)	၂၀၉
တေ မုနယော = တေ သေခမုနယော (သီ)	၃၂၅
တေဝိဇ္ဇာဘာဝဿ = ဝိဇ္ဇာဘာဝဿ (သီ) ဝိဇ္ဇာသဘာဝဿ (က)	၂၀၂

နာနာပါဌာ

၅၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

တေသံ = တေသံ တေသံ (သီ)	၁၆
တေဟံ = တေသံ (သီ)	၆၄
တေဟိ = တေဟိပိ (သီ၊ ဣ)	၃၂၁
တေဟိ ပိမုတ္တိဉ္ဇာတိ = တေဟိ သုညာ ပိမုတ္တိ စာတိ (သီ)	၂၄၃
တံ တတ္ထ = တံ တာတ (သီ)	၅၆

[၉]

ထာမဇေ = ထာမဝိရိယ (သီ)	၁၄၆
ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိတာယ = ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ (သီ)	၁၄၆
ထာလံ = ကံသတာလံ (သီ) တာလံ (က)	၂၅၄
ထူဏိကာ = ထူဏိရာ (ဣ၊ က)	၃၉၂
ထေရော = သော (ဗဟူသု)	၆၄
ထေရော ပုဗ္ဗေပိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ = ထေရောပိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ (သီ)	၈၈
ထောက် ထောက် = ထောက် (က)	၂၀

[၁၀]

ဒတွာန = ဒဒိတွာ (သီ)	၂၉၃
ဒဒ္ဓါကစ္ဆုပိဋကောဟိ = ဒဒ္ဓါကဏ္ဍပိဋကောဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၂
ဒမိထာလကံ = ဒမိထာလိကံ (သီ၊ ဣ)	၃၄၄
ဒမိထာလကံဝ = ဒမိထာလိကံဝ (သီ၊ ဣ)	၃၄၄
ဒန္တကဠိရံဝ = ဒန္တကဠိရမံသံ (သီ)	၇
ဒန္တိလတာပဗ္ဗသဒိသင်္ဂေါ = ဒန္တိလတာပဗ္ဗသရိရသင်္ဂာသော (က)	၄၅၉
ဒန္တံ = အဟံ (သီ)	၂၆၆
ဒပ္ပိတော = ဒမ္ပိတော (က)	၂၅
ဒမထေန = ဒမနေန (သီ၊ ဣ)	၃၂၁
ဒဿနမူလကတ္တာ ဝါ ဣတရေသံ ဒဿနမေဝတ္ထ ဝုတ္တံ၊ ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိတိအာဒိ တတ္ထ = ဒဿနမေဝေတံ ဝုတ္တံ တံ ခေါ ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ တတ္ထ (သီ)	၂၁၁
ဒဿနဝသေန = ဒဿနဝသေန အနဝသေသေန (သီ)	၂၁၃
…ဒဿနာဒိနာ စ = …ဒဿနာဒိနဉ္စ (ဣ) ဒဿနာနိ စ (က)	၄၁၉
ဒဗ္ဗတ္ထော ဝါ = ဒဗ္ဗတောဝ (သီ)	၂၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဒဠဘာဝံ = ဒဠိဘာဝံ (သီ)	၁၄၀
ဒါနမုခေ = ဒါနမဟေ (သီ)	၁၇၀
ဒါနိဟံ = ဒါနဟံ (သီ၊ က)	၅၄
ဒါနောပကရဏာနိ = ဒါရူပကရဏာနိ (က)	၁၃၉
...ဒါယဿ = ... ဒါယာဒဿ (သီ)	၈၇
ဒါယာဒဘာဝေ = ဒါယာဒဘာဝ (သီ)	၈၇
ဒိဇုတ္တမံ = ကုဋုတ္တိကံ (သီ) ဒွိဇုတ္တမံ (သီ)	၃၆
ဒိဋ္ဌနိဂြောဓေ = နိဂြောဓေ (သီ)	၁၇၃
ဒိဗ္ဗယာနံ သမဇ္ဈဂံ = ရထယာနံ လဘာမဟံ (သီ)	၁၂၃
ဒိဿမာနရူပေါ = အဒိဿမာနရူပေါ၊ အာဒိဿမာနရူပေါ (က)	၃၅၆
ဒိဿမာနေန = အဒိဿမာနေန စ (က)	၂၆၇
ဒုက္ကရာ = ဒုက္ကရံ (သီ)	၂
ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ ဒုရာဝါသာတိ = ဒုရာဝါသာတိ ဒုက္ခာ ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ (သီ)	၂၈၀
ဒုက္ခတာနံ = ဒုက္ခဇာတိနံ (သီ)	၂၁၇
ဒုက္ခာ ဒုက္ခမာ = ဒုက္ခာ ဒုက္ခာ ကာမာ (သီ)	၂၄၅
ဒုက္ခာသာရကာဒိဘာဝေန = ဒုက္ခဘာရခါဒကာဒိဘာဝေန (က)	၉၁
ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခပ္ပတ္တံ = ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညတ္တံ (သီ) ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညိတံ (က)	၂၀၇
ဒုဂ္ဂတိ ပရိတ္တိလေသေဟိ၊ န ပန တေ = ပရိကိလေသေဟိ ပန တေ(သီ)	၃၃၀
ဒုဋ္ဌစ္ဆဝိက = ဒုစ္ဆဝိက (သီ)	၄၂၂
ဒုလ္လဘော ယေဝ = အလဒ္ဓေါ ယေဝ (က)	၄၂၉
ဒုဝေ ကုလေ = ယတ္ထ ပစ္ဆာ (သီ)	၃၀၇
ဒုဿေဟစ္ဆာဒယိတွာန၊ သသိဿံ ဗုဒ္ဓိသာဂရံ = ဒုဿေဟိ ဆာဒယိတွာန၊ သသံဃံ လောကနာယကံ (က)	၃၆
ဒုရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ = ဒုရတောဝ နံ ဥပဋ္ဌေန္တိ (သီ)	၁၀၁
ဒေန္တာ နံ ယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ = ဒေန္တာနံ ယာဝ န သက္ကောန္တိ (သီ) ဒေန္တာ ယာဝ န ဥဋ္ဌဟန္တိ (က)	၁၇၁
ဒေန္တာ = နိယောဇေန္တာ (ဣ)	၃၂၆
ဒေဝတာနဘာဝေန = ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတေန (က)	၁၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဓာရေန္တော = ဇောတယန္တော (သီ)	၄၆၆
ဓိရော = ဝိရော (သီ)	၂၀၆
ရူပါယတိ ဇလတေ တထာ = ရူပါယတိ ဇလိတော တထာ (သီ)	၂၇၂
ဓောဝိတ = ဓောတ (သီ)	၉၀

[န]

() = (န ဝါရယေ) (ဣ)	၄၂၅
() = (န သီလမယံ ဂန္ဓံ) (က)	၁၀၀
န = နတ္ထိ (သီ)	၇၆
န အဘိကင်္ခါမိ = န အဘိကင်္ခါမိ န ပတ္ထေမိ (သီ၊ ဣ)	၄၀၇
န အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿတိ = န ဒါနိ ပဝတ္တိဿတိ (သီ)	၂၁၇
န အာသာဒေယျ = န ပဟရေယျ (သီ)	၄၂၅
န ဣတရာ = ဣတရာ (သီ)	၁၀၀
န ကာလေန ကာလံ = ကာလေန ကာလံ (က)	၃၀၀
န ကုမိ ကိစ္စကာရကံ = နတ္ထေဝ ကိစ္စကာရကံ (သီ)	၂၃
န ခေန အာကောဇေတွာ = န ခေန သီသံ အာကောဇေန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
န ဂန္ဓိ = နာဂန္ဓိ (သီ)	၁၀၃
န ဂရပဝိသနမဂ္ဂေ = န ဂရံ ပဝိသနမဂ္ဂေ ပန (သီ)	၁၇၀
န ဂရဝါသီနဉ္စ = န ဂရဝါသီနော (သီ)	၁၇၁
န စဝတိ = န စလတိ (သီ)	၁၅၂
န စိရဿေဝ = န စိရဿေဝ အရညေ ဝသန္တော (သီ)	၂၂၄
န ဇာနာမိတိ = န ဇာနာတိ (သီ)	၁၀၅
န တာ = န တေ (က)	၂၂၂
န ဒါနိဿံ ကိဉ္စိ = န ဒါနိ ယံကိဉ္စိ (က)	၃၀၀
န ဒိတိတ္ထံ = န ဒိတိရံ (က)	၁၁၁
န ဒီ = ပရိခါနဒီ (သီ)	၃၂၀
န ဒ္ဗသံ = အဒ္ဗသံ (သီ)	၄၄၇
နန္ဒကောဝိ = နန္ဒကော (ဣ)	၃၀၄
နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တာတိ။ပ။ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ = နန္ဒမာနာဂတံ စိတ္တန္တိ။ပ။	
အာနန္ဒမာနံ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ (သီ)	၄၂၀
နန္ဒိဘဝပရိက္ခိဏံ = နန္ဒိရာဂပရိက္ခိဏံ (သီ)	၂၅၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နန္ဒေန္တော = နန္ဒန္တော တောသေန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၅၂
န ပဿာဒညထတ္တန္တိ ပရနေယျဗုဒ္ဓိကေ = န ပဿာဒညထတ္တံ ဖရေယျာတိ ဗုဒ္ဓိကေ (သီ)	၅၅
နဘံ = နဘေ (သီ)	၂၆
နမနဝသေန = ဒမနဝသေန (က)	၉၀
နမယန္တိ = ဒမယန္တိ (က)	၉၀
နမေန္တော = ဒမေန္တော (က)	၈၉
န မေ သမသမော အတ္ထိ = န မေ သော ဣဒါနတ္ထိ (သီ)	၄၆၉
န ယုတ္တာ = န ယုတ္တာ အဿ (အံ-ဋ ၁-၂၀၈ ပိဋေ)	၈၀
နဝနဝါ = န တံ ဝိနာ (သီ၊ ဣ)	၃၂၂
နဝနဝေဟိ = ဝဏ္ဏဝန္တေဟိ (သီ)	၃၄၆
န ဝါ မညသိ = န ဟ မညာသိ (သီ၊ ဣ)	၄၁၁
န ဝိရာဓေသံ = န ဓမ္မေ ဝိရာဓေသံ (သီ) န ဝိရောဓေသံ (က)	၃၇၂
န သဒ္ဓမေဝါတိ = ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ (သီ) ပဿနံ တဒတ္ထမေဝါတိ (က)	၃၇၂
န သမာဟိတော = န သမာဟိတော စေ (သီ)	၃၆၀
န သမ္ပဇ္ဇတိတိ = န သမ္ပဇ္ဇိ (က)	၆၃
န ဟိ = န ဟ (သီ)	၄၁၀
နဠဂ္ဂိဝဏ္ဏသင်္ကာသာ = နဠဂ္ဂိဝနသံကာသာ (သီ)	၃၀၆
နာနာပုပ္ဖေဟိ = နာဂပုပ္ဖေဟိ (သီ)	၁၀၅၊ ၁၀၆
နာနုယုဇ္ဇတိတိ တက္ကေမိတိ = နာနုယုဇ္ဇတိ ဝိတက္ကေတိတိ (သီ)	၂၇၆
နာန္တရိယကတာယ = အာနန္တနိယတာယ (ဣ၊ က)	၄၀၇
နာပဂတန္တိ = န ဒုရာဂတန္တိ (က)	၆၅
နာဘိဝဿတိ = နာဘိဝဿတိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၁၆
နာမ အဟံ = နညော အဟမေဝ (သီ)	၇၈
နာရဒေါဂ္ဂယဝစ္ဆလော = နာရဒဂ္ဂယဝစ္ဆလော (သီ)	၂၃၁
နာဝရုဇ္ဈိဿံ = နာဝရုဇ္ဈိဿံ (သီ၊ ဣ)	၃၇၂
နာဝါ = နာဂေါ (က)	၂၈၆
နိက္ခန္တောတိ = န နိက္ခန္တောတိ (သီ)	၇၇
နိဋ္ဌေါသော = နိဋ္ဌေါသောဝ (သီ)	၁၅၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိစ္စဓုဝသုခသဘာဝါဒီဟိ = နိစ္စဓုဝသုခဘာဝါဒီဟိ (သီ)	၃၇၀
နိဇ္ဈာပေဿာမ = နိက္ခမေဿာမိ (သီ)	၄၇၂
နိတကတ္ထေရဿ = ခိတကတ္ထေရဿ (သီ၊ ဣ)	၄၀၃
နိဒဿနမတ္တံ = နိဒဿနတ္ထံ (သီ)	၇၁
နိဒဿနဝစနံ = နိဒဿနဝစနမေတံ (သီ)	၅
နိဋ္ဌါဗဟုလော = နိဋ္ဌါဗဟုလော ဟုတွာ (သီ)	၈၅
နိဋ္ဌိသတိ = ဥဋ္ဌိသတိ (သီ)	၁၄၈
နိပဇ္ဇိတွာ = နိပဇ္ဇန္တော (က)	၈၅
နိပတိတွာ = ပတိတွာ (က)	၇၀
နိပါတနံ = နိပတနံ (သီ)	၃
နိပုဏဂန္ထိရ = နိပုဏဂန္ထိရံ (သီ)	၁
နိပ္ပန္နသဿာ = နိပ္ပန္နသဿာ ပရိပက္ကသဿာ (သီ)	၄၂၃
နိဗ္ဗတ္တနကာနိ = နိဗ္ဗတ္တာပနကာနိ (သီ)	၈၂
နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ = နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တဟိံ တဟိံ (သီ)	၄၀၃
နိဗ္ဗတ္တိ = နိဗ္ဗတ္တော (က)	၄၄၀
နိဗ္ဗတ္တိတွာ = နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (သီ)	၁၁၁
နိဗ္ဗတ္တိတွာ = နိဗ္ဗတ္တော (သီ၊ က)	၉၂
နိဗ္ဗတ္တိ ဘာရဒ္ဒါဇော နာမ နာမေန = နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဘာရဒ္ဒါဇောတိ နာမံ အဟောသိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၀
နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တော = နိဗ္ဗတ္တောတိ၊ ဝယပ္ပတ္တော စ သော (သီ)	၈၅
နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌိ တံ သမ္မာပကံ = နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌိတသမ္မာပကံ (က)	၃၈၈
နိဗ္ဗုတသဘာဝံ = နိဗ္ဗုတဘာဝေါ (သီ) နိဗ္ဗုတဘာဝံ (က)	၁၁၅
နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန = နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနပ- လက္ခဏဝသေန (သီ၊ က)	၂၅၅
နိမိယံ = နိမိဿံ (သီ)	၁၁၅
နိမိယန္တိ = နိမိဿန္တိ (သီ)	၁၁၅
နိမ္မလော ဟောမဟံ အဇ္ဇ = နိမ္မလေဟိ ဂုဏေဟိဇ္ဇ (သီ၊ က)	၁၄၄
နိယမတ္တံ = နိယမိတံ (က)	၅၄
နိယုန္တိ = နိယန္တိ (သီ)	၁
နိယျာတေသိ = နိယျာဒေသိ (သီ၊ က)	၂၆၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ = နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ (သီ)	၉၅
နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန = နိယျာနိကဝိဘာဝနဝသေန (က)	၃၃
...နိယျူဟကော = နိယူဟကော (က)	၃၆၇
နိရပေက္ခတံ = နိရပေက္ခံ (သီ)	၁၁၅
နိရာကုလံ = နိရာကုလော (က)	၃၅
နိဝတ္တနူပါယဿ = ဝုတ္တရူပါယဿ (သီ၊ ဣ)	၄၁၆
နိဝတ္တိ နိဝတ္တိဟေတုဉ္စ = နိဗ္ဗတ္တိနိဗ္ဗတ္တိဟေတုဉ္စ (က)	၁၀
နိဝတ္ထောသိ = အာနိဝတ္ထောသိ (သီ)	၁၂၂
နိဝါတနိစဝတ္တနသီလေန = နိဝါတနိစဝတ္တိနာ ဝုဗ္ဗသီလေသု (သီ)	၂၀၁
နိသီဒိံသု = နိသီဇ္ဇေသု (သီ)	၂၁
နိသေန္တော = သုနိသဒေန္တော (သီ)	၉
နိဟတမာနမဒ = နိဟတမာနဒဗ္ဗ (က)	၃၂
နဒ္ဓရတေ = ဝုဒ္ဓရတေ (သီ)	၄၇၂
နပပဇ္ဇေသိ = နပပဇ္ဇေတိ (သီ)	၂၁၀
နန = နန (က)	၂၄၉
နန အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ = န နနာယန္တိ န နနံ အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ(သီ)	၂၇၆
နနာတိ = နနန္တိ (သီ၊ က)	၂၇၆
နေတိတိ = နေတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၅၀
နေပုညော ဒဿနေ ဝိရော = တေ ပုညဒဿနော ဝိရော (သီ)	၃၆၀
နေသိ = အာနေသိ (သီ)	၁၁၀
နော ဒဠာတိ ဘိဇ္ဇနာဘိဇ္ဇနဘာဝံ = ဥဒါဟု နော ဒဠာတိ လဇ္ဇိအလဇ္ဇိဘာဝံ (သီ)	၇၀
နာတကော = နဟာတကော (သီ)	၄၃၆

[ပ]

ပကာရေ = ပကာရေဟိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၂
ပကာသနနာမတံယေဝ = ပကာသနနာမမတ္တံယေဝ (က)	၁၇
ပကာသေတိ = ပကာသေတိတိ (သီ)	၃၄
ပကာသေန = ပကာရေန (က)	၂၀၉
ပကိတ္တေသိ = သံကိတ္တေသိ (က)	၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပက္ခိဇာတာ = ပက္ခဇာတာ (သီ)	၁၁၆
ပက္ခိပိတ္တာ = ပရိက္ခိပိတ္တာ (သီ)	၁၀၆
ပဂုဏာ = ပဂုဏံ (သီ)	၂၇
...ပစေယျာနံ = အပစနိယာနံ (သီ) အပစိနေယျာနံ (သျှာ) အပစေယျာနံ (ဣ၊က)	၃၉၀
ပစ္စတေ = ပစ္စတေဝ (ဣ)	၄၆၂
ပစ္စနဘာသိ = ပစ္စဒါဘာသိ (သီ၊ဣ)	၄၁၉
ပစ္စပါဒိ ဓမ္မဿာနဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေဋ္ဌေတိ = ပစ္စယာဒိ- ဓမ္မဿ အနဓမ္မံ ပဋိပန္နော န မမံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေသေသိ (သီ)	၅၀
ပစ္စဝေက္ခန္ဓာတိ = ပစ္စဝေက္ခန္ဓော (သီ)	၁၀
ပစ္စာသီသတိ = ပစ္စာသိံသတိ (သီ) ပစ္စာသီသတိ (က)	၆
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ = သမ္မုဒ္ဓဿ (က)	၀၅
ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနံ = ပစ္စေကသမ္မောဓိသတ္တာနံ (က)	၁၂
ပစ္စေကသမ္မောဓိံ အဘိသမ္မုဒ္ဓန္တိ နာမ = သယမ္ဘူ အဘိသမ္မုဒ္ဓန္တိ နာမ (သီ)	၁၀
ပစ္ဆတော = ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တိ (သီ)	၇၇
ပစ္ဆာ ဟန္တံ = ပစ္ဆဟန္တံ (က)	၃၃၀
ပဉ္စဂ်တူရိယမိ စ = ပစ္စတ္ထရသတမိ စ (သီ)	၁၄၀
ပဉ္စဂီကေဟိ = သတဂီကေဟိ (သီ)	၂၉၆
ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇနေ မဂ္ဂေ = ပဉ္စစတ္တာလီသ- ယောဇနမတ္ထေ မဂ္ဂေ (သီ)	၂၇
ပဉ္စတပတပ္ပနာဒိ = ပဉ္စတာပနပဓာနာဒိ (သီ)	၄၃၅
ပဉ္စ ဘေရိယော အဋ္ဌာရသသတဂါထာ = စတသော ထေရိယော သတ္တနဂုတိဂါထာ (သီ၊က)	၄
ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟံ = ပဉ္စသတေ ဒသေ ကပ္ပေ၊ သတေတော အဋ္ဌ ဇနာ ဗဟူ (သီ)	၂၅၁
ပဉ္စမိကာ စေဝ = ပဉ္စမိကာ စေတိ (သီ၊က)	၃၉၄
ပဉ္စမော အဟော = ပဉ္စမေ အဟေ (သီ)	၄၃၀
ပဉ္စဝိသမိ ကပ္ပမိ = ပဉ္စဝိသတိကပ္ပမိ (သီ)	၆၄
ပဉ္စ သမ္မောဘဝါ = စာတုဒ္ဓိပိဿရော (သီ၊က)	၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပဉ္စာဘိညာ = ပဉ္စာဘိညော (က)	၄၃၉
ပဉ္စာလပုတ္တဿ = ပဉ္စာလိပုတ္တဿ (သီ၊ ဣ)	၄၂၃
ပဉ္စာသီတိသု ရာဇာနော = ပဉ္စာသိသု ရာဇာနော (သီ)	၂၄၈
ပဉ္စာဟော = ပဉ္စာဟံ (သီ)	၄၃၈
ပညဝါ = ပုညဝါ (သီ)	၇၃
ပညာ = ပညော (သီ)	၃၆
ပညာတာတိ = ယထာပညာတာတိ (သီ၊ က)	၁၅
ပညာတာတိ = သမညာတာတိ (သီ)	၁၅
ပဉ္စလော = ပဉ္စလေန (သီ)	၄၀၁
ပဉ္စိကစ္စ = ပဉ္စိဂစ္စေဝ (သီ)	၁၃
ပဉ္စိပက္ခံ = ပဉ္စိပက္ခေ (သီ)	၇
ပဉ္စိပက္ခဝသေန = ပဉ္စိက္ခေပဝသေန (က)	၂၈၀
ပဉ္စိပတ္တိက္ကမံ = ပဉ္စိပတ္တိပရက္ကမံ (ဣ)	၃၇၂
...ပဉ္စိပတ္တိနာ = ပဉ္စိပတ္တိပုတ္တိနာ (သီ)	၂၀၁
ပဉ္စိပတ္တိယာ = ပဉ္စိပဒါယ (သီ)	၃၉
ပဉ္စိပဒါယ = ပဉ္စိပတ္တိယာ (သီ)	၁၄
ပဉ္စိပဒါယ ဝဗုန္တိယာ = ပဉ္စိပဒါ စလန္တိယာ (က)	၁၀
ပဉ္စိပဇ္ဇေ = ပဉ္စိပဇ္ဇန္တေ (သီ)	၆၂
ပဉ္စိပေသိတတ္ထဉ္စ = ပဉ္စိသေဝိတဗ္ဗတဉ္စ (သီ)	၁၁၅
ပဉ္စိဘာနဇာနနကာနံ = ပဉ္စိဘာနကာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၂၂
ပဉ္စိမာနံ = ပတမာနာနံ (သီ)	၆
ပဉ္စိယာဒေတွာ = ပဉ္စိယာဒါပေတွာ (သီ)	၄၄၀
ပဉ္စိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ၊ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒိဝသတော = ပဉ္စိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော အဟောသိ။ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒိဝသတော (သီ)	၇၈
ပဉ္စိဝိဒ္ဓါ = ပဉ္စိလဒ္ဓါ (က)	၂၃၉
ပဉ္စိသင်္ခါနဗလေန = ပဉ္စိသင်္ခါနဝသေန (သီ)	၂၁၃
ပဉ္စိသင်္ခါနေ = ပဉ္စိသင်္ခါရေ (သီ၊ က)	၂၅၆
ပဉ္စိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ = ပဉ္စိသမ္ဘိဒါပုတ္တော (က)	၃၄
ပဌန္တိ။ ယော ဟိ = ပဌန္တိ။ ဂိဟိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဋ္ဌပေတွာ = ပဓေတွာ (သီ)	၁၄၄
ပဏာမိတော ပန = ဒေသနံ သုတွာ ပန (ဣ)	၄၅၀
ပတိဋ္ဌပိ = ပတိဋ္ဌယိ (သီ၊ က)	၃၅
ပတ္ထေသိ အာသိသသိ = ပတ္ထယသိ အာသံသသိ (သီ)	၁၆၄
ပတွာ = ပတွာ ထေရော (သီ)	၂၁၃
ပထဝိ° ပရေသု = ပထဝိပ္ပဒေသေသု။ ပထဝိပဒေသု (က)	၂၆၁
ပထဝိကမ္မန = ပထဝိကမ္မ (ဣ)	၄၅၂
ပထဝိ = ပုထုဝိ (သီ)	၄၇၂
ပဒပူဇာယိဒံ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)	၁၀၀
ပဒသန္နိဓာနတော = ပဒသန္နိဓာနံ (?)	၅
ပဒုမံ ဇိနံ = ပဒုမနာယကံ (သီ)	၄၂၉
ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလတော = ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလတော (သီ)	၉၆
ပဒုမော နာမ = ပဒုမုတ္တရော နာမ (သီ)	၂၆၅
ပဓာနပရိဂ္ဂါဟကော = ပဋိဂ္ဂဟကော (က)	၄၀၃
ပဓာနဟေတု အက္ခာတာတိ = ပဒါနံ ဟေတုအတ္ထတာ (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၃၂-ပိဋေ)	၁၉၄
ပန = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ၊ က)	၁၆
ပနိဒံ ဝတ္ထု = ပနိဒံ ကထာဝတ္ထု (က)	၅၁
ပနဒိဿာမိ = အပနဒိဿာမိ (သီ)	၁၀၆
ပန္နာနိ = ပန္နာနိ (သီ)	၃၃၃
ပပတိ = ပတိ (သီ)	၂၀၃
ပဗုဒ္ဓေါ = ပဋိဗုဒ္ဓေါ စ (သီ၊ ဣ)	၄၀၉
ပဗ္ဗဇနဿ ဒုက္ကရတ္တာ = ပဗ္ဗဇန္တဿ ဒုက္ကရတော (က)	၂၇၉
ပဗ္ဗဇာတိ = ပဗ္ဗဇာဟိတိ (သီ)	၆၃
ပဗ္ဗဇိတကိစ္ဆံ = ပဗ္ဗဇကိစ္ဆံ (က)	၄၆
ပဗ္ဗဇိတကိစ္ဆံ = ပဗ္ဗဇာကိစ္ဆံ (သီ၊ က)	၇၄
ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယ စ = ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယေဝ (က)	၁၅၁
ပဗ္ဗဇိတော = ပဗ္ဗဇိ (သီ)	၁၃၆
ပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတော ဥပဂတော = ပဗ္ဗဇိ° ပဗ္ဗဇံ ဥပဂတော (သီ)	၃၂၄
ပဗ္ဗတေယျာနံ ဒုဒ္ဓကံနဒိနံ ဥဒကံ = ပဗ္ဗတေယျံ ဥဒကံ (သီ၊ ဣ)	၃၃၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပဘင်္ဂနောတိ = ပဘင်္ဂရာတိ (သီ)	၄၀၃
ပဗ္ဗကာ = ပါဝကာ (သီ)	၂၉၆
…ပယိရူပါသနာယ ပယိရူပါသိတာ = …ပယုရူပါသနာယ ပယုရူပါသိတာ (သီ)	၃၀၀
ပယိရူပါသိတွာ = ပယိရူပါသန္တိ (သီ)	၃၃၃
ပရံ ပရံ ဌာနံ = ပဒဌာနံ (သီ)	၃၇၂
ပရက္ကမန္တိ = ဥပက္ကမန္တိ (သီ)	၆၂
ပရဂတ္ထေ = ပရဘတ္ထေ (သီ)	၃၀
ပရတီရံ = ပါရံ တီရံ (သီ)	၁၁၀
ပရန္တပေ = ပရခတ္တိယေ (သီ)	၄၇၀
ပရမနိဿမယုတ္တော = ပရမရမဏီယော (သီ)	၂၀၀
ပရမနေသု = ပရဒမနေသု (က)	၁၉၆
ပရသေနာသမ္ပဟာရံ = ပရသေနာသုပ္ပဟာရံ (သီ)	၁၁၄
ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ စ = ပရဟိတသာမိတာယ (က)	၁၆
ပရာဇိတာ = အပရာဇိတ (သီ၊ က)	၃၂၁
ပရာပရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ = ပရာသရဂေါတ္တတာယ ပါရာသရိယောတိ (သီ)	၂၉၁
…ပရိဂ္ဂဟေဟိ = …ပရိဂ္ဂဟာဒီဟိ (သီ)	၁၀
ပရိစိက္ခော = ပရိစိတော (သီ၊ ဣ)	၃၀၇
ပရိစ္ဆဒဘူတေန = ပရိစ္ဆဒဘူတေန (က)	၂၀၉
ပရိဇပေတွာ = ပရိဇပေတွာ (သီ၊ ဣ) ပရိဇပိတွာ (က)	၃၀၉
ပရိညာဘိသမယမာဟ = ပရိညာတာဘိသမယမာဟ (သီ၊ ဣ)	၃၆၂
ပရိဏတိယာ = ပရိယန္တေ (သီ)	၄၄၉
ပရိဏာမေတိတိ = ပရိဏာမေတိတိ (က)	၂၆၆
ပရိဒေဝသောကမာပန္နော = ပရိဒေဝသောကသမာပန္နော (သီ)	၁၉၂
ပရိနိဗ္ဗိဿတျနာသဂေါတိ = ပရိနိဗ္ဗာယိဿတျနာသဂေါတိ (သီ)	၂၅၉
ပရိနိယမာနော = ပရိတာပိယမာနော (သီ၊ က)	၃၂၄
ပရိပက္ကံ = သုပရိပက္ကံ (သီ)	၃၀၆
ပရိပက္ကဂဗ္ဘာ = ပရိပုက္ကဂဗ္ဘာ (သီ)	၇၂
ပရိပူရိတ = ပါရမီပရိပူရိတ (သီ)	၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပရိတ္တမန္တော = သံသရန္တော (သီ)	၁၁၁၊ ၁၁၀
ပရိဘေဒိတာတိ = ပရိဘိန္နာတိ (သီ)	၅၄
ပရိယောသာနံဝ = ပရိယောသာနံ (သီ)	၁၄
ပရိယောသာနကလျာဏတာ = ...တာ စ (သီ)	၁၄
ပရိယောသာပိတတ္တာ = ပရိယောသိတတ္တာ (သီ)	၁၀
ပရိဝဇ္ဇနေန = ပရိဝိဝဇ္ဇနေန (သီ)	၂၁၃
ပရိဝတ္တေန္တဿာပိ = ပဝဇ္ဇေန္တဿာပိ (သီ)	၂၄၉
ပရိသာ = ဖရိတာ (သီ၊ က)	၉၃
ပရိဿမန္တော = ပရိဿန္တော (သီ)	၁၄၅
ပရိဿယာဘာဝံ = ပရိဿယဿာပိ အဘာဝံ (သီ)	၃၁
ပရိဿယာဘာဝေနပီ”တိ = ပရိဿယာဘာဝေန ပီတိ” (သီ)	၃၁
ပရေ တောသေသိ = ပရိတောသေသိ (သီ)	၁၄၀
ပလောဘေတုန္တိ = ပသာဒေတုန္တိ (က)	၆၇
ပဝတ္တံဝ သုပါတာဟံ = ပဝတ္တပဏ္ဍုပတ္တာနံ (သီ)	၂၃
ပဝတ္တနသတိ = ပဝတ္တနကာ သတိ (သီ)	၂၅၅
ပဝတ္တိံ ကထေတွာ = ပဝတ္တိံ ဝတွာ အက္ခမံ ကထေတွာ (သီ)	၂၄၉
ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော = ပဝတ္တိယော (သီ)	၂၄၆
ပဝဒိဿန္တိ = ပဝခိဿန္တိ (သီ)	၂၄
ပဝရံ = ဝရံ (က)	၆၅
ပဝသိဿံတိ = ပဝတ္တိဿတိ (က)	၃၄၀
ပဝိဋ္ဌံ = ပဝိဋ္ဌော (ဣ၊ က)	၄၀၀
ပဝိသန္တိယော ဝိယ = ပဝိသန္တိ အသနိယော ဝိယ (သီ)	၁၃၄
ပဝိသိတွာ = ပဝိသိတွာ နိသိဒိတွာ (သီ၊ က)	၉၂
ပဝေဒေသိ = ပဝါရေသိ (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
ပသံသီယတ္တာ စ = ပါသံသတာယ စ (သီ)	၄၇
ပသဋ္ဌဒါဠိနံ = ပသဋ္ဌာနံ ပသဋ္ဌဒါဠိနံ (က)	၇
ပသဒံ မိဂမေသန္တော = ပသုတံ မိဂမေသန္တော (သီ)	၂၉၁
ပသာဒယံ = ပသာဒယိ” (က)	၄၅
ပသုမာရေန = ပရရုဟိရေန (သီ)	၃၄၃
ပဿ = ပဿထ (က)	၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဿဒ္ဓကရဇကာယေ = ပဿဒ္ဓေ ကာရဇကာယေ (သီ)	၄၂၆
ပဿသုခံ = ဖဿသုခံ (သီ၊ က)	၈၅
ပဟာယ = ဟိတွာန (သီ)	၂၀၆
ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန = ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏမုခေန (သီ)	၂၂၂
ပဟိနော = န ဟိနော (က)	၃၁၃
ပဟိနောတိ = ပဟိနတ္တာ (ဣ၊ က)	၃၀၉
ပဟူတေနန္ဒပါနေန = ဗဟုနာ အန္ဒပါနေန (သီ)	၂၉၇
ပါကဋကရဏတ္ထံ = ပါကဋဘာဝကရဏတ္ထံ (သီ၊ က)	၂
ပါကဋ္ဌိဟိ = ပါကဋ္ဌဂတိဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၉
ပါတိမောက္ခဿ ဩသာရဏကာလေ = ပါတိမောက္ခံ ဩသာရဒေသနာကာလေ (က)	၇၇
ပါတေန္တာ = ပါတေတွာ (က)	၄၉၁
ပါဒပုတ္တမေ = ပါဒမုတ္တမေ (သီ)	၄၀၀
ပါဒဖလံ = ဝါရဖလံ (သီ၊ ဣ) ပါရဖလ (က)	၄၁၈
ပါဒါနံ = ဟိ ဥပါဒါနာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၁၅
ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ = ပါနိယတ္ထဇနပဒေ (သီ၊ ဣ)	၃၃၅
ပါနဓိ° = ပန္ဓဓိ° (သီ)	၃၈၃
ပါနဓိနံ = ပန္ဓဓိနံ (သီ)	၃၈၄
ပါပစိတ္တ = ပါပစိတ္တေန (သီ၊ ဣ၊ က)	၄၂၉
ပါပုဏိ = ပတ္တော (သီ)	၁၈၇
ပါပေသု = ပါဏေသု (သီ၊ က)	၆၆
ပါရမိ° ပတွာ = ပါရမိ° ပတ္တော (သီ)	၄၆၆
ပါရမိတာပရိဘာဝိတာယ = ပါရမိတာပရိဘာဝနာယ (က)	၁၃
ပါရာပရိယတ္တေရဿ = ပါရာသရိယတ္တေရဿ (သီ)	၂၉၁
ပါရာဝတ = ပါရာပတ (သီ)	၂၃၆
ပါရိစရိယာ = ပရိစရိယာ မေ (သီ)	၄၆၈
ပါရေဝတာ = ပါရာပတာ (သီ)	၂၉၆
ပါဝုသကာလမေဃေ = ပစ္စုသကာလေ မေဃေ (သီ)	၂၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပါဝုသမေဃေန = ပါဝုဿမေဃေန (သီ)	၂၇၇
ပါဝုဿကာလဝသေန = တထာဥဿန္ဓကာလဝသေန (သီ)	၇၄
ပိင်္ဂလာ = ပိင်္ဂလီ (သီ) သိင်္ဂလီ (က)	၂၉၆
ပိတုပူဇနတ္ထံ = သပိတုပူဇနတ္ထံ (သီ)	၁၀၀
ပိတုမာတုမတေနဟံ = ပိတုမာတုမပေါသဟံ (သီ)	၁၀၀
ပိပါသာဝေဒနန္ဒိတော = ပိပါသဘာဝေန အဋ္ဌိတော (က)	၄၆၇
ပိယသဟာယာ = သုစိသဟာယကာ (က)	၁၅၅
ပိယာလာပဘာဝါဒိကေဟိ = ပိလာသဘာဝါဒိကေဟိ (က)	၆၇
ပိယော = ပိယော စ (သီ၊ ဣ)	၄၇၅
ပိလက္ခမလ = မိလက္ခမလ (သီ)	၄၁၆
ပိလက္ခမလာနိ = မိလက္ခမလာနိ (ဣ)	၄၅၅
ပိလက္ခ = ပိလက္ခော (သီ)	၂၂၀
ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ = ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ (သီ)	၆၃
ပိလိန္ဒောတိဿ = ပိလိန္ဒတိဿ (သီ)	၆၃
ပိဝိတွာ သုဒ္ဓိ အဿ = ပိဝိတွာန သုဒ္ဓိ အဿ (သီ)	၄၆၇
ပိသိတွာ = ပိသိတွာ (သီ)	၉၉
ပိတိဓာရေ = ပိတိဓာရံ (?)	၃၃၂
ပိတိဝေဂပ္ပဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂေန ပိသိဋ္ဌံ (သီ)	၂၃၂
ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂဝိသိဋ္ဌံ (သီ)	၄၇
ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ (သီ)	၁၉၆
ပိတိသောမနဿဝသေနေဝ = ပိတိသောမနသေနေဝ (သီ)	၉၂
ပုက္ကုသာတိ = ပုက္ကုသာတိ (က)	၂၅၃
ပုက္ကုသာတိဿ = ပုက္ကုသာတိဿ (က)	၄၄၄
ပုစ္ဆိံသု မံ = အပုစ္ဆု မံ (သီ)	၃၅၆
ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ = ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ (က) ပုစ္ဆိတံ (က)	၄၇
ပုညံ = ဗဟံ ပုညံ (သီ)	၁၁၀
ပုည = ပုညေန (ဣ)	၃၉၉
ပုညကမ္ဘာနိ = ပုညာနိ (ဗဟူသု)	၉၉
ပုညဗြဏသမ္ဘာရံ = ပုညသမ္ဘာရံ (သီ)	၃၇၂၄၅
ပုညဗြဏသမ္ဘာရာတိ = ဗြဏသမ္ဘာရာတိ စ (က)	၃၇၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ပုတ္တံ = အတ္တနော ပုတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၆၃
ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ = ပုထုဇ္ဇနဿ (သီ)	၃၅၉
ပုထုဇ္ဇနဿေဝသတော = ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ (ဣ)	
ပုထုဇ္ဇနော ဟုတ္တာ (က)	၄၃၁
ပုထုဇ္ဇနော ဟောန္တော = ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနတ္တာ (သီ)	၄၃၁
ပုထုဝိန္ဒရာဇာ = ပုထုဝိန္ဒရော ရာဇာ (သီ)	၁၉၀
ပုနာတိ စ ကုလဝံသံ တာယတိ စာတိ = ပုနာတိ ကုလဝံသံ တာယတိတိ ဝါ (သီ၊ က)	၁၁၉
ပုပ္ဖဒါနဿိဒံ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)	၂၃၅
ပုပ္ဖပဋ္ဌဝိတာနိကံ ဝိယ = ပုပ္ဖပဋ္ဌေန ဝိယ (သီ)	၂၂၇
ပုပ္ဖပူဇံ = ဗုဒ္ဓပူဇံ (က)	၂၁၆
ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ = ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၁၃၄
ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ = ပုပ္ဖကမ္မဿိဒံ (က)	၂၅၁
ပုဗ္ဗကိစ္စံ = သဗ္ဗကိစ္စံ (သီ)	၄၅
ပုဗ္ဗပစ္စိမသန္နိဋ္ဌာန = ပုဗ္ဗမစ္စိမသန္နိဋ္ဌာန (ဗဟူသု)	၁၀၃
ပုဗ္ဗဘာဂေ = ပုဗ္ဗဘာဂေန (သီ၊ ဣ)	၄၅၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္ဇဏေ = ဉ္ဇဏေန (သီ)	၃၇၁
ပုမော = ပုမာ (သီ)	၄၆၈
ပုရာဏဇဋိလသဟဿေန = ဇဋိလသဟဿေန (က)	၈၃
ပုရာဏပဏ္ဍာနိ = ပဏ္ဍာသင်္ဂံ (သီ)	၁၃၁
ပုရာဏီ = ပုရာဏိယာ (က)	၁၆၄
ပုရိမဗျေန = ပုရိမပဒေန (ဣ၊ က)	၄၁၉
ပုရိသုတ္တမော = ဒွိပဒုတ္တမော (သီ)	၄၁၁
ပုရေ = ကုလေ (သီ)	၃၂၉
ပုဂဿ = ဧကဿ ပုဂဿ (သီ)	၁၈၅
ပုဇနေယျာနံ = ပုဇနိယာနံ (သီ)	၃၉၈
ပုဇာသက္ကာရဗဟုလံ = ပုဇာသက္ကာရံ (သီ)	၃၅၁
ပုရယိဿသိ မာနသံ = ပုရယဿ သုမာနသံ (သီ)	၂၅
ပုရေန္တိ = ပါပေန္တိ (?)	၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ပေတက္ကဘာဝန္တိ = ပေတ္တိဘာဝန္တိ (သီ၊ ဣ)	၄၈၂
ပေသိဿာမီတိ = ပေသိဿာမိ နန္တိ (က)	၂၄၉
....ဓမ္မတ္ထ = စေတ္ထ (သီ)	၂၆၂
ပေါဒ္ဓိရိယဿ နာမ ဂါမဘောဇကဿ = သေလိဿရိယနာမကဿ ဂါမဘောဇကဿ (သီ)	၄၈၄
ပေါတကောပိ = ပတကောပိ (သီ)	၆
ပေါထိတော = ပါတိတော (သီ)	၁၂၁

[ဝ]

ဖလဂန္တိ ဖလံ ဂတံ ဥပဂတံ = ဖလဂန္တိ ဖလူပဂတံ (သီ)	၁၀၂
ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ = ဖလဟတ္ထော တံ ဒိသ္မာန (သီ)	၈၈
ဖလာဖလေ = ဖလာဖလံ (က)	၂၁
ဖလူပဘောဂမက္ကဋ္ဌော = ဖလူပဂေါ မက္ကဋ္ဌော (သီ၊ ဣ)	၃၁၄
ဖုသေယျံ = ဖုသေယျံ (က)	၂၈၇
ဖုဿန္တေ = သုဿန္တေ (သီ)	၁၃၉

[ဗ]

ဗန္ဓနရဇ္ဇုကံ = ဗန္ဓနံ ရဇ္ဇုကံ (သီ) ဗဒ္ဒရဇ္ဇု (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၅ ပိဋ္ဌေ)	၈၂
ဗန္ဓနသင်္ခါတာနံ = ဗန္ဓနသမ္ဘူတာနံ (က)	၁၃၀
ဗဒ္ဓိတုကာမာ ဇာတာ = ဗဒ္ဓိတုကာမာ ဟုတွာ တဿ အာရောစေသုံ (သီ)	၁၃၆
ဗလကာယဿ ရက္ခာယ = သမေတုံ ဗလကာယဿ (သီ)	၄၇၀
ဗလဝိဓမန = ဗလံ ဝိဒ္ဓိသန (သီ)	၁၈၄
ဗလီ = ဗလံ (သီ)	၄၆၈
ဗလေသု = ဖလေသု (က)	၉
ဗဟလ = ဗဟုလ (ဣ)	၄၀၀
ဗဟု = ဗဟုံ (သီ၊ ဣ)	၄၄၄
ဗဟုဇနာ'သမ္ဘာဝတော = ဗဟုဇနဿ စ သမ္ဘာဝိတော (သီ) ဗဟုဇနာ အသမ္ဘာဝိတော (ဣ)	၃၅၆

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဗ-ဘ]

ဗဟုလာ = ဗဟုသော (သီ)	၄၁
ဗဟုဝစနေန = ဗဟုဝစနဝသေန (သီ)	၄၂၃
ဗဟူ = ပဟူ (သီ)	၃၄၉
ဗဟူပကာရံ = ဗဟုကာရံ (သီ)	၂၁၁
ဗဟူပကာရဿ = ဗဟုကာရဿ (ဣ၊ က)	၄၂၉
ဗာကုလ = ဗတ္တုလ (သီ၊ ဣ)	၄၃၉
ဗာဝရီ = ဗာဝါရီယ (သီ၊ ဣ) ဗာဝရီယ (က)	၄၂၀
ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာသဒိသာ = ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာ ပရိသာ (က)	၃၀၁
ဗိဇမိဇ္ဇ = ဗိဇပူရ (သီ၊ က)	၁၁၉
ဗိဇမိဇ္ဇသိဒ္ဓိ = ဗိဇပူဇာယိဒ္ဓိ (သီ)	၁၁၉
ဗုဒ္ဓ = ပုပ္ဖ (သီ)	၁၀၆၊ ၁၃၀၊ ၁၅၂၊ ၁၇၉၊ ၁၈၃
ဗုဒ္ဓ = သမ္ဗုဒ္ဓ (က)	၉၆
ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပတိပတိသရဏတော = ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဝါ	
ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ပဋိသရဏတော (သီ)	၄၃၃
ဗုဒ္ဓတရဏေန = ဗုဒ္ဓတာရေန (သီ)	၇၃
ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒ္ဓိ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒ္ဓိ (သီ)	၆၆၊ ၁၀၄
ဗုဒ္ဓဘာဝပုတ္တိ နာမ = ဗုဒ္ဓတ္ထုပ္ပတ္တိ နာမ (က) ဗုဒ္ဓုပ္ပတ္တိ နာမ (နိဿ)	၁၂
ဗုဒ္ဓသန္တဝနေန စ = ထဝိတေန စ (သီ)	၂၃၂
ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ = ဗုဒ္ဓါနုသာသနန္တိ (က)	၄၂
ဗုဒ္ဓါ = ဗုဒ္ဓါ နာမ (သီ)	၃၇၆
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ = ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ (သီ၊ ဣ)	၃၆၂
ဗောဓေန္တံ သဒေဝကံ = သဒေဝကံ သမာရကံ (က)	၄၁၃
ဗောဓိ° ဧဝ = ဗောဓိရူက္ခံ ဧဝ (သီ)	၂၈၃
ဗျဂါ = ဗျဂေါ (သီ)	၃၇၇
ဗျတိရေကမုခေန စ = ဗျတိရေကမုခေန (က)	၂၆၀
ဗြဟ္မဂိရော = ဗြဟ္မသရော (သီ)	၄၀
ဗြဟ္မဏကုလေ = သုမေဓဗြဟ္မဏကုလေ (သီ၊ ဣ)	၄၅၂
ဗြဟ္မဏဘာဝတော ဗြဟ္မဏာနံ = ဇာတိမတ္တေန ဗြဟ္မဏာနံ (က)	၄၃၆
ဗြူသိ = ဗြူမိ (က)	၂၉
ဘက္ခတ္ထာယ စရိ° အဟံ = အက္ခိတ္တော ယမဒိ အဟံ (သီ)	၃၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘဂဝတော = ဘဂဝတော ကာလေ (ဣ)	၄၇၆
ဘဂဝတော = ဘဂဝတော ကာလေ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ = ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ (က)	၆၆
ဘဠိတွာ = ပရိဘဠိတွာ (သီ)	၃၄၅
ဘဏန္တာ = ဂဏ္ဍန္တာ (က)	၄၀၀
ဘဒ္ဒကပိဇ္ဇေဟိ = ဘိန္နကပိဇ္ဇေဟိ (က)	၄၂၆
ဘဒ္ဒဝတီနဂရေ = ဗန္ဓုမတီနဂရေ (သီ)	၃၆၇
ဘယဝေရသမပ္ပိတော = ဘယဘေရဝသမပ္ပိတော (သီ)	၂၀၃
ဘယဿ ဣက္ခနတာတိ = ဘယံ ဣက္ခနကောတိ (က)	၉၅
ဘဝဏေ = ဘဝန္တိ (သီ)	၃၁၀
ဘဝနိကန္တိဝသေန = ဈာနဘဝနိကန္တိဝသေန (သီ)	၁၀၂
ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ ဝါ = ဘဝနိဗ္ဗတ္တိတာ (သီ)	၃၂၄
ဘဝမူလောပဂါမိနောတိ = ဘဝမူလာဘဝဂါမိနောတိ (သီ)	၂၅၅
ဘဝသဉ္ဇယကရာနံ = ဘဝပစယကရာနံ (က)	၄၃၆
ဘဝသမ္ပတ္တိ = ဒေဝသမ္ပတ္တိ... (က)	၂၅၂
ဘဝဿာဒဂမိတာယ = ...ဂထိတာယ (သီ၊ ဣ)	၄၃၆
ဘဝါဘဝေ = ဘဝါကာသေ (သီ)	၄၁၄
ဘဝိတွာ = ဘုတွာန (သီ)	၂၉၀
ဘာဝနာဖလံ = ဘာဝနာဗလံ (က)	၀၇
ဘာဝိတတ္ထဘာဝါနံ = ဘာဝိတတ္ထဘာဝိနံ (သီ)	၀
ဘာဝေတိ = ဘာဝေတိ ဈာယတိ (သီ)	၁၃၅
ဘာသနဝသေန = သာသနဝသေန (သီ)	၃၀
ဘိံသာပေတု = ဘယာပေတု (သီ)	၁၀၂
ဘိက္ခုနာ = ဘိက္ခုနော (သီ)	၄၄၉
ဘိက္ခူ = ဘိက္ခူသု (သီ)	၂၁
ဘိက္ခူ ယထာရဟံ = ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ကထေန္တော ယထာရဟံ (သီ)	၂၇၀
ဘိဇ္ဇေယျ၊ န ဘိဇ္ဇေယျာတိ = ဘိဇ္ဇေယျံ န ဘိဇ္ဇေယျန္တိ (က)	၇၇
ဘိတ္တိဝိစိတ္တတာယ = ဝိဘတ္တိဝိစိတ္တတာယ (သီ)	၂၅၄
ဘိန္နိတွာ = ဆိန္နိတွာ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၄၄
ဘိန္နသိရော = ဘိန္နသရိရော (ဣ)	၃၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘိယျော = ဘိယျောတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၀၂
ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ ဥသဘဿာတိ အတ္တာနမေဝ = ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ ဣယဿာတိ အတ္ထော၊ အတ္တာနမေဝ(သိ)	၂၇၀
ဘိသဝန္တိ = ဘိဝဿန္တိ (က)	၁၉၅
ဘိတရဝံ = ဘေရဝံ ဘိတရဝံ (သိ)	၄၀၁
ဘူတတ္ထံ = ဘူတတ္ထိကံ (သိ)	၇၇
ဘေဒံ = ဘေဒါယ (ဗဟူသု)	၃၃
ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ = ဘေသဇ္ဇံ ဒတွာ (က)	၃၁၇

[ဗ]

() = မယံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၇၅
ဗံသန္တာရူပသိဗ္ဗိတေ = နဟာရူပရိသိဗ္ဗိတေ (သိ)	၃၀
မဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိယာ = မဂ္ဂဗလုပ္ပတ္တိယာ (က)	၄၁၃
မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ = မဇ္ဈိန္တိကရဋ္ဌေ (သိ)	၄၉
မဇ္ဈေ = မဇ္ဈော (က)	၁၇
မဇ္ဈေကလျာဏတာ = ...တာ စ (သိ)	၁၄
မဇ္ဈေကလျာဏောဝ = ...ကလျာဏတာ စ (သိ)	၁၄
မဉ္ဇက = မဉ္ဇဿ (သိ)	၁၂၃
မညာယ = သညာယ (သိ)	၄၃၅
မဏ္ဍပါ စ = ပါဒပါ စ (သိ)	၄၄၁
မတန္တိ = အမတန္တိ (သိ)	၂၄၁
မတသရီရဿ = ဆဝသရီရဿ (ဣ၊ က)	၃၄၅
မတ္တဝရဝါရဏာဒိတောပိ = မတ္တဝါရဏာဒိတောပိ (က)	၆
မတ္တေဟိ = မစ္စေဟိ (သိ)	၁၅၇
မတ္တကံ = ကိံ မတ္တကံ (ဣ)	၃၀၆
မဓုဉ္ဇ ၇၄၅ဒဓိဉ္ဇ = မဓုဉ္ဇ ၇၄၅ ဒဓိဉ္ဇ (သိ)	၁၇၀
မဓုပသိတ္တပါယာသံ = မဓုသိတ္တပါယာသံ (က)	၉၀
မဓုပိဏ္ဍိကဉ္ဇ = မဓုပိဏ္ဍဉ္ဇ (က)	၅၉
မနုညဒဿနာနိ = မနုညရသာနိ (သိ)	၄၃၇
မနုညဝါဒိတာယ = ...နာဒတာယ (သိ) ...ရုတတာယ (ဣ)	၄၂၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မနုဿတ္တသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော = မနုဿတ္တလာဘ- ပဋိလာဘာဒယော (သီ၊ ဣ)	၄၂၉
မနုဿလောကေ = မနုဿယောနိယံ (သီ)	၂၂၁
မနုဿေ စ = မနုဿေသု (သီ)	၁၃၂
မန္ဒာလကေဟိ = မန္ဒာရကေဟိ (သီ)	၂၉၆
...မဘာသိ = ...မာဟ (သီ၊ က)	၃၉၉
မမံ = မမ (သီ)	၈၄
မမ = ပုန (သီ၊ ဣ)	၃၉၃
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ = မမ တံ ဂဇ္ဇနံ (သီ)	၁၁၁
မမ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ = မမံ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ (သီ)	၃၆၁
မမ မန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ, စိတ္တေန ဝါ ဝိမံသိတံ = မမ စိန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ စိန္တေတွာ ဝိမံသိတံ (သီ)	၆၅
မမ သီသေ မဏိံ ဂယု = မမ သီသံ မဏိံ ဂယု (သီ)	၄၄၇
မယံ = မယာ (သီ)	၃၄
မယံ ဇေဋ္ဌဘာတာ အယျော = မယံ အယျော (က)	၁၃၆
မလ္လရာဇကုလေ = မလ္လရဋ္ဌေ မလ္လရာဇကုလေ (သီ)	၂၂၅
မဟတိ ပူဂေ သံကိတ္တိဝသေန = မဟတိသု ပရိသာသု ကိတ္တိဝသေန (သီ)	၁၅၀
မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ = မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ (သီ)	၃၇၂
မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ = တေဟိ သဒ္ဓိံ (သီ)	၃၄
မဟာတမပနုဒနော = မဟာတမဝိနောဒနော (သီ)	၄၀
မဟန္တတရော မညေတိ = မဟန္တတရောတိ မညေတိ (က)	၂၀
မဟာပက္ခော = မဟေသက္ခော (က)	၃၀၇
မဟာဗလဝဘာဝတော = မဟဗ္ဗလဘာဝတော (သီ)	၆၁
မဟာယသံ = မဟာမုနိံ (သီ)	၉၃
မဟာရူပေါ = မဟာရဟဒေ (သီ)	၁၁၀
မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဿ = မဟာဂဝစ္ဆတ္ထေရဿ (သီ)	၇၀
မဟိံ = သမံ (သီ)	၂၉၀
မာတာ စ = မာတာ စာတိ (?)	၄၅၇
မာတာ မတာ = မတာ မာတာ (သီ)	၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

မာတုဂါမဿ = အညတရာယ ဣတ္ထိယာ (သီ)	၂၅၆
မာနသံ အရဟတ္တံ တံ သော ဝါ = မာနသံ တံ အရဟတ္တံ သော ဝါ (သီ၊ က) မာနသံ အရဟတ္တံ သော (ဣ)	
မာနုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတတံ = မာနုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတစိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၄၀၃
မာနေန္တိ = ပဏာမေန္တိ (သီ)	၁၄၂
မာ ပစလာဟိ = မာ ပစာလယ (သီ) မာ ပစာလေဟိ (ဣ)	၄၁၁
မာ ပတာဠေဿံ = မာ စ တာဠေဿံ (သီ)	၄၁၁
မာပယိတွာ = ပါပယိတွာ (သီ)	၄၆၅
မာရဝိသယေတိ() = (ကိလေသသာတေ) (က)	၄၇၇
မာဝဒီ = မာ ဝဒသိ (က)	၇၉
မာဠံ = သာလံ (သီ)	၁၀၅
မိဂပေါတကံ ဗဒ္ဓံ အဒ္ဓသ = မိဂပေါတကော ဗဒ္ဓေါ အဟောသိ (က)	၃၄၁
မိဂဗျဓနေန = ဗျဓနေန (ဗဟူသု)	၉၉
မိဂယူထပေန = မိဂယူထမေနံ (သီ)	၄၁၄
မိဂသိရနက္ခတ္တေန = ...နက္ခတ္တေ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၀၉
မိစ္ဆာ = မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ (သီ၊ ဣ)	၄၅၀
မိတ္တော ဥဒါသီနော = မိတ္တော ဥဒါဟု နော (သီ)	၁၁၉
...မိဿတာယ = ...မိဿကတာယ (သီ၊ ဣ) ...မိဿိတာယ (ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၈၁-ပိဋေ)	၃၉၂
မုစ္စိ = ဝိမုစ္စိ (သီ၊ ဣ)	၃၉၁
မုဇ္ဇိတွာ = မုဇ္ဇန္တာ (ဣ)	၄၂၆
မုနေ = မုနိ (သီ)	၁၉၀၊ ၃၆၀
မူလဖလံ = ဖလာဖလံ (သီ)	၉၃
မူလဘာဝံ ကာရဏဘာဝံ = မူလဘာဝကာရဏဘာဝံ... (သီ)	၂၅၆
မေ = နတ္ထိ (သီ)	၃၀၀
မေတ္တာဈာနပါဒကံ = မေတ္တာဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ (သီ)	၂၇
မေတ္တာဘာဝနာဝိမိံ = မေတ္တာဘာဝနာယ ဝိမိံ (သီ)	၁၁၉
မေတ္ထိယဘူမဇကော = ...ဘူမဇကော (သီ၊ က)	၅၄
မောသရာဇာတိ = မောသရာဇောတိ (သီ)	၄၂၂
မောနေနာတိ ဣဏေန မဂ္ဂပညာယ = မောနေနာတိ မဂ္ဂပညာယ (သီ)	၃၇၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယံ = တံ (သီ)	၃၂၉
ယံ ပန တေ ဘိက္ခု။ သမ္ဘူတတ္ထေရေန ဝုတ္တံ = ယံ ပနေတေ ဘိက္ခု။ တတ္ထ တတ္ထ ထေရေန ဝုတ္တံ (သီ)	၅၀
ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၆၆
ယံ ဗုဒ္ဓ = ယံ သဗ္ဗုဒ္ဓ (သီ)	၉၅
ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၃၀၀
ယံ မာလမဘိရောပယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ (သီ)	၄၄၅
ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ လောကာဟုတိပဋိဂ္ဂဟံ = ယံ ဝဒေသိ သုမေဓော သော၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော (သီ)	၂၉၇
ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ တဒနုသာရေန = ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ ယံ ဝါ တဒနုသံရဏာ (သီ) ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ နိဿံယ တဒနုသာရေန (ဣ)	၄၃၃
ယံ သညမလဘိံ = ယံ ပုညမလဘိံ (သီ)	၁၁၃
ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ တံ = ယံ ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ တံ တံ (သီ)	၂၇၀
ယက္ခာနံ ဝစနံ = ယက္ခိနိဝစနံ (သီ)	၁၄၂
ယတော'မ ဓမ္မံ = ယထာဝ ဓမ္မံ (သီ)	၃၉၉
ယတ္ထ အနုဝဿိကော တုဝံ ပဗ္ဗဇိတော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ = ယတ္ထ အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာတော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (သီ) အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇိတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (?)	၁၀၁
ယထာ = ယံ (ဣ)	၄၁၁
ယထာကာမပ္ပဝတ္တိယာ = ယထာကာမပ္ပဝတ္တတာယ (သီ၊ ဣ)	၃၁၄
ယထာ ကိံ = ယထာတိ (သီ၊ က)	၂၁၅
ယထာ ဒေဝါနံ = ဒုတိယဋ္ဌာနေ (က)	၄၆၀
ယထာဓမ္မာ ဝိဟာရိနော စ = ယထာဓမ္မတာယ ဝိဟာရိနော စ (သီ) ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ (?)	၁၅
ယထာ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဓမ္မေ ဝိမိနာ = တထာပဋိပဇ္ဇမာနဝိမိနာ (ယထာပရိယတ္တဿ) = နတ္ထိ (ပါဠိယံ)	၃၇၂ ၃၃၃
ယထာဘုစ္စဂုဏာ... = ယထာဘုစ္စဗုဒ္ဓဂုဏာ... (သီ)	၃၀၇
ယထာဘုစ္စဂုဏာဘိဗျာဟာရတာယ = ယထာဘုစ္စဗုဒ္ဓဂုဏာဘိဗျာဟာရတာယ (သီ)	၃၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယထာဘူတဝိလောကနေန = ယထာဘူတာဝလောကနေန (သီ)	၃၀၅
ယထာဘူတာဝဗောဓဿ စ = ယထာဘူတထေတဘာဝတော ဗောဓဿ စ (သီ)	၃၄၂
ယထာရူတဝသေနေဝ = ယထာဝုတ္တဝသေနေဝ (သီ)	၁၂၂
ယထာဝုတ္တမဓိမုစ္စနံ = ...မဓိမုတ္တံ (သီ)	၁၆
ယထာဟ = တေနာဟ (ဗဟူသု)	၆၀
ယဒိစ္ဆသိ = ယဒိစ္ဆာယ (သီ)	၄၄၀
ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု အင်္ကျံသံ = ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု၊ တမင်္ကျံသံ (သီ)	၁၀၁
ယသုဂ္ဂတာ = သမုဂ္ဂတာ (သီ)	၂၁၀
ယသ္မာ ပစ္စဗုဓိံ = ယသ္မာ သော ပစ္စဗုဓိံ (သီ)	၁၀၄
ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝရူပေါ အာဝါသော ဣဓ အနတ္တသံဟိတော နာမ အဝနိသဟိတောတိ ကတွာ၊ ဧဝရူပံ ဝါသံ = ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝရူပေါ အာဝါသော အတ္တသံဟိတော နာမ ဝနိသဟိတောတိ ကတွာ ဣဓ အနတ္တသံဟိတံ ဝါသံ (သီ)	၂၆၉
ယာထာဝတော = ယထာဝတော (သီ)	၄၂၊ ၃၃၄
ယာဒိသံ = တာဒိသံ ယာဒိသံ (က)	၂၉၉
ယာ ပန = ယာ ပနဿ (သီ)	၂၂၆
ယာယ = ယဿ (သီ)	၃၀၅
ယာဝစရိမကစိတ္တံ = ယာဝစရိမကစိတ္တာ (သီ)	၃၁၅
ယာဝ ဌာတိ မုနေ မတံ = ယာဝ တိဌာတိ သာသနံ (သီ၊ က)	၅၃
ယာဟိ ကမ္မကာရဏာဟိ = ယာနိ ကမ္မကာရဏာနိ ကရောန္တာ (သီ၊ ဣ)	၃၃၆
ယိဋ္ဌုကာမော = ဒုဋ္ဌုကာမော (သီ)	၂၀၀
ယုတ္တော = နိယုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၃၀၁
ယောဂါဝစရဿ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန- ဝသေန စ ဈာယတံ = ယောဂါဝစရဿ ယံ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဈာနံ တံ တံ ဈာယ (သီ)	၄၂၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယောနိသောမနသိကာရသင်္ခါတေန = သမ္ပဝေန (သီ၊ ဣ)	၃၇၀
ယော မေ = ယော မံ (သီ)	၂၉၇
ယော သသံဃမဘောဇေသိ = သောဟံ သသံဃံ ဘောဇေသိ (သီ)	
ယောဟံ သသံဃံ ဘောဇေမိ (က)	၅၁
ယောဟံ = ယမဟံ (သီ)	၄၄၃
ယော ဟိ ကတာကတကုသလာကုသလူပနိဿယော =	
အကတကတကုသလာကုသလံ နိဿာယ ယော (သီ)	၂၀၉
ယွာယံ = နတ္ထိ (သီ)	၁၀၀
ယွာယံ = ယေသွာယံ (သီ၊ ဣ)	၄၃၂

[ရ]

ရက္ခိတဗ္ဗာ = ရက္ခိတာ ဝါ (သီ၊ ဣ) ရက္ခိတံ ဝါ (က)	၃၂၅
ရက္ခိတဗ္ဗာတိ = ရက္ခိတဗ္ဗာတိ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာ (သီ)	၃၂၅
ရဇနလူခန္တိ ဝိသေသေန = ရဇနလူခန္တိအာဒိနာ ဝသေန (သီ)	
သဝိသေသံ (ဣ၊ က)	၄၂၂
ရညော = ရညာ (သီ၊ က)	၄၁၃
ရတနကုဋိ နာမ = ရတနကုဋိကော (သီ)	၁၆၃
ရမိံသု မေ = အဟေသုံ မေ (က)	၆၄
ရာဂဗန္ဓနသင်္ခါတာ = ရာဂဘဝဗန္ဓနသင်္ခါတာ (သီ)	
ဘဝဗန္ဓနသင်္ခါတာ (ဣ)	၄၇၀
ရာဇကာလေ = ရာဇကုလေ (ဣ)	၄၀၉
ရာဇင်္ဂဏေန = ရာဇင်္ဂနေန (သီ)	၂၆၃
ရာဇာ စ = ရာဇာ (သီ)	၃၀၄
ရာဇာဟံ = ရာဇာသိ (က)	၆၄
ရာဇိဝဝဏ္ဏသင်္ကာသာယ = ရာဇိဝဋ္ဌသင်္ကာသာယ (က)	၄၂၆
ရာဓေ = နတ္ထိ (ဣ၊ က)	၃၂၃
ရုက္ခဂစ္ဆလတာယ ဗနပဏ္ဏသဏ္ဍိနော = ရုက္ခဂစ္ဆလတာယော	
ဗနသဏ္ဏသဉ္ဇရဏာ (သီ)	၂၇၇
ရုက္ခဒေါဏိံ = ရုက္ခဒေါဏိယော (သီ)	၉၀
ရုက္ခဝိဋပန္တရေ = ရုက္ခဝိဋပန္တရေ (သီ)	၅၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၇]

ရုက္ခဿ = ရုက္ခမူလဿ (သီ၊ က)	၃၄၄
ရူစိယာ သင်္ကရဏာ = ရူစိယာ ကရဏိယာ (သီ)	၇၃
ရူပနိမိတ္တ = သာရူပနိမိတ္တ (က) ယထာနုရူပနိမိတ္တံ (က)	၁၂၆
ရောဟိတနဂရေ = ရောဟိနိနဂရေ (သီ၊ ဣ)	၄၃၇

[၈]

လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ = ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ (သီ)	၁၂၅
လဒ္ဓါ = လဘန္တော (သီ) လဘန္တာ (ဣ)	၄၂၃
လဘိဿတိ = ဘဝိဿတိ (က)	၈၁
လဟုသော = ဗဟုသော (သီ)	၂၈၇
လာဘသက္ကာရာဒိ = လာဘသက္ကာရာဒီနိ (သီ)	၁၈၇
လာသိတော = ဒုရာသဒေါ (သီ)	၂၅
လိစ္ဆဝိရာဇပုတ္တော = လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ ပုတ္တော (သီ)	၃၀၀
လောကမဟိတေ = လောကနာထမ္ပိ (သီ)	၂၄၈
လောကုတ္တရသမာဓိဝသေန = ...ဓမ္မာဒိဝသေန (သီ)	၁၄၈
လောကေ = လောကော (ဣ)	၃၂၆
လောကေန = လောကေ (က)	၃၈၉
လောမသကင်္ဂိယတ္ထေရဿ = လောမသင်္ဂိယတ္ထေရဿ (က)	၁၀၅

[၉]

ဝံသဝနဘာဝေန ဝါတိ = သံဝသနဘာဝေနောဝါတိ (သီ)	၃၅၀
ဝင်္ကမ္ပိ သရဒဏ္ဍံ = ဝင်္ကမ္ပိဒံ သရဒဏ္ဍကံ (သီ)	၈၉
ဝစ္ဆောတိဿ နာမဉ္စ = ဝစ္ဆောတိဿ နာမံ ဂေါတ္တနာမဉ္စ (သီ)	၇၂
ဝဇ္ဇမာနော = ရိစ္ဆမာနော (သီ)	၁၇၈
ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒ = ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒ (သီ)	၂၂၀
ဝဇ္ဇိတသာခေါ = ဝဇ္ဇိတသိခေါ (က)	၂၀၃
ဝဏ္ဏံ ဂုဏံ = ဝဏ္ဏဂုဏံ (သီ၊ ဣ)	၄၂၅
ဝဏ္ဏယန္တိ မဟာဇနေ = ဝဏ္ဏယန္တိ မဟာဇနာ (သီ)	၄၁၃
ဝတ္တတေ မယံ = တဝ မေ အာသိ (သီ)	၁၆၈
ဝတ္တမာနာ = ဝတ္တမာနံ (သီ)	၂၅၇
ဝတ္တာရမ္ပဏာဒိဘေဒေန = ဝတ္တာဘရဏာဒိဘေဒေန (က)	၄၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝဒေယျာထ = ဝေဒေယျာထ (ဣ)	၃၉၈
ဝဒေသီတိ = ဝဒသီတိ (သီ)	၇၉
ဝနစရံ = ဧကစရံ (သီ)	၂၂၄
ဝနစာရိကော = ဝနစရကော (သီ၊ ဣ)	၃၄၁
ဝနနိရတံ = ဈာနနိရတံ (သီ)	၁၃၇
ဝနန္တရေ = နဘန္တေ (သီ)	၄၅၆
ဝနမဇ္ဈောဂဟိ° = ဝနမဇ္ဈောဂမိ° (သီ)	၁၁၅
ဝနမူလဖလာဖလံ = ဝနမူလဖလံ (က)	၂၁
ဝနဝါသိဘိက္ခုန'ဂ္ဂံ = ဈာယိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂံ (သီ)	၁၃၇
ဝနသဏ္ဍိံ ပက္ခန္ဓော စ = ဝနသဏ္ဍိံ ပက္ခန္ဓော တထာပက္ခန္ဓောဝ (သီ)	၂၅၀
ဝန္ဓယိ° = ဝဏ္ဏယိ° (က)	၂၉၆
ဝန္ဓိတဗ္ဗံ ဣသိဒ္ဓဇံ = ဝန္ဓိတဗ္ဗော ဣသိဒ္ဓဇော (သီ)	၄၇၄
...ဝမန ယောဂပါနေန = ဝမနယောဂပါဒနေန (က)	၂၉၄
ဝယပ္ပတ္တော = ဝယပ္ပတ္တကာလေ (သီ)	၇၂
ဝလိတပလိတာဒီနိ = ဝလိတပလိတာနိ (ဣ၊ က)	၃၇၆
ဝသတေ = ဝသန္တော (က)	၁၁၀
ဝသန္တော = ပသန္တော (သီ)	၃၅၅
ဝသဝတ္တနေ = ဝသဝတ္တိနေော (က)	၆၀
ဝသာမိယေဝ = ဝသေ ဝသာမိယေဝ (သီ)	၂၆၈
ဝသုဓာယံ ပကမ္ပတိ = ဝသုဓာ သမ္ပကမ္ပတိ (သီ)	၄၅၅
ဝသေ = ဝသံ (သီ၊ ဣ)	၃၂၆
ဝသေန = နတ္ထိ (ဣ)	၄၀၇
ဝဿနပရိဟရဏတ္ထံ = ဝဿာနံ ပရိဟရဏတ္ထံ (သီ)	၃၁၆
ဝဿသဠိကတ္ထေရော = ဝဿသတိကတ္ထေရော (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၉၈
ဝဿိကတ္ထေရဿ = ပဿိကတ္ထေရဿ (သီ၊ ဣ)	၄၅၅
ဝဟိ° သု = ဝဟိ° သု (သီ)	၁၈၀
ဝဟိဿတိတိ = ပဟိယတိတိ (သီ၊ က)	၈၇
ဝါ = နတ္ထိ (သီ)	၄၂
ဝါစံ = ဝစနံ (က)	၄၂၅
ဝါစံ နိစ္ဆရိ = ဝါစာ နိစ္ဆာရိတာ (သီ)	၃၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝါတက္ခန္ဓော န ဝါယတိ = ဝါတဂန္ဓော န ဝါယထ (သီ)	၂၀၅
ဝါတေဟာ'ဗာမိကော = ဝါတေဟာ'ဗာမိတော (ပါဠိယံ)	၃၉၀
ဝါယုနာ ဧရိတော = ဝါယုနာ စ ဤရိတော (သီ)	
ဝါယုနာဝ ဧရိတော (ဣ)	၄၅၁
ဝါ-သဒ္ဓေါ = ပိ-သဒ္ဓေါ (သီ)	၁၄၁
ဝါဟသာ = တေဇသာ (သီ)	၃၆
ဝိကပ္ပေတုံ = ဝိကောပေတုံ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၁
ဝိဂတနဋ္ဌာ = ဝိဟတနဋ္ဌာ (သီ)	၄၃၁
ဝိစရတိ = ဝိဟရတိ (သီ)	၉၉
ဝိစိတြ = ဝိစိတ္တ (သီ)	၁
ဝိစ္စေဿတိတိ = ဝိဇေဿတိတိ (သီ) ၃ ၁-၁၉-ဓမ္မပဒေါ။	၀၇
ဝိဇာနတန္တိ = ဝိဇာနတံ (က)	၇၆
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိနံ = စရဏသမ္ပတ္တိနံ (သီ၊ က)	၁၇
ဝိဇ္ဇာယ = အဘိညာယ (သီ၊ က)	၄၂၅
ဝိဇ္ဇူဝ'ဗ္ဗဿနန္တရေ = ဝိဇ္ဇူဝ ဂဂနန္တရေ (သီ)	၂၅
ဝိတတံ = ဝိတ္တတံ (ပါဠိယံ)	၁၀၀
ဝိတ္ထိသဉ္ဇနနော တေသံ = ဝိတိသံဇနနော စေဝ (သီ)	၁၀၃
ဝိတ္ထာရဏံ = ဝိတ္ထာရကရဏံ (သီ)	၄၅၁
ဝိတ္ထာရိကေ = ဝိတ္ထာရိတေ (က)	၄၆၄
ဝိနတာယ = ဝိတတာယ (က)	၃၅၁
ဝိနယမူလပဿိနော = ဝိနယော မူလံ တပဿိနော (သီ)	၄၇၁
ဝိနယေ ဝိညဒေသိတံ = ဝိနယည္ဇန ဒေသိတံ (သီ)	၄၇၁
ဝိနယောဂဓံ တံ = ဝိနယေ ကထိတံ (သီ)	၄၇၁
ဝိနာ = နတ္ထိ (သီ)	၃၀
ဝိနိစ္ဆယိ = ဝိနိစ္ဆိနိ (ဣ)	၄၇၅
ဝိနေယျ = ဝိနယေ (က)	၆၇
ဝိနောဒယံ = ဝိနောဒယိ (သီ)	၄၇၃
ဝိပစ္စတိ = ဝိပစ္စထ (က)	၉၃
ဝိပ္ပနဋ္ဌာ = ဝိပ္ပလဒ္ဓါ (သီ)	၁၉၀
ဝိပ္ပန္နိတံ = ဝိပန္နိတံ (က)	၅၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝိပဿကော = ဝိပဿတိ (သီ)	၁၃၇
ဝိပဿနံ ဂစ္ဆံ = ဝိပဿနာဂစ္ဆံ (က)	၁၀
ဝိပဿနာကထံ = ဝိပဿနာယ ကထံ (သီ)	၃၈၁
ဝိပဿနာက္ခဏတော = ဝိပဿနာလက္ခဏတော (ဗဟူသု)	၁၄၈
ဝိပဿနာဈာနေနေဝ = ဝိပဿနာဈာနေန စ (သီ)	၂၃၁
ဝိပဿနာယ ကမ္မံ = ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
ဝိပဿနုပလက္ခဏတော = ဝိပဿနုပဂဘာဝလက္ခဏတော (သီ)	၂၃၄
ဝိပဿိတွာ = နတ္ထိ (က)	၇၅
ဝိပါကာဝသေသေန = ဝိပါကာဝသေသေန သဟ (သီ)	၂၅၂
ဝိပိနဂ္ဂေန = ပဝနဂ္ဂေန (သီ)	၄၄၅
ဝိပိနေ = ပဝနေ (သီ)	၃၁၁
ဝိပိနေ မေ = ပဝနေ စ (သီ)	၂၄
ဝိဗာမိတော အာသိန္တိ ယောဇနာ = ဝိဗာမိတောတိ ယောဇနာ (ဣ)	၃၅၄
ဝိဗ္ဗမနတော ပစ္စာ ယော ဇိဝန္တော၊ သော = ယော ဝိဗ္ဗန္တော ပစ္စာ သော ဇိဝန္တော (သီ)	၁၄၄
ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာစိတ္တံ = ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ စိတ္တံ (သီ) ဝိဗ္ဗမိတုကာမစိတ္တံ (က)	၁၄၂
ဝိဘာဝနေန = ဝိဘာဝနေ (သီ)	၁၉
ဝိမနော = ဒုမ္မနော (သီ)	၂၄
ဝိမာနေတွာ = ခမာပေတွာ (သီ)	၄၇၄
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန = ဝိမုတ္တိဉာဏ (က)	၁၆
ဝိမောက္ခောတိ = ဝိမောက္ခောတိ စ (သီ)	၂၄၃
ဝိရုဗ္ဗိ° = ဝိရုဗ္ဗံ (သီ)	၁၂
ဝိလမ္ဘိတံ = ဝိလဂ္ဂိတံ (က)	၉၈
ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ = ဝိဝတ္တန္တဒေါ (သီ)	၂၀
ဝိဝိယောဂုခဇ္ဇကပရိဝါရံ = ခဇ္ဇကာဒိပရိဝါရံ (သီ)	၃၄
ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ = ဝိဝိဓေမ္မကာရဏံ (က)	၁၄၅
ဝိဝေကဝါသဉ္စ = ဝိဝေကဝါသဉ္စ (က)	၃၃၂
ဝိဝေကဝါသောတိ = ဝိဝေကဝါသောတိ (က)	၃၃၄
ဝိဝေကာဘိရတိကတံ = ဝိဝေကာဘိရတိ° (က)	၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ဝိသမိတုကာမော = ဝိဓမိတုကာမော (သီ)	၂၀
ဝိသရသေန = ဝိသဿ ရသေန (သီ)	၂၆၅
ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ = ဝိသုဒ္ဓဘာဝတာယ (သီ)	၄၂၇
ဝိသုကာယိကာနံ ကိလေသာနံ = ဝိသုကာယိကကိလေသာနံ (က)	၅၄
ဝိသေသာဓိဂမသမ္ဘဝဉ္စ = ...သမ္ဘာဝဉ္စ (က)	၁၀၄
ဝိသောဓေတွာ = ဝိရောဓေတွာ (သီ) ဝိဗောဓေတွာ (က)	၁၀၂
ဝိဿဇ္ဇနတော = ဝိဇ္ဇမာနတော (သီ)	၂၇၆
ဝိဿဇ္ဇန္တော = ဝိဿဇ္ဇိတွာ (သီ)	၂၄၄
ဝိဟနေ = ဝိဟိတော (သီ)	၄၆၇
ဝိဟရန္တံ = ဝိဟရန္တော (သီ)	၁၇၆
ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ = ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ (က)	၆၇
ဝိဟရိတိ ဝိသေသတော ဟရိ = ဝိဟရန္တိ ဝိသေသတော ဟရိ (က)	၆၇
ဝိဟေဌယံ = ဝိပေါဌယံ (သီ)	၄၆၀
ဝိဟေသံ အသဟန္တော = ဝိဟေသံ သဟိဟုံ အသဟန္တော (သီ)	၇၉
ဝိတံသောတိ ဒီပကသကုဏော၊ တေန = ဝိတံသောတိ ပက္ခိ၊ သကုဏော၊ တေန (သီ)	၃၃၀
ဝိတမလာသနာမာ စ = စိတ္တမာလာသနာမာ စ (သီ)	၂၂၅
ဝိတရာဂဘာဝေန = ဝိတရာဂဘာဝဝိဘာဝနေန (သီ၊ ဣ)	၃၂၅
ဝိရဿ = ဝိရဿ (က)	၁၁၉
ဝုဠိတံ = ဥဠိတံ (သီ)	၈၁
ဝုတ္တံ = ဝုတ္တမေဝါတိ (သီ)	၁၀၀
ဝုတ္တနယမေဝ = ဥတ္တာနမေဝ (သီ၊ ဣ)	၃၇၁
ဝုတ္တဝိသဂန္ဓဝါယနဝစနေန = ဝုတ္တဝိပဿနာဂန္ဓဝါယနပဝနေန (သီ)	၃၀၂
ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋကာရဏံ = ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋံ ကာရဏံ (?)	၂၅၇
ဝုတ္တောတိ = ဝုတ္တော ဟောတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၀၉
ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော = ဝုတ္တော စာယမတ္ထော (သီ)	၁၄
ဝုဒ္ဓေါ = နတ္ထိ (သီ)	၂၃၇
ဝေဌပုရနဂရေ = ဝေဋ္ဌိပုရနဂရေ (သီ) ဝေဋ္ဌိပုရနဂရေ (ဣ)	၄၇၀
ဝေဌမိဿေန = ဝေသမိဿေန (သီ) ဝေခမိဿေန (ဣ)	၃၃၆
“ဝေဓမိဿေနာ”တိပိ = ဝေဌမိဿေနာတိပိ (သီ)	၃၃၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝေနေယျံ ဝိနယံ = ဝိနယေ ပိဋကေ ဝိနယံ ပိဋကံ (က)	
ဝေနေယျဝိနယေ (သီ)	၄၀
ဝေနေယျာနံ = ဝိနေယျာနံ (က)	၄၃
ဝေလန္တမ္ပိ = ဝေလန္တံ ဟိ (သီ)	၂၀၆
ဝေဟာသံ နဘမုဂ္ဂမိ = ဝိဟာသိ နဂမုဒ္ဒနိ (က)	၄၂၁
ဝေဟာသမ္ပိ စက်မတိ = ဝေဟာသေ စ စက်မတိ (သီ)	၂၇၂
ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေန = ဝေါဒါနဓမ္မဝသေန (?)	၃၉၁
ဝေါဟရယိတ္ထ = ဝေါဟရိတ္ထ (သီ) ဝေါဟရိယိတ္ထ (?)	၄၄

[သ]

() = (သဒ္ဓိ°) (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၀၀
သံကမ္ပိတွာ = သရိတွာ (သီ)	၁၇၉
သံကိလိဋ္ဌံ သာသကံ° သပရိသကံ° ကမ္မံ = ကိလိဋ္ဌံ သာဋီကသဒိသံ တံ ကမ္မံ (က)	၂၅၄
သံဆရိတွာ = သံဟရိတွာ (သီ)	၁၅၀
သံယတော = ပယတော (သီ)	၂၀၆
သံဝရဒ္ဓါရေဟိ = သံဝရဒ္ဓါရာဒိဟိ (က)	၂၂၀
သံဝါသော ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓ = သံဝါသေ ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓိ မဟာသဒ္ဓိ (သီ၊ ဣ)	၄၆၀
သံဝိဂ္ဂမာနမာနသော = သံဝိဂ္ဂတရမာနသော (သီ)	၄၃၀
သံသဋ္ဌ = သဗ္ဗတ္ထ (သီ၊ က)	၂၀၃
သံသန္တိတွာ = သံသန္တေတွာ (သီ၊ က)	၇၅
သံသတိ = ဘာသတိ (သီ)	၃၆၀
သံသယံ အာပဇ္ဇတိ = သံသယာပတ္တိ (သီ)	၂၀၉
သံသရန္တော = သယန္တော (သီ)	၂၅၀
သံသာရ = သံသာရံ (သီ)	၂၅၇
သံသာရဥပဂါမိနော = သံသာရဂါမိနော (သီ)	၂၅၇
သံသာရပါရံ ဝိယ = သံသာရဿ ဝိယ (က)	၄၂၅
သံသိဗ္ဗနာကာရံ = သံသိဗ္ဗနပရိသိဗ္ဗနကာရံ (သီ၊ ဣ)	၃၆၂
သံသေဝန = သံသေဝဝသေန (က)	၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သံဟိတေန = သဟိတေန (သိ)	၁၅၉
သဥတ္တရသပစ္စဒေါ = သဥတ္တရစ္ဆဒတ္တတော (သိ)	၂၅၇
သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိံ = သဥပါဒိသေသ- နိဗ္ဗာနဓာတုသမ္ပတ္တိံ (သိ)	၃၆၂
သကကမ္မာဘိပသုတာ = သကကမ္မာနိ ပသုတာ (က)	၃၅၆
သကဋသတ္တံ = သကဋသတံ (သိ၊ ဣ)	၃၄၄
သ ကဒါစိ = သကိဒေဝ (က)	၄၀
သကလံ = သဗ္ဗကာလံ (က)	၂၀၀
သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဒ္ဓါ = သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဗ္ဗာ (သိ)	၄၅၄
သကိံ = သကံ (သိ၊ က)	၁၄၅
သကောသကံ = သကောဋကံ (သိ)	၃၄၃
သက္ကာ ထေဝေ = သက္ကာ ဟဝေ (သိ)	၃၆၉
သကျရာဇကုမာရာ = သကျရာဇာနော (က)	၃၅၀
သဂ္ဂသုခံ = အဂ္ဂသုခံ (က)	၂၅၁
သင်္ခတတာဒယော = လက္ခဏာဒယော (သိ)	၂၇၁
သင်္ခတေ = သင်္ခတံ (သိ၊ ဣ)	၃၀၉
သင်္ခလိတံ = သင်္ခလိတံ (က)	၁၀၆
သင်္ခလိတန္တိပိ = ဌပိတံ သင်္ခလိတံ၊ သင်္ခလိတန္တိပိ ပါဌော (သိ)	၁၀၆
သင်္ခါရံ = သင်္ခါတံ (သိ)	၂၁၃
သင်္ခါရပရိယာယေန = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိံ (သိ)	၃၀၉
သင်္ခါရာဝ = သင်္ခါရာ စ (က)	၃၀၉
သင်္ခါရာ ဝါပိ = သင်္ခါရာပိ (ဣ)	၃၀၉
သင်္ခေပေနေဝ = သင်္ခေပေန (က)	၁၁၁
သင်္ဂဏိကေတိ = သင်္ဂဏိကေ ရတော ပိဟာရော သင်္ဂဏိကော (သိ)	၂၂၀
သင်္ဂါမော သမုပဋ္ဌိတော = သင်္ဂါမေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ (သိ)	၁၇၆
သင်္ဘာဋိတကာသာဝဓာရိတာယ = ဓာရဏတာယ (ဣ၊ က)	၃၄၉
သတတံ = ပဝါတံ (က)	၂၀၄
သစေ = သဗ္ဗေ (က)	၁၁၉
သစ္စမေတံ = တန္တိ သမ္မတံ (သိ)	၂၆၆
သဗ္ဗာတကောပေါ သော = သဗ္ဗာတသံကောပေါ (သိ)	၄၇၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဉ္ဇာတသာခဂ္ဂပလ္လဝပ္ပသာခါတိ = သဉ္ဇာတသာခါပလ္လဝပ္ပ- သာခါတိ (သီ)	၂၇၇
သဉ္ဇာတာဘိရတိယာ = ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတိယာ (သီ)	၁၄၁
သညာယ = သတိယာ (သီ)	၃၇၆
သတဂေဏ္ဍု = သတဘေဏ္ဍု (သီ)	၃၆၆
သတဒဿိ စ = သဟာယဒဿနတော စ (သီ)	၂၇၁
သတရသဘောဇနံ = နတ္ထိ (သီ)	၂၄၁
သတသဟဿကပ္ပမတ္တကေ = ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ (သီ)	၂၁၇
သတသဟဿနိယျူဟာ = သတသဟဿာနိ ဗျူဟာနိ (သီ)	၃၀၆
သတိ တံ = သဟိတံ (သီ) ပတိတံ (က)	၃၂၂
သတိပညာ = ပညာသတိ (သီ၊ က)	၁၄၁
သတော = သကော (သီ)	၃၇၉
သတ္တကော = သတ္တုကော (သီ)	၄၇၂
သတ္တတိနိပါတေ = သတ္တတိနိပါတေပိ (သီ၊ က)	၄
သတ္တဒိဝသာ = သတ္တမေ ဒိဝသေ (သီ)	၄၇၂
သတ္တ ဒိဝသေ = သတ္တဒိဝသံ (သီ)	၃၄
သတ္တဓာ = သတဓာ (က)	၂၃၆
သတ္တပကတိ ဝိစိတ္တသဘာဝါတိ = သတ္တာ ပကတိဝိစိတ္တသဘာဝါ (က)	၄၀၀
သတ္တသတေ ကပ္ပေ = သတ္တကပ္ပသတေ (သီ)	၂၁၁
သတ္တာဟံ = သတ္တသတ္တာဟံ (သီ)	၃၆၅
သတ္တိယာတိ = သတ္တိယာ ဝိယာတိ (သီ)	၁၃၁
သတ္တာ“ဟန္တဿ = သတ္တာ တဿ (သီ)	၃၆၅
သတ္တိ = ဟတ္ထေ (သီ၊ က)	၃၄၄
သတ္တု အဝိတထဒေသနတံ = သတ္တာရာ အဝိဂတဒေသနံ (သီ)	၂၃၂
သဒါ အယံ = သဒါသယံ (သီ)	၄၄၂
သဒိသကပ္ပနာယ = ပရိကပ္ပနာယ (သီ)	၀
သဒိသကပ္ပနာဝသေနေဝ = ပရိသင်္ကပ္ပနာဝသေနေဝ (သီ)	၇
သဒုတိယဝါသေန = ဒုတိယဝါသေန (သီ၊ ဣ)	၄၆၀
သဒ္ဓါ = သဗ္ဗေ (သီ)	၃၂၉
သဒ္ဓါဒေယျာ၊ န ဓနေန = သဒ္ဓါဒေယျေန ဓနေန (သီ၊ က)	၁၆၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ ဟိ = သဒ္ဓါယ သမ္ပန္နဿ ဟိ (သီ)	၆၉
သဒ္ဓိံ မာ မံ ဥပမိတ္တာတိ = သဒ္ဓိံ ဥပမိတ္တာတိ (က)	၂၀
သဒ္ဓိံ မာဠံ = သဒ္ဓိံ ဂန္ဒာ သာလံ (သီ)	၁၉၉
သန္တိကေ နာမ = သန္တိကော နာမ (သီ)	၃၁၂
သန္တုဋ္ဌိ = သန္တုဋ္ဌိ (သီ)	၂၆၄
သန္တုဋ္ဌိဉ္စ = သန္တုဋ္ဌတဉ္စ (သီ)	၁၆၁
သန္တုဋ္ဌိဋ္ဌာနိယဿ သတိသမ္ပဇညဿ = သန္တုဋ္ဌော နိဿရဏာ သမ္ပဇညဿ (က)	၃၅၀
သန္ဓယှဟံ တဒါ = သန္ဓာယဟံ တဒါ (သီ)	၁၄၇
သန္ဓိရုဋ္ဌိတွာ = သန္ဓိရုဋ္ဌိတွာ (ဣ) သန္ဓိရုဋ္ဌိတွာ (က)	၃၆၆
သပ္ပဋိဘယာ = သပ္ပဋိဘယံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၀၉
သပ္ပါယံ ဝသနဋ္ဌာနံ = သပ္ပါယသေနာသနံ (သီ)	၉၀
သပ္ပါယဋ္ဌာနေ = သပ္ပါယဋ္ဌာနေဝ (သီ)	၁၂၅
သပ္ပုရိသသံသေဝါတိ = သပ္ပုရိသသံဝါသာတိ (က)	၄၇
သဗ္ဗံ = နတ္ထိ (ဣ)	၄၅၀
သဗ္ဗကာမေဟိ တာ သဒါ = သဗ္ဗကာမသမာဟိတာ (က)	၆၄
သဗ္ဗဂုဏေဟိ = ပဗ္ဗတဂုဏေဟိ (သီ)	၂၀၉
သဗ္ဗညူ = သဗ္ဗညု (ဣ)	၃၂၁
သဗ္ဗညူ လောကနာယကော = သဗ္ဗလောကဂ္ဂနာယကော (သီ)	၂၀၁
သဗ္ဗတ္ထမေဝ = သဗ္ဗတ္ထကမေဝ (သီ)	၁၂
သဗ္ဗမိ တေန္တိ = သဗ္ဗမေဝ တေန္တိ (သီ)	၂၂၁
သဗ္ဗမေတန္တိပိ = သဗ္ဗမေဝေတန္တိပိ (သီ)	၂၂၁
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော = သမ္ပတ္တိယော (သီ)	၆၉
သဗ္ဗာကာရဝရူပမံ = သဗ္ဗာကာရဝရူပဂံ (က)	၃၁၄
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏံ၊ သုဒ္ဓေါတိ = ... ကိစ္ဆော၊ မုတ္တောတိ (သီ)	၅၂
သဗ္ဗေ ဣမေ စ တပ္ပယိံ = သဗ္ဗေနဝ အတပ္ပယိံ (သီ)	၂၉၇
သဗ္ဗေသံ = သဗ္ဗသော (သီ၊ ဣ)	၃၂၄
သဗ္ဗေသံ ဣဉ္စနာနံ = သဗ္ဗာသံ ဣဉ္စာနံ (သီ)	၄၀၄
သဗ္ဗေသု = သဗ္ဗေသု ဝါ (သီ)	၁၁၉
သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ = သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇယတိ (သီ)	၃၂၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သိဘာဝဘူတသီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ = သဘာဝဘူတာနံ သီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ (က)	၈
သမံ အာသေထ = သမ္မာ အာသေထ (က) သမံ အာသေဝထ (သီ)	၄၇
သမဂ္ဂေ နာမ = သမဂ္ဂ နာမ (သီ)	၃၂၆
သမဂ္ဂေါ = ယမကော (ပါဠိယံ)	၃၂၇
သမဏဘာဝေါ = သာမညဘာဝေါ (သီ၊ က)	၁၂၆
သမဏသညံ = သမဏာသမဏသညံ (သီ၊ က)	၁၃၈
သမတိ = သမထ (က)	၃၂
သမတ္တနာမာ = သမဂ္ဂနာမာ (သီ)	၂၅၁
သမထဝိပဿနာသု = ဝိပဿနာယ (က)	၂၆၅
သမထေ စာပိ = သမယေ စာပိ (သီ)	၄၇၅
သမယော ဒါနိ နော = သမယော နော (က)	၄၆
သမာနံ = သမာဟိတံ (သီ)	၃၆၀
သမာပဇ္ဇနေန စ = သမာပဇ္ဇနေနေဝ (သီ) သမာပဇ္ဇနေန (က)	၃၅၁
သမာပဇ္ဇိံသု = သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိံသု (သီ)	၂၁
သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ = သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ (သီ)	၂၈
သမာဟိတတ္ထံ ဝိဇိတာဝိဘာဝတံ ဝါ = သမာဟိတတ္ထာ ဝိဇိတာဝိ၊ ဝိဘာဝိ၊ တံ ဝါ (သီ)	၅၈
သမိဒ္ဓိဿ နာမ = သမိဒ္ဓိနာမဿ (က)	၆၆
သမိပေ = သန္တိကေ (သီ)	၅၆
သမိပေယေဝ = သန္တိကေယေဝ (သီ)	၁၈၉
သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ = ပရိစ္ဆိန္ဒတ္တာ (က)	၃၀၃
သမုစ္ဆေဒကရာ = သမုစ္ဆေဒက (သီ)	၁၇၅
သမုဇ္ဇလံ = သမုဇ္ဇလော (က)	၄၃
သမုဠာပေန္တော = သမုတ္တေဇေန္တော (က)	၇
သမူဟနိံ = သမူဟတံ (သီ)	၄၆၇
သမ္ပုဂ္ဂိတ္ထိတွာ = အမဒ္ဓိတွာ (သီ)	၄၆
သမ္ပတ္တိံ = သမ္ပတ္တိယော (သီ)	၁၁၈
သမ္ပတ္တိနံ = သမာပတ္တိနံ (သီ)	၁၂၈
သမ္ပဝေဒေန္တော = နိဝေဒေန္တော (သီ)	၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သမ္ဗုဒ္ဓသိတွာ = သမ္ဗုဒ္ဓိတွာ (က)	၁၈
သမ္ဗာဒိတဝိရိယာ = သမာဟိတဝိရိယာ (သီ၊ ဣ)	၃၅၁
သမ္ဗုဒ္ဓမနုလိမ္မေတွာ = အနုပိသိတွာ (သီ)	၂၀၅
သမ္ဗုဒ္ဓသာသနေး = ဗုဒ္ဓဿ သာသနေး (သီ)	၃၇
သမ္ဘတ = သမ္ဘာ ဝါ (သီ) သမ္ဘဝါ (က)	၁၀
သမ္ဘရိတွာ = သံဟရိတွာ (ဣ)	၃၆၁
သမ္ဘာဝိတံ = သံကုဋိတံ (က)	၂၀၇
သမ္ဘုယျ = သမ္ဘုယ (သီ၊ ဣ၊ က)	၄၀၂
သမ္ဗာဓာရံ = သမ္ဗာဓာရေ (သီ)	၃၅၃
သမ္ဗာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ = သမ္ဗာဓာရေ ပဝဿန္တေ (သီ)	၃၃၂
သမ္ဗာနနဝိမာနနေ = သမ္ဗာနေ စ ဝိမာနနေ (သီ)	၄၇၄
သယဗ္ဗိ အဘိရုယု = သယံ နာဝံ အဘိရုယု (သီ)	
အယံ အဘိရုယု (က)	၅၆
သယိဿန္တိ = ပဿိဿန္တိ (က)	၃၄၅
သရဋ္ဌကာ = သသေနကာ (သီ)	၄၇၂
သရဘုန္တိ = သရယုန္တိ (?)	၁၃၀
သရိတစ္ဆေဒနဂယော = သဒိနစ္ဆေဒနဂယော (သီ)	၂၄၆
သရိရံ = သကလသရိရံ (သီ)	၃၄၂
သရိရံ ကိလေဒေတွာ = သရိရာ ဒီရံ ဒေတွာ (သီ)	
သရိရံ ဥက္ကိလေဒေတွာ (ဣ)	၃၅၄
သရိရသဘာဝံ ဝါ = သရိရသဘာဝါ ဝါ (သီ)	၃၂၅
သရိသပေါ ဝိယ သရိသပန္နော = သိရိသပေါ ဝိယ ပရိသပ္ပန္နော (သီ)	၇၆
သလ္လဗ္ဗာဟန = သလ္လဗ္ဗာဟရဏ (သီ)	၁၃၂
သဝနဓာရဏပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန =	
သဝဏဓာရဏပရိစယပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၅၄
သဝေဒိယာ = သကဝေဒိယာ (အပဒါနေ)	၄၁
သဟခါရိ = သကံ ခါရိံ (သီ)	၁၁၆
သဟနဋ္ဌေန။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပေန = သဟနတ္ထေနာပိ၊	
သောဒရာဒိပဋိက္ခေပေန (သီ)	၆
သဟသကဏ္ဍံ = သဟဿခန္ဓံ (သီ)	၃၀၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဟဿံ = သတသဟဿံ (သီ)	၁၉၀
သဟဿံကဏ္ဍပုမာဏမာဟု = သဟဿဓာပုမာဏော ဟောတိ (ဣ)	၃၆၆
သဟဿက္ခတ္တံ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ = သဟဿက္ခတ္တံ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ အဟောသဟံ (က)	၂၆
သဟဿဘူမိကော = ...ဘူမကော (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
သဟာယကာ = သဟာယာ (က)	၇၇
သ ဟိ သုတ္တေသု = ပတိသုတ္တေသု (သီ၊ က)	၄၁၇
သဟောနံ = သဘဏ္ဍံ (သီ)၊ သဟောနံ (က)	၄၁၁
သဠတိ = ဗလတိ (သီ)	၃၅၈
သာ = နတ္ထိ (က)	၇၇
သာကိယရာဇကုလေ = သကျရာဇကုလေ (သီ)	၂၉၈
သာခံ သာလဿ ဘဠိတွာ = သမ္မာ တဿ ဘဇိတွာန (က)	၂၃၅
သာဂရုတ္တမေ = သာဂရုတ္တမော (သီ)	၃၆၉
သာဠိမတ္တိယ = သာဠိမတ္တိက (ဣ)	၄၆၀
သာဓု သုဠု = သာဓု သာဓု (သီ)	၁၄၀
သာ နတ္ထိ ဇီဝိတေ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရတာယ = သာ နတ္ထိတိ။ ဇီဝိတေ ဟိ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ (သီ)	၉၁
သာနံ ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ = သာန မာ ပုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ (သီ)	၁၄၂
သာမညသုခံ = သာမညံ သုခံ (သီ)	၄၄၆
သာမဏေရေ ရုက္ခဂ္ဂေ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနန္တေ အာရုဠသာခါယ ဘဂ္ဂါယ ပတန္တေ ဒိသွာ = သာမဏေရာ။ပ။ ဩစိနန္တာ။ပ။ ပတန္တိ။ တေ ဒိသွာတိ (က)	၄၁၇
သာယံ ပါတဇ္ဇ = သာယံ ပါတံ ပဇ္ဇ ပဇ္ဇ (သီ) မာသံ မာသံ ပဇ္ဇ (က)	၁၇၁
သာယေဝ = တဒေဝ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၃
သာရမဏိဝဇ္ဇေဟိ = ဖလိကမဏိဝဇ္ဇေဟိ (သီ)	၄၃၂
သာရဝိရဟိတတော နဠသေတုသဒိသံ = သာရဝိရဟိတနဠသေတုသဒိသံ (သီ)	၆၁
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ = သာရိပုတ္တဿ (သီ)	၁၃၆
သာလမဏ္ဍပံ = သာခါမဏ္ဍပံ (သီ)	၉၂
သာဝကေဟိ = သာဝကဂ္ဂေဟိ (သီ)	၈၂

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

....သာဝဇ္ဇ =သာရဇ္ဇ (က)	၃၃၀
သာဝတ္ထိယံ = သာဝတ္ထိ (သီ)	၁၁၃
သာသနက္ကမော = သာသနက္ကမော (က)	၂၅၃
သာသနေ = လောကေ (က)	၇၁
သာသနောသက္ကနကာလေ = သာသနေ ဩသက္ကနကာလေ (သီ)	၄၀
သာသပေန = ကိံသာသပေန (က)	၂၀
....သာဠဝံ = သာဠဝနံ (သီ) သာဠဝံ (က)	၂၆၁
သိက္ခေယျ။ ယာဟိ အဓိသီလသိက္ခာဒီဟိ = သိက္ခေယျာတိ၊ အဓိသီလသိက္ခာဒီဟိ (သီ)	၄၅၄
သိခါဟိ = တိဟိ သိခါဟိ (ဣ)	၄၂၆
သိင်္ဂါလက = သိဂါလက (သီ)	၈၆
သိန္နဝါရကာ = သိန္နဝါရိတာ (က)	၄၄၁
သိယတိ = သိယတိ (ဣ)	၄၃၀
သိရိဝဇ္ဇော န တာဝ = သိရိဝဇ္ဇော တာဝ (သီ)	၃၅၆
သိဝကတ္ထေရဿ = သိဝကတ္ထေရဿ (သီ) ဧဝမုပရိပိ။	၃၉၁
သိဿေဟိ သမ္ပရိဝတော = သိဿေဟိ စ ပရိဝတော (သီ)	၄၂၀
သိဗံ = သိဗံ ဇဟ (သီ)	၂၂၇
သီတဝနိယတ္ထေရ = တရဏိယတ္ထေရ (အပဒါနေ)	၅၀
သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူရဏမေဝ = သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူဏှာ (သီ)	၁၀၉
သီလသမ္ပတ္တိယာဒိဝိဘူတိယာ စ = သီလသမ္ပတ္တိဝိဘူတိယာ စ (သီ)	၃၃
သီသမဏိနာ = ကဏ္ဍမဏိကာ (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
သီသေ ကတွာနဟံ တဒါ = သိရေ ကတွာန အဇ္ဇလိံ (က)	၁၁၀
သီဟနာဒသဒိသိယော =သဒိသာ (သီ၊ က)	၀
သီဟနာဒသဒိသိယော = သီဟနာဒသဒိသာ (သီ)	၁၃
သီဟသဒိသာ = သီဟသဒိသာတိ (သီ)	၁၃
သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ ဂိရိဂဗ္ဘရေတိ = သီဟာနံဝ။ ပ။ အတ္ထုပနာယိကာတိ (သီ)	၇
သုခိတာ ဝတာတိ = သုခိတာတိ (သီ)	၃၂၅
သုခုတ္တမံ = သုခမုတ္တမံ (သီ)	၄၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုခုမန္တိကဇာလေန၊ သရမ္ပိ သမ္ပတာနိတေ = သုခုမန္တိကေ ယထာဇာလေ ပါရမ္ပိ သမ္ပသာရိတေ (သီ)	၂၀၆
သုခုမေ = သုသုခုမေန (သီ)	၂၀၁
သုညတမုခါဒီသု = သုညတသုခါဒီသု (က)	၁၆
သုဏာထ = သုဏောထ (သီ)	၂၉၂
သုဏိတွာ = သုတွာန (သီ)	၅၁
သုတ္တလူခံ = သိဗ္ဗနလူခံ (က)	၄၂၂
သုတ္တေသုတိ = ပတိသုတ္တေသုတိ (သီ၊ က)၊ သဟိသုတ္တေသုတိ (က)	၄၁၇
သုတွာ = သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ (သီ)	၁၁၁
သုဒံ = သမံ (က)	၃၃
သုဒန္တိ = သမန္တိ (က)	၃၃
သုဒန္တော = သုဒတ္တော (သီ)	၁၂၇
သုဒ္ဓိ = သုဒ္ဓိ (ဣ)	၄၃၅
သုဓန္တံ စ = သုဓန္တံဝ (က)	၂၄၁
သုနိဓ္ဓိတံ = သုနိဋ္ဌိတံ (သီ)	၂၀၃
သုန္တရမနဿ = သုန္တရမာနဿယ (သီ၊ ဣ)	၄၂၇
သုပိနေ = သုပိနေန (သီ၊ ဣ)	၄၀၀
သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ (က)	၃၇၁
သုပဝါသာယ = နတ္ထိ (က)	၁၇၁
သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ = သုပ္ပါဒက... (က)	၁၉၇
သုဗ္ဗတေ = သုဗ္ဗတော (သီ)	၁၄၀
သုဗ္ဗတေ အဘိဝါဒိယ = သုဗ္ဗစော အဘိဝါဒယိံ (သီ)	၁၂၀
သုဘသညာယာတိ = သုဘမညေယျာတိ (ဣ)	၃၅၄
သုမေခလိယ = သုမေလယ (သီ)	၁၆၀
သုမေဃသနနာမကော = သုမေဃယသနာမကော (သီ)	၁၅၂
သုယာမနတ္ထေရဿ = သုယာမတ္ထေရဿ (သီ)	၂၀၇
သုဝဏ္ဏယော = သောဏ္ဏမယော (က)	၃၆၆
သုဝဏ္ဏရသဓာရံ ဝိယ = ...သုဝဏ္ဏဿ ဓာရံ ဝိယ (က)	၃၀၅
သုဝိသုဒ္ဓဇ္ဈာနာဘိညာ = ...ဘိသညာ (ဣ)	၄၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုသညတော = သန္တုသိတော (သီ)	၂၀၃
သုသညာ = သုတ္တနာ (သီ)	၃၉၇၊ ၄၄၀
သုသဏ္ဍိတံ = ဒုသဏ္ဍိတံ (က)	၄၇၃
သုသာမော နာမ = သုယာမော နာမ (သီ)	၁၉၀
“သုသုက္ကတဗ္ဗူ”တိပိ = သုသုဒ္ဓတဗ္ဗူတိပိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၇
သုသုမာရဂိရေ = သုံသုမာရဂိရေ (သီ)	၈၇
သုပဋိတံ = သုပတိဋ္ဌိတံ (က)	၁၄၅
သေတိ = ဝသတိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၂
သေနာသနေ = သေနာသနံ (သီ)	၁၆၁
သေယျံ = သေယျန္တိ သဟသေယျံ (သီ၊ ဣ)	၄၂၃
သော = နတ္ထိ (သီ)	၆၀
သော = ယော (သီ)	၂၅၇
သော အတ္ထူပနယတ္ထော။ တေန ပရေ နံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စ = သော အဂ္ဂပသန္တတ္ထော။ တေ ပန ပရေ တံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စေ(သီ)	၃၆၀
သော အတ္ထော = သော သဒတ္ထော (ဣ)	၃၀၅
သော ဧဝ စ = သော ဧဝ (က)	၆၀
သောဏဿ ပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တဿ = သောဏဿ သေဋ္ဌိပုတ္တတ္ထေရဿ (သီ)	၄၀၄
သောဏေန ပန ကောဋိကဏ္ဍေန = သော ပန ကောဋိကဏ္ဍေန (သီ)	၉၇
သောတာဝဇာန’တ္ထိ = သောတပထာ အတ္ထိ (သီ)	၄၇၃
သောတုမိစ္ဆန္တေန = သောတုမိစ္ဆန္တော (သီ)	၃၃၃
သောပိ = သော ကိရ (သီ)	၉၇
သော ယထာ = သော သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတော ယထာ (သီ၊ ဣ)	၄၃၇
သောဟံ = ယောဟံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၆၂
သောဠသကဏ္ဍပါတပ္ပမာဏော = သောဠသသရပါတနပ္ပမာဏော(သီ)	၃၆၆
သောဠသုဗ္ဗေဓော = သောဠသပဗ္ဗေဓော (သီ၊ ဣ)	၃၆၆
သောဠသေတော = သောဠသကေ (သီ)	၁၄၀
သွာဘိသင်္ခတေ = သမဘိသင်္ခတေ (သီ)	၁၃
သွာယမတ္ထော = တဿာယမတ္ထော (သီ)	၂၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဟ]

ဟံသဒုန္ဒြဘိနိဿနော = ဟံသဒုန္ဒြဘိနိဿရော (သီ)	၄၀
ဟံသဝတီနာမကေ = ဟံသာဝတီနာမကေ (သီ၊ က)	၁၉
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန = ဟတ္ထော ပဟဋ္ဌစိတ္တောဟံ (သီ)	၁၀၀
ဟတနေတ္ထောသ္မိတိ = အန္ဓောဟံ ဟတနေတ္ထောသ္မိတိ (က)	၂၅၀
ဟတမဒေါ = ဂတမဒေါ (သီ)	၂၈၆
ဟတာမိတ္ထောဝ = မဟာမိတ္ထောဝ (သီ)	၄၇၀
ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ = ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ (သီ)	၄၁၇
ဟန္တာဝုသော = ဂဏှာဝုသော (သီ)	၇၇
“ဟရိတဇာတိမဏိသရိက္ခကော”တိ = ဟရိတမဏိ- သရိက္ခကောတိ (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
ဟာရိတောတိဿ = ဟာရိတောတိ (က)	၁၀၉
ဟာသမ္ပိတ = ဟာသာဒိကံ (သီ)	၄၁၄
ဟာသယန္တော မမံ တဒါ = ဟာသယန္တောဝ မံ သဒါ (သီ)	၃၇၄
ဟိ = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ)	၁၂
ဟိမပါတဝဒ္ဓလာဒိနာ = ဝဒလိကာဒိနာ (ဣ)	၄၄၉
ဟောတီတိ = ဟောတိ (သီ)	၁၁
ဟောန္တိ = ဟောတိ (သီ)	၁၂
ဟောန္တိ၊ တာ မဂ္ဂဗလသိက္ခာ = ဟောန္တိ နာမ၊ မဂ္ဂဗလသိက္ခာယ (သီ၊ ဣ) ၄၅၄	
ဟောန္တိတိ = ဟောတီတိ (?)	၄၃

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဏေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသွာ ၁၀၀၊ ၃၄၃		အဇ္ဈောဂါဟေတွာ	
အက္ခောသိတွာန သမဏေ	၈၁	သာလဝနံ	၉၂၊ ၃၄၇
အဂါရံ ဝသမာနောပိ	၂၄	အဇ္ဈောဂါဟေတွာ	
အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ	၂၉၀၊	ဟိမဝန္တံ	၃၀၅၊ ၄၅၄
	၃၆၉၊ ၃၇၄	အဋ္ဌပညာသကပ္ပမိ	၁၃၆
အဂါရာ နိက္ခမန္တောပိ	၃၈၄	အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿာနိ	၂၈၁
အဂါရာ နိက္ခမိတွာန	၁၃၇	အဋ္ဌဟေတုဟိ သမ္ပုဿ	၄၅၅
အဂါရိကော ဘဝိတွာန	၂၃	အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ	၅၇၊ ၇၃၊
အဂ္ဂိဒါရုံ နိဟရိတွာ	၃၆၈	၉၄၊ ၉၅၊ ၁၆၆၊ ၂၂၆၊ ၂၉၃-၄၊	
အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနော နာမ	၂၀၆	၂၉၇၊ ၃၄၈-၉၊ ၃၅၃၊ ၄၁၇၊ ၄၅၆	
အဂ္ဂိဟုတ္တန္တ မေ အတ္ထိ	၂၁၀	အဋ္ဌာသီတိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၂၀၆
အင်္ဂောလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ	၄၂၉	အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋိကေ	၃၀
အစိရံ ဂတမတ္တဿ	၁၂၁	အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋိဝေသာ	၃၂
အစိရံ ဂတေ ပုဂဂဏေ	၁၈၅	အတိသီတံ အတိဥဏှံ	၄၄၈
အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာ	၃၃၈	အတ္ထဒဿမိ သုဂတေ	၁၉၂
အစ္စယေန အဟောရတ္တံ	၄၆၃	အတ္ထဒဿီ ဇိနဝရော	၁၃၉
အဇ္ဈောဒိကာ ပုထုသိလာ	၂၈၄	အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ	၅၇၊ ၇၂၊
အဇိတော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၈၆		၂၂၆၊ ၃၅၂၊ ၄၂၀
အဇိနံ မေ ဂဟေတွာန	၃၇၇	အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တိသု	၃၇
အဇိနမ္ပိ နိသီဒိတွာ	၃၇၄	အထဒ္ဓသံ သကျမုနိ	၄၆၈
အဇ္ဇာပိ မံ မဟာဝီရ	၄၇၃	အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ	၃၃၈
အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော ၄၅၊ ၂၁၀၊		အဒ္ဓသံ ဝိမလံ ဗုဒ္ဓံ	၁၂၅
၂၂၄၊ ၃၇၆၊ ၄၂၁၊ ၄၆၃		အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ	၆၆
		အဒ္ဓသမ္ပ တဒါရညေ	၅၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အဒ္ဓါန ဇာယန္တိ ယတော'မ ဓမ္မံ	၃၉၉
အဓိကာရံ သသံဃဿ	၅၁
အဓိဂစ္ဆိံ တဒါ ပီတိံ ဂဇ၊၄၀၊၃၊၄၅၀	
အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော	၁၉၃
အဓိစူပုတ္တိကာ ဗုဒ္ဓါ	၃၇၆
အဓိဋ္ဌဟိ မဟာဝီရော	၂၂၄
အဓိတာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗေ	၄၅၄
အဓိဝါသန မညာယ	၄၆၅
အနန္တရံ ဣတော ကပ္ပေ	၂၀၀
အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ	၃၉၂
အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါ	၄၆၁
အနုကမ္မကော ကာရုဏီကော	၂၉၂
အနုကမ္မိတကော တေန	၃၆၅
အနုဘောမိ ဖလံ ဣဋ္ဌံ	၁၅၆
အနုမောဒိံ သု မေ ဝါကျံ	၃၅၇
အနုရုဒ္ဓေါ ဥပဋ္ဌာကော	၉၃၊၃၄၇
အနုသာသိ မဟာဝီရော	၁၀၉
အနုဿရိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၉၀
အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ	၃၇၄
အနေကဇာတိသံသာရံ	၂၁၇
အနေကသတက္ခတ္ထု	၃၆၉
အနောကာသံ န ပဿာမိ	၉၃၊၃၄၀
အနောမဒဿီ ဘဂဝါ	၃၀၃၊၄၄၁
အန္တလိက္ခေ ဌိတော	
သတ္တာ	၁၆၂၊၄၂၁
အန္ဓောဟံ ဟတနေတ္ထောသ္မိ	၂၄၉
အန္တံ ပါနံ ပဋ္ဌပေတွာ	၂၉၆
အပရိမေယျ၊ပါဒါယ	၄၆၇၊၄၆၉
အပရိမေယျ ဣတော	
ကပ္ပေ	၃၀၄၊၄၄၂-၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]	
အပိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇော	၃၁၀
အပ္ပကိစ္စာ အလောလုပ္ပါ	၃၇၇
အပ္ပမာဒရတံ ဒိသ္မာ	၂၄
အပ္ပတိတာ စ ယေ ဗုဒ္ဓါ	၄၇၄
အဘိညာပါရမိံ ဂန္ဓာ	၁၁၇
အဘိတ္ထဝိတွာ ပဒုမုတ္တရံ ဇိနံ	၁၀၃
အဘိဓမ္မနယညူဟံ	၄၅
အဘိနိက္ခမ္မ ဘာဝနာ	၂၉၆
အဘိဘောန္တိ န တဿာဘာ	၃၉၆
အဘိရူဟတု မံ ဗုဒ္ဓေါ	၇၂၊၃၅၂
အဘိရူဟ မဟာဝီရ	၁၁၁၊၃၀၃
အဘိဝါဒိယ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၄၂၀
အဘိဝါဒေတွာန သမ္ဗုဒ္ဓံ	၂၂၆
အဘိသတ္ထောဝ နိပတတိ	
ဝယော	၂၉၉
အဘိသမ္မတကော ဂယ	၃၉၆
အမ္မပလ္လဝ သင်္ကာသံ	၄၀၉
အယံ န ခေါ မဟာဝီရော	၂၃၅
အယံ ပစ္စိမကော မယံ	၉၄၊၃၄၉
အယဉ္ဇ ပါဌိကော ဘိက္ခု	၄၆၄
အယမိတိ ကပ္ပဇော ကပ္ပဇ-	
ကုရော	၄၁၀
အယံ မေ ပစ္စိမာ ဇာတိ	၂၀၇
အယောနိ သုဒ္ဓိမန္ဓေသံ	၄၃၅
အယောနိသော မနသိကာရာ	၃၅၃
အရဟံ သုဂတော လောကေ	၃၉၀
အရဟာ အာသိ သော ထေရော	၅၃
အလ္လဝတ္ထာ အလ္လသိရာ	၄၇၃
အဝစာသိံ တဒါ တေသံ	၄၅၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ	၂၃၅၊ ၂၄၀၊၂၇၉
ဣတော စုဒ္ဓသကပ္ပမိ	၁၀၀
ဣတော တိံသကပ္ပသတေ	၂၃၂
ဣတော တေရသကပ္ပမိ	၂၂၀၊ ၂၆၂၊၄၃၃
ဣတော ဒုတိယကေ ကပ္ပေ	၄၇၂
ဣတော နဂုတိကပ္ပမိ	၂၀၅
ဣတော ပဉ္စသတေ ကပ္ပေ	၄၆
ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ	၁၀၁၊၂၃၇
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုအညဝါဒိနံ	၂၃၂
ဣတော သတသဟသမိ	၄၁၃
ဣတော သတ္တကပ္ပသတေ	၁၆၆၊၂၁၁
ဣတော သတ္တတိကပ္ပမိ	၂၁၃
ဣတော သတ္တမကေ ကပ္ပေ	၂၅၀
ဣဒံ မေ အမိတံ ဘောဂံ	၄၆၅
ဣဒံ မေ အာသနံ ဝီရ	၂၅
ဣဒံ ဝတွာန ဘဂဝါ	၄၄၇
ဣဒံ ဝတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၆၊၃၆၄၊၄၇၃
ဣဒံ သဗ္ဗံ အဘိညာယ	၄၄၂
ဣဒါနာဟံ ရာဇဂဟေ	၄၁၅
ဣဒါနိပိ မုနိန္ဒေန	၄၁၅
ဣဓ နစ္စန္ဒ ဂိတဉ္စ	၉၄၊၃၄၀
ဣဓ ပဿာမိ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၂၉၃
ဣန္ဒနိလံ မဟာနိလံ	၃၉၄
ဣမံ ခါဒ ဣမံ ဘုဉ္စ	၃၀၇
ဣမမိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ	၅၂၊၆၄၊၄၃၀
ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပသ္မိံ	၁၁၉၊၃၀၀၊၃၉၀
ဣမာဟံ ကဋ္ဌံ နိဿာယ	၃၂၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ-ဤ]	
ဣမာဟိ တိဟိ ဂါထာဟိ	၂၃၁
ဣမိနာ ဒကဒါနေန	၁၆၂
ဣမိနာ ဗလဒါနေန	၂၁၀၊၃၇၄
ဣမိနာ ဗိဇနိဒါနေန	၁၆၅
ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန	၇၃၊၃၅၃
ဣမိနာ မဓုဒါနေန	၂၉၀
ဣမိနာ ရာမဒါနေန	၄၆၆
ဣမိနာ သုဓကဗ္ဗေန	၂၄၆
ဣရိယဉ္စာပိ ဒိသ္မာန	၄၄၁
ဤဒိသာ တေ မဟာနာဂါ	၃၅၇

[ဧ]	
ဥက္ကာ ပတိံသု နဘဿာ	၅၃
ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿ	၁၀၆
ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ စ သူရိယေ	၉၄၊၃၄၀
ဥစ္ဆင်္ဂေန ပုလိနံ ဂယု	၃၀၂
ဥတ္တရိတွာန နဒိကံ	၂၄၄
ဥတ္တရိတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၇၃၊၃၅၂
ဥတ္တမတ္ထံ အသမ္ပတ္တော	၄၃၀
ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ	၃၂၇
ဥတ္တိဏ္ဏာ ပကံပလိပါ	၂၃၇
ဥဒကာ အဘိနိက္ခမ္မ	၇၂၊၃၅၂
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော	၁၀၃
ဥဒါနနာဒဝိမိနာ	၁
ဥဒေန္တံ သတရံသိဝံ	၂၀၁
ဥဒ္ဓရန္တံ ဣမံ လောကံ	၂၀၅
ဥပဂတေ စ သမ္ဗုဒ္ဓေ	၁၁၁
ဥပဂန္တာန သမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၁၆
ဥပဋ္ဌဟိတွာ တံ ဗောဓိံ	၁၇၄
ဥပဋ္ဌာနဗလံ ပဿ	၁၅၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဥ-ဦ]	
ဥပနိဿာယ ဝိဟာရံ	၃၂၀
ဥပပဇ္ဇတိ ယံ ယောနိံ	၂၉၇
ဥပရိစ္ဆဒနံ အာသိ	၂၉၇
ဥပသန္တော ဥပရတော	၃၀
ဥပသန္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၃၀
ဥပသမ္ဘာဒယိ ဗုဒ္ဓေါ	၃၀၀
ဥပါဂတံ မဟာနာဂံ	၁၆၀
ဥပါဂတံ မဟာဝီရံ	၂၀၉၊ ၄၄၂
ဥပါယကုသလေနာဟံ	၃၅၃
ဥပါသမာနော ယမဟံ	၃၂၇
ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသာ	၃၀၀
ဥပေတမ္ပိ မဟာဝီရေ	၄၄၁
ဥပေါသထမ္ပိ ဒိဝသေ	၃၂၉
ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ သမ္ပုဒ္ဓါ	၃၅၇
ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေ	၂၁၃
ဥပ္ပါတံ တမဟံ ဒိသွာ	၁၉၀
ဥပ္ပါတဂမနေ စေဝ	၂၀၉
ဥပ္ပါတေသု နိမိတ္တေသု	၄၇၀
ဥပ္ပါဒေ ဒါရုဏေ ဒိသွာ	၅၃
ဥဘိန္တံ ဒေဝရာဇနံ	၁၇၆
ဥဘော ပုညဉ္စ ပါပဉ္စ	၅၄
ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ	၄၃၄
ဥသဘောဝ မဟိ နဒတိ	၃၅၀
ဥဋ္ဌာရော ဘဂဝါ နေသော	၃၉၆
ဥနိရိသေ ကပ္ပသတေ	၂၅၅၊ ၂၆၆

[*]

ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ	၀၂
ဧကကံ မံ ဝိဟရန္တံ	၃၇၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[*]	
ဧကကာ မယံ အရညေ	
ဝိဟရာမ	၁၇၀-၉
ဧကကော တံ အရညေ	
ဝိဟရသိ	၁၇၀
ဧကစွာနဉ္စ ဝမနံ	၄၇၄
ဧကတာလိသိတော ကပ္ပေ	၂၁၅
ဧကတိံသေဇ္ဇတော ကပ္ပေ	၆၀၊ ၄၀၁
ဧကတ္ထန္တံ မမံ ဒေထ	၁၀၅
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ	၅၂၊ ၆၆၊ ၄၇၇
ဧကပညာသကပ္ပမ္ပိ	၂၁၇
ဧကပညာသက္ခတ္တဉ္စ	၃၁၀
ဧကပညာသိတော ကပ္ပေ	၁၄၇
ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွာန	၂၅၁
ဧကမ္ပိ နဝုတေ ကပ္ပေ	၂၇၀
ဧကရတ္တိံ ဝသန္တောဟံ	၃၆၀
ဧကဝီရော အသဒိသော	၂၀၆
ဧကဝီသတိကပ္ပမ္ပိ	၁၀၆
ဧကသဠိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၁၄၄
ဧကာဒသဉ္စက္ခတ္တံ သော	၀၁
ဧကာရသေ ကပ္ပသတေ	၂၂၉
ဧကေနတိံသကပ္ပမ္ပိ	၁၅၂၊ ၂၆၀
ဧကောပိ သဒ္ဓေါ မေဓာဝီ	၄၅၆
ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ	၃၀၀၊ ၃၄၉
ဧတိဿာ ပုပ္ဖုပူဇာယ	၁၆၀
ဧတေသံ ပဋိဘော နတ္ထိ	၄၇၄
ဧတေ သဗ္ဗေ အတိက္ကမ္ပ	၄၇၁
ဧတေဟင်္ဂေဟိ သမ္ပုဒ္ဓော	၄၇၀
ဧဝံ ကိတ္တယိ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၆၄
ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္နံ	၃၀၂
ဧဝံ နိရာကုလံ အာသိ	၃၅၊ ၅၁

ပဌမပါဒါ		ပိဋကံ
	[ဇ]	
ဧဝန္တိ တေ ပဋိဿုတွာ	၂၁၆	
ဧဝံ မေ ဝိဟရန္တဿ	၂၄	
ဧဝံ ဝိဟာရမာနံ မံ	၃၂၀	
ဧဝံ သမနုသာသိတွာ	၂၁၆	
ဧဝါဟံ စိန္တယိတွာန	၂၅၊ ၄၆၄	
ဧဝါဟံ တတ္ထ ဝါရေမိ	၂၄	
သေနာယ စရန္တဿ	၃၉၂	
သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေန	၂၀၀	

	[ဩ]	
ဩဂ္ဂယှံ ယံ ပေါက္ခရဏိံ	၃၆၄	
ဩတတံ ဝိတတံ မယှံ	၁၀၀	
ဩဒုမ္မရိကပုပ္ဖံ	၃၇၇	
ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ	၁၅၆	
ဩရောဟိတွာန အာကာသာ	၂၂၆	
ဩဝါဒကော ဝိညာပကော	၃၅၊ ၅၁	
ဩသမိ တိဏဝါသိ စ	၁၁၇	

	[က]	
ကကုဓံ ဝိလသန္တံ	၄၀၀၊ ၄၅၀	
ကကုသန္ဓော မဟာဝီရော	၁၁၉	
ကင်္ခါ မေ ဗဟုလာ အာသိ	၄၁	
ကဉ္စနက္ခိယသင်္ကာသော	၁၃၄	
ကဋ္ဌတ္ထုဘိက္ခံ ပါဒါသိံ	၁၅၅	
ကဏဝေရံ ဂဟေတွာန	၂၆၃	
ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ	၇၅	
ကတဉ္စလီ နမဿန္တိ	၄၆၄	
ကဒမ္ပံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ	၂၇၅	
ကဒလိဖလံ ပဂ္ဂယှံ	၄၂၇	
ကပ္ပသဘသဟဿမိ	၂၆၊ ၀၁၊ ၁၃၇၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆	

ပဌမပါဒါ		ပိဋကံ
	[ဏ]	
ကမဏ္ဍလုဓရာ သဗ္ဗေ		၃၇၇
ကရိတွာ ပဋိသန္တာရံ		၃၇၃
ကရိတွာ ပုလိနံ ထူပံ		၃၂၀
ကဿပဿ ဘဂဝတော		၃၉၀
ကဿိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ		၄၁၉
ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယှံ	၁၂၀၊ ၁၆၆၊	၂၆၉
ကာမစ္ဆန္ဓော စ ဗျာပါဒေါ		၂၀၉
ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ		၆၀
ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော		၂၀၇
ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော		၄၅၉
ကာလေန ကာလမာဂန္ဓာ		၂၃၉
ကာဠာနုသာရိယံ ဂယှံ		၂၀၅
ကာဠိ ဣတ္ထိ မြဟတိ ဓက်ရူပါ		၃၄၄
ကိံ န သောစသိ မာ ဘာယိ		၁၉၃
ကိံ သုကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ	၁၀၇၊ ၃၄၀	
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ	၃၇၊ ၄၀၄	
ကိတော သတသဟဿေန		၄၆၅
ကိဒိသာ တေ မဟာဝီရော		၃၅၇
ကုကုတ္ထော နာမ နာမေန		၂၆၀
ကုဒါလပိဋကမာဒါယ		၂၄၄
ကုမာရကဿပေါ စေဝ		၅၃
ကုမ္မဏ္ဍာ စ သမာဂန္ဓာ		၃၉၅
ကုမ္မာ သောဏာ မဓုကာရာ		၁၁၆
ကုရုဠိယဖလံ ဂယှံ		၄၀၆
ကုသလံ ကတ္ထုကာမေနံ		၃၂၀
ကုဠာဂါရာ ဂဟာ ရမ္မာ		၄၄၀
ကုဠာဂါရေ စ ပါသာဒေ		၄၆၅
ကုဠာဂါရေန စရတာ		၂၉၃
ကေတကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ		၂၂၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကေသေ မေ ဩလိဒိဿ'န္တိ	၃၇၇
ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု	၃၇
ကော ကုဋိကာယံ, ဘိက္ခု ကုဋိကာယံ	၁၆၂
ကော နု ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု	၉၃၊ ၃၄၇
ကောပေါ စ ဣဿာ ပရဟေဌနာ စ	၃၃၅
ကောရဏံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ	၁၀၀၊ ၁၄၆၊ ၃၄၃
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော	၃၇၃
ကောသမ္ဗာ သဠလာ နိဗ္ဗာ	၄၄၁
ကောသိယော နာမ နာမေန	၂၃
ကောသေယျကမ္မလိယာနိ	၃၀၇
ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထော	၃၄၂

[ခ]

ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ	၁၆၈
ခန္တိယာ အဝိဟိံသာယ	၄၇၄
ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတံ	၂၃၄
ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ	၁၉၁၊ ၂၅၇
ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာ	၃၆၁
ခမဿ တံ မဟာဝီရ	၄၇၃
ခါရိဘာရံ ဂဟေတွာန	၁၁၆
ခိပ္ပံ အဿမမာဂဋ္ဌိံ	၄၄၁
ခိပ္ပံ ပဂ္ဂယ တံ သဗ္ဗံ	၃၇၄
ခိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရယံ	၃၇၄၊ ၄၄၁
ခိရောဒနဗလေနာဟံ	၅၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝင်္ဂါ ဘာဂီရထိ နာမ	၁၃၆
ဝစ္ဆမာနာ စ သုဂတာ	၃၅၇
ဝစ္ဆမာနာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ	၃၅၇
ဝဏနာတော အသင်္ခေယျာ	၂၉၃
ဝတမဂ္ဂံ ဂဝေသန္တာ	၂၈၃
ဝတိပစ္ဆေဒနော နာမ	၂၀၆
ဝန္ဓဗ္ဗာ စ သမာဂန္တာ	၃၉၅
ဝန္ဓောဒကဉ္စ ပဂ္ဂယ	၂၀၃
ဝဒ္ဓိရံ နိပုဏံ အတ္ထံ	၄၂၂
ဝရုဠာ စ သမာဂန္တာ	၃၉၄
ဝရုဠော ယထာ ဩပတတိ	၄၆၈
ဝဝေသမာနော တံ ဝီရံ	၃၂၉
ဝဝေသမာနော ပဿေယျ	၄၆၇
ဝဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ	၃၉၂
ဝါမေ မေ ဝသတိ ကာယော	၇၆
ဝါရသာရောတိ နာမေန	၂၀၆

[ဃ-စ]

ဃောသေ စိတ္တံ ပသာဒေသိံ	၁၁၃
စက္ကဝတ္တိဿ သန္တဿံ	၃၉၇
စက်မိတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၂၈
စတုတ္ထိံ သတိက္ခတ္ထုဉ္စ	၃၁၄
စတုဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန	၉၃၊ ၃၄၇
စတုဒ္ဓသဉ္စ ခတ္ထုံ သော	၄၂၁
စတုဒ္ဓသာနိ ကပ္ပိနိ	၂၉၂
စတုဒ္ဓသေသု ကပ္ပေသု	၃၁၄
စတုဒ္ဓသေ ကပ္ပသတေ	၂၂၆၊ ၄၂၄
စတုဒ္ဓိသာ ဒုန္နုဘိယော	၅၃
စတုဒ္ဓုတိတော ကပ္ပေ	၈၈၊ ၄၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[စ]	
စတုန္ဒရတုပါဒါယ	၁၅၇
စတုယောဇနမုဗ္ဗေဓော	၃၉၅
စတုဝိသတိကပ္ပမိ	၄၃၄
စတုဝိသေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၅၄
စတုပညာသိတော ကပ္ပေ	၁၆၈
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တံ	၁၁၃၊ ၄၁၃
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တေ	၄၆၄
စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ	၃၇၀
စန္ဒဝ ဝိမလံ သုဒ္ဓံ	၂၅၈
စန္ဒနံ အနုလိမ္ပိတွာ	၃၇၄
စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေ	၁၁၁၊ ၂၂၆
စရဏေန စံ သမ္ပန္နော	၄၇၂
စရိမံ ဝတ္တတေ မယံ	၁၆၈
စဝိတွာ တုသိတာ ကာယာ	၄၅၄
စိတကံ ပရိဝါရေတွာ	၃၅၈
စိတာသု ကုရုမာနာသု	၄၈၃
စိတ္တံ ဇနေတွာ နေက္ခမ္ပေ	၂၉၃
စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါ	၂၃၀
စိရမ္ပိ ဂဗ္ဘံ ဓာရေန္တိ	၄၆၉
စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ	၂၉၃
စိဝရေ ပိဏ္ဍပါတေ စ	၂၉၃
စုတူပပါတကုသလော	၄၇၁
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ	၁၈၁၊ ၃၅၆

[ဆ]

ဆတ္တိံသက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော	၁၆၃
ဆန္ဒာမေ ကုဋိကာသုခါနိဝါတာ	၂၈
ဆဝါလာတံ ယထာ ကဋ္ဌံ	၂၃
ဆဝါလာတူပမော တွံသိ	၂၃
ဆဟိ ဂါထာဟိ သဗ္ဗညု	၃၆၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဆ-ဇ]	
ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ	၃၆၅၊ ၃၉၇၊ ၄၄၈၊ ၄၆၆
ဇဗံာ မဏိမယာ အာသိ	၃၉၄
ဇဋ္ဌာဇိနဓရော အာသိ	၂၈၅
ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတော	၃၅၆
ဇနကာယမတိက္ကမ္မ	၃၆၈
ဇနော ဇနမိ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၃၄၂
ဇန္တာဃရံ အဂ္ဂိသာလံ	၄၆၅
ဇလဇံ ကုမုဒံ ဆေတွာ	၂၆၈
ဇာတမတ္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၂၀၅
ဇာတရူပံ ယထာ ကုဋံ	၂၄
ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန	၁၆၀
ဇာတိယာ ပဉ္စဝဿေန	၃၇၅
ဇာတိယာ သတ္တဝဝဿေန	၃၂၉
ဇာယန္တဿ ဝိပဿိဿ	၂၂၂
ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ တံ ဝိညု	၂၄
ဇိဏ္ဏဉ္စ ဒိသွာ ဒုဒိတဉ္စ ဗျာဓိတံ	၂၀၆

[ဈ-ဠ]

ဈာယမာနဿ ဘဂဝတော	၄၈၁
ဈာယိံ ဈာနရတံ ဝီရံ	၄၀
ဉာဏမိ ပူဇံ ကတွာန	၂၂၀
ဉာဏေ ဥပနိဓာ နတ္ထိ	၂၁၃
ဉာဏေ ဥပနိဓာ ယဿ	၂၃၁
ဉာဏေ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ	၁၅၆၊ ၂၁၃

[ဒု-တ]

ဒုပေသိ ဧတဒဂ္ဂမိ	၃၆
တံ ဒေဝါ ပယိရူပါသန္တိ	၄၆၈
တံ ပုပ္ဖံ ဩစိနိတွာန	၂၇၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တံ ဝါပိ ပုတ္တ ရောဒန္တိ	၁၄၃
တံ ဝိညူ ပဝဒိဿန္တိ	၂၄
တံ ဝိဒိတွာ မဟိပါလော	၄၁၅
တံ သုခေန သုခံ လဒ္ဓိံ	၄၃၅
တံ သုတွာ မုဒိတော ဟုတွာ	၃၆
တဉ္စ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ	၁၈၁၊ ၂၀၀၊ ၂၂၄၊ ၂၇၂
တဉ္စ ဒါနံ ဒဒိတွာန	၂၆၈
တတော အဝေါစ လောကဂ္ဂေါ	၃၆
တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ	၄၁၅
တတော စုတောယံ	
မနဇော	၉၄၊ ၃၄၈
တတော ဈာနရတံ ဒိသ္မာ	၄၁
တတော ပရံ ဥပါဒါယ	၂၃၇
တတော ဘိသံ ဂဟေတွာန	၃၆၄
တတော မံ ဝနနိရတံ	၁၃၇
တတော မေ အသနိပါတော	၃၆၄
တတော သာ ပုပ္ဖကဉ္စုကာ	၂၂၄
တတောဟံ တိဏ္ဍသံသာရော	၄၁
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ	၂၃၀၊ ၃၅၆၊ ၃၉၆
တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ	၉၄၊ ၁၁၆၊ ၃၄၈
တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ	၃၇၉
တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓိံ	၉၃၊ ၂၉၂၊ ၃၄၇၊ ၄၂၄
တတ္ထ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ	၃၀၆
တတ္ထ ပဉ္စမိကာ စေဝ	၃၉၄
တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖာ	၂၉၃
တတ္ထ ဘုတွာ ပိဝိတွာ စ	၃၀၆
တတ္ထ မေ အဟု သင်္ကပ္ပေါ	၄၆၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တတ္ထ မေ သုကတံ ဗျုပ္ဖာ	၃၀၆၊ ၃၁၄
တတ္ထ ရုဇံ ကရိတွာန	၆၄
တတ္ထာပိ ဘဝနံ မယံ	၁၈၆
တတ္ထေဝ ဌိတကော သန္တော	၃၆၄
တတြာပိ နာမဓေယျံ မေ	၁၉၈
တထာ ပဗ္ဗဇိတော သန္တော	၄၃၈
တထေဝ ဇဠိလာ တမ္ဗိ	၂၄
တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ	၂၈၆
တထေဝ တံ မဟာဝီရ	၄၇၀
တထေဝ မေ ကတံ ကမ္မံ	၃၂၉
တထေဝါဟံ မဟာဝီရ	၄၆၇-၈
တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓဓေတ္တံ	၇၃၊ ၃၃၂၊ ၂၊ ၃၅၃
တထေဝီမဿ ဉ္ဇုဏမ္ပိ	၂၉၃
တဒါ ဩဝဒိ နော ထေရော	၅၃
တဒါ စဝိတွာ တုသိတာ	၃၅၈
တဒါ ဇိနော ဝိယာကာသိ	၄၀
တဒါ ပသန္တော သုဂတေ	၃၇
တဒါပိ မံ မဟာဝီရ	၄၇၃
တဒါ မယိ ကုစ္ဆိဂတေ	၄၁၄
တဒါ မုဒိတစိတ္တောဟံ	၄၁၃
တဒါ မုနိဝရော အာဟ	၄၁၃
တဒါယံ ပထဝီ သဗ္ဗာ	၅၃
တဒါ ဝိပဿိ ဘဂဝါ	၂၀၈
တဒါ သုဒဿနော နာမ	၂၉၂
တဒါ သော သာဝကံ ဝီရော	၃၅
တဒါဟံ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ	၄၁၃
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ	၃၅၊ ၄၀၊ ၅၁
တဒါဟသ မဟာဝီရော	၅၁
တမန္ဓကာရံ နာသေတွာ	၄၅၀
တမှာ ကာယာ စဝိတွာန	၁၁၂၊ ၁၉၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တယော မာဏဝကာ အာသုံ	၂၆၀
တသ္မာ သဒ္ဓန္ဓ သီလဉ္စ	၄၁၇
တသ္မာ တံ အဝလမ္ဗိတွာ	၂
တသ္မိံ ပသန္ဓမာနသော	၄၃၇
တသ္မိံ မဟာကာရုဏီကေ	၁၂၉
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ	၃၆၊ ၄၁၊ ၈၂၊ ၉၄၊ ၂၉၀၊ ၂၉၇၊ ၃၄၈၊ ၃၈၄၊ ၄၁၄၊ ၄၄၂၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆
တဿ မေ အပ္ပမတ္တဿ	၄၃၀
တဿ မေဝံ ဝိဟရတော	၄၃၈
တဿ မေ သုကတံ ကမ္မံ	၄၄၃
တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော	၄၇၂
တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ	၂၁၈
တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန	၁၈၃
တဿေဝ နရဝီရဿ	၅၂
တာယေဝ မဏိပူဇာယ	၄၄၈
တာရကော တံ ယထာ နာဝါ	၂၈၆
တာဝတိံသံ ဂတော သန္တော	၂၉၉
တာသံ ဂမ္ဘီရဉ္စဏေဟိ	၂
တာသော မယံ သမုပ္ပန္နော	၁၈၈
တာဟံ စိတ္တကလိံ မြူမိ	၄၂၈
တာဟံ ဓမ္မံ သုဏီတွာန	၄၅
တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ	၆၄၊ ၁၆၅၊ ၂၅၅၊ ၂၅၇၊ ၂၉၀၊ ၂၉၇၊ ၃၀၈၊ ၃၆၉၊ ၃၇၀၊ ၃၇၅
တိံသကပ္ပသဟဿာနိ	၂၆၊ ၂၉၇၊ ၄၆၆
တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝေသုံ	၉၄၊ ၃၄၈
တိဋ္ဌ မက္ကဋ္ဌ မာ ဓာဝိ	၃၁၄
တိဏံ ကဋ္ဌဉ္စ ပူရေတွာ	၁၉၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[တ]	
တိဏ္ဍိ မေ တာလပတ္တာနံ	၃၁၆
တိဏသန္တရကာ နာမ	၁၉၅
တိဏသုလံ ဂဟေတွာန	၂၇၄
တိတ္ထိယေ နိဟနိတွာန	၄၇၀
တိဒသာ သော စဝိတွာန	၁၃၇
တိဓာ ပဘိန္ဒံ မာတင်္ဂ	၂၄
တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော	၂၄
တိယဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ	၃၇၀
တိယောဇနသဟဿမ္ပိ	၄၇၃
တိဝရာယံ နိဝါသီဟံ	၁၅၆
တိဝိဓဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ	၁၇၄
တိဿဿ ခေါ ဘဂဝတော	၂၆၂
တိဿော နာမာသိ ဘဂဝါ	၃၇၉
တိဏိ ကိဏ်ဏိပုပ္ဖါနိ	၉၆၊ ၉၈၊ ၃၄၆
တိဏိ သိဿသဟဿာနိ	၂၃၀
တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ	၄၂၂
တုဇ္ဇောကာယော အဒိဿိတ္ထ	၃၇၇
တုလဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန	၃၆၉
တုဝံ စက္ခုသိ သဗ္ဗေသံ	၄၂၁
တုဝံ ဒေဝေါသိ သဗ္ဗညူ	၂၀၀
တုဝံ သတ္တာ စ ကေတု စ	၃၆၈
တုသိတတော စဝိတွာန	၃၇၅
တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ	၄၅၆
တေတ္ထိံသက္ခတ္တံ	
ဒေဝိန္ဒော	၆၈၊ ၃၃၈
တေန ကမ္မဝိပါကေန	၃၆
တေန ကမ္မာဝသေသေန	၁၆၅
တေန ကမ္မေန ဒွိပဒိန္န	၁၆၂၊ ၁၆၆၊ ၁၉၁၊ ၁၉၃
တေန ကမ္မေန ဘဂဝါ	၈၂

ဂါထာသုစိ

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[တ]

တေန ကမ္မေန သုကတေန	၂၆၂၄၁၊
၅၂၊ ၆၀၊ ၉၆၊ ၉၈၊ ၁၀၇၊	
၃၀၆၊ ၃၁၄၊ ၃၃၇၊ ၃၄၀၊	
၃၄၃၊ ၃၄၆၊ ၃၇၅၊ ၄၁၄	
တေန ကမ္မေနဟံ ဝီရ	၄၇၃
တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ	၁၅၇
တေန ကာလေန ယေ ကေစိ	၃၉၆
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန	၆၄၊ ၁၀၆၊
၂၁၅၊ ၂၂၅၊ ၂၃၂	
တေန သာ မိဂရာဇေန	၄၁၄
တေနာနုသိဋ္ဌာ မိဂယူထပေန	၄၁၄
တေနော သုက္ကမူလေန	၂၁၀၊ ၂၂၉
တေပိ မံ ပရိဝါရေန္တိ	၄၆၃
တေ မေ ထမ္ဘံ ပဝေန္တိ သု	၁၀၅
တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု	၁၀၅
တေရသေတော ကပ္ပသတေ	၅၇
တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ	၁၁၇
တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီ	၂၀၂
တေသံ ဓမ္မကထံ ဝတွာ	၃၅၀
တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ	၃၅၀
တေသတ္တတိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၁၅၆
တေဟံ အရညေ ဒိဿာန	၁၀၅
တောသယိတွာန သမ္ပန္နံ	၁၉၀၊ ၂၉၃
တွဉ္စ မေ မဂ္ဂမက္ခာဟိ	၃၇၂

[ထ]

ထူပဿ ပရိစိန္တုတ္တာ	၃၂၀
ထေရ ဂါထာတိ နာမေန	၁
ထောမေတွာ ဒသဂါထာဟိ	၂၀၆

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[ခ]

ဒကေ အဂ္ဂိ န သဏ္ဍာတိ	၄၇၃
ဒက္ခိဏေ ဟိမဝန္တဿ	၃၆၀
ဒဗ္ဗံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလံ	၄၄၉
ဒယမာနေ သရီရမ္ပိ	၄၇၉
ဒါရကေနေဝ သန္တေန	၃၂၉
ဒါသီဂဏံ ဒါသဂဏံ	၃၀၇
ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာဥပါသကာ	၃၉၉
ဒိဋ္ဌော အဟံ ဓမ္မဝရံ	၄၆၀
ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ မေ	၉၀၊ ၃၀၀၊ ၄၀၃
ဒိယဗုဒ္ဓောဇနေ သေသေ	၃၇၇
ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္ထိံ	၂၄၊ ၃၀၀
ဒိဿာ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ	၃၁၀
ဒိဿာ တံ သုကတံ ကမ္ပံ	၂၄၆
ဒိဿာန တံ ပါဂ္ဂိဟိရံ	၁၁၆
ဒိဿာ နဘေ စက်မန္တံ	၂၅
ဒိဿာနဟံ ဒေဝဒေဝံ	၁၁၉၊ ၂၉၂
ဒိဿာနဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ	၂၁၅
ဒုက္ခဿန္တကရော ဗုဒ္ဓေါ	၂၉၃
ဒုက္ခာ ကာမာ ရေက	၂၄၅
ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဥပဝဒိံ	၅၂
ဒုပ္ပဗုဇ္ဇံ ဝေ ဒုရမိဝါသာ ဂေဟာ	၂၇၉
ဒုလ္လဗ္ဗံ ဝတ မေ အာသိ	၁၉၃
ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ	၃၆၊ ၃၀၇
ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ	၃၆၊ ၃၀၇
ဒုသေဟန္တာဒယိတွာန	၃၆
ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိံ	၁၅၀
ဒေဝဒတ္တေ စ ဝဓကေ	၄၇၄
ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော	၂၇၀-၉
ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ	၃၆၉၊
	၄၄၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ခ]	
ဒေဝရာဇေန ပတ္တဗ္ဗိ	၄၆၆
ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္ဓာ	၇၃၁
၉၄၊ ၂၉၀၊ ၃၄၉၊ ၃၅၃	
ဒေဝလောကာ စဝိတွာန	၁၂၁၊
၃၀၈၊ ၃၉၇	
ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ	၃၈၄၊
၄၆၄	
ဒေဝလောကေ မနုဿေ စ	၁၃၂
ဒေဝလောကေ ဝသန္တဿ	၉၃၊ ၃၄၈
ဒေဝါ တတ္ထ သမာဂန္ဓာ	၃၉၄
ဒေဝါ သတ္တဟိ ရတေဟိ	၃၉၄
ဒေဝေဟိ ဌပိတော ယက္ခော	၃၉၆
ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ	
ဂဠုဂဠာယတိ	၄၀၂
ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ°	၃
ဒွိန္ဒိ အန္တရဝဿာနံ	၃၁၆
ဒွိန္ဒမ္ပိ ယက္ခရာဇုနံ	၁၇၆
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၀၀၊
၁၄၉၊ ၂၆၂၊ ၂၇၀၊ ၂၇၅၊	
၃၄၃၊ ၃၇၉၊ ၄၅၅	

[ဝ]

ဓနံ အဒ္ဓေဇ္ဈိ ကတွာန	၁၄၇
ဓမ္မံ အဘိသမေန္တဿ	၉၄၊ ၃၄၈
ဓမ္မကာမာ ဝိနိတာ တေ	၂၈၉
ဓမ္မကာယဉ္စ ဒီပေန္တံ	၂၃၁
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေသိ	၂၈၆
ဓမ္မတာ မမေသာ ယဿ မေ	၄၀၂
ဓမ္မပါသာဒမာရုယု	၃၁၄
ဓမ္မဝိဝိ° ဌပေတွာန	၂၁၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဓမ္မာဂဒံ ဂဝေသန္တော	၄၆၇
ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန	၃၈၀
ဓမ္မောသဓံ ပိဝိတွာန	၄၆၇
ဓာတိယော ဓံ ဥပဋ္ဌေန္တိ	၂၂၂
ဓာတု အာဝေဏိကာ နတ္ထိ	၃၉၄
ဓိရော ဝိဂတသမ္မောဟော	၂၈၆
ဓုနန္တော ပံသုကူလာနိ	၃၆၄

[န]

န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ	၄၂၄
နဂရာ အဘိနိက္ခမ္ပ	၁၈၁
နဂရေ ဓညဝတိယာ	၂၀၈
နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ	၈၉၊ ၁၂၅၊ ၄၀၃
	၄၅၈
နဂရေ ဟံသဝတိယာ	၆၈၊ ၃၂၂၊
၃၃၇၊ ၃၉၆၊ ၄၆၃	
နဂါ နဂဂ္ဂေသု သုသံဝိရုဠာ	၂၇၇
န တာဝ သုပိတုံ ဟောတိ	၄၀၅
န တေ ပဿန္တိ တံ ယက္ခံ	၃၉၆
န တေ ဗီဇံ ပဝပ္ပန္တိ	၆၄
နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စော	၃၀၈
န ဒန္တိ ဧဝံ သပ္ပညာ	၃၈၆
န ဒန္တိ မောရာ သုသိခါ	
သုပေခုဏာ	၄၂၆
နဒိ° အမရိကံ နာမ	၃၂၇
နဒိယာ ပါရိမေ တီရေ	၁၁၁
နဒိသောတပဋိဘာဂါ	၃၇၆
န နူနာယံ ပရမဟိတာန-	
ကမ္ပိနော	၂၇၅
နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တ	၄၂၈

ပဌမပါဒါ	[န]	ပိဋကံ
န မြာဟ္မဏော ဗဟိဝဏ္ဏော		၃၃၀
န မိ မိတ္တာ အမိတ္တာ ဝါ		၆၄
နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ		၂၅
န မေ ဩဝါဒကော အတ္ထိ		၃၂၇
နမေ သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ		၂၅
နမော တေ ပုရိသာဇည		၁၄၀၊
	၂၁၃၊၂၂၆၊၃၃၂၊၃၇၅	
နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတော		၂၄၆
နယိဒိ အနယေန ဇီဝိတံ		၃၁၁
နဝဝတ္ထိ နဝဇလံ		၃၀၇
နဋ္ဌမာလံ ဂဟေတွာန		၁၆၅၊၄၄၅
နဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန		၃၁၃
နာဂံ ရုက္ခမနံ ဒိသ္မာ		၄၇၂
နာဂ သတသဟဿာနိ		၄၇၂
နာဂါ တတ္ထ သမာဂန္ဓာ		၃၉၄
နာနာစိတ္တေဟိ ပုပ္ဖေဟိ		၄၁၃
နာနာရတနပဇ္ဇောတံ		၄၁၃
နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ		၄၀၇
နာမဂေါတ္ထံ ပဝေဒေဟိ		၃၇၃
နာရဒေါ နာမ နာမေန		၃၂၇
နာသိသံ န ပိဝိဿာမိ		၄၃၀
နာဟံ ဧတေန အတ္ထိကော		၂၆၄
နာဟံ ကောပေမိ အာဇီဝံ		၂၃
နာဟံ သုဏောမိ သမ္ဗုဒ္ဓံ		၃၆၀
နာဠိကေရဇလံ ဂယ		၀၉၊၄၀၃
နိဂ္ဂယ အနကမ္မာယ		၄၅၆
နိဂ္ဂဟေ ပဋိကမ္မေ စ		၄၆၉
နိဂ္ဂုဏ္ဍိယော ဗဟု တတ္ထ		၄၄၁
နိဂ္ဂါတတ္ထံ အမိတ္တာနံ		၄၇၀
နိဂ္ဂြောဓံ ပဌမံ ပဿိ		၁၇၃

ပဌမပါဒါ	[န]	ပိဋကံ
နိဂ္ဂြောဓမေဝ သေဝေယျ		၄၁၄
နိဋ္ဌာပိတော မယာ,ရာမော		၄၆၅
နိဋ္ဌိဋ္ဌာ န မန္တပဒေ		၃၅၇
နိပတန္တိ ခဏာတီတာ		၅၃
နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တေ ဗျမံ		၁၃၆
နိဗ္ဗာပယန္တံ ဇနတံ		၂၅၀
နိဗ္ဗာယိဿတိ ဓမ္မက္ခော		၅၂
နိဗ္ဗုတေ ကကုသန္ဓမ္မိ		၂၉၉
နိဗ္ဗုတေစ မဟာဝီရေ		၁၀၁၊၂၅၁
နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္မိ		၆၄၊၁၇၄၊
	၂၄၀၊၂၄၂၊၃၆၁	
နိဗ္ဗုတေ လောကမဟိတေ		၂၄၀
နိဗ္ဗုတော တိဏ္ဏသံသာဓော		၅၃
နိဗ္ဗလော ဟောမဟံ အဇ္ဇ		၁၄၄
နိရုတ္တိယာ သုကုသလော		၄၆၉
နိသဇ္ဇ ပါသာဒဝရေ		၂၀၃
နိသိန္နံ ကာလမညာယ		၄၆၅
နိသိန္ဓော ဘဂဝါ တတ္ထ		၁၆၅
နိသီဒနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ		၁၂၁
နိသီဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ		၂၅
နိဿေဏိ မာပယိတွာန		၂၄၀
နိဟရန္တေ သရီရမ္မိ		၄၀၄
နေမိတ္တာ စ ဝိယာကံသု		၂၂၂
နေမိတ္တာနံ သုဏိတွာန		၂၂၂
နေပုညော ဒဿနေ ဝီရော		၃၆၀
နော စေ တံ နိဇ္ဈာပေဿာမ		၄၇၂
နာတွာ ပိတွာ စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ		၁၃၉
	[စ]	
ပက္ခန္ဓော မာရဝိသယေ		၄၇၇
ပဂ္ဂယ ကိဏ်ဏိ ပုပ္ဖံ		၁၃၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၀]	
ပင်္ကောတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ	၃၁၂
ပစ္စတိ မုနိနော ဘတ္တံ	၄၆၁
ပစ္စဝေက္ခိ ဣမံ ကာယံ	၃၈၀
ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၉၅
ပစ္စိမေ စ ဘဝေ အသ္မိ	၅၇
ပစ္စိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ	၄၁
ပစ္စိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ	၃၂၉
ပဉ္စ ဥပ္ပလဟတ္တာနိ	၂၀၈
ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာ	၃၀၈၊
	၃၇၃၊ ၄၀၇
ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ	၂၃၉၊ ၃၀၃
ပဉ္စဂိကေဟိ တူရိယေဟိ	၂၉၆
ပဉ္စတိသေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၄၉
ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ	၁၀၂၊ ၂၅၁
ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာ	၃၇၉
ပဉ္စပညာသကပ္ပမိ	၄၄၂
ပဉ္စမံ ဟိမဝန္တံ သော	၁၇၃
ပဉ္စမီ ထိနမိဒ္ဓံ တေ	၆၀
ပဉ္စဝိသမိ ကပ္ပမိ	၆၄
ပဉ္စဝိသေ ဣတော ကပ္ပေ	၆၂
ပဉ္စသဋ္ဌိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၄၃၀
ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော	၄၃၈
ပဉ္စေဝ သတက္ခတ္တုဉ္စ	၄၂၁
ပညာယ အဂ္ဂေါ နိက္ခိတ္တော	၄၇၁
ပညာသေ ကပ္ပသဟဿေ	၂၁၈
ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဗုဒ္ဓေါ	၃၆၄
ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာဝီရော	၄၂၁
ပဋိဂ္ဂဏှိ မမံ ဘိက္ခံ	၃၆၄
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝါ	၈၁
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗညူ	၁၆၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၀]	
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၆၆
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ	၂၀၁
ပဋိပူဇေန္တိ ပုလိနံ	၃၅၇
ပဋိသန္ဓိ န ပဿာမိ	၄၆၈
ပဋိသန္ဓိဒါ အနုပ္ပတ္တော	၃၀၈
ပဋိသန္ဓိဒါ စတသော	၂၇၊ ၃၇၊
	၄၂၊ ၅၄၊ ၉၅
ပဋိသလ္လိနကော သန္တော	၃၂၇
ပဋိသုဏှိတွာန မေ ဝါကျံ	၄၄၁
ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆိ	၁၇၇
ပဌမာ ကဉ္စနမယာ	၃၉၄
ပဏှိတံ ဝတ မံ သန္တံ	၄၇၇
ပဏှတာလိသိတော ကပ္ပေ	၁၇၉
ပတိဋ္ဌာ ဝုယုတံ ဩဗေ	၂၈၆
ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ	၄၁၄
ပတိတော ဒဗ္ဗပုဉ္စမိ	၅၃
ပတ္တရိတွာဇိနစမ္ပံ	၃၇၄
ပထဝီဒုန္နုဘိ နာမ	၂၀၅
ပဒံ အနုပဒဉ္စာပိ	၄၆၉
ပဒကော ဝေယျာကရဏော	၂၀၈
ပဒဝိက္ကမနော နာမ	၂၀၆
ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မနုဇော	၁၇၆
ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ	၇၀၊ ၁၆၅၊ ၁၉၀၊
	၃၁၆၊ ၄၆၉
ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော	၆၈၊ ၃၃၇
ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော	၃၅၊ ၄၀၊
	၅၁၊ ၁၀၁၊ ၂၁၈၊ ၂၅၁၊ ၂၇၂၊
	၄၄၇
ပဒုမုတ္တရော နာယကော	၁၃၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၀]	
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဇ္ဇာ	၄၅၊ ၁၁၅၊
၁၆၈၊ ၁၇၆၊ ၂၁၀၊ ၂၂၈၊ ၂၆၈၊	
၂၈၆၊ ၄၄၇၊ ၄၆၅	
ပဒုမော နာမ နာမေန	၂၆၅
ပဒုမော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၂၉
ပဒေနာ၊ နုပဒါ၊ ယန္တံ	၁၅၅
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ	၂၆၊ ၃၆၊ ၅၂၊
	၆၉၊ ၃၃၈
ပဓာနပဟိတတ္ထောမိ	၇၃၊ ၃၅၃
ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ	၃၆၆
ပန္နိ ဒိသ္မာန ကာသာဝံ	၄၇၄
ပန္နဂံ သော ဂဟေတွာန	၄၆၈
ပန္နရသသဟဿမိ	၂၂၅
ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန	၂၈၇၊ ၃၇၃
ပဗ္ဗဇိ တုလယိတွာန	၂၇၃
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ	၇၀၊ ၃၁၆
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အဂ္ဂိ	၃၀၅
ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမိ	၂၁၂၊ ၃၅၆
ပဗ္ဗာရကူဠံ နိဿာယ	၁၉၇
ပဘာ နိဒ္ဒါဝတေ တဿ	၁၂၁
ပဘာသတိ ဣဒံ ဗျမံ	၂၅၃
ပရကမ္မာယနေ ယုတ္ထော	၂၈၃
ပရိဂ္ဂဟေ နိသီဒိတွာ	၁၄၀
ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယု	၃၄၀၊ ၄၈၅
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ	၂၃၉
ပရိဗ္ဗာဇာ ကေသိခါ	၄၆၃
ပရိဗ္ဗမံ ဘဝါဘဝေ	၄၁၄
ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၈၁
ပရိဘုဉ္ဇိ မဟာဝီရော	၁၆၈
ပရိဘုတ္ထေ မဟာဝီရေ	၄၄၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၀]	
ပရေ စ နံ ဂရဟန္တိ	၃၅၉
ပရေ စ နံ ပသံသန္တိ	၃၅၉
ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ	၃၁၆
ပဝိဝိတ္ထေဟိ အရိယေဟိ	၃၄၀၊ ၄၈၅
ပဝိဝေကမနုယုတ္ထော	၈၂
ပသန္နမုခဝတ္ထောမိ	၂၄၆
ပသန္နဝိတ္ထော သုမနော	၇၅၊ ၁၀၁၊
၁၅၂၊ ၁၅၆၊ ၂၁၀၊ ၂၅၁၊	
၃၃၅၊ ၃၇၉၊ ၄၃၀၊ ၄၄၅	
ပဿဒ္ဓိံ ဒရထံ ဒိသ္မာ	၄၄၂
ပဿန္တိ နိရယဉ္ဇေတေ	၃၅၇
ပဟူတေန၊ န္ဓုပါနေန	၂၉၇
ပါကာရံ ပရိခဉ္ဇာပိ	၄၇၀
ပါစိနဝံသဒါယမိ	၃၅၀
ပါဏိနာ ဥဒကံ ဂယု	၁၆၂
ပါတိယော ပရိဘုဉ္ဇာမိ	၃၃၂
ပါနဓိံ သုကတံ ဂယု	၃၈၃
ပါနဓိနံ ပဒါနေန	၃၈၄
ပါပမိတ္ထေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ	၄၈၄
ပါရာဝတော တဒါ အာသိံ	၂၃၇
ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ စ	၂၉၆
ပါသာဒဿာ၊ ဝိဒူရေ စ	၂၀၃
ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ	၂၅၃
ပါသာဒါ သိဝိကာ ဝယံ	၃၈၄
ပါသာဒေဝံ ဂုဏံ ရမ္မံ	၁၉၅
ပိတု အတ္ထာယ သော ဗုဒ္ဓေါ	၄၆၄
ပိယဒဿိံ စ ဘဂဝါ	၉၃၊ ၃၄၇
ပိယဒဿိံ နာမ ဘဂဝါ	၂၉၁
ပိယာလဖလမာဒါယ	၂၃၇၊ ၃၁၁
ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလံ	၄၁၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၀]	
ပုညကမ္မေန သညတ္ထော	၃၆၄
ပုဂ္ဂံ တံ ဂဟေတွာန	၁၁၆
ပုဂ္ဂံ ပူရယိတွာန	၄၂၁
ပုဂ္ဂကေ သတ္တ ပုပ္ဖါနိ	၂၆၀
ပုနော ကဿပဝီရဿ	၄၁၄
ပုပ္ဖံ ကုဋ္ဌဇမာဒါယ	၁၁၀
ပုပ္ဖံ ဟေမဝန္တံ ဂယု	၁၁၀
ပုပ္ဖဿ ဟေဋ္ဌာ တိဋ္ဌာမိ	၃၀၆
ပုပ္ဖါသနံ ပညာပေတွာ	၂၅
ပုပ္ဖိတံ ပါဒပံ ဒိသ္မာ	၂၀၃
ပုဗ္ဗကမ္မံ ဂဝေသန္တော	၃၇၅
ပုဗ္ဗကမ္မံ သရန္တဿ	၄၄၇
ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနံ	၃၃၀
ပုရက္ခတံ သာဝကေဟိ	၁၇၉
ပုရာဏံ ဆဇ္ဇယိတွာန	၂၉၂
ပုရေဟံ ဗောဓိယာ ပတ္တံ	၁၃၂
ပုလိနေန ကတော ထူပေါ	၃၅၇
ပူဇာရဟံ န ပဿာမိ	၄၆၃
ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ	၃၉၀
ပေသေတွာ သိရိကံ နာဂံ	၄၇၂
ပေါရာဏကဝံသဓရော	၄၇၁

[၀-၀]

ဖလံ မူလဉ္စ ပဏ္ဍဉ္စ	၂၃
ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ	၀၀၊
၃၀၀၊ ၃၂၀၊ ၄၀၀	
ဗုဋ္ဌော ခံသေဟိ မကသေဟိ	၄၅၉
ဗန္ဓုဇိဝကပုပ္ဖါနိ	၂၅၀
ဗလဉ္စ ဝတ မေ ဒိဏံ	၃၅၀
ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော	၄၇၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]	
ဗဟူ နာဝါ သမာနေတွာ	၁၃၆
ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ	၃၄၉
ဗာတ္ထိံ သလက္ခဏာ ဗုဒ္ဓါ	၃၅၇
ဗီဇမိဉ္စ ဂဟေတွာန	၁၁၉
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဿ	၃၆
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန	၃၀၆
ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ	၂၆၅၊ ၃၀၃
ဗုဒ္ဓဿ တမဟံ ဒတွာ	၂၆၂
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ကိတ္တေတွာ	၁၀၀
ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော	၃၇၆-၇
ဗောဓိပပဋိကံ ဂယု	၃၂၉
ဗျာဟရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ	၄၅၀
ဗြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ အာသိံ	၄၃၆
ဗြဟ္မဘာဝေါ စ မေ နတ္ထိ	၃၇၃
ဗြဟ္မုနော ပေက္ခမာနဿ	၃၉၁

[၁]

ဘဂဝါ တမိ သမယေ	၉၃၊ ၂၀၀၊
	၃၄၇၊ ၃၆၄၊ ၃၆၀
ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ	၁၀၁၊ ၄၄၇
ဘဝနာ ဩရုဟိတွာန	၁၉၁
ဘဝနာ နိက္ခမိတွာန	၃၀၆
ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ	၁၄၀၊ ၁၀၃
ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတော	၃၀၀
ဘဝါဘဝေ သံသရန္တော	၂၆-၇
ဘဝိဿတိ စက္ကဝတ္ထိ	၃၇၄
ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမိ	၁၀၂၊ ၂၅၁
ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ	၃၃၂
ဘဝေ ဘဝေ သံသရန္တော	၃၀၇
ဘဝေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ	၄၆၇

ဂါထာသုစိ

၆၂၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဘ]	
ဘာဝေဟိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ°	၂၅
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ	၂၆၊ ၄၇၁
ဘုဇ္ဇန္တံ သမဏံ ဒိသွာ	၁၄၄
ဘုတ္တာဝိ° ကာလမညာယ	၂၀၀
ဘူမိဇော ဇေယျသေနော စ	၅၆
ဘူရိပညာ စ စတ္တာရော	၁၉၃
[ဗ]	
မက္ကဋော ပဉ္စ ခွါရာယံ	၃၁၄
မဂ္ဂေ ဖလေ အာဂမေ စ	၁၃၂
မစ္ဆကစ္ဆပသဉ္စန္ဒာ	၂၉၆
မဇ္ဈေ မဟန္တေ ဟိနေ စ	၂၉၀
မဏိဟိ ပရိဝါရေတွာ	၂၄၂
မဏ္ဍပါ စ ဗဟူ တတ္ထ	၄၄၁
မတံ ဝါ ပုတ္တ ရောဒန္တိ	၁၄၃
မဓုဂန္ဓဿ ပုပ္ဖေန	၁၀၄၊ ၄၁၁
မနုဿတ္ထိ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ	၁၁-၂
မနုဿယောနိမာဂန္တာ	၃၆၅
မနုဿလောကမာဂန္တာ	၄၄၂
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္စန္ဒာ	၂၉၆
မမ အညတရော သိဿော	၃၇၆
မမ အဿမသာမန္တာ	၁၉၀
မမ အာသယသာမန္တာ	၁၀၀၊ ၃၄၃
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ သုတွာ	၁၁၁
မမ ကမ္ပံ သရိတွာန	၄၇၁
မမတ္ထော ဟောတိ ယော	
ရညော	၄၇၀
မမ ဓမ္မကထံ ကတွာ	၂၉၆
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ	၇၂၊ ၁၉၃၊ ၃၁၀၊ ၃၅၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဃ]	
မမ သီသေ မဏိ° ဂယ	၄၄၇
မမေဝ အနုဝတ္တန္တိ	၆၄
မယမ္ပိ ထူပံ ကဿာမ	၃၉၅
မယိ နိက္ခန္တမတ္တမ္ပိ	၂၉၀
မယံ သင်္ကပ္ပမညာယ	၁၇၆
မယမ္ပိ သုကတံ ကမ္ပံ	၄၄၀
မယိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ	၄၁၉
မလ္လေသု ကုသိနာရာယံ	၅၃
မဟစ္စာ ကံသပါတိယာ	၂၀၀
မဟာကဿပမာဂမ္ပ	၄၁၅
မဟာကာရုဏိကံ နာထံ	၁
မဟာဇနာ သမာဂမ္ပ	၃၉၄
မဟာဒုန္ဒုဘိနာမာ စ	၁၇၇
မဟာမတိ မဟာဝီရော	၄၀
မဟာမုနိ° တောသယိတွာ	၃၄၉
မဟာရဟဉ္စ သယနံ	၃၀၆
မဟာဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ	၃၆၄
မဟာသမုဒ္ဒိံ သြဂ္ဂယ	၂၉၅
မဟာသမုဒ္ဒါ စတ္တာရော	၃၁၀
မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ	၃၆၉
မဟာသမုဒ္ဒေ ဦမိယော	၂၀၆
မဟေ ပဝတ္တမာနမ္ပိ	၂၄၀
မာ ခေါ တံ ကပ္ပဋ္ဌ ပစာလေသိ	၄၁၀
မာတရံ ကုဋိကံ မြူသိ	၂၉
မာတာ စန္ဒဝတီ နာမ	၃၇
မာတုကုစ္ဆိဂတေ မယိ	၃၇၅
မာတုလင်္ဂဖလံ ဂယ	၀၃၊ ၃၂၃
မာနာဝမာနတော မုတ္တာ	၃၅၇
မာနုသောပိ စ ဘဝေါ°	
ဘိရာမိတော	၄၀၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယာနကာရော ပုရေ အာသိ	၂၅၃
ယာယ နော အနုကမ္မာယ	၃၈၅
ယာဝတာ ခေတ္တာ ဝိဇ္ဇန္တိ	၃၃၂
ယာဝတာ စတုရော ဒီပါ	၁၁၆
ယာဝတာ နဂရံ အာသိ	၂၂၈
ယာဝတာ ပရိသာ တဿ	၉၄၊ ၁၃၄၈
ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမိ	၄၇၁
ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဘဏိတံ	၄၇၁
ယာဝတာ မြဟ္မလောကတော	၄၅၀
ယာဝတာယံ ဝသိတွာန	၃၂၈
ယာဝတာ ယေ ပက္ခိဂဏာ	၁၁၆
ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ	၄၂၁
ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ	၇၃၊ ၁၅၃
ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍမိ	၁၁၆၊ ၂၉၂
ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍသ္မိ	၁၉၈
ယာသံ အတ္ထော ဒုဝိညေယျော	၂
ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနာ	၃၇၇
ယူတာ ဝိနိဿဇော သန္တော	၂၄
ယူပေါ တတ္ထ သုဘော အာသိ	၁၂၁
ယေ ခေါ တေ ဝေဋ္ဌမိဿေန	၃၃၆
ယေ စ ဒီဏာသဝါ တတ္ထ	၆၄
ယေ စ သန္တိ သမိတာရော	၈၁
ယေ စိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာ	၄၅၁
ယေ တေ အဟေသုံ သမ္ပုဒ္ဓါ	၃၂၇
ယေန ဉ္ဇဏေန ပတ္တောသိ	၂၂၀
ယေန ယေန သုဘိက္ခာနိ	၂၂၄
ယေနိဒံ ထဝိတံ ဉ္ဇဏံ	၄၂၁
ယေပိ ဒီဃာယုကာ နာဂါ	၁၁၆
ယေ ဖလဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ	၁၁၇
ယေသံ သောတာဝဓာ'နတ္ထိ	၄၇၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ယ]	
ယေသဉ္စ စေတနာ အတ္ထိ	၄၂၁
ယော အန္ဓကာရေ တမသီ	
ပဘင်္ဂရော	၁၀၄
ယော ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ	၄၇၉
ယော ကောစိ ဝိနယေ ပဉ္စ	၄၇၁
ယော စ ခေါ အန္ဓပါနဿ	၃၁၉
ယော စ မေတ္တေန စိတ္တေန	၄၅၃
ယော စ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍ	၄၄၈
ယော စေ ပူရေယျ သမ္ပုဒ္ဓိ	၁၉၃
ယောဇနံ တေပိ ဝမေသုံ	၃၉၅
ယော တံ အဒါသိ မရံ မေ	၂၉၀
ယောဓ ကောစိ မနုဿေသု	၄၅၃
ယော ပါနမိ မေ အဒါသိ	၃၈၃
ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ	၄၄၃
ယော'မံ ပလိပထံ ဒုဂ္ဂံ	၁၇၂
ယော မေ အန္ဓေန ပါနေန	၂၉၇
ယော မေ ဉ္ဇဏံ ပကိတ္တေသိ	၃၆၉
ယော မေ ပါဒါသိ ဘောသဉ္စ	၄၄၂
ယော မေ သီလဉ္စ ဉ္ဇဏဉ္စ	၂၈၆
ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပမိ	
ကရောတိ	၃၄၅
ယော သော ဉ္ဇဏံ ပကိတ္တေသိ	၂၁၈
ယော သော တာရေသိ သမ္ပုဒ္ဓိ	၁၃၆
ယော သော ဗုဒ္ဓိ ဥပဋ္ဌာသိ	၈၁
ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု	၄၁၇
[ခ]	
ရဇ္ဇသေ ရဇ္ဇနိယေ စ	၂၃
ရညော အန္ဓေပုရေ အာသိ	၂၆၃
ရတနပဇ္ဇလော နာမ	၂၀၆

ပဌမပါဒါ ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဝ]

ဝိသာလမာဠေ အာသီနော	၂၃၁
ဝိသုဒ္ဓါနံ အယံ ဝါသော	၂၃
ဝိဟာသိ ကုဋိယံ ဘိက္ခု	၁၆၃
ဝိထိယာ ဂစ္ဆတော ယဿ	၄၅၀
ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယံ	၈၂၊ ၁၃၇၊ ၃၅၉
ဝိသကပ္ပသဟဿမ္ပိ	၂၅၇
ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ	၃
ဝုဠမ္ပိ ဒေဝေ စတုရင်္ဂလေ တိဏေ	၂၉၀
ဝုဠဟိတွာ သမာဓိမှာ	၂၉၂
ဝုဠိတံ ကာလမညာယ	၈၁
ဝေဒိယော သတ္တ ကတွာန	၃၉၆
ဝေမဇ္ဈမ္ပိ စ တဿာသိ	၂၁၆
ဝေဿဝဏော ဣဓာဂမ္ပ	၁၈၈
ဝေဟာသမ္ပိ စင်္ဂမတိ	၂၇၂

[သ]

သံခိတ္တေန သုဏိတွာန	၄၅
သံဝေဇယိတွာ ဇနတံ	၂၀၅
သံသရံ ဒိဃမဒ္ဓါနံ	၄၃၀
သံသရံ ဟိ နိရယံ အဂစ္ဆိဿံ	၄၈၁
သံသရိတွာ ဘဝေ သဗ္ဗေ	၃၇၀
သံသာရသောတံ သဠိန္ဒြိယံ	၄၆၈
သကံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ	၁၆၈၊ ၂၃၄၊ ၃၈၃
သကံ ဒိဋ္ဌိံ ဝိနောဒေတွာ	၄၅
သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါဟံ	၁၇၄
သ ကဒါစိ တိလောကဂ္ဂေါ	၄၀
သကိံ ဝီတံ ဟလာဟလံ	၄၇၄
သကေ သိဿေနုသာသိတွာ	၃၅၈

ပဌမပါဒါ ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[သ]

သက္ကာ ထေဝေ ကုသဂ္ဂေန	၃၆၉
သက္ကာနံ နန္ဒိဇနနော	၄၇၁
သဂဗ္ဘံ တံ ဝိဒိတွာန	၄၁၅
သင်္ခရိတွာန ကုသလံ	၂၂၂
သင်္ဂါတိဂေါ ဟတမဒေါ	၂၈၆
သင်္ဂါမသီသေ နာဂေါ	၁၇၆
သစက္ခူ နာမ နာမေန	၁၉၁
သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ	၁၄၃
သစေ နေရေသိ အတ္တာနံ	၇၉
သညာပေတွာန ဇနတံ	၁၇၆
သဠိ ကပ္ပသဟဿာနိ	၂၈၆
သဠိကပ္ပါနိ ဒေဝိန္ဒော	၄၄၇
သဠိ တူရိယသဟဿာနိ	၁၇၄၊ ၂၉၆၊ ၃၀၆၊ ၃၉၇၊ ၄၆၆
သတရံသိံ ဇောတန္တံ	၁၄၀
သတရံသိံ နာမ ဘဂဝါ	၈၈၊ ၄၀၁
သတလိင်္ဂဿ အတ္ထဿ	၂၇၀
သတသဟဿာ တေဝိဇ္ဇာ	၂၃၁
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ	၂၇၊ ၄၈၄
သတသဟဿုပါဒါယ	၄၆၈၊ ၄၆၉၊ ၄၇၁
သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ	၁၃၇၊ ၃၉၇
သတသဟဿေနာဝါသံ	၄၆၅
သတာနံ တိဏိက္ခတ္တံ စ	၃၆၊ ၅၂၊ ၃၂၈
သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တုဉ္စ	၃၀၇၊ ၃၅၈
သတိအာရက္ခသမ္ပန္နော	၅၇
သတိပဋ္ဌာနမဇ္ဇာလံ	၄၇၀
သတိမာ ပညဝါ ဘိက္ခု	၃၇၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သတ္တက္ခတ္တုဒ္ဓိ ဒေဝိန္ဒော	၁၁၂
သတ္တပညာသကပ္ပမိ	၁၃၇၊ ၁၄၆ ၂၄၄၊ ၂၅၃
သတ္တယောဇနမုဗ္ဗေဓော	၃၉၆
သတ္တရတနသမ္ပန္နော	၂၅၇၊ ၄၄၂
သတ္တရတ္တိန္ဒြိယံ ဗုဒ္ဓေါ	၄၆၄
သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ	၂၃၄၊ ၂၃၉
သတ္တဝိသတိ ကပ္ပမိ	၁၃၄၊ ၂၃၀
သတ္တသတ္တတိ ကပ္ပါနိ	၃၆၉
သတ္တာသီတိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၁၅၆၊ ၂၀၆၊ ၂၆၄
သတ္တာဟံ ဆဒနံ အာသိ	၂၇၀
သတ္တာဟံ ဓာရယိတွာန	၉၃၊ ၃၄၇
သတ္တာဟံ ပဋိသလ္လိနံ	၈၁
သတ္တာဟံ သာလစ္ဆဒနံ	၉၃၊ ၃၄၀
သတ္တဝါဟေ မဟာဝီရေ	၃၂၀
သတ္တာ စ ပရိစိဏ္ဍော မေ	၃၈၆
သတ္တုကပ္ပံ သုဝိနယံ	၄၇၄
သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ	၃၅၀
သဒါ ခန္တာ မဟာဝီရာ	၄၇၃
သဒေဝမာနုသာ သဗ္ဗေ	၄၇၃
သဒ္ဓိံ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာ	၂၅၇
သဒ္ဓါ မာတာ ပိတာ မယံ	၃၂၉
သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ	၄၇၅
သဗလေဟိ ပရေတောဟံ	၄၇၂
သဗ္ဗံ မဏိမယံ အာသိ	၃၉၄
သဗ္ဗံ မဏိမယံ ထူပံ	၃၉၅
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓန္တ	၁၂၅
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓေါဟံ	၂၉၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟုတွာ	၃၇၄
သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောမိ	၃၀၇
သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော ဟုတွာ	၃၆
သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ	၄၄၃၊ ၄၆၇
သဗ္ဗရတ္တိံ သုပိတွာန	၂၂၀
သဗ္ဗဝေရဘယာတိတော	၃၂၉
သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ ရုက္ခာ	၂၉၆
သဗ္ဗာကာရံ ပကမ္ပိတ္ထ	၄၅၄
သဗ္ဗေ အကံသု ဗုဒ္ဓထူပံ	၃၉၅
သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ	၄၇၇
သဗ္ဗေ ကိလေသေ ဈာပေတွာ	၃၇၄
သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တာ	၄၅၀
သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂမ္မ	၄၂၄၊ ၄၅၄
သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ	၁၇၆
သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂစ္ဆါ	၁၆၅
သဗ္ဗေ သင်္ဂမ္မ မန္တေတွာ	၁၈၅
သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ	၃၅၀
သမတိတ္ထိ ကာကပေယျာ	၅၇
သမန္တဂန္ဓနာမာသံ	၁၅၇
သမာဂတေသု ယက္ခေသု	၂၉၂
သမုဒ္ဓရသိမံ လောကံ	၂၀၅၊ ၄၂၁
သမေ စိတ္တပသာဒမိ	၁၉၃
သမ္ပန္နသဿာ မဂဓာ	၄၂၃
သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ	၂၉၆
သမ္ပုဋ္ဌံ ဥဒ္ဓိသိတွာန	၁၃၂
သမ္ပုဋ္ဌေ ဥပပဇ္ဇန္တေ	၄၅၄
သမ္ဘဝါ သုဝိဒိတာ	
အသာရကာ	၄၈၁
သမ္ပုဇ္ဇိတွာန တံ ဗောဓိံ	၂၈၃
သမ္ပုဇ္ဇိတွာန တံ ဝိထိံ	၂၈၁

ပဌမပါဒါ	[သ]	ပိဋကံ
သမ္မတော မနုဇာနံ သော		၄၆၄
သမ္မပ္ပဓာနသမ္ပန္နော		၂၅၉
သယံ ကမ္မံ ကရိတွာန		၂၄
သယနေဟံ တုဝဋ္ဋာမိ		၁၉၅
သယန္တံ တံ ဝိမာနေတွာ		၄၇၄
သရိရံ ဈာပယိတွာန		၁၉၈
သရိရကိစ္ဆံ ကတွာန		၃၉၄
သ ဝိသဝဿသတိကော		၂၇၄
သသာဂရန္တာ ပထဝီ		၄၇၂
သသိဿေ နိဗ္ဗုတေ နာထေ		၅၂
သဟ အာဝဇ္ဇိတေ ထူပေ		၃၂၈
သဟ ဒိသွာနဟံ ထူပံ		၃၂၉
သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသွာ		၂
သဟဿံ ဟောန္တိ တာ ဂါထာ		၄
သဟဿကဏ္ဍံ သတဘောဏ္ဍု		၃၀၆
သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု		၃၆၆
သဟဿက္ခတ္ထံ စက္ကဝတ္ထီ		၄၆၆
သဟဿက္ခတ္ထံ ရာဇာ စ		၃၈၄
သဟဿရံသီ ဘဂဝါ	၃၀၀၊ ၃၂၀	
သဟဿရာဇနာမေန		၁၆၂
သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ		၃၇၃
သဠလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ		၂၅၅
သာခံ သာလဿ ဘဠိတွာ		၂၃၅
သာဂရဿ ဝစော သုတွာ		၁၉၃
သာတံ တတ္ထ န ဝိန္ဒာမိ		၄၇၂
သာဓု သုဝိဟိတာန ဒဿနံ		၂၁၁
သာနံ ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ		၁၄၂
သာမညံ မေ အနုပ္ပတ္တံ		၂၉၇
သာယံ ပါတဉ္စ ပဿာမိ		၂၃၇
သာယပါတံ နမဿာမိ		၃၂၈

ပဌမပါဒါ	[သ]	ပိဋကံ
သာဝကေဟိ ပရိဝုတော		၈၂
သာဝကော တဿ ဗုဒ္ဓဿ		၅၂
သာဝကော ဝရုဏော နာမဇေ၃၊ ၃၄၇		
သာသနံ ဇောတယိတွာန		၅၂
သာသနေန ဝိနာမှာကံ		၅၃
သာသနေန ဝိရုဒ္ဓါနံ		၄၇၄
သာသိတော လောကနာထေန		၂၆
သိက္ခိနိက္ခသဝဏ္ဏာဘော		၂၅
သိဗ်သန္ဓကံ စစ္စရဉ္စ		၄၇၀
သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော	၁၅၇၊ ၁၈၅၊ ၁၉၅၊ ၄၆၁	
သိဒ္ဓတ္ထော တမိ သမယေ		၁၁၁
သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဘဂဝါ		၂၆၃
သိဒ္ဓတ္ထော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ		၃၇၆
သိန္ဓုယာ နဒိယာ တီရေ	၆၆၊ ၂၈၉	
သိယာ န ခေါ တဝ ဇေတံ		၂၃
သိဿေ တဒါ သမာနေတွာ		၂၁၆
သိဿေဟိ သမ္ပရိဝုတော		၄၂၀
သိတံ ဥဏှံ န ဇာနာမိ		၃၀၇
သီလံ ပညဉ္စ ဓမ္မဉ္စ		၂၈၇
သီလံ ပါကာရကံ တတ္ထ		၄၇၀
သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ		၁၉၉
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော		၁
သီဟံ ယထာ ဝနစရံ		၂၂၄
သီဟပ္ပမတ္ထော ဝိဟရ		၂၂၆
သီဟရာဇာဝံသန္တိတော		၂၅
သီဟဟနု မြဟ္မဂိရော		၄၀
သီဟာနံ နဒန္တာနံ		၅
သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒိဝီ စ		၁၁၇
သုကတံ မတ္တိကာပတ္တံ		၃၃၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ	
ဈာယတံ	၄၂၆
သုခဇ္ဇေ ဇီဝိတုံ ဣဇ္ဈေ	၄၄၅
သုဒ္ဓိ ဟောတု မဟာပုည	၃၆၄
သုခုမတ္တိကဇာလေန	၂၈၆၊ ၄၂၁
သုစာရုဒဿနာ နာမ	၆၇
သုစိက္ကဿ ဖလံ ပဿံ	၂၆၅
သုစိန္တိတံ ဘဂဝန္တံ	၃၁၈
သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ	၄၆၉၊ ၄၇၁
သုဏာထ ဉ္စတယော သဗ္ဗေ	၄၇၉
သုတ္တန္တံ အဘိဓမ္မဉ္စ	၄၇၀
သုတွာန ဓမ္မံ မဟတော	
မဟာရသံ	၁၉၆
သုတွာန ပဉ္စသီလာနိ	၄၅၅
သုဒဿနောတိ နာမေန	၁၆၀
သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ	၁၁၇၊ ၂၉၂
သုဓောတံ ရဇကေနာဟံ	၃၉၆
သုနန္ဒော နာမ နာမေန	၂၂၈
သုပဏ္ဍာ နာမ သကုဏာ	၁၁၆
သုပါရိစရိယာ နာမ	၂၂၂
သုဖုလ္လံ သာလရာဇံဝ	၁၉၈
သုဖုလ္လော သာလရာဇာဝ	၂၅
သုဗာဟူ နာမ နာမေန	၁၇၄
သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ	၄၅၃
သုမနော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၆၀၊ ၃၈၆
သုမေခလော ကောသိယောစ	၄၇၂
သုမေဓဿ ဘဂဝတော	၆၄၊ ၂၅၇
သုမေဓော နာမ နာမေန	၂၅၅
သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၈၉၊
	၃၀၅၊ ၃၆၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သုယုဒ္ဓေန သုယိဋ္ဌေန	၄၅၂
သုဝန္တော နာမ နာမေန	၂၇၂
သုဝဏ္ဏန္တဒနံ အာသိ	၁၈၃
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၉၁၊ ၁၀၆၊
၁၅၅၊ ၁၅၆၊ ၁၆၂၊ ၁၇၉၊ ၃၀၂၊	
၃၂၂၊ ၃၂၅၊ ၄၀၆၊ ၄၁၈၊ ၄၄၅	
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ သမ္ဗုဒ္ဓေ	၈၆
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဘဂဝါ	၁၅၂
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၀၀၊
	၂၁၀၊ ၂၁၅
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတွာန	၃၀၇
သုဝိလိတ္တော သုဝသနော	၂၉၈
သုဝိသုဒ္ဓံ အသံကိဏ္ဏံ	၂
သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ	၄၄၃
သုသုခုမနိပုဏတ္ထ-	
ဒဿိနာ	၂၀၁၊ ၄၂၄
သုဿုသာ သုတဝဒ္ဓနိ	၃၃၂
သေနာသနံ ပညာပယိံ	၅၄
သေနာသနာနိ ဘိက္ခုနံ	၅၁
သေရေယကံ ဂဟေတွာန	၂၂၄
သေလော ယထာ ဧကဗနော	၁၄
သေဝေထ ပန္နာနိ	
သေနာသနာနိ	၃၃၃
သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ	၄၇၅
သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖိနံ	၃၂၈
သောဏ္ဏမယာ	
မဏိမယာ	၃၀၆၊ ၄၄၈
သော တေ ဣဇ္ဈတု သက်ပေါ	၄၄၇
သော ပစ္စာ ပဗ္ဗဇိတွာန	၁၃၇၊ ၂၈၇
သောဘနံ နာမ အာရာမံ	၄၆၅

ဂါထာသုစိ

၆၃၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[ဟ]	
သောဘိတော နာမ သမ္ပုဇ္ဈေါ	၃၀၀	ဟံသာ ကောဉ္ဇာပိ နဒိတာ	၂၉၆
သော မေ ကထေသိ အာနန္ဒိ	၃၉၇	ဟတ္ထိအဿရထာပတ္ထိ	၃၉၇
သောဟံ ကမလပတ္တက္ခော	၅၂	ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယု	၄၀၉
သောဟံ ခန္ဓေ ပရိညာယ	၃၆၂	ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ'ဝပတိတံ	၄၀၅
သောဟံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ	၁၀၁	ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ ၁၂၃၊ ၃၀၇	
သောဟံ ပဉ္စသု သီလေသု	၆၅	ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္ထိ	၄၆၆
သောဠာသာသိ သု ရာဇာနော		ဟိတွာ ဂိဟိတ္တံ	
	၁၆၀၊ ၁၀၃	အနဝေါသိတတ္ထော	၂၆၀
သောဠာသိတော ကပ္ပသတေ	၂၄၂	ဟိတွာ မာနသကံ ယောဂံ	၄၂၂
သောဠာသေတော		ဟိတွာ သတပလံ ကံသံ	၂၅၄
ကပ္ပသတေ	၁၄၀၊ ၂၆၀	ဟိမဝန္တဿ အဝိဒူရေ	၉၀
သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ	၃၇၊ ၄၁၊	ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ	၂၃၊ ၄၄၁
၅၄၊ ၆၆၊ ၉၅၊ ၂၃၉၊ ၃၄၀		ဟေဿတိ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ	၃၇၄

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

		သောနေပတ္တိ	
ပိဋေ	ပဋိယံ	အသုပ္ပါဌော	သုပ္ပါဌော
၁၅၃	၁၀	စာတုဒ္ဓိပိက	စာတုဒ္ဓိပိက

